

**MERKEZİ YÖNETİM**

**MUHASEBE YÖNETMELİĞİ**

**ÇÖZÜMLÜ ÖRNEKLERİ**

**Mehmet İPEK**  
**Devlet Muhasebe Uzmanı**

**OCAK-2007**  
**ANKARA**

## İÇİNDEKİLER

|                                                                                     |           |
|-------------------------------------------------------------------------------------|-----------|
| <b>ÖNSÖZ.....</b>                                                                   | <b>11</b> |
| <b>BİRİNCİ BÖLÜM .....</b>                                                          | <b>12</b> |
| <b>YEVMİYE SİSTEMİ VE DEFTER KAYITLARI.....</b>                                     | <b>12</b> |
| YEVMİYE SİSTEMİ, MUHASEBELEŞTİRME BELGELERİ VE AÇILIŞ KAYITLARI.....                | 12        |
| KULLANILACAK DEFTERLER.....                                                         | 12        |
| KULLANILACAK ALINDILAR.....                                                         | 12        |
| <b>İKİNCİ BÖLÜM.....</b>                                                            | <b>13</b> |
| <b>MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ MUHASEBESİ HESAP<br/>PLANI .....</b> | <b>13</b> |
| HESAP PLANI .....                                                                   | 13        |
| <b>ÜÇÜNCÜ BÖLÜM.....</b>                                                            | <b>20</b> |
| <b>DÖNEN VARLIKLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER .....</b>                             | <b>20</b> |
| 1-DÖNEN VARLIKLAR .....                                                             | 20        |
| 10 HAZIR DEĞERLER .....                                                             | 20        |
| 100 KASA HESABI.....                                                                | 20        |
| 101 ALINAN ÇEKLER HESABI.....                                                       | 24        |
| 102 BANKA HESABI .....                                                              | 26        |
| 103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-).....                             | 30        |
| 104 PROJE ÖZEL HESABI .....                                                         | 32        |
| 105 DÖVİZ HESABI .....                                                              | 36        |
| 106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-).....                                         | 42        |
| 107 ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR HESABI .....                          | 44        |
| 108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI.....                                                | 47        |
| 109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI .....                                 | 49        |
| 11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR.....                                                  | 50        |
| 110 HİSSE SENETLERİ HESABI .....                                                    | 51        |
| 111 ÖZEL KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI HESABI.....                                | 54        |
| 112 KAMU KESİMİ TAHVİL, SENET VE BONOLARI HESABI.....                               | 56        |
| 117 MENKUL VARLIKLAR HESABI.....                                                    | 59        |
| 12 FAALİYET ALACAKLARI .....                                                        | 62        |
| 120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI .....                                              | 62        |
| 121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI .....                                      | 66        |
| 122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI.....                            | 68        |
| 126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI .....                                     | 70        |
| 127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI .....                                          | 71        |

|                                                                                                |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 13 KURUM ALACAKLARI.....                                                                       | 74         |
| 130 DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR HESABI.....                                          | 74         |
| 131 PARA PİYASASI NAKİT İŞLEMLERİ ALACAKLARI HESABI .....                                      | 77         |
| 132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI .....                                          | 79         |
| 137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI .....                                                    | 85         |
| 138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI HESABI (-) .....                                      | 88         |
| 139 DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI .....                                                        | 89         |
| 14 DİĞER ALACAKLAR.....                                                                        | 90         |
| 140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI .....                                                          | 90         |
| 15 STOKLAR .....                                                                               | 100        |
| 150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI.....                                                           | 101        |
| 151 YARI MAMULLER- ÜRETİM HESABI .....                                                         | 106        |
| 152 MAMULLER HESABI .....                                                                      | 108        |
| 153 TİCARİ MALLAR HESABI .....                                                                 | 111        |
| 155 ATÖLYELER HESABI.....                                                                      | 115        |
| 157 DİĞER STOKLAR HESABI.....                                                                  | 116        |
| 158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-).....                                             | 118        |
| 16 ÖN ÖDEMELER.....                                                                            | 120        |
| 160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI .....                                                         | 120        |
| 161 PERSONEL AVANSLARI HESABI.....                                                             | 124        |
| 162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI .....                                                  | 127        |
| 164 AKREDİTİFLER HESABI.....                                                                   | 130        |
| 165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI.....                                    | 131        |
| 166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI....                             | 132        |
| 167 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLERİ<br>HESABI                 134 |            |
| 18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI.....                                      | 136        |
| 180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI.....                                                    | 137        |
| 181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI .....                                                            | 137        |
| 19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR.....                                                                  | 140        |
| 190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI.....                                                   | 140        |
| 191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI .....                                               | 141        |
| 194 TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI HESABI .....                                | 143        |
| 197 SAYIM NOKSANLARI HESABI .....                                                              | 144        |
| 198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR HESABI.....                                                  | 145        |
| <b>DÖRDÜNCÜ BÖLÜM .....</b>                                                                    | <b>147</b> |
| <b>DURAN VARLIKLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER .....</b>                                        | <b>147</b> |
| 2-DURAN VARLIKLAR .....                                                                        | 147        |

|                                                                  |     |
|------------------------------------------------------------------|-----|
| 21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR.....                               | 147 |
| 217 MENKUL VARLIKLAR HESABI.....                                 | 147 |
| 22 FAALİYET ALACAKLARI .....                                     | 149 |
| 220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI .....                           | 150 |
| 222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI.....         | 151 |
| 227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI.....                        | 152 |
| 23 KURUM ALACAKLARI.....                                         | 154 |
| 230 DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR HESABI.....            | 154 |
| 232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI .....            | 158 |
| 239 DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI .....                          | 164 |
| 24 MALÎ DURAN VARLIKLAR.....                                     | 164 |
| 240 MALÎ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI.....            | 165 |
| 241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI | 168 |
| 242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI....  | 171 |
| 247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ HESABI (-) .....                         | 174 |
| 248 DİĞER MALÎ DURAN VARLIKLAR HESABI .....                      | 175 |
| 25 MADDİ DURAN VARLIKLAR .....                                   | 176 |
| 250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI.....                                 | 179 |
| 251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI.....                     | 183 |
| 252 BİNALAR HESABI .....                                         | 187 |
| 253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI .....                       | 192 |
| 254 TAŞITLAR HESABI.....                                         | 197 |
| 255 DEMİRBAŞLAR HESABI.....                                      | 201 |
| 256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI.....                      | 206 |
| 257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-) .....                      | 211 |
| 258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI .....                      | 212 |
| 259 YATIRIM AVANSLARI HESABI.....                                | 214 |
| 26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR.....                            | 216 |
| 260 HAKLAR HESABI .....                                          | 217 |
| 263 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ HESABI.....                | 220 |
| 264 ÖZEL MALİYETLER HESABI .....                                 | 222 |
| 267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI .....             | 223 |
| 268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-) .....                      | 224 |
| 28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI.....       | 225 |
| 280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI.....                     | 226 |
| 281 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI .....                              | 227 |
| 29 DİĞER DURAN VARLIKLAR.....                                    | 228 |

|                                                                                                   |            |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 293 GELECEK YILLAR İHTİYACI STOKLAR HESABI .....                                                  | 228        |
| 294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI .....                               | 231        |
| 297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR HESABI.....                                                     | 234        |
| 299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-) .....                                                       | 234        |
| <b>BEŞİNCİ BÖLÜM.....</b>                                                                         | <b>236</b> |
| <b>KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER .....</b>                             | <b>236</b> |
| 3-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR .....                                                             | 236        |
| 30 KISA VADELİ İÇ MALÎ BORÇLAR .....                                                              | 236        |
| 302 PARA PİYASASI NAKİT İŞLEMLERİ BORÇLARI HESABI.....                                            | 236        |
| 303 KAMU İDARELERİNE MALÎ BORÇLAR HESABI .....                                                    | 237        |
| 304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI .....                                                    | 240        |
| 305 BONOLAR HESABI.....                                                                           | 241        |
| 309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALÎ BORÇLAR HESABI.....                                                 | 245        |
| 31 KISA VADELİ DIŞ MALÎ BORÇLAR .....                                                             | 246        |
| 310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALÎ BORÇLAR HESABI.....                                              | 246        |
| 32 FAALİYET BORÇLARI.....                                                                         | 248        |
| 320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI .....                                                                 | 248        |
| 322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HESABI .....                                                        | 251        |
| 323 BÜTÇELEŞTİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI .....                                                         | 253        |
| 329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI .....                                                            | 254        |
| 33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR .....                                                                 | 255        |
| 330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI .....                                                    | 255        |
| 332 OKUL PANSİYONLARI HESABI .....                                                                | 257        |
| 333 EMANETLER HESABI.....                                                                         | 260        |
| 337 MÜTEMETLİKLER CARİ HESABI .....                                                               | 264        |
| 338 KONSOLOSLUK CARİ HESABI.....                                                                  | 266        |
| 339 RİSK HESABI.....                                                                              | 267        |
| 34 ALINAN AVANSLAR .....                                                                          | 269        |
| 340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI .....                                                         | 270        |
| 349 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI .....                                                            | 271        |
| 36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER .....                                                             | 272        |
| 360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI.....                                                          | 273        |
| 361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI.....                                              | 275        |
| 362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT<br>HESABI .....                       | 276        |
| 363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI.....                                                            | 278        |
| 368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER<br>YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI ..... | 281        |

|                                                                      |            |
|----------------------------------------------------------------------|------------|
| 37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI .....                                  | 282        |
| 372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI .....                           | 282        |
| 379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI.....                     | 283        |
| 38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI.....            | 284        |
| 380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI .....                         | 284        |
| 381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI.....                                   | 285        |
| 39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR.....                          | 287        |
| 391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI.....                       | 288        |
| 397 SAYIM FAZLALARI HESABI.....                                      | 290        |
| 399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI.....          | 291        |
| <b>ALTINCI BÖLÜM .....</b>                                           | <b>292</b> |
| <b>UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER.....</b> | <b>292</b> |
| 4-UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR .....                                | 292        |
| 40 UZUN VADELİ İÇ MALÎ BORÇLAR.....                                  | 292        |
| 403 KAMU İDARELERİNE MALÎ BORÇLAR HESABI .....                       | 292        |
| 404 TAHVİLLER HESABI.....                                            | 294        |
| 409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALÎ BORÇLAR HESABI .....                   | 298        |
| 41 UZUN VADELİ DIŞ MALÎ BORÇLAR .....                                | 299        |
| 410 DIŞ MALÎ BORÇLAR HESABI .....                                    | 302        |
| 42 FAALİYET BORÇLARI.....                                            | 308        |
| 429 DİĞER FAALİYET BORÇLARI HESABI .....                             | 308        |
| 43 DİĞER BORÇLAR .....                                               | 309        |
| 430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI .....                       | 309        |
| 438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI     |            |
| 310                                                                  |            |
| 439 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLARI HESABI.....                               | 311        |
| 44 ALINAN AVANSLAR .....                                             | 312        |
| 440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI .....                            | 312        |
| 449 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI .....                               | 313        |
| 47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI .....                                  | 314        |
| 472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI .....                           | 314        |
| 479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI.....                     | 315        |
| 48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI.....           | 315        |
| 480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI .....                        | 316        |
| 481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI.....                                   | 317        |
| 49 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR.....                          | 319        |
| 499 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI .....                 | 319        |
| <b>YEDİNCİ BÖLÜM.....</b>                                            | <b>321</b> |

|                                                                |            |
|----------------------------------------------------------------|------------|
| <b>ÖZ KAYNAKLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER.....</b>            | <b>321</b> |
| 5-ÖZ KAYNAKLAR .....                                           | 321        |
| 50 NET DEĞER.....                                              | 321        |
| 500 NET DEĞER HESABI.....                                      | 321        |
| 51 DEĞER HAREKETLERİ.....                                      | 323        |
| 510 NAKİT HAREKETLERİ HESABI.....                              | 323        |
| 511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI.....              | 326        |
| 512 PROJE ÖZEL HESABINDAN KULLANIMLAR HESABI .....             | 331        |
| 513 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI BİLDİRİM HESABI..... | 334        |
| 519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI .....                       | 336        |
| 52 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI.....                             | 339        |
| 522 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI.....                     | 339        |
| 54 YEDEKLER.....                                               | 341        |
| 540 YASAL YEDEKLER HESABI .....                                | 341        |
| 549 ÖZEL FONLAR HESABI .....                                   | 342        |
| 57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI.....                | 342        |
| 570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI.....        | 343        |
| 58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI.....               | 343        |
| 580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-).....   | 344        |
| 59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI .....                              | 344        |
| 590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI .....                  | 344        |
| 591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-).....              | 345        |
| <b>SEKİZİNCİ BÖLÜM .....</b>                                   | <b>347</b> |
| <b>FAALİYET HESAPLARINA İLİŞKİN İŞLEMLER.....</b>              | <b>347</b> |
| 6-FAALİYET HESAPLARI .....                                     | 347        |
| 60 GELİR HESAPLARI.....                                        | 347        |
| 600 GELİRLER HESABI.....                                       | 347        |
| 61 İNDİRİM, İADE VE İSKONTO HESAPLARI.....                     | 352        |
| 610 İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI .....                   | 352        |
| 63 GİDER HESAPLARI .....                                       | 353        |
| 630 GİDERLER HESABI .....                                      | 353        |
| 69 FAALİYET SONUÇLARI .....                                    | 358        |
| 690 FAALİYET SONUÇLARI HESABI.....                             | 358        |
| <b>DOKUZUNCU BÖLÜM.....</b>                                    | <b>360</b> |
| <b>MALİYET HESAPLARINA İLİŞKİN İŞLEMLER.....</b>               | <b>360</b> |
| 7-MALİYET HESAPLARI .....                                      | 360        |
| <b>ONUNCU BÖLÜM.....</b>                                       | <b>361</b> |

|                                                                     |            |
|---------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>BÜTÇE HESAPLARINA İLİŞKİN İŞLEMLER .....</b>                     | <b>361</b> |
| 8-BÜTÇE HESAPLARI .....                                             | 361        |
| 80 BÜTÇE GELİR HESAPLARI .....                                      | 361        |
| 800 BÜTÇE GELİRLERİ HESABI.....                                     | 361        |
| 805 GELİR YANSITMA HESABI.....                                      | 366        |
| 81 BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET VE İADE HESAPLARI.....                   | 368        |
| 810 BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET VE İADELER HESABI.....                  | 368        |
| 83 BÜTÇE GİDER HESAPLARI.....                                       | 371        |
| 830 BÜTÇE GİDERLERİ HESABI .....                                    | 371        |
| 831 ÖDENEĞİNE MAHSUP EDİLECEK HARCAMALAR HESABI .....               | 377        |
| 833 BÜTÇEDEN MAHSUP EDİLECEK ÖDEMELER HESABI .....                  | 377        |
| 834 GEÇEN YIL BÜTÇE MAHSUPLARI HESABI.....                          | 379        |
| 835 GİDER YANSITMA HESABI .....                                     | 381        |
| 89 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI .....                                   | 383        |
| 895 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI .....                           | 383        |
| <b>ONBİRİNCİ BÖLÜM.....</b>                                         | <b>385</b> |
| <b>NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER .....</b>              | <b>385</b> |
| 9-NAZIM HESAPLAR .....                                              | 385        |
| 90 ÖDENEK HESAPLARI .....                                           | 385        |
| 900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI .....                      | 387        |
| 901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI .....                                   | 388        |
| 902 BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI.....                            | 388        |
| 903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI.....                              | 391        |
| 904 ÖDENEKLER HESABI .....                                          | 392        |
| 905 ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI.....                                   | 392        |
| 906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI..       | 392        |
| 907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI.....                 | 392        |
| 91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI ..... | 395        |
| 910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI .....                                 | 396        |
| 912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI .....                      | 398        |
| 913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI .....              | 400        |
| 92 TAAHHÜT HESAPLARI .....                                          | 403        |
| 920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI .....                                  | 404        |
| 921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI .....                        | 404        |
| 93 VERİLEN GARANTİLER HESAPLARI .....                               | 405        |
| 930 VERİLEN GARANTİLER HESABI .....                                 | 405        |
| 931 VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI HESABI .....                       | 406        |



|                                                                                                |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| 94 DEĞERLİ KÂĞIT VE ÖZEL TAHAKKUK HESAPLARI .....                                              | 407        |
| 940 DEĞERLİ KÂĞIT AMBARLARI HESABI .....                                                       | 413        |
| 942 ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KÂĞITLAR HESABI .....                                             | 413        |
| 944 YOLDAKİ DEĞERLİ KÂĞITLAR HESABI .....                                                      | 413        |
| 945 DEĞERLİ KÂĞIT İŞLEMLERİ HESABI .....                                                       | 413        |
| 946 ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR HESABI .....                                                 | 419        |
| 947 ÖZEL TAHAKKUKLAR HESABI .....                                                              | 419        |
| 948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI .....                                        | 420        |
| 949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI .....                                | 421        |
| 95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR.....                                                      | 422        |
| 950 KULLANILACAK DIŞ KREDİLER HESABI .....                                                     | 423        |
| 951 KREDİ ANLAŞMALARI HESABI.....                                                              | 423        |
| 954 RİSK HESABI ALACAKLARI HESABI.....                                                         | 425        |
| 955 RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI HESABI.....                                               | 426        |
| 956 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ<br>KULLANIMLARI HESABI .....   | 427        |
| 957 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ<br>KULLANIMLARI BİLDİRİM HESABI .....   | 427        |
| 958 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER HESABI                                | 428        |
| 959 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER KARŞILIĞI<br>HESABI                   | 428        |
| <b>ONİKİNCİ BÖLÜM.....</b>                                                                     | <b>430</b> |
| <b>MUHASEBE DÖNEMİ, DÖNEM BAŞI İŞLEMLERİ, DÖNEM SONU İŞLEMLERİ VE<br/>YÖNETİM DÖNEMİ .....</b> | <b>430</b> |
| KAMU GELİR VE GİDERLERİNİN YILI VE MAHSUP DÖNEMİ.....                                          | 430        |
| DÖNEM SONU İŞLEMLERİ .....                                                                     | 430        |
| DÖNEM BAŞI İŞLEMLERİ.....                                                                      | 432        |
| YÖNETİM DÖNEMİ.....                                                                            | 432        |
| YÖNETİM DÖNEMİ HESABI İLE İLGİLİ HÜKÜMLER .....                                                | 432        |
| <b>ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM .....</b>                                                                    | <b>435</b> |
| <b>MALÎ RAPORLAMA .....</b>                                                                    | <b>435</b> |
| MALÎ RAPORLAMA.....                                                                            | 435        |
| MİZAN CETVELİ VE DÜZENLENECEK MALÎ TABLOLAR.....                                               | 435        |
| <b>ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM.....</b>                                                                   | <b>436</b> |
| <b>MUHASEBE BİRİMLERİNDE TUTULACAK DİĞER DEFTERLER.....</b>                                    | <b>436</b> |
| BORÇLULAR DEFTERİ.....                                                                         | 436        |
| ALINDI KAYIT DEFTERİ.....                                                                      | 436        |
| MUHASEBE BİRİMİ ARŞİV DEFTERİ .....                                                            | 436        |
| <b>ONBEŞİNCİ BÖLÜM .....</b>                                                                   | <b>437</b> |

|                                                                                                                                    |            |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <b>MUHASEBE BİRİMLERİNDE BULUNAN DEĞERLERİN YIL SONU SAYIMLARI.....</b>                                                            | <b>437</b> |
| SAYIMI YAPILACAK DEĞERLER VE SAYIM KURULLARI.....                                                                                  | 437        |
| SAYIMLARDA KULLANILACAK TUTANAKLAR.....                                                                                            | 437        |
| <b>ONALTINCI BÖLÜM.....</b>                                                                                                        | <b>438</b> |
| <b>MUHASEBE YETKİLİLERİ, VEZNEDARLAR VE MUHASEBE BİRİMLERİ ARASINDAKİ DEVİR İŞLEMLERİ.....</b>                                     | <b>438</b> |
| MUHASEBE YETKİLİLERİ ARASINDAKİ DEVİR İŞLEMLERİ.....                                                                               | 438        |
| VEZNEDARLAR ARASINDAKİ DEVİR İŞLEMLERİ.....                                                                                        | 439        |
| MUHASEBE BİRİMLERİ ARASINDAKİ DEVİR İŞLEMLERİ.....                                                                                 | 439        |
| YER DEĞİŞTİREN MUHASEBE BİRİMLERİNİN ESKİ YILLARA AİT BELGELERİNİN DEVİRİ VE BANKA MEVCUTLARININ GİTTİKLERİ YERE AKTARILMASI ..... | 442        |
| <b>ONYEDİNCİ BÖLÜM .....</b>                                                                                                       | <b>443</b> |
| <b>TEK HAZİNE HESABI SİSTEMİ, MUHASEBE YETKİLİSİ MUTEMEDİ İŞLEMLERİ VE KULLANILACAK DEFTERLER.....</b>                             | <b>443</b> |
| TEK HAZİNE HESABI SİSTEMİ UYGULAMASI.....                                                                                          | 443        |
| MUHASEBE YETKİLİSİ MUTEMEDİ İŞLEMLERİ İLE KULLANILACAK DEFTERLER                                                                   | 445        |
| <b>ONSEKİZİNCİ BÖLÜM.....</b>                                                                                                      | <b>447</b> |
| <b>ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER.....</b>                                                                                                       | <b>447</b> |
| VEZNE VE AMBARLARIN KONTROLÜ .....                                                                                                 | 447        |
| KATMA DEĞER VERGİSİ TUTARLARI .....                                                                                                | 447        |
| KAYBEDİLEN ALINDILAR İÇİN VERİLECEK KAYIT ÖRNEKLERİ.....                                                                           | 447        |
| HAK SAHİPLERİ TARAFINDAN KAYBEDİLEN ÇEKLER.....                                                                                    | 447        |
| KAYBEDİLEN VEYA KULLANILMAYACAK HALE GELEN ALINDI VE ÇEKLER HAKKINDA YAPILACAK İŞLEM .....                                         | 447        |
| ALINDI, ÇEK VE BENZERİ BELGELERİN İPTALİ .....                                                                                     | 448        |
| KAYIT YANLIŞLIKLARININ DÜZELTİLMESİ .....                                                                                          | 448        |
| DENETİM DEFTERİ VE DENETİM RAPORLARI DOSYASI .....                                                                                 | 448        |
| <b>MONOĞRAFI .....</b>                                                                                                             | <b>449</b> |

## ÖNSÖZ

Ülkemizin ekonomik mali boyutunu kaydetmek, bütçe giderlerini kayıtlar üzerinden izlemek ve denetim-kontrol mekanizmasının alt yapısını oluşturmak, ulusal ve uluslararası düzeyde gelir-gider sonuçlarını kamuoyuna sunmakla görevlendirilen Bakanlığımız, çağımızın gereği olarak şeffaflık ve tekdüzenin sağlanması, bütün işlemlerin kayıt altına alınması, faaliyetlerin gerçek mahiyetlerine uygun olarak sağlıklı ve güvenilir bir biçimde muhasebeleştirilmesi, mali tabloların zamanında, doğru, muhasebenin temel kavramları ve genel kabul görmüş muhasebe ilkelerine ve uluslararası standartlara uygun, yönetimin ve ilgili diğer kişilerin bilgi ihtiyaçlarını karşılayacak şekilde hazırlanması, raporlanması ve yayımlanmasına ilişkin esas, usul ve ilkelerin belirlenmesi için Merkezi Yönetim kapsamındaki idarelerin hesap ve kayıt düzeninde “Tahakkuk Esaslı Muhasebe” ilke ve usulleri doğrultusunda Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğini yayınlamıştır.

Bu kitabın amacı yayınlanmış olan Merkezi Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinin işleyiş maddelerinin daha kolay anlaşılabilmesi yani örneklerle canlandırılmasıdır. Bu amaçla yönetmeliğin “hesabın işleyişi” bölümündeki işleyiş maddelerinin hepsine örnek yapılmaya çalışılmıştır.

Bu çalışmanın uygulayıcı durumunda olan muhasebe birimlerimlerdeki personelimize yardımcı olmasını temenni ediyorum.

Saygılarımla,

Ankara 2007

## BİRİNCİ BÖLÜM

### YEVMIYE SİSTEMİ VE DEFTER KAYITLARI

#### YEVMIYE SİSTEMİ, MUHASEBELEŞTİRME BELGELERİ VE AÇILIŞ KAYITLARI

Muhasebe işlemleri, yevmiye tarihi ve müteselsil sıra numarasına göre maddeler hâlinde önce yevmiye defterine kaydedilir, buradan da usulüne göre büyük defter ve yardımcı hesap defterlerine sistemli bir şekilde dağıtılır.

Gerçekleşen işlemler muhasebeleştirme belgeleriyle kaydedilir. Belge olmadan kayıt yapılmaz. Muhasebeleştirme belgelerinin yevmiye tarih ve numarası sütunlarına, gerçekleşen işlemlerin kayda geçirildikleri tarih ile hesap döneminin başında “1” den başlayıp, hesap döneminin sonuna kadar devam eden birer numara verilir. Yevmiye defteri, büyük defter ve yardımcı hesap defterleri kayıtlarında bu yevmiye tarih ve numaraları esas alınır.

Gerçekleşen işlemler, hesaplara ilişkin “Hesabın İşleyişi” maddelerinde belirtildiği şekilde hesaplara kaydedilir. Hesabın işleyişi bölümlerinde yer almayan işlemler ise Yönetmelikte belirtilen hesapların niteliğine uygun bir biçimde kaydedilmekle birlikte Bakanlığa bilgi verilir. Bir hesabın borcuna kaydedilen tutar mutlaka başka bir hesap ya da hesapların alacağına kaydedilir. Yevmiye defterinde her zaman borç ve alacak eşitliği bulunur.

Bütçeden nakden veya mahsuben yapılan harcamalar ile okul pansiyonları hesabına ilişkin işlemler “Ödeme Emri Belgesi”, diğer işlemler ise “Muhasebe İşlem Fişi” ile muhasebeleştirilir. Hazine Müsteşarlığı Devlet Borçları Muhasebe Birimince bütçeden nakden veya mahsuben yapılan harcamalarda muhasebeleştirme belgesi olarak “Ödeme Emri Belgesi” kullanılır.

Malî yılın başında, bir önceki hesap dönemi kapanış bilançosu ve dipnotları esas alınarak açılış bilançosu düzenlenir. Açılış bilançosuna dayanılarak, açılış yevmiyesinin kayıtlarını sağlamak üzere bilançodaki tutarlar, düzenlenecek “1” yevmiye numaralı muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara borç ve alacak kaydedilir. Açılış kaydına ilişkin muhasebe işlem fişine, açılış bilançosunun bir nüshası eklenir. Açılış kaydına esas tutarlar, ilgili hesaplar için açılacak büyük defter ve yardımcı hesap defterlerine aktarıldıktan sonra yılı işlemlerinin kaydına başlanır.

#### KULLANILACAK DEFTERLER

- a) Yevmiye defteri,
- b) Büyük defter,
- c) Kasa defteri,
- ç) Yardımcı hesap defterleri;

#### KULLANILACAK ALINDILAR

Muhasebe birimlerinde yapılacak tahsilat ve veznelere teslim edilen değerler karşılığında aşağıda belirtilen alındılar kullanılır:

- a) Alındı belgesi,
- b) Vergi dairesi alındısı,
- c) Mahsup alındısı,

**Muhasebe yetkilisi adına tahsilat yapmaya yetkili mutemetlerce yapılan tahsilat ve teslim alınan değerler için ilgisine göre aşağıda belirtilen alındılar kullanılır:**

- a) Trafik para cezası muhasebe yetkilisi mutemedi alındısı,
- b) Yurt dışı muhasebe yetkilisi mutemedi,
- c) Tahsildar alındısı,
- ç) Muhasebe yetkilisi mutemedi alındısı,

**İKİNCİ BÖLÜM**  
**MERKEZİ YÖNETİM KAPSAMINDAKİ KAMU İDARELERİ MUHASEBESİ HESAP**  
**PLANI**

**HESAP PLANI**

**Aktif Hesaplar**

**1-Dönen Varlıklar**

**10 Hazır Değerler**

- 100 Kasa Hesabı
- 101 Alınan Çekler Hesabı
- 102 Banka Hesabı
- 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)
- 104 Proje Özel Hesabı
- 105 Döviz Hesabı
- 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)
- 107 Elçilik ve Konsolosluk Nezindeki Paralar Hesabı
- 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı
- 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı

**11 Menkul Kıymet ve Varlıklar**

- 110 Hisse Senetleri Hesabı
- 111 Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı
- 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı
- 117 Menkul Varlıklar Hesabı

**12 Faaliyet Alacakları**

- 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı
- 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı
- 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı
- 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı
- 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı

**13 Kurum Alacakları**

- 130 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı
- 131 Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Hesabı
- 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı
- 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı
- 138 Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı Hesabı (-)
- 139 Diğer Kurum Alacakları Hesabı

**14 Diğer Alacaklar**

- 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı

## **15 Stoklar**

- 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı
- 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı
- 152 Mamuller Hesabı
- 153 Ticari Mallar Hesabı
- 155 Atölyeler Hesabı
- 157 Diğer Stoklar Hesabı
- 158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı (-)

## **16 Ön Ödemeler**

- 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı
- 161 Personel Avansları Hesabı
- 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı
- 164 Akreditifler Hesabı
- 165 Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı
- 166 Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve Akreditifler Hesabı
- 167 Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans ve Akreditifleri Hesabı

## **18 Gelecek Aylara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları**

- 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı
- 181 Gelir Tahakkukları Hesabı

## **19 Diğer Dönen Varlıklar**

- 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı
- 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı
- 194 Teyitsiz Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Hesabı
- 197 Sayım Noksanları Hesabı
- 198 Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar Hesabı

## **2- Duran Varlıklar**

### **21 Menkul Kıymet ve Varlıklar**

- 217 Menkul Varlıklar Hesabı

### **22 Faaliyet Alacakları**

- 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı
- 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı
- 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı

### **23 Kurum Alacakları**

- 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı
- 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı
- 239 Diğer Kurum Alacakları Hesabı

### **24 Malî Duran Varlıklar**

- 240 Malî Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı
- 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı
- 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı
- 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)
- 248 Diğer Malî Duran Varlıklar Hesabı

**25 Maddi Duran Varlıklar**

- 250 Arazi ve Arsalar Hesabı
- 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı
- 252 Binalar Hesabı
- 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı
- 254 Taşıtlar Hesabı
- 255 Demirbaşlar Hesabı
- 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı
- 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)
- 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı
- 259 Yatırım Avansları Hesabı

**26 Maddi Olmayan Duran Varlıklar**

- 260 Haklar Hesabı
- 263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı
- 264 Özel Maliyetler Hesabı
- 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı
- 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

**28 Gelecek Yıllara Ait Giderler ve Gelir Tahakkukları**

- 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı
- 281 Gelir Tahakkukları Hesabı

**29 Diğer Duran Varlıklar**

- 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı
- 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı
- 297 Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı
- 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

**Pasif Hesaplar**

**3- Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar**

**30 Kısa Vadeli İç Malî Borçlar**

- 302 Para Piyasası Nakit İşlemleri Borçları Hesabı
- 303 Kamu İdarelerine Malî Borçlar Hesabı
- 304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı
- 305 Bonolar Hesabı

309 Kısa Vadeli Diğer İç Malî Borçlar Hesabı

**31 Kısa Vadeli Dış Malî Borçlar**

310 Cari Yılda Ödenecek Dış Malî Borçlar Hesabı

**32 Faaliyet Borçları**

320 Bütçe Emanetleri Hesabı

322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı

323 Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabı

329 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı

**33 Emanet Yabancı Kaynaklar**

330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı

332 Okul Pansiyonları Hesabı

333 Emanetler Hesabı

337 Mutemetlikler Cari Hesabı

338 Konsolosluk Cari Hesabı

339 Risk Hesabı

**34 Alınan Avanslar**

340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı

349 Alınan Diğer Avanslar Hesabı

**36 Ödenecek Diğer Yükümlülükler**

360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı

361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı

362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı

363 Kamu İdareleri Payları Hesabı

368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı

**37 Borç ve Gider Karşılıkları**

372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı

379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı

**38 Gelecek Aylara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları**

380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı

381 Gider Tahakkukları Hesabı

**39 Diğer Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar**

391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı

397 Sayım Fazlaları Hesabı

399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı

**4- Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar**

**40 Uzun Vadeli İç Malî Borçlar**

403 Kamu İdarelerine Malî Borçlar Hesabı



404 Tahviller Hesabı

409 Uzun Vadeli Diğer İç Malî Borçlar Hesabı

**41 Uzun Vadeli Dış Malî Borçlar**

410 Dış Malî Borçlar Hesabı

**42 Faaliyet Borçları**

429 Diğer Faaliyet Borçları Hesabı

**43 Diğer Borçlar**

430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı

438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı

439 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı

**44 Alınan Avanslar**

440 Alınan Sipariş Avansları Hesabı

449 Alınan Diğer Avanslar Hesabı

**47 Borç ve Gider Karşılıkları**

472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı

479 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı

**48 Gelecek Yıllara Ait Gelirler ve Gider Tahakkukları**

480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı

481 Gider Tahakkukları Hesabı

**49 Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar**

499 Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı

**5- Öz Kaynaklar**

**50 Net Değer**

500 Net Değer Hesabı

**51 Değer Hareketleri**

510 Nakit Hareketleri Hesabı

511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı

512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı

513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı

519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı

**52 Yeniden Değerleme Farkları**

522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı

**54 Yedekler**

540 Yasal Yedekler Hesabı

549 Özel Fonlar Hesabı

**57 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları**

570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı

**58 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları**

580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı (-)

**59 Dönem Faaliyet Sonuçları**

590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı

591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)

**6- Faaliyet Hesapları**

**60 Gelir Hesapları**

600 Gelirler Hesabı

**61 İndirim, İade ve İskonto Hesapları**

610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı

**63 Gider Hesapları**

630 Giderler Hesabı

**69 Faaliyet Sonuçları**

690 Faaliyet Sonuçları Hesabı

**7- Maliyet Hesapları**

**8- Bütçe Hesapları**

**80 Bütçe Gelir Hesapları**

800 Bütçe Gelirleri Hesabı

805 Gelir Yansıtma Hesabı

**81 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İade Hesapları**

810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı

**83 Bütçe Gider Hesapları**

830 Bütçe Giderleri Hesabı

831 Ödeneğine Mahsup Edilecek Harcamalar Hesabı

833 Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı

834 Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabı

835 Gider Yansıtma Hesabı

**89 Bütçe Uygulama Sonuçları**

895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı

**9- Nazım Hesaplar**

**90 Ödenek Hesapları**

900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı

901 Bütçe Ödenekleri Hesabı

902 Bütçe Ödenek Hareketleri Hesabı

903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı

904 Ödenekler Hesabı

905 Ödenekli Giderler Hesabı

906 Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hesabı

907 Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabı

**91 Nakit Dışı Teminat ve Kişilere Ait Menkul Kıymet Hesapları**

910 Teminat Mektupları Hesabı

911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı

912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı

913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı

**92 Taahhüt Hesapları**

920 Gider Taahhütleri Hesabı

921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı

**93 Verilen Garantiler Hesapları**

930 Verilen Garantiler Hesabı

931 Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı

**94 Değerli Kâğıt ve Özel Tahakkuk Hesapları**

940 Değerli Kâğıt Ambarları Hesabı

942 Zimmetle Verilen Değerli Kâğıtlar Hesabı

944 Yoldaki Değerli Kâğıtlar Hesabı

945 Değerli Kâğıt İşlemleri Hesabı

946 Özel Tahakkuklardan Alacaklar Hesabı

947 Özel Tahakkuklar Hesabı

948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı

949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı

**95 Dış Borçlanma ile İlgili Hesaplar**

950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı

951 Kredi Anlaşmaları Hesabı

954 Risk Hesabı Alacakları Hesabı

955 Risk Hesabı Alacakları Karşılığı Hesabı

956 Genel Bütçe Dışı İdareler Teyitsiz Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Hesabı

957 Genel Bütçe Dışı İdareler Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı

958 Doğrudan Dış Proje Kredilerinden Açılan Akreditifler Hesabı

959 Doğrudan Dış Proje Kredilerinden Açılan Akreditifler Karşılığı Hesabı

İhtiyaç duyulduğunda Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine aykırı olmamak üzere, yeni hesaplar açmaya Bakanlık yetkilidir.

## ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

### DÖNEN VARLIKLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER

#### 1- DÖNEN VARLIKLAR

Dönen varlıklar ana hesap grubu, nakit olarak vezne veya bankada tutulan değerler ile normal koşullarda en fazla bir yıl veya faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi, tüketilmesi veya tahsil edilmesi öngörülen varlık ve alacak unsurlarını kapsar.

Dönen varlıklar ana hesap grubu; hazır değerler, menkul kıymet ve varlıklar, faaliyet alacakları, kurum alacakları, diğer alacaklar, stoklar, ön ödemeler, gelecek aylara ait giderler ve gelir tahakkukları ile diğer dönen varlıklar hesap gruplarından oluşur.

#### 10 HAZIR DEĞERLER

Hazır değerler hesap grubu, nakit olarak vezne veya bankada bulunan değerler ile istenildiği zaman değer kaybına uğramadan paraya çevrilme imkânı bulunan varlıkları kapsar.

Hazır değerler, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

- 100 Kasa Hesabı
- 101 Alınan Çekler Hesabı
- 102 Banka Hesabı
- 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı (-)
- 104 Proje Özel Hesabı
- 105 Döviz Hesabı
- 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı (-)
- 107 Elçilik ve Konsolosluk Nezindeki Paralar Hesabı
- 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı
- 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı

#### 100 KASA HESABI

##### Hesabın niteliği

Kasa hesabı; muhasebe birimi veznelerince, kanuni dolaşım niteliğine sahip ulusal paraların alınması, verilmesi ve saklanması ile ilişkin işlemlerin izlenmesi için kullanılır.

Muhasebe birimlerine döviz olarak intikal eden tutarlar bu hesapla ilişkilendirilmez.

##### Hesaba ilişkin işlemler

Bütün ödemelerin ilgilinin banka hesabına aktarma suretiyle yapılması esastır.

Ancak, ilgililerin talepleri hâlinde aşağıdaki ödemeler muhasebe birimlerinince, kasadan veya çek düzenlenmek suretiyle bankadan yapılabilir:

a) Alındığı gün iade edilen teminat ve depozito niteliğindeki ödemelerden Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre bankadan ödenmesi zorunlu olan tutara kadar olan ödemeler,

b) Bakanlıkça belirlenen limit dâhilindeki ön ödemeler ve emanet yabancı kaynaklar hesap grubundaki hesaplardan yapılacak ödemeler ile elektrik ve su bedeli ödemeleri,

c) Er ve erbaşlara yapılacak münferit ödemeler ile banka şubesi bulunmayan yerlerde kasa limiti dâhilindeki ödemeler,

**ç) Bakanlıkça kasadan yapılması bildirilen diğer ödemeler.**

Kasadan yapılacak ödemeler konusunda kapsama dâhil kamu idareleri veya muhasebe birimleri itibarıyla farklı düzenlemeler yapmaya Bakanlık yetkilidir.

Muhasebe birimlerince bir gün içinde tahsil edilen paralardan, ertesi gün kasadan yapılacak ödemeler için Bakanlıkça tespit edilerek duyurulan tutarlar alıkonularak fazlası, düzenlenecek “Teslimat Müzekkeresi” ile bankaya yatırılır.

Kasa mevcudunun yapılacak ödemeleri karşılayamayacağı anlaşıldığı takdirde, o günkü ödemeye yetecek tutarda para, veznedar adına düzenlenecek çekle bankadan alınarak kasaya konulur ve veznedar adına alındı belgesi düzenlenir. Hem veznedar adına çek düzenlendiğinde hem de bankadan alınan para kasaya konulduğunda ilgili hesaplara kayıt yapılır. Muhasebe yetkilileri de dâhil olmak üzere, veznedarlardan başka hiçbir kimse bankadan para alamayacağı gibi, muhasebe yetkilileri kefalete tabi olmadıklarından fiilen tahsilat ve ödeme yapamazlar ve veznedarlara vekâlet edemezler.

**Kasaların kapanması, sayımı ve mevcudunun müşterek muhafaza altına alınmasına ilişkin işlemler, aşağıda belirtildiği şekilde gerçekleştirilir:**

Kasa, günlük resmî çalışma süresinin bitiminden bir saat önce kapatılır. Ancak, kapsama dâhil kamu idarelerinin muhasebe yetkililerinin gerekli gördüğü hâllerde mesai saati bitimine kadar tahsilata devam edilir. Genel bütçe gelirlerinin tahsilatına ilişkin olarak Gelir İdaresi Başkanlığınca belirtilen saatin bitimine kadar tahsilata devam edilir.

Kasa defteri günü gününe işlenerek, o günkü kasa mevcudunun tamam olup olmadığı veznedar tarafından sayılır ve defterin “Açıklama” bölümüne “Borç” ve “Alacak” genel toplamaları ile kasa mevcudunu gösteren aradaki fark yazılarak muhasebe yetkilisi ve sorumlu veznedar tarafından imzalanır.

Çeşitli nedenlerle aynı gün paranın bankaya yatırılmasının mümkün olmaması veya banka veznelerinin kapanmasından sonra yapılan tahsilat dolayısıyla kasada biriken para, Bakanlıkça tespit edilip duyurulan tutarı aştığı takdirde, ertesi gün kasa fazlası bankaya yatırılmak üzere, muhasebe yetkilisi ve sorumlu veznedar tarafından müşterek muhafaza altına alınır. Müşterek muhafaza işlemi, 31/12/2005 tarihli ve 26040 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.

Tahsilat ve ödemelere ait belgeler veznedar tarafından günlük olarak veya muhasebe yetkilisi tarafından belirlenen zamanlarda muhasebe servisine verilir.

**Tahsilat/Tahakkuk Bordrosu:**

Muhasebe birimlerince bir gün içinde, nakden tahsil olunan her türlü gelir ve diğer tahsilat için düzenlenir. Bu bordro, gereğine göre “Tahsilat Bordrosu” veya “Tahakkuk Bordrosu” olarak kullanılır;

Bakanlıkça belirlenen idare veya muhasebe birimlerinde ve her tahsilat veya tahakkuk işlemi için ayrı bir muhasebe işlem fişi düzenlendiği durumlarda bu bordro kullanılmaz.

Bir gün içinde nakden tahsil olunan her türlü gelir ile diğer tahsilat yardımcı hesaplar itibarıyla tahsilat bordrosuna kaydedilir.

Tahsilat bordrosu, bağlı vergi dairelerinde muhasebe ve gelir servisleri ya da bağlı ve bağımsız vergi daireleri ile diğer muhasebe birimlerinin normal, takipli, tecilli ve tehirli alacak tahsilatı itibarıyla ayrı ayrı düzenlenir. Birden fazla veznesi olan muhasebe birimlerinde her vezne için bu bordrolar ayrı ayrı düzenlenir. Mahsuben yapılan tahsilat için de ayrı tahsilat bordrosu düzenlenir. Vergi daireleri adına bankalarca yapılan tahsilat için vergi tahsil alındıkları günlük icmal cetvelleri esas alınarak ayrı tahsilat bordrosu düzenlenir.

Vezne sayısı birden fazla olan muhasebe birimlerinde, tahsilat bordrolarının alındılarla uygunluğu sağlandıktan sonra günlük tahsilat tutarı, diğer veznedarlarca, muhasebe yetkilisi tarafından görevlendirilen sorumlu veznedara teslim edilir.

Bir gün içinde aynı bütçeli kamu idarelerinin başka muhasebe birimleri adına tahsil edilen tutarlar, kişi bazında her bir tahsilat için ayrı bir muhasebe işlem fişi düzenlenmek ve yevmiye numarası verilmek suretiyle hesaplara kaydedilir. Ancak, bir gün içinde genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin başka muhasebe birimleri adına tahsil edilen tutarlardan aynı muhasebe birimi adına yapılan vergi ve benzeri tahsilat bir muhasebe işlem fişi ile hesaplara kaydedilebilir.

İki nüsha olarak düzenlenen tahsilat bordrolarının birinci nüshası vezne de saklanır, ikinci nüshası ise muhasebe işlem fişine eklenir.

Tahakkuk servislerince günlük olarak düzenlenip tahakkuk kaydının yapılması için muhasebe servisine verilen tahakkuk bordroları iki nüsha düzenlenir. Birinci nüshası muhasebe işlem fişine eklenir, ikinci nüshası ilgili tahakkuk servisinde saklanır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Müteahhit A, açılan temizlik ihalesi için 900.-YTL nakit parayı geçici teminat olarak muhasebe birimi veznesine yatırmıştır.

|   |                                       |     |     |
|---|---------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı                       | 900 |     |
|   | 330 Alınan Depozito Teminatlar Hesabı |     | 900 |

2 – Kasa ihtiyacı için veznedar adına düzenlenen 3.000.-YTL lik çek veznedar tarafından bankadan çekilerek kasaya konulmuştur.

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 2 | 100 Kasa Hesabı                 | 3.000 |       |
|   | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı |       | 3.000 |

3 - Basımı yapılarak Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimine 1000 adet 1.-YTL teslim edilmiştir.

|   |                                              |       |       |
|---|----------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 100 Kasa Hesabı                              | 1.000 |       |
|   | 409 Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı |       | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                    | 1.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                   |       | 1.000 |

4- Kızılcahamam Muhasebe Biriminin veznesinde yapılan kasa sayımında kasada 150.-YTL fazlalık olduğu görülmüştür.

|   |                            |     |     |
|---|----------------------------|-----|-----|
| 4 | 100 Kasa Hesabı            | 150 |     |
|   | 397 Sayım Fazlaları Hesabı |     | 150 |

**b) Alacak**

**1** – Kazan Muhasebe Birimi tarafından Şifa Eczanesine İlçe Tarım Müdürlüğünün ilaç gideri olarak 600.-YTL ödenmiştir.

|   |                            |        |        |
|---|----------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı        | 600,00 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |        | 4,50   |
|   | 100 Kasa Hesabı            |        | 595,50 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 4,50   |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |        | 4,50   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 600,00 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |        | 600,00 |

**2** - Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimince 3.000 adet 1.-YTL, dolaşımdan kaldırılarak kasa varlığından ayrılmıştır.

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 2 | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı | 3.000 |       |
|   | 100 Kasa Hesabı                 |       | 3.000 |

**3** – Polatlı Muhasebe Birimince o günkü kasa fazlası olan 2.000.-YTL teslimat müzekkeresi düzenlenmek sureti ile bankaya yatırılmıştır.

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 3 | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı | 2.000 |       |
|   | 100 Kasa Hesabı                 |       | 2.000 |

**4** – Karakeçili Muhasebe Biriminde yapılan kasa sayımında kasada kayıtlara göre bulunması gereken tutardan 700.-YTL noksan çıktığı görülmüştür.

|   |                                |     |     |
|---|--------------------------------|-----|-----|
| 4 | 197 Sayım Noksanlıkları Hesabı | 700 |     |
|   | 100 Kasa Hesabı                |     | 700 |

**5** - Müteahhit A, açılan ihaleyi kazanamaması nedeniyle aynı gün 900.-YTL geçici teminatı kendisine iade edilmiştir.

|   |                                                      |     |     |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 330 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı<br>100 Kasa Hesabı | 900 | 900 |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|

6 – İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü memuru B 'ye 300.-YTL geçici görev yolluğu avansı ödenmiştir.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 161 Personel Avansları Hesabı<br>100 Kasa Hesabı | 300 | 300 |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|

### 101 ALINAN ÇEKLER HESABI

#### Hesabın niteliği

Alınan çekler hesabı, muhasebe birimlerinin yapacakları her türlü tahsilat karşılığında muhasebe birimine hitaben düzenlenmiş banka ve katılım bankalarının çekleri ile muhasebe yetkilisi mutemetleri tarafından muhasebe birimine teslim edilen aynı nitelikteki çeklerin izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Muhasebe birimlerinin ve muhasebe yetkilisi mutemetlerinin yapacakları her türlü tahsilat karşılığında, muhasebe birimine hitaben düzenlenmiş banka ve katılım bankalarının çekleri kabul edilir. Alınan çek, sol alt köşesinden sağ üst köşesine çizilen iki kalın paralel çizgi arasına muhasebe biriminin hesabının bulunduğu bankanın adı yazılarak, çizgili çek haline getirilir. Bloke edilen çekler hariç olmak üzere, çeklerin muhasebe birimine verildiği ya da bundan en çok bir gün önceki tarihte düzenlenmiş olması gerekir.

Gümrük işlemlerinden dolayı alınan çeklerin karşılığının bloke edildiğinin muhatap banka tarafından onaylanmış olması gerekir. Muhatap banka başka yerde ise bloke işlemi muhasebe biriminin bulunduğu yerdeki şubesinde de yapılabilir. Devlet sermayesiyle kurulmuş veya sermayesinde Devletin iştiraki bulunan idare ve kurumlar ile genel yönetim kapsamındaki idarelerin verecekleri çeklerde bloke onayı aranmaz. Hesap sahiplerinin nam ve hesabına bizzat ilgili banka ya da katılım bankası tarafından düzenlenerek, muhasebe birimlerine verilmiş olan çekler de blokeli çekler gibi kabul edilir. Bankalarca bastırılacak çeklerin arkasında; matbu olarak bloke şerhine yer verilmiş ve bu şerhlerin şube yetkililerince imzalanmış olması durumunda söz konusu çekler de muhasebe birimlerince blokeli çek olarak kabul edilir. Bloke şerhinde gösterilen tutarın üzerinde keşide edilen çekler kabul edilmez.

Bu şekilde alınan çekler karşılığında alındı verilir ve alındının üzerine “Çekle tahsil edilmiştir” kaşesi basılır. Muhasebe birimlerine veya muhasebe yetkilisi mutemetlerine verilen çekler düzenlenecek teslimat müzekkeresi ile tahsil için bankaya gönderilir. Tahsil için bankaya gönderilen çekler, bu hesabın yardımcı hesaplarına kaydedilerek izlenir.

Karşılıksız çıkan çeklerle ilgili olarak gerekli hesap düzeltmeleri yapılmakla birlikte, ilgililer hakkında 19/3/1985 tarihli ve 3167 sayılı Çekle Ödemelerin Düzenlenmesi ve Çek Hamillerinin Korunması Hakkında Kanun hükümlerine göre işlem yapılması sağlanır.

Çekle yapılacak tahsilatla ilgili gerekli diğer düzenlemeleri yapmaya Bakanlık yetkilidir.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1 – Mükellef A, gelir vergisinin ilk taksiti olan 1.560.-YTL 'ye karşılık Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğüne banka çeki vermiştir.



|   |                                                                                  |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 101.01 Alınan Çekler Hesabı (Muh.Bir.Çekler)<br>120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı | 1.560 | 1.560 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                          | 1.560 | 1.560 |

2 – Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğü almış olduğu çeki aynı gün tahsil için bankaya göndermiştir.

|   |                                                                                                 |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 101.02 Alınan Çekler Hesabı (Tahsildeki Çekler)<br>101.01 Alınan Çekler Hesabı (Muh.Bir.Çekler) | 1.560 | 1.560 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

3 – Kızılcabamam Muhasebe Biriminde yapılan sayımda toplam 2.000.-YTL bedelli 2 adet çek fazla çıkmıştır.

|   |                                                           |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 101.01 Alınan Çekler Hesabı<br>397 Sayım Fazlaları Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|---|-----------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Alacak**

1 – Tahsil edilmek üzere bankaya gönderilen çeklerden 1.560.-YTL çekin tahsil edildiği bankadan gelen hesap ekstresinde görülmüştür.

|   |                                                                     |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 102 Bankalar Hesabı<br>101 Alınan Çekler Hesabı (Tahsildeki Çekler) | 1.560 | 1.560 |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 – Tek hazine hesabı sistemi dışında bulunan Çankaya Vergi Dairesi Muhasebe Birimince tahsil edilmek üzere Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına gönderilen 1.560.-YTL çekin tahsil edildiği bildirilmiştir.

|   |                                                                              |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>101 Alınan Çekler Hesabı (Tahsildeki Çekler) | 1.560 | 1.560 |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

3 – Kırıkkale Sağlık Kurumları 1 Nolu Döner Sermaye Muhasebe Biriminin hazine hissesi karşılığı verdiği 2.000.-YTL çek karşılığı olmadığı için banka tarafından,

a) Bütçe yılı geçtikten sonra iade edilmiştir.

**b) Bütçe yılı içinde iade edilmiştir.**

|   |   |                                               |       |       |
|---|---|-----------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | a | 630 Giderler Hesabı                           | 2.000 |       |
|   |   | 101 Alınan Çekler Hesabı (Tah.Çek)            |       | 2.000 |
|   |   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 2.000 |       |
|   | b | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |       | 2.000 |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                           | 2.000 |       |
|   |   | 101 Alınan Çekler Hesabı (Tah.Çek)            |       | 2.000 |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    | 2.000 |       |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |       | 2.000 |

**4 – Irmak Vergi Dairesi tarafından mükellef B den gelir vergisinin ilk taksiti olarak alınan 3.000.-YTL çek karşılıksız çıkması nedeni ile yılı içinde banka tarafından iade edilmiştir.**

|   |                                  |       |       |
|---|----------------------------------|-------|-------|
| 4 | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı | 3.000 |       |
|   | 101 Alınan Çekler Hesabı         |       | 3.000 |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       | 3.000 |       |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı        |       | 3.000 |

**5 – Gayrimenkulüne yapılan tecavüzün menı için vatandaş A ’nın vermiş olduğu 500.-YTL lik çek karşılıksız çıkması nedeni ile banka tarafından iade edilmiştir.**

|   |                                              |     |     |
|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 333 Emanetler Hesabı                         | 500 |     |
|   | 101.02 Alınan Çekler Hesabı (Tahsildeki Çek) |     | 500 |

**6 - Bahşılı Muhasebe Biriminde yapılan sayımda toplam 3.000.-YTL bedelli 2 adet çek bulunamamıştır.**

|   |                                |       |       |
|---|--------------------------------|-------|-------|
| 6 | 197 Sayım Noksanlıkları Hesabı | 3.000 |       |
|   | 101.01 Alınan Çekler Hesabı    |       | 3.000 |

## **102 BANKA HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Banka hesabı, muhasebe birimleri adına bankaya yatırılan paralar ve bankaya tahsil için verilen çeklerden tahsil işlemi tamamlananlar ile muhasebe birimlerince düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden ödendiği veya gönderildiği bildirilen çek ve gönderme emri tutarlarının izlenmesi için kullanılır.

### **Hesaba ilişkin işlemler**

Muhasebe birimlerince bir gün içinde tahsil edilen paralardan, ertesi gün kasadan yapılacak ödemeler için Bakanlıkça tespit edilerek duyurulan tutarlar alıkonularak, fazlası düzenlenecek teslimat müzekkeresi ile bankaya yatırılır.

Bankalarca muhasebe birimleri adına yapılan diğer tahsilat için, teslimat müzekkeresi düzenlenmez. Bu tür tutarlar bankadan alınacak hesap özet cetveline göre kayıtlara alınır.

Muhasebe birimlerince, hesaplarının bulunduğu bankalardan nakden yapılacak ödemeler için bu bankaların kendi çekleri; ödeme yapılacak kişilerin hesaplarına aktarılacak tutarlar ile bankalarda açtırılacak krediler için “Gönderme Emri” düzenlenir. Muhasebe birimlerince, bankalar nezdindeki döviz hesabından yapılacak ödemelerde ise “Döviz Gönderme Emri” kullanılır.

Gönderme emri ve döviz gönderme emrinin elektronik ortamda düzenlenmesi ve ilgili bankaya gönderilmesi hususunda düzenlemeler yapmaya Bakanlık yetkilidir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin tek hazine hesabı sistemi dışındaki muhasebe birimlerince nakit ihtiyacı veya nakit fazlası hakkında yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır:

Muhasebe birimlerine İç Ödemeler Muhasebe Biriminden nakit ihtiyacı ve muhasebe birimlerinden İç Ödemeler Muhasebe Birimine nakit fazlası olarak gelen paralar, banka hesap özet cetveli ile bildirildiğinde hesaba alınır.

Muhasebe birimlerince İç Ödemeler Muhasebe Birimine nakit fazlası ya da İç Ödemeler Muhasebe Birimince sözü edilen muhasebe birimlerine gönderilecek nakit ihtiyacı paralar için gönderme emri düzenlenir.

İç Ödemeler Muhasebe Birimince birden fazla muhasebe birimine nakit ihtiyacı olarak para gönderildiği takdirde, gönderilecek paranın tamamı için bir gönderme emri düzenlenerek buna hangi muhasebe birimine ne tutarda para gönderileceğini gösteren bir liste eklenir.

Genel bütçe dışında kapsama dâhil aynı bütçeli kamu idarelerinin muhasebe birimleri arasında nakit ihtiyacı veya nakit fazlası olarak hesaplarının bulunduğu bankalara gelen paralar, banka hesap özet cetveli ile bildirildiğinde hesaplara alınır. Muhasebe birimleri arasında nakit fazlasının aktarılması ya da karşı muhasebe biriminin nakit ihtiyacının karşılanmasına yönelik para gönderilmesi işlemi gönderme emri düzenlenmek sureti ile gerçekleştirilir.

Muhasebe birimlerinin hesabı bulunan bankalarca, bir gün içinde muhasebe birimi adına tahsil edilen tutarlar ile karşılığında onaylanan veya düzenlenen alındıların tarih ve numaralarını; muhasebe birimi adına ödenen veya gönderilen tutarlar ile bunlara ait çek ve gönderme emirlerinin tarih ve numaralarını gösteren iki nüsha banka hesap özet cetveli düzenlenerek ertesi gün muhasebe birimine gönderilir. Banka hesap özet cetvelinin bir nüshası muhasebe işlem fişine bağlanır, diğer nüshası ise açılacak bir dosyada muhafaza edilir. Tahsilat ve ödemeleri ayrıntılı olarak gösteren cetvelin, bankaca, en geç ertesi gün düzenlenerek onaylandıktan sonra teslimat müzekkeresi ve gönderme emirlerinin ikinci nüshalarıyla birlikte muhasebe birimine gönderilmesi ve muhasebe birimlerinin de bu cetveli araması, gecikme ile verildiği takdirde ise durumun genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlığa, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinde üst yöneticiye bildirilmesi gerekir.

### **Hesabın işleyişi**

#### **a) Borç**

1 – Bankadan gelen hesap özet cetvelinden kasa fazlası 1.000.-YTL’nin bankaya yatırıldığı tespit edilmiştir.

|   |                                                     |       |       |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 102 Banka Hesabı<br>108 Diğer Hazır Değerler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Başkent Vergi Dairesince mükellef A' dan kurumlar vergisi karşılığı olarak alınan 2.000.- YTL lik çekin banka tarafından tahsil edildiği bildirilmiştir.

|   |                                              |       |       |
|---|----------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 102 Banka Hesabı<br>101 Alınan Çekler Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|---|----------------------------------------------|-------|-------|

3 - İstanbul Sağlık Kurumları 2 Nolu Döner Sermaye Muhasebe Birimi 130.-YTL hazine hissesini Kırıkkale Muhasebe Biriminin Ziraat Bankasındaki hesabına yatırmıştır.

|   |                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 102 Banka Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı                 | 130 | 130 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 130 | 130 |

4 - İç Ödemeler Muhasebe Biriminden, Kırıkkale Muhasebe Birimine il nakit ihtiyacı olarak 90.000.-YTL gelmiştir.

- a) Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı,  
b) Hazine İç Ödemeler Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                                          |        |        |
|---|---|--------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | a | 102.02 Banka Hesabı (İl Hazine Cari Hs.)<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı | 90.000 | 90.000 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>102 Banka Hesabı                         | 90.000 | 90.000 |

5 - Kırıkkale Muhasebe Biriminin nakit fazlası olan 3.000.-YTL, muhasebe biriminin banka hesabından il hazine cari hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                                                       |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 102.02 Banka Hesabı(İl Hazine Cari Hs.)<br>102.01 Banka Hesabı (Muh.Birimi Banka Hs.) | 3.000 | 3.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

6 - Keskin Muhasebe Biriminin, muhasebe birimi nakit hareket cetvelinden nakit ihtiyacı için Kırıkkale Defterdarlığından 34.000.-YTL getirildiği anlaşılmıştır.

- a)** Keskin Muhasebe Biriminin kaydı,  
**b)** Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                                         |        |        |
|---|---|-------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 6 | a | 102.01 Banka Hesabı<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı                     | 34.000 | 34.000 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>102.02 Banka Hesabı(İl Hazine Cari Hs.) | 34.000 | 34.000 |

**7 -** Keskin Muhasebe Biriminin, nakit hareket cetvelinin düzenlenmesi sırasında nakit fazlası olarak Kırıkkale Muhasebe Birimine 1.700.-YTL gönderildiği tespit edilmiştir.

- a)** Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı,  
**b)** Keskin Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                                          |       |       |
|---|---|--------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 7 | a | 102.02 Banka Hesabı (İl Hazine Cari Hs.)<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı | 1.700 | 1.700 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>102.01 Banka Hesabı                      | 1.700 | 1.700 |

**8 -** Kırıkkale Muhasebe Biriminin il nakit fazlası 5.000.-YTL Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimine gönderilmiştir.

- a)** Hazine İç Ödemeler Muhasebe Biriminin kaydı,  
**b)** Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                                             |       |       |
|---|---|-----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 8 | a | 102.03 Banka Hesabı( Genel Hazine Cari Hs.)<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>102.02 Banka Hesabı(İl Hazine Cari Hs.)     | 5.000 | 5.000 |

**9 –** Orman Genel Müdürlüğü Merkez Muhasebe Birimi Sivas Bölge Muhasebe Birimine nakit ihtiyacı olarak 150.000.-YTL aktarmıştır.

- a)** Sivas Bölge Muhasebe Biriminin kaydı,  
**b)** Orman Genel Müdürlüğü Merkez Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                                           |         |         |
|---|---|---------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 9 | a | 102 Banka Hesabı (Muhasebe Birimi Ban.Hs)<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı | 150.000 | 150.000 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>103 Ver. Çek.ve Gön. Emr.Hesabı           | 150.000 | 150.000 |

#### **b) Alacak**

**1** – Bankaca muhasebe birimine gönderilen hesap özet cetvelinden muhasebe biriminde düzenlenen çek ve gönderme emirlerinin gereği olarak toplam 15.500.-YTL paranın banka tarafından ödendiği görülmüştür.

|   |                                                               |        |        |
|---|---------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 103 Verilen Çekler ve Gön.Emirleri Hesabı<br>102 Banka Hesabı | 15.500 | 15.500 |
|---|---------------------------------------------------------------|--------|--------|

### **103 VERİLEN ÇEKLER VE GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)**

#### **Hesabın niteliği**

Verilen çekler ve gönderme emirleri hesabı, muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalardan çekle veya gönderme emri düzenlemek suretiyle yaptırılacakları ödeme ve göndermelerin izlenmesi için kullanılır.

Tek hazine hesabı sistemine dâhil muhasebe birimleri adına, dönem sonunda bankaca il hazine cari hesabına ya da genel hazine cari hesabına gönderilen nakit fazlaları için bu hesap kullanılmaz.

#### **Hesaba ilişkin işlemler**

Muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalardan yaptırılacak ödemeler için bu bankaların kendi çekleri düzenlenir. Çek, muhasebe birimlerinde düzenlendikten sonra dipkoçanı, çeki alana imzalatılarak ilgiliye verilir.

Çeklerin rakam ve yazı ile okunaklı bir şekilde doldurulması gerekir. Düzenlenen çekin numarası muhasebeleştirme belgelerinin ilgili sütununa yazılır.

Muhasebe birimlerinin banka hesabından, ilgililerin hesaplarına gönderilecek olan tutarlar ile bankalarda açtırılan krediler için gönderme emri düzenlenir.

Gönderme emri, muhasebe yetkilisince görevlendirilecek bir memur tarafından günlük olarak, banka yetkililerine zimmetle teslim edilir. Muhasebe yetkilisi tarafından bu konuda görevlendirilecek memurun adı, soyadı ve imza örneği daha önce bankaya yazılı olarak bildirilir. Teslim işlemi, muhasebe birimince iki nüsha olarak “Döviz gönderme emri” ifadesinin üzeri çizilerek düzenlenen “Gönderme Emri/Döviz Gönderme Emri Teslim Tutanağı”nın banka yetkilisine imzalatılması suretiyle gerçekleştirilir. Tutanağın ilk nüshası bankada alıkonulur, ikinci nüshası ise görevli memura geri verilir ve bu nüsha muhasebe biriminde açılacak ayrı bir dosyada tarih sırasına göre saklanır. Bankaca, gönderme emrinin bir nüshası alıkonulup, bir nüshası paranın gönderilmesi veya istenilen hesaba aktarılmasından sonra onaylanarak muhasebeleştirme belgesine bağlanmak üzere banka hesap özet cetveli ile birlikte muhasebe birimine iade edilir.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Alacak**

1 – Kazan Muhasebe Birimi kendi ihtiyacında kullanmak üzere 10.000.-YTL değerinde demirbaş almıştır.

|   |                                 |        |        |
|---|---------------------------------|--------|--------|
| 1 | 255 Demirbaşlar Hesabı          | 10.000 |        |
|   | 600 Gelir Hesabı (DV)           |        | 75     |
|   | 103 Ver.Çek. ve Gön.Em.Hesabı   |        | 9.925  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı      | 10.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı       |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı       | 75     |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı (DV) |        | 75     |

2 – Orman Genel Müdürlüğü Merkez Muhasebe Birimi Sivas Bölge Muhasebe Birimine nakit ihtiyacı olarak 150.000.-YTL aktarmıştır.

- a) Sivas Bölge Muhasebe Biriminin kaydı,  
b) Orman Genel Müdürlüğü Merkez Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                            |         |         |
|---|---|--------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | a | 102 Banka Hesabı (Muhasebe Birimi Ban.Hs.) | 150.000 |         |
|   |   | 510 Nakit Hareketleri Hesabı               |         | 150.000 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı               | 150.000 |         |
|   |   | 103 Ver. Çek.ve Gön. Emir.Hesabı           |         | 150.000 |

3 - Kasa ihtiyacı için bankadan çekilmek üzere veznedar adına 1.700.-YTL'lik çek düzenlenmiştir.

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 3 | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı | 1.700 |       |
|   | 103 Ver.Çek.ve Gön.Em.Hesabı    |       | 1.700 |

**b) Borç**

1 - Düzenlenen çek ve gönderme emirlerinden, muhasebe birimlerine gönderilen banka hesap özet cetvelinde 2.000.-YTL paranın banka tarafından ödendiği görülmüştür.

|   |                              |       |       |
|---|------------------------------|-------|-------|
| 1 | 103 Ver.Çek.ve Gön.Em.Hesabı | 2.000 |       |
|   | 102 Banka Hesabı             |       | 2.000 |

## 104 PROJE ÖZEL HESABI

### Hesabın niteliği

Proje özel hesabı; dış finansman kaynağından, kamu idareleri adına dış proje kredisi olarak Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya uygun görülen diğer bankalar nezdinde açılan özel hesaplara aktarılan tutarlar, bu tutarlardan yapılan giderler, verilen avanslar, açtırılan akreditifler ile avans ve akreditiflerden nakden geri alınanların ve hesap bakiyesinin değerlemesi sonucu ortaya çıkan kur farklarının Devlet Borçları Muhasebe Birimi veya genel bütçe kapsamı dışındaki kullanıcı kamu idareleri muhasebe birimlerinde izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Dış finansman kaynağından, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri adına Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya uygun görülen bankalar nezdindeki proje özel hesaplarına yapılan aktarım üzerine Devlet Borçları Muhasebe Birimince bu hesaba ve dış malî borçlar hesabına kayıt yapılır.

Hazine Müsteşarlığı ile yapılan ikraz anlaşmaları gereği genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idareleri adına Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya uygun görülen bankalar nezdindeki proje özel hesaplarına dış finansman kaynağından yapılan aktarımlar, kullanıcı idare muhasebe birimlerinde bu hesaba ve kamu idarelerine malî borçlar hesabına kaydedilir. Söz konusu tutarlara ilişkin olarak, Devlet Borçları Muhasebe Birimince bu hesaba ilişkilendirilmeksizin kullanıcı idare veya kuruluş hazineye karşı borçlandırılmak suretiyle dış borç kaydı yapılır. Kullanıcı idare veya kuruluşların hazineye karşı yükümlülükleri, dış finansman imkânının dış finansman kaynağı tarafından özel hesaplara aktarıldığı tarihte başlar.

Genel bütçe kapsamı dışındaki idare veya kuruluşlar adına Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya uygun görülen bankalardaki özel hesaplara, ikraz anlaşmaları ile devredilen tutarlar dışındaki dış proje kredisi aktarımları kullanıcı idare veya kuruluş muhasebe birimince bu hesaba ve dış malî borçlar hesabına kaydedilir.

Dış finansman kaynağıyla yapılan anlaşma gereği özel hesaplara yapılan aktarım tutarları, aktarım tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden hesaplara kaydedilir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince proje özel hesabından yapılan kullanımların Devlet Borçları Muhasebe Birimince muhasebeleştirilmesinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ay sonu döviz satış kuru esas alınır. Kapsama dâhil diğer kamu idarelerince proje özel hesabından yapılan kullanımların kullanıcı idare muhasebe birimince muhasebeleştirilmesinde işlem tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınır.

Dış proje kredilerinin genel bütçe kapsamı dışındaki kullanıcı idarelerce, kullanımından önce 11/7/2002 tarihli ve 24812 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Dış Proje Kredilerinin Dış Borç Kaydı, Bütçeleştirilmesi ve Muhasebeleştirilmesine İlişkin Esas ve Usuller Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre bütçeleştirilme işleminin yapılması zorunludur.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile köy okulu yapılmak üzere 100.000 Avro kredi açılmıştır.(Anlaşma tarihi itibarı ile 1 Avro = 1,62.-YTL) Proje tutarı olan 50.000 Avro Milli Eğitim Bakanlığı adına T.C Merkez Bankasındaki hesaba dış finansman kaynağı tarafından aktarılmış olup, hesap özeti Devlet Borçları Muhasebe Birimine gelmiştir. (Aktarım tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)



|   |                                      |         |         |
|---|--------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı | 162.000 |         |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı         |         | 162.000 |
|   | 104 Proje Özel Hesabı                | 81.500  |         |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı          |         | 81.500  |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı         | 81.500  |         |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı |         | 81.500  |

2- Avrupa Birliği ile Hazine Müsteşarlığı arasında yapılan anlaşma ile sağlanan 100.000 Avroluk kredinin 50.000 Avroluk kısmı ikraz anlaşması ile vadesi bir yıl ile sınırlı olmak üzere Kırıkkale Üniversitesine aktarılmıştır. (Aktarma tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |                                          |         |        |
|---|------------------------------------------|---------|--------|
| 2 | 104 Proje Özel Hesabı                    | 163.000 |        |
|   | 303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı |         | 81.500 |
|   | 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı |         | 81.500 |

3- Avrupa Birliği ile Kırıkkale Üniversitesi arasında yapılan anlaşma ile sağlanan dış proje kredisinden 100.000 Avroluk kısmı idare adına özel hesaba aktarılmıştır. (Aktarma tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL) kullanıcı idare muhasebe biriminin muhasebe kaydı.

|   |                             |         |         |
|---|-----------------------------|---------|---------|
| 3 | 104 Proje Özel Hesabı       | 163.000 |         |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı |         | 163.000 |

4 - Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile Milli Eğitim Bakanlığı adına T.C. Merkez Bankasındaki hesaba dış finansman kaynağı tarafından aktarılan ve kullanıcı kurumun gerçekleştirdiği 50.000 avroluk kullanım iade edilmiştir. (İade tarihindeki T.C. Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |                                           |        |        |
|---|-------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 104 Proje Özel Hesabı                     | 81.500 |        |
|   | 512 Proje Özel Hesabından Kullan. Hesabı. |        | 81.500 |

5 - Avrupa Birliği ile yapılan kredi anlaşması ile Kırıkkale Üniversitesi adına T.C. Merkez Bankasındaki hesaba dış finansman kaynağı tarafından aktarılan ve kullanıcı kurumun proje özel hesabından aldığı 50.000 avroluk avans nakden iade edilmiştir. Kullanıcı idare muhasebe biriminin kaydı;

a) İade tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL ve avansın verildiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro = 1,60.-YTL

**b) İade tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro=1,60.-YTL ve avansın verildiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1,63.-YTL**

|   |   |                                           |        |        |
|---|---|-------------------------------------------|--------|--------|
| 5 | a | 104 Proje Özel Hesabı                     | 81.500 |        |
|   |   | 166 PÖH Verilen Avans ve Akreditifler Hs. |        | 80.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                       |        | 1.500  |
|   | b | 104 Proje Özel Hesabı                     | 80.000 |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                       | 1.500  |        |
|   |   | 166 PÖH Verilen Avans ve Akreditifler Hs. |        | 81.500 |

**6 - Proje özel hesabındaki dövizlerin ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda oluşan kur artışı farkının 1.000.-YTL olduğu görülmüştür .**

|   |                       |       |       |
|---|-----------------------|-------|-------|
| 6 | 104 Proje Özel Hesabı | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı   |       | 1.000 |

**b) Alacak**

**1– Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile köy okulları için bilgisayar alınması için proje özel hesabından 50.000 Avroluk avans verilmiş olup, avansın kullanımına ilişkin hesap özeti Devlet Borçları Muhasebe Birimine gelmiştir. (Ay sonu T.C. Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)**

|   |                                           |        |        |
|---|-------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hs. | 81.500 |        |
|   | 104 Proje Özel Hesabı                     |        | 81.500 |

**2– Avrupa Birliği ile yapılan anlaşma ile sağlanan dış proje kredisinden Kırıkkale Üniversitesi adına özel hesaba aktarılan 100.000 Avro ile Üniversitenin ihtiyacı olan bilgisayar alımı yapılarak kullanılmıştır. (T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL) kullanıcı idare muhasebe biriminin muhasebe kaydı.**

|   |                            |         |         |
|---|----------------------------|---------|---------|
| 2 | 255 Demirbaşlar Hesabı     | 163.000 |         |
|   | 104 Proje Özel Hesabı      |         | 163.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 163.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |         | 163.000 |

**3– Avrupa Birliği ile yapılan anlaşma ile sağlanan dış proje kredisinden Kırıkkale Üniversitesi adına proje özel hesabına 100.000 Avro aktarılmış olup, bu hesaptan Kırıkkale**

Üniversitesine 50.000 avro avans verilmiştir. (Muhasebeleştirme tarihindeki T.C.Merkez döviz satış kuru 1 Avro = 1,63.-YTL) kullanıcı idare muhasebe biriminin muhasebe kaydı.

|   |                                                                       |        |        |
|---|-----------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 166 PÖH Verilen Avans ve Akreditifler Hesabı<br>104 Proje Özel Hesabı | 81.500 | 81.500 |
|---|-----------------------------------------------------------------------|--------|--------|

4- Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile köy okulu yapılmak üzere 100.000 Avro kredi açılmış olup, açılan bu kredinin Milli Eğitim Bakanlığının talebi üzerine 50.000 Avroluk kısmı dış finansman kaynağına geri gönderilmiştir. (İade tarihindeki T.C.Merkez döviz satış kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |                                                      |        |        |
|---|------------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı<br>104 Proje Özel Hesabı | 81.500 | 81.500 |
|---|------------------------------------------------------|--------|--------|

5 – Avrupa Birliği ile yapılan kredi anlaşması ile 100.000 Avro kredi açılmış olup, açılan bu ikraz anlaşması ile Kırıkkale Üniversitesine aktarılmıştır. Aktarılan bu kredinin Kırıkkale Üniversitesinin talebi üzerine 50.000 Avroluk kısmının vadesi bir yıl ile sınırlı olan dış finansman kaynağına geri gönderilmiştir. (İade tarihindeki T.C.Merkez döviz satış kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |                                                                                                               |                  |         |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------|
| 5 | 303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı<br>403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı<br>104 Proje Özel Hesabı | 81.500<br>81.500 | 163.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------|

6 – Avrupa Birliği ile Kırıkkale Üniversitesi arasında yapılan kredi anlaşması ile 100.000 Avro kredi açılmış olup, açılan bu ikraz anlaşması ile Kırıkkale Üniversitesine aktarılmıştır. 50.000 Avroluk kısmının vadesi bir yıl ile sınırlı olan kredi dış finansman kaynağına iade edilmiştir. (İade tarihindeki T.C.Merkez döviz satış kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |                                                                                                      |                  |         |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------|
| 6 | 310 Cari Yılda Ödenecek Dış Malî Borçlar Hs.<br>410 Dış Malî Borçlar Hesabı<br>104 Proje Özel Hesabı | 81.500<br>81.500 | 163.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------|

7 - Proje özel hesabında yer alan 500.000 Avro Hazine Müsteşarlığınca kendi hesaplarına aktararak kullanılmıştır. (Kullanım tutarları aktarım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro= 1,62.-YTL)

|   |                                           |         |         |
|---|-------------------------------------------|---------|---------|
| 7 | 105 Döviz Hesabı<br>104 Proje Özel Hesabı | 810.000 | 810.000 |
|---|-------------------------------------------|---------|---------|

**8 - Özel hesaplardaki dövizlerin ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden yapılan değerlendirme sonucunda oluşan kur azalışı farkının 1.000.-YTL olduğu görülmüştür .**

|   |                                              |       |       |
|---|----------------------------------------------|-------|-------|
| 8 | 630 Giderler Hesabı<br>104 Proje Özel Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|----------------------------------------------|-------|-------|

## 105 DÖVİZ HESABI

### Hesabın niteliği

Döviz hesabı, muhasebe birimi veznelerince tahsil edilen veya muhasebe birimlerinin banka hesaplarına intikal eden konvertibl döviz tutarları ile bunlardan yapılan ödeme, iade ve göndermelerin izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri muhasebe birimlerine hazine malı olarak teslim edilen ya da kişi malı olarak teslim edildiği hâlde sonradan hazine malı olan konvertibl yabancı paralarla, mevzuatı gereği döviz cinsinden tahsili gereken hazine malı yabancı paralardan konvertibl olanlar Dış Ödemeler Muhasebe Birimine aktarılır.

Konvertibl olmayan hazine malı yabancı paralar döviz hesabı yerine dönen varlıklar ana hesap grubundaki menkul varlıklar hesabına kaydedilir.

### Tahsil edilen dövizlerin hesaplara alınmasında uyulacak esaslar

Hazine malı veya kamu idaresine ait olarak muhasebe birimlerine teslim edilen konvertibl yabancı paralarla, mevzuatı gereği bütçeye gelir kaydedilmek üzere döviz cinsinden tahsil edilen konvertibl yabancı paralar, tahsil edildiği veya teslim alındığı günkü Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden bu hesaba alınarak bütçeye gelir kaydedilir.

Muhasebe birimlerince kişilere ait olarak teslim alınan konvertibl yabancı paralar işlem tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden bu hesaba alınarak ilgili hesaplara kaydedilir.

Muhasebe birimlerince, mevzuatı gereği ihale teminatı olarak kabul edilen konvertibl yabancı paralar alındığı tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden bu hesaba kaydedilerek emanete alınır. Teminat olarak teslim edilen kişi malı dövizlerden herhangi bir nedenle gelir kaydedilmesi gerekenler kayıtlı değerleri üzerinden, Hazine Müsteşarlığı bünyesinde faaliyetini sürdüren muhasebe birimlerinde işlem tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden hesaplardan çıkarılır ve işlem tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden bu hesaba alınarak bütçeye gelir kaydedilir.

Kişilere ait olduğu hâlde sonradan kamu idaresine ait olan konvertibl yabancı paralar kayıtlı değerleri üzerinden, Hazine Müsteşarlığı bünyesinde faaliyetini sürdüren muhasebe birimlerinde işlem tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden ilgili hesaplardan çıkarılır ve işlem tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden bu hesaba alınarak bütçeye gelir kaydedilir.

Yurt içinde döviz cinsinden ihraç olunan iç borçlanma senetleri karşılığı tahsil edilen dövizler ile para piyasası nakit işlemlerinde döviz cinsinden yapılan borçlanmalara ilişkin tutarlar; 28/3/2002 tarihli ve 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak belirlenen borçlanma şartlarına göre Hazine Müsteşarlığınca tespit edilen kur veya Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden kaydedilir.

Tahsil edilen kamu idaresine ait dövizler ve genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe birimleri için Bakanlıkça belirlenen tutarı aşan kişilere ait dövizler, muhasebe birimi hesabının bulunduğu banka şubesi nezdinde açtırılacak döviz tevdiat hesabına gün sonlarında yatırılır. Muhasebe birimlerin bir gün içinde tahsil edilen dövizlerden bankaya yatırılması gerekenler düzenlenecek teslimat müzekkeresi ile bankaya gönderilir.

Muhasebe yetkilisi mutemetlerince;

İlgili mevzuatına ve Bakanlıkça yapılan düzenlemelere göre, döviz cinsinden tahsil edilen tutarlar için ayrı muhasebe yetkilisi mutemetleri kasa defteri tutulur.

Tahsil edilen tutarlar, tahsil edildikleri tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınmak suretiyle ve gelir türleri itibarıyla muhasebe yetkilisi mutemetleri kasa defterine ayrı ayrı kaydedilir. Ayrıca, “Kimden tahsil edildiği” sütununda isimden hemen sonra parantez içerisinde döviz cinsinden tutarı belirtilir.

Döviz cinsinden yapılan tahsilata ilişkin belge ve kayıtlar ulusal para birimi cinsinden düzenlenmekle birlikte, tahsilat tutarı ulusal para birimine çevrilmeksizin döviz olarak muhasebe biriminin banka hesabına aktarılır. Bu husus muhasebe yetkilileri tarafından kontrol edilir.

Muhasebe biriminin bulunduğu yer dışında, muhasebe birimine bağlı olarak görev yapan muhasebe yetkilisi mutemetlerince tahsil edilen dövizler; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerin muhasebe birimleri için bulunulan yerdeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya Türkiye Cumhuriyet Ziraat Bankası şubeleri, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinin muhasebe birimleri için ilgili kamu idaresince belirlenen banka şubeleri aracılığıyla muhasebe biriminin döviz tevdiat hesabına aktarılır. Mutemet hesabının muhasebe yetkilisine verilmesinde, aktarılan döviz karşılığında alınan banka dekontunda gösterilen kur ve döviz tutarı esas alınır.

Konvertibl dövizlere ilişkin olarak, Hazine Müsteşarlığı bünyesinde faaliyet gösteren muhasebe birimlerinde gün sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirme yapılır. Bunların dışındaki genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerin muhasebe birimlerinde Bakanlıkça aksi bildirilmedikçe değerlendirme yapılmaz. Kapsama dâhil diğer kamu idarelerinin muhasebe birimlerinde ise kuruma ait konvertibl dövizler, gün sonlarında Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemeye tabi tutulur.

#### **Genel bütçe kapsamındaki idarelerin muhasebe birimi hesaplarında toplanan dövizlerin Dış Ödemeler Muhasebe Birimine gönderilmesinde uyulacak esaslar:**

Döviz hesabına kaydedilen hazine malı döviz tutarları; haftalık dönemler itibarıyla topluca Cuma günleri, Cuma günü tatile rastladığında bir önceki iş günü ve her durumda malî yılın son iş günü; her bir döviz cinsi için ayrı ayrı düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile dövizin cinsi ve tutarı belirtilerek döviz gönderme emri düzenlenmek suretiyle Dış Ödemeler Muhasebe Birimine aktarılır ve muhasebe işlem fişinin bir nüshası Dış Ödemeler Muhasebe Birimine gönderilir.

Dövizlerin gönderilmesinde kayıtlı değerleri esas alınır ve gönderme emrinin tarih ve numarası ile gönderilen paraların döviz cinsinden tutarları ve döviz kuru muhasebe işlem fişine ayrıca yazılır.

Tahsil edilen dövizlerin Dış Ödemeler Muhasebe Birimine aktarılmasında, Bakanlıkça gerek görülmesi hâlinde muhasebe birimleri itibarıyla farklı dönemler tespit edilebilir.

Dış Ödemeler Muhasebe Birimince, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerin muhasebe birimlerinden gönderilen dövizlerle ilgili muhasebe işlem fişleri alındığında, gelen dövizler fişlerde gösterilen değer üzerinden kayıtlara alınır ve göndermeyle ilgili fişin aslı geldiğinde banka dekontunda gösterilen döviz tutarı da dikkate alınarak, yapılan kaydın doğruluğu ayrıca kontrol edilir.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Borç**

1 – Mükellef A, 2.000.-YTL gelir vergisi borcuna karşılık Başkent Vergi Dairesi veznesine 2.000 dolar yatırmıştır. (T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$ = 1.-YTL)

|   |                                  |       |       |
|---|----------------------------------|-------|-------|
| 1 | 105 Döviz Hesabı                 | 2.000 |       |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |       | 2.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı        | 2.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |       | 2.000 |

2 – Kırıkkale Sağlık Kurumları 1 nolu Döner Sermaye Muhasebe birimi hazine hissesi karşılığı olarak Kırıkkale Muhasebe Biriminin hesabına 2.000 dolar yatırmıştır. (T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1.-YTL)

|   |                            |       |       |
|---|----------------------------|-------|-------|
| 2 | 105.02 Döviz Hesabı        | 2.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |       | 2.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 2.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 2.000 |

3 – Kızılcahımm Muhasebe Birimi tarafından kişilere ait 2.000 dolar döviz tahsilatı yapmış olup, bunun 1.000 doları geçici teminat olarak alınmıştır. (T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1.30-YTL)

|   |                                          |       |       |
|---|------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 105 Döviz Hesabı                         | 2.600 |       |
|   | 333 Emanetler Hesabı                     |       | 1.300 |
|   | 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı |       | 1.300 |

4 – Kişilere ait olarak alınan ve kayıtlı değeri 2.000.-YTL olan 2.000 dolar, hak sahibinin ölmesi ve mirasçısı da olmaması nedeni ile hazineye intikal etmiştir. (İşlem tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$= 1,5.-YTL)

|   |                            |       |       |
|---|----------------------------|-------|-------|
| 4 | 333 Emanetler Hesabı       | 2.000 |       |
|   | 105 Döviz Hesabı           |       | 2.000 |
|   | 105 Döviz Hesabı           | 3.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |       | 3.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 3.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 3.000 |

5 - Yurt içinde döviz cinsinden 50.000 dolar tahvil, 30.000 dolar hazine bonosu ve 20.000 dolar para piyasası nakit işlemlerinden borçlanma sureti ile döviz tahsilatı yapılmıştır. (T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$= 1.-YTL)

|   |                                                   |         |        |
|---|---------------------------------------------------|---------|--------|
| 5 | 105 Döviz Hesabı                                  | 100.000 |        |
|   | 404 Tahviller Hesabı                              |         | 50.000 |
|   | 302 Para Piyasası Nakit İşlemleri Borçları Hesabı |         | 30.000 |
|   | 305 Bonolar Hesabı                                |         | 20.000 |

**6 – Kırıkkale Muhasebe Birimi tarafından Dış Ödemeler Muhasebe Birimine, muhasebe işlem fişindeki kayıtlı değeri 3.000.-YTL olan 3.000 dolar döviz gönderilmiştir.**

**a) Dış Ödemeler Muhasebe Biriminin kaydı,**

**b) Kırıkkale Muhasebe biriminin kaydı,**

|   |   |                                              |       |       |
|---|---|----------------------------------------------|-------|-------|
| 6 | a | 105 Döviz Hesabı                             | 3.000 |       |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |       | 3.000 |
| b |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 3.000 |       |
|   |   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı           |       | 3.000 |

**7 - Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Biriminin hesabının bulunduğu bankaya konsolosluklardan 400 dolar intikal etmiştir. (İşlem tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1.-YTL)**

|   |                                                   |     |     |
|---|---------------------------------------------------|-----|-----|
| 7 | 105 Döviz Hesabı                                  | 400 |     |
|   | 107 Elçilik ve Konsolosluk Nezrindeki Paralar Hs. |     | 400 |

**8 - T.C. Merkez Bankasındaki müşterek fon hesabında bulunan 5.000 dolar, döviz olarak hazineye aktarılmıştır. (Aktarma tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1.-YTL)**

|   |                            |       |       |
|---|----------------------------|-------|-------|
| 8 | 105 Döviz Hesabı           | 5.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |       | 5.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 5.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 5.000 |

**9 - Dış kredi geri ödemelerinden 5.000 dolar döviz hazineye iade edilmiş olup, 50 dolar faiz giderlerine ilişkindir. (İade tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1.-YTL)**

|   |                             |       |       |
|---|-----------------------------|-------|-------|
| 9 | 105 Döviz Hesabı            | 5.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı         |       | 50    |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı |       | 4.950 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı   | 50    |       |
|   | 800 Gelirler Hesabı         |       | 50    |

**10 –** Yurt dışında ihraç olunan dış borçlanma senetleri karşılığı alınan 50.000 dolar hazine hesaplarına aktarılmış olup, masraf olarak 5.000 dolar kesinti yapılmıştır.(Aktarma tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1.-YTL)

|    |                             |        |        |
|----|-----------------------------|--------|--------|
| 10 | 105 Döviz Hesabı            | 45.000 |        |
|    | 630 Giderler Hesabı         | 5.000  |        |
|    | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı |        | 50.000 |
|    | 830 Bütçe Giderleri Hesabı  | 5.000  |        |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı   |        | 5.000  |

**11 -** Risk hesabına 5.000 dolar ödenmiştir. (Tahsilat tarihindeki T.C.Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1.-YTL)

|    |                  |       |       |
|----|------------------|-------|-------|
| 11 | 105 Döviz Hesabı | 5.000 |       |
|    | 339 Risk Hesabı  |       | 5.000 |

**12–** Bankadan gelen hesap özetinden, Kızılcahamam Muhasebe Birimi veznesinden bankaya gönderilen 1.500 doların döviz tevdiat hesabına yattığı anlaşılmıştır. (Döviz Kuru 1\$ = 1.-YTL)

|    |                                 |       |       |
|----|---------------------------------|-------|-------|
| 12 | 105.02 Döviz Hesabı             | 1.500 |       |
|    | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı |       | 1.500 |

**13 –** Kızılcahamam Muhasebe Birimi veznesinde yapılan sayımda 500 dolar fazla çıkmıştır. (Sayım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$ = 1.-YTL)

|    |                            |     |     |
|----|----------------------------|-----|-----|
| 13 | 105 Döviz Hesabı           | 500 |     |
|    | 397 Sayım Fazlaları Hesabı |     | 500 |



**14 -** Hazine Müsteşarlığı bünyesinde faaliyet gösteren muhasebe birimlerinde gün sonunda hazine malı konvertibl yabancı paralar mevcudunun T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkının 2.500.-YTL olduğu görülmüştür. Bunun 500.-YTL si risk hesabına, 1.000.-YTL si emanet hesabına aittir.

|    |                      |       |       |
|----|----------------------|-------|-------|
| 14 | 105 Döviz Hesabı     | 2.500 |       |
|    | 339 Risk Hesabı      |       | 500   |
|    | 330 Emanetler Hesabı |       | 1.000 |
|    | 600 Gelirler Hesabı  |       | 1.000 |

**15 –** Kırıkkale Üniversitesi Muhasebe Birimlerinde gün sonunda kurum malı konvertibl yabancı paralar mevcudunun T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkının 2.500.-YTL olduğu görülmüştür.

|    |                     |       |       |
|----|---------------------|-------|-------|
| 15 | 105 Döviz Hesabı    | 2.500 |       |
|    | 600 Gelirler Hesabı |       | 2.500 |

**b) Alacak**

**1 –** Kırıkkale Muhasebe Birimi vizesince bankaya yatırılmak üzere 1.500 dolar gönderilmiştir. (Döviz Kuru 1\$ = 1.-YTL)

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 1 | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı | 1.500 |       |
|   | 105 Döviz Hesabı                |       | 1.500 |

**2 –** Döviz hesabında kayıtlı 1.000 dolar için düzenlenen döviz gönderme emri bankadan gelen hesap özeti cetvelinde ilgili hesaba aktarıldığı görülmüştür.

|   |                                    |       |       |
|---|------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı | 1.000 |       |
|   | 105.02 Döviz Hesabı                |       | 1.000 |

**3 -** Mucur Muhasebe Birimi vizesince emanetler hesabında bulunan 1.000 doları ile geçici teminat olarak alınan 1.000 dolar iade edilmiştir.

|   |                                          |       |       |
|---|------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 333 Emanetler Hesabı                     | 1.300 |       |
|   | 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı | 1.300 |       |
|   | 105 Döviz Hesabı                         |       | 2.600 |

4- Sulakyurt Muhasebe Birimi veznesinde yapılan sayımda, kayıtlı değeri 500 dolar olan döviz eksik çıkmıştır. (Sayım tarihindeki Merkez Bankası Satış Kuru 1\$ = 1.-YTL)

|   |                                                 |     |     |
|---|-------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 197 Sayım Noksanları Hesabı<br>105 Döviz Hesabı | 500 | 500 |
|---|-------------------------------------------------|-----|-----|

5 - Hazine Müsteşarlığı bünyesinde faaliyet gösteren muhasebe birimlerince gün sonunda hazine malı konvertibl yabancı paralar mevcudunun T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur azalış farkının 2.500.-YTL olduğu görülmüştür. Bunun 500.-YTL si risk hesabına, 1.000.-YTL si emanet hesabına aittir.

|   |                                                                                    |                       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|
| 5 | 339 Risk Hesabı<br>330 Emanetler Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>105 Döviz Hesabı | 500<br>1.000<br>1.000 | 2.500 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------|-------|

6 – Kırıkkale Üniversitesi Muhasebe Birimlerince gün sonunda kurum malı konvertibl yabancı paralar mevcudunun T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur azalış farkının 2.500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 6 | 630 Giderler Hesabı<br>105 Döviz Hesabı | 2.500 | 2.500 |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|

#### 106 DÖVİZ GÖNDERME EMİRLERİ HESABI (-)

##### Hesabın niteliği

Döviz gönderme emirleri hesabı, muhasebe birimlerinin nezdinde döviz hesabı bulunan bankalardaki döviz hesaplarından yapacakları ödeme ve göndermeler için düzenledikleri döviz gönderme emirleri ile bunlardan bankaca ödendiği veya gönderildiği bildirilenlerin izlenmesi için kullanılır.

##### Hesaba ilişkin işlemler

Muhasebe biriminin, nezdinde döviz hesabı bulunan bankalardaki döviz hesaplarından ilgililere ödenecek veya hesaben gönderilecek olan döviz tutarları için döviz gönderme emri düzenlenir.

Döviz hesabında yer alan tutarlardan ulusal para birimine çevrilmesine ilişkin bankaya verilen talimatlar hesaplara kaydedilmeden önce, Hazine Müsteşarlığı muhasebe birimleri dışındaki genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe birimlerince söz konusu dövizlerin günlük değerlemesi yapıp varsa oluşan kur farkları muhasebeleştirilir.

Döviz gönderme emri, muhasebe yetkilisi tarafından görevlendirilecek bir memur tarafından banka yetkililerine zimmetle teslim edilir. Muhasebe yetkilisi tarafından bu konuda görevlendirilecek memurun adı, soyadı ve imza örneği daha önce bankaya yazılı olarak bildirilir. Teslim işlemi,

muhasabe birimince iki nüsha olarak “Gönderme emri” ifadesinin üzeri çizilerek düzenlenen “Gönderme emri/Döviz gönderme emri teslim tutanağı”nın banka yetkilisine imzalatılması suretiyle gerçekleştirilir. Tutanağın ilk nüshası bankada alıkonulur, ikinci nüshası ise görevli memura geri verilir ve bu nüsha muhasabe biriminde açılacak ayrı bir dosyada tarih sırasına göre saklanır. Bankaca, döviz gönderme emrinin bir nüshası alıkonulup, bir nüshası paranın gönderilmesi veya istenilen hesaba aktarılmasından sonra onaylanarak döviz hesabına ilişkin banka hesap özet cetveli ile birlikte muhasabe birimine iade edilir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Alacak

1 – Ankara Devlet Hastanesinin ihtiyacı olan tıbbi cihaz için 20.000 dolar muhasabe biriminin bankadaki döviz hesabından ödenmiştir. (Gönderme tarihindeki T.C. Merkez Bankası satış kuru 1\$=1.-YTL)

|   |                                      |        |        |
|---|--------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı | 20.000 |        |
|   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı   |        | 19.850 |
|   | 600 Gelirler Hesabı (DV)             |        | 150    |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı           | 20.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı            |        | 20.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı            | 150    |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hs (DV)          |        | 150    |

2 – Ankara Muhasebe Biriminin döviz hesabında yer alan 1.000 doların ulusal para birimine çevrilmesi için bankaya talimat verilmiştir. (T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1.-YTL ve döviz alış kuru 1\$=0,90.-YKR)

|   |                                    |     |       |
|---|------------------------------------|-----|-------|
| 2 | 102 Banka Hesabı                   | 900 |       |
|   | 630 Giderler Hesabı                | 100 |       |
|   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı |     | 1.000 |

3 – Bursa Muhasebe Biriminin döviz hesabında 1.000.-YTL bedelle kayıtlı 1.000 dolar Dış Ödemeler Muhasebe Birimine gönderilmiştir.

|   |                                              |       |       |
|---|----------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 1.000 |       |
|   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı           |       | 1.000 |

4 – Kaman Muhasebe Biriminin döviz tevdiat hesaplarında 1.000.-YTL bedelle yer alan kişilere ait 1000 dolar sahibine iade edilmiştir.

|   |                                                            |       |       |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 333 Emanetler Hesabı<br>106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Borç**

1 - Döviz hesabında kayıtlı 1.000 dolar için düzenlenen döviz gönderme emrinin, bankadan gelen hesap özetinde ödendiği görülmüştür.

|   |                                                           |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı<br>105.02 Döviz Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-----------------------------------------------------------|-------|-------|

**107 ELÇİLİK VE KONSOLOSLUK NEZDİNDEKİ PARALAR HESABI**

**Hesabın niteliği**

Elçilik ve konsolosluk nezdindeki paralar hesabı, Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Biriminin elçilik ve konsolosluklar nezdindeki paraları ile bu paralardan yapılan ödeme ve göndermelerin izlenmesi için kullanılır.

**Hesaba ilişkin işlemler**

Elçilik ve konsolosluk nezdindeki paralar hesabı kullanılarak yapılan ödemeler ile merkezden gönderilen avans işlemlerine ilişkin esas ve usuller aşağıda gösterilmiştir:

Elçilik ve konsolosluklarca Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Birimi adına tahsil edilen değerli kâğıt satış bedelleri, bütçe geliri ve emanet tahsilatı ile diğer tahsilat karşılığında yurt dışı muhasebe yetkilisi mutemedi alındısı düzenlenir.

Dışişleri Bakanlığının yabancı ülkelerde tahakkuk eden aylıklar hariç bütçe giderleri ve mahalli hizmetlilerin ücretleri, harcama yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilmiş olan memurlara gönderilen avanslarla veya açılacak kredilerle ödenir.

Dışişleri Bakanlığı merkez memurları ile yabancı ülkelerde bulunan memurların aylıkları ve merkezin çeşitli gider ve gelirleri, doğrudan Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Birimince ödenir veya tahsil edilir.

Bu görevlerden dolayı elçilik ve konsolosluklar; tahsilat açısından “Muhasebe yetkilisi mutemetliği”, gider açısından elçiler ve konsoloslar veya bu işle görevlendirilmiş olan memurlar “Harcama yetkilisi mutemedi” sayılırlar.

Elçilik ve konsolosluklarca yapılan tahsilat ve ödemeler ile merkezden gönderilen avanslar için, aşağıda belirtilen defterler tutulur ve cetveller düzenlenir:

- a) Konsolosluklar kasa defteri,
- b) Konsolosluklar gelir defteri;
- c) Elçilik ve konsolosluklar harcamalar defteri,
- ç) Değerli kâğıtlar defteri,
- d) Emanetler defteri,
- e) Menkul kıymetler defteri,
- f) Alındı kayıt defteri,
- g) Konsolosluk hasılat cetveli,

ğ) Konsolosluklar hasılatı döküm cetveli ,

**Hesabın işleyişi**

**a) Borç**

**1** – Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Birimince, Berlin Başkonsolosluğuna 10.000 Avro gönderilmiştir. (Cibayet kuru 1,60.-YTL)

|   |                                                                                          |        |        |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 107 Elçilik ve Konsolosluk Nez.dindeki Paralar Hs.<br>106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı | 16.000 | 16.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

**2** – Berlin Başkonsolosluğundan alınan hasılat cetvelinin muhasebe birimi tablosu toplamının 1.000 Avro olduğu görülmüştür. (Cibayet kuru 1,60.-YTL)

|   |                                                                       |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 107 Elçilik ve Konsolosluk Nez. Paralar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.600 | 1.600 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı               | 1.600 | 1.600 |

**3** – Berlin Başkonsolosluğundan alınan hasılat cetvelinin diğer tahsilat tablosunda 1.000 Avro bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmeyen kişilere ait tahsilat yaptığı görülmüştür. (Cibayet kuru 1,60.-YTL)

|   |                                                                        |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 107 Elçilik ve Konsolosluk Nez. Paralar Hesabı<br>333 Emanetler Hesabı | 1.600 | 1.600 |
|---|------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

**4** – Berlin Başkonsolosluğunda alınan hesap belgesinde, Paris Başkonsolosluğuna 500 Avro aktarıldığı görülmüştür. (Son değerlendirme kuru 1,60.-YTL)

|   |                                                                                                   |     |     |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 107.02.37 Elçilik ve Konsolosluk Nez. Paralar Hesabı<br>107.02.04 Elçilik ve Kon.Nez. Paralar Hs. | 800 | 800 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**5** - Berlin Başkonsolosluğu harcama yetkilisi mutemedine verilen ön ödemeden 300 Avro iade edilmiştir. (Verildiği tarihteki kur 1 Avro=1,60.-YTL)

|   |                                                                                   |     |     |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 107 Elçilik ve Konsolosluk Nez.Paralar Hesabı<br>160 İş Avans ve Kredileri Hesabı | 480 | 480 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**6 -** Mali yıl sonunda yardımcı hesap defterleri kayıtlarına göre Gümölcine Başkonsolosluğuna ait hesapta bulunan mahalli para artıklarının T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değeriemesi sonucu;

**a)**10.000.-YTL lehte artış olduğı görölmüştür.

**b)**10.000.-YTL aleyhte fark olduğı görölmüştür.

|   |   |                                                                       |        |        |
|---|---|-----------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 6 | a | 107 Elçilik ve Konsolosluk Nez. Paralar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|   | b | 630 Giderler Hesabı<br>107 Elçilik ve Konsolosluk Nez. Paralar Hs.    | 10.000 | 10.000 |

**b) Alacak**

**1 -** Berlin Başkonsolosluğundan alınan hesap belgesine göre 300 Avro avans tutarının elçilik hasılatından ödendiğı görölmüştür. (Kur 1,60.-YTL)

|   |                                                                            |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 338 Konsolosluk Cari Hesabı<br>107 Elçilik ve Konsolosluk Nez. Paralar. Hs | 480 | 480 |
|---|----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**2 –** Berlin Başkonsolosluğunda alınan hesap belgesinde Paris Başkonsolosluğuna 5.000 Avro aktarılmış olup, bu aktarma için 100.-YTL masraf ödenmiştir. (Son değerieme kuru 1,60.-YTL)

|   |                                                                                                |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 107.02.37 Elçilik ve Konsolosluk Nez. Paralar Hs.<br>107.02.04 Elçilik ve Kon.Nez. Paralar Hs. | 8.000 | 8.000 |
|   | 630 Giderler Hesabı<br>107 Elçilik ve Konsolosluk Nez. Paralar Hs                              | 100   | 100   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                        | 100   | 100   |
|   |                                                                                                |       |       |

**3 –** Berlin Başkonsolosluğunun hasılat cetvelinde 1000 Avro bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmeyen kişilere ait olarak yapılan tahsilat ilgisine iade edilmiştir.

|   |                                                                     |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 333 Emanetler Hesabı<br>107 Elçilik ve Konsolosluk Nez. Paralar Hs. | 1.600 | 1.600 |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|

## 108 DİĞER HAZIR DEĞERLER HESABI

### Hesabın niteliği

Diğer hazır değerler hesabı, hazır değerler hesap grubunda sayılan hesaplar içerisinde tanımlanmayan ve niteliği itibarıyla bu grupta izlenmesi gereken diğer hazır değerler için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

1 - Kasa ihtiyacı için veznedar adına düzenlenen çekler ile bunlardan tahsil edilip, kasa varlığına dâhil edilenler,

2 - Kasa fazlası olarak bankaya gönderilen paralar ile bunlardan bankaca tahsil edilenler,

3 - Bankaya gönderilen dövizler ve söz konusu dövizlerden bankaca tahsil edilenler,

4 - Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimince, gerek bankalarca teslim edilerek kasaya girişi yapılan, gerekse çeşitli nedenlerle kasada toplanan dolaşımdan kaldırılan madeni paralar,

5 - Niteliği itibarıyla bu grupta izlenmesi gereken diğer hazır değerler,  
bu hesaba kaydedilir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Keskin Muhasebe Biriminde kasa fazlası 2.000.-YTL teslimat düzenlenmek sureti ile veznedar ile bankaya gönderilmiştir.

|   |                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı<br>100 Kasa Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|

2– Kırıkkale Muhasebe Birimi veznesinde bulunan 1.000 dolar (1\$=1.-YTL) bankaya yatırılmak üzere gönderilmiştir.

|   |                                                        |       |       |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı<br>105.01 Döviz Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|

3- Kasa ihtiyacı için bankadan çekilmek üzere veznedar adına 3.000.-YTL’ lik çek düzenlenmiştir.

|   |                                                                 |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı<br>103 Ver.Çek.ve Gön.Em.Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------|-------|-------|

4 – Dolaşımdan çekilen 3.000.-YTL madeni para Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimine gelmiştir.

|   |                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı<br>100 Kasa Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Alacak**

1- Kasa ihtiyacı için veznedar adına düzenlenen 3.000.-YTL lik çek tahsil edilerek kasaya konmuştur.

|   |                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 100 Kasa Hesabı<br>108 Diğer Hazır Değerler Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|

2- Bankadan gelen hesap özet cetvelinden kasa fazlası 2.000.-YTL'nin bankaya yattığı görülmüştür.

|   |                                                     |       |       |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 102 Banka Hesabı<br>108 Diğer Hazır Değerler Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|

3- Bankaya yatırılmak üzere gönderilen 1.000 doların (1\$ =1.-YTL) bankaya yatırıldığı görülmüştür.

|   |                                                        |       |       |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 105.02 Döviz Hesabı<br>108 Diğer Hazır Değerler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|

4 - Diğer hazır değerler hesabında kayıtlı dolaşımdan kaldırılan 2.000.-YTL değerindeki madeni para, Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimince, döner sermayeye verildiği ve döner sermayeden 300.-YTL tahsil edildiği görülmüştür.

|   |                                                                                |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 409 Uz. Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı<br>108 Diğer Hazır Değerler Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                        | 2.000 | 2.000 |
|   | 100 Kasa Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı                                         | 300   | 300   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                        | 300   | 300   |



## 109 BANKA KREDİ KARTLARINDAN ALACAKLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Banka kredi kartlarından alacaklar hesabı, muhasebe birimince banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilat ve bunlara ilişkin olarak yapılan mahsup ve iade işlemlerinin izlenmesi için kullanılır.

Banka kredi kartlarıyla yapılan tahsilatlara ilişkin usul ve esaslar Bakanlıkça belirlenir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Başkent Vergi Dairesi kredi kartı ile mükellef (A)’dan 300.-YTL gelir vergisi tahsilatı yapmıştır.

|   |                                               |     |     |
|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı | 300 |     |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı              |     | 300 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 300 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |     | 300 |

2 – Kırıkkale İcra Müdürlüğü 100.-YTL değerindeki harcı, kredi kartı ile tahsil etmiştir.

|   |                                               |     |     |
|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar hesabı | 100 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |     | 100 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 100 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |     | 100 |

#### b) Alacak

1 – Kredi kartı ile yapılan 300.-YTL vergi tahsilatının bankadan gelen hesap özet cetvelinde Başkent Vergi Dairesinin banka hesabına aktarıldığı görülmüştür.

|   |                                            |     |     |
|---|--------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 102 Banka Hesabı                           | 300 |     |
|   | 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hs. |     | 300 |

2 – Başkent Vergi Dairesi adına banka kredi kartıyla İş Bankası tarafından yapılan gelir vergisi tahsilatı olan 1.000.-YTL doğrudan İç Ödemeler Muhasebe Biriminin hesabına aktarılmıştır. (İç Ödemeler Muhasebe Biriminin kaydı)

|   |                                                                               |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hesabı<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

3 - Başkent Vergi Dairesi kredi kartı ile mükellef (A)' dan yaptığı 300.-YTL gelir vergisi tahsilatı iptal etmiştir.

|   |                                                                               |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı<br>109 Banka Kredi Kartlarından Alacaklar Hs | 300 | 300 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı    | 300 | 300 |

## 11 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR

Menkul kıymet ve varlıklar hesap grubu; kamu idarelerince geçici olarak elde tutulan hisse senetleri, kamu ve özel kesim tahvil, senet ve bonoları, yatırım fonları, altın, gümüş ve benzeri kıymetli madenler ile antika niteliğindeki eşya, para ve pul gibi diğer çeşitli menkul kıymet ve varlıkların izlenmesi için kullanılır.

Menkul kıymet ve varlıklar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

- 110 Hisse Senetleri Hesabı
- 111 Özel Kesim Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı
- 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı
- 117 Menkul Varlıklar Hesabı

### Hesap grubuna ilişkin işlemler

Menkul kıymet ve varlıklar; kamu idarelerine ait olarak muhasebe birimlerine, mahkeme ve diğer daire veya kişilerce teslim edilen ya da kamu idaresi alacaklarına karşılık olarak alınan özel ve kamu kesimi tahvil, hisse senedi ve bonusu, yabancı tahvil ve hisse senetleri ile konvertibl olmayan yabancı paralar, kamu idarelerinin kasa veya veznelerinde saklanması gereken her türlü kıymetli madenden yapılmış eşya ve antik değeri olan eşyalar ile her türlü antika para ve pullardan oluşur.

Kamu idarelerine veya doğrudan muhasebe birimlerine teslim edilen ve kıymeti bilinmeyen menkul kıymet ve varlıklardan muhasebe birimlerinde muhafaza edilmesi gerekenler, ilgili mevzuatına göre kıymet takdiri yapıldıktan sonra kaydedilir.

Yukarıda sayılanlar dışında kalan genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine ait menkul kıymet ve varlıklar, 16/5/1984 tarihli ve 3007 sayılı Gümrük Mevzuatına Göre Tasfiye Edilecek Eşya Hakkında Döner Sermaye Kanununun 7 nci maddesine göre işleme tabi tutulur.

Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimi ile İç Ödemeler Muhasebe Birimine intikal eden menkul kıymet ve varlıklar, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki menkul varlıklar hesabına kaydedilir.

**Menkul kıymet ve varlıkların alınması, saklanması veya verilmesi işlemleri aşağıdaki açıklamalara göre yapılır:**

Menkul kıymet ve varlıklar, muhasebe birimlerince teslim alındığında alındı belgesi düzenlenerek birinci nüshası menkul kıymeti teslim edene verilir. Alındı belgesinde, menkul kıymetin cinsi, adedi, numarası, varsa ayarı, kupon adedi ve tutarı gibi nitelikleri ayrıntılı olarak gösterilir.

Menkul kıymet ve varlıklar, veznedarlarca üzerlerinde yardımcı hesap defteri sıra numarası taşıyan torba veya zarflar içerisinde kasada veya vezne odasında uygun bir bölümde saklanır.

Menkul kıymet ve varlıklar teslim alındığında nominal değeri üzerinden, paraya çevrildiğinde, başka bir muhasebe birimine gönderildiğinde veya kişi malı haline geldiğinde kayıtlı değeri üzerinden muhasebe işlem fişi düzenlenerek hesaplara kaydedilir. Menkul kıymetlerin edinilmesi sırasında ödenen komisyon ve benzeri giderler ilgili menkul kıymet ve varlık hesaplarıyla ilişkilendirilmeden giderler hesabına kaydedilmek suretiyle muhasebeleştirilir.

Kapsama dâhil kamu idarelerince borçlanma amacıyla çıkarılan tahvil, senet ve bonolar ile bunlardan geri ödenenler bu grupta yer alan hesaplarla ilişkilendirilmez.

Kamu idarelerine ait olarak muhasebe birimlerine teslim edilen yabancı paralardan konvertibl olmayanların hesaplara kaydı, işlem tarihinde hesaplarda yer verilen en düşük tutar üzerinden ihtiva ettikleri kupür değerleri ile yapılır. Konvertibl olmayan yabancı paraların başka muhasebe birimlerine gönderilmesi ya da sahiplerine iadesine karar verilmesi hâlinde gönderme ve iade işlemine ilişkin kayıtlar da kayda esas bedeli üzerinden yapılır.

Muhasebe birimlerince teslim alınan tahvil veya bonoların, teslim tarihinde üzerlerinde bulunması gereken vadesi gelmemiş kuponlarının tamam olup olmadığı kontrol edilir. Kuponlar noksan olduğu takdirde bu noksanlık verilen alındı belgesi ve defter kayıtlarında belirtilir.

Muhasebe birimlerine teslim edilen menkul varlıkların, muhasebe birimlerinden müzelerle gönderilmesi durumunda, göndermeler menkul varlıklar hesabının yardımcı hesaplarında izlenir. Menkul varlığın gönderildiği yerden alındı bilgisinin gelmesi ile birlikte söz konusu menkul varlık, hesaplardan çıkarılır.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri muhasebe birimlerine, tahvil, senet ve bonolar dışında hazine malı olarak teslim edilen veya kişilere ait olarak teslim edildiği hâlde sonradan hazine malı olan menkul varlıklar, muhasebe birimlerine teslimini izleyen günden başlamak üzere en geç bir ay içinde Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimine; konvertibl olmayan yabancı paralar ise haftalık dönemler itibarıyla Cuma günleri İç Ödemeler Muhasebe Birimine gönderilir.

Hazine malı tahvil, senet ve bonolar mahallindeki bankalar aracılığıyla paraya çevrilir. Mahallinde paraya çevrilemeyenler ise muhasebe birimine teslimini izleyen günden başlamak üzere, en geç bir ay içinde İç Ödemeler Muhasebe Birimine gönderilir.

Bakanlıkça, gerek görülmesi hâlinde, muhasebe birimlerine teslim edilen menkul varlıkların İç Ödemeler Muhasebe Birimine veya Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimine aktarılmasında muhasebe birimleri itibarıyla farklı dönemler tespit edilebilir.

## **110 HİSSE SENETLERİ HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Bu hesap, geçici olarak elde tutulan hisse senetlerinin izlenmesi için kullanılır.

### **Hesabın işleyişi**

#### **a) Borç**

1– Kırıkkale Belediyesinin Kaletpe Vergi Dairesine olan vergi borcuna karşılık 150.000.-YTL değerindeki hisse senedi hazineye intikal etmiştir.

|   |                                  |         |         |
|---|----------------------------------|---------|---------|
| 1 | 110 Hisse Senetleri Hesabı       | 150.000 |         |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |         | 150.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı        | 150.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |         | 150.000 |

**2 –** Kırşehir Emniyet Müdürlüğü tarafından ele geçirilen 1.000.-YTL değerindeki hisse senedi hazineye intikaline karar verilmiştir.

|   |                            |       |       |
|---|----------------------------|-------|-------|
| 2 | 110 Hisse Senetleri Hesabı | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |       | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 1.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 1.000 |

**3 –** Kişi malı olarak Manavgat Muhasebe Birimi hesaplarında kayıtlı 1.000.-YTL değerinde hisse senedi, kişinin ölmesi ve mirasçısı da olmadığı için mahkemece hazineye intikal ettirilmiştir.

|   |                                              |       |       |
|---|----------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 110 Hisse Senetleri Hesabı                   | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |       | 1.000 |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hs | 1.000 |       |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı     |       | 1.000 |

**5–** Mucur Muhasebe Birimi hesaplarında kayıtlı 200.-YTL değerinde hisse senedi Kızılcahamam Muhasebe Birimine gönderilmiştir.

**a)** Gönderen Muhasebe Biriminin kaydı,

**b)** Alan Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                              |     |     |
|---|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | a | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 200 |     |
|   |   | 110 Hisse Senetleri Hesabı                   |     | 200 |
|   | b | 110 Hisse Senetleri Hesabı                   | 200 |     |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |     | 200 |

**6 -** Antalya Muhasebe Birimi veznesinde yapılan sayımda 200.-YTL hisse senedi fazla çıkmıştır.

|   |                                                             |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 110 Hisse Senetleri Hesabı<br>397 Sayım Fazlalıkları Hesabı | 200 | 200 |
|---|-------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Alacak**

1 – Kızılcahamam Muhasebe Biriminde hazine malı olarak kayıtlı 1.000.-YTL değerindeki hisse senedi elden çıkarılmıştır.

- a) Hisse senedi 1.100.-YTL değer ile elden çıkarılmıştır.  
b) Hisse senedi 900.-YTL değer ile elden çıkarılmıştır.  
c) Hisse senedi 1.000.-YTL değer ile elden çıkarılmıştır.

|   |   |                            |       |       |
|---|---|----------------------------|-------|-------|
| 1 | a | 100 Kasa Hesabı            | 1.100 |       |
|   |   | 110 Hisse Senetleri Hesabı |       | 1.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı        |       | 100   |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 1.100 |       |
|   | b | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 1.100 |
|   |   | 100 Kasa Hesabı            | 900   |       |
|   |   | 630 Giderler Hesabı        | 100   |       |
|   |   | 110 Hisse Senetleri Hesabı |       | 1.000 |
|   | c | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 900   |       |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 900   |
|   |   | 100 Kasa Hesabı            | 1.000 |       |
|   |   | 110 Hisse Senetleri Hesabı |       | 1.000 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 1.000 |       |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 1.000 |

2 – Mahkemece hazineye intikal ettirilen 3.500.-YTL hisse senedi ilgilinin Yargıtay da açtığı dava sonucunda kişi malı haline dönüştürülmüştür.

|   |                                               |       |       |
|---|-----------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                           | 3.500 |       |
|   | 110 Hisse Senetleri Hesabı                    |       | 3.500 |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı      | 3.500 |       |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hs. |       | 3.500 |

3- Muğla Muhasebe Biriminin veznesinde yapılan sayımda 1.000.-YTL hisse senedi eksik çıkmıştır.

|   |                                                           |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 197 Sayım Noksanları Hesabı<br>110 Hisse Senetleri Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-----------------------------------------------------------|-------|-------|

### 111 ÖZEL KESİM TAHVİL, SENET VE BONOLARI HESABI

#### Hesabın niteliği

Özel kesim tahvil, senet ve bonoları hesabı, özel sektör tarafından çıkarılan ve muhasebe birimine intikal eden tahvil, senet ve bonoların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1- Kırıkkale Belediyesinin vergi borcuna karşılık 150.000.-YTL değerindeki özel kesim tahvil hazineye intikal etmiştir.

|   |                                                                                      |         |         |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı<br>120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı | 150.000 | 150.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                              | 150.000 | 150.000 |

2 – Ankara Emniyet Müdürlüğü tarafından ele geçirilen 1.000.-YTL değerın özel kesim tahvil hazineye intikaline karar verilmiştir.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                 | 1.000 | 1.000 |

3 – Kişi malı olarak Gerede Muhasebe Birimi nazım hesaplarında kayıtlı 1.000.-YTL değerinde özel kesim tahvil, kişinin ölmesi ve mirasçısı da olmadığı için mahkemece hazineye intikal ettirilmiştir.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

|  |                                               |       |       |
|--|-----------------------------------------------|-------|-------|
|  | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hs. | 1.000 |       |
|  | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı      |       | 1.000 |

4- Keskin Muhasebe Birimi hesaplarında kayıtlı 2.000.-YTL değerinde özel kesim tahvil Bahşılı muhasebe birimine gönderilmiştir.

a) Gönderen Muhasebe Biriminin kaydı,

b) Alan Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                  |       |       |
|---|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | a | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı     | 2.000 |       |
|   |   | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs.    |       | 2.000 |
| b |   | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı | 2.000 |       |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı     |       | 2.000 |

5 - Adana Muhasebe Birimi vizesinde yapılan sayımda 200.-YTL özel kesim tahvil fazla çıkmıştır.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı | 200 |     |
|   | 397 Sayım Fazlalıkları Hesabı                    |     | 200 |

6 - Kırıkkale Muhasebe Biriminde bulunan özel kesim tahvil için 400.-YTL faiz hesaplanmıştır.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı | 400 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |     | 400 |

**b) Alacak**

1 – Ankara Muhasebe Biriminde hazine malı olarak kayıtlı 1.000.-YTL değerindeki özel kesim tahvil elden çıkarılmıştır.

a) Tahvil 1.100.-YTL değer ile elden çıkarılmıştır.

b) Tahvil 900.-YTL değer ile elden çıkarılmıştır.

c) Tahvil 1.000.-YTL değer ile elden çıkarılmıştır.

|   |   |                                               |       |       |
|---|---|-----------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | a | 100 Kasa Hesabı                               | 1.100 |       |
|   |   | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs. |       | 1.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                           |       | 100   |

|  |   |                                               |       |       |
|--|---|-----------------------------------------------|-------|-------|
|  |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 1.100 |       |
|  |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |       | 1.100 |
|  | b | 100 Kasa Hesabı                               | 900   |       |
|  |   | 630 Giderler Hesabı                           | 100   |       |
|  |   | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs. |       | 1.000 |
|  |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 900   |       |
|  |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |       | 900   |
|  | c | 100 Kasa Hesabı                               | 1.000 |       |
|  |   | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs. |       | 1.000 |
|  |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 1.000 |       |
|  |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |       | 1.000 |

2 – Mahkemece hazineye intikal ettirilen 350.-YTL özel kesim tahvil ilgilinin Yargıtay da açtığı dava sonucunda kişi malı haline dönüştürülmüştür.

|   |                                               |     |     |
|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                           | 350 |     |
|   | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs. |     | 350 |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı      | 350 |     |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hs. |     | 350 |

3- Ankara Muhasebe Biriminin veznesinde yapılan sayımda 1.000.-YTL özel kesim tahvil eksik çıkmıştır.

|   |                                               |       |       |
|---|-----------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 197 Sayım Noksanları Hesabı                   | 1.000 |       |
|   | 111 Özel Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs. |       | 1.000 |

## 112 KAMU KESİMİ TAHVİL, SENET VE BONOLARI HESABI

### Hesabın niteliği

Kamu kesimi tahvil, senet ve bonoları hesabı, diğer kamu idarelerince çıkarılan ve muhasebe birimine intikal eden tahvil, senet ve bonoların izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1- Kırıkkale Belediyesinin vergi borcuna karşılık 150.000.-YTL değerindeki kamu kesim tahvil hazineye intikal etmiştir.



|   |                                                  |         |         |
|---|--------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı | 150.000 |         |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı                 |         | 150.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                        | 150.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                       |         | 150.000 |

2– Kırıkkale Emniyet Müdürlüğü tarafından ele geçirilen 1.000.-YTL değerindeki kamu kesim tahvil hazineye intikal etmiştir.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |       | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                        | 1.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                       |       | 1.000 |

3 – Kişi malı olarak Kızılcahamam Muhasebe Birimi nazım hesaplarında kayıtlı 1.000.-YTL değerinde kamu kesim tahvil kişinin ölmesi ve mirasçısı da olmadığı için mahkemece hazineye intikal ettirilmiştir.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |       | 1.000 |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hs.    | 1.000 |       |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hs.            |       | 1.000 |

4– Çamlıdere Muhasebe Birimi hesaplarında kayıtlı 2.000.-YTL değerinde kamu kesim tahvil Polatlı Muhasebe Birimine gönderilmiştir.

- a) Gönderen muhasebe biriminin kaydı,  
b) Alan muhasebe biriminin kaydı,

|   |   |                                               |       |       |
|---|---|-----------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | a | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hs.     | 2.000 |       |
|   |   | 112 Kamu Kesimi Tahvil Senet ve Bonoları Hs.  |       | 2.000 |
|   | b | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs. | 2.000 |       |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hs.     |       | 2.000 |

5 - Kırşehir Muhasebe Birimi veznesinde yapılan sayımda 200.-YTL kamu kesim tahvil fazla çıkmıştır.

|   |                                                                                   |     |     |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı<br>397 Sayım Fazlalıkları Hesabı | 200 | 200 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Alacak**

1 – Çelebi Muhasebe Biriminde hazine malı olarak kayıtlı 1.000.-YTL değerindeki kamu kesim tahvil elden çıkarılmıştır.

- a) Tahvil 1.100.-YTL değer ile elden çıkarılmıştır.  
b) Tahvil 900.-YTL değer ile elden çıkarılmıştır  
c) Tahvil 1.000.-YTL değer ile elden çıkarılmıştır.

|   |   |                                               |       |       |
|---|---|-----------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | a | 100 Kasa Hesabı                               | 1.100 |       |
|   |   | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs. |       | 1.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                           |       | 100   |
|   |   |                                               |       |       |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 1.100 |       |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |       | 1.100 |
|   |   |                                               |       |       |
|   |   |                                               |       |       |
|   | b | 100 Kasa Hesabı                               | 900   |       |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                           | 100   |       |
|   |   | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs. |       | 1.000 |
|   |   |                                               |       |       |
|   | c | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 900   |       |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |       | 900   |
|   |   |                                               |       |       |
|   |   |                                               |       |       |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                               | 1.000 |       |
|   |   | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs. |       | 1.000 |
|   |   |                                               |       |       |
|   |   |                                               |       |       |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 1.000 |       |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |       | 1.000 |
|   |   |                                               |       |       |
|   |   |                                               |       |       |

2 – Mahkemece hazineye intikal ettirilen 350.-YTL kamu kesim tahvil ilgilinin Yargıtay da açtığı dava sonucunda kişi malı haline dönüştürülmüştür.

|   |                                                                      |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs. | 350 | 350 |
|---|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|

|  |                                               |     |     |
|--|-----------------------------------------------|-----|-----|
|  | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı      | 350 |     |
|  | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hs. |     | 350 |

3- Sivas Muhasebe Biriminin veznesinde yapılan sayımda 1.000.-YTL kamu kesim tahvil eksik çıkmıştır.

|   |                                               |       |       |
|---|-----------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 197 Sayım Noksanları Hesabı                   | 1.000 |       |
|   | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs. |       | 1.000 |

### 117 MENKUL VARLIKLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Menkul varlıklar hesabı; her ne şekilde olursa olsun kamu idarelerine ait olarak muhasebe birimlerine intikal eden altın, gümüş, pırlanta ve benzeri kıymetli madenler, antika niteliğindeki eşya, para, pul gibi menkul varlıklar ve konvertibl olmayan yabancı paralar ile diğer çeşitli menkul kıymet ve varlıkların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1 – Kızılcahamam Adliyesi tarafından Kızılcahamam Muhasebe Birimine 350.-YTL değerinde hazine malı altın teslim edilmiştir.

|   |                             |     |     |
|---|-----------------------------|-----|-----|
| 1 | 117 Menkul Varlıklar Hesabı | 350 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı         |     | 350 |

2 – Kişi malı olarak muhasebe birimi hesaplarında kayıtlı 250.-YTL değerindeki menkul varlık, kişinin ölmesi ve mirasçısı da olmaması nedeni ile Hazineye intikal etmiştir. Menkul varlığın rayiç bedeli 260.-YTL dir.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 117 Menkul Varlıklar Hesabı                      | 260 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |     | 260 |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı | 250 |     |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         |     | 250 |

3 – Kırıkkale Muhasebe Birimi, Keskin Muhasebe Birimine 1.000.-YTL Hazine malı menkul varlık göndermiştir.

a) Keskin Muhasebe Biriminin muhasebe kaydı,

b) Kırıkkale Muhasebe Biriminin muhasebe kaydı,

|   |   |                                                                             |       |       |
|---|---|-----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | a | 117 Menkul Varlıklar Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|   | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>117 Menkul Varlıklar Hesabı | 1.000 | 1.000 |

4 - Kilis Muhasebe Biriminin veznesinde yapılan sayımda 1.000.-YTL menkul varlık fazla çıkmıştır.

|   |                                                              |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 117 Menkul Varlıklar Hesabı<br>397 Sayım Fazlalıkları Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|--------------------------------------------------------------|-------|-------|

5 - Gaziantep Muhasebe Birimi 2.000.-YTL antika parayı Bakanlığın emri üzerine müzeye göndermiştir.

|   |                                                            |       |       |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 117 Menkul Varlıklar Hesabı<br>117 Menkul Varlıklar Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Alacak**

1- Kırıkkale Muhasebe Birimi 3.000.-YTL menkul varlığı Damga ve Darphane Matbaası Muhasebe Birimine göndermiştir.

|   |                                                                             |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>117 Menkul Varlıklar Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Mahkemece hazineye intikal ettirilen 350.-YTL kaçak altının ilgilinin Yargıtay da açtığı dava sonucunda hazine malı olarak kayıt edilen tutar kişi malı haline dönüştürülmüştür.

|   |                                                                                           |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                                                                       | 350 |     |
|   | 117 Menkul Varlıklar Hesabı                                                               |     | 350 |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı<br>913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hs. | 350 | 350 |

3 - Kahramanmaraş Muhasebe Birimi 2.000.-YTL antika parayı Bakanlığın emri üzerine müzeye göndermiştir.

**a) Gönderme kaydı yapılmıştır.**

**b) Müze tarafından menkul varlığın teslim alındığı bildirilmiştir.**

|   |   |                                                            |       |       |
|---|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | a | 117 Menkul Varlıklar Hesabı<br>117 Menkul Varlıklar Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|   | b | 630 Giderler Hesabı<br>117 Menkul Varlıklar Hesabı         | 2.000 | 2.000 |

**4 – Kilis Muhasebe Biriminin elinde bulunan 1.000.-YTL değerindeki hazine malı menkul varlık paraya çevrilmiştir.**

- a) Elden çıkarma değeri kayıtlı değere eşit,**  
**b) Elden çıkarma değeri kayıtlı değerden 50.-YTL fazla,**  
**c) Elden çıkarma değeri kayıtlı değerden 25.-YTL az,**

|   |   |                                                                       |           |             |
|---|---|-----------------------------------------------------------------------|-----------|-------------|
| 4 | a | 100 Kasa Hesabı<br>117 Menkul Varlıklar Hesabı                        | 1.000     | 1.000       |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı               | 1.000     | 1.000       |
|   | b | 100 Kasa Hesabı<br>117 Menkul Varlıklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.050     | 1.000<br>50 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı               | 1.050     | 1.050       |
|   | c | 100 Kasa Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>117 Menkul Varlıklar Hesabı | 975<br>25 | 1.000       |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı               | 975       | 975         |

**5 - Ankara Muhasebe Biriminin vizesinde yapılan sayımda 1.000.-YTL menkul varlık eksik çıkmıştır.**

|   |                                                             |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 197 Sayım Noksanları Hesabı.<br>117 Menkul Varlıklar Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-------------------------------------------------------------|-------|-------|

## 12 FAALİYET ALACAKLARI

Faaliyet alacakları hesap grubu; kamu idarelerince gelir olarak tahakkuk ettirilen ve faaliyet dönemi içinde tahsili öngörülen her türlü vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar, diğer gelirler ile sermaye gelirlerinden kaynaklanan alacakların ve verilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır.

Faaliyet alacakları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı

121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı

122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı

126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı

127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı

## 120 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Gelirlerden alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince gelir olarak tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar ile diğer gelirler, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ile bunlardan yapılan tahsilat veya terkinlerin izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Gelirlerden alacaklar hesabına ilişkin tahakkuk işlemleri aşağıda açıklandığı şekilde yapılır:

İlgili servislerce tahakkuk bordroları ile ya da tahakkuk fişleri ile muhasebe servisine bildirilen gelirlerden alacak tutarları, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle ilgili hesaplara alınarak tahakkuk kayıtları yapılır.

Gelirlerden alacaklara ait tahakkuklar aynı gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirilir.

Faaliyet dönemi içinde tahsili gereken tutarlar bu hesaba, içinde bulunulan dönemi takip eden dönemlerde tahsili gereken tutarlar ise duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan gelirlerden alacaklar hesabına kaydedilerek izlenir.

Duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan, dönem sonlarında vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba aktarılır.

Nitelikleri itibarıyla tahakkuku tahsiline bağlı bütçe geliri olarak yapılan tahsilatlar, bu hesaba ilişkilendirilmez.

Gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı alacakların terkinine ilişkin düzeltme fişleri muhasebe servisine gönderildiğinde, her bir düzeltme fişine veya düzeltme fişlerinin ekli olduğu günlük icmal listesine göre düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle giderler hesabına kaydedilerek terkin edilen tutarlar kayıtlardan çıkarılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Sulakyurt Muhasebe Birimi gelir servisinde muhasebe servisine gönderilen tahakkuk bordrosuna göre mükellef A adına 2.500.-YTL gelir vergisi tahakkuk ettirilmiştir.

|   |                                                         |       |       |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 2.500 | 2.500 |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Mükellef (X) adına 3.000.-YTL vergi tahakkuk ettirilmiş mükellef bu borcuna karşılık 2.000.-YTL çek vermiştir. Daha sonra bu çek karşılığı olmadığı gerekçesi ile muhasebe biriminin hesabının bulunduğu banka tarafından iade edilmiştir.

- a) Önceki Kayıtları,
- b) Yılı İçinde iade edilmiştir,
- c) Yılı geçtikten sonra iade edilmiştir,

|   |   |                                                                                   |       |       |
|---|---|-----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | a | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı                           | 3.000 | 3.000 |
|   |   | 101 Alınan Çekler Hesabı (Muh.Birim.Çek)<br>120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı      | 2.000 | 2.000 |
|   |   | 805 Gelirler Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                        | 2.000 | 2.000 |
|   |   | 101 Alınan Çekler Hesabı (Tah.Çekler)<br>101 Alınan Çekler Hesabı (Muh.Birim.Çek) | 2.000 | 2.000 |
|   |   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı<br>101 Alınan Çekler Hesabı (Tah.Çekler)         | 2.000 | 2.000 |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı                           | 2.000 | 2.000 |
|   | b | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı<br>101 Alınan Çekler Hesabı (Tah.Çekler)         | 2.000 | 2.000 |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı                           | 2.000 | 2.000 |
|   | c | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı<br>101 Alınan Çekler Hesabı (Tah.Çekler)         | 2.000 | 2.000 |
|   |   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı        | 2.000 | 2.000 |

3 - Mükellefin kayıtlı 3.000.-YTL gelir vergisi borcuna karşılık kendisinden yanlışlıkla 3.500.-YTL tahsil edilmiştir. Yanlışlığın farkına varılarak gerekli düzeltme kaydı yapılmıştır.

|   |                                                          |     |     |
|---|----------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı<br>333 Emanetler Hesabı | 500 | 500 |
|---|----------------------------------------------------------|-----|-----|

|  |                                               |     |     |
|--|-----------------------------------------------|-----|-----|
|  | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 500 |     |
|  | 805 Gelirler Yansıtma Hesabı                  |     | 500 |

4 – Ulus Vergi Dairesi mükellefi (X)’in tecil edilen 500.-YTL gelir vergisi borcu, mükellef X’in tecil şartlarına uymaması nedeni ile tecili kaldırılmıştır.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı                 | 500 |     |
|   | 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hs. |     | 500 |

5 - Siteler Vergi Dairesi mükellefi (X)’in 500.-YTL gelir vergisi borcunun, yanlışlıkla takibe alındığı anlaşılmış olup, gerekli düzeltme kaydı yapılmıştır.

|   |                                          |     |     |
|---|------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı         | 500 |     |
|   | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı |     | 500 |

6– Memur yolluğu olarak yatırılan 100.-YTL yanlışlıkla tahakkuklu bütçe geliri olarak kaydedilmiş olup yanlışlık fark edilerek gerekli düzeltme kayıtları yapılmıştır.

- a) Düzeltme işlemi yılı içinde yapılmıştır.  
b) Düzeltme işlemi yılı geçtikten sonra yapılmıştır.

|   |   |                                               |     |     |
|---|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 6 | a | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı              | 100 |     |
|   |   | 333 Emanetler Hesabı                          |     | 100 |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    | 100 |     |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 100 |
|   | b | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı              | 100 |     |
|   |   | 333 Emanetler Hesabı                          |     | 100 |
|   |   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 100 |     |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 100 |

7- Ulus Vergi Dairesi mükellefi (A)’nın 350.-YTL gelir vergisi borcunun vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 7 | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı | 350 |     |
|   | 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |     | 350 |



**b) Alacak**

**1 – Mükellef (A), 100.-YTL gelir vergisi borcunu muhasebe biriminin veznesine yatırarak ödemiştir.**

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı                  | 100 |     |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |     | 100 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı        | 100 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |     | 100 |

**2 – Kırıkkale Üniversitesi Muhasebe Biriminin gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı ve idarenin asli faaliyetlerinden kaynaklanan 100.-YTL maliyet bedelli 120.-YTL bedel ile satılan mal iade edilmiştir.**

|   |                                        |     |     |
|---|----------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı | 120 |     |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı       |     | 120 |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı        | 100 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                    |     | 100 |

**3 – Kırıkkale Üniversitesi Muhasebe Biriminin gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı ve idarenin asli faaliyetlerinden kaynaklanmayan 100.-YTL maliyet bedelli 120.-YTL bedel ile satılan basılı evrak iade edilmiştir.**

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 3 | 630 Giderler Hesabı              | 120 |     |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |     | 120 |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı  | 100 |     |
|   | 600-Gelirler Hesabı              |     | 100 |

**4 - Ulus Vergi Dairesi mükellefi (X)'in, 1.500.-YTL gelir vergisi borcunun 500.-YTL si vadesi bir yıldan fazla olmak üzere tecil edilmiştir.**

|   |                                                     |       |       |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 1.000 |       |
|   | 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 500   |       |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı                    |       | 1.500 |

5 - Ulus Vergi Dairesi mükellefi (X)'in 500.-YTL gelir vergisi borcunu takibe almıştır.

|   |                                          |     |     |
|---|------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı | 500 |     |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı         |     | 500 |

6 – Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğü mükellef (A)'nın 250.-YTL gelir vergisi borcu terkin edilmiştir.

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 6 | 630.20.01.01 Giderler Hesabı     | 250 |     |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |     | 250 |

## 121 GELİRLERDEN TAKİPLİ ALACAKLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Gelirlerden takipli alacaklar hesabı; mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, diğer gelirler ve sermaye gelirlerinden ortaya çıkan alacaklardan takibe alınan tutarlar ile bunlardan yapılan tahsilat, tecil ve terkinlerin izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Gelirlerden takipli alacaklar hesabına ilişkin takibe alma işlemleri aşağıdaki açıklamalara göre yapılır:

İlgili servislerce muhasebe servisine bildirilen takibe alınmış olan alacakların takip kayıtları, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile ilgili hesaplara kaydedilerek yapılır.

İlgili servislerce takibe alma işlemi gün sonuna kadar muhasebe servisine bildirilir.

Yanlışlıkla takibe alınan alacaklar, muhasebe servisine bildirildiğinde ilgili hesaplara kaydedilerek takip kaydından düşülür.

Gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan, terkin edilenlere ilişkin olarak düzenlenen düzeltme fişleri muhasebe servisine gönderildiğinde, her bir düzeltme fişine veya düzeltme fişlerinin ekli olduğu günlük icmal listesine göre düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle giderler hesabına kaydedilerek terkin edilen tutarlar kayıtlardan çıkarılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Irmak Vergi Dairesi mükellefi (A) adına kayıtlı 5.000.-YTL vergi borcu zamanında ödenmediği için takibe alınmıştır.

|   |                                          |       |       |
|---|------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı | 5.000 |       |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı         |       | 5.000 |

2 - Mükellef (X) adına takibe alınan 3.000.-YTL vergi borcuna karşılık mükellef 2.000.-YTL lik çek vermiştir. Daha sonra bu çek karşılığı olmadığı gerekçesi ile muhasebe biriminin hesabının bulunduğu banka tarafından iade edilmiştir.

- a) Önceki Kayıtları  
b) Yılı içinde iade edilmiştir  
c) Yılı geçtikten sonra iade edilmiştir.

|   |   |                                               |       |       |
|---|---|-----------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | a | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı      | 3.000 |       |
|   |   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı              |       | 3.000 |
|   |   | 101 Alınan Çekler Hesabı (Muh.Birim.Çek)      | 2.000 |       |
|   |   | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı      |       | 2.000 |
|   |   | 805 Gelirler Yansıtma Hesabı                  | 2.000 |       |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı.                   |       | 2.000 |
|   | b | 101 Alınan Çekler Hesabı (Tah.Çekler)         | 2.000 |       |
|   |   | 101 Alınan Çekler Hesabı (Muh.Birim.Çek)      |       | 2.000 |
|   |   | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı      | 2.000 |       |
|   | c | 101 Alınan Çekler Hesabı (Tah.Çekler)         |       | 2.000 |
|   |   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 2.000 |       |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |       | 2.000 |

3 - Mükellefin takibe alınan 400.-YTL vergi borcuna karşılık kendisinden yanlışlıkla 450.-YTL tahsil edilmiştir. Yanlışlığın farkına varılarak gerekli düzeltme kaydı yapılmıştır.

|   |                                               |    |    |
|---|-----------------------------------------------|----|----|
| 3 | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı      | 50 |    |
|   | 333 Emanetler Hesabı                          |    | 50 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 50 |    |
|   | 805 Gelirler Yansıtma Hesabı                  |    | 50 |

4 – Müteahhit (X) 'in geçici teminat olarak yatırdığı 100.-YTL, yanlışlıkla takipli bütçe geliri tahsilatı olarak kaydedilmiş olup, yanlışlık fark edilerek gerekli düzeltme kayıtları yapılmıştır.

- a) Düzeltme işlemi yılı içinde yapılmıştır.  
b) Düzeltme işlemi yılı geçtikten sonra yapılmıştır.

|   |   |                                               |     |     |
|---|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | a | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı      | 100 |     |
|   |   | 330 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı             |     | 100 |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    | 100 |     |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 100 |
|   | b | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı      | 100 |     |
|   |   | 330 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı             |     | 100 |
|   |   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 100 |     |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 100 |

**b) Alacak**

1– Irmak Vergi dairesi mükellefi (A), takibe alınan 100.-YTL gelir vergisi borcunu ilgili muhasebe birimi veznesine yatırarak ödemiştir.

|   |                                          |     |     |
|---|------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı                          | 100 |     |
|   | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı |     | 100 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                | 100 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı               |     | 100 |

2 – Hitit Vergi Dairesi mükellefi (X) in takibe alınan 500.-YTL gelir vergisi borcu terkin edilmiştir.

|   |                                          |     |     |
|---|------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                      | 500 |     |
|   | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı |     | 500 |

3 – Hitit Vergi Dairesi mükellefi (X)'in takibe alınan 1.500.-YTL gelir vergisi borcunun 500.-YTL si vadesi bir yıldan fazla olmak üzere tecil edilmiştir.

|   |                                                     |       |       |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 1.000 |       |
|   | 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 500   |       |
|   | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı            |       | 1.500 |

**122 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI**

**Hesabın niteliği**

Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabı; gelirlerden alacaklar veya gelirlerden takipli alacaklar ya da diğer faaliyet alacakları hesaplarında kayıtlı tutarlardan mevzuatı gereğince, içinde bulunulan faaliyet dönemi sonunu geçmeyen bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarlar ile duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı alacaklardan, dönem sonunda tecil ve tehir süresi bir yılın altına inen tutarlar ve bunlardan tahsil edilen, tecil veya tehiri kaldırılanların izlenmesi için kullanılır.

#### **Hesaba ilişkin işlemler**

Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabına ilişkin tecil ve tecilin kaldırılması işlemleri aşağıdaki açıklamalara göre yapılır:

Mevzuatı gereğince yapılan tecil ve tecilleri kaldırma işlemlerini izlemek ve bunlara ilişkin muhasebe kayıtlarının yapılmasını sağlamak amacıyla, muhasebe bölümünde servisler itibarıyla ayrı ayrı “Tecil Defteri” düzenlenir. Tecil defteri; önce genel bölüme, genel bölümden geriye kalan kısım da vergi ve gelir türlerine göre alt bölümlere ayrılarak tutulur.

Faaliyet dönemi ile sınırlı olarak tecil ve tehir edilen veya bunlardan tecil ve tehiri kaldırılan tutarlar bu hesaba, içinde bulunulan faaliyet dönemini aşan süreyle tecil ve tehir edilen veya bunlardan tecil ve tehiri kaldırılan tutarlar ise duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabına kaydedilerek izlenir.

Duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan, dönem sonlarında tecil süresi bir yılın altına inenler bu hesaba aktarılır.

Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan terkin edilenlere ilişkin belgeler muhasebe servisine gönderildiğinde, düzenlenecek muhasebe işlem fişiyle giderler hesabına kaydedilerek kayıtlardan çıkarılır.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Borç**

**1 –** Hitit Vergi Dairesi mükellefi (X)’in, gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı 200.-YTL ve gelirlerden takipli alacaklar hesabında kayıtlı 500.-YTL gelir vergisi borcu tecil edilmiştir.

|   |                                                     |     |     |
|---|-----------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 700 |     |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı                    |     | 200 |
|   | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı            |     | 500 |

**2 -** Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı 700.-YTL için 150.-YTL faiz tahakkuk ettirilmiştir.

|   |                                                     |     |     |
|---|-----------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 150 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                                 |     | 150 |

**3 –** Mükellef (Y)’nin tecil edilen 1.600.-YTL lik gelir vergisi borcunun 600.-YTL sinin vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı<br>222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hs. | 600 | 600 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Alacak**

1 – Mükellef (A), gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabında kayıtlı 100.-YTL gelir vergisi borcunu muhasebe biriminin vizesine yatırarak ödemiştir.

|   |                                                                        |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı<br>122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 100 | 100 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                | 100 | 100 |

2 – Hitit Vergi Dairesi mükellefi (X)'in tecil edilen 500.-YTL gelir vergisi borcu mükellefin tecil şartlarına uymaması nedeni ile tecili kaldırılarak takibe alınmıştır.

|   |                                                                                              |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı<br>122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hs. | 500 | 500 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**126 VERİLEN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI**

**Hesabın niteliği**

Verilen depozito ve teminatlar hesabı, kamu idarelerince bir işin yapılmasının üstlenilmesi veya bir sözleşmenin ya da diğer işlemlerin karşılığı olarak diğer kamu idarelerine veya kişilere verilen depozito ve teminat niteliğindeki değerlerin izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Borç**

1– Bütçedeki ödeneğine dayanılarak Sivas Milli Eğitim Müdürlüğü doğal gaz aboneli olmak için 700.-YTL depozito vermiştir.

|   |                                                                                             |     |     |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 700 | 700 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                     | 700 | 700 |

2 – Kilis Milli Emlak Müdürlüğü hizmet binası alımı için gireceği ihaleye 900.-YTL geçici teminat vermiştir.

|   |                                                |     |     |
|---|------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı      | 900 |     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı |     | 900 |

**b) Alacak**

1 - Sivas Milli Eğitim Müdürlüğünün bütçeye gider kaydı suretiyle verdiği 700.-YTL depozito geri alınmıştır.

|   |                                           |     |     |
|---|-------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı                           | 700 |     |
|   | 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı |     | 700 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 | 700 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                |     | 700 |

2 – Kilis Milli Eğitim Müdürlüğünün vermiş olduğu 1.700.-YTL depozito geri alınmıştır.

|   |                                           |     |     |
|---|-------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 100 Kasa Hesabı                           | 900 |     |
|   | 126 Verilen Depozito ve Teminatlar Hesabı |     | 900 |

**127 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI**

**Hesabın niteliği**

Diğer faaliyet alacakları hesabı, kamu idarelerine ait maddi duran varlıkların taksitli satılması durumunda ortaya çıkan alacaklar ile yukarıdaki hesapların kapsamına girmeyen diğer çeşitli faaliyet alacaklarının izlenmesi için kullanılır.

**Hesaba ilişkin işlemler**

Maddi duran varlıkların taksitli satılması durumunda ortaya çıkan alacaklar ile diğer faaliyet alacaklarından faaliyet dönemi içinde tahsili gereken tutarlar bu hesaba, içinde bulunulan dönemi takip eden dönemlerde tahsili gereken tutarlar ise duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan diğer faaliyet alacakları hesabına kaydedilerek izlenir.

Duran varlıklar ana hesap grubunda yer alan diğer faaliyet alacakları hesabında kayıtlı tutarlardan, dönem sonlarında vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba aktarılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Borç**

1 – Kırıkkale Milli Emlak Müdürlüğü birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme değer artışı 1.500.-YTL olan 4.000.-YTL değerindeki taşıtı iki taksitle,

a) 2.000.-YTL bedel ile satmıştır.

b) 1.000.-YTL bedel ile satmıştır.

|   |   |                                       |       |       |
|---|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 1 | a | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 2.000 |       |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |       |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 1.500 |       |
|   |   | 254 Taşıtlar Hesabı                   |       | 4.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                   |       | 500   |
|   | b | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 1.000 |       |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |       |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 1.500 |       |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                   | 500   |       |
|   |   | 254 Taşıtlar Hesabı                   |       | 4.000 |

2 – Eskişehir Milli Emlak Müdürlüğü Hazineye ait 20.000.-YTL değerindeki arsayı taksitle satmış olup, satış bedelinin %10 u diğer kamu daireleri için ayrılmıştır. (Faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilecek olan 5.000.-YTL)

- a) 20.000.-YTL değer ile satılmıştır.  
b) 25.000.-YTL değer ile satılmıştır.  
c) 15.000.-YTL değer ile satılmıştır.

|   |   |                                      |        |        |
|---|---|--------------------------------------|--------|--------|
| 2 | a | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 13.000 |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 5.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                  | 2.000  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı          |        | 20.000 |
|   |   |                                      |        |        |
|   | b | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 17.500 |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 5.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                  | 2.500  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı          |        | 20.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                  |        | 5.000  |
|   | c | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 8.500  |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 5.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                  | 1.500  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                  | 5.000  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı          |        | 20.000 |

3 – Kırıkkale Milli Emlak Müdürlüğü Hazineye ait 20.000.-YTL değerindeki arsayı taksitle satmış olup, faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilecek olan 5.000.-YTL'nin vadesi bir yılın altına inmiştir.



|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 5.000 |       |
|   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı |       | 5.000 |

4 - Diğer faaliyet alacakları hesabında kayıtlı 7.000.-YTL alacaklar için 150.-YTL faiz tahakkuk ettirilmiştir.

|   |                                      |     |     |
|---|--------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 150 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                  |     | 150 |

**b) Alacak**

1 – İçdir Milli Emlak Müdürlüğü tarafından dört taksitle satışı yapılan Hazineye ait 20.000.-YTL değerindeki arsanın birinci taksidi olan 5.000.-YTL tahsil etmiştir. Satış bedelinin 2.000.-YTL si diğer kamu daireleri için ayrılmıştır.

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 100 Kasa Hesabı                      | 5.000 |       |
|   | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı |       | 4.500 |
|   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı    |       | 500   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı            | 4.500 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı           |       | 4.500 |

2 – Delice Muhasebe Biriminin diğer faaliyet alacakları hesabında kayıtlı 5.000.-YTL alacağı tahsil edilmiştir.

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 100 Kasa Hesabı                      | 5.000 |       |
|   | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı |       | 5.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı            | 5.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı           |       | 5.000 |

3 – Kars Muhasebe Biriminin diğer faaliyet alacakları hesabında kayıtlı 500.-YTL alacağı terkin edilmiştir.

|   |                                      |     |     |
|---|--------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                  | 500 |     |
|   | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı |     | 500 |

4 – Ardahan Muhasebe Biriminin diğer faaliyet alacakları hesabında kayıtlı 1.500.-YTL alacağının 500.-YTL si vadesi bir yıldan fazla olmak üzere tecil edilmiştir.

|   |                                                     |       |       |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 1.000 |       |
|   | 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 500   |       |
|   | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı                |       | 1.500 |

5 – Artvin Muhasebe Biriminin diğer faaliyet alacakları hesabında kayıtlı 500.-YTL alacağı takibe sevk edilmiştir.

|   |                                          |     |     |
|---|------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı | 500 |     |
|   | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı     |     | 500 |

### 13 KURUM ALACAKLARI

Kurum alacakları hesap grubu; kamu idarelerine, hane halkına, yabancı devlet veya uluslararası kuruluşlara verilen borçlardan, yapılan borçlanmalardan ikraz anlaşmaları ile diğer kamu idarelerine kullandırılan tutarlardan, diğer kamu idarelerine ait borçların üstlenilmesinden ve benzeri işlemlerden kaynaklanan ve faaliyet dönemi içinde tahsili öngörülen alacakların izlenmesi için kullanılır.

Kurum alacakları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

130 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı

131 Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Hesabı

132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı

137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı

138 Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı Hesabı (-)

139 Diğer Kurum Alacakları Hesabı

### 130 DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabı; Devlet nam ve hesabına dış finansman kaynaklarından sağlanıp vadesi faaliyet dönemiyle sınırlı olmak üzere, dış borcun ikrazı suretiyle genel bütçe dışı idare veya kuruluşlara kullandırılan tutarlardan doğan alacaklar, hazine garantileri kapsamında 1/1/2003 tarihinden önce Hazine Müsteşarlığınca üstlenilen tutarlardan kaynaklanan hazine alacakları dolayısıyla bu hesaba kaydedilen tutarlar, anaparaya eklenen faiz, masraf ve kur farkları, alacağın borçlusu ve döviz cinsi değiştirilen tutarlar ile alacağı etkileyen diğer işlemler sonucu oluşan tutarlar, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı olan tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler ile bu alacaklara karşılık nakden veya mahsuben yapılan tahsilatlar, terkin veya tecil edilen tutarlar ve terkin veya tecilin iptalinden doğan tutarların izlenmesi için kullanılır.

Hazine alacaklarının takip ve tahsili 18/10/2005 tarihli ve 25970 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hazine Alacaklarının Yönetimi, Takip ve Tahsiline Dair Yönetmelik hükümlerine göre gerçekleştirilir.

#### **Hesaba ilişkin işlemler**

Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı alacaklardan vadesinde tahsil edilemeyenler, takipteki kurum alacakları hesabına aktarılarak takibe alınır.

Yıl sonlarında, bu hesapta kayıtlı tutarlarla ilgili olarak hesaplanan ve takip eden yılda tahsil edilebilir duruma gelecek olan işlemiş faiz geliri alacakları, dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabına kaydedilir.

Dış borcun ikrazı suretiyle kullandırılan kredilerle ilgili olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen faiz, masraf ve cezalar bu hesapla ilişkilendirilmeden doğrudan bütçeye gelir kaydedilir.

Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabı, sadece Hazine Müsteşarlığına bağlı muhasebe birimlerinde kullanılır.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Borç**

1 – Dünya Bankasından alınan ve vadesi faaliyet dönemiyle sınırlı 100.000.-YTL’lik kredi, ikraz anlaşması ile Kırıkkale Üniversitesine aktarılmıştır. (Aktarım tarihindeki T.C.Merkez döviz satış kuru 1 Avro = 1,63.-YTL) Hazine Müsteşarlığı Muhasebe biriminin kaydı.

|   |                                                 |         |         |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 130 Dış Borcun İkraz.Doğan Alacak Hesabı        | 163.000 |         |
|   | 310 Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı |         | 163.000 |

2 – Dünya Bankasından alınan ve Kırıkkale Üniversitesine devredilen krediye ilişkin 500.-YTL faiz işlemiş olup, bu faizin 200.-YTL bulunan yıla ait 300.-YTL si ise geçmiş yıllara aittir.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 130 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı | 500 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |     | 200 |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                    |     | 300 |

3 – Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı 100.000 dolar alacaklara ait bakiyelerin ay sonu T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirilmesi sonucunda 250.-YTL kur artışı farkı olduğu görülmüştür.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 130 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı | 250 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |     | 250 |

4 – Dünya bankasından alınan Kırıkkale Üniversitesine devredilen olan 5 yıl vadeli 50.000.-YTL’lik kredinin 10.000.-YTL’lik kısmının vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                                                      |        |        |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 130 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı<br>230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

**b) Alacak**

1 – Vadesi bir yılın altına inmiş olan 20.000.-YTL için ana paraya eklenmemiş 750.-YTL faiz tutarı (Faizin 500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 250.-YTL ise geçmiş yıllara ait) Kırıkkale Üniversitesinden tahsil edilmiştir.

|   |                                                                                                                              |        |                      |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----------------------|
| 1 | 102 Banka Hesabı<br>130 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı<br>181 Gelir Tahakkukları Hesabı | 20.750 | 20.000<br>500<br>250 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                                                      | 750    | 750                  |

2 – Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı 20.000.-YTL anapara ve anaparaya eklenmemiş olan (Faizin 500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 250.-YTL ise geçmiş yıllara ait) 750.-YTL faiz yasal yetkiye dayanılarak silinmiştir.

|   |                                                                                                                                 |        |                      |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|----------------------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>130 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı<br>181 Gelir Tahakkukları Hesabı | 20.750 | 20.000<br>500<br>250 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                                         | 20.750 | 20.750               |

3 - Dünya Bankasından alınan Kırıkkale Üniversitesine devredilen olan 5 yıl vadeli 50.000.-YTL'lik kredi Dünya Bankası tarafından hibe edilmiştir. İşlemiş faiz alacağı 5.000.-YTL olup bunun 2.000.-YTL si içinde bulunan yıla aittir.

|   |                                                                                                                                  |        |                          |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------------------------|
| 3 | 630 Giderleri Hesabı<br>130 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı<br>181 Gelir Tahakkukları Hesabı | 55.000 | 50.000<br>2.000<br>3.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------------------------|

|  |                                                 |        |        |
|--|-------------------------------------------------|--------|--------|
|  | 310 Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı | 50.000 |        |
|  | 630 Giderler Hesabı                             | 2.000  |        |
|  | 381 Gider Tahakkukları Hesabı                   | 3.000  |        |
|  | 600 Gelirler Hesabı                             |        | 55.000 |

4 - Dünya Bankasından alınan Kırıkkale Üniversitesine devredilen 50.000.-YTL'lik kredi faaliyet dönemini aşan bir süreyle ertelenmiştir. İşlemiş faiz alacağı 5.000.-YTL olup bunun 2.000.-YTL si içinde bulunan yıla aittir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 230 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı | 55.000 |        |
|   | 130 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı |        | 50.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |        | 2.000  |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                    |        | 3.000  |

5 - Dünya Bankasından alınan Kırıkkale Üniversitesi devredilen olan 5 yıl vadeli 50.000.-YTL'lik kredi vadesinde ödenmediğinden takibe alınmıştır. işlemiş faiz alacağı 5.000.-YTL olup bunun 2.000.-YTL si içinde bulunan yıla aittir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 5 | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı            | 55.000 |        |
|   | 130 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı |        | 50.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |        | 2.000  |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                    |        | 3.000  |

6 – Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı 100.000 dolar alacaklara ait bakiyelerin ay sonu T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirilmesi sonucunda 250.-YTL kur azalış farkı olduğu görülmüştür.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 630 Giderler Hesabı                              | 250 |     |
|   | 130 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı |     | 250 |

### 131 PARA PİYASASI NAKİT İŞLEMLERİ ALACAKLARI HESABI

#### Hesabın niteliği

Para piyasası nakit işlemleri alacakları hesabı, kısa vadeli nakit fazlasını değerlendirmek üzere azami otuz gün vadeli borç vermelerden doğan alacakların izlenmesi için kullanılır.

Bu işlemlerden elde edilen faiz gelirleri bu hesaba ilişkilendirilmeden doğrudan bütçeye gelir kaydedilir.

Para piyasası nakit işlemleri alacakları hesabı, sadece Hazine Müsteşarlığına bağlı muhasebe birimlerinde kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Borç**

1 – Hazine Müsteşarlığınca kısa vadeli nakit fazlasının değerlendirilmesi için A bankasına 30 gün süreli 500.000.-YTL borç verilmiştir.

|   |                                                                                                     |         |         |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 131 Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Hesabı<br>103.02 Verilen Çekler ve Gön.Emirleri Hesabı | 500.000 | 500.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

2 – (A) bankasına verilen 300.000 dolar borcun tahsil tarihinde, tahsile esas olan kur üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkları ile ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkının 500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                            |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 131 Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 500 | 500 |
|---|----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Alacak**

1 - Para piyasası nakit işlemleri nedeni ile (A) bankasına verilen 500.000.-YTL borç 3.000.-YTL faizi ile birlikte tahsil edilmiştir. Faizin 2.000.-YTL geçmiş yıla aittir.

|   |                                                                                                                                 |         |                           |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------------|
| 1 | 102 Banka Hesabı<br>131 Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı<br>181 Gelir Tahakkukları Hesabı | 503.000 | 500.000<br>1.000<br>2.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                                                         | 3.000   | 3.000                     |

2 - Para piyasası nakit işlemleri nedeni ile (A) bankasına verilen 500.000.-YTL borç vadesinde ödenmediği için takibe alınmıştır. Faiz alacağı 3.000.-YTL olup. Faizin 2.000.-YTL si geçmiş yıla aittir.

|   |                                                                                                                                                   |         |                           |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------------|
| 2 | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı<br>131 Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Hs.<br>181 Gelir Tahakkukları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 503.000 | 500.000<br>2.000<br>1.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------------|

3 – Para piyasası nakit işlemleri nedeni ile (A) bankasına verilen 300.000 dolar borcun tahsil tarihinde tahsile esas olan kur üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur azalışı farkları ile ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur azalışı farkının 500.- YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                         |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 630 Giderler Hesabı<br>131 Para Piyasası Nakit İşlemleri Alacakları Hs. | 500 | 500 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

### 132 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabı; yılı bütçe kanunu veya ilgili mevzuatına dayanılarak vadesi faaliyet dönemiyle sınırlı olmak üzere, nakit olarak veya özel tertip iç borçlanma senedi ihracı suretiyle ikrazen verilen borçlardan kaynaklanan alacaklar, anaparaya eklenen faiz, masraf ve kur farkları, ikraz anlaşmasına dayanmayan teşvik uygulamaları çerçevesinde verilen krediler, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı alacaklardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiş olanlar, alacağın borçlusu ve döviz cinsi değiştirilen tutarlar, alacağı etkileyen diğer işlemler sonucu oluşan tutarlar ile bu alacaklara karşılık nakden veya mahsuben yapılan tahsilatlar, terkin veya tecil edilen tutarlar ve terkin veya tecilin iptalinden doğan tutarların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Mevzuatı gereği ikraz anlaşmalarıyla yapılan borç verme işlemleri ile teşvik amaçlı kredi verilmesi işlemleri bütçedeki ödeneğine dayanılarak gerçekleştirilir. Bunlardan yapılan anapara ve faiz tahsilatları bütçeye gelir kaydedilir. İkraz anlaşmaları gereği özel tertip iç borçlanma senedi ihracı yoluyla yapılan borç verme işlemleri ise bütçeleştirilmeden gerçekleştirilir ve anapara tahsilatı bütçe ile ilişkilendirilmez. İkrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan hazine alacaklarının ilgili mevzuat çerçevesinde silinmesi hâlinde bu tutarlar yılı bütçesindeki ödeneğine dayanılarak bütçeye gider olarak kaydedilir.

Özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı olmayan kurumca verilen borçlardan doğan alacaklara ilişkin olarak hesaplanan işlemiş faizlerden alacağın aslına ilave edilenler bütçe ödenekleriyle ilişkilendirilmek suretiyle hesaplara kaydedilir. Ancak, alacağın aslına ilave edilen faizlerden yılı bütçe olanaklarıyla karşılanma imkânı olmadığı anlaşılan tutarlar, ödeneği temin edildiğinde bütçe ve ödenek hesapları ile ilişkilendirilmek üzere hesaplara alınır. Bütçe ödenekleriyle ilişkilendirilmeden hesaplara alınan tutarlardan ödeneği temin edilenler, ödeneğinin temin edildiği yılın bütçesine gider kaydedilir.

Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı alacaklardan, vadesinde tahsil edilemeyenler takipteki kurum alacakları hesabına aktararak takibe alınır.

Yıl sonlarında bu hesapta kayıtlı alacaklara ilişkin olarak ikraz anlaşmaları ve teşvik mevzuatı çerçevesinde hesaplanan ve takip eden yılda tahsili gereken işlemiş faizler, dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabına kaydedilir.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1 – Hazine Müsteşarlığınca bütçedeki ödeneğine dayanılarak ve vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olarak Kırıkkale Üniversitesine 500.000.-YTL borç verilmiştir.

|   |                                                 |         |         |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 500.000 |         |
|   | 103.02 Verilen Çekler ve Gön.Emirleri Hs.       |         | 500.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                      | 500.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |         | 500.000 |

2 – İlgili kanunlar çerçevesinde, özel tertip iç borçlanma senedi ihraç edilmesi suretiyle vadesi faaliyet dönemiyle sınırlı olmak üzere ikrazen Kırıkkale Üniversitesine 500.000.-YTL borç verilmiştir.

|   |                                                 |         |         |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 500.000 |         |
|   | 305 Bonolar Hesabı                              |         | 500.000 |

3 – Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan 500.000.-YTL, alacağa ilişkin 5.000.-YTL faiz ödemesi alacağın aslına ilave edilmiştir. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait)

|   |                                                 |       |       |
|---|-------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 5.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |       | 3.500 |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |       | 1.500 |
|   | 630 Giderler Hesabı                             | 3.500 |       |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı                   | 1.500 |       |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı  |       | 5.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                      | 5.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |       | 5.000 |

4 – Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı olmayan alacaklardan kaynaklanan 500.000.-YTL, alacağa ilişkin 5.000.-YTL faiz ödemesi alacağın aslına ilave edilmiştir. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait)

|   |                                                 |       |       |
|---|-------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 5.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |       | 3.500 |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |       | 1.500 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                      | 5.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |       | 5.000 |



5 – Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan 500.000.-YTL, alacağa ilişkin olarak ana paraya eklenmemiş 5.000.-YTL işlemiş olup, senet değişimi yapılmıştır. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait)

|   |                                                 |         |         |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 5.000   |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |         | 3.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |         | 1.500   |
|   | 305 Bonolar Hesabı                              | 500.000 |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                             | 3.500   |         |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı                   | 1.500   |         |
|   | 305 Bonolar Hesabı                              |         | 505.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                      | 5.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |         | 5.000   |
|   |                                                 |         |         |

6 – Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı ikrazen özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı olan 500.000.-YTL alacağa ilişkin 5.000.-YTL faiz işlemiş olup, düzenlenecek ikraz anlaşmalarıyla faaliyet dönemi ile sınırlı olarak ertelenmiştir. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara aittir.)

|   |                                                 |         |         |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|
| 6 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 505.000 |         |
|   | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs.    |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |         | 3.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |         | 1.500   |

7 - Bağ-Kur Genel Müdürlüğüne bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilmiş olan 500.000.-YTL borç ve 3000.-YTL işlemiş faizi düzenlenen bir ikraz anlaşması ile iki yıl ertelenmiştir. Faiz gelirin 1.000.-YTL si faaliyet dönemine, 2.000.-YTL si ise geçmiş yıla aittir.

|   |                                          |         |         |
|---|------------------------------------------|---------|---------|
| 7 | 132 Haz.Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. | 503.000 |         |
|   | 132 Kur. Verilen Borçlardan Al. Hesabı   |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirleri Hesabı                     |         | 1.000   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı            |         | 2.000   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı               | 3.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                |         | 3.000   |

**8 -** Hazine Müsteşarlığınca ödeneğine dayanılarak Kırıkkale Üniversitesine 5 yıl vadeli 50.000.-YTL'lik kredinin 20.000.-YTL'lik kısmının dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                                                 |        |        |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 8 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı<br>232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. | 20.000 | 20.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

**9 –** Bu hesapta kayıtlı 300.000 dolar kupon ödeme tarihinde, kupon ödeme tarihlerinde Hazine Müsteşarlığınca belirlenen kur üzerinden değerlemesi ile ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda kur artış farkının 500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                        |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 9 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 500 | 500 |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Alacak**

**1 -** Hazine Müsteşarlığınca ödeneğine dayanılarak Kırıkkale Üniversitesine verilen 500.000.-YTL borç (Faizin 1.000.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 2.000.-YTL ise geçmiş yıllara aittir.) 3.000.-YTL faizi ile birlikte tahsil edilmiştir.

|   |                                                                                                                          |         |                           |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------------|
| 1 | 102 Banka Hesabı<br>132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs.<br>600 Gelirler Hesabı<br>181 Gelir Tahakkukları Hesabı | 503.000 | 500.000<br>1.000<br>2.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                                                  | 3.000   | 3.000                     |

**2 -** Hazine Müsteşarlığınca ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan alacak vadesinde; Kırıkkale Üniversitesinden 500.000.-YTL ana para (Faizin 1.000.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 2.000.-YTL ise geçmiş yıllara ait) 3.000.-YTL faizi ile birlikte tahsil edilmiştir.

|   |                                                                                                                          |         |                           |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------------------------|
| 2 | 102 Banka Hesabı<br>132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs.<br>600 Gelirler Hesabı<br>181 Gelir Tahakkukları Hesabı | 503.000 | 500.000<br>1.000<br>2.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                                                  | 3.000   | 3.000                     |

**3 -** Hazine Müsteşarlığınca ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan alacak vadesinde; 500.000.-YTL ana para (Faizin 1.000.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 2.000.-YTL ise geçmiş yıllara ait) 3.000.-YTL faizi ile birlikte Bağ-Kur Genel Müdürlüğünün görev zararı alacağına mahsup edilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                          | 503.000 |         |
|   | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |         | 1.000   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                |         | 2.000   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                    | 3.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                   |         | 3.000   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 503.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |         | 503.000 |

**4 -** Hazine Müsteşarlığınca ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan alacak vadesinde; 500.000.-YTL ana para (Faizin 1.000.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 2.000.-YTL ise geçmiş yıllara ait) 3.000.-YTL faizi ile birlikte (Y) döner sermaye işletmesinin ödenmemiş sermayesine mahsup edilmiştir.

|   |                                                |         |         |
|---|------------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yat.Ser.Hesabı | 503.000 |         |
|   | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs.   |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                            |         | 1.000   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                  |         | 2.000   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                      | 3.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                     |         | 3.000   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                     | 503.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |         | 503.000 |

**5 –** Kırıkkale Üniversitesine verilen 500.000.-YTL borç ve 3000.-YTL (Faizin 1.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait) işlemiş faizi birlikte terkin edilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 630 Giderler Hesabı                          | 503.000 |         |
|   | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                |         | 1.500   |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |         | 1.500   |

|  |                           |         |         |
|--|---------------------------|---------|---------|
|  | 830 Bütçe Giderler Hesabı | 503.000 |         |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı |         | 503.000 |

**6 -** Hazine Müsteşarlığınca ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden 500.000.-YTL ana para (faizin 1.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait) 3.000.-YTL faizden kaynaklanan alacak, senet iadesi şeklinde tahsil edilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
|   | 305 Bonolar Hesabı                           | 500.000 |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                          | 3.000   |         |
| 6 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |         | 1.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                |         | 1.500   |

**7 -** Hazine Müsteşarlığınca ödeneğine dayanılarak Kırıkkale Üniversitesine verilen 500.000.-YTL borç ve 3000.-YTL işlemiş faizi düzenlenen bir ikraz anlaşması ile iki yıl ertelenmiştir.

- a)** Faiz geliri cari yıla aittir.  
**b)** Faiz geliri geçmiş yıla aittir.

|   |   |                                              |         |         |
|---|---|----------------------------------------------|---------|---------|
|   |   | 232 Kur.Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı  | 503.000 |         |
|   |   | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   |   | 600 Gelirleri Hesabı                         |         | 3.000   |
|   | a |                                              |         |         |
|   |   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 3.000   |         |
|   |   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |         | 3.000   |
| 7 |   |                                              |         |         |
|   |   | 232 Kur.Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı  | 503.000 |         |
|   |   | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   |   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                |         | 3.000   |
|   | b |                                              |         |         |
|   |   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 3.000   |         |
|   |   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |         | 3.000   |

**8 -** Bağ-Kur Genel Müdürlüğüne ikrazen özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı verilen ve zamanında ödenmediği için takibe alınan 500.000.-YTL borç ve ana paraya eklenmemiş 3.000.-YTL işlemiş faizi yasal yetkiye dayanarak iki yıl ertelenmiştir. (3.000.-YTL faizin 1.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara aittir.)

|   |                                             |         |         |
|---|---------------------------------------------|---------|---------|
| 8 | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı       | 503.000 |         |
|   | 132 Haz.Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı |         | 500.000 |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı               |         | 1.500   |
|   | 600 Gelirler Hesabı                         |         | 1.500   |

9 – Bu hesapta kayıtlı 300.000 dolar kupon ödeme tarihinde , kupon ödeme tarihlerinde Hazine Müsteşarlığınca belirlenen kur üzerinden değerlemesi ile ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda kur azalış farkının 500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                 |     |     |
|---|-------------------------------------------------|-----|-----|
| 9 | 630 Giderler Hesabı                             | 500 |     |
|   | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı |     | 500 |

### 137 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI HESABI

#### Hesabın niteliği

Takipteki kurum alacakları hesabı; dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabı, para piyasası nakit işlemleri alacakları hesabı, kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabı ve diğer kurum alacakları hesabında kayıtlı tutarlardan vadesinde tahsil edilemeyenler ile bu tutarlara ilişkin olarak hesaplanan faiz alacaklarından, anaparaya ilave edilmemiş olanların takibe alınarak izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Dönen varlıklar ana hesap grubu içinde yer alan dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabı, para piyasası nakit işlemleri alacakları hesabı, kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabı veya diğer kurum alacakları hesabında kayıtlı tutarlardan vade sonunda tahsil edilemeyenler ile çeşitli nedenlerle muaccel hale gelen kısa ve/veya uzun vadeli kurum alacaklarının anapara tutarları ve bu tutarlara ilişkin olarak hesaplanan işlemiş faiz alacakları bu hesaba aktararak takibe alınır.

Yıl sonlarında, bu hesapta yer alan tutarlar için hesaplanan işlemiş faiz alacakları bu hesapta izlenir.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1- Dünya bankasından alınarak Kırıkkale Üniversitesine devredilen 50.000.-YTL' lik kredi vadesinde ödenmediğinden takibe alınmıştır. Faiz alacağı 3.000.-YTL olup, 2.000.-YTL geçmiş yıla aittir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı            | 53.000 |        |
|   | 130 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı |        | 50.000 |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                    |        | 2.000  |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |        | 1.000  |

2 - Dünya Bankasından alınan Kırıkkale Üniversitesine devredilen olan 5 yıl vadeli 50.000.-YTL'lik kredi muaccel hale geldiğinde takibe alınmıştır. İşlemiş faiz alacağı 5.000.-YTL olup bunun 2.000.-YTL si içinde bulunan yıla aittir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı            | 55.000 |        |
|   | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı |        | 50.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |        | 2.000  |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                    |        | 3.000  |

3 – Takipteki kurum alacakları hesabında yer alan 50.000.-YTL için 3000.-YTL faizi işlemiştir.

|   |                                       |       |       |
|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı | 3.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                   |       | 3.000 |

4– Takipteki kurum alacakları hesabında kayıtlı döviz cinsi ve dövize endeksli tutarların, ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkının 500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                       |     |     |
|---|---------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı | 500 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                   |     | 500 |

#### **b) Alacak**

1 – Takipteki kurum alacakları hesabında kayıtlı 500.000.-YTL 3.000.-YTL faizi ile birlikte tahsil edilmiştir. Anaparası bütçe ile ilişkilendirilmeyen tahsilattır.

|   |                                       |         |         |
|---|---------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 102 Banka Hesabı                      | 503.000 |         |
|   | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı |         | 503.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 3.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |         | 3.000   |

2 – Takipteki kurum alacakları hesabında kayıtlı 500.000.-YTL 3000.-YTL faizi ile birlikte tahsil edilmiştir. Anaparası ve faizi bütçe ile ilişkilendirilen tahsilattır.

|   |                                       |         |         |
|---|---------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 102 Banka Hesabı                      | 503.000 |         |
|   | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı |         | 503.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 503.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |         | 503.000 |

3 – Takipteki kurum alacakları hesabında kayıtlı dış borcun ikrazından doğan 50.000.-YTL alacak 3.000.-YTL faizi ile birlikte kanunların verdiği yetkiye dayanılarak faaliyet dönemini aşan bir süreyle ertelenmiştir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 230 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı | 53.000 |        |
|   | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı            |        | 53.000 |

4 – Takipteki kurum alacakları hesabında kayıtlı ve bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilmiş olan 50.000.-YTL 3.000.-YTL faizi ile birlikte kanunların verdiği yetkiye dayanılarak faaliyet dönemini aşan bir süreyle ertelenmiştir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 230 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı | 53.000 |        |
|   | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı            |        | 53.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                       | 3.000  |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                        |        | 3.000  |

5 – Takipteki kurum alacakları hesabında kayıtlı ikrazen özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı olan 50.000.-YTL alacak 3.000.-YTL faizi ile birlikte kanunların verdiği yetkiye dayanılarak faaliyet dönemini aşan bir süreyle ertelenmiştir.

|   |                                                 |        |        |
|---|-------------------------------------------------|--------|--------|
| 5 | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 53.000 |        |
|   | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı           |        | 53.000 |

6 – Takipteki kurum alacakları hesabında kayıtlı 50.000.-YTL kanunların verdiği yetkiye dayanılarak bütçe hesapları ile ilişkilendirilmek suretiyle silinmiştir.

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 6 | 630 Giderler Hesabı                   | 50.000 |        |
|   | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı |        | 50.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı            | 50.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı             |        | 50.000 |

7 – Takipteki kurum alacakları hesabında kayıtlı 50.000.-YTL kanunların verdiği yetkiye dayanılarak bütçe hesapları ile ilişkilendirilmeksizin silinmiştir.

|   |                                                              |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 7 | 630 Giderler Hesabı<br>137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|--------------------------------------------------------------|--------|--------|

8– Takipteki kurum alacakları hesabında kayıtlı döviz cinsi ve dövize endeksli tutarların, ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur azalış farkının 500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                              |     |     |
|---|--------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 8 | 630 Giderler Hesabı<br>137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı | 500 | 500 |
|---|--------------------------------------------------------------|-----|-----|

#### 138 TAKİPTEKİ KURUM ALACAKLARI KARŞILIĞI HESABI (-)

##### Hesabın niteliği

Takipteki kurum alacakları karşılığı hesabı, takipteki kurum alacakları için ayrılan karşılıkların izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

###### a) Alacak

1 – Takipteki kurum alacakları hesabında kayıtlı 50.000.-YTL için karşılık ayrılmıştır.

|   |                                                                     |        |        |
|---|---------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>138 Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı Hs. | 50.000 | 50.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------|--------|--------|

###### b) Borç

1 – Karşılık ayrılmış takipteki kurum alacaklardan 50.000.-YTL'nin tahsili imkânsız hale gelmiştir.

|   |                                                                                          |        |        |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 138 Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı Hesabı<br>137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

2 – Karşılık ayrılmış takipteki kurum alacaklardan 50.000.-YTL nakit olarak tahsil edilmiştir.



|   |                                                 |        |        |
|---|-------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 138 Takipteki Kurum Alacakları Karşılığı Hesabı | 50.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |        | 50.000 |
|   | 100 Kasa Hesabı                                 | 50.000 |        |
|   | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı           |        | 50.000 |

### 139 DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI

#### Hesabın niteliği

Diğer kurum alacakları hesabı, yukarıdaki hesaplar kapsamına girmeyen diğer kurum alacaklarının izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1 – Diğer kurum alacaklarından vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olarak Kırıkkale Üniversitesine 500.000.-YTL borç verilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 139 Diğer Kurum Alacakları Hesabı            | 500.000 |         |
|   | 103.02 Verilen Çekler ve Gön.Emirleri Hesabı |         | 500.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 500.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |         | 500.000 |

2 - Duran varlıklar ana hesap grubu içerisindeki diğer kurum alacakları hesabında kayıtlı 500.000.-YTL faaliyet dönemi sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                   |         |         |
|---|-----------------------------------|---------|---------|
| 2 | 139 Diğer Kurum Alacakları Hesabı | 500.000 |         |
|   | 239 Diğer Kurum Alacakları Hesabı |         | 500.000 |

3 - Diğer kurum alacakları hesabında kayıtlı döviz cinsinden alacakların her tahsil tarihinde, tahsile esas olan kur üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkları ile ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkının 500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                   |     |     |
|---|-----------------------------------|-----|-----|
| 3 | 139 Diğer Kurum Alacakları Hesabı | 500 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı               |     | 500 |

##### b) Alacak

1 - Diğer kurum alacakları hesabında kayıtlı 500.000.-YTL borç 3.000.-YTL faizi ile birlikte tahsil edilmiştir. (Faizin 1.000.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 2.000.-YTL ise geçmiş yıllara aittir.)

|   |                                   |         |         |
|---|-----------------------------------|---------|---------|
| 1 | 102 Banka Hesabı                  | 503.000 |         |
|   | 139 Diğer Kurum Alacakları Hesabı |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı               |         | 1.000   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı     |         | 2.000   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı         | 3.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı        |         | 3.000   |

2 - Diğer kurum alacakları hesabında kayıtlı 500.000.-YTL borç ve ana paraya eklenmemiş 3.000.-YTL işlemiş faizi yasal yetkiye dayanarak iki yıl ertelenmiştir. (Faizin 1.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara aittir.)

|   |                                       |         |         |
|---|---------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı | 503.000 |         |
|   | 139 Diğer Kurum Alacakları Hesabı     |         | 500.000 |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı         |         | 1.500   |
|   | 600 Gelirler Hesabı                   |         | 1.500   |

3 - Diğer kurum alacakları hesabında kayıtlı döviz cinsinden alacakların her tahsil tarihinde, tahsile esas olan kur üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkları ile ay sonunda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur azalış farkının 1.500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                   |       |       |
|---|-----------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı               | 1.500 |       |
|   | 139 Diğer Kurum Alacakları Hesabı |       | 1.500 |

#### 14 DİĞER ALACAKLAR

Diğer alacaklar hesap grubu, faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan alacakların izlenmesi için kullanılır.

#### 140 KİŞİLERDEN ALACAKLAR HESABI

##### Hesabın niteliği

Kişilerden alacaklar hesabı, kamu idarelerinin faaliyet alacakları ve kurum alacakları dışında kalan ve kamu idarelerince tespit edilen kamu zararından doğan alacaklar ile diğer alacakların izlenmesi için kullanılır.

##### Hesaba ilişkin işlemler

Kişilerden alacaklar hesabına alınarak takibi gereken alacaklar; kontrol, denetim, inceleme, kesin hükme bağlama veya yargılama sonucunda ortaya çıkar.

Kişilerden alacaklar hesabına kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal kodlar da kullanılır.

Kişilerden alacaklar hesabına; düzenleyici ve denetleyici kurumların kendi özel düzenlemeleri saklı kalmak üzere, 27/9/2006 tarihli ve 2006/11058 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre belirlenen kamu zararları ile diğer mevzuat çerçevesinde ortaya çıkan ve aşağıda sayılan alacak tutarları kaydedilir:

a) 14/7/1965 tarihli ve 657 sayılı Devlet Memurları Kanununun 13 üncü maddesi uyarınca 27/6/1983 tarihli ve 83/6510 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Devlete ve Kişilere Memurlarca Verilen Zararların Nevi ve Miktarlarının Tespiti, Takibi, Amirlerinin Sorumlulukları, Yapılacak Diğer İşlemler Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre alınması gereken tutarlar.

b) Mecburi hizmet kaydı ile çeşitli okullarda okutturulan veya staj için gönderilen memur, öğretmen, öğrenci ve benzerlerinden başarılı olamayan veya herhangi bir şekilde akdi ihlal edenlerden alınması gereken tutarlar.

c) 1/7/1976 tarihli ve 2022 sayılı 65 Yaşını Doldurmuş Muhtaç, Güçsüz ve Kimsesiz Türk Vatandaşlarına Aylık Bağlanması Hakkında Kanun hükümleri gereğince, ödenen aylıklardan yersiz ödendiği anlaşılarak geri alınması gereken tutarlar.

ç) Veznedarların muhafazası altında bulunan para, menkul kıymet ve değerli kâğıtlardan noksan çıkan veya zimmete geçirilen tutarlardan bu hesaba kaydedilmesine karar verilenler.

d) Bütçe giderleri hesabı dışındaki diğer hesaplara borç veya alacak kaydı suretiyle verildiği, alındığı veya gönderildiği hâlde çalınan, zayi olan, fazla veya yersiz verilen veya noksan çıkan tutarlar.

e) Bütçe içi veya bütçe dışı olarak verilen veya gönderilen ön ödemelerden süresinde mahsup edilmeyen veya zimmete geçirilen tutarlar.

f) Tahsildar, veznedar veya bu işlerle görevlendirilmiş bulunan memur ve mutemetler tarafından alındı veya diğer resmî belgeler karşılığında tahsil edildikten sonra zimmete geçirilen veya kaybedilen tutarlar.

g) Bakanlıkça bu hesaba kaydedilmesi bildirilen tutarlar.

ğ) Hesapta kayıtlı tutarlar için tahakkuk ettirilecek faizler.

**Kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlar, Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümleri ve aşağıdaki açıklamalara göre takip ve tahsil edilir:**

Kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı alacakların tahsili muhasebe birimlerince yapılır.

Muhasebe birimlerince, kişilerden alacaklar hesabına kaydedilen alacakların her biri için ayrı bir tahsilat izleme dosyası açılır. Bu dosyalara, alacağın hesaplara alındığı malî yıl ile bu rakamlardan sonra gelmek üzere malî yıl başında “1” den başlayarak verilen rakamlardan oluşan bir alacak sıra numarası verilir. Bu numaralar aynı zamanda kişilerden alacaklar hesabı defterinin alacak sıra numarasını da oluşturur. Alacakların izlenmesi bu dosyalardan yapılır.

Kişilerden alacaklar hesabına alınan tutarlar için yukarıda belirtildiği şekilde verilen alacak sıra numaraları, alacağın tamamı tahsil edilinceye kadar kullanılır. Bu alacaklar için tahakkuk ettirilerek faiz bölümüne kaydedilen tutarlara da alacağın aslına ait alacak sıra numarası verilir ve faiz tutarlarının tahsili de aynı dosyadan izlenir.

Aynı bütçeli kamu idarelerince, kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarların borçlularının başka bir yerde olduğu anlaşıldığında, alacak tutarı bir yazı ile borçlunun bulunduğu yerdeki aynı idarenin birimine bildirilir. Borçlunun bulunduğu yerdeki idare, tahsilatın yapılması için alacak tutarını, bağlı bulunduğu muhasebe birimine bildirir.

**Kamu idarelerince muhasebe birimlerine bildirilen Sayıştay ilamlarına ait tutarların kaydı ve tahsili aşağıdaki açıklamalara göre yapılır:**

Sayıştayca tazmin hükmedilen paralara ait ilamlar kamu idaresince muhasebe birimlerine gönderildiğinde; muhasebe birimlerinde ilamda yazılı tutarlardan kısmen veya tamamen daha önceden kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmiş tutarlar bulunduğu takdirde, tahsil edilip edilmediğine bakılmaksızın bu paraların hesaplara alınış kaydına ilişkin yevmiye tarih ve numarası ile tutarlarını gösteren bir liste düzenlenerek kamu idaresine gönderilir. İlam tutarından listedeki tutar düşüldükten sonra arta kalan tutarlar yevmiye ve yardımcı hesap defterlerine kaydedilir. Daha önce hesaplara alınan ve listede gösterilen alacakların yardımcı hesap defteri kayıtlarında; ilamın tarihi, numarası, yılı ve adına tazmin hükmolunan sorumluların kimlikleri belirtilir. İlam kesinleşinceye kadar, sorumlulardan icraya müracaat edilmeksizin tahsilat yapılır.

Sayıştayca temyiz, yargılamanın iadesi veya karar düzeltilmesi yoluyla alacaklardan bir kısmının veya tamamının kaldırılmasına karar verildiği takdirde, buna ait kararlar da kamu idaresince muhasebe birimlerine gönderildiğinde kaldırılan tutar hesaplardan çıkartılır.

Muhasebe birimlerinde, Sayıştay ilamına dayanılarak kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmiş bulunan alacaklarla ilgili olarak, bir ay içinde nakden veya mahsuben yapılan tahsilat ile terkin, tenzil ve kaldırma işlemlerini gösteren üç nüsha “Alacak Bilgi Fişi” düzenlenir. Ay sonlarında birer nüshası ilgili kamu idaresine, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde ise ayrıca Bakanlığa gönderilir. Alacak bilgi fişleri, her yılın ilamı için ayrı ayrı düzenlenir. Bir ay içinde, herhangi bir yılın ilamı kapsamındaki alacakların durumunda tahsil, terkin, tenzil ve kaldırma gibi nedenlerle bir değişiklik yoksa o yılın ilamı ile ilgili o ay için fiş düzenlenmez.

Tebliğ olunan ilamların kayda geçirilmesi sırasında, daha önce kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmesinden dolayı ilam toplamından düşülecek paralardan, tahsil edilmiş tutarlar varsa bunlar için de ayrı bir alacak bilgi fişi düzenlenerek, ilamın kayda geçirildiğini bildiren yazı ile birlikte gönderilir.

Kanunlarında tahsil şekli hakkında özel hükümler bulunan alacaklar bu hükümlere göre takip ve tahsil edilir.

**Muhasebe birimlerinde kişilerden alacaklar hesabına kaydedilmesi gerekenler;**

**a)** Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre belirlenenler, anılan Yönetmelikte belirtilen tarihten,

**b)** Bütçe giderleri hesabı dışındaki hesaplardan fazla ve yersiz ödemeler, geri isteme iradesinin borçluya ulaştığı tarihten,

**c)** Harcama yetkilisi mutemetlerine verilen avanslardan bu hesaba aktarılanlar, ön ödemenin mahsup veya iade edilmesi gerektiği tarihten,

**ç)** Geçici ve sürekli görev yolluğu avanslarından bu hesaba aktarılanlar, 10/2/1954 tarihli ve 6245 sayılı Harcırah Kanununun 59 ncu maddesinde belirtilen tarihlerden,

**d)** Sözleşmeye dayanan alacaklar, kanun veya taahhütnamelerinde başka bir süre öngörülmemişse sözleşmenin ihlal edildiği tarihten,

**e)** Taksitli alacaklar, ödenmeyen taksidin vadesinin geldiği tarihten,

**f)** Bakanlıkça kişilerden alacaklar hesabına kaydettirilerek izlenmesi istenen paralar, özel kanunlarında bir hüküm yoksa ve Bakanlıkça da bir tarih belirtilmemişse kayda geçirildiği tarihten,

itibaren faize tabidir.

Harcama yetkilisi mutemetlerine verilen avansları süresinde mahsup etmeyenlerden, 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanun hükümleri uyarınca gecikme zammı alınır.

Sürekli ve geçici görev yolluğu avanslarını süresinde mahsup veya iade etmeyenler ile taahhütnamelerinde ayrıca bir faiz oranı belirtilmeyen borçlulardan genel hükümlere göre faiz alınır.

**Kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı alacakların zamanaşımının başlangıcı, süresi, kesilmesi ve durması aşağıda açıklanmıştır:**

Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre belirlenen alacaklar hakkında anılan Yönetmelikte belirtilen hükümlere göre işlem yapılır.

6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil edilmesi gereken alacaklar, vadesinin rastladığı takvim yılını takip eden takvim yılı başından itibaren beş yıl içinde tahsil edilmezse zamanaşımına uğrar. Zamanaşımı, söz konusu Kanunda belirtilen hâllerde kesilir. Zamanaşımının kesildiği durumlarda, kesilmenin rastladığı takvim yılını izleyen takvim yılı başından itibaren zamanaşımı yeniden işlemeye başlar. Zamanaşımının bir bozma kararı ile kesilmesi hâlinde, zamanaşımı başlangıcı yeni vade gününün rastladığı; alacağın teminata bağlanması veya icranın adli makamlarca durdurulması hâllerinde, teminatın kalktığı ve durma süresinin sona erdiği tarihin rastladığı takvim yılını izleyen takvim yılının ilk günüdür. Ayrıca söz konusu Kanunda belirtilen hâllerde zamanaşımı durur. Bu durum ortadan kalktığında zamanaşımı, kaldığı yerden işlemeye devam eder.

22/4/1926 tarihli ve 818 sayılı Borçlar Kanununa göre tahsil edilmesi gereken alacaklar, haksız suretle mal ediniminden dolayı açılacak dava, zarar görenin verdiği geri isteme hakkı olduğunu öğrendiği tarihten başlayarak bir yıl ve her hâlde bu hakkın doğduğu tarihten başlayarak 10 yıl geçmekle zamanaşımına uğrar. Zamanaşımı söz konusu Kanunda belirtilen hâllerde kesilir. Zamanaşımının kesildiği durumlarda, kesilme tarihinden itibaren yeni bir zamanaşımı süresi işlemeye başlar. Ayrıca söz konusu Kanunda belirtilen hâllerde zamanaşımı durur. Bu durum ortadan kalktığında zamanaşımı, kaldığı yerden işlemeye devam eder.

Özel kanunlarındaki hükümlere tabi olan alacaklar, kanunlarında belirtilen özel hükümlere göre takip ve tahsil edilir.

Yukarıda açıklanan esaslara göre vezne, mutemet, tahsildar ve ambar açıklarında açığın meydana geldiği, bu tarihin bilinmediği durumlarda olayın tespit edildiği, yersiz ödemelerde dairesinin bildirmesi üzerine muhasebe biriminin öğrendiği, öğrenim giderleri gibi sözleşmeye bağlı alacaklarda taahhüdün bozulduğu, harcama yetkilisi mutemedi avanslarından doğan alacaklarda ilgili kanunda belirtilen mahsup süresinin bittiği, yolluk avanslarından doğan alacaklarda 6245 sayılı Harcırah Kanununda belirtilen mahsup sürelerinin dolduğu tarih zamanaşımının başlangıcıdır.

Taşınır hesaplarının denetimi sonucunda görülen açıklarda, fiil cezai nitelikte değilse zamanaşımının başlangıcı, düzenlenen raporun ilgili Bakanlığa verildiği tarihtir.

Hesaplarda kayıtlı alacakların zamanaşımının başlangıcı, süresi, kesilmesi ve durması hususlarında tereddüde düşülmesi hâlinde, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlığa, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinde ise yetkili hukuk birimine başvurulması gerekir.

Borç aslı zamanaşımına uğramış olan alacakların faizleri de zamanaşımına uğrar.

Zamanaşımına uğramış olsa dahi borçlular tarafından rızaen yapılan ödemeler kabul edilir.

**Kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı alacakların terkin ve af işlemleri aşağıda açıklanmıştır:**

Kamu Zararlarının Tahsiline İlişkin Usul ve Esaslar Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre belirlenen alacaklar hakkında, anılan Yönetmelikte belirtilen esaslara göre işlem yapılır.

Af kanunları kapsamına girenlerin terkin işlemleri, ilgili af kanunu hükümlerine göre gerçekleştirilir.

Alacakların af veya terkin, ilgili kanunlarındaki hükümlere göre idarelerince düzenlenecek “Kişilerden Alacaklar Terkin Talepnamesi” ile genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlıktan, kapsama dâhil diğer idarelerde üst yöneticiden istenir.

Zorunlu veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkânı kalmayan kamu alacaklarından merkezi yönetim bütçe kanununda gösterilen tutara kadar olanların kayıtlardan çıkarılmasına, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Maliye Bakanı, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinde üst yöneticiler

yetkilidir. Bu tutarı aşan kamu alacaklarından silinmesi öngörülenler merkezi yönetim bütçe kanununa ekli cetvelde gösterilir.

Zorunlu veya mücbir sebeplerle takip ve tahsil imkânı kalmayan kişilerden alacakların, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 79 uncu maddesi uyarınca terkin edilebilmesi için düzenlenecek terkin taleplerine;

1) İlgisine göre sorumlu, ahiz veya mirası kabul eden mirasçıların bilinen adreslerine posta, mahalli zabıta veya jandarma vasıtasıyla yaptırılan tebligat ve kovuşturmayla ilişkin belgeler,

2) Mal varlığının tespiti amacıyla tapu ve/veya vergi dairesinden yapılacak araştırmaya ilişkin belgeler ile adres veya mal varlığının tespiti amacıyla Sosyal Güvenlik Kurumu nezdinde yapılacak araştırmaya ilişkin belgeler,

3) Yukarıda belirtilen araştırmalar sonucu öldüğü tespit edilen sorumlu veya ahizin mirasçılarının bulunmadığına dair vukuatlı nüfus kaydı belgesi ve mal varlığı bırakmadığına ilişkin belge,

4) Mirasçıları tarafından mirası reddedilenler için mirasın reddedildiğini kanıtlayan belge, borcunu ödeyemeyecek durumda olan sorumlu, ahiz veya mirasçılara ait usulüne göre alınmış aciz belgesi,

5) Kamu idarelerine ait olup, mahkemeye veya icraya intikal etmiş bir alacağın terkininde, 8/1/1943 tarihli ve 4353 sayılı Maliye Vekâleti Baş Hukuk Müşavirliğinin ve Muhakemat Umum Müdürlüğünün Vazifelerine, Devlet Davalarının Takibi Usullerine ve Merkez ve Vilayetler Kadrolarında Bazı Değişiklikler Yapılmasına Dair Kanun hükümlerine göre yetkili merci tarafından verilen takipten vazgeçme onayı,

bağlanır.

İhalenin feshi ve istihkak iddialarına ilişkin olanlar dışındaki icra mahkemesi kararları Yargıtay tarafından onaylanmış olsa dahi bunlara dayanılarak alacağın terkini yoluna gidilemez. Bu tür alacaklar için mahkemeye başvurulması gerekir. Mahkemeye başvurmada hazine için yarar görülmediği takdirde, 4353 sayılı Kanun gereğince alınacak vazgeçme kararı ile terkin istenilebilir. Bu takdirde, icra tetkik mercii ve Yargıtay icra ve iflas dairesi kararları ile mahkemeye başvurmadan vazgeçme kararının tasdikli örnekleri terkin taleplerine bağlanır.

Bu belgelerin dışında terkin taleplerine gerektiğinde bağlanacak diğer belgeler Bakanlıkça belirlenir.

Alacağın tahsili için açılan davada kamu idaresi aleyhine karar verildiği ve Yargıtay tarafından da onanmak suretiyle hüküm kesinleştiği veya kamu idaresi için bir yarar görülmediğinden temyizden yetkili mercinin onayı alınarak vazgeçildiği hâllerde, Yargıtay ilâmı veya temyizden vazgeçme onayı ile buna ilişkin aleyhteki mahkeme kararı, hukuk birimince strateji geliştirme birimi veya ilgili taşra birimine gönderilir. Bu birimlerce de, söz konusu belgelerin onaylı birer örnekleri ilgili muhasebe birimine intikal ettirilerek alacağın kayıtlardan çıkarılması sağlanır.

Yabancı para cinsinden alacaklar, sözleşmelerinde “aynen” tahsil edileceğine dair hükümlerin yer alması hâlinde aynen veya vade ya da fiili ödeme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru üzerinden ulusal para olarak; sözleşmelerinde böyle bir hüküm yok ise alacağın vade veya fiili ödeme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası efektif satış kuru üzerinden ulusal para olarak tahsil edilir.

### **Hesabının işleyişi**

#### **a) Borç**

1 - Keskin Muhasebe Birimi tarafından öğretmen A'ya 500.-YTL fazla ek ders ücreti ödenmiştir.

|   |                                                        |     |     |
|---|--------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 500 | 500 |
|---|--------------------------------------------------------|-----|-----|

2 - Keskin Muhasebe Biriminde muhasebe şefi olan A'nın Ocak 2007 ayı maaşından %16 emekli sandığı aidatı 30.-YTL ve %20 kurum hissesi 40.-YTL olmak üzere toplam 70.-YTL emekli sandığı adına fazla kesilerek gönderilmiş daha sonra yapılan bu yanlışlığın farkına varılarak gerekli kayıt yapılmıştır.

|   |                                                                                                       |       |                        |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------------------|
| 2 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı<br>333 Emanetler Hesabı | 70,00 | 40,00<br>4,50<br>25,50 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|------------------------|

3 - Sulakyurt Muhasebe Birimi demirbaş kayıtlarında bulunan 1.000.-YTL değerindeki masa, görevli memurun kişisel kusurundan dolayı kullanılamaz hale gelmiştir. 1.100.-YTL rayiç bedel ile ilgili memur adına hesaba alınmıştır.

|   |                                                                                                         |                |                |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı<br>255 Demirbaşlar Hesabı<br>140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.000<br>1.100 | 1.000<br>1.100 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|----------------|

4 - Irmak Vergi Dairesinin kasasının sayımı sonucunda eksik bulunarak sayım noksanları hesabına alınan 30.-YTL hazine bonusu bütün araştırmalara rağmen bulunamaması üzerine ilgili memur adına hesaba alınmıştır.

a) Hazine bonusunun rayiç bedeli 35.-YTL dir.

b) Hazine bonusunun rayiç bedeli 25.-YTL dir.

|   |   |                                                                                   |         |         |
|---|---|-----------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | a | 140 Kişilerden Alacaklar Hs<br>197 Sayım Noksanları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 35      | 30<br>5 |
|   | b | 140 Kişilerden Alacaklar Hs<br>630 Giderler Hesabı<br>197 Sayım Noksanları Hesabı | 25<br>5 | 30      |

5 - 500.-YTL geçici görev yolluğu ön ödemesi alan memur A, 350.-YTL lik kısmı mahsup etmiş kalan 150.-YTL lik kısmı süresi içinde muhasebe birimine iade etmemiştir.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 5 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 150 |     |
|   | 161 Personel Avansları Hesabı   |     | 150 |

6 – Kırıkkale Muhasebe Birimi küçük ambarında yapılan sayımda 1.000.-YTL değerinde değerli kağıdın olmadığı anlaşılmış olup, veznedar adına hesaba alınmıştır.

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 6 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |       | 1.000 |
|   | 945 D.K.İşlemleri Hesabı        | 1.000 |       |
|   | 940 D.K.Ambarları Hesabı        |       | 1.000 |

7 - Başkent Vergi Dairesi tahsildarı B, tahsil ettiği takipli gelir verginin 600.-YTL sini zimmetine geçirmiştir.

|   |                                          |     |     |
|---|------------------------------------------|-----|-----|
| 7 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı          | 600 |     |
|   | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı |     | 600 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                | 600 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı               |     | 600 |

8 – Emanetler hesabında A şahsı adına kayıtlı bulunan 100.-YTL, yanlışlıkla hak sahibine 150.-YTL olarak ödenmiş olup, fazla ödeme ilgili adına hesaba alınmıştır.

|   |                                 |    |    |
|---|---------------------------------|----|----|
| 8 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 50 |    |
|   | 333 Emanetler Hesabı            |    | 50 |

9 - Yapılmakta olan okul binası için 15.000.-YTL fazla ödeme yapıldığı anlaşılmış olup bunun üzerine Bakanlıktan tahakkuk iptali nedeniyle ödeneğine iade edilmesi gerektiği bildirilmiştir. Ödeneğine iade işlemine ilişkin Bakanlıktan talimat gelmeden kişilerden alacaklar hesabına alınmıştır.

|   |                                 |        |        |
|---|---------------------------------|--------|--------|
| 9 | 600 Gelirler Hesabı             | 15.000 |        |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı |        | 15.000 |



|  |                                       |        |        |
|--|---------------------------------------|--------|--------|
|  | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı       | 15.000 |        |
|  | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı |        | 15.000 |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı             | 15.000 |        |
|  | 830 Bütçe Giderleri Hesabı            |        | 15.000 |
|  | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı     | 15.000 |        |
|  | 905 Ödenekli Giderler Hesabı          |        | 15.000 |

**10 –** Fazla ödenen tapu akit ücreti nedeni ile kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı 50.-YTL için muhasebe birimi veznesine 60.-YTL yatırmış olup, yapılan tahsilat bütçeye gelir kaydedilmeyen tahsilat olarak kaydedilmiştir. Fazla yapılan tahsilatın 10.-YTL 'lik kısmı ilgiliye iade edilmek üzere emanete alınmıştır.

|    |                                 |    |    |
|----|---------------------------------|----|----|
| 10 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 10 |    |
|    | 333 Emanetler Hesabı            |    | 10 |

**11 -** Öğretmen A, fazla aldığı ek ders ücreti nedeni ile kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı 500.-YTL için muhasebe birimi veznesine 600.-YTL yatırmış olup, yanlışlık bütçeye gelir kaydı yapıldıktan sonra anlaşılmıştır. Fazla yapılan tahsilatın 100.-YTL lik kısmı ilgiliye iade edilmek üzere emanete alınmıştır.

|    |                                               |     |     |
|----|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 11 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı               | 100 |     |
|    | 333 Emanetler Hesabı                          |     | 100 |
|    | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 100 |     |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 100 |

**12 -** Sulakyurt Muhasebe Biriminde kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı 900.-YTL takipsizlik nedeni ile zamanaşımına uğramış olup, ilgili memur adına hesaba alınmıştır.

|    |                                 |     |     |
|----|---------------------------------|-----|-----|
| 12 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 900 |     |
|    | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı |     | 900 |

**13 –** Geçici kabulü yapılarak yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabına alınan 100.000.-YTL değerindeki köprünün kesin kabulünde müteahhidin 10.000.-YTL fazla ödeme yapıldığı görülmüştür.

|    |                                         |        |        |
|----|-----------------------------------------|--------|--------|
| 13 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı         | 10.000 |        |
|    | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı |        | 10.000 |

**14 - Çelebi Muhasebe Biriminde kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlar için 50.-YTL faiz tahakkuk ettirilmiştir.**

|    |                                 |    |    |
|----|---------------------------------|----|----|
| 14 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 50 |    |
|    | 600 Gelirler Hesabı             |    | 50 |

**b) Alacak**

**1 - Memur A dan kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı borcuna karşılık 50.-YTL nakden tahsil edilmiştir.**

**a) Bütçeye gelir kaydedilmesi gereken borç,**

**b) Bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmeyen borç,**

|   |   |                                 |    |    |
|---|---|---------------------------------|----|----|
| 1 | a | 100 Kasa Hesabı                 | 50 |    |
|   |   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı |    | 50 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı       | 50 |    |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı      |    | 50 |
|   | b | 100 Kasa Hesabı                 | 50 |    |
|   |   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı |    | 50 |

**2 - Sulakyurt Muhasebe Biriminde kişilerden alacaklar hesabına kayıtlı 50.-YTL nin bu hesaba yersiz alındığı anlaşılmıştır.**

|   |                                 |    |    |
|---|---------------------------------|----|----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı             | 50 |    |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı |    | 50 |

**3 - Çelebi Muhasebe Biriminde kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarlar için 50.-YTL olarak tahakkuk ettirilen faizin yersiz olarak tahakkuk ettirildiği görülmüştür.**

|   |                                 |    |    |
|---|---------------------------------|----|----|
| 3 | 600 Gelirler Hesabı             | 50 |    |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı |    | 50 |

4 – Öğretmen B nin kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı borçuna karşılık yatırdığı 300.-YTL yanlışlıkla emanet hesabına alınmış olup, gerekli düzeltme kaydı yapılmıştır.

|   |                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 333 Emanetler Hesabı<br>140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 300 | 300 |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|

5 - Çıkan af kanunu gereğince kişilerden alacaklar hesabında tahsil edildiğinde bütçeye gelir kaydedilmesi gereken 200.-YTL silinmiştir.

|   |                                                        |     |     |
|---|--------------------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 630 Giderler Hesabı<br>140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 200 | 200 |
|---|--------------------------------------------------------|-----|-----|

6 - Kaybedilmesi nedeniyle memur A adına hesaba alınan 30.-YTL hesap makinasının bulunması nedeniyle hesaplardan düşülmüştür.

|   |                                                           |    |    |
|---|-----------------------------------------------------------|----|----|
| 6 | 255 Demirbaşlar Hesabı<br>140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 30 | 30 |
|---|-----------------------------------------------------------|----|----|

7 – Harcama yetkilisi mutemedi A, almış olduğu ön ödemeyi süresi içerisinde mahsup etmediği için kişilerden alacaklar hesabına alınan 100.-YTL için muhasebe birimi veznesine 160.-YTL yatırmıştır.

- a) Önceki kayıtlar,  
b) Gerekli düzeltme kayıtları,

|   |   |                                                         |     |     |
|---|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|
| 7 | a | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı                         | 100 |     |
|   |   | 160 İş Avans ve Krediler Hesabı                         |     | 100 |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                                         | 160 |     |
|   |   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı                         |     | 160 |
|   | b | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>333 Emanetler Hesabı | 60  | 60  |

8 – Karakeçili nüfus memuru A, aldığı 2.-YTL değerindeki nüfus cüzdanlarından 10 adetini zimmetine geçirdiği anlaşılmıştır.

|   |                                    |    |    |
|---|------------------------------------|----|----|
| 8 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı    | 20 |    |
|   | 600 Gelirler Hesabı                |    | 20 |
|   | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı | 20 |    |
|   | 942 Zimmetle Verilen D.K Hesabı    |    | 20 |

9- Keskin Muhasebe Biriminde muhasebe şefi olan A'nın Kasım 2007 ayı maaşından %16 emekli sandığı aidatı 30.-YTL ve %20 kurum hissesi 40.-YTL olmak üzere emekli sandığı adına fazla kesilerek gönderilen toplam 70.-YTL bir sonraki emekli keseneğinden mahsup edilmiştir.

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 9 | 361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hesabı | 70,00 |       |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı      |       | 44,50 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı      |       | 25,50 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı            | 44,50 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı           |       | 44,50 |

## 15 STOKLAR

Stoklar hesap grubu; kamu idarelerince satılmak, üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen ilk madde ve malzeme, yarı mamul, mamul, ticari mal, artık ve hurda gibi faaliyet dönemi içinde kullanılacak veya paraya çevrilecek varlıkların izlenmesi için kullanılır.

Stoklar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı

151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı

152 Mamuller Hesabı

153 Ticari Mallar Hesabı

155 Atölyeler Hesabı

157 Diğer Stoklar Hesabı

158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı (-)

### Hesap grubuna ilişkin işlemler

Stoklar hakkında, 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44 ve 45 inci maddelerinde belirtilen yönetmeliğin ilgili hükümlerine ve aşağıdaki açıklamalara göre işlem yapılır:

Stoklar, maliyet bedeliyle hesaplara alınır. Maliyet bedeline, stokların elde edilmesi ve depolanacağı yere kadar getirilmesi için faiz hariç yapılan her türlü giderler ilave edilir. Bağış veya hibe olarak edinilen stoklar varsa bilinen değeri, yoksa ilgili mevzuatına göre değerlemesi yapıldıktan sonra tespit edilen değeri üzerinden hesaplara alınır. Stoklar, kullanıldıklarında veya tüketildiklerinde giderler hesabına kaydedilerek ilgili hesaplardan çıkarılır.

Satın alma suretiyle edinilen stokların giriş işlemleri için düzenlenen taşınır işlem fişlerinin bir nüshası ödeme emri belgesi ekinde muhasebe birimine gönderilir. Diğer şekillerde edinilen stokların girişleri için düzenlenen taşınır işlem fişlerinin birer nüshasının, düzenleme tarihini takip eden on gün

içinde ve her durumda malî yıl sona ermeden önce muhasebe birimine gönderilmesi ve muhasebeleştirilmesi zorunludur.

Stokların çıkışı ve muhtelif harcama birimlerinin ambarları arasındaki devir işlemleri, ilgili harcama birimince düzenlenen taşınır işlem fişleri ile muhasebe birimine bildirilir ve hesaplara kaydedilir. Ancak, “150-İlk Madde ve Malzeme Hesabı”nda izlenen tüketim malzemelerinden kullanılmış olanların, muhasebeleştirme işlemleri kullanıma ilişkin taşınır işlem fişleri yerine genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerde üç aylık dönemler itibarıyla, diğer idarelerde ise üç ayı geçmemek üzere üst yöneticiler tarafından belirlenen sürede taşınır işlem fişlerindeki çıkışları gösteren onaylı bir liste ile en geç ilgili dönemin son iş günü mesai bitimine kadar muhasebeleştirilmesi zorunludur.

Stokların çıkış kayıtları, ambarlara girişlerindeki öncelik sırası dikkate alınarak “ilk giren-ilk çıkar” esasına göre ve giriş bedelleri üzerinden yapılır.

Kamu idarelerince üretilen mamullerin kendi tüketimlerinde kullanılması hâlinde, rayiç bedelleri üzerinden bütçelerine gelir ve gider kaydedilir.

Kırılma, bozulma veya eskime gibi nedenlerle kullanılamayacak veya tüketilemeyecek hale gelen stoklar, diğer stoklar hesabına aktarılır. Stokların miktar ve değerlerinde, kaybolma, çalınma, yanma, kırılma, bozulma gibi nedenlerle ortaya çıkan eksilmeler ilgili harcama biriminin mal sorumlusu ve harcama yetkilisince muhasebe birimine bildirilir. Bunun üzerine muhasebe birimince kayıtlar güncellenir.

Stoklar hesap grubunda yer alan hesaplara kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Aynı bütçeli kamu idaresinin harcama birimleri arasındaki stok aktarmaları, muhasebe işlem fişi düzenlenmek suretiyle muhasebe kaydı ile yapılır. Aynı muhasebe birimine bağlı harcama birimleri arasındaki stok aktarmaları ilgili stok hesabına borç ve alacak, başka muhasebe birimlerine bağlı harcama birimleri arasındaki stok aktarmaları, muhasebe birimleri arası işlemler hesabına kaydedilmek suretiyle yapılır.

## 150 İLK MADDE VE MALZEME HESABI

### Hesabın niteliği

İlk madde ve malzeme hesabı; kamu idarelerince üretimde veya diğer faaliyetlerde kullanılmak ya da tüketilmek üzere edinilen tüketim malzemeleri ile hammadde, yardımcı madde, ambalaj malzemesi ve diğer malzemelerin izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne 1.000.-YTL lik kırtasiye alınmıştır.

|   |                                                |          |          |
|---|------------------------------------------------|----------|----------|
| 1 | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı                | 1.000,00 |          |
|   | 600 Gelirler Hesabı (DV)                       |          | 7,50     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı |          | 992,50   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                     | 1.000,00 |          |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |          | 1.000,00 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                      | 7,50     |          |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                     |          | 7,50     |

2 – Vatandaş (A), Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne ildeki okulların ihtiyacında kullanılmak üzere 500.-YTL lik kırtasiye bağışlamıştır.

|   |                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı  | 500 | 500 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 500 | 500 |

3- Kırıkkale Muhasebe Müdürlüğüne ait 1.000.-YTL değerindeki kırtasiye Irmak Vergi Dairesine aktarılmıştır.

|   |                                                                    |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı<br>150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------|-------|

4 - Kırıkkale Muhasebe Müdürlüğüne ait 1.000.-YTL değerindeki kırtasiye Ankara Milli Eğitim Müdürlüğüne devredilmiştir.

- a) Ankara Milli Eğitim Müdürlüğü'nün kayıtları,  
b) Kırıkkale Muhasebe Müdürlüğü'nün kayıtları,

|   |   |                                                                                 |       |       |
|---|---|---------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | a | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|   | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı | 1.000 | 1.000 |

5 – Kırıkkale Üniversitesi asli faaliyetlerinden kaynaklanan 100.-YTL maliyet bedelli ve 120.-YTL bedel ile satılan mal iade edilmiştir.

|   |                                                                            |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı<br>100 Kasa Hesabı                  | 120 | 120 |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı                     | 100 | 100 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı | 120 | 120 |
|   |                                                                            |     |     |

**6 – Kırıkkale Üniversitesi asli faaliyetlerinden kaynaklanmayan 100.-YTL maliyet bedelli ve 120.-YTL bedel ile satılan mal iade edilmiştir.**

|   |                                               |     |     |
|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 630 Giderler Hesabı                           | 120 |     |
|   | 100 Kasa Hesabı                               |     | 120 |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı               | 100 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |     | 100 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 120 |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 120 |

**7 - İzmir Muhasebe Müdürlüğünde yapılan sayımda 1.000.-YTL değerinde kırtasiye fazla bulunmuştur.**

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 7 | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı | 1.000 |       |
|   | 397 Sayım Fazlaları Hesabı      |       | 1.000 |

**b) Alacak**

**1 - Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğü almış olduğu 1.000.-YTL lik kırtasiyenin ambardan çıktığını taşınır işlem fişi ile muhasebe birimine bildirmiştir.**

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı             | 1.000 |       |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |       | 1.000 |

**2 - Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğü almış olduğu 1.000.-YTL ilk madde ve malzemeyi yapılmakta olan yatırım için taşınır işlem fişi ile ambardan çıktığını muhasebe birimine bildirmiştir.**

|   |                                       |       |       |
|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı | 1.000 |       |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı       |       | 1.000 |

**3 - Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğü almış olduğu 1.000.-YTL lik kırtasiyeyi satış sureti ile 1.100.-YTL bedel ile elden çıkarmıştır.**

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı             | 1.000 |       |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |       | 1.000 |

|  |                            |       |       |
|--|----------------------------|-------|-------|
|  | 100 Kasa Hesabı            | 1.100 |       |
|  | 600 Gelirler Hesabı        |       | 1.100 |
|  | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 1.100 |       |
|  | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 1.100 |

4 - Vatandaş (A), Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne okulların ihtiyacında kullanılmak üzere verdiği 500.-YTL lik kırtasiyeyi veriş amacı dışında kullanıldığı gerekçesi ile geri istemiştir.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 4 | 630 Giderler Hesabı             | 500 |     |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |     | 500 |
|   | 830 Bütçe Giderler Hesabı       | 500 |     |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı       |     | 500 |

5 – Memurun hatasından dolayı ambarda bulunan 1.000.-YTL değerinde ve rayiç değeri 1.100.-YTL olan kırtasiye malzemesi kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır.

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 5 | 630 Giderler Hesabı             | 1.000 |       |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |       | 1.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 1.100 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |       | 1.100 |

6 – Memurun hatasından dolayı ambarda bulunan 1.200.-YTL değerindeki kırtasiye malzemesinin 500.-YTL si kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkarılmış olup, geri kalan tutar ise SEKA'ya 400.-YTL bedel ile satılmak üzere hurdaya ayrılmıştır. Hurdaya ayrılan kırtasiyenin rayiç bedeli 850.-YTL dir. Kayıtlardan çıkartılan kırtasiyenin rayiç bedeli 600.-YTL dir.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 6 | 630 Giderler Hesabı             | 500 |     |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |     | 500 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 600 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |     | 600 |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı        | 400 |     |
|   | 630 Giderler Hesabı             | 300 |     |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |     | 700 |



|  |                                 |     |     |
|--|---------------------------------|-----|-----|
|  | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 450 |     |
|  | 600 Gelirler Hesabı             |     | 450 |

**7 – Ambarda bulunan 500.-YTL değerindeki kırtasiye malzemesi kişisel kusur olmaksızın kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır.**

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 7 | 630 Giderler Hesabı             | 500 |     |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |     | 500 |

**8 – Ambarda bulunan 1.200.-YTL değerindeki kırtasiye malzemesinin kişisel kusur olmaksızın 500.-YTL si kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkarılmasına, geri kalan tutarın ise SEKA'ya 400.-YTL bedel ile satılmak üzere hurdaya ayrılmıştır.**

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 8 | 630 Giderler Hesabı             | 500 |     |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |     | 500 |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı        | 400 |     |
|   | 630 Giderler Hesabı             | 300 |     |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |     | 700 |

**9 – Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından alınan 1.000.-YTL lik kırtasiyenin 500.-YTL iade edilmiştir.**

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 9 | 102 Banka Hesabı                | 500 |     |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |     | 500 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı       | 500 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı      |     | 500 |

**10 - Kırıkkale Defterdarlığına ait 100.000.-YTL değerindeki stok Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne verilmiştir.**

|    |                                 |         |         |
|----|---------------------------------|---------|---------|
| 10 | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı | 100.000 |         |
|    | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |         | 100.000 |

**11 - Kırıkkale Defterdarlığına ait 100.000.-YTL değerindeki stok Kırıkkale Üniversitesine bedelsiz olarak verilmiştir.**

|    |                                                        |         |         |
|----|--------------------------------------------------------|---------|---------|
| 11 | 630 Giderler Hesabı<br>150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|----|--------------------------------------------------------|---------|---------|

12 – Kayseri Muhasebe Müdürlüğünde yapılan sayımda 1.000.-YTL değerindeki kırtasiye bulunamamıştır.

|    |                                                                |       |       |
|----|----------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 12 | 197 Sayım Noksanları Hesabı<br>150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|----|----------------------------------------------------------------|-------|-------|

### 151 YARI MAMULLER- ÜRETİM HESABI

#### Hesabın niteliği

Yarı mamuller-üretim hesabı, henüz mamul hale gelmemiş ancak ilk madde ve malzeme ile işçilik ve genel üretim giderlerinden belli oranlarda pay almış üretim aşamasındaki mamullerin izlenmesi için kullanılır.

Yarı mamuller-üretim hesabı, üretim yapan kamu idarelerinde ilgili stok ya da maliyet hesapları ana hesap grubundaki gider hesapları ile birlikte kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1 - Maliyet hesaplarını kullanmayan Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğü yarı mamul üretimiyle ilgili olarak 1.000.-YTL lik stok kullanmıştır.

|   |                                                                    |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı<br>150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda yapılan sayımda 1.000.-YTL değerinde yarı mamul fazla bulunmuştur.

|   |                                                               |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı<br>397 Sayım Fazlaları Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|---------------------------------------------------------------|-------|-------|

##### b) Alacak

1 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda üretimi tamamlanan 1.500.-YTL lik yarı mamul mamuller hesabına alınmıştır.

|   |                                                        |       |       |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 152 Mamuller Hesabı<br>151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı | 1.500 | 1.500 |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu hesaplarda 1.000.-YTL olarak kayıtlı yarı mamulü satış suretiyle 1.100.-YTL bedel ile elden çıkarmıştır.

|   |                                                         |       |       |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı  | 1.000 | 1.000 |
|   | 100 Kasa Hesabı<br>600 Gelirler Hesabın                 | 1.100 | 1.100 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 1.100 | 1.100 |
|   |                                                         |       |       |

3 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda memurun hatasından dolayı ambarda bulunan 1.000.-YTL değerinde ve rayiç değeri 1.100.-YTL olan yarı mamul kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır. .

|   |                                                        |       |       |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı<br>151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.100 | 1.100 |
|   |                                                        |       |       |

4 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda memurun hatasından dolayı ambarda bulunan 1.000.-YTL değerindeki yarı mamul 500.-YTL si kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmış olup, geri kalan tutar ise SEKA'ya 400.-YTL bedel ile satılmak üzere hurdaya ayrılmıştır. Hurdaya ayrılan yarı mamulün rayiç bedeli 500.-YTL dir. Kayıtlardan çıkartılan yarı mamulün rayiç bedeli 500.-YTL dir.

|   |                                                                                    |            |     |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|------------|-----|
| 4 | 630 Giderler Hesabı<br>151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı                             | 500        | 500 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı                             | 500        | 500 |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı | 400<br>100 | 500 |
|   |                                                                                    |            |     |

|  |                                 |     |     |
|--|---------------------------------|-----|-----|
|  | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 100 |     |
|  | 600 Gelirler Hesabı             |     | 100 |

5 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun ambarında bulunan 1.000.-YTL değerindeki yarı mamul kişisel kusur olmaksızın kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 5 | 630 Giderler Hesabı             | 500 |     |
|   | 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı |     | 500 |

6 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu ambarında bulunan 1.000.-YTL değerindeki yarı mamul kişisel kusur olmaksızın 500.-YTL si kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkarılmış olup, geri kalan tutar ise SEKA’ya 400.-YTL bedel ile satılmak üzere hurdaya ayrılmıştır.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 6 | 630 Giderler Hesabı             | 500 |     |
|   | 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı |     | 500 |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı        | 400 |     |
|   | 630 Giderler Hesabı             | 100 |     |
|   | 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı |     | 500 |

7 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna ait 100.000.-YTL değerindeki yarı mamul Kırıkkale Üniversitesine bedelsiz olarak verilmiştir.

|   |                                 |         |         |
|---|---------------------------------|---------|---------|
| 7 | 630 Giderler Hesabı             | 100.000 |         |
|   | 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı |         | 100.000 |

8 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda yapılan sayımda 1.000.-YTL değerindeki yarı mamul bulunamamıştır.

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 8 | 197 Sayım Noksanları Hesabı     | 1.000 |       |
|   | 151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı |       | 1.000 |

## 152 MAMULLER HESABI

### Hesabın niteliği

Mamuller hesabı, üretim çalışmaları sonunda elde edilen ve satışa hazır hale gelmiş bulunan mamullerin izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Borç**

**1** - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda mart ayında üretimi tamamlanan yarı mamul toplamı 1.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                        |       |       |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 152 Mamuller hesabı<br>151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|

**2** - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda yapılan sayımda 1.000.-YTL değerinde mamul fazla bulunmuştur.

|   |                                                   |       |       |
|---|---------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 152 Mamuller Hesabı<br>397 Sayım Fazlaları Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|---------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Alacak**

**1** - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu hesaplarda 1.000.-YTL olarak kayıtlı mamulü satış suretiyle 1.100.-YTL bedel ile elden çıkarmıştır.

|   |                                                         |       |       |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>152 Mamuller Hesabı              | 1.000 | 1.000 |
|   | 100 Kasa Hesabı<br>600 Gelirler Hesabın                 | 1.100 | 1.100 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 1.100 | 1.100 |

**2** – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun mamuller hesabında kayıtlı 1.000.-YTL değerinde ve rayiç değeri 1.100.-YTL olan mamul kamu idaresinin faaliyetlerinde kullanılmıştır.

|   |                                                                   |       |              |
|---|-------------------------------------------------------------------|-------|--------------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>152 Mamuller Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.100 | 1.000<br>100 |
|---|-------------------------------------------------------------------|-------|--------------|

|  |                            |       |       |
|--|----------------------------|-------|-------|
|  | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 1.100 |       |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |       | 1.100 |
|  | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 1.100 |       |
|  | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 1.100 |

3 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda memurun hatasından dolayı ambarda bulunan 1.000.-YTL değerinde ve rayiç değeri 1.100.-YTL olan mamul kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır.

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı             | 1.000 |       |
|   | 152 Mamuller Hesabı             |       | 1.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 1.100 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |       | 1.100 |

4 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda memurun hatasından dolayı ambarda bulunan 1.000.-YTL değerindeki mamulün 500.-YTL si kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkarılmış olup, geri kalan tutar ise SEKA'ya 400.-YTL bedel ile satılmak üzere hurdaya ayrılmıştır. Hurdaya ayrılan mamulün rayiç bedeli 500.-YTL dir. Kayıtlardan çıkartılan mamulün rayiç bedeli ise 500.-YTL dir.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 4 | 630 Giderler Hesabı             | 500 |     |
|   | 152 Mamuller Hesabı             |     | 500 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 500 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |     | 500 |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı        | 400 |     |
|   | 630 Giderler Hesabı             | 100 |     |
|   | 152 Mamuller Hesabı             |     | 500 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 100 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |     | 100 |

5 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun ambarında bulunan 1.500.-YTL değerindeki mamul kişisel kusur olmaksızın kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır.

|   |                     |       |       |
|---|---------------------|-------|-------|
| 5 | 630 Giderler Hesabı | 1.500 |       |
|   | 152 Mamuller Hesabı |       | 1.500 |

**6 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun** ambarında bulunan 1.000.-YTL değerindeki mamulün kişisel kusur olmaksızın 500.-YTL si kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkarılmış olup, geri kalan tutar ise SEKA'ya 400.-YTL bedel ile satılmak üzere hurdaya ayrılmıştır.

|   |                          |     |     |
|---|--------------------------|-----|-----|
| 6 | 630 Giderler Hesabı      | 500 |     |
|   | 152 Mamuller Hesabı      |     | 500 |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı | 400 |     |
|   | 630 Giderler Hesabı      | 100 |     |
|   | 152 Mamuller Hesabı      |     | 500 |

**7 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna** ait 100.000.-YTL değerindeki mamul Kırıkkale Üniversitesine bedelsiz olarak verilmiştir.

|   |                     |         |         |
|---|---------------------|---------|---------|
| 7 | 630 Giderler Hesabı | 100.000 |         |
|   | 152 Mamuller Hesabı |         | 100.000 |

**8 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda** yapılan sayımda 1.000.-YTL değerindeki mamul bulunamamıştır.

|   |                             |       |       |
|---|-----------------------------|-------|-------|
| 8 | 197 Sayım Noksanları Hesabı | 1.000 |       |
|   | 152 Mamuller Hesabı         |       | 1.000 |

### 153 TİCARİ MALLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Ticari mallar hesabı, kamu idarelerince herhangi bir değişikliğe tabi tutulmadan satmak amacıyla alınan ticari mallar ve benzeri kalemlerin izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

**1 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu** 1.000.-YTL lik ticari malı satın almıştır.

|   |                                                |       |        |
|---|------------------------------------------------|-------|--------|
| 1 | 153 Ticari Mallar Hesabı                       | 1.000 |        |
|   | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı            |       | 7,50   |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı |       | 992,50 |

|  |                            |       |       |
|--|----------------------------|-------|-------|
|  | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 1.000 |       |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |       | 1.000 |

2 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun asli faaliyetlerinden kaynaklanan 100.-YTL maliyet bedelli ve 120.-YTL bedel ile satılan ticari mal iade edilmiştir.

|   |                                               |     |     |
|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
|   | 610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı        | 120 |     |
|   | 100 Kasa Hesabı                               |     | 120 |
| 2 | 153 Ticari Mallar Hesabı                      | 100 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |     | 100 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 120 |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 120 |

3 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda yapılan sayımda 1.000.-YTL değerinde ticari mal fazla bulunmuştur.

|   |                            |       |       |
|---|----------------------------|-------|-------|
| 3 | 153 Ticari Mallar Hesabı   | 1.000 |       |
|   | 397 Sayım Fazlaları Hesabı |       | 1.000 |

#### b) Alacak

1 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu hesaplarda 1.000.-YTL olarak kayıtlı ticari mal satış suretiyle 1.100.-YTL bedel ile elden çıkarmıştır.

|   |                            |       |       |
|---|----------------------------|-------|-------|
|   | 630 Giderler Hesabı        | 1.000 |       |
|   | 153 Ticari Mallar Hesabı   |       | 1.000 |
| 1 | 100 Kasa Hesabı            | 1.100 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |       | 1.100 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 1.100 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 1.100 |

2 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun mamuller hesabında kayıtlı 1.000.-YTL değerinde ve rayiç değeri 1.100.-YTL olan ticari mal kamu idaresinin faaliyetlerinde kullanılmıştır.



|   |                            |       |       |
|---|----------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı        | 1.100 |       |
|   | 153 Ticari Mallar Hesabı   |       | 1.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |       | 100   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 1.100 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |       | 1.100 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 1.100 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 1.100 |

**3 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun** ambarında bulunan 1.000.-YTL değerinde ticari mal memurun hatasından dolayı kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır. Rayiç değeri 1.100.-YTL dir.

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı             | 1.000 |       |
|   | 153 Ticari Mallar Hesabı        |       | 1.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 1.100 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |       | 1.100 |

**4 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu** memurunun hatasından dolayı ambarda bulunan 1.000.-YTL değerindeki ticari malın 500.-YTL si kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkarılmış olup, geri kalan tutar ise SEKA’ya 400.-YTL bedel ile satılmak üzere hurdaya ayrılmıştır. Hurdaya ayrılan ticari malın rayiç bedeli 500.-YTL dir. Kayıtlardan çıkartılan ticari malın rayiç bedeli 500.-YTL dir.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 4 | 630 Giderler Hesabı             | 500 |     |
|   | 153 Ticari Mallar Hesabı        |     | 500 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 500 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |     | 500 |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı        | 400 |     |
|   | 630 Giderler Hesabı             | 100 |     |
|   | 153 Ticari Mallar Hesabı        |     | 500 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 100 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |     | 100 |
|   |                                 |     |     |

**5 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun** ambarında bulunan 500.-YTL değerindeki ticari mal kişisel kusur olmaksızın kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır.

|   |                                                 |     |     |
|---|-------------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 630 Giderler Hesabı<br>153 Ticari Mallar Hesabı | 500 | 500 |
|---|-------------------------------------------------|-----|-----|

**6 -** Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun ambarında bulunan 1.000.-YTL değerindeki ticari malın kişisel kusur olmaksızın 500.-YTL si kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkarılmış olup, geri kalan tutar ise SEKA'ya 400.-YTL bedel ile satılmak üzere hurdaya ayrılmıştır.

|   |                                                                             |            |     |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|------------|-----|
| 6 | 630 Giderler Hesabı<br>153 Ticari Mallar Hesabı                             | 500        | 500 |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>153 Ticari Mallar Hesabı | 400<br>100 | 500 |

**7 -** Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunca satın alınan 500.-YTL değerindeki ticari mal iade edilmiştir.

|   |                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|
| 7 | 100-Kasa Hesabı<br>153 Ticari Mallar Hesabı             | 500 | 500 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 500 | 500 |

**8-** Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumuna ait 100.000.-YTL değerindeki ticari mal Kırıkkale Üniversitesine bedelsiz olarak verilmiştir.

|   |                                                 |         |         |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|
| 8 | 630 Giderler Hesabı<br>153 Ticari Mallar Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|

**9 -** Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda yapılan sayımda 1.000.-YTL değerindeki mamul bulunamamıştır.

|   |                                                         |       |       |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| 9 | 197 Sayım Noksanları Hesabı<br>153 Ticari Mallar Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|

## 155 ATÖLYELER HESABI

### Hesabın niteliği

Atölyeler hesabı, üretim yerlerine verilen stokların izlenmesi için kullanılır.

Ceza ve İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu muhasebe birimlerinde kullanılan bu hesabın, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinde kullanılmasına Bakanlık yetkilidir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda 1.000.-YTL üretim yerlerine verilmiştir.

|   |                                                         |       |       |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 153 Atölyeler Hesabı<br>151 Yarı Mamuller-Üretim Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun atölyesinde yapılan sayımda 1.000.-YTL fazlalık bulunmuştur.

|   |                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 153 Atölyeler Hesabı<br>397 Sayım Fazlaları Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|

#### b) Alacak

1 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda memurun hatasından dolayı atölyede bulunan 1.000. YTL değerinde ve rayiç değeri 1.100.-YTL olan stok kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır. .

|   |                                                        |       |       |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>153 Atölyeler Hesabı            | 1.000 | 1.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.100 | 1.100 |

2 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunda memurun hatasından dolayı atölyede bulunan 1.000.-YTL değerindeki stokun 500.-YTL si kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkarılmış olup, geri kalan tutar ise SEKA'ya 400.-YTL bedel ile satılmak üzere hurdaya ayrılmıştır. Hurdaya ayrılan stok rayiç bedeli 500.-YTL dir. Kayıtlardan çıkartılan stokun rayiç bedeli 500.-YTL dir.

|   |                                             |     |     |
|---|---------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>153 Atölyeler Hesabı | 500 | 500 |
|---|---------------------------------------------|-----|-----|

|  |                                                                         |            |     |
|--|-------------------------------------------------------------------------|------------|-----|
|  | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı                  | 500        | 500 |
|  | 157 Diğer Stoklar Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>153 Atölyeler Hesabı | 400<br>100 | 500 |
|  | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı                  | 100        | 100 |

**3 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun atölyesinde bulunan 1.000.-YTL değerindeki stok kişisel kusur olmaksızın kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır.**

|   |                                             |     |     |
|---|---------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 630 Giderler Hesabı<br>153 Atölyeler Hesabı | 500 | 500 |
|---|---------------------------------------------|-----|-----|

**4 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun atölyesinde bulunan 1.000.-YTL değerindeki stok kişisel kusur olmaksızın 500.-YTL si kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkarılmış olup, geri kalan tutar ise SEKA'ya 400.-YTL bedel ile satılmak üzere hurdaya ayrılmıştır.**

|   |                                                                         |            |     |
|---|-------------------------------------------------------------------------|------------|-----|
| 4 | 630 Giderler Hesabı<br>153 Atölyeler Hesabı                             | 500        | 500 |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>153 Atölyeler Hesabı | 400<br>100 | 500 |

**5 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun atölyesinde yapılan sayımda 1.000.-YTL değerindeki stok bulunamamıştır.**

|   |                                                     |       |       |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 197 Sayım Noksanları Hesabı<br>153 Atölyeler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|

## **157 DİĞER STOKLAR HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Diğer stoklar hesabı, yukarıdaki stok hesaplarından bu hesaba aktarılmasına karar verilen ürün, artık ve hurda gibi kalemlerin izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda memurun hatasından dolayı atölyede bulunan 1.000.-YTL değerindeki stokun 500.-YTL si kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkarılmış olup, geri kalan tutar ise SEKA'ya 400.-YTL bedel ile satılmak üzere hurdaya ayrılmıştır. Hurdaya ayrılan stokun rayiç bedeli 500.-YTL dir. Kayıtlardan çıkartılan stokun rayiç bedeli 500.-YTL dir.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 1 | 630 Giderler Hesabı             | 500 |     |
|   | 153 Atölyeler Hesabı            |     | 500 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 500 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |     | 500 |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı        | 400 |     |
|   | 630 Giderler Hesabı             | 100 |     |
|   | 153 Atölyeler Hesabı            |     | 500 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 100 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |     | 100 |

2 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun atölyesinde bulunan 1.000.-YTL değerindeki diğer stok kişisel kusur olmaksızın kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır.

|   |                          |     |     |
|---|--------------------------|-----|-----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı      | 500 |     |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı |     | 500 |

3- Kırıkkale cezaevine ait 100.000.-YTL değerindeki diğer stok Kırıkkale'de başka bir cezaevine bedelsiz olarak verilmiştir.

|   |                          |         |         |
|---|--------------------------|---------|---------|
| 3 | 157 Diğer Stoklar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı |         | 100.000 |

4- Kırıkkale cezaevine ait 100.000.-YTL değerindeki diğer stok Kırşehir cezaevine bedelsiz olarak verilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 157 Diğer Stoklar Hesabı                     | 100.000 |         |
|   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |         | 100.000 |

**b) Alacak**

**1 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu** kayıtlı bedeli 1.000.-YTL diğer stoku satış suretiyle 1.100.-YTL ye elden çıkarmıştır.

|   |                            |       |       |
|---|----------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı        | 1.000 |       |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı   |       | 1.000 |
|   | 100 Kasa Hesabı            | 1.100 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabın       |       | 1.100 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 1.100 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 1.100 |

**2 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu** hibe suretiyle 1.000.-YTL lik diğer stoku elden çıkarmıştır.

|   |                          |       |       |
|---|--------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı      | 1.000 |       |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı |       | 1.000 |

**3- Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna** ait 100.000.-YTL değerindeki diğer stok Kırıkkale Üniversitesine bedelsiz olarak verilmiştir.

|   |                          |         |         |
|---|--------------------------|---------|---------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı      | 100.000 |         |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı |         | 100.000 |

**4 - Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunda** yapılan sayımda 1.000.-YTL değerindeki diğer stok bulunamamıştır.

|   |                             |       |       |
|---|-----------------------------|-------|-------|
| 4 | 197 Sayım Noksanları Hesabı | 1.000 |       |
|   | 157 Diğer Stoklar Hesabı    |       | 1.000 |

**158 STOK DEĞER DÜŞÜKLÜĞÜ KARŞILIĞI HESABI (-)**

**Hesabın niteliği**

Stok değer düşüklüğü karşılığı hesabı; yangın, deprem, su basması gibi doğal afetler ile bozulma, çürüme, kırılma, çatlama, paslanma, teknolojik gelişmeler ve benzeri değişiklikler nedeniyle stokların fiziki ve ekonomik değerlerinde önemli azalışların ortaya çıkması veya bunların

dışında diğer nedenlerle stokların piyasa fiyatlarında meydana gelen kayıpları karşılamak üzere ayrılan karşılıkların izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

1- Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna ait 100.000.-YTL değerindeki diğer stok için karşılık ayrılmıştır.

|   |                                           |         |         |
|---|-------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                       | 100.000 |         |
|   | 158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı |         | 100.000 |

**b) Borç**

1 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu kayıtlı değeri 5.000.-YTL ve 1.000.-YTL lik karşılık ayrılan ticari malı satış suretiyle elden çıkarmıştır.

a) 6.000.-YTL ye satılmıştır.

b) 2.000.-YTL ye satılmıştır.

|   |   |                                           |       |       |
|---|---|-------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | a | 158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı | 1.000 |       |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                           | 6.000 |       |
|   |   | 153 Ticari Mallar Hesabı                  |       | 5.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabın                      |       | 2.000 |
|   |   |                                           |       |       |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 | 6.000 |       |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                |       | 6.000 |
|   | b | 158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı | 1.000 |       |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                           | 2.000 |       |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                       | 2.000 |       |
|   |   | 153 Ticari Mallar Hesabı                  |       | 5.000 |
|   |   |                                           |       |       |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 | 2.000 |       |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                |       | 2.000 |

2- Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumuna ait 100.000.-YTL değerindeki diğer stok için karşılık ayrılmış olup, stok değer düşüklüğü gerçekleşmiştir.

|   |                                           |         |         |
|---|-------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                       |         | 100.000 |

3 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumu kayıtlı değeri 5.000.-YTL ve 1.000.-YTL lik karşılık ayrılan ticari mal değersiz hale gelmiştir.

|   |                                           |       |       |
|---|-------------------------------------------|-------|-------|
|   | 158 Stok Değer Düşüklüğü Karşılığı Hesabı | 1.000 |       |
| 3 | 630 Giderler Hesabı                       | 4.000 |       |
|   | 153 Ticari Mallar Hesabı                  |       | 5.000 |

## 16 ÖN ÖDEMELER

Ön ödemeler hesap grubu; muhasebe birimlerinde bütçe içi veya bütçe dışı olarak ya da okul pansiyonları dâhil emanet niteliğindeki hesaplardan verilecek ön ödemelerden; iş avans veya kredileri, personel avansları, bütçe dışı avans ve kredileri, akreditifler, mahsup dönemine aktarılan avans ve krediler ile dış proje kredilerinden verilen avans ve açılan akreditiflerin izlenmesi için kullanılır.

Ön ödemeler, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

160 İş Avans ve Kredileri Hesabı

161 Personel Avansları Hesabı

162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı

164 Akreditifler Hesabı

165 Mahsup Dönemine Aktarılan Avans ve Krediler Hesabı

166 Proje Özel Hesabından Verilen Avans ve Akreditifler Hesabı

167 Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans ve Akreditifleri Hesabı

### Hesap grubuna ilişkin işlemler

Kamu idarelerince yapılacak ön ödeme şekilleri, devir ve mahsup işlemleri, idareler ve gider türleri itibarıyla tutar ve oranlarının tespiti, mutemetlerin görevlendirilmesi ve ön ödemelere ilişkin diğer hususlarda düzenleyici ve denetleyici kurumların kendi özel düzenlemeleri saklı kalmak üzere 30/12/2005 tarihli ve 2005/9913 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre işlem yapılır.

Ön ödemeler hesap grubunda yer alan bütçe dışı avans ve krediler hesabı hariç diğer hesaplara kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

## 160 İŞ AVANS VE KREDİLERİ HESABI

### Hesabın niteliği

İş avans ve kredileri hesabı;

1 - Mevzuatı gereğince harcama yetkilisi mutemetlerine ön ödeme şeklinde verilen avanslar ile adlarına açılan kredilerin,

2 - Mahalli giderlere harcanmak üzere kamu idarelerinin yurtdışı teşkilatlarına gönderilen avansların,

3 - Madeni para basımı için darphane döner sermayesine verilen avansların,

4 - Jandarma mutemetlerine yiyecek ve yem bedelleri için verilen avansların,

5 - Gemi mutemetlerine aylık ve diğer giderler için verilen avans ve kredilerin,



izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Borç**

**1 – Kızılcacahamam Tapu Müdürlüğü harcama yetkilisi mutemedi (A)’ya posta pulu alımı için 350.-YTL ön ödeme yapılmıştır.**

|   |                                                                                 |     |     |
|---|---------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. | 350 | 350 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**2 – Keskin Muhasebe Biriminin posta pulu ihtiyacı alımı için harcama yetkilisi mutemedi (A) adına 750.-YTL,**

**a) Muhasebe birimi nezdinde kredi açılmıştır.**

**b)Başka bir muhasebe birimi nezdinde kredi açılmıştır.**

**c) Banka nezdinde kredi açılmıştır.**

|   |   |                                                                                  |     |     |
|---|---|----------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | a | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>333 Emanetler Hesabı                         | 750 | 750 |
|   | b | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 750 | 750 |
|   | c | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gön.Emir.Hesabı        | 750 | 750 |

**3 - Kızılcacahamam Tapu Müdürlüğü harcama yetkilisi mutemedi (A), posta pulu alımı için aldığı ön ödemeyi aynı daire harcama yetkilisi mutemedi (B) ’ye devretmiştir.**

|   |                                                                      |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>160 İş avans ve Kredileri Hesabı | 350 | 350 |
|---|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**4-Yılı bütçesinden karşılanmak üzere Gölcük Deniz Filoları Muhasebe Birimince gemi mutemedi (A)’ya 500.-YTL ön ödeme,**

**a) Muhasebe birimince ödenmiştir.**

**b) Başka bir muhasebe birimi nezdinde kredi açılmıştır.**

**c) Banka nezdinde kredi açılmıştır.**

|   |   |                                                                                  |     |     |
|---|---|----------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | a | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>100 Kasa Hesabı                              | 500 | 500 |
|   | b | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 500 | 500 |
|   | c | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gön.Emir.Hesabı        | 500 | 500 |

5 – Jandarma harcama yetkilis mutemedi (A)’ya 1.000.-YTL’lik kısmı gelecek yıl bütçesinden karşılanmak üzere 3.000.-YTL yiyecek ve yem bedelleri karşılığı olarak verilen ön ödeme için mali yıl başında gerekli kayıt yapılmıştır.

|   |                                                                             |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

6 - Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Birimince mahalli giderlere harcanmak üzere Berlin Başkonsolosluğuna 1.000 Avro ön ödeme olarak gönderilmiştir. (Verildiği tarihteki kur 1,60.-YTL)

|   |                                                                        |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 6 | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı | 1.600 | 1.600 |
|---|------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

7 - Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Birimince mahalli giderlere harcanmak üzere Berlin Başkonsolosluğuna hasılatlarından 1.000 Avro ön ödeme olarak ödenmesi bildirilmiştir.( İşlem tarihteki kur 1,60.-YTL)

|   |                                                                 |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 7 | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>338 Konsolosluk Cari Hesabı | 1.600 | 1.600 |
|---|-----------------------------------------------------------------|-------|-------|

8 - Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Birimince mahalli giderlere harcanmak üzere Berlin Başkonsolosluğuna verilen 1.000 Avro avansın başka bir gider kaleminde kullanılması için talimat verilmiştir.

- a) Talimat verildiği tarihteki kur 1,60.-YTL ve avansın gönderildiği tarihteki kur 1,50 .-YTL
- b) Talimat verildiği tarihteki kur 1,60.-YTL ve avansın gönderildiği tarihteki kur 1,70.-YTL

|   |   |                                                                                             |              |              |
|---|---|---------------------------------------------------------------------------------------------|--------------|--------------|
| 8 | a | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.600        | 1.500<br>100 |
|   | b | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>160 İş Avans ve Kredileri Hesabı | 1.600<br>100 | 1.700        |

**9 -** Madeni para basımı işlerinde kullanılmak üzere Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimince, döner sermayeye 1.500.-YTL avans verilmiştir.

|   |                                                                                    |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 9 | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 1.500 | 1.500 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

**10 –** Jandarma harcama yetkilis mutemedi (A)’ya yiyecek ve yem bedelleri karşılığı 1.000.-YTL’ lik kısmı gelecek yıl bütçesinden karşılanmak üzere 3.000.-YTL jandarma avansı ödenmiştir.

|    |                                         |       |       |
|----|-----------------------------------------|-------|-------|
| 10 | 160 İş Avans ve Krediler Hesabı         | 2.000 |       |
|    | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı | 1.000 |       |
|    | 103 Verilen Çekler ve Gön.Emir.Hesabı   |       | 3.000 |

**b) Alacak**

**1 -** Kızılcabazı Tapu Müdürlüğü harcama yetkilisi mutemedi (B), posta pulu alımı için aldığı 350.-YTL harcama yetkilisi mutemedi avansının tamamını mahsup etmiştir.

|   |                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                                     | 350 |     |
|   | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı                        |     | 350 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı | 350 | 350 |

**2 -** Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Birimince mahalli giderlere harcanmak üzere Berlin Başkonsolosluğuna verilen 1.000 Avro ön ödemeye ilişkin harcama belgeleri muhasebe birimine gelmiştir. (Verildiği tarihteki kur 1,60.-YTL)

|   |                                                         |       |       |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>160 İş Avans ve Kredileri Hesabı | 1.600 | 1.600 |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|

|  |                            |       |       |
|--|----------------------------|-------|-------|
|  | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 1.600 |       |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |       | 1.600 |

3 - Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Birimince mahalli giderlere harcanmak üzere Berlin Başkonsolosluğuna verilen 1.000 Avro ön ödemeden 500 Avronun iade edildiği görülmüştür. (Verildiği tarihteki kur 1 Avro =1,60.-YTL)

|   |                                                      |     |     |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 107 Elçilik ve Konsolosluk Nezdindeki Paralar Hesabı | 800 |     |
|   | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı                     |     | 800 |

4- Keskin Muhasebe Birimi hesabına Kırıkkale Muhasebe Biriminde açılan 2.000.-YTL kredinin 1.000.-YTL si harcanmayarak hesaben iade edilmiştir.

|   |                                              |       |       |
|---|----------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 1.000 |       |
|   | 160 İş Avans ve Krediler Hesabı              |       | 1.000 |

5 – Milli Eğitim Müdürlüğü harcama yetkilisi mutemedi (B), aldığı 100.-YTL avansı zamanında kapatmadığı için kapatılmayan avans ilgili adına hesaba alınmıştır.

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 5 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı  | 100 |     |
|   | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı |     | 100 |

6 - İş avans ve kredileri hesabında kayıtlı 200.-YTL harcama yetkilisi mutemet avansı ödeneği ile birlikte mahsup dönemine aktarılmıştır.

|   |                                         |     |     |
|---|-----------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı | 200 |     |
|   | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı        |     | 200 |
|   | 906 Mahsup Dön.Ak.Kul.Ödenekler Hesabı  | 200 |     |
|   | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı       |     | 200 |
|   | 904 Ödenekler Hesabı                    | 200 |     |
|   | 907 Mahsup Dön.Ak.Ödenekler Hesabı      |     | 200 |

#### 161 PERSONEL AVANSLARI HESABI

##### Hesabın niteliği

Personel avansları hesabı;

- 1 - Mevzuatı uyarınca ön ödeme şeklinde verilen sürekli ve geçici görev yolluğu avansların,
  - 2 - Denetmen yollukların,
  - 3 - Er ve erbaş harçlıkları karşılığı verilen avansların,
  - 4 - Ödeme gününden önce ödenmesine karar verilen maaş ve ücret ödemelerin,
- izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Borç**

- 1 - Milli Eğitim Müdürlüğü personeli (B)'ye geçici görevli olarak 1.000.-YTL ön ödeme yapılmıştır.

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 1 | 161 Personel Avansları Hesabı   | 1.000 |       |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em.Hesabı |       | 1.000 |

- 2 - Denetim elemanı (A)'ya 100.-YTL ön ödeme yapılmıştır.

**a) Ödeme yönünden bağlı bulundukları muhasebe birimince verilmiştir,**

- b) Ön ödeme, ödeme yönünden bağlı bulunmadığı muhasebe birimince verilmiş olup, muhasebe işlem fişi denetim elemanının ödeme yönünden bağlı olduğu muhasebe birimine gelmiştir.**

|   |   |                                              |     |     |
|---|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | a | 161 Personel Avansları Hesabı                | 100 |     |
|   |   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em.Hesabı              |     | 100 |
| 2 | b | 161 Personel Avansları Hesabı                | 100 |     |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |     | 100 |

- 3 – Jandarma harcama yetkilisi mutemedi (A)'ya, yılı bütçesinden karşılanmak üzere er aylıkları karşılığı olarak 3.000.-YTL ön ödeme yapılmıştır.

|   |                                       |       |       |
|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 161 Personel Avansları Hesabı         | 3.000 |       |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön.Emir.Hesabı |       | 3.000 |

- 4 - Kurban bayramının maaş gününden önce gelmesi nedeni ile 10.000.-YTL tutarındaki Kasım ayı maaşının Kasım ayının 12'sinde ödenmesine karar verilmiştir.

|   |                                  |        |        |
|---|----------------------------------|--------|--------|
| 4 | 161 Personel Avansları Hesabı    | 10.000 |        |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı |        | 10.000 |

5 – Cari yıl bütçesinden karşılanmak üzere Jandarma harcama yetkilis mütemedine önceki yılda verilen 1.000.-YTL avans için yıl başında gerekli kayıt yapılmıştır.

|   |                                                                             |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 161 Personel Avansları Hesapları<br>162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Alacak**

1 - Denetim elemanı (A), almış olduğu 100.-YTL avansın tamamını mahsup etmiştir.

|   |                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>161 Personel Avansları Hesabı    | 100 | 100 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı | 100 | 100 |

2 – Denetim elemanı A, aldığı 1.000.-YTL ön ödemenin,

a) 500.-YTL sini ödeme yönünden bağlı olduğu muhasebe birimine iade etmiştir.

b) 500.-YTL sini ödeme yönünden bağlı olmadığı muhasebe birimine yatırmış olup, muhasebe işlem fişi ödeme yönünden bağlı olduğu muhasebe birimine gelmiştir.

|   |   |                                                                               |     |     |
|---|---|-------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | a | 100 Kasa Hesabı<br>161 Personel Avansları Hesabı                              | 500 | 500 |
|   | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>161 Personel Avansları Hesabı | 500 | 500 |

3 - Milli Eğitim Müdürlüğü personeli B, aldığı 100.-YTL geçici görev yolluğu avansını zamanında mahsup etmemiştir.

|   |                                                                  |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>161 Personel Avansları Hesabı | 100 | 100 |
|---|------------------------------------------------------------------|-----|-----|

4 - Personel avansları hesabında kayıtlı 5.000.-YTL ödeneği ile birlikte yıl sonunda mahsup dönemine aktarılmıştır.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı | 5.000 |       |
|   | 161 Personel Avansları Hesabı           |       | 5.000 |
|   | 906 Mahsup Dön.Ak.Kul.Ödenekler Hesabı  | 5.000 |       |
|   | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı       |       | 5.000 |
|   | 904 Ödenekler Hesabı                    | 5.000 |       |
|   | 907 Mahsup Dön.Ak.Ödenekler Hesabı      |       | 5.000 |

## 162 BÜTÇE DIŞI AVANS VE KREDİLER HESABI

### Hesabın niteliği

Bütçe dışı avans ve krediler hesabı;

1 - Kamu idarelerince mal ve hizmet alımı karşılığı olmak üzere, maddi duran varlık hesapları ile ilgilendirilmeksizin yüklenicilere verilen avansların,

2 - Okul pansiyonlarına ait paralardan verilen avansların,

3 - Özel kanunlarındaki hükümler uyarınca iş ve talep sahiplerince muhasebe birimlerine yatırılarak emanetler hesabına alınan paralardan ilgililerine avans olarak ödenen tutarların,

4 - Ertesi yıl bütçesinden karşılanmak üzere verilen personel avansların,

5 - Jandarma er aylıkları ve diğer istihkakların,

6 - Gemi mutemetlerine ödenen paraların,

7 - Bakanlıkça bu hesaba kaydedilmesi bildirilen tutarların

izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Kırtasiye malzemesi alımı için **yüklenici** A'ya 1.000.-YTL avans ödemesi yapılmıştır.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı | 1.000 |       |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı        |       | 1.000 |

2 – Kırıkkale Fen Lisesi pansiyonlu okulun mutemedi A' ya pansiyon okul giderlerinde harcanmak üzere 600.-YTL ön ödeme yapılmıştır.

|   |                                         |     |     |
|---|-----------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı | 600 |     |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı        |     | 600 |

3 – Gayrimenkulun tecavüzün menni nedeni ile yatırılan 400.-YTL ye karşılık görevlendirilen Memura 350.-YTL ön ödeme yapılmıştır.

|   |                                         |     |     |
|---|-----------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 100 Kasa Hesabı                         | 400 |     |
|   | 333 Emanetler Hesabı                    |     | 400 |
|   | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı | 350 |     |
|   | 100 Kasa Hesabı                         |     | 350 |

4- Jandarma mutemedi A'ya 1.000.-YTL'lik kısmı gelecek yıl bütçesinden karşılanmak üzere 3.000.-YTL jandarma avansı ödenmiştir.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 160 İş Avans ve Krediler Hesabı         | 2.000 |       |
|   | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı | 1.000 |       |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön.Emir.Hesabı   |       | 3.000 |

5 - Gemi mutemedi A'ya 1.000.-YTL'lik kısmı gelecek yıl bütçesinden karşılanmak üzere 3.000.-YTL avans ödenmiştir.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 160 İş Avans ve Krediler Hesabı         | 2.000 |       |
|   | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı | 1.000 |       |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön.Emir.Hesabı   |       | 3.000 |

6 – 15 Aralık 2007 ayında Sulakyurt Muhasebe Birimince memurlara ödenen maaşın brüt toplamı 5.000.-YTL olup, bu tutardan 100.-YTL emekli sandığı, 120.-YTL gelir vergisi, 5.-YTL damga vergisi ve 75.-YTL' de kefalet aidatı kesilmiş olup, ödenmesi gereken tutar hesaba aktarılmıştır.

|   |                                           |       |       |
|---|-------------------------------------------|-------|-------|
| 6 | 630 Giderler Hesabı                       | 2.500 |       |
|   | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı   | 2.500 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                       |       | 125   |
|   | 361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hesabı      |       | 100   |
|   | 362 Fon.ve Diğ. Kamu İd.Ad.Yap Tah.Hesabı |       | 75    |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı          |       | 4.700 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 | 125   |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                |       | 125   |
|   | 830 Bütçe Gideri Hesabı                   | 2.500 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                 |       | 2.500 |
|   |                                           |       |       |
|   |                                           |       |       |



**b) Alacak**

**1–** Kırtasiye malzemesi alımı için yüklenici A’ya ödenen 100.-YTL ön ödemeye ilişkin kanıtlayıcı belgeler muhasebe birimine geldiğinde harcama tutarı mahsup edilmiştir.

|   |                                         |     |     |
|---|-----------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı         | 100 |     |
|   | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı |     | 100 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı              | 100 |     |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı               |     | 100 |

**2 -** Kırıkkale Fen Lisesi pansiyonlu okulun mutemedi A ya verilen 600.-YTL ön ödemenin tamamı mahsup edilmiştir.

|   |                                         |     |     |
|---|-----------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 332 Okul Pansiyonları Hesabı            | 600 |     |
|   | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı |     | 600 |

**3 –** Jandarma mutemedi A, aldığı 1.000.-YTL ön ödemenin,

**a)** 500.-YTL sini ödeme yönünden bağlı olduğu muhasebe birimine iade etmiştir.

**b)** 500.-YTL sini ödeme yönünden bağlı olmadığı muhasebe birimine yatırmış olup, muhasebe işlem fişi ödeme yönünden bağlı olduğu muhasebe birimine gelmiştir.

|   |   |                                              |     |     |
|---|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | a | 100 Kasa Hesabı                              | 500 |     |
|   |   | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı      |     | 500 |
|   | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 500 |     |
|   |   | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı      |     | 500 |

**4–** Jandarma Dairesi mutemedi B’ye er aylığı için verilen 30.-YTL mali yıl başında ilgili hesaplara alınmıştır.

|   |                                         |    |    |
|---|-----------------------------------------|----|----|
| 4 | 161 Personel Avansları Hesabı           | 30 |    |
|   | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı |    | 30 |

**5 –** 15 Aralıkta ödenen memur maaşlarına karşılık bütçe dışı avans ve krediler hesabına alınan 2.500.-YTL yeni yılda bu yıl bütçesine kayıt edilmiştir.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 630 Giderler Hesabı                     | 2.500 |       |
|   | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı |       | 2.500 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı              | 2.500 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı               |       | 2.500 |

6 – Gayrimenkulun tecavüzün menini nedeni ile görevlendirilen memur A, aldığı 35.-YTL avansı süresinde kapatmadığı için memur adına hesaba alınmıştır.

|   |                                         |    |    |
|---|-----------------------------------------|----|----|
| 6 | 140 Kişilerden Alacaklar Hs             | 35 |    |
|   | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı |    | 35 |

#### 164 AKREDİTİFLER HESABI

##### Hesabın niteliği

Akreditifler hesabı, yabancı ülkelerden yapılacak satın almalar için açılan akreditiflerin izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

###### a) Borç

1 – Kızılcahamam Devlet Hastanesinin ihtiyacı olan tıbbi cihazı İngiltere’den almak üzere milli banka nezdinde 100.000.-YTL kredi açılmıştır.

|   |                                        |         |         |
|---|----------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 164 Akreditifler Hesabı                | 100.000 |         |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön .Emir.Hesabı |         | 100.000 |

2- Kızılcahamam Devlet Hastanesinin ihtiyacı olan tıbbi demirbaşı Amerika’dan almak için 2.000 dolar (Döviz kuru 1\$= 1.-YTL) milli banka nezdinde kredi açılmıştır.

|   |                                    |       |       |
|---|------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 164 Akreditifler Hesabı            | 2.000 |       |
|   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı |       | 2.000 |

###### b) Alacak

1 - Kızılcahamam Devlet Hastanesinin ihtiyacı olan tıbbi cihazı İngiltere’den alınarak 90.000.-YTL mahsup edilmiştir.

|   |                                     |        |        |
|---|-------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 253 Tesis Makine ve Cihazlar Hesabı | 90.000 |        |
|   | 164 Akreditifler Hesabı             |        | 90.000 |
|   | 830 Bütçe Gideri Hesabı             | 90.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı           |        | 90.000 |

2 - Tıbbi cihaz alınmasından arta kalan 10.000.-YTL banka hesabımıza yatırılmıştır.

|   |                         |        |        |
|---|-------------------------|--------|--------|
| 2 | 102 Banka Hesabı        | 10.000 |        |
|   | 164 Akreditifler Hesabı |        | 10.000 |

3- Tıbbi demirbaştan arta kalan 500 dolar hesabımıza yatırılmıştır.

- a) Akreditifin açıldığı tarihteki kur 1.-YTL ve akreditifin iade alındığı tarihteki kur 1,20.-YTL,  
b) Akreditifin açıldığı tarihteki kur 1.-YTL ve akreditifin iade alındığı tarihteki kur 0,90.-YTL,

|   |   |                         |     |     |
|---|---|-------------------------|-----|-----|
| 3 | a | 105 Döviz Hesabı        | 600 |     |
|   |   | 164 Akreditifler Hesabı |     | 500 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı     |     | 100 |
|   | b | 105 Döviz Hesabı        | 450 |     |
|   |   | 630 Giderler Hesabı     | 50  |     |
|   |   | 164 Akreditifler Hesabı |     | 500 |

## 165 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN AVANS VE KREDİLER HESABI

### Hesabın niteliği

Mahsup dönemine aktarılan avans ve krediler hesabı, bütçedeki ödeneğine dayanılarak yapılan ön ödemelerden mahsup dönemine aktarılan tutarların izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Yahşihan Muhasebe Birimi tarafından memur A’ya verilen 40.-YTL lik harcama yetkilisi mutemet avansı ve memur B’ye verilen 80.-YTL lik geçici görev yolluğu avansı ödeneği ile birlikte mahsup dönemine aktarılmıştır.

|   |                                         |     |    |
|---|-----------------------------------------|-----|----|
| 1 | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı | 120 |    |
|   | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı        |     | 40 |
|   | 161 Personel Avansları Hesabı           |     | 80 |

|  |                                        |     |     |
|--|----------------------------------------|-----|-----|
|  | 906 Mahsup Dön.Ak.Kul.Ödenekler Hesabı | 120 |     |
|  | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı      |     | 120 |
|  | 904 Ödenekler Hesabı                   | 120 |     |
|  | 907 Mahsup Dön.Ak.Ödenekler Hesabı     |     | 120 |

**b) Alacak**

1 - Yahşihan Muhasebe Birimi tarafından memur A'ya verilen 40.-YTL lik harcama yetkilisi mutemet avansı mahsup döneminde kapatılmıştır.

|   |                                         |    |    |
|---|-----------------------------------------|----|----|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                     | 40 |    |
|   | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı |    | 40 |
|   | 834 Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabı   | 40 |    |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı               |    | 40 |
|   | 907 Mahsup Dön.Ak.Ödenekler Hesabı      | 40 |    |
|   | 906 Mahsup Dön.Ak.Kul.Ödenekler Hesabı  |    | 40 |

2- Bahşılı Muhasebe Birimi tarafından memur B'ye verilen ve mahsup dönemine aktarılan 300.-YTL lik ön ödemenin 100.-YTL si nakden muhasebe birimi veznesine yatırılmıştır.

|   |                                         |     |     |
|---|-----------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 100 Kasa Hesabı                         | 100 |     |
|   | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı |     | 100 |
|   | 907 Mahsup Dön.Ak.Ödenekler Hesabı      | 100 |     |
|   | 906 Mahsup Dön.Ak.Kul.Ödenekler Hesabı  |     | 100 |

3- Delice Muhasebe Birimi tarafından memur A'ya verilen ve mahsup dönemine aktarılan 80.-YTL lik geçici görev yolluğu avansı süresinde kapatılmamıştır.

|   |                                         |    |    |
|---|-----------------------------------------|----|----|
| 3 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı         | 80 |    |
|   | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı |    | 80 |
|   | 907 Mahsup Dön.Ak.Ödenekler Hesabı      | 80 |    |
|   | 906 Mahsup Dön.Ak.Kul.Ödenekler Hs      |    | 80 |

**166 PROJE ÖZEL HESABINDAN VERİLEN AVANS VE AKREDİTİFLER HESABI**

**Hesabın niteliği**

Proje özel hesabından verilen avans ve akreditifler hesabı, kamu idarelerince proje özel hesabından verilen avanslar ve açılan akreditifler ile bunlardan yapılan mahsuplar ve nakden iade alınan tutarların muhasebe birimince izlenmesi için kullanılır.

Proje özel hesabından verilen avanslardan mahsup edilemeyenler ile açılan akreditiflerden harcanamayanlar yıl sonlarında ertesi yıla devredilir. Devredilen tutarlar karşılığı ödenekler tenkis edilir ve tenkis belgesinde, tenkis edilen ödeneğin devreden avans veya akreditif karşılığı krediye ait olduğu belirtilerek yeni malî yıl içinde ilgili tertipten ödenek gönderilmesi istenir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile köy okulları için bilgisayar alınmasına karar verilmiş olup, proje özel hesabından 50.000 Avroluk avans verilmiştir. (Avansın verildiği tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL) avansın kullanımına ilişkin hesap özeti Devlet Borçları Muhasebe Birimine gelmiştir. (Ay sonu T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

a) Kullanıcı idare muhasebe biriminin kaydı,

b) Devlet borçları muhasebe biriminin ay sonu kaydı,

|   |   |                                              |        |        |
|---|---|----------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | a | 166 PÖH Ver.Av.ve Akreditifler Hesabı        | 81.500 |        |
|   |   | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı |        | 81.500 |
| b |   | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı | 81.500 |        |
|   |   | 104 Proje Özel Hesabı                        |        | 81.500 |

2 – Avrupa Birliği ile Hazine Müsteşarlığı arasında yapılan anlaşma ile sağlanan 100.000 Avroluk kredi, ikraz anlaşması ile Kırıkkale Üniversitesi aktarılmış olup, proje özel hesabından Kırıkkale Üniversitesi 50.000 Avroluk avans verilmiştir. (Aktarmanın yapıldığı ve avansın verildiği tarihindeki T.C.Merkez döviz satış kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |  |                                          |         |         |
|---|--|------------------------------------------|---------|---------|
| 2 |  | 104 Proje Özel Hesabı                    | 163.000 |         |
|   |  | 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı |         | 163.000 |
|   |  | 166 PÖH Ver.Av.ve Akreditifler Hesabı    | 81.500  |         |
|   |  | 104 Proje Özel Hesabı                    |         | 81.500  |

#### b) Alacak

1 – Proje özel hesabından açılan 50.000 Avroluk avansın mahsubuna ilişkin mahsup belgesi Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimine gelmiştir. (Akreditifin açıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1.63.-YTL)

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 255 Demirbaşlar Hesabı                | 81.500 |        |
|   | 166 PÖH Ver.Av.ve Akreditifler Hesabı |        | 81.500 |

|                            |        |        |
|----------------------------|--------|--------|
| 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 81.500 |        |
| 835 Gider Yansıtma Hesabı  |        | 81.500 |

2 – Avrupa Birliği ile yapılan kredi anlaşması ile Milli Eğitim Bakanlığı adına T.C Merkez Bankasındaki hesaba dış finansman kaynağı tarafından aktarılan ve kullanıcı kurumun proje özel hesabından aldığı 50.000 avroluk avans nakten iade edilmiştir. Kullanıcı idare muhasebe biriminin kaydı;

a) İade tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL ve avansın verildiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro = 1,60.-YTL

b) İade tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,60.-YTL ve avansın verildiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro = 1,63.-YTL

|   |   |                                              |        |        |
|---|---|----------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | a | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı | 81.500 |        |
|   |   | 166 PÖH Verilen Avans ve Akreditifler Hs.    |        | 80.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                          |        | 1.500  |
|   | b | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı | 80.000 |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                          | 1.500  |        |
|   |   | 166 PÖH Verilen Avans ve Akreditifler Hs.    |        | 81.500 |

3 – Avrupa Birliği ile yapılan kredi anlaşması ile Kırıkkale Üniversitesi adına T.C Merkez Bankasındaki hesaba dış finansman kaynağı tarafından aktarılan ve kullanıcı kurumun proje özel hesabından aldığı 50.000 avroluk avans nakten iade edilmiştir. Kullanıcı idare muhasebe biriminin kaydı;

a) İade tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL ve avansın verildiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro = 1,60.-YTL

b) İade tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,60.-YTL ve avansın verildiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro = 1,63.-YTL

|   |   |                                           |        |        |
|---|---|-------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | a | 104 Proje Özel Hesabı                     | 81.500 |        |
|   |   | 166 PÖH Verilen Avans ve Akreditifler Hs. |        | 80.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                       |        | 1.500  |
|   | b | 104 Proje Özel Hesabı                     | 80.000 |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                       | 1.500  |        |
|   |   | 166 PÖH Verilen Avans ve Akreditifler Hs. |        | 81.500 |

## 167 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI AVANS VE AKREDİTİFLERİ HESABI

### Hesabın niteliği

Doğrudan dış proje kredi kullanımları avans ve akreditifleri hesabı, kamu idarelerince mal ve hizmet teslim alınmadan önce avans verilmesi veya akreditif açılması suretiyle yapılan doğrudan dış proje kredi kullanımları ile bunlardan yapılan mahsuplar ve nakden iade edilen tutarların muhasebe birimlerince izlenmesi için kullanılır.

Doğrudan dış proje kredisi kullanımı olarak verilen avanslardan mahsup edilemeyenler ile açılan akreditiflerden yapılan çekiş tutarlarından harcanamayanlar yıl sonlarında ertesi yıla devredilir. Devredilen tutarlar karşılığı ödenekler tenkis edilir ve tenkis belgesinde, tenkis edilen ödeneğin devreden avans veya akreditif karşılığı krediye ait olduğu belirtilerek yeni malî yıl içinde ilgili tertipten ödenek gönderilmesi istenir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Milli Eğitim Bakanlığı adına Köy okullarının bilgisayar ihtiyacını karşılamak üzere Dünya Bankasından kredi temin edilmiş olup, idarelerce doğrudan dış proje kredilerinden 100.000 Avroluk avans verilmiştir. (İşlem tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1,32.-YTL)

a) Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Muhasebe Biriminin kaydı,

b) Devlet Borçları Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                  |         |         |
|---|---|--------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | a | 167 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Av.ve Ak.Hes. | 132.000 |         |
|   |   | 513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Bild.Hs.      |         | 132.000 |
|   | b | 513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Bild.Hesabı   | 132.000 |         |
|   |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                      |         | 132.000 |
|   |   | 959 Doğ.Dış Proje Kred. Açılan Ak. Karşılığı Hs. | 132.000 |         |
|   |   | 958 Doğ.Dış Proje Kred.Açılan Akred. Hs.         |         | 132.000 |

2 – Milli Eğitim Bakanlığı adına Köy okullarının bilgisayar ihtiyacını karşılamak üzere Dünya Bankasından kredi temin edilmiş olup, idarelerce doğrudan dış proje kredilerinden açılan akreditiflerden 100.000 Avroluk tutar çekilmiştir. (İşlem tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1,32.-YTL)

a) Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Muhasebe Biriminin kaydı,

b) Devlet Borçları Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                  |         |         |
|---|---|--------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | a | 167 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Av.ve Ak.Hes. | 132.000 |         |
|   |   | 513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Bild.Hs.      |         | 132.000 |
|   | b | 513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Bild.Hesabı   | 132.000 |         |
|   |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                      |         | 132.000 |
|   |   | 959 Doğ.Dış Proje Kred. Açılan Ak. Karşılığı Hs. | 132.000 |         |
|   |   | 958 Doğ.Dış Proje Kred.Açılan Akred. Hs.         |         | 132.000 |

3 – Kırıkkale Üniversitesinin bilgisayar ihtiyacını karşılamak üzere Dünya Bankasından kredi temin edilmiş olup, idarelerce doğrudan dış proje kredilerinden 100.000 Avroluk avans verilmiştir. (İşlem tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1,32.-YTL) Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |                                                                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 167 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Av.ve Ak.Hes.<br>403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı | 132.000 | 132.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

4 – Kırıkkale Üniversitesinin bilgisayar ihtiyacını karşılamak üzere Dünya Bankasından kredi temin edilmiş olup, idarelerce doğrudan dış proje kredilerinden açılan akreditiflerden 100.000 Avroluk tutar çekilmiştir. (İşlem tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1,32.-YTL)

|   |                                                                                                    |         |         |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 167 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Av.ve Ak.Hes.<br>403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı       | 132.000 | 132.000 |
|   | 959 Doğ.Dış Proje Kred. Açılan Ak. Karşılığı Hesabı<br>958 Doğ.Dış Proje Kred.Açılan Akred. Hesabı | 132.000 | 132.000 |

#### b) Alacak

1– 100.000 Avroluk avansın mahsup belgesi Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimine gelmiştir. (Avansın verildiği veya akreditifin çekildiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL)

|   |                                                            |         |         |
|---|------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 255 Demirbaşlar Hesabı<br>167 Doğ.Dış Kul.Av.ve Ak. Hesabı | 132.000 | 132.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı    | 132.000 | 132.000 |

#### 18 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI

Gelecek aylara ait giderler ve gelir tahakkukları hesap grubu; içinde bulunulan dönemde veya daha önceki dönemlerde ortaya çıkan ve tahakkuk ettirilme süresi bir yılın altında olan peşin ödenmiş giderler ile faaliyet dönemine ait olup, gelecek aylarda istenilebilir duruma gelecek olan alacakların izlenmesi amacıyla kullanılır.

Gelecek aylara ait giderler ve gelir tahakkukları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı

181 Gelir Tahakkukları Hesabı



## 180 GELECEK AYLARA AİT GİDERLER HESABI

### Hesabın niteliği

Gelecek aylara ait giderler hesabı, duran varlıklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait giderler hesabında kayıtlı tutarlardan takip eden faaliyet döneminde tahakkuk edecek olanların izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Dönem sonunda, duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelecek yıllara ait giderler hesabında yer alıp tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin ödenmiş giderler bu hesaba aktarılır.

Gelecek aylara ait giderler hesabına kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Peşin ödenen giderler, ilgili oldukları faaliyet döneminde giderler hesabına kaydedilerek gider tahakkuku gerçekleştirilir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelecek yıllara ait giderler hesabında kayıtlı 15.000.-YTL takip eden faaliyet dönemi içerisinde 5.000.-YTL'lik kısmın gider hesaplarına yansıtılması gerektiğinden dönem sonunda ilgili hesaplara kayıt edilmiştir.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı  | 5.000 |       |
|   | 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı |       | 5.000 |

#### b) Alacak

1 – Gelecek yıllara ait giderler hesabında kayıtlı 5.000.-YTL gider olarak tahakkuk ettirilmiştir.

|   |                                        |       |       |
|---|----------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                    | 5.000 |       |
|   | 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı |       | 5.000 |

## 181 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI

### Hesabın niteliği

Gelir tahakkukları hesabı; faaliyet alacakları, kurum alacakları ve diğer alacaklar hesap gruplarında izlenmeyen ve tahakkuk etmekle birlikte, gelecek aylarda istenebilir duruma gelecek olan alacaklar ile duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi takip eden faaliyet döneminde dolanların izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabında yer alıp tahsil zamanına bir yıldan az süre kalan alacaklar dönem sonunda bu hesaba aktarılır.

Tahakkuk ettirilmiş gelirlerden kaynaklanan ancak içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde istenebilir duruma gelecek olan alacaklar, ilgili oldukları dönemde tahsil edilmek üzere bu hesapta izlenir.

Dönen ve duran varlıklar ana hesap grubu içindeki kurum alacakları hesaplarında kayıtlı alacaklara ilişkin olarak, yıl sonlarında geçici mizandan önce hesaplanan ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde tahsil edilecek olan işlemiş faiz gelirleri alacakları bu hesaba kaydedilir.

Gelir tahakkukları hesabında takip edilen döviz cinsinden faiz geliri tahakkukları, yıl sonlarında geçici mizandan önce ve tahsil tarihinde T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru ile değerlendirilir.

Gelir tahakkukları hesabında yer alan tutarlardan vadesinde tahsil edilemeyenler, takipteki kurum alacakları hesabına aktararak takibe alınır.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Borç**

**1** - Duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabında kayıtlı 1000.-YTL, takip eden faaliyet döneminde tahsili edilmek üzere hesaba alınmıştır.

|   |                               |       |       |
|---|-------------------------------|-------|-------|
| 1 | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı | 1.000 |       |
|   | 281 Gelir Tahakkukları Hesabı |       | 1.000 |

**2** - Hazine Müsteşarlığınca ödeneğine dayanılarak Sosyal Güvenlik Kurumuna borç verilmiş olup, verilen 500.000.-YTL borç için içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde tahsil edilecek olan faizin 3.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                               |       |       |
|---|-------------------------------|-------|-------|
| 2 | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı | 3.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı           |       | 3.000 |

**3** – Gelir tahakkukları hesabında kayıtlı 500 Avronun yıl sonlarında geçici mizandan önce ve tahsil tarihinde T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artış farkının 100.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                               |     |     |
|---|-------------------------------|-----|-----|
| 3 | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı | 100 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı           |     | 100 |

##### **b) Alacak**

**1** – Vadesi bir yılın altına inmiş olan 20.000.-YTL için ana paraya eklenmemiş 750.-YTL faiz tutarı (Faizin 500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 250.-YTL ise geçmiş yıllara ait) Kırıkkale Üniversitesinden tahsil edilmiştir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 102 Banka Hesabı                                 | 20.750 |        |
|   | 130 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı |        | 20.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |        | 500    |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                    |        | 250    |

|  |                            |     |     |
|--|----------------------------|-----|-----|
|  | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 750 |     |
|  | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |     | 750 |

2 - Hazine Müsteşarlığınca ödeneğine dayanılarak Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen ve özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı olan 500.000.-YTL borç için içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde tahsil edilecek olan faiz tutarı olan 3.000.-YTL alacağın aslına ilave edilmiştir.

|   |                                                 |       |       |
|---|-------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 3.000 |       |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |       | 3.000 |

3 - Hazine Müsteşarlığınca ödeneğine dayanılarak Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen ve özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı olmayan 500.000.-YTL borç için içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde tahsil edilecek olan faiz tutarı olan 3.000.-YTL alacağın aslına ilave edilmiştir.

|   |                                                 |       |       |
|---|-------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 3.000 |       |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |       | 3.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                      | 3.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |       | 3.000 |

4 - Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen 500.000.-YTL borç ve 3.000.-YTL işlemiş faizi silinmiştir.

|   |                                           |         |         |
|---|-------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 630 Giderler Hesabı                       | 503.000 |         |
|   | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Al. Hesabı |         | 500.000 |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı             |         | 3.000   |

5 – Gelir tahakkukları hesabında kayıtlı 500 Avronun yıl sonlarında geçici mizandan önce ve tahsil tarihinde T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur azalış farkının 100.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                               |     |     |
|---|-------------------------------|-----|-----|
| 5 | 630 Giderler Hesabı           | 100 |     |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı |     | 100 |

## 19 DİĞER DÖNEN VARLIKLAR

Diğer dönen varlıklar hesap grubu, dönen varlık niteliği taşıyan, fakat yukarıdaki hesap gruplarına girmeyen diğer dönen varlıkların izlenmesi için kullanılır.

Diğer dönen varlıklar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı

191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı

194 Teyitsiz Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Hesabı

197 Sayım Noksanları Hesabı

198 Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar Hesabı

## 190 DEVREDEN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI

### Hesabın niteliği

Devreden katma değer vergisi hesabı, katma değer vergisi mükellefi kamu idarelerince bir dönemde indirilemeyen ve izleyen döneme devreden katma değer vergisinin izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Ay sonunda, devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 500.-YTL ve indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi ise 600.-YTL olup, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi 1.000.-YTL dir. Ay sonu kaydını yapınız.

|   |                                            |       |     |
|---|--------------------------------------------|-------|-----|
| 1 | 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı    | 100   |     |
|   | 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı  | 1.000 |     |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı |       | 600 |
|   | 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı    |       | 500 |

#### b) Alacak

1 - Ay sonunda, devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 500.-YTL ve indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi ise 600.-YTL olup, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi 1.100.-YTL dir. Ay sonu kaydını yapınız.

|   |                                            |       |     |
|---|--------------------------------------------|-------|-----|
| 1 | 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı  | 1.100 |     |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı |       | 600 |
|   | 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı    |       | 500 |

2 - Ay sonunda, devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 500.-YTL ve indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi ise 600.-YTL olup, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi 1.500.-YTL dir. Ay sonu kaydını yapınız.

|   |                                            |       |     |
|---|--------------------------------------------|-------|-----|
| 2 | 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı  | 1.500 |     |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı |       | 600 |
|   | 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı    |       | 500 |
|   | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı        |       | 400 |

### 191 İNDİRİLECEK KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI

#### Hesabın niteliği

İndirilecek katma değer vergisi hesabı, katma değer vergisi mükellefi kamu idarelerince katma değer vergisi mükellefiyetine konu mal ve hizmet satın alınması sırasında ilgililere ödenen katma değer vergisi ile kamu idarelerince satılan mal veya hizmetlerin iade ve iskontolarına ilişkin katma değer vergilerinin izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1 – Katma değer vergisine tabi kamu idaresi 118.-YTL ödeyerek kırtasiye malzemesi satın almıştır.

|   |                                              |     |        |
|---|----------------------------------------------|-----|--------|
| 1 | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı              | 100 |        |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı   | 18  |        |
|   | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı          |     | 0,75   |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hes. |     | 117,25 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 118 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |     | 118    |

2 - Katma değer vergisine tabi kamu idaresi şifa eczanesine 118.-YTL ilaç ödenmesi yapmıştır.

|   |                                              |     |        |
|---|----------------------------------------------|-----|--------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                          | 100 |        |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı   | 18  |        |
|   | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı          |     | 0,75   |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hes. |     | 117,25 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 118 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |     | 118    |

3 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun asli faaliyetlerinden kaynaklanan 1.000.-YTL maliyet bedelli ve 1.200.-YTL bedel ile satılan ticari mal için %10 iskonto yapılmıştır. (KDV 10.-YTL)

|   |                                               |     |     |
|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı        | 110 |     |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı    | 10  |     |
|   | 100 Kasa Hesabı                               |     | 120 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 110 |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 110 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                    | 120 |     |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                     |     | 120 |

4 – Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İşyurtları Kurumunun asli faaliyetlerinden kaynaklanan 1.000.-YTL maliyet bedelli ve 1.200.-YTL bedel ile satılan ticari mal iade edilmiştir. (KDV 100.-YTL)

|   |                                               |       |       |
|---|-----------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı        | 1.100 |       |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı    | 100   |       |
|   | 100 Kasa Hesabı                               |       | 1.200 |
|   | 153 Ticari Mallar Hesabı                      | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |       | 1.000 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 1.200 |       |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |       | 1.200 |

#### b) Alacak

1 - Ay sonunda, devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 500.-YTL ve indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi ise 600.-YTL olup, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi 1.000.-YTL dir. Ay sonu kaydını yapınız.

|   |                                            |       |     |
|---|--------------------------------------------|-------|-----|
| 1 | 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı    | 100   |     |
|   | 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı  | 1.000 |     |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı |       | 600 |
|   | 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı    |       | 500 |

2 - Ay sonunda, devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 500.-YTL ve indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi ise 600.-YTL olup, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi 1.500.-YTL dir. Ay sonu kaydını yapınız.

|   |                                            |       |     |
|---|--------------------------------------------|-------|-----|
| 2 | 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı  | 1.500 |     |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı |       | 600 |
|   | 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı    |       | 500 |
|   | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı        |       | 400 |

## 194 TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI HESABI

### Hesabın niteliği

Teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabı; dış finansman kaynağından, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından yapılan doğrudan dış proje kredi kullanımlarına ait kullanım bilgisi geldiği hâlde, kullanıcı idare muhasebe biriminden kullanıma ilişkin teyit bilgisi gelmeyen kullanımlar ile bu kullanımlardan ilgili muhasebe birimince teyit edildiği bildirilen tutarların Devlet Borçları Muhasebe Birimince izlenmesi için kullanılır.

Teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabı, sadece Hazine Müsteşarlığına bağlı muhasebe birimlerince kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – 100.000 Avroluk dış proje kredisi doğrudan kullanım bilgisinin geldiği görülmüş olup, ilgili kullanıcı idare muhasebe birimince teyit işleminin yapılmadığı anlaşılan doğrudan dış proje kredisi kullanımları için Devlet Borçları Muhasebe Birimince gerekli kayıt yapılmıştır. (Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL)

|   |                                      |         |         |
|---|--------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 194 Teyit. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı    | 132.000 |         |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı          |         | 132.000 |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı         | 132.000 |         |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı |         | 132.000 |

2 – İlgili kullanıcı idare muhasebe birimince teyit işlemi yapılmayan ve dış finansman kaynağı tarafından 102.000 Avro olarak bildirilen doğrudan dış proje kredi kullanımı için kullanıcı idare muhasebe birimince teyit edilen kullanım tutarı 100.000 Avro olarak bildirilmiştir.

a) Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.30.-YTL

b) Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.20.-YTL

|   |   |                                                      |         |         |
|---|---|------------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | a | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 130.000 |         |
|   |   | 194 Teyit. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı                    | 2.600   |         |
|   |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                          |         | 132.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                                  |         | 600     |

|  |   |                                                      |         |         |
|--|---|------------------------------------------------------|---------|---------|
|  |   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı                         | 132.000 |         |
|  |   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı                 |         | 132.000 |
|  | b | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 120.000 |         |
|  |   | 194 Teyit. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı                    | 2.400   |         |
|  |   | 630 Giderler Hesabı                                  | 9.600   |         |
|  |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                          |         | 132.000 |
|  |   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı                         | 132.000 |         |
|  |   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı                 |         | 132.000 |

**b) Alacak**

**1** - Kullanıcı idarelerin doğrudan dış proje kredi kullanımına ilişkin bütçeleştirme bilgisinin Devlet Borçları Muhasebe Birimine ulaşmadığı için hesaplara alınan tutar için kullanımına ilişkin teyit bilgisi 100.000 Avro olarak Devlet Borçları Muhasebe Birimine gelmiştir.

**a)** Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.35.-YTL

**b)** Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro= 1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.30.-YTL

|   |   |                                                      |         |         |
|---|---|------------------------------------------------------|---------|---------|
|   | a | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 135.000 |         |
|   |   | 194 Teyit. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı                    |         | 132.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                                  |         | 3.000   |
| 1 | b | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 130.000 |         |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                                  | 2.000   |         |
|   |   | 194 Teyit. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı                    |         | 132.000 |

**2** – Kullanıcı idare muhasebe birimince teyit edilen kullanım tutarından dış finansman kaynağı tarafından bildirilen kullanım tutarından 2.000 avroluk az olan tutar, ilgili muhasebe birimince teyit edilmiştir.( Kur 1 Avro=1.30.-YTL)

|   |  |                                                      |       |       |
|---|--|------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 |  | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 2.640 |       |
|   |  | 194 Teyit.Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı                     |       | 2.640 |

**197 SAYIM NOKSANLARI HESABI**

**Hesabın niteliği**

Sayım noksanları hesabı; yapılan sayımlar sonucunda tespit edilen kasa, döviz, alınan çek, menkul kıymet, stok ve benzeri noksanlıklarının, nedenleri belirleninceye kadar geçici olarak kaydedilip izlenmesi için kullanılır.



### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi veznesinde yapılan sayımda kasanın 100.-YTL noksan olduğu görülmüştür.

|   |                                                |     |     |
|---|------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 197 Sayım Noksanları Hesabı<br>100 Kasa Hesabı | 100 | 100 |
|---|------------------------------------------------|-----|-----|

#### b) Alacak

1 - Kızılcahamam Muhasebe Biriminde 1.000.-YTL değerindeki menkul varlık sorumlu memur adına hesaba alınmıştır.

a) 1.100.-YTL bedel ile hesaba alınmıştır.

b) 900.-YTL bedel ile hesaba alınmıştır.

|   |   |                                                                                       |            |              |
|---|---|---------------------------------------------------------------------------------------|------------|--------------|
| 1 | a | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>197 Sayım Noksanları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.100      | 1.000<br>100 |
|   | b | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>197 Sayım Noksanları Hesabı | 900<br>100 | 1.000        |
|   |   |                                                                                       |            |              |
|   |   |                                                                                       |            |              |

2– Kızılcahamam Muhasebe Birimi veznesinde yapılan sayımda noksan olan 100.-YTL kayıt hatasından kaynaklandığı anlaşılmış olup gerekli kayıtlar yapılmıştır.

|   |                                                |     |     |
|---|------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 100 Kasa Hesabı<br>197 Sayım Noksanları Hesabı | 100 | 100 |
|---|------------------------------------------------|-----|-----|

### 198 DİĞER ÇEŞİTLİ DÖNEN VARLIKLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Diğer çeşitli dönen varlıklar hesabı, yukarıda sayılan hesaplarda izlenemeyen diğer çeşitli dönen varlıkların kaydedilip izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne 1.000.-YTL lik diğer dönen varlık alınmıştır.

|   |                                                |       |        |
|---|------------------------------------------------|-------|--------|
| 1 | 198 Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar Hesabı       | 1.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                            |       | 7,50   |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı |       | 992,50 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                     | 1.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |       | 1.000  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                      | 7,50  |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                     |       | 7,50   |

**b) Alacak**

1 - Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğü almış olduğu 1.000.-YTL lik diğer çeşitli dönen varlıklar hesabında kayıtlı varlıkları satış sureti ile 1.200.-YTL bedel ile elden çıkarmıştır.

|   |                                          |       |       |
|---|------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                      | 1.000 |       |
|   | 198 Diğer Çeşitli Dönen Varlıklar Hesabı |       | 1.000 |
|   | 100 Kasa Hesabı                          | 1.200 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                      |       | 1.200 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                | 1.200 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı               |       | 1.200 |

## DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

### DURAN VARLIKLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER

#### 2-DURAN VARLIKLAR

Duran varlıklar ana hesap grubu; faaliyet döneminden daha uzun sürelerle kamu idaresi faaliyetlerinin gerçekleştirilmesi için kullanılmak amacıyla edinilen ve ilke olarak faaliyet dönemi içinde paraya çevrilmesi veya tüketilmesi öngörülme-yen varlık ve alacak unsurlarını kapsar.

Duran varlıklar ana hesap grubu; menkul kıymet ve varlıklar, faaliyet alacakları, kurum alacakları, malî duran varlıklar, maddi duran varlıklar, maddi olmayan duran varlıklar, gelecek yıllara ait giderler ve gelir tahakkukları ile diğer duran varlıklar hesap grupları şeklinde bölümlenir.

#### 21 MENKUL KIYMET VE VARLIKLAR

Menkul kıymet ve varlıklar hesap grubu; kamu idarelerince faaliyet dönemini aşan bir süreyle elde tutulacak altın, gümüş ve benzeri kıymetli madenler, antika niteliğindeki eşya, para ve pul gibi menkul varlıklar ve konvertibl olmayan yabancı paralar ile diğer çeşitli menkul kıymet ve varlıkların izlenmesi için kullanılır.

Menkul kıymet ve varlıklar hesap grubunda yer alan tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler, dönen varlıklar ana hesap grubu içerisindeki ilgili hesaplara aktarılır.

#### 217 MENKUL VARLIKLAR HESABI

##### Hesabın niteliği

Menkul varlıklar hesabı; genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri muhasebe birimlerinden Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimi veya Hazine Müsteşarlığına bağlı İç Ödemeler Muhasebe Birimine intikal eden altın, gümüş, pırlanta ve benzeri kıymetli madenler, antika niteliğindeki eşya, para, pul gibi menkul varlıklar ve konvertibl olmayan yabancı paralar ile diğer çeşitli menkul kıymet ve varlıkların izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1- Kırıkkale Üniversitesine ait 3.000.-YTL değerindeki menkul varlık faaliyet dönemini aşan bir süreyle elde tutulmak üzere muhasebe birimine teslim edilmiştir.

|   |                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 217 Menkul Varlıklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|

2 – Kişi malı olarak Kırıkkale Üniversitesi Muhasebe Birimi hesaplarında kayıtlı 1.000.-YTL değerinde menkul varlık kişinin ölmesi ve mirasçısı da olmadığı için mahkemece kuruma intikal ettirilmiştir.

|   |                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 217 Menkul Varlıklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|

|  |                                                                                          |       |       |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
|  | 913 Kişilere ait Menkul Kıymet Emanetleri Hs<br>912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

**3 -** Kırıkkale Muhasebe Biriminin göndermiş olduğu 3.000.-YTL'lik menkul varlık Damga ve Darphane Matbaası Muhasebe Birimince teslim alınmıştır.

|   |                                                                             |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 217 Menkul Varlıklar Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

**4 -** Damga ve Darphane Matbaası Muhasebe Biriminde yapılan sayımda 3.000.-YTL menkul varlığın fazla çıktığı görülmüştür.

|   |                                                           |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 217 Menkul Varlıklar Hesabı<br>397 Sayım Fazlaları Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|-----------------------------------------------------------|-------|-------|

**5 -** Damga ve Darphane Matbaası Muhasebe Biriminde bulunan 5.000.-YTL değerindeki antika vazo müzeye gönderilmiştir.

|   |                                                            |       |       |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 217 Menkul Varlıklar Hesabı<br>217 Menkul Varlıklar Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|

**6-** Damga ve Darphane Matbaası Muhasebe Biriminde bulunan 5.000.-YTL değerindeki menkul varlığın ay sonunda değerlemesi sonucunda 300.-YTL değer artışı olduğu görülmüştür.

|   |                                                    |     |     |
|---|----------------------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 217 Menkul Varlıklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 300 | 300 |
|---|----------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Alacak**

**1 -** Damga ve Darphane Matbaası Muhasebe Birimince müzeye gönderilen antika 5.000.-YTL değerindeki vazonun müzeye ulaştığı anlaşılmıştır.

|   |                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>217 Menkul Varlıklar Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|

2- Damga ve Darphane Matbaası Muhasebe Biriminde bulunan 5.000.-YTL değerindeki menkul varlık Damga Matbaası Döner Sermaye Muhasebe Birimine devredilmiştir.

a) Menkul varlık Damga Matbaası Döner Sermaye Muhasebe Birimine 6.000.-YTL ye devredilmiştir.

b) Menkul varlık Damga Matbaası Döner Sermaye Muhasebe Birimine 4.000.-YTL ye devredilmiştir.

|   |   |                             |       |       |
|---|---|-----------------------------|-------|-------|
| 2 | a | 100 Kasa Hesabı             | 6.000 |       |
|   |   | 217 Menkul Varlıklar Hesabı |       | 5.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı         |       | 1.000 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı   | 6.000 |       |
|   | b | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı  |       | 6.000 |
|   |   | 100 Kasa Hesabı             | 4.000 |       |
|   |   | 630 Giderler Hesabı         | 1.000 |       |
|   |   | 217 Menkul Varlıklar Hesabı |       | 5.000 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı   | 4.000 |       |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı  |       | 4.000 |

3- Damga ve Darphane Matbaası Muhasebe Biriminde yapılan sayımda 300.-YTL menkul varlığın eksik çıktığı görülmüştür.

|   |                             |     |     |
|---|-----------------------------|-----|-----|
| 3 | 197 Sayım Noksanları Hesabı | 300 |     |
|   | 217 Menkul Varlıklar Hesabı |     | 300 |

4- Damga ve Darphane Matbaası Muhasebe Biriminde bulunan 5.000.-YTL değerindeki menkul varlığın değerlemesi sonucunda 300.-YTL değer azalışı olduğu görülmüştür.

|   |                             |     |     |
|---|-----------------------------|-----|-----|
| 4 | 630 Giderler Hesabı         | 300 |     |
|   | 217 Menkul Varlıklar Hesabı |     | 300 |

## 22 FAALİYET ALACAKLARI

Faaliyet alacakları hesap grubu; kamu idaresince gelir olarak tahakkuk ettirilen ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsili öngörülen her türlü vergi gelirleri, teşebbüs ve mülkiyet gelirleri, alınan bağış ve yardımlar, diğer gelirler, sermaye gelirlerinden kaynaklanan alacaklar ile mevzuatı gereği faaliyet dönemini aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen alacakların izlenmesi için kullanılır.

Faaliyet alacakları grubunda yer alan tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler, dönen varlıklar ana hesap grubu içerisindeki ilgili hesaplara aktarılır.

Faaliyet alacakları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı

222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı

227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı

## 220 GELİRLERDEN ALACAKLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Gelirlerden alacaklar hesabı, mevzuatı gereğince tahakkuk ettirilen ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsili gereken gelirlerden alacakların izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Gerede Muhasebe Birimi gelir servisinden muhasebe servisine gönderilen tahakkuk bordrosuna göre mükellef A, adına içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsili öngörülen gelir tahakkuk tutar 2.500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                  |       |       |
|---|----------------------------------|-------|-------|
| 1 | 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı | 2.500 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı              |       | 2.500 |

#### b) Alacak

1 – Siteler Vergi Dairesi Müdürlüğü mükellef A'nın 250.-YTL gelir vergisi borcu terkin edilmiştir.

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 1 | 630 Giderler Hesabı              | 250 |     |
|   | 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |     | 250 |

2 – Gelirlerden alacaklar hesabında kayıtlı kamu idarelerinin asli faaliyetlerinden kaynaklanan mal satışından kaynaklanan 250.-YTL alacak henüz tahsil edilmeden mevzuatı gereğince tahakkuktan indirilmiştir.

|   |                                        |     |     |
|---|----------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı | 250 |     |
|   | 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı       |     | 250 |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı        | 250 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                    |     | 250 |

**3** – Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğü mükellef A’nın 250.-YTL gelir vergisi borcu henüz tahsil edilmeden mevzuatı gereğince tahakkuktan indirilmiştir.

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 3 | 630 Giderler Hesabı              | 250 |     |
|   | 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |     | 250 |

**4** - Sulakyurt Muhasebe Birimi mükellefi A ’nın 220 - Gelirlerden Alacaklar Hesabında kayıtlı 350.-YTL vergi borcunun vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 4 | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı | 350 |     |
|   | 220 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |     | 350 |

## **222 GELİRLERDEN TECİLLİ VE TEHİRLİ ALACAKLAR HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Gelirlerden tecilli ve tehirli alacaklar hesabı, gelirlerden alacaklar veya gelirlerden takipli alacaklar ya da diğer faaliyet alacakları hesaplarında kayıtlı tutarlardan mevzuatı gereğince faaliyet dönemini aşan bir süreyle tecil veya tehir edilen tutarların izlenmesi için kullanılır.

### **Hesabın işleyişi**

#### **a) Borç**

**1** - Siteler Vergi Dairesi mükellefi B’nin 1.000.-YTL gelir vergisi borcu iki yıllığına tecil edilmiştir.

|   |                                                     |       |       |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 1.000 |       |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı                    |       | 1.000 |

**2** - Başkent Vergi Dairesi mükellefi B’nin 1.000.-YTL takipli gelir vergisi borcu iki yıllığına tecil edilmiş ve mükelleften tecil işlemine karşılık aynı miktarda teminat mektubu alınmıştır.

|   |                                                     |       |       |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 1.000 |       |
|   | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı            |       | 1.000 |
|   | 910 Teminat Mektupları Hesabı                       | 1.000 |       |
|   | 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı            |       | 1.000 |

#### **b) Alacak**

**1-** Borcu tecil edilen Siteler Vergi Dairesi mükellefi B’nin 1.000.-YTL gelir vergisi borcunu zamanında ödememesi nedeni ile tecili kaldırılmıştır.

|   |                                                                                                 |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 121 Gelirlerden Takipli Alacaklar Hesabı<br>222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 – Başkent Vergi Dairesi mükellefi B’nin tecil edilen 1.000.-YTL gelir vergisi borcunun vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                                                            |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 122 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı<br>222 Gelirlerden Tecilli ve Tehirli Alacaklar Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

## 227 DİĞER FAALİYET ALACAKLARI HESABI

### Hesabın niteliği

Diğer faaliyet alacakları hesabı, kamu idarelerine ait maddi duran varlıkların taksitle satılması durumunda ortaya çıkan alacaklardan içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil gerekenler ile diğer çeşitli faaliyet alacaklarının izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1– Kırıkkale Milli Emlak Müdürlüğü birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme değeri artışı 1.500.-YTL olan 4.000.-YTL değerindeki taşıtlar faaliyet dönemi takip eden dönemde tahsil etmek üzere,

a) 2.000.-YTL bedel ile satmıştır.

b) 1.000.-YTL bedel ile satmıştır.

|   |   |                                       |       |       |
|---|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 1 | a | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 2.000 |       |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |       |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 1.500 |       |
|   |   | 254 Taşıtlar Hesabı                   |       | 4.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                   |       | 500   |
|   | b | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 1.000 |       |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |       |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 1.500 |       |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                   | 500   |       |
|   |   | 254 Taşıtlar Hesabı                   |       | 4.000 |

2 – Kırıkkale Milli Emlak Müdürlüğü Hazineye ait 20.000.-YTL değerindeki arsayı dört taksitle satışını yapmış olup, satış bedelinin %10 u diğer kamu daireleri için ayrılmıştır. (Faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilecek olan 5.000.-YTL)



- a) 20.000.-YTL değer ile satılmıştır.  
b) 25.000.-YTL değer ile satılmıştır.  
c) 15.000.-YTL değer ile satılmıştır.

|   |   |                                      |        |        |
|---|---|--------------------------------------|--------|--------|
| 2 | a | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 13.000 |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 5.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                  | 2.000  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı          |        | 20.000 |
|   | b | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 17.500 |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 5.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                  | 2.500  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı          |        | 20.000 |
|   | c | 600 Gelirler Hesabı                  |        | 5.000  |
|   |   | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 8.500  |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 5.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                  | 1.500  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                  | 5.000  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı          |        | 20.000 |

3 - Diğer faaliyet alacakları hesabında kayıtlı 700.-YTL alacaklar için 150.-YTL faiz tahakkuk ettirilmiştir.

|   |                                      |     |     |
|---|--------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 150 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                  |     | 150 |

**b) Alacak**

1 – Delice muhasebe biriminin diğer faaliyet alacakları hesabında kayıtlı 500.-YTL alacağı terkin edilmiştir.

|   |                                      |     |     |
|---|--------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                  | 500 |     |
|   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı |     | 500 |

2 – Delice Muhasebe Biriminin diğer faaliyet alacakları hesabında kayıtlı 500.-YTL henüz tahsil edilmeden tahakkuktan indirilmesine karar verilmiştir.

|   |                                                             |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 500 | 500 |
|---|-------------------------------------------------------------|-----|-----|

3 – Kırıkkale Milli Emlak Müdürlüğü Hazineye ait 20.000.-YTL değerindeki arsayı taksitle satışını yapmış olup, faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilecek olan 5.000.-YTL nin vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                              |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı<br>227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

### 23 KURUM ALACAKLARI

Kurum alacakları hesap grubu; vadesi faaliyet dönemini aşan bir süreyle kamu idarelerine, hane halkına, yabancı devlet veya uluslararası kuruluşlara verilen borçlardan, diğer kamu idarelerine ait borçların üstlenilmesinden ve benzeri işlemlerden kaynaklanan alacakların izlenmesi için kullanılır.

Kurum alacakları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı

232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı

239 Diğer Kurum Alacakları Hesabı

### 230 DIŞ BORCUN İKRAZINDAN DOĞAN ALACAKLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabı; Hazine Müsteşarlığınca Devlet nam ve hesabına dış finansman kaynaklarından sağlanıp vadesi faaliyet dönemini aşan dış borcun ikrazı suretiyle genel bütçe dışı idare veya kuruluşlara kullandırılan tutarlardan doğan alacaklar, anaparaya eklenen faiz, masraf ve kur farkları, hazine garantileri kapsamında 1/1/2003 tarihinden önce Hazine Müsteşarlığınca üstlenilen tutarlardan kaynaklanan hazine alacakları dolayısıyla bu hesaba kaydedilen tutarlar, alacağın borçlusu ve döviz cinsi değiştirilen tutarlar ile alacağı etkileyen diğer işlemler sonucu oluşan tutarlar ve bu alacaklardan nakden veya mahsuben yapılan tahsilatlar, terkin veya tecil edilen tutarlar ile terkin veya tecilin iptalinden kaynaklanan tutarların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Dış borcun ikrazı suretiyle genel bütçe dışı idare veya kuruluşlar tarafından proje kredisi olarak kullanılacak her türlü imkânın, kullanımdan önce, kendi bütçeleri ve muhasebe sistemleri içinde ödeneği ile ilişkilendirilip muhasebeleştirilmesi esastır.

Genel bütçe dışı idare veya kuruluşlara ikraz anlaşması yapılmadan kullandırılan tutarlar ve ikraz anlaşmalarında karşılıksız kullandırılması öngörülen tutarlar bu hesapla ilişkilendirilmez, doğrudan bütçeye gider kaydedilir. Kuruluşlara karşılıksız tahsis edilen miktar kadar Hazine Müsteşarlığı'na ilgili yıl bütçesinde ödenek tahsis edilir.

Dış borcun ikrazı suretiyle kullandırılan kredilerle ilgili olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen faiz, masraf ve cezalar bu hesapla ilişkilendirilmeden doğrudan bütçeye gelir kaydedilir.

Yıl sonlarında bu hesapta kayıtlı tutarlarla ilgili olarak hesaplanan ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde tahsili gereken işlemiş faiz geliri alacakları dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde

tahsil edilecek olan işlemler faiz geliri alacakları ise duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabına kaydedilir.

Dönem sonunda bu hesapta kayıtlı alacaklardan vadesine bir yıldan az süre kalanlar, dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabına aktarılır.

Hazine alacaklarının takip ve tahsili 18/10/2005 tarihli ve 25970 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hazine Alacaklarının Yönetimi, Takip ve Tahsiline Dair Yönetmelik hükümlerine göre gerçekleştirilir.

Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabı, sadece Hazine Müsteşarlığına bağlı muhasebe birimlerinde kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1- Avrupa Birliği ile Hazine Müsteşarlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile 100.000 Avro kredi açılmış olup, açılan bu ikraz anlaşması ile Kırıkkale Üniversitesine aktarılmıştır. (Aktarım tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro=1,63.-YTL) Hazine Müsteşarlığı Muhasebe Biriminin kaydı.

|   |                                          |         |         |
|---|------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 230 Dış Borcun İkraz.Doğan Alacak.Hesabı | 163.000 |         |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı              |         | 163.000 |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı             | 163.000 |         |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı     |         | 163.000 |

2 - Hazine Müsteşarlığınca sağlanan 100.000 Avro dış proje kredisi ikraz anlaşması ile Kırıkkale Üniversitesine aktarılmış olup, doğrudan kullanılanlara ilişkin kullanım bilgisi ilgili dış finansman kaynağı tarafından Hazine Müsteşarlığına bildirilmiştir. Kullanım bilgisi kullanıcı idare tarafından henüz teyit edilmemiştir. Devlet Borçları Muhasebe Biriminin kaydı. (Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro = 1.60.-YTL)

|   |                                                    |         |         |
|---|----------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 230 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı   | 160.000 |         |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                        |         | 160.000 |
|   | 956 Gen.Bütçe Dışı İd.Tey.Doğ.Dış Proje Kr. Kul.Hs | 160.000 |         |
|   | 957 Gen.Büt.Dışı İd.Doğ.D.P.Kr.Kull.Bil.Hs         |         | 160.000 |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı                       | 160.000 |         |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı               |         | 160.000 |

3 - Dünya Bankasından alınan ve Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilen 50.000.-YTL’lik kredi, faaliyet dönemini aşan bir süreyle ertelenmiştir. İşlemler faiz alacağı 5.000.-YTL olup bunun 2.000.-YTL si içinde bulunan yıla aittir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı | 55.000 |        |
|   | 130 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı |        | 50.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |        | 2.000  |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                    |        | 3.000  |

4 – Takipteki kurum alacakları hesabında kayıtlı dış borcun ikrazından doğan 50.000.-YTL alacak 3.000.-YTL faizi ile birlikte kanunların verdiği yetkiye dayanılarak faaliyet dönemini aşan bir süreyle ertelenmiştir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı | 53.000 |        |
|   | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı            |        | 53.000 |

5– Bu hesapta kayıtlı 100.000 dolar alacaklara ait bakiyelerin ay sonu T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirilmesi sonucunda 250.-YTL kur artışı farkı olduğu görülmüştür.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı | 250 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |     | 250 |

**b) Alacak**

1– Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı 100.000.-YTL 5.000.-YTL faizi ile birlikte vadesinden önce tahsil edilmiştir. (Faizi 3.000.-YTL lik kısmı geçmiş yıla aittir.)

|   |                                               |         |         |
|---|-----------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 102 Banka Hesabı                              | 105.000 |         |
|   | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hs. |         | 100.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |         | 2.000   |
|   | 281 Gelir Tahakkukları Hesabı                 |         | 3.000   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 5.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |         | 5.000   |

2– Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı 100.000.-YTL, 5.000.-YTL faizi ile birlikte kanunların verdiği yetkiye dayanılarak silinmiştir. (Faizi 3.000.-YTL lik kısmı geçmiş yıla aittir.)

|   |                                               |         |         |
|---|-----------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                           | 105.000 |         |
|   | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hs. |         | 100.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |         | 2.000   |
|   | 281 Gelir Tahakkukları Hesabı                 |         | 3.000   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                    | 5.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                     |         | 5.000   |

3- Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı 100.000.-YTL 5.000.-YTL faizi ile birlikte dış finansman kaynağı tarafından hibeye edilmiştir .

|   |                                               |         |         |
|---|-----------------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                           | 105.000 |         |
|   | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hs. |         | 100.000 |
|   | 281 Gelir Tahakkukları Hesabı                 |         | 5.000   |
|   | 410 Dış Malî Borçlar Hesabı                   | 100.000 |         |
|   | 481 Gider Tahakkukları Hesabı                 | 5.000   |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |         | 105.000 |

4 - Dünya bankasından alınan Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilen 50.000 dolarlık kredi Ankara Büyükşehir Belediyesinin talebi üzerine dış finansman kaynağına iade edilmiştir. (İade tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1.-YTL)

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 410-Dış Malî Borçlar Hesabı                      | 50.000 |        |
|   | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı |        | 50.000 |

5 – Bu hesapta kayıtlı 100.000 dolar alacaklara ait bakiyelerin ay sonu T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirilmesi sonucunda 250.-YTL kur azalış farkı olduğu görülmüştür.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 630 Giderler Hesabı                              | 250 |     |
|   | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı |     | 250 |

6 – Dünya Bankasından alınan ve Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilen olan 5 yıl vadeli 50.000.-YTL’lik kredinin 20.000.-YTL’lik kısmının vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 6 | 130 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı | 20.000 |        |
|   | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı |        | 20.000 |

## 232 KURUMCA VERİLEN BORÇLARDAN ALACAKLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabı; yılı bütçe kanunu veya ilgili mevzuatına dayanılarak vadesi faaliyet dönemini aşan bir süreyle nakit olarak veya özel tertip iç borçlanma senedi ihracı suretiyle yurt içi veya yurt dışına verilen borçlardan kaynaklanan alacaklar, anaparaya eklenen faiz, masraf ve kur farkları, ikraz anlaşmasına dayanmayan teşvik uygulamaları çerçevesinde verilen krediler, alacağın borçlusu ve döviz cinsi değiştirilen tutarlar, alacağı etkileyen diğer işlemler sonucu oluşan tutarlar ile bu alacaklardan nakden veya mahsuben yapılan tahsilatlar, terkin veya tecil edilen tutarlar ve terkin veya tecilin iptalinden doğan tutarların izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Mevzuatı gereği kamu idarelerince ikraz anlaşmalarıyla yapılan borç verme işlemleri ile teşvik amaçlı kredi verilmesi işlemleri bütçedeki ödeneğine dayanılarak gerçekleştirilir. Bunlardan yapılan anapara ve faiz tahsilatları bütçeye gelir kaydedilir. İkraz anlaşmaları gereği özel tertip iç borçlanma senedi ihracı yoluyla yapılan borç verme işlemleri ise bütçeleştirilmeden gerçekleştirilir ve anapara tahsilatı bütçe ile ilişkilendirilmez.

Özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı olmayan kurumca verilen borçlardan doğan alacaklara ilişkin olarak hesaplanan işlemiş faizlerden alacağın aslına ilave edilenler bütçe ödenekleriyle ilişkilendirilmek suretiyle kaydedilir. Ancak, alacağın aslına ilave edilen faizlerden yılı bütçe olanaklarıyla karşılanma imkânı olmadığı anlaşılan tutarlar, ödeneği temin edildiğinde bütçe ve ödenek hesapları ile ilişkilendirilmek üzere hesaplara alınır. Bütçe ödenekleriyle ilişkilendirilmeden hesaplara alınan tutarlardan ödeneği temin edilenler, ödeneğinin temin edildiği yılın bütçesine gider kaydedilir.

İkrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan idare alacaklarından ilgili mevzuat çerçevesinde silinen tutarlar, yılı bütçesindeki ödeneğine dayanılarak bütçeye gider kaydedilir.

Yıl sonlarında bu hesapta kayıtlı tutarlarla ilgili olarak ikraz anlaşmaları ve teşvik mevzuatı çerçevesinde hesaplanan ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde tahsili gereken işlemiş faiz geliri alacakları dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabına, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilecek olan işlemiş faiz geliri alacakları ise duran varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabına kaydedilir.

Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında yer alan alacaklara ilişkin olarak tahsil edilen faizler, bu hesaba ilişkilendirilmeksizin bütçeye gelir kaydedilir.

İkrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan alacaklara ilişkin olarak yapılan kupon ödemeleri ve kuponsuz senetler için vade sonu faiz ödemeleri ikraz anlaşmalarında öngörülmesi hâlinde, iç borçlanma senedinin kupon ödeme veya faiz ödeme tarihinde alacağın aslına ilave edilir.

Hazine alacaklarının takip ve tahsili 18/10/2005 tarihli ve 25970 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hazine Alacaklarının Yönetimi, Takip ve Tahsiline Dair Yönetmelik hükümlerine göre gerçekleştirilir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Hazine Müsteşarlığınca bütçedeki ödeneğine dayanılarak Sosyal Güvenlik Kurumuna 5 yıl vadeli 500.000.-YTL’lik borç verilmiştir.

|   |                                             |         |         |
|---|---------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 232 Kur.Verilen Borçlardan Alacaklar Hs     | 500.000 |         |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. |         | 500.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 500.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |         | 500.000 |

2 – İlgili kanunlar çerçevesinde Devlet tahvili ihraç edilmesi suretiyle 5 yıl vadeli faaliyet dönemini aşan bir süreyle ikrazen Sosyal Güvenlik Kurumuna 50.000.-YTL’lik borç verilmiştir.

|   |                                         |        |        |
|---|-----------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 232 Kur.Verilen Borçlardan Alacaklar Hs | 50.000 |        |
|   | 404 Tahviller Hesabı                    |        | 50.000 |

3 – Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan 500.000.-YTL, alacağa ilişkin 5.000.-YTL faiz ödemesi alacağın aslına ilave edilmiştir. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait)

|   |                                                 |       |       |
|---|-------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 5.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |       | 3.500 |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |       | 1.500 |
|   | 630 Giderler Hesabı                             | 3.500 |       |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı                   | 1.500 |       |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs.     |       | 5.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                      | 5.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |       | 5.000 |

4 – Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı olmayan alacaklardan kaynaklanan 500.000.-YTL, alacağa ilişkin 5.000.-YTL faiz ödemesi alacağın aslına ilave edilmiştir. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait)

|   |                                                 |       |       |
|---|-------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 5.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |       | 3.500 |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |       | 1.500 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                      | 5.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |       | 5.000 |

5 – Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan 500.000.-YTL, alacağa ilişkin olarak ana paraya eklenmemiş 5.000.-YTL işlemiş olup, senet değişimi yapılmıştır. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait)

|   |                                                 |         |         |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 5.000   |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |         | 3.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |         | 1.500   |
|   | 305 Bonolar Hesabı                              | 500.000 |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                             | 3.500   |         |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı                   | 1.500   |         |
|   | 305 Bonolar Hesabı                              |         | 505.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                      | 5.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |         | 5.000   |
|   |                                                 |         |         |

6 – Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı ikrazen özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı olan 500.000.-YTL alacağa ilişkin olarak ana paraya eklenmemiş 5.000.-YTL faiz işlemiş olup, düzenlenecek ikraz anlaşmalarıyla faaliyet dönemini aşan bir süreyle ertelenmiştir. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait)

|   |                                                 |         |         |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|
| 6 | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 505.000 |         |
|   | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs.    |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |         | 3.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |         | 1.500   |
|   |                                                 |         |         |

7 - Sosyal Güvenlik Kurumuna verilen 500.000.-YTL borç ve 3000.-YTL işlemiş faizi düzenlenen bir ikraz anlaşması ile iki yıl ertelenmiştir. Faiz gelirin 1.000.-YTL si faaliyet dönemine, 2.000.-YTL si ise geçmiş yıla aittir.

|   |                                             |         |         |
|---|---------------------------------------------|---------|---------|
| 7 | 232 Haz.Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 503.000 |         |
|   | 132 Kur.Verilen Borçlardan Al. Hesabı       |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirleri Hesabı                        |         | 1.000   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı               |         | 2.000   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 3.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |         | 3.000   |



**8 -** Bağ-Kur Genel Müdürlüğüne bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen ve zamanında ödenmediği için takibe alınan 500.000.-YTL borç ve 3000.-YTL işlemiş faizi yasal yetkiye dayanarak iki yıl ertelenmiştir.

|   |                                             |         |         |
|---|---------------------------------------------|---------|---------|
| 8 | 232 Haz.Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 503.000 |         |
|   | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı       |         | 503.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 3.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |         | 3.000   |

**9 -** Bağ-Kur Genel Müdürlüğüne ikrazen özel tertip iç borçlanma senedi karşılığı verilen ve zamanında ödenmediği için takibe alınan 500.000.-YTL borç ve 3.000.-YTL işlemiş faizi yasal yetkiye dayanarak iki yıl ertelenmiştir.

|   |                                             |         |         |
|---|---------------------------------------------|---------|---------|
| 9 | 232 Haz.Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 503.000 |         |
|   | 137 Takipteki Kurum Alacakları Hesabı       |         | 503.000 |

**10-** Bu hesapta kayıtlı 300.000 dolar kupon ödeme tarihinde, kupon ödeme tarihlerinde Hazine Müsteşarlığınca belirlenen kur üzerinden değerlemesi ile ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda kur artış farkının 500.-YTL olduğu görülmüştür.

|    |                                                 |     |     |
|----|-------------------------------------------------|-----|-----|
| 10 | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 500 |     |
|    | 600 Gelirler Hesabı                             |     | 500 |

**b) Alacak**

**1-** Hazine Müsteşarlığınca ödeneğine dayanılarak Kırıkkale Üniversitesine verilen 500.000.-YTL borç (Faizin 1.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait) 3.000.-YTL faizi ile birlikte tahsil edilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 102 Banka Hesabı                             | 503.000 |         |
|   | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |         | 1.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                |         | 1.500   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                    | 3.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                   |         | 3.000   |

2- Hazine Müsteşarlığınca ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan alacak vadesinde; Kırıkkale Üniversitesinden 500.000.-YTL ana para (1.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait) 3.000.-YTL faizi ile birlikte tahsil edilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 102 Banka Hesabı                             | 503.000 |         |
|   | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |         | 1.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                |         | 1.500   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                    | 3.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                   |         | 3.000   |

3- Hazine Müsteşarlığınca ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan alacak vadesinde; 500.000.-YTL ana para (1.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait) 3.000.-YTL faizi ile birlikte Bağ-Kur Genel Müdürlüğünün görev zararı alacağına mahsup edilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                          | 503.000 |         |
|   | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |         | 1.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                |         | 1.500   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                    | 3.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                   |         | 3.000   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 503.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |         | 503.000 |

4- Hazine Müsteşarlığınca ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan alacak vadesinde; 500.000.-YTL ana para (Faizin 1.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait) 3.000.-YTL faizi ile birlikte (Y) Döner sermaye işletmesinin ödenmemiş sermayesine mahsup edilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı               | 503.000 |         |
|   | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |         | 1.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                |         | 1.500   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                    | 3.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                   |         | 3.000   |

|  |                            |         |         |
|--|----------------------------|---------|---------|
|  | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 503.000 |         |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |         | 503.000 |

5 – Kırıkkale Üniversitesine verilen 500.000.-YTL borç, 3000.-YTL (Faizin 1.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait ve 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait) işlemiş faizi birlikte terkin edilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 630 Giderler Hesabı                          | 503.000 |         |
|   | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                |         | 1.500   |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |         | 1.500   |
|   | 830 Bütçe Giderler Hesabı                    | 503.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |         | 503.000 |

6 - Hazine Müsteşarlığınca ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden 500.000.-YTL ana para (1.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait) 3.000.-YTL faizden kaynaklanan alacak, senet iadesi şeklinde tahsil edilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 6 | 305 Bonolar Hesabı                           | 500.000 |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                          | 3.000   |         |
|   | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |         | 1.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                |         | 1.500   |

7 – Bu hesapta kayıtlı 300.000 dolar kupon ödeme tarihinde , kupon ödeme tarihlerinde Hazine Müsteşarlığınca belirlenen kur üzerinden değerlemesi ile ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda kur azalış farkının 500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                              |     |     |
|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 7 | 630 Giderler Hesabı                          | 500 |     |
|   | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |     | 500 |

8 - Hazine Müsteşarlığınca ödeneğine dayanılarak Emekli Sandığına 5 yıl vadeli 50.000.-YTL'lik kredinin 20.000.-YTL'lik kısmının vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                 |        |        |
|---|-------------------------------------------------|--------|--------|
| 8 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 20.000 |        |
|   | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs.    |        | 20.000 |

## 239 DİĞER KURUM ALACAKLARI HESABI

### Hesabın niteliği

Diğer kurum alacakları hesabı, yukarıdaki hesaplar kapsamına girmeyen ve içinde bulunulan faaliyet döneminden sonraki dönemlerde tahsili gereken diğer kurum alacaklarının izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Diğer kurum alacaklarından vadesi içinde bulunulan faaliyet dönemini aşacak şekilde Kırıkkale Üniversitesine 500.000.-YTL borç verilmiştir.

|   |                                           |         |         |
|---|-------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 239 Diğer Kurum Alacakları Hesabı         | 500.000 |         |
|   | 103.02 Verilen Çekler ve Gön.Emirleri Hs. |         | 500.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                | 500.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                 |         | 500.000 |

2 - Diğer kurum alacakları hesabında kayıtlı döviz cinsinden alacakların her tahsil tarihinde, tahsile esas olan kur üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkları ile ay sonunda Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkının 500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                   |     |     |
|---|-----------------------------------|-----|-----|
| 2 | 239 Diğer Kurum Alacakları Hesabı | 500 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı               |     | 500 |

#### b) Alacak

1 - Duran varlıklar ana hesap grubu içerisindeki diğer kurum alacakları hesabında kayıtlı 500.000.-YTL faaliyet dönemi sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                   |         |         |
|---|-----------------------------------|---------|---------|
| 1 | 139 Diğer Kurum Alacakları Hesabı | 500.000 |         |
|   | 239 Diğer Kurum Alacakları Hesabı |         | 500.000 |

## 24 MALÎ DURAN VARLIKLAR

Malî duran varlıklar hesap grubu; kanuni yetkilere dayanılarak malî kuruluşlar ile mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler ve bu sermayelerin işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenler, kamu idarelerinin bütçelerine konulan ödeneklerine dayanılarak döner sermayeli kuruluşlara yatırılan sermaye tutarları ile kamu idarelerince belirtilen kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinden doğan borçlar ve diğer malî duran varlıkların izlenmesi için kullanılır.

Malî duran varlıklar hesap grubunda yer alan hesaplara kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Malî duran varlıklar niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

240 Malî Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı

241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı

242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı

247 Sermaye Taahhütleri Hesabı (-)

248 Diğer Malî Duran Varlıklar Hesabı

## **240 MALÎ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Malî kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; kanuni yetkilere dayanılarak malî kuruluşların sermayesine iştirak edilen tutarlar ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan tutarlar ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilen tutarların izlenmesi için kullanılır.

### **Hesaba ilişkin işlemler**

Malî kuruluşlara gerek nakdi sermaye ve gerekse aynı sermaye transferi şeklindeki iştirakler rayiç değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen malî kuruluşlara nakdi veya aynı sermaye şeklindeki katılımların, ilgili malî kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir.

Sermaye iştiraklerinin değerlemesi sonucunda ortaya çıkan değer artış ve azalışları da ilgili malî kuruluşların kayıtlarına uygun olarak bu hesaba kaydedilir. Değerleme artış veya azalışlarının birbirine uygun şekilde hesaplara yansıtılmasında, ilgili malî kuruluşun değerleme işlemi sonucunda ortaya çıkan yeni değerleri esas alınır. Malî kuruluşlarca yapılan yeniden değerlendirme işlemlerine ilişkin belgeler genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için Hazine Müsteşarlığına, kapsama dâhil diğer kamu idareleri için ilgili kamu idaresine gönderilir. İç Ödemeler Muhasebe Birimi veya ilgili kamu idaresi muhasebe birimi sermaye hareketlerine ilişkin bu belgeleri esas alarak muhasebeleştirme işlemlerini yapar. Sermaye hareketlerine ilişkin belgelerin bir nüshası muhasebeleştirme belgesine eklenir.

Malî kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına kayıt yapılmasını gerektiren her bir işlemin belgesi en geç bir ay içinde İç Ödemeler Muhasebe Birimi veya ilgili kamu idaresi muhasebe birimine intikal ettirilir. Muhasebe birimince, söz konusu işlemlerden bütçe gelir ve gider hesaplarını ilgilendirenlerle ilişkin kayıtların mahsup dönemi sonuna kadar ilgili hesaplara kaydedilmek suretiyle yapılması zorunludur.

Malî kuruluşlara verilen sermayenin işletilmesi sonucunda ortaya çıkan ve özel kanunlarında sermayeye eklenmesine yetki verilen kârlar bütçe ve ödenek hesapları ile ilişkilendirilmek suretiyle hesaplara kaydedilir. Ancak, sermayeye eklenen karlardan yılı bütçe olanaklarıyla karşılanma imkânı olmadığı anlaşılan tutarlar, ödeneği temin edildiğinde bütçe ve ödenek hesaplarıyla ilişkilendirilmek üzere hesaplara alınır. Bütçe ödenekleriyle ilişkilendirilmeden hesaplara alınan tutarlardan ödeneği temin edilenler, ödeneğinin temin edildiği yılın bütçesine gider kaydedilir.

Malî kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için sadece Hazine Müsteşarlığının ilgili muhasebe birimlerinde kullanılır.

### **Hesabın işleyişi**

#### **a) Borç**

1 – Ziraat Bankasına 100.000.-YTL sermaye taahhüdünde bulunulmuştur.

|   |                                                                                    |         |         |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı<br>247 Sermaye Taahhütleri Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

2 – Ziraat Bankasına ödeneğine dayanılarak 100.000.-YTL sermaye aktarılmıştır.

|   |                                                                                             |         |         |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri | 100.000 | 100.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                     | 100.000 | 100.000 |

3 - Mevcut olan mali kuruluşlara yatırılan sermayelerin envanteri yapılmış olup 1.000.000.-YTL değerinde olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                                                          |           |           |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| 3 | 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 1.000.000 | 1.000.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|

4 – Duran varlıklar içinde yer 10.000.-YTL kayıtlı taşıt Halk Bankasına verilmiştir. Taşıt için 1.500.-YTL birikmiş Amortisman ve 2.500.-YTL Yeniden değerlendirme yapılmıştır.

|   |                                                                                                                                                       |                         |        |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------|
| 4 | 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı<br>257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı<br>522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı<br>254 Taşıtlar Hesabı | 6.000<br>1.500<br>2.500 | 10.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                                                               | 6.000                   | 6.000  |

5 - Yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen 5.000.-YTL lik bina inşaatı Ray Sigortaya sermaye olarak verilmiştir.

|   |                                                                                           |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı<br>258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

|  |                            |       |       |
|--|----------------------------|-------|-------|
|  | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 5.000 |       |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |       | 5.000 |

**6 – Güven Türk Sigorta A.Ş.** verilen sermayenin işletilmesi sonucunda elde edilen 20.000.-YTL karın sermayeye eklenmesine karar verilmiştir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 6 | 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı | 20.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |        | 20.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                        | 20.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                       |        | 20.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                       | 20.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                        |        | 20.000 |

**b) Alacak**

**1 – Güven Türk Sigorta A.Ş.** verilen 20.000.-YTL sermaye nakden iade edilmiştir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 102-Banka Hesabı                                 | 20.000 |        |
|   | 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı |        | 20.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                        | 20.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                       |        | 20.000 |

**2– Sermaye olarak Halk Bankasına verilen 10.000.-YTL taşıt geri alınmıştır.**

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 254 Taşıtlar Hesabı                              | 10.000 |        |
|   | 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                        | 10.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                       |        | 10.000 |

**3 – Güven Türk Sigorta A.Ş.’nin 20.000.-YTL faaliyet zararının ödenmiş sermayeden mahsup edilmiştir.**

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                              | 20.000 |        |
|   | 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hesabı |        | 20.000 |

|  |                            |        |        |
|--|----------------------------|--------|--------|
|  | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 20.000 |        |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |        | 20.000 |

4– Ziraat Bankasına verilen 100.000.-YTL sermaye taahhüdünden vazgeçilmiştir.

|   |                                               |         |         |
|---|-----------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı                | 100.000 |         |
|   | 240 Mali Kuruluşlara Yatırılan Sermayeler Hs. |         | 100.000 |

## 241 MAL VE HİZMET ÜRETEK KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI

### Hesabın niteliği

Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakden veya aynı olarak verilen sermaye tutarları ve bu sermaye tutarlarının işletilmesinden doğan kâr ve zararlar, bütçeye iade olunan sermayeler ile bu kurumlara ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetleri bedelinden, bu kurumların ödenmemiş sermayelerine mahsup edilenlerin izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Mal ve hizmet üreten kuruluşlara gerek nakdi sermaye ve gerekse aynı sermaye şeklindeki iştirakler rayiç değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermayesine iştirak edilen mal ve hizmet üreten kuruluşlara nakdi veya aynı sermaye şeklindeki katılımlardan bu hesapta kayıtlı tutarların, kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir.

Sermaye iştiraklerinin değerlemesi sonucunda ortaya çıkan artış ve azalışlar da ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların kayıtlarına uygun olarak bu hesaba kaydedilir. Değerleme artış veya azalışlarının birbirine uygun şekilde hesaplara yansıtılmasında, ilgili mal ve hizmet üreten kuruluşların değerlendirme işlemi sonucunda ortaya çıkan yeni değerleri esas alınır. Mal ve hizmet üreten kuruluşlarca yapılan yeniden değerlendirme işlemlerine ilişkin belgeler genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için Hazine Müsteşarlığına, kapsama dâhil diğer kamu idareleri için ilgili kamu idaresine gönderilir. İç Ödemeler Muhasebe Birimi veya ilgili kamu idaresi muhasebe birimi sermaye hareketlerine ilişkin bu belgeleri esas alarak muhasebeleştirme işlemlerini yapar. Sermaye hareketlerine ilişkin belgelerin bir nüshası muhasebeleştirme belgesine eklenir.

Mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabında kayıt yapılmasını gerektiren her bir işlemin belgesi en geç bir ay içinde İç Ödemeler Muhasebe Birimi veya ilgili kamu idaresi muhasebe birimine intikal ettirilir. Muhasebe birimince, söz konusu işlemlerden bütçe gelir ve gider hesaplarını ilgilendirenlerle ilişkin kayıtların mahsup dönemi sonuna kadar ilgili hesaplara kaydedilmek suretiyle yapılması zorunludur.

Mal ve hizmet üreten kuruluşlara verilen sermayenin işletilmesi sonucunda ortaya çıkan ve özel kanunlarında sermayeye eklenmesine yetki verilen kârlar bütçe ve ödenek hesapları ile ilişkilendirilmek suretiyle hesaplara kaydedilir. Ancak, sermayeye eklenen karlardan yılı bütçe olanaklarıyla karşılanma imkânı olmadığı anlaşılan tutarlar, ödeneği temin edildiğinde bütçe ve ödenek hesaplarıyla ilişkilendirilmek üzere hesaplara alınır. Bütçe ödenekleriyle ilişkilendirilmeden hesaplara alınan tutarlardan ödeneği temin edilenler, ödeneğinin temin edildiği yılın bütçesine gider kaydedilir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç



1- Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğüne ödeneğine dayanılarak 100.000.-YTL sermaye taahhüdünde bulunulmuştur.

|   |                                                                                         |         |         |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yat. Ser. Hesabı<br>247 Sermaye Taahhütleri Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

2 - Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğüne ödeneğine dayanılarak 100.000.-YTL sermaye aktarılmıştır.

|   |                                                                                                  |         |         |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yat. Ser. Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri | 100.000 | 100.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                          | 100.000 | 100.000 |

3- Mevcut olan mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermayelerin envanteri yapılmış olup, 1.000.000.-YTL değerinde mal ve hizmet üreten kuruluşlara yatırılan sermaye olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                                                               |           |           |
|---|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| 3 | 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yat. Ser. Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 1.000.000 | 1.000.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|

4 - Duran varlıklar içinde yer 10.000.-YTL kayıtlı taşıt, MKE sermayeye eklenmek üzere verilmiştir. Taşıt için 1.500.-YTL birikmiş Amortisman ve 2.500.-YTL yeniden değerlendirme yapılmıştır.

|   |                                                                                                                                                          |                         |        |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------|
| 4 | 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yat.Ser.Hesabı<br>257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı<br>522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı<br>254 Taşıtlar Hesabı | 6.000<br>1.500<br>2.500 | 10.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                                                                  | 6.000                   | 6.000  |

5 - Yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen 5.000.-YTL lik bina, Ankara Palasa sermaye olarak verilmiştir.

|   |                                                     |       |       |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yat.Ser.Hesabı | 5.000 |       |
|   | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı               |       | 5.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                          | 5.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                           |       | 5.000 |

**6–** Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğüne verilen sermayenin işletilmesi sonucunda elde edilen 20.000.-YTL karın sermayeye eklenmesine karar verilmiştir.

|   |                                                     |        |        |
|---|-----------------------------------------------------|--------|--------|
| 6 | 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yat.Ser.Hesabı | 20.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                                 |        | 20.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                           | 20.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                          |        | 20.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                          | 20.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                           |        | 20.000 |

**b) Alacak**

**1–** Çay İşletmeleri Genel Müdürlüğüne verilen 20.000.-YTL sermaye nakden iade edilmiştir.

|   |                                                    |        |        |
|---|----------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 102 Banka Hesabı                                   | 20.000 |        |
|   | 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yat. Ser. Hs. |        | 20.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                          | 20.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                         |        | 20.000 |

**2 –** MKE kurumuna sermaye olarak verilen 10.000.-YTL lik taşıt geri alınmıştır.

|   |                                                    |        |        |
|---|----------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 254 Taşıtlar Hesabı                                | 10.000 |        |
|   | 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yat. Ser. Hs. |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                          | 10.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                         |        | 10.000 |

**3–** Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğünün 20.000.-YTL faaliyet zararı ödenmiş sermayeden mahsup edilmiştir.

|   |                                                    |        |        |
|---|----------------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                                | 20.000 |        |
|   | 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yat. Ser. Hs. |        | 20.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                         | 20.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                          |        | 20.000 |

4– Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğünün verilen 100.000.-YTL sermaye taahhüdünden vazgeçilmiştir.

|   |                                                    |         |         |
|---|----------------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı                     | 100.000 |         |
|   | 241 Mal ve Hizmet Üreten Kuruluşlara Yat. Ser. Hs. |         | 100.000 |

## 242 DÖNER SERMAYELİ KURULUŞLARA YATIRILAN SERMAYELER HESABI

### Hesabın niteliği

Döner sermayeli kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabı; kamu idarelerinin bütçelerine konulan ödeneklere dayanarak, döner sermayeli kuruluşlara verdikleri ayni ve nakdi sermayelerin, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde İç Ödemeler Muhasebe Birimince, kapsama dâhil diğer kamu idareleri için muhasebe birimlerince izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Döner sermayeli kuruluşlara gerek nakdi ve gerekse ayni sermaye şeklindeki iştirakler rayiç değerleri ile bu hesaba kaydedilir. Sermaye katılımı tutarlarının döner sermayeli kuruluşların öz kaynak hesaplarında karşılık olarak yer alan tutarlarla eşit olması gerekir.

Döner sermayeli kuruluşların sermaye hareketleri işlemlerine ilişkin belgeler genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için İç Ödemeler Muhasebe Birimine, kapsama dâhil diğer kamu idareleri için ilgili idarelere gönderilir. Muhasebe birimi, sermaye hareketlerine ilişkin bu belgeleri esas alarak muhasebeleştirme işlemlerini yapar. Sermaye hareketlerine ilişkin belgelerin bir nüshası muhasebeleştirme belgesine eklenir.

Döner sermayeli kuruluşlara yatırılan sermayeler hesabına kayıt yapılmasını gerektiren her bir işlemin belgesi en geç bir ay içinde İç Ödemeler Muhasebe Birimi veya ilgili kamu idaresi muhasebe birimine intikal ettirilir. Muhasebe birimince, söz konusu işlemlerden bütçe gelir ve gider hesaplarını ilgilendirenlerle ilişkin kayıtların mahsup dönemi sonuna kadar ilgili hesaplara kaydedilmek suretiyle yapılması zorunludur.

Döner sermayeli kuruluşlara verilen sermayenin işletilmesi sonucunda ortaya çıkan ve özel kanunlarında sermayeye eklenmesine yetki verilen kârlar bütçe ve ödenek hesapları ile ilişkilendirilmek suretiyle hesaplara kaydedilir. Ancak, sermayeye eklenen karlardan yılı bütçe olanaklarıyla karşılanma imkânı olmadığı anlaşılan tutarlar, ödeneği temin edildiğinde bütçe ve ödenek hesaplarıyla ilişkilendirilmek üzere hesaplara alınır. Bütçe ödenekleriyle ilişkilendirilmeden hesaplara alınan tutarlardan ödeneği temin edilenler, ödeneğinin temin edildiği yılın bütçesine gider kaydedilir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1– Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine ödeneğine dayanılarak 100.000.-YTL sermaye taahhüdünde bulunulmuştur.

|   |                                                                                        |         |         |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser.Hesabı<br>247 Sermaye Taahhütleri Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

2 – Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine ödeneğine dayanılarak 100.000.-YTL sermaye aktarılmıştır.

|   |                                                                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser.Hs.<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri | 100.000 | 100.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                      | 100.000 | 100.000 |

3 - Mevcut olan döner sermayeli kuruluşlara yatırılan sermayelerin envanteri yapılmış olup, döner sermayeli kuruluşlara yatırılan sermaye tutarının 1.000.000.-YTL değerinde olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                                                              |           |           |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| 3 | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser.Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 1.000.000 | 1.000.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|

4 – Duran varlıklar içinde yer 10.000.-YTL kayıtlı taşıt Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine verilmiştir. Taşıt için 1.500.-YTL birikmiş amortisman ve 2.500.-YTL yeniden değerlendirme yapılmıştır.

|   |                                                                                                                                                            |                         |        |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|--------|
| 4 | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser. Hesabı<br>257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı<br>522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı<br>254 Taşıtlar Hesabı | 6.000<br>1.500<br>2.500 | 10.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                                                                    | 6.000                   | 6.000  |

5 - Yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen 5.000.-YTL lik bina inşaatı, Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine sermaye olarak verilmiştir.

|   |                                                                                                |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser. Hesabı<br>258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

|  |                            |       |       |
|--|----------------------------|-------|-------|
|  | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 5.000 |       |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |       | 5.000 |

**6 – Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine verilen sermayenin işletilmesi sonucunda elde edilen 20.000.-YTL karın sermayeye eklenmesine karar verilmiştir.**

|   |                                                      |        |        |
|---|------------------------------------------------------|--------|--------|
| 6 | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser.Hesabı | 20.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                                  |        | 20.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                            | 20.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                           |        | 20.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                           | 20.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                            |        | 20.000 |

**b) Alacak**

**1 – Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine verilen 20.000.-YTL sermaye nakden iade edilmiştir.**

|   |                                                    |        |        |
|---|----------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 102 Banka Hesabı                                   | 20.000 |        |
|   | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser. Hs. |        | 20.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                          | 20.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                         |        | 20.000 |

**2– Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine verilen 10.000.-YTL taşıt geri alınmıştır.**

|   |                                                   |        |        |
|---|---------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 254 Taşıtlar Hesabı                               | 10.000 |        |
|   | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser.Hs. |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                         | 10.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                        |        | 10.000 |

**3– Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesinin 20.000.-YTL faaliyet zararı ödenmiş sermayeden mahsup edilmiştir.**

|   |                                                   |        |        |
|---|---------------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                               | 20.000 |        |
|   | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser.Hs. |        | 20.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                        | 20.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                         |        | 20.000 |

4– Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine verilen 100.000.-YTL sermaye taahhüdünden vazgeçilmiştir.

|   |                                                   |         |         |
|---|---------------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı                    | 100.000 |         |
|   | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser.Hs. |         | 100.000 |

#### 247 SERMAYE TAAHHÜTLERİ HESABI (-)

##### Hesabın niteliği

Sermaye taahhütleri hesabı, kamu idarelerinin malî kuruluşlar, mal ve hizmet üreten kuruluşlar ve döner sermayeli kuruluşlarla ilgili sermaye taahhütlerinin izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

###### a) Alacak

1– Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine ödeneğine dayanılarak 100.000.-YTL sermaye taahhüdünde bulunulmuştur.

|   |                                                      |         |         |
|---|------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser.Hesabı | 100.000 |         |
|   | 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı                       |         | 100.000 |

###### b) Borç

1– Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine taahhüt edilen 100.000.-YTL sermaye nakit olarak ödemek sureti ile yerine getirilmiştir.

|   |                                |         |         |
|---|--------------------------------|---------|---------|
| 1 | 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı | 100.000 |         |
|   | 100 Kasa Hesabı                |         | 100.000 |

2- Hazine Müsteşarlığınca ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan alacak vadesinde; 500.000.-YTL ana para (Faizin 1.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait) 3.000.-YTL faizi ile birlikte (Y) Döner sermaye işletmesinin ödenmemiş sermayesine mahsup edilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı               | 503.000 |         |
|   | 232 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs. |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |         | 1.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                |         | 1.500   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                    | 3.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                   |         | 3.000   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 503.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |         | 503.000 |

3– Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine verilen 100.000.-YTL sermaye taahhüdünden vazgeçilmiştir.

|   |                                                    |         |         |
|---|----------------------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 247 Sermaye Taahhütleri Hesabı                     | 100.000 |         |
|   | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Ser. Hs. |         | 100.000 |

#### 248 DİĞER MALÎ DURAN VARLIKLAR HESABI

##### Hesabın niteliği

Diğer malî duran varlıklar hesabı, yukarıdaki hesaplar kapsamına girmeyen diğer malî duran varlıkların izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

###### a) Borç

1 – Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine ödeneğine dayanılarak 100.000.-YTL değerinde diğer mali duran varlık nakten verilmiştir.

|   |                                         |         |         |
|---|-----------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 248 Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabı   | 100.000 |         |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri |         | 100.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı              | 100.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı               |         | 100.000 |

2 - Mevcut olan diğer mali duran varlıkların envanteri yapılmış olup, diğer mali duran varlık tutarının 1.000.000.-YTL değerinde olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                       |           |           |
|---|---------------------------------------|-----------|-----------|
| 2 | 248 Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabı | 1.000.000 |           |
|   | 500 Net Değer Hesabı                  |           | 1.000.000 |

**b) Alacak**

**1** – Kırıkkale Üniversitesi Döner Sermaye İşletmesine verilen 20.000.-YTL değerindeki diğer mali duran varlık nakden iade edilmiştir.

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 102 Banka Hesabı                      | 20.000 |        |
|   | 248 Diğer Mali Duran Varlıklar Hesabı |        | 20.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 20.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 20.000 |

**25 MADDİ DURAN VARLIKLAR**

Maddi duran varlıklar hesap grubu, kamu idarelerince faaliyetlerinde kullanılmak üzere edinilen ve tahmini yararlanma süresi bir yıldan fazla olan fiziki varlıklar ile bunların birikmiş amortismanlarının izlenmesi için kullanılır.

Maddi duran varlıklar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

250 Arazi ve Arsalar Hesabı

251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı

252 Binalar Hesabı

253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı

254 Taşıtlar Hesabı

255 Demirbaşlar Hesabı

256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı

257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı

259 Yatırım Avansları Hesabı

**Hesap grubuna ilişkin işlemler**

Maddi duran varlıklar hakkında 5018 sayılı Kamu Malî Yönetimi ve Kontrol Kanununun 44 üncü maddesinde belirtilen yönetmeliklerin ilgili hükümleri ile aşağıdaki hükümlere göre işlem yapılır:

**a) Maddi duran varlıkların hesaplara alınması;**

Edinilen maddi duran varlıklar, maliyet bedeli ile hesaplara alınır. Maliyet bedeline varlıkların elde edilmesinde faiz hariç yapılan her türlü gider ilave edilir. Bağış veya hibe olarak edinilen maddi duran varlıklar varsa bilinen değeriyle, yoksa değerlemesi yapıldıktan sonra tespit edilen değeriyle hesaplara alınır.

Maddi duran varlıklardan satın alma suretiyle edinilen taşınırın giriş işlemleri için düzenlenen taşınır işlem fişlerinin bir nüshasının ödeme emri belgesi ekinde, diğer şekillerde edinilen taşınırın girişleri ve hesaplarda kayıtlı taşınırın çıkışları için düzenlenen taşınır işlem fişlerinin birer nüshasının ise düzenleme tarihini takip eden on gün içinde ve her durumda malî yıl sona ermeden önce muhasebe birimine gönderilmesi ve muhasebeleştirilmesi zorunludur.



Maddi duran varlıklar hesap grubunda yer alan hesaplara kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Aynı bütçeli kamu idaresinin harcama birimleri arasındaki maddi duran varlık aktarmaları, muhasebe işlem fişi düzenlenmek suretiyle muhasebe kaydı ile yapılır. Aynı muhasebe birimine bağlı harcama birimleri arasındaki aktarmalar ilgili varlık hesabına borç ve alacak, başka muhasebe birimlerine bağlı harcama birimleri arasındaki aktarmalar ise muhasebe birimleri arası işlemler hesabına kaydedilmek suretiyle yapılır.

Dönem sonlarında yeniden değerlendirme ve amortismanına tabi tutulan maddi duran varlıkların miktar ve değerlerinde; satılma, başka bir birime devredilme, kaybolma, çalınma, yanma, kırılma, bozulma gibi nedenlerle ortaya çıkan eksilmeler, ilgili harcama biriminin taşınır ve taşınmazlarının kayıt ve kontrolünden sorumlu personel ile harcama yetkilisince muhasebe birimine bildirilir. Bunun üzerine muhasebe birimlerince kayıtlar güncellenir.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olup hesaplarda yer almayan maddi duran varlıklardan, envanter ve değerlemesi yapılanlar harcama birimi tarafından bildirildikçe, muhasebe birimince ilgili maddi duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınır.

Henüz kayıtlara alınmamış olan maddi duran varlıklardan herhangi bir nedenle elden çıkarılanlar, öncelikle elden çıkarma değerleriyle, ilgili maddi duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınır.

#### **b) Maddi duran varlıklar için yapılan değer artırıcı harcamalar;**

Maddi duran varlıklar için sonradan yapılan ve o varlığın değerini, kullanım süresini, ürün ve hizmet kalitesini, sağlanan faydayı artıran veya üretilen mal veya hizmetlerin üretim maliyetini azaltan her türlü maliyet, ilgili maddi duran varlığın kayıtlı değerine ilave edilir ve amortisman hesaplamasında dikkate alınır.

Bunların dışında maddi duran varlıklar için yapılan her türlü normal bakım ve onarım harcamaları gider olarak kaydedilir.

#### **c) Yapılmakta olan yatırımlara ilişkin işlemler;**

Bütçeye gider kaydıyla edinilen yapılmakta olan yatırımlara ilişkin ödeneklerin, bütçenin ekonomik sınıflandırmasındaki "Sermaye Giderleri" bölümüne ait olması gerekir.

Yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen maddi duran varlıklar, geçici kabul işlemi tamamlandıktan sonra ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılır. Geçici kabulün tamamlandığı tarih, 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanununun 44 üncü maddesine göre geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihtir.

Yapılmakta olan yatırımlar hesabında izlenen her bir iş için proje numarasıyla ayrı bir taahhüt kartı tutulur.

Yapılmakta olan yatırımlar hesabı, maddi duran varlık çeşitlerine göre bölümlenmekle birlikte proje bazında raporlanır.

Yapılmakta olan yatırımlar hesabında kayıtlı tutarlar, girişilen taahhütler için fiyat farkı ve benzerleri dâhil yapılan toplam ödemeleri gösterir.

#### **ç) Maddi duran varlıkların yeniden değerlendirme işlemleri;**

Bu Yönetmelik kapsamındaki idarelerin, bilançolarına dâhil amortismanına tabi varlıkları ve bu varlıklar üzerinden ayrılmış olup bilançolarında gösterilen amortismanları, son üç yıllık fiyatlar genel düzeyindeki değişim toplamı Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre belirlenen oranı geçmesi hâlinde, her hesap dönemi sonu itibarıyla Bakanlıkça belirlenecek esas ve usullere göre yeniden değerlemeye tabi tutulur.

Maddi duran varlıklar ve bu varlıklar için geçmiş yıllarda ayrılmış olan amortismanlar, yeniden değerlemenin yapılacağı yıla ait oran ile çarpılmak suretiyle değerlendirir.

Yeniden değerlendirme neticesinde doğacak değer artış veya azalışları, bir taraftan ilgili maddi duran varlık hesabına kaydedilirken, diğer taraftan yeniden değerlendirme farkları hesabına kaydedilir. Yeniden değerlendirme farkı, amortismanına tabi varlıkların yeniden değerlemesinden önceki net bilanço varlık değerlerinin, bu kıymetlere yeniden değerlendirme oranının tatbikinden sonra bulunacak net bilanço varlık değerlerinden indirilmesi suretiyle bulunur. Net bilanço varlık değeri, varlıkların bilanço hesaplarında yazılı değerlerinden, birikmiş amortismanın düşülmesi suretiyle bulunan tutarı ifade eder.

Hesap dönemleri sonu itibarıyla yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı Bakanlıkça belirlenir.

Hesap dönemi içinde edinilen amortismanına tabi varlıklar için edinildiği dönem için yeniden değerlendirme yapılmaz.

Bir varlık herhangi bir nedenle elden çıkarılmışsa yeniden değerlendirme farkı da hesaplardan çıkarılır. Yeniden değerlendirme farkları hesabına kaydedilmiş tutarlar ilgili varlık tamamen amorti edildikten sonra net değer hesabına aktarılabilir.

#### **d) Maddi duran varlıkların amortisman işlemleri;**

Bir yıldan fazla kullanılabilen ve yıpranmaya, aşınmaya veya kıymetten düşmeye maruz kalan maddi duran varlıklar için amortisman ayrılır.

Amortismanına tabi varlıklar; birden fazla muhasebe döneminde kullanılması beklenen, sınırlı bir hizmet süresi olan ve bir kamu idaresi tarafından mal ile hizmet üretim ve tedarikinde kullanılan ve/veya kurum içi genel yönetim amaçları için elde tutulan varlıklardır.

Bu Yönetmelik kapsamına dâhil kamu idarelerince muhasebe sistemine dâhil edilen maddi duran varlıklardan; arazi ve arsalar, yapım aşamasındaki sabit varlıklar, varlıkların elde edilmesi için verilen avans ve krediler ile sanat eserleri dışındakilerden hangilerinin amortisman ve tükenme payına tabi tutulacağı ve bunlara ilişkin esas ve usuller, uygulanacak amortisman ve tükenme payı süresi, yöntemi ve oranları ile duran varlık çeşitlerine göre tutulacak defterler Bakanlıkça belirlenir.

Ayrılan amortisman tutarı gider olarak muhasebeleştirilir. Varlıkların ilk defa amortisman ve yeniden değerlemeye esas alınacak değeri kayıt bedelidir. Ancak, yeniden değerlemeye tabi tutulmuş olan varlıklar için amortisman hesaplamasına esas alınacak değer yeniden değerlendirme sonucu ortaya çıkan değerdir. Bir varlık için yapılan harcamaların, varlığın iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin artırılması sonucunu doğurması durumunda amortisman hesaplaması varlığın yeni değeri üzerinden yapılır.

Bir varlığın kullanımından elde edilebilecek ekonomik fayda tüketildikçe, bu tüketimi yansıtabilmek amacıyla ayrılan amortismanların birikmiş tutarı, varlığın defter değeri altında eksi değer olarak gösterilir.

Amortismanına tabi olup, yangın, deprem, su basması gibi afetler neticesinde değerini tamamen veya kısmen kaybeden varlıklar üst yöneticinin uygun görüşü üzerine giderleştirilir.

Çeşitli nedenlerle kamu idarelerinde kullanıma olanaklarını yitiren maddi duran varlıklardan, diğer duran varlıklar hesap grubuna aktarılanların birikmiş amortisman tutarları, diğer duran varlıklar hesap grubu içindeki birikmiş amortismanlar hesabına aktarılır.

#### **e) Maddi duran varlıkların net değeri ve satılması;**

Amortisman ayrılmış olan varlıkların net değeri, kayıtlı değerden ayrılmış amortismanlar ve varsa yeniden değerlendirme farkı düşüldükten sonra kalan tutardır.

Maddi duran varlıkların satış işlemleri sırasında, amortisman ve yeniden değerlemeye tabi olanlarda net değeri, diğerlerinde kayıtlı değeri ile satış bedeli arasında fark olması durumunda, oluşan olumlu veya olumsuz fark, ilgisine göre faaliyet gelir veya gider hesaplarının değer ve miktar değişimleri yardımcı hesaplarına kaydedilerek muhasebeleştirilir.

Devir ve trampa satış hükmündedir.

## 250 ARAZİ VE ARSALAR HESABI

### Hesabın niteliği

Arazi ve arsalar hesabı, kamu idarelerine ait her türlü arazi ve arsalarının izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Kırıkkale Defterdarlığı hizmet binası yapmak üzere 100.000.-YTL değere bir arsa satın almıştır.

|   |                                  |         |         |
|---|----------------------------------|---------|---------|
| 1 | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı      | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı              |         | 750     |
|   | 103 Verilen çekler ve Gön Em.Hs. |         | 99.250  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı        | 750     |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |         | 750     |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı       | 100.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı        |         | 100.000 |

2 – Mevcut arsa ve arazilerin envanteri yapılmış olup, genel bütçeye ait 500.000.-YTL değerinde arsa ve arazi olduğu tespit edilmiştir.

|   |                             |         |         |
|---|-----------------------------|---------|---------|
| 2 | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı | 500.000 |         |
|   | 500 Net Değer Hesabı        |         | 500.000 |

3– Kırıkkale Belediyesinin vergi borcuna karşılık 150.000.-YTL değerindeki belediyeye ait arsa hazineye intikal etmiştir.

|   |                                  |         |         |
|---|----------------------------------|---------|---------|
| 3 | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı      | 150.000 |         |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |         | 150.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma hesabı        | 150.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |         | 150.000 |

4 – Vatandaş A, okul yapılması için bedelsiz olarak 100.000.-YTL değerindeki bir arsayı hazineye bağışlamıştır.

|   |                             |         |         |
|---|-----------------------------|---------|---------|
| 4 | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı         |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı   | 100.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı  |         | 100.000 |

5- Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki arsa Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                             |         |         |
|---|-----------------------------|---------|---------|
| 5 | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı |         | 100.000 |

6- Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki arsa Ankara Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                                           |         |         |
|---|-------------------------------------------|---------|---------|
| 6 | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı               | 100.000 |         |
|   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hs. |         | 100.000 |

**b) Alacak**

1 - Kırıkkale Milli Emlak Müdürlüğü Hazineye ait 20.000.-YTL değerindeki arsanın satışını yapmış olup, satış tutarının tamamı tahsil etmiştir. Satış bedelinin %10 nu diğer kamu daireleri için ayrılmıştır.

a) 20.000.-YTL değer ile satılmıştır.

b) 25.000.-YTL değer ile satılmıştır.

c) 15.000.-YTL değer ile satılmıştır.

|   |   |                                   |        |        |
|---|---|-----------------------------------|--------|--------|
| 1 | a | 100 Kasa Hesabı                   | 20.000 |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı               | 2.000  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı       |        | 20.000 |
|   |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı |        | 2.000  |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı         | 18.000 |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı        |        | 18.000 |

|  |   |                                   |        |        |
|--|---|-----------------------------------|--------|--------|
|  | b | 100 Kasa Hesabı                   | 25.000 |        |
|  |   | 630 Giderler Hesabı               | 2.500  |        |
|  |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı       |        | 20.000 |
|  |   | 600 Gelirler Hesabı               |        | 5.000  |
|  |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı |        | 2.500  |
|  |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı         | 22.500 |        |
|  |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı        |        | 22.500 |
|  | c | 100 Kasa Hesabı                   | 15.000 |        |
|  |   | 630 Giderler Hesabı               | 1.500  |        |
|  |   | 630 Giderler Hesabı               | 5.000  |        |
|  |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı       |        | 20.000 |
|  |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı |        | 1.500  |
|  |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı         | 13.500 |        |
|  |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı        |        | 13.500 |

2 – Kırıkkale Milli Emlak Müdürlüğü Hazineye ait 20.000.-YTL değerindeki arsayı taksitle satışını yapmış olup, satış tutarının 5.000.-YTL kısmını tahsil etmiştir. Satış bedelinin %10 u diğer kamu daireleri için ayrılmıştır. (Faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilecek olan 5.000.-YTL)

- a) 20.000.-YTL değer ile satılmıştır.  
b) 25.000.-YTL değer ile satılmıştır.  
c) 15.000.-YTL değer ile satılmıştır.

|   |   |                                     |        |        |
|---|---|-------------------------------------|--------|--------|
| 2 |   | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 13.000 |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 5.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                 | 2.000  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı         |        | 20.000 |
|   | a | 100 Kasa Hesabı                     | 5.000  |        |
|   |   | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı |        | 4.500  |
|   |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı   |        | 500    |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 4.500  |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |        | 4.500  |
|   |   |                                     |        |        |

|  |   |                                     |        |        |
|--|---|-------------------------------------|--------|--------|
|  | b | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 17.500 |        |
|  |   | 227 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 5.000  |        |
|  |   | 630 Giderler Hesabı                 | 2.500  |        |
|  |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı         |        | 20.000 |
|  |   | 600 Gelirler Hesabı                 |        | 5.000  |
|  |   | 100 Kasa Hesabı                     | 5.000  |        |
|  | c | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı |        | 4.500  |
|  |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı   |        | 500    |
|  |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 4.500  |        |
|  |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |        | 4.500  |
|  |   | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 8.500  |        |
|  |   | 227 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 5.000  |        |
|  |   | 630 Giderler Hesabı                 | 1.500  |        |
|  |   | 630 Giderler Hesabı                 | 5.000  |        |
|  |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı         |        | 20.000 |
|  |   | 100 Kasa Hesabı                     | 5.000  |        |
|  |   | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı |        | 4.500  |
|  |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı   |        | 500    |
|  |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 4.500  |        |
|  |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |        | 4.500  |

**3-** Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki arsa Kırıkkale Üniversitesine bedelsiz olarak devredilmiştir.

|   |                             |         |         |
|---|-----------------------------|---------|---------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı         | 100.000 |         |
|   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı |         | 100.000 |

**4 –** Bahşılı Muhasebe Biriminde 10.000.-YTL değer ile kayıtlı arsanın üzerine,

**a)** 20.000.-YTL değerinde hizmet binası yapılmıştır.

**b)** 8.000.-YTL değerinde hizmet binası yapılmıştır.

|   |   |                             |        |        |
|---|---|-----------------------------|--------|--------|
| 4 | a | 252 Binalar Hesabı          | 20.000 |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı |        | 10.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı         |        | 10.000 |

|   |                             |       |        |
|---|-----------------------------|-------|--------|
|   | 252 Binalar Hesabı          | 8.000 |        |
| b | 630 Giderler Hesabı         | 2.000 |        |
|   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı |       | 10.000 |

5 - Vatandaş A, okul yapılması için bedelsiz olarak hazineye bağışladığı 100.000.-YTL değerindeki arsayı okul yapılmaması üzerine geri istemiştir.

|   |                             |         |         |
|---|-----------------------------|---------|---------|
| 5 | 630 Giderler Hesabı         | 100.000 |         |
|   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı |         | 100.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı  | 100.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı   |         | 100.000 |

## 251 YERALTI VE YERÜSTÜ DÜZENLERİ HESABI

### Hesabın niteliği

Yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabı; herhangi bir işin gerçekleşmesini sağlamak veya kolaylaştırmak için, yeraltında veya yerüstünde inşa edilmiş kamu idarelerine ait her türlü yol, köprü, baraj, tünel, bölme, sarnıç, iskele, hark ve benzeri yapıların izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Yapımı tamamlanan 50.000.-YTL değerindeki köprünün geçici kabulü yapılmıştır.

|   |                                         |        |        |
|---|-----------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı | 50.000 |        |
|   | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı   |        | 50.000 |

2 – İskelenin bakımı yapılarak daha verimli kullanılması sağlanmış ve bu iş için 10.000.-YTL harcanmıştır.

|   |                                                |        |        |
|---|------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı        | 10.000 |        |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı |        | 9.925  |
|   | 600 Gelirler Hesabı                            |        | 75     |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                     | 10.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                      | 75     |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                     |        | 75     |

3 – Yer altı ve yerüstü düzenlerinin envanteri yapılmış ve 250.000.-YTL değerinde hazine malı yer altı ve yerüstü düzenin bulunduğu görülmüştür.

|   |                                                                 |         |         |
|---|-----------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 250.000 | 250.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------|---------|---------|

4 – Ankara Özel İdaresinin vergi borçuna karşılık 10.000.-YTL değerindeki Ankara Özel İdaresine ait sarnıç hazineye intikal etmiştir.

|   |                                                                             |        |        |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı<br>120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                     | 10.000 | 10.000 |

5 – Vatandaş (A), bedelsiz olarak 100.000.-YTL değerinde bir köprü yaptırarak hazineye hibe etmiştir.

|   |                                                                |         |         |
|---|----------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı        | 100.000 | 100.000 |

6 - Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki gölet Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                                                                                    |         |         |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 6 | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı<br>251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

7 - Kırıkkale İl Tarım Müdürlüğüne tahsisli 100.000.-YTL değerindeki gölet Ankara Çevre ve Orman İl Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                                                                                     |         |         |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 7 | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı<br>511Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hs. | 100.000 | 100.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|



**8 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi hesaplarında 100.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 5.000.-YTL olan köprünün %10 değer artışı yapılmıştır.**

|   |                                         |        |       |
|---|-----------------------------------------|--------|-------|
| 8 | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı | 10.000 |       |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı       |        | 500   |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı   |        | 9.500 |

**b) Alacak**

**1 - Güdül Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan iskele özelleştirme kapsamında,**

**a) 10.000.-YTL bedel ile satılmıştır.**

**b) 8.000.-YTL bedel ile satılmıştır.**

|   |                            |                                         |        |        |
|---|----------------------------|-----------------------------------------|--------|--------|
| 1 | a                          | 100 Kasa Hesabı                         | 10.000 |        |
|   |                            | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı   | 500    |        |
|   |                            | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı       | 1.000  |        |
|   |                            | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı |        | 10.000 |
|   |                            | 600 Gelirler Hesabı                     |        | 1.500  |
|   |                            | 805 Gelir Yansıtma Hesabı               | 10.000 |        |
|   | b                          | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı              |        | 10.00  |
|   |                            | 100 Kasa Hesabı                         | 8.000  |        |
|   |                            | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı   | 500    |        |
|   |                            | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı       | 1.000  |        |
|   |                            | 630 Giderler Hesabı                     | 500    |        |
|   |                            | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 8.000                                   |        |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |                                         | 8.000  |        |

**2 - Keskin Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan iskele özelleştirme kapsamında,**

**a) 15.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsile edilmek üzere taksitle satılmıştır.**

**b) 6.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsile edilmek üzere taksitle satılmıştır.**

|   |   |                                         |        |        |
|---|---|-----------------------------------------|--------|--------|
| 2 | a | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı     | 10.000 |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı     | 5.000  |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı       | 1.000  |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı   | 500    |        |
|   |   | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı |        | 10.000 |
|   | b | 600 Gelirler Hesabı                     |        | 6.500  |
|   |   | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı     | 5.000  |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı       | 1.000  |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı   | 500    |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                     | 2.500  |        |
|   |   | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı |        | 10.000 |

3- Bahşılı Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkı 500.-YTL olan köprü, İlçe belediyesine devredilmiştir.

|   |                                         |       |        |
|---|-----------------------------------------|-------|--------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                     | 8.500 |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı       | 1.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı   | 500   |        |
|   | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı |       | 10.000 |

4 – Geçici kabulü yapılarak yeraltı ve yerüstü düzenleri hesabına alınan 10.000.-YTL değerindeki köprünün kesin kabulünde müteahhidin 1.000.-YTL borçlu olduğu görülmüştür.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı         | 1.000 |       |
|   | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı |       | 1.000 |

5 – Vatandaş (A), bedelsiz olarak hazineye hibe ettiği ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL ve yeniden değerlendirme farkı 1.000.-YTL olan 100.000.-YTL değerindeki sarnıcın amaç dışı kullanıldığı gerekçesi ile geri istemiştir.

|   |                                         |         |         |
|---|-----------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı       | 500     |         |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı   | 1.000   |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                     | 98.500  |         |
|   | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı |         | 100.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı              | 100.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı               |         | 100.000 |

**6 – Keskin Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL olan köprünün %10 değer azalışı yapılmıştır.**

|   |                                         |     |       |
|---|-----------------------------------------|-----|-------|
| 6 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı       | 50  |       |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı   | 950 |       |
|   | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı |     | 1.000 |

## **252 BİNALAR HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Binalar hesabı, kamu idarelerine ait her türlü binalar ile bunların bütünleyici parçaları ve eklentilerinin izlenmesi için kullanılır.

### **Hesabın işleyişi**

#### **a) Borç**

**1 – Kırıkkale Defterdarlığı hizmet binası yapılmak üzere 100.000.-YTL 'ye bir bina satın alınmıştır.**

|   |                                     |         |         |
|---|-------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 252 Binalar Hesabı                  | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                 |         | 750     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön Em.Hesabı |         | 99.250  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı          | 100.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı           |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 750     |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |         | 750     |

**2 – Yapımı tamamlanan 200.000.-YTL değerindeki Maliye Sarayının geçici kabulü yapılmıştır.**

|   |                                       |         |         |
|---|---------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 252 Binalar Hesabı                    | 200.000 |         |
|   | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı |         | 200.000 |

3 - Kırıkkale Defterdarlığı hizmet binasının ömrünün uzatılması için 10.000.YTL harcanmıştır.

|   |                                     |        |        |
|---|-------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 252 Binalar Hesabı                  | 10.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                 |        | 75     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön Em.Hesabı |        | 9.925  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı          | 10.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı           |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 75     |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |        | 75     |

4 – Hazineye ait mevcut binaların envanteri yapılmış ve toplam 100.000.-YTL değerinde bina olduğu tespit edilmiştir.

|   |                      |         |         |
|---|----------------------|---------|---------|
| 4 | 252 Binalar Hesabı   | 100.000 |         |
|   | 500 Net Değer Hesabı |         | 100.000 |

5 – Kırıkkale Belediyesinin vergi borcuna karşılık 150.000.-YTL değerindeki bina hazineye intikal etmiştir.

|   |                                  |         |         |
|---|----------------------------------|---------|---------|
| 5 | 252 Binalar Hesabı               | 150.000 |         |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |         | 150.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma hesabı        | 150.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |         | 150.000 |

6 – Bedelsiz olarak 100.000.-YTL değerindeki bir bina hazineye intikal etmiştir.

|   |                            |         |         |
|---|----------------------------|---------|---------|
| 6 | 252 Binalar Hesabı         | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 100.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |         | 100.000 |

7 – Eskişehir Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki bina Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                                          |         |         |
|---|------------------------------------------|---------|---------|
| 7 | 252 Binalar Hesabı<br>252 Binalar Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|------------------------------------------|---------|---------|

8 - Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki bina Ankara Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                                                                    |         |         |
|---|--------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 8 | 252 Binalar Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|---------|---------|

9 – Haymana Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 250.-YTL olan binanın %10 değer artışı yapılmıştır.

|   |                                                                                                  |       |           |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------|
| 9 | 252 Binalar Hesabı<br>522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı<br>257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı | 1.000 | 975<br>25 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------|

**b) Alacak**

1 - Keskin Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan bina özelleştirme kapsamında,

a) 10.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

b) 8.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

|   |                                                                                                                                            |                        |                 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------|
| 1 | 100 Kasa Hesabı<br>522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı<br>257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı<br>252 Binalar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 10.000<br>500<br>1.000 | 10.000<br>1.500 |
| a | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                                                                    | 10.000                 | 10.000          |

|   |                                       |       |       |
|---|---------------------------------------|-------|-------|
|   | 100 Kasa Hesabı                       | 8.000 |       |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500   |       |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |       |
| b | 630 Giderler Hesabı                   | 500   |       |
|   | 252 Binalar Hesabı                    |       | 8.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 8.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |       | 8.000 |

**2 - Çamlıdere Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan bina özelleştirme kapsamında,**

**a) 15.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.**

**b) 6.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.**

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
|   | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 10.000 |        |
|   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 5.000  |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
| a | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   | 252 Binalar Hesabı                    |        | 10.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 6.500  |
| 2 | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 1.000  |        |
|   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 5.000  |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
| b | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   | 630 Giderler hesabı                   | 2.500  |        |
|   | 252 Binalar Hesabı                    |        | 10.000 |

**3 - Bahşılı Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan bina İlçe belediyesine devredilmiştir.**

|   |                                       |       |        |
|---|---------------------------------------|-------|--------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                   | 8.500 |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500   |        |
|   | 252 Binalar Hesabı                    |       | 10.000 |

**4 -** Aydın İl Tarım Müdürlüğüne ait kayıtlı değerli 3.000.-YTL olan kullanılmayan hizmet binası yıkılmıştır. Bu bina için 1.000.-YTL amortisman ayrılmış ve 700.-YTL yeniden değerlendirilmiştir. Takdiri arsa değeri 300.-YTL dir.

|   |                                       |       |       |
|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 630 Giderler Hesabı                   | 1.000 |       |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |       |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 700   |       |
|   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı           | 300   |       |
|   | 252 Binalar Hesabı                    |       | 3.000 |

**5 –** Geçici kabulü yapılarak binalar hesabına alınan 10.000.-YTL değerindeki binanın kesin kabulünde müteahhidin 1.000.-YTL borçlu olduğu görülmüştür.

|   |                                 |       |       |
|---|---------------------------------|-------|-------|
| 5 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 1.000 |       |
|   | 252 Binalar Hesabı              |       | 1.000 |

**6 –** Vatandaş (A), bedelsiz olarak hazineye hibe ettiği ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL ve yeniden değerlendirme farkı 1.000.-YTL olan 100.000.-YTL değerindeki binanın amaç dışı kullanıldığı gerekçesi ile geri istemiştir.

|   |                                       |        |         |
|---|---------------------------------------|--------|---------|
| 6 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 500    |         |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 1000   |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                   | 98.500 |         |
|   | 252 Binalar Hesabı                    |        | 100.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı            | 98.500 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı             |        | 98.500  |

**7 –** Gölbaşı Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve birikmiş amortismanı 500.-YTL olan binanın %10 değer azalışı yapılmıştır.

|   |                                        |     |       |
|---|----------------------------------------|-----|-------|
| 7 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 50  |       |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı | 950 |       |
|   | 252 Binalar Hesabı                     |     | 1.000 |

## 253 TESİS, MAKİNE VE CİHAZLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Tesis, makine ve cihazlar hesabı; kamu idarelerinin faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan büro makine ve cihazları hariç her türlü makine, tesis ve cihazları ile bunların eklentileri ve yükleme, boşaltma, aktarma makine ve gereçlerinin izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Bütçeye gider kaydıyla gerçekleştirilip yapılmakta olan yatırımlar hesabına kaydedilen 200.000.-YTL değerindeki tesisin geçici kabulü yapılmıştır.

|   |                                       |         |         |
|---|---------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı  | 200.000 |         |
|   | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı |         | 200.000 |

2 – Kırıkkale Devlet Hastanesi 100.000.-YTL’ye tıbbi cihaz satın alınmıştır.

|   |                                      |         |         |
|---|--------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                  |         | 750     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön Em.Hesabı  |         | 99.250  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı           | 100.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı            |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı            | 750     |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı           |         | 750     |

3 - Kırıkkale Devlet Hastanesinde bulunan cihazın ömrünün uzatılması için 10.000.-YTL harcanmıştır.

|   |                                      |        |       |
|---|--------------------------------------|--------|-------|
| 3 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı | 10.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                  |        | 75    |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön Em.Hesabı  |        | 9.925 |



|  |                            |        |        |
|--|----------------------------|--------|--------|
|  | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 10.000 |        |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |        | 10.000 |
|  | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 75     |        |
|  | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |        | 75     |

**4 –** Hazineye ait mevcut tesislerin envanteri yapılmış ve toplam 100.000.-YTL değerinde tesis olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                      |         |         |
|---|--------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 500 Net Değer Hesabı                 |         | 100.000 |

**5 –** Kırıkkale Belediyesinin vergi borcuna karşılık 150.000.-YTL değerindeki belediyeye ait tesis hazineye intikal etmiştir.

|   |                                      |         |         |
|---|--------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı | 150.000 |         |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı     |         | 150.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma hesabı            | 150.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı           |         | 150.000 |

**6 –** Bedelsiz olarak kişilerden 100.000.-YTL değerindeki bir tesis hazineye intikal etmiştir.

|   |                                      |         |         |
|---|--------------------------------------|---------|---------|
| 6 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                  |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı            | 100.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı           |         | 100.000 |

**7 -** Çankırı Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki tesis Çankırı Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                                      |         |         |
|---|--------------------------------------|---------|---------|
| 7 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı |         | 100.000 |

**8 -** Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki tesis Ankara Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                                                                                      |         |         |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 8 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

9 – Kaman Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 50.-YTL olan tesisin %10 değer artışı yapılmıştır.

|   |                                                                                                                    |       |           |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------|
| 9 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı<br>522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı<br>257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı | 1.000 | 975<br>25 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------|

**b) Alacak**

1- Çiçekdağ Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan tesis özelleştirme kapsamında,

a) 10.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

b) 8.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

|   |   |                                       |        |        |
|---|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 1 | a | 100 Kasa Hesabı                       | 10.000 |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı  |        | 10.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 1.500  |
|   | b | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 10.000 |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 10.000 |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                       | 8.000  |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   | b | 630 Giderler Hesabı                   | 500    |        |
|   |   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı  |        | 8.000  |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 8.000  |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 8.000  |
|   |   |                                       |        |        |

2 – Mucur Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan tesis özelleştirme kapsamında,

**a)** 15.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.

**b)** 6.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.

|   |   |                                       |        |        |
|---|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 2 | a | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 10.000 |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 5.000  |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı  |        | 10.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 6.500  |
|   | b | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 1.000  |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 5.000  |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 630 Giderler hesabı                   | 2.500  |        |
|   |   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı  |        | 10.000 |

**3 -** Bahşılı Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan tesis ilçe belediyesine devredilmiştir.

|   |                                       |       |        |
|---|---------------------------------------|-------|--------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                   | 8.500 |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500   |        |
|   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı  |       | 10.000 |

**4- Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki tesis Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.**

|   |                                      |         |         |
|---|--------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı |         | 100.000 |

**5 -** Kullanılmayan 3.000.-YTL kayıtlı değerli ve bu güne kadar 1.000.-YTL amortisman ayrılan Kırıkkale Devlet Hastanesi tıbbi cihazın ekonomik ömrünü doldurduğu görülmüştür.

|   |                                                       |       |       |
|---|-------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Var. Hs. | 3.000 |       |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                     | 1.000 |       |
|   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı                  |       | 3.000 |
|   | 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                     |       | 1.000 |

**6 –** Van Devlet Hastanesinde bulunan ve 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan tıbbi cihaz görevlilerin kusurundan dolayı kullanılamaz hale gelmiştir. Tıbbi cihazın rayiç bedeli 11.000.-YTL dir.

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 6 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 500    |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                   | 9.000  |        |
|   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı  |        | 10.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı       | 11.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 11.000 |

**7–** Geçici kabulü yapılarak tesis, makine ve cihazlar hesabına alınan 10.000.-YTL değerindeki tesisin kesin kabulünde müteahhidin 1.000.-YTL borçlu olduğu görülmüştür.

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 7 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı      | 1.000 |       |
|   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı |       | 1.000 |

**8 –** Vatandaş (A) bedelsiz olarak hazineye hibe ettiği ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL ve yeniden değerlendirme farkı 1.000.-YTL olan 100.000.-YTL değerindeki binanın amaç dışı kullanıldığı gerekçesi ile geri istemiştir.

|   |                                       |        |         |
|---|---------------------------------------|--------|---------|
| 8 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 500    |         |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 1000   |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                   | 98.500 |         |
|   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı  |        | 100.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı            | 98.500 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı             |        | 98.500  |

**9–** Beypazarı Muhasebe Birimi hesaplarında 1.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 50.-YTL olan tesisin %10 değer azalışı yapılmıştır.

|   |                                        |    |     |
|---|----------------------------------------|----|-----|
| 9 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 5  |     |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı | 95 |     |
|   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı   |    | 100 |

## 254 TAŞITLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Taşıtlar hesabı, kamu idarelerine ait taşıtların izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Ankara İl Sağlık Müdürlüğüne 100.000.-YTL değerinde bir ambulans satın alınmıştır.

|   |                                     |         |         |
|---|-------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 254 Taşıtlar Hesabı                 | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                 |         | 750     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön Em.Hesabı |         | 99.250  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı          | 100.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı           |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 750     |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |         | 750     |

2 - Kırıkkale Defterdarlığı hizmet aracının ömrünün uzatılması için 10.000.YTL harcanmıştır.

|   |                                     |        |        |
|---|-------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 254 Taşıtlar Hesabı                 | 10.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                 |        | 75     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön Em.Hesabı |        | 9.925  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı          | 10.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı           |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 75     |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |        | 75     |

3 – Hazineye ait mevcut taşıtların envanteri yapılmış ve toplam 100.000.-YTL değerinde taşıt olduğu tespit edilmiştir.

|   |                      |         |         |
|---|----------------------|---------|---------|
| 3 | 254 Taşitlar Hesabı  | 100.000 |         |
|   | 500 Net Değer Hesabı |         | 100.000 |

4 – Kırıkkale Belediyesinin Irmak Vergi Dairesine olan vergi borcuna karşılık 150.000.-YTL değerindeki taşıtı hazineye vermiştir.

|   |                                  |         |         |
|---|----------------------------------|---------|---------|
| 4 | 254 Taşitlar Hesabı              | 150.000 |         |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |         | 150.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma hesabı        | 150.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |         | 150.000 |

5 – Bedelsiz olarak 100.000.-YTL değerindeki bir taşıt hazineye intikal etmiştir.

|   |                            |         |         |
|---|----------------------------|---------|---------|
| 5 | 254 Taşitlar Hesabı        | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 100.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |         | 100.000 |

6- Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki taşıt Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                     |         |         |
|---|---------------------|---------|---------|
| 6 | 254 Taşitlar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 254 Taşitlar Hesabı |         | 100.000 |

7- Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki taşıt Ankara Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                                            |         |         |
|---|--------------------------------------------|---------|---------|
| 7 | 254 Taşitlar Hesabı                        | 100.000 |         |
|   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hes. |         | 100.000 |

8- Keskin Muhasebe Birimi hesaplarında 1.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 50.-YTL olan taşıt %10 değer artışı yapılmıştır.

|   |                                       |       |     |
|---|---------------------------------------|-------|-----|
|   | 254 Taşıtlar Hesabı                   | 1.000 |     |
| 8 | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı |       | 975 |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     |       | 25  |

**b) Alacak**

**1-** Yıldızeli Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan taşıt,

**a)** 10.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

**b)** 8.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
|   | 100 Kasa Hesabı                       | 10.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
| a | 254 Taşıtlar Hesabı                   |        | 10.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 1.500  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 10.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 10.000 |
| 1 |                                       |        |        |
|   | 100 Kasa Hesabı                       | 8.000  |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
| b | 630 Giderler Hesabı                   | 500    |        |
|   | 254 Taşıtlar Hesabı                   |        | 8.000  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 8.000  |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 8.000  |

**2 -** Keskin Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan taşıt,

**a)** 15.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.

**b)** 6.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.

|   |   |                                       |        |        |
|---|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 2 | a | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 10.000 |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 5.000  |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 254 Taşıtlar Hesabı                   |        | 10.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 6.500  |
|   | b | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 1.000  |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 5.000  |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 630 Giderler hesabı                   | 2.500  |        |
|   |   | 254 Taşıtlar Hesabı                   |        | 10.000 |

3 - Bahşılı Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan taşıt ilçe belediyesine devredilmiştir.

|   |                                       |       |        |
|---|---------------------------------------|-------|--------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                   | 8.500 |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500   |        |
|   | 254 Taşıtlar Hesabı                   |       | 10.000 |

4- İl Tarım Müdürlüğüne ait 3.000.-YTL kayıtlı değerli ve 1.000.-YTL amortisman ayrılmış olan taşıt, kaza sonucu kullanılamaz hale gelmiştir.

|   |                                                       |       |       |
|---|-------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Var. Hs. | 3.000 |       |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                     | 1.000 |       |
|   | 254 Taşıtlar Hesabı                                   |       | 3.000 |
|   | 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                     |       | 1.000 |

5 – Kırıkkale Devlet Hastanesinde bulunan ve 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL yeniden değerlendirme farkı 1.500.-YTL olan ambulans görevlilerin kusurundan dolayı kullanılamaz hale gelmiştir. Ambulansın rayiç bedeli 11.000.-YTL dir.



|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 5 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 1.500  |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                   | 7.500  |        |
|   | 254 Taşıtlar Hesabı                   |        | 10.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı       | 11.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 11.000 |

6 – Vatandaş (A), bedelsiz olarak hazineye hibe ettiği ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL ve yeniden değerlendirme farkı 1.000.-YTL olan 100.000.-YTL değerindeki taşıtın amaç dışı kullanıldığı gerekçesi ile geri istemiştir.

|   |                                       |        |         |
|---|---------------------------------------|--------|---------|
| 6 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 500    |         |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 1000   |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                   | 98.500 |         |
|   | 254 Taşıtlar Hesabı                   |        | 100.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı            | 98.500 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı             |        | 98.500  |

7– Akdağmadeni Muhasebe Birimi hesaplarında 1.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 50.-YTL olan taşıt %10 değer azalışı yapılmıştır.

|   |                                        |    |     |
|---|----------------------------------------|----|-----|
| 7 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 5  |     |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı | 95 |     |
|   | 254 Taşıtlar Hesabı                    |    | 100 |

## 255 DEMİRBAŞLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Demirbaşlar hesabı; kamu idarelerinin faaliyetlerinin yürütülmesinde kullanılan her türlü büro makine ve cihazları ile döşeme, masa, koltuk, dolap, mobilya gibi uzun süre kullanılabilen varlıkların izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Kahramanmaraş İl Sağlık Müdürlüğüne 100.000.-YTL değerinde demirbaş satın alınmıştır.

|   |                                     |         |         |
|---|-------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 255 Demirbaşlar Hesabı              | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                 |         | 750     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön Em.Hesabı |         | 99.250  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı          | 100.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı           |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 750     |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |         | 750     |

2 - Kırıkkale Defterdarlığı elinde bulunan demirbaşların ömrünün uzatılması için 10.000.-YTL harcanmıştır.

|   |                                     |        |        |
|---|-------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 255 Demirbaşlar Hesabı              | 10.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                 |        | 75     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön Em.Hesabı |        | 9.925  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı          | 10.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı           |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 75     |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |        | 75     |

3 – Hazineye ait mevcut demirbaşların envanteri yapılmış ve toplam 100.000.-YTL değerinde demirbaş olduğu tespit edilmiştir.

|   |                        |         |         |
|---|------------------------|---------|---------|
| 3 | 255 Demirbaşlar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 500 Net Değer Hesabı   |         | 100.000 |

4 – Kırıkkale Belediyesinin vergi borcuna karşılık 150.000.-YTL değerindeki demirbaş hazineye intikal etmiştir.

|   |                                  |         |         |
|---|----------------------------------|---------|---------|
| 4 | 255 Demirbaşlar Hesabı           | 150.000 |         |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |         | 150.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma hesabı        | 150.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |         | 150.000 |

5 – Vatandaş (A), bedelsiz olarak 100.000.-YTL değerindeki eğitim demirbaşını hazineye bağışlamıştır.

|   |                            |         |         |
|---|----------------------------|---------|---------|
| 5 | 255 Demirbaşlar Hesabı     | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 100.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |         | 100.000 |

6- Kırıkkale Defterdarlığına ait 100.000.-YTL değerindeki demirbaş Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne devir edilmiştir.

|   |                        |         |         |
|---|------------------------|---------|---------|
| 6 | 255 Demirbaşlar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 255 Demirbaşlar Hesabı |         | 100.000 |

7- Kırıkkale Defterdarlığına ait 100.000.-YTL değerindeki demirbaş Ankara Milli Eğitim Müdürlüğüne devir edilmiştir.

|   |                                              |         |         |
|---|----------------------------------------------|---------|---------|
| 7 | 255 Demirbaşlar Hesabı                       | 100.000 |         |
|   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |         | 100.000 |

8– Çerkeş Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 250.-YTL olan demirbaşın %10 değer artışı yapılmıştır.

|   |                                       |       |     |
|---|---------------------------------------|-------|-----|
| 8 | 255 Demirbaşlar Hesabı                | 1.000 |     |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı |       | 975 |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     |       | 25  |

**b) Alacak**

1- Keskin Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan dolap,

a) 10.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

b) 8.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

|   |   |                                       |        |        |
|---|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 1 | a | 100 Kasa Hesabı                       | 10.000 |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 255 Demirbaşlar Hesabı                |        | 10.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 1.500  |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 10.000 |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 10.000 |
|   | b | 100 Kasa Hesabı                       | 8.000  |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                   | 500    |        |
|   |   | 255 Demirbaşlar Hesabı                |        | 10.000 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 8.000  |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 8.000  |

**2 - Akçakent Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan mobilyalar,**

**a) 15.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.**

**b) 6.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.**

|   |   |                                       |        |        |
|---|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 2 | a | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 10.000 |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 5.000  |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 255 Demirbaşlar Hesabı                |        | 10.000 |
|   | b | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 6.500  |
|   |   | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 1.000  |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 5.000  |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 630 Giderler hesabı                   | 2.500  |        |
|   |   | 255 Demirbaşlar Hesabı                |        | 10.000 |

3 - Bahşılı Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan büro malzemesi ilçe belediyesine devredilmiştir.

|   |                                       |       |        |
|---|---------------------------------------|-------|--------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                   | 8.500 |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500   |        |
|   | 255 Demirbaşlar Hesabı                |       | 10.000 |

4- Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki demirbaş Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                        |         |         |
|---|------------------------|---------|---------|
| 4 | 255 Demirbaşlar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 255 Demirbaşlar Hesabı |         | 100.000 |

5- İl Tarım Müdürlüğüne ait 3.000.-YTL kayıtlı değerli ve 1.000.-YTL amortisman ayrılmış olan demirbaş, ekonomik ömrünü doldurduğu için kullanılamaz hale gelmiştir.

|   |                                                       |       |       |
|---|-------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Var. Hs. | 3.000 |       |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                     | 1.000 |       |
|   | 255 Demirbaşlar Hesabı                                |       | 3.000 |
|   | 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                     |       | 1.000 |

6 – Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğünde bulunan ve 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL yeniden değerlendirme farkı 1.500.-YTL olan eğitim demirbaşı görevlilerin kusurundan dolayı kullanılamaz hale gelmiştir. Demirbaşın rayiç bedeli 11.000.-YTL dir.

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 6 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 1.500  |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                   | 7.500  |        |
|   | 255 Demirbaşlar Hesabı                |        | 10.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı       | 11.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 11.000 |

7 – Vatandaş (A), bedelsiz olarak hazineye hibe ettiği ve ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL ve yeniden değerlendirme farkı 1.000.-YTL olan 100.000.-YTL değerindeki demirbaşın amaç dışı kullanıldığı gerekçesi ile geri istemiştir.

|   |                                       |         |         |
|---|---------------------------------------|---------|---------|
| 7 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 500     |         |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 1.000   |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                   | 98.500  |         |
|   | 255 Demirbaşlar Hesabı                |         | 100.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı            | 100.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı             |         | 100.000 |

8– Gediz Muhasebe Birimi hesaplarında 1.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 50.-YTL olan demirbaş için %10 değer azalışı yapılmıştır.

|   |                                        |    |     |
|---|----------------------------------------|----|-----|
| 8 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 5  |     |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı | 95 |     |
|   | 255 Demirbaşlar Hesabı                 |    | 100 |

## 256 DİĞER MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Diğer maddi duran varlıklar hesabı, özellikle kendi bölümlerinde tanımlanamayan ve yukarıda belirtilen hesapların hiçbirinin kapsamına girmeyen diğer maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Kırıkkale İl Sağlık Müdürlüğü 100.000.-YTL değerinde diğer duran varlık satın almıştır.

|   |                                        |         |         |
|---|----------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                    |         | 750     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön Em.Hesabı    |         | 99.250  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı             | 100.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı              |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı              | 750     |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı             |         | 750     |

2 - Kırıkkale Defterdarlığının elinde bulunan diğer maddi duran varlıkların ömrünün uzatılması için 10.000.-YTL harcanmıştır.

|   |                                        |        |        |
|---|----------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı | 10.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                    |        | 75     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön Em.Hesabı    |        | 9.925  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı             | 10.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı              |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı              | 75     |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı             |        | 75     |

**3 –** Hazineye ait mevcut diğer maddi duran varlıkların envanteri yapılmış ve toplam 100.000.- YTL değerinde diğer maddi duran varlık olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                        |         |         |
|---|----------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 500 Net Değer Hesabı                   |         | 100.000 |

**4 –** Kırıkkale Belediyesinin vergi borcuna karşılık 150.000.YTL değerindeki diğer maddi duran varlık hazineye intikal etmiştir.

|   |                                        |         |         |
|---|----------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı | 150.000 |         |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı       |         | 150.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma hesabı              | 150.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı             |         | 150.000 |

**5 –** Vatandaş (A), bedelsiz olarak 100.000.-YTL değerindeki bir diğer maddi duran varlığı Sağlık Müdürlüğüne hibe etmiştir.

|   |                                        |         |         |
|---|----------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                    |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı              | 100.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı             |         | 100.000 |

**6-** Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki diğer maddi duran varlık Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                                                                                  |         |         |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 6 | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı<br>256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

7- Kırıkkale Defterdarlığına tahsisli 100.000.-YTL değerindeki diğer maddi duran varlık Ankara Milli Eğitim Müdürlüğüne tahsis edilmiştir.

|   |                                                                                     |         |         |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 7 | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hs. | 100.000 | 100.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

8- Yozgat Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 250.-YTL olan diğer maddi duran varlıklar için %10 değer artışı yapılmıştır.

|   |                                                                                                                   |       |           |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------|
| 8 | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı<br>522 Yeniden Değerleme Farkları Hs.<br>257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı | 1.000 | 975<br>25 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-----------|

**b) Alacak**

1- Keskin Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan diğer maddi duran varlığı,

a) 10.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

b) 8.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

|   |                                                                                                                                                                  |                        |                 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------|-----------------|
| 1 | 100 Kasa Hesabı<br>522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı<br>257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı<br>a 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 10.000<br>500<br>1.000 | 10.000<br>1.500 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                                                                                          | 10.000                 | 10.000          |



|   |                                        |       |       |
|---|----------------------------------------|-------|-------|
|   | 100 Kasa Hesabı                        | 8.000 |       |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı  | 500   |       |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 1.000 |       |
| b | 630 Giderler Hesabı                    | 500   |       |
|   | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı |       | 8.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı              | 8.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı             |       | 8.000 |

2 - Kemaliye Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan diğer maddi duran varlığı,

a) 15.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.

b) 6.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.

|   |                                        |        |        |
|---|----------------------------------------|--------|--------|
|   | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı   | 10.000 |        |
|   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı   | 5.000  |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 1.000  |        |
| a | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı  | 500    |        |
|   | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı |        | 10.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                    |        | 6.500  |
| 2 |                                        |        |        |
|   | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı   | 1.000  |        |
|   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı   | 5.000  |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 1.000  |        |
| b | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı  | 500    |        |
|   | 630 Giderler hesabı                    | 2.500  |        |
|   | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı |        | 10.000 |

3 - Bahşılı Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan diğer maddi duran varlık ilçe belediyesine devredilmiştir.

|   |                                        |       |        |
|---|----------------------------------------|-------|--------|
|   | 630 Giderler Hesabı                    | 8.500 |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 1.000 |        |
| 3 | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı  | 500   |        |
|   | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı |       | 10.000 |

4- Kırıkkale Üniversitesi Tıp Fakültesinin kullandığı ve hesaplarda 3.000.-YTL kayıtlı ve 1.000.-YTL amortisman ayrılmış olan diğer maddi duran varlık ekonomik ömrünü doldurduğu görülmüştür.

|   |                                                       |       |       |
|---|-------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Var. Hs. | 3.000 |       |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                     | 1.000 |       |
|   | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı                |       | 3.000 |
|   | 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                     |       | 1.000 |

5 – Kırıkkale Devlet Hastanesinde bulunan ve 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL yeniden değerlendirme farkı 1.500.-YTL olan diğer maddi duran varlık görevlilerin kusurundan dolayı kullanılamaz hale gelmiştir. Diğer maddi duran varlığın rayiç bedeli 11.000.-YTL dir.

|   |                                        |        |        |
|---|----------------------------------------|--------|--------|
| 5 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 1.000  |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı  | 1.500  |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                    | 7.500  |        |
|   | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı |        | 10.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı        | 11.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                    |        | 11.000 |

6 – Vatandaş (A), bedelsiz olarak hazineye hibe ettiği ve ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL ve yeniden değerlendirme farkı 1.000.-YTL olan 100.000.-YTL değerindeki diğer maddi duran varlığın amaç dışı kullanıldığı gerekçesi ile geri istemiştir.

|   |                                        |        |         |
|---|----------------------------------------|--------|---------|
| 6 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 500    |         |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı  | 1000   |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                    | 98.500 |         |
|   | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı |        | 100.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı             | 98.500 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı              |        | 98.500  |

7 - Keskin Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL olan diğer maddi duran varlığın %10 değer azalışı yapılmıştır.

|   |                                        |     |       |
|---|----------------------------------------|-----|-------|
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 50  |       |
| 7 | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı | 950 |       |
|   | 256 Diğer Maddi Duran Varlıklar Hesabı |     | 1.000 |

## 257 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)

### Hesabın niteliği

Birikmiş amortismanlar hesabı, maddi duran varlık bedellerinin yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Alacak

1 – Kırıkkale Defterdarlığı hizmet binası için yıl sonunda 1.000.-YTL amortisman ayırmıştır.

|   |                                   |       |       |
|---|-----------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı               | 1.000 |       |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı |       | 1.000 |

2 - Keskin Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL olan bina için %10 değer artışı yapılmıştır.

|   |                                       |       |     |
|---|---------------------------------------|-------|-----|
| 2 | 252 Binalar Hesabı                    | 1.000 |     |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı |       | 950 |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     |       | 50  |

#### b) Borç

1 – Kullanılmayan Tarım İl Müdürlüğü binasının kayıtlı değeri 40.000.-YTL ve birikmiş amortisman 1.000.-YTL olup, 50.000.-YTL ye satılmıştır.

|  |                                   |        |        |
|--|-----------------------------------|--------|--------|
|  | 102 Banka Hesabı                  | 50.000 |        |
|  | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı | 1.000  |        |
|  | 252 Binalar Hesabı                |        | 40.000 |
|  | 600 Gelirler Hesabı               |        | 11.000 |
|  | 805 Gelir Yansıtma Hesabı         | 50.000 |        |
|  | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı        |        | 50.000 |

2 - Yerköy Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL olan taşıt için %10 değer azalışı yapılmıştır.

|   |                                       |     |       |
|---|---------------------------------------|-----|-------|
| 2 | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 950 |       |
|   | 257 Birikmiş Amortisman Hesabı        | 50  |       |
|   | 254 Taşıtlar Hesabı                   |     | 1.000 |

## 258 YAPILMAKTA OLAN YATIRIMLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Yapılmakta olan yatırımlar hesabı; kamu idarelerine ait yapımı süren maddi duran varlıklar için yapılan her türlü madde ve malzeme ile işçilik ve genel giderlerin, geçici ve kesin kabul usulüne tabi olan hâllerde geçici kabulün yapıldığını gösteren tutanağın idarece onaylandığı tarihte, diğer hâllerde işin fiilen tamamlandığını gösteren belgenin düzenlendiği tarihte, ilgili maddi duran varlık hesabına aktarılincaya kadar izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Müteahhit X tarafından yıllara sari bir inşaat işi için 100.000.-YTL'lik (KDV hariç) hakediş getirilmiştir. Gerekli kanuni kesintilere ilave olarak %10'luk müteahhit avansı ile 250.-YTL vergi dairesine kayıtlı vergi borcu kesintisi yapılmış kalan tutarın 50.000.-YTL ödenmiş kalan kısım ise emanete alınmıştır.

|   |                                           |         |         |
|---|-------------------------------------------|---------|---------|
|   | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı     | 118.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı (DV)                  |         | 675     |
|   | 600 Gelirler Hesabı (GV Tev.)             |         | 4.500   |
|   | 600 Gelirler Hesabı (KDV Tev.)            |         | 6.000   |
|   | 259 Yatırım Avansları Hesabı              |         | 10.000  |
|   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlem Hesabı |         | 250     |
|   | 320 Bütçe Emanetleri                      |         | 46.575  |
|   | 103 Ver. Çekler ve Gön.Em.Hesabı          |         | 50.000  |
| 1 | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                | 118.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                 |         | 118.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 | 11.175  |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı (DV)           |         | 675     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı (GV)           |         | 4.500   |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı (KDV Tev.)     |         | 6.000   |
|   | 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı    | 100.000 |         |
|   | 920 Gider Taahhütleri Hesabı              |         | 100.000 |
|   | 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı  | 10.000  |         |
|   | 910 Teminat Mektupları Hesabı             |         | 10.000  |

2 - Müteahhit (X) tarafından yıllara sari bir inşaat işi için 100.000.-YTL'lik (KDV hariç) ilk madde ve malzeme kullanılmıştır.

|   |                                                                          |         |         |
|---|--------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı<br>150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı | 137.000 | 137.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

3 – Mevcut yapılmakta olan yatırımların envanteri yapılmış ve 137.000.-YTL değerinde yapılmakta olan yatırım olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                                               |         |         |
|---|---------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 137.000 | 137.000 |
|---|---------------------------------------------------------------|---------|---------|

**b) Alacak**

1- Yapımı tamamlanan 400.000.-YTL değerinde Kars İl Tarım Müdürlüğü hizmet binasına geçici kabulü yapılmıştır.

|   |                                                             |         |         |
|---|-------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 252 Binalar Hesabı<br>258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı | 400.000 | 400.000 |
|---|-------------------------------------------------------------|---------|---------|

2– Henüz tamamlanmamış ve yapılmakta olan yatırımlar hesabında kayıtlı tutarı 100.000.-YTL olan okula ihtiyaç kalmadığı için,

- a) 90.000.-YTL bedel ile satılmıştır.
- b) 120.000.-YTL bedel ile satılmıştır.
- c) 100.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

|   |   |                                       |         |         |
|---|---|---------------------------------------|---------|---------|
| 2 | a | 102 Banka Hesabı                      | 90.000  |         |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                   | 10.000  |         |
|   |   | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı |         | 100.000 |
|   | b | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 90.000  |         |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |         | 90.000  |
|   | b | 102 Banka Hesabı                      | 120.000 |         |
|   |   | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı |         | 100.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                   |         | 20.000  |

|  |   |                                       |         |         |
|--|---|---------------------------------------|---------|---------|
|  | c | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 120.000 |         |
|  |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |         | 120.000 |
|  |   | 102 Banka Hesabı                      | 100.000 |         |
|  |   | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı |         | 100.000 |
|  |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 100.000 |         |
|  |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |         | 100.000 |

## 259 YATIRIM AVANSLARI HESABI

### Hesabın niteliği

Yatırım avansları hesabı, yurt içi veya dışından sözleşmeye dayanılarak edinilen maddi duran varlıklarla ilgili olarak verilen yatırım avanslarının izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Kamu idarelerince yapılacak yatırım avansı şeklindeki ön ödemelerin şekilleri, devir ve mahsup işlemleri, yapılacak ön ödemelerin idareler ve gider türleri itibarıyla tutar ve oranlarının tespiti ve diğer işlemler hakkında, Ön Ödeme Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümleri uygulanır.

Avanslar sözleşmelerindeki hükümlere göre mahsup edilir. Avans konusu sözleşme iptal edildiği takdirde, yükleniciye verilen avans tutarı kişilerden alacaklar hesabına alınarak yatırım avansları hesabı kapatılır. Avans teminatı paraya çevrilerek, yüklenicinin kişilerden alacaklar hesabına alınan borcu kapatıldıktan sonra artan bir tutar varsa, iade edilmek üzere emanetler hesabına kaydedilir. Paraya çevrilmiş olan avans teminatı olarak alınan değerler ise hesaplardan çıkarılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Kırıkkale Muhasebe Biriminden müteahhit (A)’ ya, 10.000.-YTL teminat mektubu karşılığı yatırım avansı vermiştir.

|   |                                          |        |        |
|---|------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 259 Yatırım Avansları Hesabı             | 10.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı (DV)                 |        | 75     |
|   | 600 Gelirle Hesabı (GV)                  |        | 500    |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em.Hesabı          |        | 9.425  |
|   | 910 Teminat Mektupları Hesabı            | 10.000 |        |
|   | 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                | 575    |        |
|   | 800 Bütçe Gelirler Hesabı                |        | 575    |
|   |                                          |        |        |

#### b) Alacak

1– Kırıkkale Muhasebe Birimi müteahhit (A)’ ya 1.500.-YTL avans mahsubu yapılmak sureti ile 6.000.-YTL (KDV Hariç) hakediş ödemesi yapmıştır. (KDV %10)

|   |                                          |        |          |
|---|------------------------------------------|--------|----------|
| 1 | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı    | 6.600  |          |
|   | 259 Yatırım Avansları Hesabı             |        | 1.500    |
|   | 600 Gelirler Hesabı (DV)                 |        | 33,75    |
|   | 600 Gelirler Hesabı (GV)                 |        | 225      |
|   | 600 Gelirler Hesabı (KDV tev.)           |        | 200      |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em.Hesabı          |        | 4.641,25 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı               | 6.600  |          |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                |        | 6.600    |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                | 458,75 |          |
|   | 800 Bütçe Gelirler Hesabı                |        | 458,75   |
|   | 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı   | 6.000  |          |
|   | 920 Gider Taahhütleri Hesabı             |        | 6.000    |
|   | 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı | 1.500  |          |
|   | 910 Teminat Mektupları Hesabı            |        | 1.500    |

2- Müteahhit (B) sözleşme hükümlerine uymaması nedeni ile verilen 3.500.-YTL avans karşılığı alınan 5.000.-YTL değerinde teminat mektubu paraya çevrilerek tahsil edilmiştir.

|   |                                          |       |       |
|---|------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı          | 3.500 |       |
|   | 259 Yatırım Avansları Hesabı             |       | 3.500 |
|   | 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı | 5.000 |       |
|   | 910 Teminat Mektupları Hesabı            |       | 5.000 |
|   | 102 Banka Hesabı                         | 5.000 |       |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı          |       | 3.500 |
|   | 333 Emanetler Hesabı                     |       | 1.500 |

3 – Müteahhit (A)’nın işi terk etmesi nedeni ile sözleşme fesh edilmiş ve Müteahhit (A)’ya ödenen 10.000.-YTL yatırım avansı kişilerden alacaklar hesabına alınmıştır.

|   |                                 |        |        |
|---|---------------------------------|--------|--------|
| 3 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 10.000 |        |
|   | 259 Yatırım Avansları Hesabı    |        | 10.000 |

## 26 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

Maddi olmayan duran varlıklar hesap grubu, herhangi bir fiziksel varlığı bulunmayan ve kapsama dâhil kamu idarelerinin belli bir şekilde yararlandığı veya yararlanmayı beklediği aktifleştirilen giderler ve belli koşullar altında hukuken himaye gören haklar gibi varlıklar ile bunlar için hesaplanan birikmiş amortismanların kaydı için kullanılır.

Maddi olmayan duran varlıklar niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

260 Haklar Hesabı

263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı

264 Özel Maliyetler Hesabı

267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı

268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

### Hesap grubuna ilişkin işlemler

Maddi olmayan duran varlıklar hesap grubuna ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir:

#### a) Maddi olmayan duran varlıkların hesaplara alınması;

Edinilen maddi olmayan duran varlıklar, maliyet bedeli ile hesaplara alınır. Bağış veya hibe olarak edinilenler değerlemesi yapıldıktan sonra hesaplara alınır.

Maddi olmayan duran varlıklar hesap grubunda yer alan hesaplara kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Maddi olmayan duran varlıkların kayıtlardan çıkarılmasını gerektiren bir durum ortaya çıktığında ilgili kamu idaresince muhasebe birimine bildirilir. Bunun üzerine muhasebe birimlerince kayıtlar güncellenir.

Bu Yönetmeliğin yürürlüğe girdiği tarihte mevcut olup hesaplarda yer almayan maddi olmayan duran varlıklardan envanter ve değerlemesi yapılanlar harcama birimi tarafından bildirildikçe, muhasebe birimince ilgili maddi olmayan duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınır. Henüz kayıtlara alınmamış olan maddi olmayan duran varlıklardan herhangi bir nedenle elden çıkarılanlar, öncelikle elden çıkarma değerleriyle ilgili maddi olmayan duran varlık hesabı ve net değer hesabına kaydedilmek suretiyle hesaplara alınır.

Maddi olmayan duran varlıkların satış işlemleri sırasında; amortisman ve yeniden değerlemeye tabi olanlarda net değeri, diğerlerinde ise kayıtlı değeri ile satış bedeli arasında fark olması durumunda, oluşan olumlu veya olumsuz fark, ilgisine göre faaliyet gelir veya gider hesaplarının değer ve miktar değişimleri yardımcı hesaplarına kaydedilerek muhasebeleştirilir.

#### b) Maddi olmayan duran varlıkların yeniden değerlendirme işlemleri;

Bu Yönetmelik kapsamındaki idarelerin, maddi olmayan duran varlıkları ve bu varlıklar üzerinden ayrılmış olup hesaplarda gösterilen amortismanları, son üç yıllık fiyatlar genel düzeyindeki değişim toplamı Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğine göre belirlenen oranı geçmesi hâlinde, her hesap dönemi sonu itibarıyla Bakanlıkça belirlenecek esas ve usullere göre yeniden değerlemeye tabi tutulur.

Maddi olmayan duran varlıklar ve bu varlıklar için geçmiş yıllarda ayrılmış olan amortismanlar, yeniden değerlemenin yapılacağı yıla ait oran ile çarpılmak suretiyle yeniden değeri.

Yeniden değerlendirme neticesinde doğacak değer artış veya azalışları, bir taraftan ilgili maddi olmayan duran varlık hesabına kaydedilirken, diğer taraftan yeniden değerlendirme farkları hesabına kaydedilir.



Hesap dönemleri sonu itibarıyla yapılacak değerlemede esas alınacak yeniden değerlendirme oranı Bakanlıkça belirlenir.

Hesap dönemi içinde edinilen maddi olmayan duran varlıklar için edinildiği dönem için yeniden değerlendirme yapılmaz.

Maddi olmayan varlık herhangi bir nedenle elden çıkarılmışsa yeniden değerlendirme farkı da hesaplardan çıkarılır. Yeniden değerlendirme farkı hesabına kaydedilmiş tutarlar ilgili varlık tamamen amorti edildikten sonra net değer hesabına aktarılabilir.

**c) Maddi olmayan duran varlıkların amortisman işlemleri;**

Amortisman ayrılması, bir maddi olmayan duran varlığın maliyetinin, öngörülen hizmet süresi boyunca dönemlere dağıtılmasıdır.

Ayrılan amortisman tutarı gider olarak muhasebeleştirilir. Maddi olmayan duran varlıkların ilk defa amortisman uygulamasına esas alınacak değeri kayıtlı bedelidir. Ancak, yeniden değerlemeye tabi tutulmuş olan varlıklar için amortisman hesaplamasına esas alınacak değer, yeniden değerlendirme sonucu ortaya çıkan değerdir. Maddi olmayan duran varlık için yapılan harcamaların, varlığın iyileştirilmesi, ömrünün uzatılması veya veriminin artırılması sonucunu doğurması durumunda amortisman hesaplaması varlığın yeni değeri üzerinden yapılır.

Bir maddi olmayan duran varlığın kullanımından elde edilebilecek ekonomik fayda tüketildikçe, bu tüketimi yansıtabilmek amacıyla ayrılan amortismanların birikmiş tutarı, varlığın defterde kayıtlı değerinin altında eksi değer olarak gösterilir.

Amortisman süresi, maddi olmayan duran varlığın muhasebe kayıtlarına girdiği yıldan başlar. Uygulanacak amortisman süresi, yöntemi ve oranları maddi olmayan duran varlık çeşitlerine göre Bakanlıkça belirlenir.

**260 HAKLAR HESABI**

**Hesabın niteliği**

Haklar hesabı, bedeli karşılığı edinilen hukuki tasarruflar ile belirli alanlarda tanınan kullanma ve yararlanma gibi hak ve yetkiler dolayısıyla yapılan ve ekonomik değer taşıyan harcamaların izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Borç**

**1 – Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne ek ders ücretlerini yapmak üzere 10.000.-YTL bedel ile bilgisayar programı alınmıştır.**

|   |                                 |        |        |
|---|---------------------------------|--------|--------|
| 1 | 260 Haklar Hesabı               | 10.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |        | 75     |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em.Hesabı |        | 9.925  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı      | 10.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı       |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı       | 75     |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı (DV) |        | 75     |

2 – Hazineye ait mevcut hakların envanteri yapılmış ve toplam 100.000.-YTL değerinde hak olduğu tespit edilmiştir

|   |                                           |         |         |
|---|-------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 260 Haklar Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|-------------------------------------------|---------|---------|

3– Kızılcahamam Belediyesinin vergi borcuna karşılık 150.000.YTL değerindeki bilgisayar programı hazineye intikal etmiştir.

|   |                                                         |         |         |
|---|---------------------------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 260 Haklar Hesabı<br>120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı   | 150.000 | 150.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 150.000 | 150.000 |

4 – Vatandaş (A), bedelsiz olarak 100.000.-YTL değerindeki maaş programın Rize Tarım İl Müdürlüğüne hibe etmiştir.

|   |                                                         |         |         |
|---|---------------------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 260 Haklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı                | 100.000 | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 100.000 | 100.000 |

5- Kırıkkale Defterdarlığı 100.000.-YTL değerindeki maaş programını Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne devretmiştir.

|   |                                        |         |         |
|---|----------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 260 Haklar Hesabı<br>260 Haklar Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|----------------------------------------|---------|---------|

6 – İstanbul Defterdarlığı 100.000.-YTL değerindeki maaş programını Ankara Milli Eğitim Müdürlüğüne devretmiştir.

|   |                                                                   |         |         |
|---|-------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 6 | 260 Haklar Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------|---------|---------|

7 - Gürün Muhasebe Birimi hesaplarında 5.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL olan muhasebe programının yıl sonunda yeniden değerlemeye tabi tutulması sonucu %10 değer artış farkı yapılmıştır.

|   |                                        |     |     |
|---|----------------------------------------|-----|-----|
| 7 | 260 Haklar Hesabı                      | 500 |     |
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      |     | 50  |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı |     | 450 |

**b) Alacak**

1- Kaman Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerleme farkları 500.-YTL olan lisans,

a) 10.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

b) 8.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

|   |   |                                       |        |        |
|---|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 1 | a | 100 Kasa Hesabı                       | 10.000 |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 260 Haklar Hesabı                     |        | 10.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 1.500  |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 10.000 |        |
|   | b | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 10.000 |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                       | 8.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                   | 500    |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 260 Haklar Hesabı                     |        | 10.000 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 8.000  |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 8.000  |

2- Bahşılı Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerleme farkları 500.-YTL olan muhasebe programı İlçe belediyesine devredilmiştir.

|   |                                       |       |        |
|---|---------------------------------------|-------|--------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                   | 8.500 |        |
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500   |        |
|   | 260 Haklar Hesabı                     |       | 10.000 |

3- Burdur Devlet Hastanesinin kullandığı ve hesaplarda 3.000.-YTL olarak kayıtlı ve 1.000.-YTL amortisman ayrılan hastane otomasyon programının ekonomik ömrünü doldurduğu görülmüştür. Hastane otomasyon programı için şimdiye kadar 1.500.-YTL yeniden değerlendirilmiştir.

|   |                                       |       |       |
|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |       |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 1.500 |       |
|   | 630 Giderler Hesabı                   | 500   |       |
|   | 260 Haklar Hesabı                     |       | 3.000 |

4- Çamlıdere Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan muhasebe programı ile ilgili hak ortadan kalkmıştır.

|   |                                       |       |        |
|---|---------------------------------------|-------|--------|
| 4 | 630 Giderler Hesabı                   | 8.500 |        |
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500   |        |
|   | 260 Haklar Hesabı                     |       | 10.000 |

5 – Gerede Muhasebe Birimi hesaplarında 1.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 50.-YTL olan muhasebe programı için %10 değer azalışı yapılmıştır.

|   |                                        |    |     |
|---|----------------------------------------|----|-----|
| 5 | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 5  |     |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı | 95 |     |
|   | 260 Haklar Hesabı                      |    | 100 |
|   |                                        |    |     |

## 263 ARAŞTIRMA VE GELİŞTİRME GİDERLERİ HESABI

### Hesabın niteliği

Araştırma ve geliştirme giderleri hesabı; kamu idaresinde yeni ürün ve teknolojiler oluşturulması, mevcutların geliştirilmesi ve benzeri amaçlarla yapılan her türlü giderlerden aktifleştirilen kısımların izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Bütçeye gider kaydıyla 10.000.-YTL araştırma ve geliştirme gideri yapılmıştır.

|   |                                              |        |        |
|---|----------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı | 10.000 |        |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hes. |        | 10.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 10.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |        | 10.000 |

2 - Yönetmeliğin yürürlük tarihinden önce yapılmış olup, hesaplarda yer almayan araştırma ve geliştirme giderlerinden envanteri yapılmış olup, bu güne kadar bütçeye gider kaydıyla 10.000.-YTL araştırma ve geliştirme gideri yapılmıştır.

|   |                                              |        |        |
|---|----------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı | 10.000 |        |
|   | 500 Net Değer Hesabı                         |        | 10.000 |

3- Araştırma ve geliştirme giderleri hesabında kayıtlı 100.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 10.000.-YTL olan araştırma ve geliştirme giderlerinin yıl sonunda yeniden değerlemeye tabi tutulması sonucu %10 değer artış farkı yapılmıştır.

|   |                                              |        |       |
|---|----------------------------------------------|--------|-------|
| 3 | 263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı | 10.000 |       |
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı            |        | 1.000 |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hs.          |        | 9.000 |

#### b) Alacak

1- Araştırma ve geliştirme giderleri hesabında kayıtlı 100.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 10.000.-YTL ve 50.000.-YTL yeniden değerlendirme yapılan araştırma ve geliştirme giderleri hesaplardan çıkartılmıştır.

|   |                                              |        |         |
|---|----------------------------------------------|--------|---------|
| 1 | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı            | 10.000 |         |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı       | 50.000 |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                          | 40.000 |         |
|   | 263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı |        | 100.000 |

2- Araştırma ve geliştirme giderleri hesabında kayıtlı 100.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 10.000.-YTL olan araştırma ve geliştirme giderlerinin yıl sonunda yeniden değerlemeye tabi tutulması sonucu %10 değer azalış farkı yapılmıştır.

|   |                                              |       |        |
|---|----------------------------------------------|-------|--------|
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı            | 1.000 |        |
| 2 | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı       | 9.000 |        |
|   | 263 Araştırma ve Geliştirme Giderleri Hesabı |       | 10.000 |

## 264 ÖZEL MALİYETLER HESABI

### Hesabın niteliği

Özel maliyetler hesabı, kiralanan gayrimenkullerin geliştirilmesi veya ekonomik değerinin kalıcı olarak artırılması amacıyla yapılan giderler ile bu gayrimenkullerin kullanılması için yapıp kira süresinin sonunda mal sahibine bırakılacak olan varlıkların izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – (A) şahsından kiralanarak vergi dairesi hizmet binası olarak kullanılan binaya 10.000.-YTL harcanarak asansör yapılmıştır.

|   |                                                |        |        |
|---|------------------------------------------------|--------|--------|
|   | 264 Özel Maliyetler Hesabı                     | 10.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                            |        | 75     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı |        | 9.925  |
| 1 | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                     | 10.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                      | 75     |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                     |        | 75     |

2– (A) şahsından kiralanarak 100.000.-YTL harcama yapılan vergi dairesi hizmet binası için o güne kadar 10.000.-YTL birikmiş amortismanı ayırmış olup, %10 değer artışı yapılmıştır.

|   |                                       |        |       |
|---|---------------------------------------|--------|-------|
|   | 264 Özel Maliyetler Hesabı            | 10.000 |       |
| 2 | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı |        | 9.000 |
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     |        | 1.000 |

#### b) Alacak

1 – Özel maliyetler hesabında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı, 5.000.-YTL değer artışı ve 2.500.-YTL birikmiş amortisman artışı yapılan kiralık hizmet binasının özel maliyet olma vasfı ortadan kalkmıştır.

|   |                                       |       |        |
|---|---------------------------------------|-------|--------|
| 1 | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 5.000 |        |
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 2.500 |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                   | 2.500 |        |
|   | 264 Özel Maliyetler Hesabı            |       | 10.000 |

2- (A) şahsından kiralanarak 10.000.-YTL lik harcama yapılan vergi dairesi hizmet binası henüz amortismanına tabi tutulmadan gayrimenkul sahibine terk edilmiştir.

|   |                            |        |        |
|---|----------------------------|--------|--------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı        | 10.000 |        |
|   | 264 Özel Maliyetler Hesabı |        | 10.000 |

3- (A) şahsından kiralanarak 10.000.-YTL harcama yapılan vergi dairesi hizmet binası için o güne kadar 2.500.-YTL birikmiş amortismanı ayırmış olup, %10 değer azalışı yapılmıştır.

|   |                                        |     |       |
|---|----------------------------------------|-----|-------|
| 3 | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 250 |       |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı | 750 |       |
|   | 264 Özel Maliyetler Hesabı             |     | 1.000 |

## 267 DİĞER MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabı, yukarıda sayılanlar dışında kalan diğer maddi olmayan duran varlık kalemlerinin izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Bütçeye gider kaydıyla 10.000.-YTL lik maddi olmayan duran varlık edinilmiştir.

|   |                                                |        |        |
|---|------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı | 10.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                            |        | 75     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı |        | 9.925  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                     | 10.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                      | 75     |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                     |        | 75     |

2- Diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabında kayıtlı 10.000.-YTL ve 250.-YTL birikmiş amortismanı ayrılmış varlık için, %10 değer artışı yapılmıştır.

|   |                                                |       |     |
|---|------------------------------------------------|-------|-----|
| 2 | 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar Hesabı | 1.000 |     |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı          |       | 975 |
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı              |       | 25  |

**b) Alacak**

1- Maddi olmayan varlıklar hesabında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı olup, 5.000.-YTL değer artışı ve 2.500.-YTL birikmiş amortisman artışı yapılan varlığın, maddi olmayan duran varlık olma vasfı ortadan kalkmıştır.

|   |                                           |       |        |
|---|-------------------------------------------|-------|--------|
| 1 | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı     | 5.000 |        |
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı         | 2.500 |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                       | 2.500 |        |
|   | 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Var. Hesabı |       | 10.000 |

2 – Diğer maddi olmayan duran varlıklar hesabında kayıtlı 10.000.-YTL maddi olmayan duran varlıklar için o güne kadar 2.500.-YTL birikmiş amortismanı ayrılmış olup, %10 değer azalışı yapılmıştır.

|   |                                           |     |       |
|---|-------------------------------------------|-----|-------|
| 2 | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı         | 250 |       |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı    | 750 |       |
|   | 267 Diğer Maddi Olmayan Duran Var. Hesabı |     | 1.000 |

**268 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)**

**Hesabın niteliği**

Birikmiş amortismanlar hesabı, maddi olmayan duran varlık bedellerinin, yararlanma süresi içinde giderleştirilmesi ve hesaben yok edilmesini izlemek için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

1 - Kırıkkale Valiliğinin 10.000.-YTL lik memur maaş programı için yıl sonunda %10 amortisman ayrılmıştır.

|   |                                   |       |       |
|---|-----------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı               | 1.000 |       |
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı |       | 1.000 |



2- Mucur Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 250.-YTL olan muhasebe programı için %10 değer artışı yapılmıştır.

|   |                                       |       |     |
|---|---------------------------------------|-------|-----|
| 2 | 260 Haklar Hesabı                     | 1.000 |     |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı |       | 975 |
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     |       | 25  |

**b) Borç**

1 - Mucur Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan lisanslar 10.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 100 Kasa Hesabı                       | 10.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   | 260 Haklar Hesabı                     |        | 10.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 1.500  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 10.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 10.000 |

2- Kaman Muhasebe Birimi hesaplarında 1.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 50.-YTL olan muhasebe programı için %10 değer azalışı yapılmıştır.

|   |                                        |    |     |
|---|----------------------------------------|----|-----|
| 2 | 268 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 5  |     |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı | 95 |     |
|   | 260 Haklar Hesabı                      |    | 100 |

**28 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER VE GELİR TAHAKKUKLARI**

Gelecek yıllara ait giderler ve gelir tahakkukları hesap grubu, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan ancak, gelecek yıllara ait olan giderler ile faaliyet dönemine ait olup gelecek yıllarda tahsil edilebilecek gelirlerin izlenmesi için kullanılır.

Gelecek yıllara ait giderler ve gelir tahakkukları niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı

281 Gelir Tahakkukları Hesabı

## 280 GELECEK YILLARA AİT GİDERLER HESABI

### Hesabın niteliği

Gelecek yıllara ait giderler hesabı, dönem içinde ödenen ancak, gelecek yılların faaliyet hesaplarına dâhil edilecek olan giderlerin izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Peşin ödenen giderlerden içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde giderleştirilecek olanlar, ilgili oldukları dönemlerde tahakkuk ettirmek üzere bu hesaba izlenir.

Gelecek yıllara ait giderler hesabına kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Dönem sonunda, bu hesaba yer alıp tahakkuk zamanına bir yıldan az bir süre kalan peşin ödenmiş giderler, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki gelecek yıllara ait giderler hesabına aktarılır.

Kuponlu bono ve tahvillerin nominal bedelin altında iskontolu olarak satılması durumunda, nominal bedel ile satış bedeli arasında ortaya çıkacak farkın takip eden dönemlere ait olan kısmı bu hesaba kaydedilir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Kırıkkale Defterdarlığı hizmet binasının 1 yıllık kirası olan 12.000.-YTL yi peşin ödemiştir.

|   |                                             |        |        |
|---|---------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı     | 12.000 |        |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. |        | 12.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 12.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |        | 12.000 |

2 – Hazine, nominal bedeli 500.000.-YTL olan kuponlu hazine bonusu %10 iskontolu ihraç etmiştir. (Hazine bonusunun vadesi bir sonraki yıla taşmakta olup, iskonto tutarının içinde bulunulan yıla isabet eden kısmı 3.000.-YTL dir.)

|   |                                         |         |         |
|---|-----------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 102 Bankalar Hesabı                     | 495.000 |         |
|   | 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı | 3.000   |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                     | 2.000   |         |
|   | 305 Bonolar Hesabı                      |         | 500.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı              | 5.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı               |         | 5.000   |

#### b) Alacak

1 - Gelecek yıllara ait giderler hesabında kayıtlı 15.000.-YTL takip edilen yıl içerisinde 5.000.-YTL'lik kısmın gider hesaplarına yansıtılması gerektiğinden dönem sonunda ilgili hesaplara kayıt edilmiştir.

|   |                                                                                   |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 180 Gelecek Aylara Ait Giderler Hesabı<br>280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

## 281 GELİR TAHAKKUKLARI HESABI

### Hesabın niteliği

Gelir tahakkukları hesabı, faaliyet alacakları ve kurum alacakları hesap gruplarında izlenmeyen ve tahakkuk etmiş gelirlerden kaynaklanan ancak, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde istenebilir duruma gelecek olan alacakların izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Gelir olarak tahakkuk ettirilmiş olmakla birlikte, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde istenebilir duruma gelecek olan alacaklar, ilgili oldukları dönemlerde tahsil edilmek üzere bu hesaba izlenir.

Duran varlıklar ana hesap grubu içindeki kurum alacakları hesaplarında kayıtlı alacaklara ilişkin olarak yıl sonlarında geçici mizandan önce hesaplanan ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilecek olan işlemiş faiz geliri alacakları bu hesaba kaydedilir.

Dönem sonunda, bu hesaba yer alıp tahsil zamanına bir yıldan az süre kalan alacaklar, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki gelir tahakkukları hesabına aktarılır.

Gelir tahakkukları hesabında takip edilen döviz cinsinden faiz geliri tahakkukları, yıl sonlarında geçici mizandan önce Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirilir.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Kırıkkale Belediyesine verilen borç için faaliyet dönemi sonunda 5.000.-YTL ve faaliyet dönemi takip eden dönemlerde de 3.000.-YTL olmak üzere toplam 8.000.-YTL faiz geliri tahakkuk ettirilmiştir.

|   |                                                                                       |                |       |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------|
| 1 | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı<br>281 Gelir Tahakkukları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 5.000<br>3.000 | 8.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|----------------|-------|

2 - Kırıkkale Belediyesine verilen ve kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında takip edilen 70.000.-YTL için yıl sonunda 3.000.-YTL faaliyet dönemini takip eden dönemde tahsil edilmek üzere faiz tahakkuk ettirilmiştir.

|   |                                                      |       |       |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 281 Gelir Tahakkukları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|

3 - Gelir tahakkukları hesabında kayıtlı tutarların yıl sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 3.000.-YTL kur artışı olduğu görülmüştür.

|   |                                                      |       |       |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 281 Gelir Tahakkukları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|

#### b) Alacak

1- Gelir tahakkukları hesabında kayıtlı olup, takip eden faaliyet döneminde tahsili gereken tutarın 1.000.YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı<br>281 Gelir Tahakkukları Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|----------------------------------------------------------------|-------|-------|

2- Gelir tahakkukları hesabında kayıtlı tutarların yıl sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 2.000.-YTL kur azalışı olduğu görülmüştür.

|   |                                                      |       |       |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>281 Gelir Tahakkukları Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|

### 29 DİĞER DURAN VARLIKLAR

Diğer duran varlıklar hesap grubu; duran varlık niteliği taşıyan ve duran varlık hesap gruplarına girmeyen, diğer duran varlıklar ile ilgili duran varlık hesaplarından, bu gruptaki hesaplara aktarılan amortisman tabi varlıkların birikmiş amortismanlarının izlenmesi için kullanılır.

Maddi duran varlık hesaplarında kayıtlı olup, çeşitli nedenlerle kullanılma olanaklarını yitiren varlıklar ile bu varlıklardan amortisman tabi olanların ayrılmış amortisman tutarları bu hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılır. Bu şekilde aktarılan varlıkların kayıtlı değeri ile ayrılmış amortisman tutarı arasındaki fark kadar, aktarma işleminin yapıldığı dönem sonunda amortisman ayrılır.

Diğer duran varlıklar hesap grubunda yer alan hesaplara kayıt yapılırken, yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Diğer duran varlıklar niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı

294 Elden Çıkarılacak Stoklar ve Maddi Duran Varlıklar Hesabı

297 Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı

299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı (-)

#### 293 GELECEK YILLAR İHTİYACI STOKLAR HESABI

##### Hesabın niteliği

Gelecek yıllar ihtiyacı stoklar hesabı, kamu idarelerinin tedbirli satın alma ve üretme politikası gereği içinde bulunulan faaliyet döneminden sonra kullanacakları stokların izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Borç**

**1 – Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne 1.000.-YTL lik gelecek yıllar ihtiyacı stok alınmıştır.**

|   |                                             |          |          |
|---|---------------------------------------------|----------|----------|
| 1 | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı  | 1.000,00 |          |
|   | 600 Gelirler Hesabı                         |          | 7,50     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. |          | 992,50   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 1.000,00 |          |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |          | 1.000,00 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                   | 7,50     |          |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                  |          | 7,50     |

**2 – Vatandaş (A), Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne okulların ihtiyacında kullanılmak üzere 500.-YTL lik gelecek yıllar ihtiyacı stok bağışlamıştır.**

|   |                                            |     |     |
|---|--------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı | 500 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                        |     | 500 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                  | 500 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                 |     | 500 |

**3- Kırıkkale Muhasebe Müdürlüğünde yapılan sayımda 1.000.-YTL değerinde gelecek yıllar ihtiyacı stok fazla bulunmuştur.**

|   |                                            |       |       |
|---|--------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı | 1.000 |       |
|   | 397 Sayım Fazlaları Hesabı                 |       | 1.000 |

**b) Alacak**

**1 - Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğü almış olduğu 1.000.-YTL lik gelecek yıllar ihtiyacı stoku satış sureti ile 1.200.-YTL bedel ile elden çıkarmıştır.**

|   |                                            |       |       |
|---|--------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                        | 1.000 |       |
|   | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı |       | 1.000 |
|   | 100 Kasa Hesabı                            | 1.200 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                        |       | 1.200 |

|  |                            |       |       |
|--|----------------------------|-------|-------|
|  | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 1.200 |       |
|  | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 1.200 |

2 - Vatandaş (A), Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne okulların ihtiyacında kullanılmak üzere verdiği 500.-YTL lik gelecek yıllar ihtiyacı stoku veriş amacı dışında kullanıldığı gerekçesi ile geri istemiştir.

|   |                                            |     |     |
|---|--------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                        | 500 |     |
|   | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı |     | 500 |
|   | 830 Bütçe Giderler Hesabı                  | 500 |     |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                  |     | 500 |

3- Memurun hatasından dolayı ambarda bulunan 1.000.-YTL değerinde ve rayiç değeri 1.100.-YTL olan gelecek yıllar ihtiyacı stok kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır.

|   |                                            |       |       |
|---|--------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                        | 1.000 |       |
|   | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı |       | 1.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı            | 1.100 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                        |       | 1.100 |

4 – Kırıkkale Devlet Hastanesinde bulunan ve 10.000.-YTL bedel gelecek yıllar ihtiyacı maddi duran varlıklar hesabında kayıtlı olan tıbbi demirbaş görevlilerin kusurundan dolayı kullanılamaz hale gelmiştir. Demirbaşın rayiç bedeli 11.000.-YTL hurda değeri ise 3.000.-YTL dir.

|   |                                                  |       |        |
|---|--------------------------------------------------|-------|--------|
| 4 | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hesabı | 3.000 |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                              | 7.000 |        |
|   | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı       |       | 10.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı                  | 8.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |       | 8.000  |

5- Ambarda bulunan 1.500.-YTL değerindeki gelecek yıllar ihtiyacı stok kişisel kusur olmaksızın kullanılamaz hale geldiğinden kayıtlardan çıkartılmıştır.

|   |                                            |       |       |
|---|--------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 630 Giderler Hesabı                        | 1.500 |       |
|   | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı |       | 1.500 |

**6–** Kırıkkale Devlet Hastanesinde bulunan ve 10.000.-YTL bedel gelecek yıllar ihtiyacı maddi duran varlıklar hesabında kayıtlı olan tıbbi demirbaş görevlilerin kusuru olmaksızın kullanılamaz hale gelmiştir. Demirbaşın hurda değeri 3.000.-YTL dir.

|   |                                                  |       |        |
|---|--------------------------------------------------|-------|--------|
| 6 | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hesabı | 3.000 |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                              | 7.000 |        |
|   | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı       |       | 10.000 |

**7 –** Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından alınan 1.500.-YTL lik gelecek yıllar ihtiyacı stokun 500.-YTL iade edilmiştir.

|   |                                            |     |     |
|---|--------------------------------------------|-----|-----|
| 7 | 102 Banka Hesabı                           | 500 |     |
|   | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı |     | 500 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                  | 500 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                 |     | 500 |

**8-** Samsun Muhasebe Müdürlüğünde yapılan sayımda 1.000.-YTL değerindeki gelecek yıllar ihtiyacı stok bulunamamıştır.

|   |                                            |       |       |
|---|--------------------------------------------|-------|-------|
| 8 | 197 Sayım Noksanları Hesabı                | 1.000 |       |
|   | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı |       | 1.000 |

#### **294 ELDEN ÇIKARILACAK STOKLAR VE MADDİ DURAN VARLIKLAR HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabı, çeşitli nedenlerle kullanılamaz hâle gelen varlıkların yitiren gelecek yıllar ihtiyacı stoklar ve maddi duran varlıkların izlenmesi için kullanılır.

##### **Hesabın işleyişi**

###### **a) Borç**

**1 -** Trabzon Devlet Hastanesinin kullandığı ve hesaplarda 3.000.-YTL olarak kayıtlı ve bu güne kadar 1.000.-YTL amortisman ayrılan mobilyanın ekonomik ömrünü doldurduğu görülmüştür.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hesabı | 3.000 |       |
|   | 255 Demirbaşlar Hesabı                           |       | 3.000 |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                | 1.000 |       |
|   | 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                |       | 1.000 |

2 – Kırıkkale Devlet Hastanesinde bulunan ve 10.000.-YTL bedel gelecek yıllar ihtiyacı maddi duran varlıklar hesabında kayıtlı olan tıbbi demirbaş görevlilerin kusurundan dolayı kullanılamaz hale gelmiştir. Demirbaşın rayiç bedeli 11.000.-YTL hurda değeri ise 3.000.-YTL dir.

|   |                                                  |       |        |
|---|--------------------------------------------------|-------|--------|
| 2 | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hesabı | 3.000 |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                              | 7.000 |        |
|   | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı       |       | 10.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı                  | 8.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |       | 8.000  |

3– Amasya Devlet Hastanesinde bulunan ve 10.000.-YTL bedel gelecek yıllar ihtiyacı maddi duran varlıklar hesabında kayıtlı olan tıbbi demirbaş görevlilerin kusuru olmaksızın kullanılamaz hale gelmiştir. Demirbaşın hurda değeri 3.000.-YTL dir.

|   |                                                  |       |        |
|---|--------------------------------------------------|-------|--------|
| 3 | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hesabı | 3.000 |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                              | 7.000 |        |
|   | 293 Gelecek Yıllar İhtiyacı Stoklar Hesabı       |       | 10.000 |

4- Kırıkkale Defterdarlığına ait 100.000.-YTL değerindeki çeşitli nedenlerle kullanıma olanaklarını yitiren gelecek yıllar ihtiyacı maddi duran varlıkların Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne devir edilmiştir.

|   |                                                  |         |         |
|---|--------------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hesabı | 100.000 |         |
|   | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hs.    |         | 100.000 |

5- Kırıkkale Defterdarlığına ait 100.000.-YTL değerindeki çeşitli nedenlerle kullanıma olanaklarını yitiren elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar Ankara Milli Eğitim Müdürlüğüne devir edilmiştir.

|   |                                                  |         |         |
|---|--------------------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hesabı | 100.000 |         |
|   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı     |         | 100.000 |

#### b) Alacak

1- Ekonomik ömrünü doldurduğu için elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına alınan ve hesaplarda 10.000.-YTL olarak kayıtlı ve bu güne kadar 1.000.-YTL amortisman ayrılan ve yeniden değerlendirme farkı 500.-YTL olan mobilya,



a) 10.000.-YTL ye satılmıştır.

b) 8.000.-YTL ye satılmıştır.

|   |   |                                               |        |        |
|---|---|-----------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | a | 100 Kasa Hesabı                               | 10.000 |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı         | 500    |        |
|   |   | 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı             | 1.000  |        |
|   |   | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hs. |        | 10.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                           |        | 1.500  |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 10.000 |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |        | 10.000 |
|   | b | 100 Kasa Hesabı                               | 8.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                           | 500    |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı         | 500    |        |
|   |   | 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı             | 1.000  |        |
|   |   | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var.Hs.  |        | 10.000 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 8.000  |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |        | 8.000  |

2- Ekonomik ömrünü doldurduğu için elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına alınan ve hesaplarda 10.000.-YTL olarak kayıtlı ve bu güne kadar 1.000.-YTL amortisman ayrılan ve yeniden değerlendirme farkı 500.-YTL olan mobilya bedelsiz olarak ilçe belediyesine devredilmiştir.

|   |                                               |       |        |
|---|-----------------------------------------------|-------|--------|
| 2 | 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı             | 1.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı         | 500   |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                           | 8.500 |        |
|   | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hs. |       | 10.000 |

3- Artvin Defterdarlığına ait elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıkların sayımında 100.000.-YTL değerindeki stokun noksan olduğu görülmüştür.

|   |                                               |        |        |
|---|-----------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 197 Sayım Noksanları Hesabı                   | 10.000 |        |
|   | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hs. |        | 10.000 |

## 297 DİĞER ÇEŞİTLİ DURAN VARLIKLAR HESABI

### Hesabın niteliği

Diğer çeşitli duran varlıklar hesabı, yukarıdaki hesaplar kapsamına girmeyen diğer çeşitli duran varlıkların izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne 1.000.-YTL lik diğer çeşitli duran varlık almıştır.

|   |                                             |          |          |
|---|---------------------------------------------|----------|----------|
| 1 | 297 Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı    | 1.000,00 |          |
|   | 600 Gelirler Hesabı                         |          | 7,50     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. |          | 992,50   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 1.000,00 |          |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |          | 1.000,00 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                   | 7,50     |          |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                  |          | 7,50     |

#### b) Alacak

1 - Edirne Milli Eğitim Müdürlüğü almış olduğu 1.000.-YTL lik diğer çeşitli duran varlıklar hesabında kayıtlı varlık satış sureti ile 1.200.-YTL bedel ile elden çıkarmıştır.

|   |                                          |       |       |
|---|------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                      | 1.000 |       |
|   | 297 Diğer Çeşitli Duran Varlıklar Hesabı |       | 1.000 |
|   | 100 Kasa Hesabı                          | 1.200 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                      |       | 1.200 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                | 1.200 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı               |       | 1.200 |

## 299 BİRİKMİŞ AMORTİSMANLAR HESABI (-)

### Hesabın niteliği

Birikmiş amortismanlar hesabı, diğer duran varlıklar hesap grubunda yer alan hesaplarda kayıtlı amortisman tabi duran varlıklar için ayrılmış olan amortisman tutarlarını izlemek için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Alacak

1 - Şabanözü Devlet Hastanesinin kullandığı ve hesaplarda 3.000.-YTL olarak kayıtlı ve bu güne kadar 1.000.-YTL amortisman ayrılan mobilyanın ekonomik ömrünü doldurduğu görülmüştür.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hesabı | 3.000 |       |
|   | 255 Demirbaşlar Hesabı                           |       | 3.000 |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                | 1.000 |       |
|   | 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                |       | 1.000 |

2- Ekonomik ömrünü doldurduğu için elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına alınan ve hesaplarda 10.000.-YTL olarak kayıtlı ve bu güne kadar 1.000.-YTL amortisman ayrılan mobilya için bu hesap grubuna aktarma işleminin yapıldığı dönem sonunda gerekli kayıtlar yapılmıştır.

|   |                                   |       |       |
|---|-----------------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı               | 9.000 |       |
|   | 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı |       | 9.000 |

**b) Borç**

1 - Ekonomik ömrünü doldurduğu için elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabına alınan ve hesaplarda 10.000.-YTL olarak kayıtlı ve bu güne kadar 1.000.-YTL amortisman ayrılan ve yeniden değerlendirme farkı 500.-YTL olan mobilya bedelsiz olarak ilçe belediyesine devredilmiştir.

|   |                                               |       |        |
|---|-----------------------------------------------|-------|--------|
| 1 | 299 Birikmiş Amortismanlar Hesabı             | 1.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı         | 500   |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                           | 8.500 |        |
|   | 294 Elden Çık.Stoklar ve Maddi Duran Var. Hs. |       | 10.000 |

## BEŞİNCİ BÖLÜM

### KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER

#### 3-KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu, faaliyet dönemi içinde geri ödenmesi gereken yabancı kaynakları kapsar.

Kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu; kısa vadeli iç malî borçlar, kısa vadeli dış malî borçlar, faaliyet borçları, emanet yabancı kaynaklar, alınan avanslar, ödenecek diğer yükümlülükler, borç ve gider karşılıkları, gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları ile diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar hesap gruplarına ayrılır.

#### 30 KISA VADELİ İÇ MALÎ BORÇLAR

Kısa vadeli iç malî borçlar hesap grubu; kamu idarelerinin vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı, para ve sermaye piyasası araçları ile sağlanan iç malî borçları, kısa vadeli diğer iç malî borçları ile vadesine bir yıldan az süre kalan uzun vadeli iç malî borçlarına ait anapara tutarları ve kur farklarının izlenmesi için kullanılır.

Borçlanma işlemlerine ilişkin genel gider ve faizler gruptaki hesaplarla ilgilendirilmeksizin, bütçeye konulan ödeneklerle karşılanır.

Yıl sonlarında bu hesap grubundaki iç borç hesaplarında kayıtlı borç stokuna ait olarak hesaplanan işlemiş faiz tutarı, ilgili dönemde ödemesi yapılmak üzere kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabına kaydedilir.

Kısa vadeli iç malî borçlar hesap grubunda izlenen hesaplarda kayıtlı borç anapara tutarları ile bunlara ilişkin olarak hesaplanan işlemiş faiz tutarından, borç veren tarafından kamu idaresi lehine silinenler ilgili kamu idaresince faaliyet gelirleri ile bütçe gelirlerine kaydedilerek muhasebeleştirilir.

Kısa vadeli iç malî borçlar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

302 Para Piyasası Nakit İşlemleri Borçları Hesabı

303 Kamu İdarelerine Malî Borçlar Hesabı

304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı

305 Bonolar Hesabı

309 Kısa Vadeli Diğer İç Malî Borçlar Hesabı

#### 302 PARA PİYASASI NAKİT İŞLEMLERİ BORÇLARI HESABI

##### Hesabın niteliği

Para piyasası nakit işlemleri borçları hesabı, kısa vadeli nakit ihtiyacını karşılamak üzere iç borçlanma senedi çıkarmaksızın yapılan azami otuz gün vadeli borçlanmaların izlenmesi için kullanılır.

Para piyasası nakit işlemleri borçları hesabı, sadece Hazine Müsteşarlığına bağlı muhasebe birimlerinde kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

###### a) Alacak

1 – Hazine kısa vadeli nakit ihtiyacının karşılanması için iç borçlanma senedi ihraç etmeksizin piyasadan 70.000.-YTL otuz gün vadeli borçlanma yapmıştır.

|   |                                                                    |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 102 Banka Hesabı<br>302 Para Piyasası Nakit İşlemleri Borçları Hs. | 70.000 | 70.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|

2 – Hazine kısa vadeli nakit ihtiyacının karşılanması için iç borçlanma senedi ihraç etmeksizin piyasadan 50.000.- dolar otuz gün vadeli borçlanma yapmıştır. (Hazine Müsteşarlığınca tespit edilen kur 1\$=1,30.-YTL )

|   |                                                                    |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 105 Döviz Hesabı<br>302 Para Piyasası Nakit İşlemleri Borçları Hs. | 65.000 | 65.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|

3 – Hazine kısa vadeli nakit ihtiyacının karşılamak için piyasadan borçlandığı 50.000 doların ödeme tarihinde yapılan değerlemesinde kur artış farkının 7.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                       |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı<br>302 Para Piyasası Nakit İşlemleri Borçları Hs. | 7.000 | 7.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------|-------|-------|

#### b) Borç

1 – Borçlanılan 70.000.-YTL vade bitiminde 5.000.-YTL faizi ile birlikte geri ödenmiştir.

|   |                                                                                                                         |                 |        |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>302 Para Piyasası Nakit İşlemleri Borçları Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. | 5.000<br>70.000 | 75.000 |
|   | 830 Bütçe Giderler Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                                  | 5.000           | 5.000  |

2– Hazine kısa vadeli nakit ihtiyacının karşılamak için piyasadan borçlandığı 50.000 doların ödeme tarihinde yapılan değerlemesinde kur azalış farkının 7.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                          |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 302 Para Piyasası Nakit İşlemleri Borçları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 7.000 | 7.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

#### 303 KAMU İDARELERİNE MALÎ BORÇLAR HESABI

##### Hesabın niteliği

Kamu idarelerine malî borçlar hesabı, diğer kamu idarelerine olan kısa vadeli malî borçlar ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamu idarelerine malî borçlar hesabında kayıtlı tutarlardan vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1- Avrupa Birliği ile Hazine Müsteşarlığı arasında yapılan anlaşıma ile sağlanan 100.000 Avroluk kredi, ikraz anlaşması ile 50.000 Avroluk kısmının vadesi bir yıl ile sınırlı olmak üzere Kırıkkale Üniversitesine aktarılmıştır. (Aktarma tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |                                          |         |        |
|---|------------------------------------------|---------|--------|
| 1 | 104 Proje Özel Hesabı                    | 163.000 |        |
|   | 303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı |         | 81.500 |
|   | 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı |         | 81.500 |

2- Diğer kamu idarelerinden vadesi faaliyet dönemiyle sınırlı olmak üzere 100.000.-YTL borçlanmıştır. İdare muhasebe biriminin kaydı.

|   |                                          |         |         |
|---|------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 102 Banka Hesabı                         | 100.000 |         |
|   | 303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı |         | 100.000 |

3- Diğer kamu idarelerinden vadesi faaliyet dönemiyle sınırlı olmak üzere 100.000 Avroluk borçlanmıştır. (İşlem tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro=1,63.-YTL) İdare muhasebe biriminin kaydı.

|   |                                          |         |         |
|---|------------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 105 Döviz Hesabı                         | 163.000 |         |
|   | 303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı |         | 163.000 |

4- Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamu idarelerine malî borçlar hesabında kayıtlı 100.000.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                          |         |         |
|---|------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı |         | 100.000 |

5- Kamu idarelerine malî borçlar hesabında kayıtlı döviz cinsinden borçların, ödeme tarihinde ödemeye esas olan kur üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkları ile ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkının 5.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                 |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 630 Giderler Hesabı<br>303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Borç**

1– Kamu idarelerine malî borçlar hesabında kayıtlı 100.000.-YTL 5.000.-YTL faizi ile birlikte geri ödenmiştir. (Faizi 3.000.-YTL lik kısmı geçmiş yıla aittir.)

|   |                                                                                                                                                 |                           |         |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>381 Gider Tahakkukları Hesabı<br>303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. | 2.000<br>3.000<br>100.000 | 105.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                                                         | 5.000                     | 5.000   |

2– Kamu idarelerine malî borçlar hesabında kayıtlı 100.000.-YTL 5.000.-YTL faizi ile silinmiştir. (Faizi 3.000.-YTL lik kısmı geçmiş yıla aittir.)

|   |                                                                                                                      |                           |         |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>381 Gider Tahakkukları Hesabı<br>303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hs.<br>600 Gelirler Hesabı | 2.000<br>3.000<br>100.000 | 105.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                              | 5.000                     | 5.000   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                                              | 105.000                   | 105.000 |

3 – Avrupa Birliği ile yapılan kredi anlaşması ile 100.000 Avro kredi açılmış olup, açılan bu ikraz anlaşması ile Kırıkkale Üniversitesine aktarılmış olan ve vadesi bir yıl ile sınırlı olan kredinin 50.000 Avroluk kısmı Kırıkkale Üniversitesinin talebi üzerine dış finansman kaynağına geri gönderilmiştir. (İade tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |                                                                                                               |                  |         |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------|
| 3 | 303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı<br>403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı<br>104 Proje Özel Hesabı | 81.500<br>81.500 | 163.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|---------|

4- Kamu idarelerine malî borçlar hesabında kayıtlı döviz cinsinden borçların, ödeme tarihinde ödemeye esas olan kur üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkları ile ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur azalış farkının 5.000.- YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                 |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------|-------|-------|

### 304 CARİ YILDA ÖDENECEK TAHVİLLER HESABI

#### Hesabın niteliği

Cari yılda ödenecek tahviller hesabı; kanunların verdiği yetkiye dayanılarak ulusal para birimi veya döviz cinsi ve dövize endeksli olarak ihraç edilmiş olan ve karşılığında nakit imkânı sağlayan tahviller ve karşılığında nakit imkânı sağlamayan özel tertip tahvillerden vadesi bir yılın altına inmiş olanlar ile bunlardan döviz cinsi ve dövize endeksli olanların anapara ve anaparaya eklenecek veya düşülecek kur farklarının izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Devlet Borçları Muhasebe Biriminin tahviller hesabında kayıtlı devlet tahvillerinin 350.000.-YTL tutarlar dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                  |         |         |
|---|------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 404 Tahviller Hesabı<br>304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı | 350.000 | 350.000 |
|---|------------------------------------------------------------------|---------|---------|

2 – Cari yılda ödenecek tahviller hesabında kayıtlı 50.000.- dolar Devlet tahvilinin faizinin ödeme tarihinde yapılan değerlemesinde kur artış farkının 700.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                 |     |     |
|---|-----------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı | 700 | 700 |
|---|-----------------------------------------------------------------|-----|-----|

##### b) Borç

1 – 700.000.-YTL kuponlu Devlet tahvillerinin geri ödemesinde 5.000.-YTL faizi ile birlikte ödenmiştir. (Faizi 3.000.-YTL lik kısmı geçmiş yıla aittir.)

|   |                                                                                                                                                 |                           |         |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>381 Gider Tahakkukları Hesabı<br>304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. | 2.000<br>3.000<br>700.000 | 705.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------|



|  |                                                        |       |       |
|--|--------------------------------------------------------|-------|-------|
|  | 830 Bütçe Giderler Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|--|--------------------------------------------------------|-------|-------|

2– 700.000.-YTL kuponlu Devlet tahvillerinin senet değişimi yapılarak. 705.000.-YTL kuponlu Devlet tahvili verilmiştir. (Faizi 3.000.-YTL lik kısmı geçmiş yıla aittir.)

|   |                                                        |         |         |
|---|--------------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                                    | 2.000   |         |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı                          | 3.000   |         |
|   | 304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı               | 700.000 |         |
|   | 404 Tahviller Hesabı                                   |         | 705.000 |
|   | 830 Bütçe Giderler Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı | 5.000   | 5.000   |

3– Cari yılda ödenecek tahviller hesabında kayıtlı 50.000.- dolar Devlet tahvilinin faizinin ödeme tarihinde yapılan değerlemesinde kur azalış farkının 700.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                 |     |     |
|---|-----------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 700 | 700 |
|---|-----------------------------------------------------------------|-----|-----|

### 305 BONOLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Bonolar hesabı; 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre, kurum nam ve hesabına ulusal para birimi veya döviz cinsi ve dövize endeksli olarak ihraç edilen ve karşılığında nakit imkânı sağlayan bonolar ve karşılığında nakit imkânı sağlamayan özel tertip bonolar ile bunlardan döviz cinsi ve dövize endeksli olanların anapara ve anaparaya eklenecek veya anaparadan düşülecek kur farklarının izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Döviz cinsi ve dövize endeksli olarak ihraç edilen bonoların muhasebeleştirilmesinde, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak belirlenen borçlanma şartlarına göre, Hazine Müsteşarlığınca tespit edilen kur esas alınır.

Bonoların faiz ve genel giderleri ile nominal bedelinin altında bir bedelle iskontolu olarak satılan kuponlu bonoların nominal bedelleri ve satış bedelleri arasındaki fark bu hesapla ilgilendirilmeksizin doğrudan bütçeye bu amaçla konulan ödenekten karşılanır.

Kuponlu bonoların iskontolu veya primli satılması durumunda, nominal bedel ile satış bedeli arasında ortaya çıkan ve ilgisine göre bütçe giderleri hesabı veya bütçe gelirleri hesabına kaydedilen tutarları bononun vadesinin;

a) Satışın yapıldığı yıl içinde dolması durumunda ilgisine göre giderler hesabı veya gelirler hesabına,

**b)** Satışın yapıldığı yılı takip eden yıla taşması durumunda ise içinde bulunulan yıla isabet eden kısmı ilgisine göre giderler hesabı veya gelirler hesabına; takip eden yıla isabet eden kısmı ise ilgili dönem giderler veya gelirler hesabına aktarılmak üzere gelecek yıllara ait giderler hesabı ya da gelecek yıllara ait gelirler hesabına,

kaydedilir.

Yıl sonlarında bu hesapta kayıtlı bono stokuna ait olup; gerek kupon ödeme tarihinin gelecek yıla taşması nedeniyle ödenmemiş olan ve gerekse kuponsuz senetlerde vade sonunda ödenecek olan işlemiş faiz tutarı hesap edilir ve giderler hesabı ile ilgili dönemde ödemesi yapılmak üzere kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabına kaydedilir. Kuponlu bonolardan değişken faizli olup, faiz oranı kupon ödeme zamanında kesinleşecek olanlara ilişkin yıl sonu işlemiş faiz hesaplaması, Hazine Müsteşarlığı tarafından belirlenen faiz oranından yapılır. Kupon ödeme zamanında kesinleşen faiz oranının, Hazine Müsteşarlığınca belirlenen orandan farklı olmasından dolayı ortaya çıkan fark ise geçmiş dönem gider veya gelirleri ile ilişkilendirilmek üzere giderler hesabı veya gelirler hesabına kaydedilir. Geçmiş dönemlere ilişkin olarak yapılan bu kayıtlar faaliyet sonuçları tablosu dipnotlarında gösterilir.

Kuponlu bonolarının kupon ödemeleri ve kuponsuz bonoların vade sonu faiz ödemeleri bütçe giderleri hesabına kaydedilir. Söz konusu faiz tutarının; ödemenin yapıldığı yıla ait olan kısmı giderler hesabına, önceki yıla ait olan kısmı ise gider tahakkukları hesabına kaydedilir.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Alacak**

**1** – Hazine, nominal bedeli 5.000.-YTL olan kuponlu hazine bonusu ihraç etmiştir.

|   |                                           |       |       |
|---|-------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 102 Bankalar Hesabı<br>305 Bonolar Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-------------------------------------------|-------|-------|

**2** – Hazine nominal bedeli 500.000.-YTL olan kuponlu hazine bonusu %10 iskontolu ihraç etmiştir. (Hazine bonosunun vadesi bir sonraki yıla taşmakta olup, iskonto tutarının içinde bulunulan yıla isabet eden kısmı 30.000.-YTL dir.)

|   |                                                                                                             |                             |         |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------|---------|
| 2 | 102 Bankalar Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı<br>305 Bonolar Hesabı | 450.000<br>30.000<br>20.000 | 500.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                     | 50.000                      | 50.000  |

**3** – Hazine nominal bedeli 500.000.-YTL olan kuponlu hazine bonusu %10 primli ihraç etmiştir. (Hazine bonosunun vadesi bir sonraki yıla taşmakta olup, iskonto tutarının içinde bulunulan yıla isabet eden kısmı 3.000.-YTL dir.)

|   |                                         |         |         |
|---|-----------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 102 Bankalar Hesabı                     | 550.000 |         |
|   | 305 Bonolar Hesabı                      |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                     |         | 30.000  |
|   | 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı |         | 20.000  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı               | 50.000  |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı              |         | 50.000  |

4 – Hazine 500.000.-YTL kuponsuz hazine bonosunu vade sonunda faiz ödemeli olarak ihraç etmiştir.

|   |                    |         |         |
|---|--------------------|---------|---------|
| 4 | 102 Banka Hesabı   | 500.000 |         |
|   | 305 Bonolar Hesabı |         | 500.000 |

5 – Bütçe ile ilgilendirilmeksizin ikrazen Sosyal Güvenlik Kurumuna satış bedel 50.000.-YTL olan özel tertip bonolar 5 yıl vadeli faaliyet dönemini aşan bir süreyle ve borç verilmiştir.

|   |                                         |        |        |
|---|-----------------------------------------|--------|--------|
| 5 | 232 Kur.Verilen Borçlardan Alacaklar Hs | 50.000 |        |
|   | 305 Bonolar Hesabı                      |        | 50.000 |

6– Bütçe kanunundaki ödeneğine dayanılarak 700.000.-YTL kuponsuz özel tertip bono satışı yapılmıştır.

|   |                           |         |         |
|---|---------------------------|---------|---------|
| 6 | 630 Giderler Hesabı       | 700.000 |         |
|   | 305 Bonolar Hesabı        |         | 700.000 |
|   | 830 Bütçe Giderler Hesabı | 700.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı |         | 700.000 |

7– 700.000.-YTL kuponlu Devlet tahvillerinin senet değişimi yapılarak 705.000.-YTL hazine bonusu verilmiştir. (Faizi 3.000.-YTL lik kısmı geçmiş yıla aittir.)

|   |                                          |         |         |
|---|------------------------------------------|---------|---------|
| 7 | 630 Giderler Hesabı                      | 3.000   |         |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı            | 2.000   |         |
|   | 304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı | 700.000 |         |
|   | 305 Bonolar Hesabı                       |         | 705.000 |

|  |                           |       |       |
|--|---------------------------|-------|-------|
|  | 830 Bütçe Giderler Hesabı | 5.000 |       |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı |       | 5.000 |

**8** – Hazine döviz cinsi ve dövize endeksli olarak ihraç edilmiş bulunan bonoların her faiz ödeme tarihinde ödemeye esas kur üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkları ile ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkının 50.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                     |        |        |
|---|---------------------|--------|--------|
| 8 | 630 Giderler Hesabı | 50.000 |        |
|   | 305 Bonolar Hesabı  |        | 50.000 |

**b) Borç**

**1** – Hazine, ihraç ettiği nominal bedeli 500.000.-YTL olan kuponlu hazine bonosunu 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait faizi ile birlikte geri ödemiştir.

|   |                                             |         |         |
|---|---------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 305 Bonolar Hesabı                          | 500.000 |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                         | 3.500   |         |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı               | 1.500   |         |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. |         | 505.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 5.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |         | 5.000   |

**2** – Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan 500.000.-YTL, alacağa ilişkin 5.000.-YTL işlemiş olup, senet değişimi yapılmıştır. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait)

|   |                                                 |         |         |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 5.000   |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |         | 3.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |         | 1.500   |
|   | 305 Bonolar Hesabı                              | 500.000 |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                             | 3.500   |         |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı                   | 1.500   |         |
|   | 305 Bonolar Hesabı                              |         | 505.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                      | 5.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |         | 5.000   |

3- Hazine döviz cinsi ve dövize endeksli olarak ihraç edilmiş bulunan bonoların her faiz ödeme tarihinde ödemeye esas kur üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkları ile ay sonunda T.C.Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur azalış farkının 50.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                           |        |        |
|---|-------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 305 Bonolar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|-------------------------------------------|--------|--------|

### 309 KISA VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Kısa vadeli diğer iç malî borçlar hesabı; kurumca devralınmış olan kısa vadeli iç borçlar ve yukarıdaki hesaplarda tanımlanmamış olan kısa vadeli diğer iç malî borçlar ile uzun vadeli diğer iç malî borçlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenlerin izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – (X) kurumu 50.000.-YTL kısa vadeli diğer iç malî borç almıştır.

|   |                                                                     |        |        |
|---|---------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>309 Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı             | 50.000 | 50.000 |

2 - Uzun vadeli diğer iç mali borçlardan hesabında kayıtlı 10.000.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                                              |        |        |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 409 Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı<br>309 Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

3 – Kısa vadeli diğer iç mali borçlar hesabında kayıtlı döviz cinsi ve dövize endeksli borçların ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 1.000.-YTL kur artışı olduğu görülmüştür.

|   |                                                                     |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı<br>309 Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|

##### b) Borç

**1 – Kısa vadeli diğer iç malî borçlar hesabında kayıtlı Kırıkkale Üniversitesine ait 50.000.- YTL lik borç ödenmiştir.**

|   |                                                                                                |        |        |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 309 Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

**2 – Kısa vadeli diğer iç malî borçlar hesabında kayıtlı döviz cinsi ve dövize endeksli borçların ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 1.000.-YTL kur azalışı olduğu görülmüştür.**

|   |                                                                     |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 309 Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|

### 31 KISA VADELİ DIŞ MALÎ BORÇLAR

Kısa vadeli dış malî borçlar hesap grubu; vadesi faaliyet dönemiyle sınırlı dış malî borçlar ile dönem sonunda vadesine bir yıldan az süre kalan uzun vadeli dış malî borçlara ait anapara tutarları ve kur farklarının izlenmesi için kullanılır.

Kısa vadeli dış malî borçlar hesap grubunda izlenen borçlarla ilgili faiz gideri ödemeleri, bu gruptaki hesaplarla ilgilendirilmeksizin, bütçeye konulan ödeneklerden karşılanır.

Yıl sonlarında bu hesap grubundaki hesaplarda kayıtlı borç stokuna ait işlemiş faiz tutarı hesaplanarak giderler hesabına ve ilgili dönemde ödemesi yapılmak üzere kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabına kaydedilir.

Kısa vadeli dış malî borçlar hesap grubunda izlenen hesaplarda kayıtlı borç anapara tutarları ile bunlara ilişkin olarak hesaplanan işlemiş faiz tutarından, borç veren tarafından kamu idaresi lehine silinenler ilgili kamu idaresince faaliyet gelirleri ile bütçe gelirlerine kaydedilerek muhasebeleştirilir.

### 310 CARİ YILDA ÖDENECEK DIŞ MALÎ BORÇLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Cari yılda ödenecek dış malî borçlar hesabı; kanunların verdiği yetkiye dayanılarak herhangi bir dış finansman kaynağından, belirli bir geri ödeme planına göre ödenmek üzere sağlanan ve gerek ilgili kamu idareleri tarafından kullanılan, gerekse diğer idare veya kuruluşlara ikrazen kullandırılan ve uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki dış malî borçlar hesabında kayıtlı tutarlar için cari yılda ödenecek olan anapara taksitleri ve kur farklarının izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

**1 - Dış mali borçlar hesabında kayıtlı 5.000 Avroluk tutarın 1.000 Avroluk kısmının dönem sonunda vadesinin bir yılın altına indiği görülmüştür. (1 Avro=1.63.-YTL)**

|   |                                                                     |        |        |
|---|---------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı<br>310 Cari Yılda Öd.Dış Borçlar Hesabı | 16.300 | 16.300 |
|---|---------------------------------------------------------------------|--------|--------|

2 - Cari yılda ödenecek dış borçlar hesabında kayıtlı tutarların Nisan ayı sonu itibari ile T.C. Merkez Bankasının döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 5.000.-YTL kur artış farkı ortaya çıkmıştır.

|   |                                                             |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>310 Cari Yılda Öd.Dış Borçlar Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-------------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Borç**

1- Dış borçlar hesabında kayıtlı 50.000 Avroluk tutarın 10.000 Avroluk kısmının vadesi dolmuş olup, 1000 Avroluk faizi ile birlikte ödenmiştir. (1 Avro=1.63.-YTL)

a) Faiz cari yıla aittir.

b) Faiz geçmiş yıla aittir.

|   |   |                                      |        |        |
|---|---|--------------------------------------|--------|--------|
| 1 | a | 310 Cari Yılda Öd.Dış Borçlar Hesabı | 16.300 |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                  | 1.630  |        |
|   |   | 106 Döviz Gönderme Em.Hesabı         |        | 17.930 |
|   |   | 830 Bütçe Gideri Hesabı              | 1.630  |        |
|   | b | 835 Gider Yansıtma Hesabı            |        | 1.630  |
|   |   | 310 Cari Yılda Öd.Dış Borçlar Hesabı | 16.300 |        |
|   |   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı        | 1.630  |        |
|   |   | 106 Döviz Gönderme Em.Hesabı         |        | 17.930 |
|   |   | 830 Bütçe Gideri Hesabı              | 1.630  |        |
|   |   | 835 Gider Yansıtma Hesabı            |        | 1.630  |

2- Dünya Bankasından alınan Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilen olan 5 yıl vadeli 50.000.-YTL'lik kredi Dünya Bankası tarafından hibe edilmiştir. İşlemiş faiz alacağı 5.000.-YTL olup bunun 2.000.-YTL si içinde bulunan yıla aittir.

|   |                                                 |        |        |
|---|-------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 310 Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı | 50.000 |        |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı                   | 5.000  |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |        | 55.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                       | 55.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                      |        | 55.000 |

3 - Dünya Bankasından alınan Kırıkkale Üniversitesine devredilen olan 5 yıl vadeli 50.000.- YTL'lik kredi Dünya Bankası tarafından hibe edilmiştir. İşlemiş faiz alacağı 5.000.-YTL olup bunun 2.000.-YTL si içinde bulunan yıla aittir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 630 Giderleri Hesabı                             | 55.000 |        |
|   | 130 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı |        | 50.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |        | 2.000  |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                    |        | 3.000  |
|   | 310 Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı  | 50.000 |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                              | 2.000  |        |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı                    | 3.000  |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |        | 55.000 |

4- Cari yılda ödenecek dış borçlar hesabında kayıtlı tutarların Nisan ayı sonu itibari ile T.C. Merkez Bankasının döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 5.000.-YTL kur azalış farkı ortaya çıkmıştır.

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 310 Cari Yılda Öd.Dış Borçlar Hesabı | 5.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                  |       | 5.000 |

### 32 FAALİYET BORÇLARI

Faaliyet borçları hesap grubu; kamu idarelerinin ödeme emri belgesine bağlandığı hâlde henüz hak sahiplerine ödenemeyen bütçe emanetleri ve mevzuatına uygun olarak mal alınıp, hizmet gördürülerek gider gerçekleşmiş olmakla birlikte ödeneği bulunmaması nedeniyle ödenemeyen borçları, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin bütçede ödeneği öngörülmüş olmakla birlikte, olduğu yer ve zamanda ödeneği bulunmadığı için ödenemeyen borçları ile kamu idarelerinin mal ve hizmet alış faaliyetleri dolayısıyla ortaya çıkan diğer borçlarının izlenmesi için kullanılır.

Faaliyet borçları hesap grubunda yer alan hesaplara kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Faaliyet borçları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

- 320 Bütçe Emanetleri Hesabı
- 322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı
- 323 Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabı
- 329 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı

### 320 BÜTÇE EMANETLERİ HESABI

#### Hesabın niteliği



Bütçe emanetleri hesabı; malî yıl içinde ödeme emri belgesine bağlandığı hâlde, nakit yetersizliği veya hak sahibinin müracaat etmemesi nedeniyle ilgililerine ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılır.

#### **Hesaba ilişkin işlemler**

Herhangi bir tutarın bütçe emanetine alınabilmesi için; hizmetin yapılmış veya malın teslim edilmiş bulunması, 31/12/2005 tarihli ve 26040 mükerrer sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliği hükümlerine göre, harcama belgelerinin tam olarak, harcama yetkilisi tarafından imzalanmış ödeme emri belgesi ekinde, ödeme yapılmak üzere muhasebe birimine gönderilmiş olması gerekir.

Gerek malî yıl içinde, gerekse malî yıl sonunda nakit yetersizliği veya hak sahibinin müracaat etmemesi nedeniyle ilgililerine ödenemeyen tutarlar bütçeleştirilerek bu hesaba alınır. Herhangi bir tutarın bütçeye gider yazılmak suretiyle dairesi mutemedine ödendiği hâlde, mutemedin hak sahibine ödeme yapamaması nedeniyle en geç bir ay içinde muhasebe birimlerine geri verilmesi gereken paralar da ilgisine ödenmek üzere bu hesaba kaydedilir.

Bütçe emanetleri hesabına alınan tutarların her biri için kayda alınma sırasında, muhasebeleştirme belgesi bir nüsha fazla düzenlenir ve istemesi hâlinde hak sahibine verilir. Hak sahibine verilmeyen muhasebeleştirme belgesi muhasebe birimince saklanır. Herhangi bir tutarın bütçe emanetine alınması sırasında hak sahibinin imzası aranmaz.

Hesaba alınan tutar, müşterek olduğu ve ayrılması mümkün bulunmadığı veya ibraz olunacak mirasçılık belgesine bağlı bulunduğu takdirde bir tek kayıt yapılarak ortakların veya mirasçıların adları yazılır.

Bütçe emanetine alınan tutarlardan gerek malî yıl içinde, gerekse yılı geçtikten sonra yapılacak ödemeler için muhasebe işlem fişi düzenlenir. Nakit mevcudunun tüm ödemeleri karşılayamaması nedeniyle bütçe emanetlerine alınan tutarlar, muhasebe kayıtlarına alınma sırasına göre ilgililerine ödenir. Tutarın emanete alınması sırasında hak sahibine verilen veya hak sahibine verilemediği için muhasebe biriminde saklanan muhasebeleştirme belgesinin bir nüshası muhasebe işlem fişine bağlanır. Emanete alınan tutar bir defada ödenemediği takdirde, daha sonra yapılacak ödemelere ilişkin fişe, ilk ödemeye ait fişin yevmiye tarih ve numarası yazılır.

Malın alındığı veya hizmetin yapıldığı malî yılı izleyen beşinci yılın sonuna kadar talep edilmeyen bütçe emanetleri bütçeye gelir kaydedilir. Gelir kaydedilen tutarlar ancak, mahkeme kararı üzerine ödenir.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Alacak**

1 – Milli Eğitim Müdürlüğü personelinin ilaç bedeli olarak tahakkuk ettirilen 6.000.-YTL Şifa Eczanesinin müracaat etmemesi ve banka hesap numarası da bildirmemesi nedeni ile ödenememiştir.

|   |                             |       |       |
|---|-----------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı         | 6.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı         |       | 45    |
|   | 320 Bütçe Emanetleri Hesabı |       | 5.955 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı  | 6.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı   |       | 6.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı   | 45    |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı  |       | 45    |

2 – Delice Tapu Müdürlüğü mutemedi (A), Kasım ayı maaşlarının 1.000.-YTL sini hak sahiplerinin yıllık izinde olması nedeni ile ödeyemediğinden muhasebe birimine iade etmiştir.

|   |                                                |       |       |
|---|------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 100 Kasa Hesabı<br>320 Bütçe Emanetleri Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|------------------------------------------------|-------|-------|

3 – Bayındırlık İl Müdürlüğü personelinin 15 Aralık -31 Aralık tarihlerine ilişkin hesaplanan işçi ücretleri 5.000.-YTL dir.

|   |                                                         |       |       |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı<br>320 Bütçe Emanetleri Hesabı      | 5.000 | 5.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı | 5.000 | 5.000 |

4– Bütçe emanetleri hesabına kayıtlı 1.000.-YTL için yıl sonunda bölümler arasında aktarma yapılmıştır.

|   |                                                            |       |       |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 320 Bütçe Emanetleri Hesabı<br>320 Bütçe Emanetleri Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|

#### **b) Borç**

1 - Delice Tapu Müdürlüğü mutemedi (A)'nın hak sahibine ödeyemediği için muhasebe birimine iade ettiği maaş tutarı memurun izin dönüşü muhasebe birimine müracaat etmesi üzerine kendisine ödenmiştir.

|   |                                                                    |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 320 Bütçe Emanetleri Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gön.Em.Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2– Bütçe emanetleri hesabında kayıtlı 500.-YTL ilgilinin Başkent Vergi Dairesine borcu olması nedeni ile mahsup edilmiştir.

|   |                                                                          |     |     |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 320 Bütçe Emanetleri Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlem Hesabı | 500 | 500 |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

3 - Bütçe emanetlerine alınan 1.000.-YTL beşinci yılın sonunda ilgisine ödenemediği için gelir kaydedilmiştir.

|   |                                                         |       |       |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 320 Bütçe Emanetleri Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı      | 1.000 | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 1.000 | 1.000 |

### 322 BÜTÇELEŞTİRİLECEK BORÇLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Bütçeleştirilecek borçlar hesabı; bütçe kanunu veya özel bir kanunla yapılması öngörülen bir hizmet ve husus karşılığı olmak üzere gerçekleştiği hâlde, ödeneği bulunmaması ve benzeri nedenlerle bütçeye gider kaydedilemeyen borçların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Bütçe kanunu veya özel bir kanunla yapılması öngörülen bir hizmet ve husus karşılığı olmak üzere gerçekleştiği hâlde, ödeneği bulunmaması ve benzeri nedenlerle ödeme emri belgesine bağlanamayan ve bütçe giderlerinin Bakanlıkça belirlenen ekonomik kodlarında tanımlanan giderlere ilişkin borçlar, harcama birimlerinde iki nüsha “Bütçeleştirilecek Borçlar Bildirim Listesi” ile muhasebe birimine bildirilir.

Bütçeleştirilecek borçlar bildirim listesi harcama birimlerinde örneğine uygun olarak doldurularak ilgili muhasebe birimine gönderilir. Bu listenin genel sıra numarası bölümüne, her harcama biriminde, malî yılın başından itibaren “1” den başlayarak bir sıra numarası verilir. Muhasebe birimleri, giderin tahakkuk kaydını söz konusu listeye dayanarak muhasebe işlem fişi ile yapar. Muhasebe işlem fişlerine kanıtlayıcı belge olarak bütçeleştirilecek borçlar bildirim listesi bağlanır. Listelerin birer nüshası harcama birimleri itibarıyla ve genel sıra numarasına uygun bir şekilde dosyalanarak saklanır. Daha sonra ödenek temin edildiğinde, bu hesapta kayıtlı tutarlar bütçeye gider kaydedilerek ödeme işlemi tamamlanır.

Bütçeleştirilecek borçlar hesabına kaydı gereken tutarların muhasebe birimlerine intikal ettirilmesi, sonuçlarının raporlanması, ödeneğinin temin edilmesi, bütçeleştirilmesi, ödenmesi ve ilgili diğer hususlara ilişkin esas, usul ve süreler Bakanlıkça belirlenir.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğünün posta gideri olarak tahakkuk ettirilen 6.000.-YTL ödenek olmaması nedeni ile ödenememiştir .

|   |                                                             |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı | 6.000 | 6.000 |
|---|-------------------------------------------------------------|-------|-------|

##### b) Borç

1 – Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğünün posta gideri olarak tahakkuk ettirilen 6.000.-YTL ödeneği geldiği için ilgiliye ödenmiştir.

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı | 6.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                  |       | 45    |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön.Em.Hesabı  |       | 5.955 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı           | 6.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı            |       | 6.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı            | 45    |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı           |       | 45    |

2 – Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğünün posta gideri olarak tahakkuk ettirilerek bütçeye gider kayıt edilmesi gereken tutarın 7.000.-YTL olduğu,

|   |                                      |          |          |
|---|--------------------------------------|----------|----------|
| 2 | 322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı | 6.000,00 |          |
|   | 630 Giderler Hesabı                  | 1.000,00 |          |
|   | 600 Gelirler Hesabı                  |          | 52,50    |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön.Em.Hesabı  |          | 6.947,50 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı           | 7.000,00 |          |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı            |          | 7.000,00 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı            | 52,50    |          |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı           |          | 52,50    |

3 - Ankara İl Milli Eğitim Müdürlüğünün posta gideri olarak tahakkuk ettirilerek bütçeye gider kayıt edilmesi gereken tutarın 5.000.-YTL olduğu,

|   |                                      |          |          |
|---|--------------------------------------|----------|----------|
| 3 | 322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı | 6.000,00 |          |
|   | 630 Giderler Hesabı                  |          | 1.000,00 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                  |          | 37,50    |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön.Em.Hesabı  |          | 4.962,50 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı           | 5.000,00 |          |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı            |          | 5.000,00 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı            | 37,50    |          |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı           |          | 37,50    |

4 – Ankara İl Sağlık Müdürlüğünün posta gideri olarak bütçeleştirilecek borçlar hesabına alınan 500.-YTL'nin ödeme esnasında incelenmesinde 100.-YTL'nin bu hesaba yersiz alındığı görülmüştür.

|   |                                                             |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı<br>630 Giderler Hesabı | 100 | 100 |
|---|-------------------------------------------------------------|-----|-----|

### 323 BÜTÇELEŞTİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Bütçeleştirilmiş borçlar hesabı; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bir taahhüde ve harcama talimatına dayanmayan giderlere ilişkin olup, Bakanlıkça belirlenecek ekonomik kodlardan yapılan ve bütçede ödeneği öngörülmüş olmakla birlikte, olduğu yer ve zamanda ödeneği bulunmadığı için ödenemeyen giderlerden kaynaklanan borçların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Bir taahhüde ve harcama talimatına dayanmayan giderlere ilişkin olup Bakanlıkça belirlenecek ekonomik kodlardan yapılan ve bütçede ödeneği öngörülmüş olmakla birlikte, olduğu yer ve zamanda ödeneği bulunmayan giderler; dayanağını oluşturan harcama belgeleri de eklenmek suretiyle harcama yetkilisine imzalatılmış ödeme emri belgesi ile hesaplara alınır.

Bütçeleştirilmiş borçlar hesabına alınan tutarların her biri için kayda alınma sırasında, muhasebeleştirme belgesi bir nüsha fazla düzenlenir.

Bu şekilde hesaplara alınmış harcamalara ilişkin borçlar, ödeneklerinin temin edilmesiyle birlikte düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile kayıtlara alınma sırasına göre ödenir. Ödemeye ilişkin düzenlenen muhasebe işlem fişine, söz konusu tutarın hesaba alınmasına ilişkin ödeme emri belgesinin fazla düzenlenmiş olan nüshası bağlanır. Bu hesabın alacak bakiyesi, belirlenen ekonomik kodlardan bütçede tertibi bulunmasına rağmen masrafın gerçekleştiği yer ve zamanda ödeneğinin bulunmaması nedeniyle tahakkuk ettirilmiş ancak, ödenememiş olan tutarları gösterir.

Bu tutarlara ilişkin ödenek gönderme belgeleri, en geç malî yılın sonuna kadar muhasebe birimine gönderilerek muhasebeleştirme işlemleri tamamlanır.

Bütçenin ilgili tertiplerden gelen ödenekler öncelikle bu hesapta kayıtlı borçların ödenmesinde kullanılır. Borçların tamamı ödenmedikçe, aynı bütçe tertibinden ödenmek üzere yeni giderlere ilişkin olarak düzenlenen ödeme emri belgeleri işleme konulmayarak ilgili harcama birimine iade edilir.

Bütçeleştirilmiş borçlar hesabına kaydı gereken tutarların sonuçlarının raporlanması, ödeneğinin temin edilmesi, ödenmesi ve ilgili diğer hususlara ilişkin esas, usul ve süreler Bakanlıkça belirlenir.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Yozgat İl Millî Eğitim personelinin ilaç bedeli olarak tahakkuk ettirilen 6.000.-YTL bütçede ödeneği öngörülmüş olmakla birlikte, olduğu yer ve zamanda ödeneğinin bulunmaması nedeniyle ödenememiştir.

|   |                                                                              |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>323 Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabı                   | 6.000 | 6.000 |
|   | 831 Ödeneğine Mahsup Edilecek Harcamalar Hesabı<br>835 Gider Yansıtma hesabı | 6.000 | 6.000 |

**b) Borç**

**1** – Yozgat İl Milli Eğitim personelinin ilaç bedeli olarak tahakkuk ettirilen 6.000.-YTL ödeneği geldiği için ilgiliye ödenmiştir.

|   |                                               |       |       |
|---|-----------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 323 Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabı           | 6.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |       | 45    |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön.Em.Hesabı           |       | 5.955 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                    | 6.000 |       |
|   | 831 Ödeneğine Mahsup Edilecek Harcamalar Hes. |       | 6.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 45    |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |       | 45    |

**2** – Yozgat İl Sağlık Müdürlüğü personeli A' nın tedavi yolluğu olarak bütçeleştirilmiş borçlar hesabına alınan 500.-YTL'nin 100.-YTL' sinin bu hesaba yersiz alındığı görülmüştür.

|   |                                              |     |     |
|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 323 Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabı          | 100 |     |
|   | 630 Giderler Hesabı                          |     | 100 |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    | 100 |     |
|   | 831 Ödeneğine Mahsup Edilecek Harcamalar Hs. |     | 100 |

**329 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLAR HESABI**

**Hesabın niteliği**

Diğer çeşitli borçlar hesabı, yukarıda sayılan bu grup içindeki hesap kalemlerinden hiçbirinin kapsamına alınamayan ve vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı borçların izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

**1** - Kırıkkale Üniversitesi diğer çeşitli borç olarak 50.000.-YTL almıştır.

|   |                                  |        |        |
|---|----------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı              | 50.000 |        |
|   | 329 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı |        | 50.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı       | 50.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı        |        | 50.000 |

2 - Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki diğer faaliyet borçları hesabında kayıtlı 10.000.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                      |        |        |
|---|----------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 429 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı<br>329 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------|--------|--------|

#### **b) Borç**

1 - Kırıkkale Üniversitesi diğer çeşitli borç olarak aldığı 10.000.-YTL nakden ödemiştir.

|   |                                                                         |        |        |
|---|-------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 329 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gön.Em.Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

### **33 EMANET YABANCI KAYNAKLAR**

Emanet yabancı kaynaklar hesap grubu; muhasebe birimlerince mevzuatları gereği depozito, teminat veya emanet olarak yapılan tahsilatlar, muhasebe birimlerinin adına işlem yapan mutemetliklerle olan nakit ilişkileri, okul pansiyonları işlemleri ve konsolosluk tahsilatları ile risk yönetimi kapsamında oluşturulan risk hesabı işlemlerinin izlenmesi için kullanılır.

Muhasebe birimlerince emanet yabancı kaynak olarak nakden veya mahsuben tahsil olunan tutarların, çeşitlerine göre bu gruptaki hesapların altında bölümlenmesine ilişkin esaslar, kaydedilen tutarlardan tahsil, geri ödeme ve zamanaşımına uğrayanların bütçeye gelir kaydedilmesinde yapılacak işlemler Bakanlıkça belirlenir.

Emanet yabancı kaynaklar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

- 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı
- 332 Okul Pansiyonları Hesabı
- 333 Emanetler Hesabı
- 337 Mutemetlikler Cari Hesabı
- 338 Konsolosluk Cari Hesabı
- 339 Risk Hesabı

### **330 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI**

#### **Hesabın niteliği**

Alınan depozito ve teminatlar hesabı, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır.

#### **Hesaba ilişkin işlemler**

Alınan depozito ve teminatlar hesabına ilişkin işlemler aşağıda gösterilmiştir:

- a) İhale teminatları;
- b) Adlî teminatlar;
- c) Vergi teminatları;

- c) Gümrük teminatları;  
d) Beyan edilen gümrük vergileri ve % 10 fazlaları depozitoları;

**Zamanaşımı süreleri;**

1) İsteklilerden alınan geçici teminatlar, ihale başkası üzerinde kaldığı takdirde; en avantajlı ikinci teklifi veren istekli için sözleşmenin yapıldığı tarihi, diğer istekliler için ihale kararının verildiği tarihi, komisyonca ihaleden vazgeçildiği takdirde; bu husustaki karar tarihini, geçici teminatını yatıran istekli ihaleye girmekten vazgeçtiği takdirde; bu isteğini bildirdiği veya en geç ihalenin başkası üzerinde kaldığı tarihi izleyen günden başlamak üzere 10 yıllık zamanaşımına tabidir.

2) Yüklenicilerden alınan kesin teminatlar, taahhüdün sözleşme ve şartname hükümlerine uygun biçimde yerine getirilmesi nedeniyle teminatın geri verilmesi gerektiği tarihi, idarece, yüklenici veya alt yüklenici kusurlu görülerek sözleşme bozulduğu ve teminatını geri almak için yüklenici veya alt yüklenici tarafından mahkemen karar alındığı takdirde; hüküm tarihini izleyen günden başlamak üzere 10 yıllık zamanaşımına tabidir.

3) Adlî teminat olarak alınan paralar, kefaletle bağlanarak serbest bırakılan kişilerden alınan güvence bedeli paranın iadesi hakkında verilen karar tarihini; icranın geri bırakılması için karar verilmek üzere alınan teminatlarda istekli lehine çıkan kararın kesinleştiği tarihi izleyen günden başlamak üzere 10 yıllık zamanaşımına tabidir.

Muhasebe birimlerince tahsil edilerek bu hesaba kaydedilen paralar, zamanaşımına uğradığında bütçeye gelir kaydedilir.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

1 – Genel bütçeden karşılanmak üzere Kırıkkale Devlet Hastanesi tarafından yapılan tıbbi malzeme ihalesi için (A) firması 500.-YTL geçici teminatı Kırıkkale Muhasebe Birimine yatırmıştır.

|   |                                                      |     |     |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı<br>330 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı | 500 | 500 |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|

2 - 5271 Sayılı Ceza Muhakemesi Kanunu hükümleri uyarınca, tahliye kefaleti olarak hükümlü (A)' dan 100.-YTL adli kefalet alınmıştır.

|   |                                                      |     |     |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 100 Kasa Hesabı<br>330 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı | 100 | 100 |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|

3 – Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğü mükellef (A)' dan vergi kanunları uyarınca teminat olarak 300.-YTL tahsil etmiştir.

|   |                                                      |     |     |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 100 Kasa Hesabı<br>330 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı | 300 | 300 |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|



4 – Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğü mükellef (A)’ dan vergi kanunlarınca alınan uzun vadeli 300.-YTL teminatın vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                        |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 430 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı<br>330 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı | 300 | 300 |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Borç**

1 – (A) firması ihaleyi alamadığı için aynı gün 500.-YTL geçici teminatı iade edilmiştir.

|   |                                                             |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı<br>100 Kasa Hesabı | 500 | 500 |
|---|-------------------------------------------------------------|-----|-----|

2 – Kırıkkale Muhasebe Birimi tarafından alınan 500.-YTL geçici teminat Keskin Muhasebe Birimine gönderilmiştir.

|   |                                                                                       |     |     |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlem Hesabı | 500 | 500 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

3 – Kırıkkale Muhasebe Birimi muhasebe kayıtlarında bulunan 6.000.-YTL değerindeki gümrük teminatı zaman aşımına uğraması nedeni ile gelir kayıt edilmiştir.

|   |                                                                 |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 6.000 | 6.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı         | 6.000 | 6.000 |

**332 OKUL PANSİYONLARI HESABI**

**Hesabın niteliği**

Okul pansiyonları hesabı, okul pansiyonları ile ilgili işlemlerin izlenmesi için kullanılır. Bu hesap, sadece genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe birimlerince kullanılır.

**Hesaba ilişkin işlemler**

11/8/1982 tarihli ve 2698 sayılı Milli Eğitim Bakanlığı Okul Pansiyonları Kanunu ile 15/8/1983 tarihli ve 83/6950 sayılı Bakanlar Kurulu Kararıyla yürürlüğe konulan Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliği hükümlerine göre, pansiyon gelirleri aşağıda gösterilmiştir:

a) Her yıl bütçe kanunu ile tespit edilerek paralı yatılı öğrencilerden alınacak ücretler.

**b)** Parasız yatılı öğrencilerin, her yıl bütçe kanunu ile belirlenen tutar üzerinden devletçe karşılanan ücretleri.

**c)** Pansiyonların bağlı bulundukları okulların öğretmenleri, memurları, hizmetlileri ve gündüzlü öğrenciler ile Milli Eğitim Bakanlığı müfettişleri ve Bakanlıkça görevlendirilenler, başka okullardan gelen öğretmen ve öğrenci gruplarından alınan yemek ücretleri.

**ç)** Pansiyon gelirlerinin yetişmemesi nedeniyle Milli Eğitim Bakanlığından verilecek emir üzerine merkezden veya başka muhasebe birimlerinden aktarılan paralar.

**d)** Pansiyon paralarından fazla ve yersiz ödendiği anlaşılarak kişilerden alacaklar hesabına kaydedilen paralar.

(a) ve (c) de belirtilen pansiyon gelirleri, muhasebe yetkilisi mutemedi alındısı karşılığı kefalete tabi mutemetlerce tahsil edilir. Muhasebe yetkilisi mutemetlerince tahsil edilen bu paralar; mutemet ve pansiyondan sorumlu idareci tarafından düzenlenen ve % 12' ler ile % 88' lerin tutarını, tahsilatın kimden yapıldığını ve öğrenci sayısını gösteren bir liste ile birlikte en geç iki iş günü içinde muhasebe birimine yatırılır. (b) de belirtilen öğrencilerin pansiyon ücretlerine ait ödeme tutarları okul idarelerince öğrencilerin adları ile her birine ait ücret tutarını gösterir bir cetvel düzenlenmek suretiyle ödeme emri belgesine bağlanarak muhasebe birimine verilir. Muhasebe birimince, söz konusu tutarın % 12' si emanetler hesabına, % 88' i ise bu hesaba kaydedilir. (ç) ve (d) de belirtilen pansiyon gelirlerinin tamamı ise okul pansiyonları hesabına kaydedilir ve tahsilata ilişkin okul idaresine yazı ile bilgi verilir.

**Okul pansiyonları hesabından yapılan ödeme ve gönderme işlemleri aşağıda gösterilmiştir:**

**a)** Öğrencilerin yiyecek, barınma ve ısınma giderleri ile Milli Eğitim Bakanlığına Bağlı Okul Pansiyonları Yönetmeliğinde belirtilen çeşitli okul giderleri, ödemesi yapılacak giderin çeşidine ve alım şekline göre, Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinde yer alan belgeler bağlanmak suretiyle düzenlenen ödeme emri belgesiyle yapılır.

**b)** Tahsil edilen pansiyon gelir fazlalarından pansiyon geliri yetişmeyen okullara para aktarılması, Milli Eğitim Bakanlığından gönderilen yazılara göre yapılır.

**c)** Pansiyon paralarından, gerektiğinde avans verilebilir veya kredi açılabilir. Verilen avanslar ve açılan krediler ile girişilen taahhütler karşılığı tutarlar bu hesapta saklı tutulur.

**ç)** Muhasebe birimlerinde, her malî yıl sonunda o yıl içinde tahsil edilen pansiyon paralarının tutarını, yapılan harcamaları ve artan tutarı gösteren bir hesap özet cetveli düzenlenerek Milli Eğitim Bakanlığına gönderilir.

**d)** Okul idarelerince, pansiyon paralarından yapılacak harcamalar için girişilen taahhütlere ait taahhüt dosyalarının bir örneği ilk hakedişle birlikte veya daha önce muhasebe birimine verilir.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Alacak**

**1 –** Kırıkkale Fen Lisesi pansiyonlu okul muhasebe yetkilisi mutemedi (B) tarafından tahsil edilen pansiyon ücreti tutarı olan 200.-YTL muhasebe birimi veznesine yatırılmıştır.

|   |                              |     |     |
|---|------------------------------|-----|-----|
|   | 100 Kasa Hesabı              | 200 |     |
| 1 | 332 Okul Pansiyonları Hesabı |     | 176 |
|   | 333 Emanetler Hesabı         |     | 24  |

**2 –** Parasız yatılı öğrencileri için 1.000.-YTL tahakkuk ettirilerek okul pansiyonları hesabına aktarılmıştır.

|   |                              |       |       |
|---|------------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı          | 1.000 |       |
|   | 332 Okul Pansiyonları Hesabı |       | 880   |
|   | 333 Emanetler Hesabı         |       | 120   |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı   | 1.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı    |       | 1.000 |

**3 – Milli Eğitim Merkez Muhasebe Biriminden Kırıkkale Anadolu Lisesi pansiyonlu okul ihtiyacı için 500.-YTL aktarılmıştır.**

- a) Alan muhasebe biriminin kaydı.  
b) Gönderen muhasebe biriminin kaydı.

|   |   |                                              |     |     |
|---|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | a | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 500 |     |
|   |   | 332 Okul Pansiyonları Hesabı                 |     | 500 |
|   | b | 332 Okul Pansiyonları Hesabı                 | 500 |     |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |     | 500 |

**4 – Kırıkkale Fen lisesi pansiyonlu okulun kuru gıda alımı için 1.000.-YTL ödemesi gerekirken sehven 1.200.-YTL ödendiği görülmüştür.**

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 4 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 200 |     |
|   | 332 Okul Pansiyonları Hesabı    |     | 200 |

**b) Borç**

**1 – Kırıkkale Fen Lisesinin pansiyonlu okulunun ihtiyacı olan kuru gıda için 1.000.-YTL istihkak sahibine ödenmiştir.**

|   |                                   |       |        |
|---|-----------------------------------|-------|--------|
| 1 | 332 Okul Pansiyonları Hesabı      | 1.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı               |       | 7,50   |
|   | 103 Verilen çek ve Gön.Em. Hesabı |       | 992,50 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı         | 7,50  |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı        |       | 7,50   |

2 – Kırıkkale Anadolu Lisesi pansiyonlu okul muhasebe yetkilisi mutemedi aldığı 1.500.-YTL avansın tamamını mahsup etmiştir.

|   |                                                                      |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 332 Okul Pansiyonları Hesabı<br>162 Bütçe Dışı Av.ve Krediler Hesabı | 1.500 | 1.500 |
|---|----------------------------------------------------------------------|-------|-------|

3 – Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi Kırıkkale Fen Lisesi pansiyonlu okulun pansiyon parasından 500.-YTL’ sinin Kırşehir Fen Lisesine aktarılmasını istemiştir.

|   |                                                                           |     |     |
|---|---------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 332 Okul Pansiyonları Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hs. | 500 | 500 |
|---|---------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

### 333 EMANETLER HESABI

#### Hesabın niteliği

Emanetler hesabı, emanet olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Emanetler hesabında kayıtlı paralardan nakden yapılan ödeme ve başka hesaplara aktarılan tutarlar ile başka bir muhasebe birimine gönderilenler için muhasebe işlem fişi düzenlenir. Emanete alınan para aynı kişiye geri ödeniyorsa ve emanete alınma sırasında kendisine alındı belgesi veya muhasebeleştirme belgesinin onaylı bir nüshası verilmişse, bu alındı belgesi veya muhasebeleştirme belgesinin onaylı nüshası geri alınarak muhasebe işlem fişine bağlanır.

Emanet olarak alınan paralardan zamanaşımına uğramasından dolayı gelir kaydedilenlerle kanunen veya gönderilen haciz kararlarına dayanılarak muhasebe birimlerince tevkif edilen ve ilgili daire ve kurumlara ödenmesi gerekenler hariç olmak üzere, gerek parayı teslim edene gerekse istihkak sahibi sıfatıyla başkalarına verilmesi veya gelir kaydedilebilmesi için parayı teslim ettiren daire veya kurumca usulüne göre düzenlenmiş onaylı bordro, bildirim veya bu dairelerce paranın ilgililerine verilmesine ilişkin bir yazının ya da alındı belgesi arkasına yazılmış onaylı bir açıklamanın bulunması gerekir.

Elçilik ve konsolosluklarda emanetlerden nakden ve mahsuben yapılan ödemelerde harcamaların ayrıntılı dökümünü gösterir onaylı bir listesi aranır. Bu harcamaların karşılığında ilgili kurum ve kişilerden alınan fatura veya benzeri kanıtlayıcı belgeler liste ekine bağlanır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Gayri menkulüne yapılan tecavüzün menî için vatandaş A, 500.-YTL muhasebe biriminin veznesine yatırmıştır.

|   |                                         |     |     |
|---|-----------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı<br>333 Emanetler Hesabı | 500 | 500 |
|---|-----------------------------------------|-----|-----|

2 - 15 Aralık 2007 tarihinde muhasebe birimince, memurlara ödenen maaşın tahakkuk toplamı 5.000.-YTL olup, bu tutardan 100.-YTL emekli sandığı, 125.-YTL si gelir ve damga vergisi ve 75.-YTL si de sendika aidatı kesintisi olup kalanı hesaba aktarılmıştır.

|   |                                   |       |       |
|---|-----------------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı               | 2.500 |       |
|   | 162 Bütçe Dışı Av.ve Kredi.Hesabı | 2.500 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı               |       | 125   |
|   | 361 Ödenecek Sos.Güven.Kes.Hs     |       | 100   |
|   | 333 Emanetler Hesabı              |       | 75    |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı  |       | 4.700 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı         | 125   |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı        |       | 125   |
|   | 830 Bütçe Gideri Hesabı           | 2.500 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı         |       | 2.500 |

3 - Gayri menkulüne yapılan tecavüzün menî için görevlendirilen memur (B)'ye yanlışlıkla 100.-YTL fazla ödeme yapılmıştır.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 3 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 100 |     |
|   | 333 Emanetler Hesabı            |     | 100 |

4 - Keskin Muhasebe Biriminin banka hesabına yatan 300.-YTL nin mahiyetinin anlaşılamaması nedeni ile emanete alınmıştır.

|   |                      |     |     |
|---|----------------------|-----|-----|
| 4 | 102 Banka Hesabı     | 300 |     |
|   | 333 Emanetler Hesabı |     | 300 |

5- Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunun asli faaliyetlerinden kaynaklanan 1.200.-YTL bedel ile satılan ticari mal satışından 100.-YTL fazla tahsilat yapıldığı görülmüştür.

|   |                                               |     |     |
|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı        | 100 |     |
|   | 333 Emanetler Hesabı                          |     | 100 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 100 |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 100 |

**6 –** Kırıkkale Muhasebe Birimi, 1 nolu Döner Sermaye Muhasebe Biriminden 1.500.-YTL hazine hissesi karşılığında 1.600.-YTL tahsil etmiş olup, yanlışlık fark edilerek yersiz tahsil edilen tutar ilgiliye ödenmek üzere hesaba alınmıştır.

|   |                                        |     |     |
|---|----------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 630 Giderler Hesabı                    | 100 |     |
|   | 333 Emanetler Hesabı                   |     | 100 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler | 100 |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı              |     | 100 |

**7 –** Kazan Muhasebe Birimince tahsil edilen 100.-YTL ye ilişkin muhasebe işlem fişi düzenlenerek Kızılcahamam Muhasebe Birimine gönderilmiş olup, Kızılcahamam Muhasebe Birimince ilgili hesap tespit edilememiştir.

|   |                                              |     |     |
|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 7 | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 100 |     |
|   | 333 Emanetler Hesabı                         |     | 100 |

**8 –** Hastane yapımı için bağışlanan 200.000.-YTL'nin 50.000.-YTL si harcanmadığı için yıl sonunda gerekli hesaplara aktarılmıştır.

|   |                            |        |        |
|---|----------------------------|--------|--------|
| 8 | 600 Gelirler Hesabı        | 50.000 |        |
|   | 333 Emanetler Hesabı       |        | 50.000 |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 50.000 |        |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  |        | 50.000 |

**9 –** Kızılcahamam Muhasebe Birimi aylıklardan 720.-YTL fazla keserek emekli sandığına göndermiştir.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 9 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 720 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |     | 400 |
|   | 600 Gelirler Hesabı (GV)        |     | 48  |
|   | 333 Emanetler Hesabı            |     | 272 |

**10 -** Kırıkkale Fen Lisesi pansiyonlu okul mutemedi (B) tarafından tahsil edilen pansiyon ücreti tutarı olan 200.-YTL muhasebe birimi veznesine yatırılmıştır.

|    |                              |     |     |
|----|------------------------------|-----|-----|
| 10 | 100 Kasa Hesabı              | 200 |     |
|    | 332 Okul Pansiyonları Hesabı |     | 176 |
|    | 333 Emanetler Hesabı         |     | 24  |

**b) Borç**

1- Hesaba alınan 75.-YTL OYAK aidatı süresi içerisinde OYAK Genel Müdürlüğüne gönderilmiştir.

|   |                                     |    |    |
|---|-------------------------------------|----|----|
| 1 | 333 Emanetler Hesabı                | 75 |    |
|   | 103 Verilen Çek ve Gön.Emirleri Hs. |    | 75 |

2 - Hastane yapımı için bağışlanıp harcanamayan 50.000.-YTL yeni yılda açılış kaydından sonra ilgili hesaplara aktarılmıştır.

|   |                            |        |        |
|---|----------------------------|--------|--------|
| 2 | 333 Emanetler Hesabı       | 50.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |        | 50.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 50.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |        | 50.000 |

3 – Emanetler hesabında bulunan 500.-YTL zamanaşımına uğraması nedeni ile gelir kayıt edilmiştir.

|   |                            |     |     |
|---|----------------------------|-----|-----|
| 3 | 333 Emanetler Hesabı       | 500 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |     | 500 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 500 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |     | 500 |

4 – Emanete alınan %12 pansiyon gelirleri olan 1.200.-YTL Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimine gönderilmiştir.

|   |                                        |       |       |
|---|----------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 333 Emanetler Hesabı                   | 1.200 |       |
|   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlem Hs. |       | 1.200 |

5 – Vatandaş (A)'nın yatırdığı 500.-YTL den görevlendirilen memur B 'ye 400.-YTL avans verilmiş olup memur avansı zamanında mahsup etmiştir.

|   |                                      |     |     |
|---|--------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 162 Bütçe Dışı Av.ve Krediler Hesabı | 400 |     |
|   | 103 Verilen Çek ve Gön.Emir.Hesabı   |     | 400 |
|   | 333 Emanetler Hesabı                 | 400 |     |
|   | 162 Bütçe Dışı Av.ve Krediler Hesabı |     | 400 |

### 337 MUTEMETLİKLER CARİ HESABI

#### Hesabın niteliği

Mutemetlikler cari hesabı, muhasebe birimlerinin kendilerine bağlı muhasebe yetkilisi mutemetlikleriyle olan nakit ilişkilerinin izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Gümrük gelirlerini tahsil ve ödeme işleri, gümrük muhasebe birimi olan yerlerde bu muhasebe birimlerince, gümrük muhasebe birimi bulunmayan yerlerde ise bu konuda yetki verilmiş olan muhasebe birimlerince yapılır. Muhasebe birimi teşkilatı olmayan yerlerde bulunan gümrük müdürlüğü, gümrük başmemurluğu ve gümrük idare memurluklarında muhasebe yetkilisi mutemedi yetkisi verilmiş olan görevliler, gümrük gelirlerini ve gümrük işlemlerinden doğan emanet ve teminatları tahsil eder ve alınan emanet ve teminatların iade işlemlerini yaparlar.

Gümrük muhasebe yetkilisi mutemetliklerince nakden tahsil edilen tutarlardan gerekli iadeler yapıldıktan sonra kalanlar, her hafta Salı ve Cuma günleri ve ayın son günü, bu günlerin tatil gününe rastlaması durumunda bir önceki iş günü itibarıyla bağlı bulundukları muhasebe birimi hesabına aktarılır. Salı ve Cuma günleri beklenmeksizin yatırılacak tutarlar Bakanlıkça belirlenir.

Gümrük muhasebe yetkilisi mutemetleri, yaptıkları tahsilat ve ödemelere ilişkin hesaplarını en geç ayın son günü bağlı bulundukları muhasebe birimine verirler. Ancak, ayın son iş günü, mesai saatinden sonra yapılacak tahsilatlardan muhasebe biriminin banka hesabına yatırılmayan tutarlara ilişkin belgeler, bir sonraki ayın hesabına dâhil edilir.

Mutemetliklerce bir ay içinde nakden ve mahsuben tahsil edilen paralar ile yapılan ödemelerin, tahsilat ve ödemeler itibarıyla ayrı ayrı olmak üzere; tarihini, kimden tahsil edildiği veya kime ödendiğini, niteliğini, belge adedi ve tutarını gösteren iki nüsha listesi yapılır. Listenin birinci nüshası ve mutemetlikler tahsilat ve ödemeler defterinin iki nüshası, tahsilat ve ödemelere ilişkin belgelerle birlikte bağlı bulunulan muhasebe birimine gönderilir. Diğer nüshası ise mutemetlikte saklanır.

Mutemetliklerce ay sonlarında, bir önceki aydan devreden menkul kıymetler ve teminat mektupları toplamı ile ay içinde alınan ve iade edilen menkul kıymetler ve teminat mektupları ve ay sonu mevcutlarını gösterir birer “Menkul Kıymet ve Teminat Mektupları Listesi” hazırlanarak tahsilat ve ödeme belgeleriyle birlikte muhasebe birimine gönderilir. Söz konusu liste muhasebe birimlerince de aranır.

**Gümrük muhasebe yetkilisi mutemetlikleri ve bunların tahsilat ve ödemelerde aşağıda belirtilen defterler tutulur:**

- Mutemetlikler tahsilat ve ödemeler defteri,
- Emanetler defteri,
- Menkul kıymetler defteri,
- Teminat mektupları defteri,

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak



1 – Gümrük muhasebe yetkilisi mutemedi (B), yapmış olduğu 150.-YTL tahsilatı gümrük muhasebe biriminin banka hesabına yatırmıştır.

|   |                                                |     |     |
|---|------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 102 Banka Hesabı<br>337 Mutemetlik Cari Hesabı | 150 | 150 |
|---|------------------------------------------------|-----|-----|

2 - Gümrük muhasebe yetkilisi mutemedi (C) tarafından daha önce geçici teminat olarak tahsil edilen 500.-YTL mütemet tarafından ilgisine iade edilmiştir.

|   |                                                                        |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı<br>337 Mutemetlik Cari Hesabı | 500 | 500 |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Borç**

1 - Gümrük muhasebe yetkilisi mutemedi (A)' nın nakit ihtiyacı için gümrük muhasebe birimi tarafından 150.-YTL gönderilmiştir.

|   |                                                                      |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 337 Mutemetlik Cari Hesabı<br>103 verilen Çek.ve Gön.Emirleri Hesabı | 150 | 150 |
|---|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|

2 - Gümrük muhasebe yetkilisi mutemedi (B), bankaya yatırmış olduğu 150.-TL tahsilatın gümrük vergisi olduğunu gösteren belgeyi gümrük muhasebe birimine vermiştir.

|   |                                                      |     |     |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 337 Mutemetlik Cari Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı    | 150 | 150 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Geliri Hesabı | 150 | 150 |

3 - Gümrük muhasebe yetkilisi mutemedi (B), bankaya yatırmış olduğu 150.-TL tahsilatın 50.-YTL sinin geçici teminat 100.-YTL sinin ise emanet olduğunu gösteren belgeyi gümrük muhasebe birimine vermiştir.

|   |                                                                                                |     |           |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------|
| 3 | 337 Mutemetlik Cari Hesabı<br>330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı<br>333 Emanetler Hesabı | 150 | 50<br>100 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----------|

4 - Gümrük muhasebe yetkilisi mutemedi (B), bankaya yatırmış olduğu 150.-TL sinin ise başka muhasebe birimi adına yapılan tahsilat olduğunu gösteren belgeyi gümrük muhasebe birimine vermiştir.

|   |                                                                         |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 337 Mutemetlik Cari Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlem Hesabı | 150 | 150 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

5 - Gümrük muhasebe yetkilisi mutemedi (A) tahsil ettiği 1.000 doları muhasebe birimine yatırmıştır. (Döviz Kuru 1\$= 1.-YTL)

|   |                                                |       |       |
|---|------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 105 Döviz Hesabı<br>337 Mutemetlik Cari Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|------------------------------------------------|-------|-------|

### 338 KONSOLOSLUK CARİ HESABI

#### Hesabın niteliği

Konsolosluk cari hesabı; Dışişleri Bakanlığı Muhasebe Birimince, elçilik ve konsolosluklara, elçilik veya konsolosluk nezdindeki paralardan ödenmesi talimatı verilen bütçe giderleriyle avans ve kredilerin izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Selanik Konsolosluğunun ihtiyacı olan tüketim malzemelerinin alımı için elçilik ve konsolosluk nezdindeki paralardan harcama yetkilisi mutemedine 1.000 dolar ön ödeme yapılmıştır. (İşlem tarihindeki kur 1 \$=1,30.-YTL)

|   |                                                                |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 160 İş Avans ve Krediler Hesabı<br>338 Konsolosluk Cari Hesabı | 1.300 | 1.300 |
|---|----------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 – Selanik konsolosluğunun ihtiyacı olan 1.000 \$ tüketim malzemeleri konsolosluğunun hasılatından karşılanması istenmiştir. (Talimat verildiği tarihteki kur 1\$=1,30.-YTL)

|   |                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>338 Konsolosluk Cari Hesabı | 1.300 | 1.300 |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|

##### b) Borç

1 – Selanik konsolosluğunun malî yılın son günü itibarıyla ödendiği bildirilen bütçe giderleri ve ön ödeme tutarları 1.300.-YTL olduğu anlaşılmıştır.

|   |                                                                                  |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 338 Konsolosluk Cari Hesabı<br>107 Elçilik ve Konsolosluk Nezdindeki Paralar Hs. | 1.300 | 1.300 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

### 339 RİSK HESABI

#### Hesabın niteliği

Risk hesabı, 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun hükümlerine göre verilen garantiler kapsamında risk hesabından ödenecek tutarlar ile risk yönetimi kapsamında öngörülmesi mümkün bulunmayan ödemelerin karşılanması amacıyla, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası nezdinde oluşturulan hesaba ilişkin tahsilat ve ödemelerin Devlet Borçları Muhasebe Birimince izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Kırıkkale Belediyesinin dış finansman kaynağından elde ettiği 1.000.000.-YTL lik dış finansman için hazinece garanti verilmesi karşılığında 30.000.-YTL garanti ücreti tahsil edilmiştir.

|   |                                                                          |           |           |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| 1 | 102 Banka Hesabı<br>339 Risk Hesabı                                      | 30.000    | 30.000    |
|   | 930 Verilen Garantiler Hesabı<br>931 Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı | 1.000.000 | 1.000.000 |

2 – AB ile Hazine arasında yapılan 30.000.-YTL ikraz anlaşması ile Kızılcahamam Belediyesine kullandırılmış olup, devir karşılığında 1.000 avro ikraz ücreti tahsil edilmiştir. (Tahsil tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro =1,60.- YTL)

|   |                                                                      |        |        |
|---|----------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 105 Döviz Hesabı<br>339 Risk Hesabı                                  | 1.600  | 1.600  |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı<br>951 Kredi Anlaşmaları Hesabı | 30.000 | 30.000 |

3 -Risk hesabından ödenen 500.000 avroluk dış finansman kredisi Kırıkkale Belediyesince risk hesabına geri ödenmiştir. (Hazine hesaplarına aktarıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro =1,60 YTL)

|   |                                     |         |         |
|---|-------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 105 Döviz Hesabı<br>339 Risk Hesabı | 800.000 | 800.000 |
|---|-------------------------------------|---------|---------|

|  |                                             |         |         |
|--|---------------------------------------------|---------|---------|
|  | 955 Risk Hesabı Alacakları Karşılığı Hesabı | 800.000 |         |
|  | 954 Risk Hesabı Alacakları Hesabı           |         | 800.000 |

4 -Risk hesabından bulunan 500.000 avro karşılığında sağlanan nema 1.000 avrodur. (Hazine hesaplarına aktarıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro =1,60 YTL)

|   |                  |         |         |
|---|------------------|---------|---------|
| 4 | 105 Döviz Hesabı | 160.000 |         |
|   | 339 Risk Hesabı  |         | 160.000 |

5 - Bütçeden risk hesabına 30.000.-TL transfer edilmiştir. Bankadan gelen banka hesap özet cetveline göre transferin hesaba aktarıldığı bildirilmiştir.

|   |                                                |        |        |
|---|------------------------------------------------|--------|--------|
| 5 | 630 Giderler Hesabı                            | 30.000 |        |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs.    |        | 30.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                     | 30.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |        | 30.000 |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 30.000 |        |
|   | 102 Banka Hesabı                               |        | 30.000 |
|   | 102.04 Banka Hesabı                            | 30.000 |        |
|   | 339 Risk Hesabı                                |        | 30.000 |

6- Vadesinde ödenmediği takdirde gecikme faizi doğuracak risk hesabı kapsamındaki 30.000.- YTL tutarındaki devlet dış borçları ödenmesi için bütçeden risk hesabına aktarılmıştır. Bankadan gelen banka hesap özet cetveline göre risk hesabına aktarıldığı bildirilmiştir.

|   |                                                |        |        |
|---|------------------------------------------------|--------|--------|
| 6 | 630 Giderler Hesabı                            | 30.000 |        |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs.    |        | 30.000 |
|   | 833 Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı   | 30.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |        | 30.000 |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 30.000 |        |
|   | 102 Banka Hesabı                               |        | 30.000 |
|   | 102 .04 Banka Hesabı                           | 30.000 |        |
|   | 339 Risk Hesabı                                |        | 30.000 |

7 - Hazine Müsteşarlığı bünyesinde faaliyet gösteren muhasebe birimlerince gün sonunda hazine malı konvertibl yabancı paralar mevcudunun T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkının 2.500.-YTL olduğu görülmüştür. Bunun 500.-YTL si risk hesabına,1.000.-YTL si emanet hesabına aittir.

|   |                      |       |       |
|---|----------------------|-------|-------|
| 7 | 105 Döviz Hesabı     | 2.500 |       |
|   | 339 Risk Hesabı      |       | 500   |
|   | 330 Emanetler Hesabı |       | 1.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı  |       | 1.000 |

#### b) Borç

1- Kırıkkale Belediyesi tarafından kullanılan 1.000.000 Avroluk dış finansman kaynağı belediyenin ödememesi nedeni ile risk hesabından ödenmiştir. (Ödeme tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro =1,60.-YTL) Söz konusu tutarların anaparası 900.000 Avrodur.

|   |                                             |           |           |
|---|---------------------------------------------|-----------|-----------|
| 1 | 339 Risk Hesabı                             | 1.600.000 |           |
|   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı          |           | 1.600.000 |
|   | 954 Risk Hesabı Alacakları Hesabı           | 1.600.000 |           |
|   | 955 Risk Hesabı Alacakları Karşılığı Hesabı |           | 1.600.000 |
|   | 931 Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı     | 1.440.000 |           |
|   | 930 Verilen Garantiler Hesabı               |           | 1.440.000 |

2 - Hazine Müsteşarlığı bünyesinde faaliyet gösteren muhasebe birimlerince gün sonunda hazine malı konvertibl yabancı paralar mevcudunun T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur azalış farkının 2.500.-YTL olduğu görülmüştür.Bunun 500.-YTL si risk hesabına, 1.000.-YTL si emanet hesabına aittir.

|   |                      |       |       |
|---|----------------------|-------|-------|
| 2 | 339 Risk Hesabı      | 500   |       |
|   | 330 Emanetler Hesabı | 1.000 |       |
|   | 630 Giderler Hesabı  | 1.000 |       |
|   | 105 Döviz Hesabı     |       | 2.500 |

#### 34 ALINAN AVANSLAR

Alınan avanslar hesap grubu; iş, sözleşme ve diğer nedenlerle üçüncü kişilerden alınan ve vadeleri içinde bulunulan faaliyet dönemi ile sınırlı avansların izlenmesi için kullanılır.

Alınan avanslar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı

349 Alınan Diğer Avanslar Hesabı

**340 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI**

**Hesabın niteliği**

Alınan sipariş avansları hesabı, mal ve hizmet satış faaliyeti olan kamu idarelerinin gelecekte yapacağı mal ve hizmet teslimleriyle ilgili olarak peşin tahsil ettiği avans tutarlarının izlenmesi için kullanılır.

İçinde bulunulan faaliyet dönemi ile sınırlı olarak alınan sipariş avansları ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki alınan sipariş avansları hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonlarında vadeleri bir yılın altına inenler bu hesaba kaydedilir.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

**1 - Vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olarak 700.-YTL sipariş avans alınmıştır.**

|   |                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 102 Banka Hesabı<br>340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı | 700 | 700 |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|

**2 - Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki alınan sipariş avansları hesabında kayıtlı 700.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.**

|   |                                                                            |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 440 Alınan Sipariş Avansları Hesabı<br>340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı | 700 | 700 |
|---|----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Borç**

**1 - Vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olarak alınan 700.-YTL sipariş avansına konu 1.000.-YTL lik ilk madde ve malzeme teslim edilmiştir.**

|   |                                                                                |            |       |
|---|--------------------------------------------------------------------------------|------------|-------|
| 1 | 340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı<br>102 Banka Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 700<br>300 | 1.000 |
|   | 630 Giderler Hesabı<br>150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabı                      | 1.000      | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                        | 1.000      | 1.000 |

**2 - Vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olarak alınan 700.-YTL sipariş avansına konu 1.000.-YTL lik hizmet teslim edilmiştir.**

|   |                                     |       |       |
|---|-------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı | 700   |       |
|   | 102 Banka Hesabı                    | 300   |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                 |       | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 1.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |       | 1.000 |

**3 - Vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olarak alınan sipariş avanslarından 700.-YTL sipariş avansı iade edilmiştir.**

|   |                                                |     |     |
|---|------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı            | 700 |     |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı |     | 700 |

**4 - Vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olarak alınan sipariş avanslarından 700.-YTL sipariş avansı gelir kaydedilmiştir.**

|   |                                     |     |     |
|---|-------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı | 700 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                 |     | 700 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 700 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |     | 700 |

### **349 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI**

#### **Hesabın niteliği**

Alınan diğer avanslar hesabı, alınan diğer kısa vadeli avansların izlenmesi için kullanılır.

İçinde bulunulan faaliyet dönemi ile sınırlı olarak alınan diğer avans tutarları ile uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki alınan diğer avanslar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonlarında vadeleri bir yılın altına inenler bu hesaba kaydedilir.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Alacak**

**1 - Vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olarak 700.-YTL diğer avans alınmıştır.**

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 1 | 102 Banka Hesabı                 | 700 |     |
|   | 349 Alınan Diğer Avanslar Hesabı |     | 700 |

2 - Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki alınan diğer avansları hesabında kayıtlı 700.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                      |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 449 Alınan Diğer Avanslar Hesabı<br>349 Alınan Diğer Avanslar Hesabı | 700 | 700 |
|---|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Borç**

1 - Vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olarak alınan 700.-YTL diğer avansına konu 1.000.-YTL lik ilk madde ve malzeme teslim edilmiştir.

|   |                                                                             |            |       |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|------------|-------|
| 1 | 349 Alınan Diğer Avanslar Hesabı<br>102 Banka Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 700<br>300 | 1.000 |
|   | 630 Giderler Hesabı<br>150 İlk Madde ve Malzemeler Hesabı                   | 1.000      | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                     | 1.000      | 1.000 |

2 - Vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olarak alınan sipariş avanslarından 700.-YTL sipariş avans iade edilmiştir.

|   |                                                                                    |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 349 Alınan Diğer Avanslar Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 700 | 700 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

3 - Vadesi faaliyet dönemi ile sınırlı olarak alınan sipariş avanslarından 700.-YTL sipariş avansı gelir kaydedilmiştir.

|   |                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 349 Alınan Diğer Avanslar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 700 | 700 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 700 | 700 |

**36 ÖDENECEK DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER**

Ödenecek diğer yükümlülükler hesap grubu; kamu idarelerince sorumlu veya mükellef sıfatıyla ödenecek her türlü vergi, resim, harç ve benzeri borçlar, sosyal güvenlik kurumu adına yapılan



tahsilatlar, fonlar veya diğer kamu idareleri adına tahsil edilen tutarlar, mevzuatı gereğince bütçe gelirlerinden diğer kamu idareleri adına ayrılan paylar ve diğer kamu idareleri adına bütçe gelirleri ile birlikte tahsil edilen paylar ve ertelenen borç ve yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılır.

Ödenecek diğer yükümlülükler, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı

361 Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hesabı

362 Fonlar veya Diğer Kamu İdareleri Adına Yapılan Tahsilat Hesabı

363 Kamu İdareleri Payları Hesabı

368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı

### 360 ÖDENECEK VERGİ VE FONLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Ödenecek vergi ve fonlar hesabı; genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinin muhasebe birimlerince, mevzuatı gereğince nakden veya mahsuben tahsil edilip ilgili vergi dairesine ödenmesi gereken tutarların izlenmesi için kullanılır.

Genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idareleri tarafından personele yapılan vergi indirimi ödemeleri, bu hesaba borç kaydedilmek suretiyle yapılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Kırıkkale Üniversitesi Strateji Dairesi Başkanlığı tarafından 100.-YTL karar pulu nakden tahsil edilmiştir.

|   |                                                        |     |     |
|---|--------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı<br>360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı | 100 | 100 |
|---|--------------------------------------------------------|-----|-----|

2 - Kırıkkale Üniversitesi Strateji Dairesi Başkanlığı tarafından 100.-YTL ilaç ödemesi yapılmıştır.

|   |                                                      |        |        |
|---|------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                                  | 100,00 |        |
|   | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı                  |        | 0,75   |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı                     |        | 99,25  |
|   | 830 Bütçe Gideri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı | 100,00 | 100,00 |

3 - Kırıkkale Üniversitesi Strateji Dairesi Başkanlığı Muhasebe Birimi tarafından 15 Aralık 2007 tarihinde memurlara ödenen maaşın tahakkuk toplamı 5.000.-YTL olup, bu tutardan 100.-YTL emekli sandığı, 120.-YTL gelir vergisi, 5000.-YTL damga vergisi ve 75.-YTL’ de kefalet aidatı kesilmiş olup kalanı hesaba aktarılmıştır.

|   |                                     |       |       |
|---|-------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                 | 2.500 |       |
|   | 162 Bütçe Dışı Av.ve Krd.Hesabı     | 2.500 |       |
|   | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı |       | 125   |
|   | 361 Ödenecek Sos.Güv.Kes.Hs         |       | 100   |
|   | 333 Emanetler Hesabı                |       | 75    |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı    |       | 4.700 |
|   | 830 Bütçe Gideri Hesabı             | 2.500 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı           |       | 2.500 |

**b) Borç**

1– Kırıkkale Üniversitesi Strateji Dairesi Başkanlığı Muhasebe Birimi ödenecek vergi ve fonlar hesabında kayıtlı 10.000.-YTL’ yi Irmak Vergi Dairesi Müdürlüğüne yatırmıştır.

|   |                                     |        |        |
|---|-------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı | 10.000 |        |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı    |        | 10.000 |

2 - Kırıkkale Üniversitesi Strateji Dairesi Başkanlığı Muhasebe Birimi tarafından öğretim görevlilerine 2.000.-YTL özel gider indirimi ödemesi yapılmıştır.

|   |                                     |       |       |
|---|-------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı | 2.000 |       |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı    |       | 2.000 |

3– Kırıkkale Üniversitesi Strateji Dairesi Başkanlığı Muhasebe Biriminin ödenecek vergi ve fonlar hesabında kayıtlı 10.000.-YTL Üniversiteye verilecek hazine yardımıyla ilişkilendirilmiştir.

|   |                                     |        |        |
|---|-------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı | 10.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                 |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 10.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |        | 10.000 |

4– Kırıkkale Üniversitesi Strateji Dairesi Başkanlığı Muhasebe Biriminin ödenecek vergi ve fonlar hesabında kayıtlı 10.000.-YTL’ yi faaliyet dönemi içinde ödenmek üzere ertelenmiştir.

|   |                                                                                                                                    |        |        |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı<br>368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya<br>Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

5 - Kırıkkale Üniversitesi Strateji Dairesi Başkanlığı Muhasebe Birimi tarafından aylıklardan 360.-YTL fazla kesilerek emekli sandığına gönderilmiştir.

|   |                                                                                                                       |     |                  |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------------|
| 5 | 140 Kişilerden Alacaklar hesabı<br>360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı<br>333 Emanetler Hesabı | 360 | 24<br>200<br>136 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------------|

### 361 ÖDENECEK SOSYAL GÜVENLİK KESİNTİLERİ HESABI

#### Hesabın niteliği

Ödenecek sosyal güvenlik kesintileri hesabı, sosyal güvenlik mevzuatı hükümlerine göre sosyal güvenlik kurumu adına nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

İlgili mevzuatı gereğince Sosyal Güvenlik Kurumu Başkanlığı adına prim olarak nakden veya mahsuben tahsil edilen tutarlar bu hesaba kaydedilir.

Tahsil edilen prim tutarlarının Kuruma gönderilmesi, düzenlenecek belgeler ile yapılacak diğer işlemler hakkında, ilgili mevzuatı çerçevesinde işlem yapılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Kırıkkale Muhasebe Birimi tarafından 15 Kasım 2007 tarihinde memurlara ödenen maaşın tahakkuk toplamı 5.000.-YTL olup, bu tutardan 100.-YTL emekli sandığı, 110.-YTL gelir vergisi, 15.YTL damga vergisi ve 75.-YTL de icra kesilmiş olup kalanı hesaba aktarılmıştır.

|   |                                                                                                                                            |       |                           |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|---------------------------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı<br>361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hs<br>333 Emanetler Hesabı<br>103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı | 5.000 | 125<br>100<br>75<br>4.700 |
|   | 830 Bütçe Gideri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                                                       | 5.000 | 5.000                     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                                                                    | 125   | 125                       |

2 – Kızılcahamam Muhasebe Birimince, emekli sandığına gönderilmesi gerekirken 5.000.-YTL 1.000.-YTL fazlası ile 6.000.-YTL gönderildiği anlaşılmıştır.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Borç**

1 – Kızılcahamam Muhasebe Birimince, emekli sandığına gönderilmesi gereken 10.000.-YTL'nin zamanında gönderildiği anlaşılmıştır.

|   |                                                                          |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hesabı<br>103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

2 - Delice Muhasebe Birimi tarafından aylıklardan fazla kesilerek emekli sandığına gönderilen 720.-YTL emekli sandığına gönderilmesi gereken tutardan mahsup edilmiştir.

|   |                                                                                                                             |     |            |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------|
| 2 | 361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hesabı<br>140 Kişilerden Alacaklar Hesabı (GV+%20Em)<br>140 Kişilerden Alacaklar Hesabı (%16) | 720 | 448<br>272 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                                                     | 448 | 448        |

3 - Kızılcahamam Muhasebe Birimince emekli sandığına gönderilmesi gereken 10.000.-YTL faaliyet dönemi içinde ödenmek üzere Sosyal Güvenlik Kurumu tarafından ertelenmiştir.

|   |                                                                                                                                     |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hesabı<br>368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya<br>Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı | 100 | 100 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**362 FONLAR VEYA DİĞER KAMU İDARELERİ ADINA YAPILAN TAHSİLAT HESABI**

**Hesabın niteliği**

Fonlar veya diğer kamu idareleri adına yapılan tahsilat hesabı, mevzuatları gereği bütçe dışı fonlar veya diğer kamu idareleri adına tahakkuklu veya tahakkuku tahsiline bağlı olarak yapılan tahsilatın izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

1 - Özel tahakkuklar hesabında kayıtlı 2.000.-YTL muhasebe biriminin veznesine yatırılmıştır.

|   |                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 100 Kasa Hesabı                                    | 2.000 |       |
|   | 362 Fonlar veya Diğer Kamu İd. Ad.Yap Tahsilat Hs. |       | 2.000 |
|   | 947 Özel Tahakkuklar Hesabı                        | 2.000 |       |
|   | 946 Özel Tahakkuklardan Alacaklar Hesabı           |       | 2.000 |

2 – İşsizlik fonu adına 500.-YTL tahsilat yapılmıştır.

|   |                                                    |     |     |
|---|----------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 100 Kasa Hesabı                                    | 500 |     |
|   | 362 Fonlar veya Diğer Kamu İd. Ad.Yap Tahsilat Hs. |     | 500 |

3 – Kırıkkale Muhasebe Birimi tarafından 15 Ocak 2007 tarihinde Bayındırlık İl Müdürlüğünde çalışan işçilere ödenen ücretin tahakkuk toplamı 5.000.-YTL olup, bu tutardan 100.-YTL SSK primi, 110.-YTL gelir vergisi, 15.-YTL damga vergisi ve 75.-YTL de işsizlik sigortası kesintisi kesilmiş olup kalanı hesaba aktarılmıştır.

|   |                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                                | 5.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                                |       | 125   |
|   | 361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hs                   |       | 100   |
|   | 362 Fonlar veya Diğer Kamu İd. Ad.Yap.Tahsilat Hs. |       | 75    |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı                   |       | 4.700 |
|   | 830 Bütçe Gideri Hesabı                            | 5.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                          |       | 5.000 |
|   | 805 Gelir Yansıma Hesabı                           | 125   |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                         |       | 125   |
|   |                                                    |       |       |

**b) Borç**

1 - Fonlar adına yapılan tahsilat hesabındaki 75.-YTL işsizlik fonunun hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                        |    |    |
|---|--------------------------------------------------------|----|----|
| 1 | 362 Fonlar veya Diğer Kamu İd. Ad.Yap. Tahsilat Hesabı | 75 |    |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı                       |    | 75 |

### 363 KAMU İDARELERİ PAYLARI HESABI

#### Hesabın niteliği

Kamu idareleri payları hesabı; nakden veya mahsuben tahsil edilen bütçe gelirlerinden özel kanunları gereğince, mahalli idareler ve fonlar ile diğer kurumlara aktarılmak üzere hesaplanan paylar ve bütçe gelirleri ile birlikte tahsil edilen diğer kamu idarelerine ait payların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Genel bütçe geliri olarak tahsil edilip aylık olarak veya özel kanunlarında belirtilen dönemler itibarıyla belediyeler, il özel idareleri, fonlar, dernekler, odalar ve benzeri kuruluşlara aktarılması gereken tutarlar Bakanlıkça hesaplanarak Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimine bildirilir. Merkez muhasebe birimi, Hazine Müsteşarlığından gerekli nakit sağlandıktan sonra büyükşehir belediyelerinin paylarından doğrudan aktarılması gereken kısmı ilgili büyükşehir belediyelerinin hesaplarına, İller Bankasına aktarılması gereken tutarları da bu bankaya aktarır. Fonlar, dernekler, odalar ve benzeri kuruluşlara aktarılması gereken tutarlar, merkez muhasebe birimince bu kuruluşlarca bildirilen banka hesaplarına aktarılır.

Genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerince tahsil edilen bütçe gelirinden aylık olarak veya özel kanunlarında belirtilen dönemler itibarıyla mahalli idareler ile diğer kamu idarelerine aktarılması gereken tutarlar bu hesaba kaydedilerek, ilgili idare, kurum veya kuruluşlarca bildirilen banka hesaplarına aktarılır.

Muhasebe birimlerince genel bütçe geliri olarak tahsil edilen tutarlardan mahalli idareler ve fonlar ile kanunlarla belirtilen diğer kurumlara mahallinde aktarılması gerekenler, ilgili kurumların banka hesaplarına aktarılır.

Muhasebe birimlerince bütçe gelirleri ile ilişkilendirilmeksizin tahsil edilip özel kanunları gereği mahalli idareler ve fonlar ile diğer kurumlara mahallinde aktarılması gereken tutarlar, ilgili hesaba ve bu hesaba kaydedilerek muhasebeleştirilir.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Genel Bütçe gelirleri olarak tahsil edilen tutarlardan Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi tarafından Kızılcıhamam Belediyesi adına 2.000.-YTL pay hesaplanmıştır.

|   |                                   |       |       |
|---|-----------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı               | 2.000 |       |
|   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı |       | 2.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı        | 2.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı         |       | 2.000 |

2 – Kırıkkale Milli Emlak Müdürlüğü Hazineye ait 20.000.-YTL değerindeki arsayı taksitle satışını yapmış olup, satış tutarının 5.000.-YTL kısmını tahsil etmiştir. Satış bedelinin %10 u diğer kamu daireleri için ayrılmıştır. (Faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilecek olan 5.000.-YTL)

- a) 20.000.-YTL değer ile satılmıştır.
- b) 25.000.-YTL değer ile satılmıştır.
- c) 15.000.-YTL değer ile satılmıştır.

|   |   |                                     |        |        |
|---|---|-------------------------------------|--------|--------|
| 2 | a | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 13.000 |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 5.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                 | 2.000  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı         |        | 20.000 |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                     | 5.000  |        |
|   |   | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı |        | 4.500  |
|   |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı   |        | 500    |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 4.500  |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |        | 4.500  |
|   | b | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 17.500 |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 5.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                 | 2.500  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı         |        | 20.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                 |        | 5.000  |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                     | 5.000  |        |
|   |   | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı |        | 4.500  |
|   |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı   |        | 500    |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 4.500  |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |        | 4.500  |
|   | c | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 8.500  |        |
|   |   | 227 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı | 5.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                 | 1.500  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                 | 5.000  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı         |        | 20.000 |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                     | 5.000  |        |
|   |   | 127 Diğer Faaliyet Alacaklar Hesabı |        | 4.500  |
|   |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı   |        | 500    |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 4.500  |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |        | 4.500  |

3 - Kırıkkale Milli Emlak Müdürlüğü Hazineye ait 20 bin değerindeki arsanın satışını yapmış olup, satış tutarının tamamı tahsil etmiştir. Satış bedelinin %10 u diğer kamu daireleri için ayrılmıştır.

a) 20 bin değer ile satılmıştır.

b) 25 bin değer ile satılmıştır.

c) 15 bin değer ile satılmıştır.

|   |   |                                   |        |        |
|---|---|-----------------------------------|--------|--------|
| 3 | a | 100 Kasa Hesabı                   | 20.000 |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı               | 2.000  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı       |        | 20.000 |
|   |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı |        | 2.000  |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı         | 18.000 |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı        |        | 20.000 |
|   | b | 100 Kasa Hesabı                   | 25.000 |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı               | 2.500  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı       |        | 20.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı               |        | 5.000  |
|   |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı |        | 2.500  |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı         | 22.500 |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı        |        | 22.500 |
|   | c | 100 Kasa Hesabı                   | 15.000 |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı               | 5.000  |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı               | 1.500  |        |
|   |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı       |        | 20.000 |
|   |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı |        | 1.500  |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı         | 13.500 |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı        |        | 13.500 |

**b) Borç**

1 - Kızılcahamam Belediyesi adına ayrılan 20.000.-YTL payın 10.000.-YTL belediyenin vergi borcundan dolayı kesilerek kalan tutar hesaba aktarılmıştır.

|   |                                              |        |        |
|---|----------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı            | 20.000 |        |
|   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |        | 10.000 |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön.Emirleri Hesabı    |        | 10.000 |

2 - Bu hesapta kayıtlı tutarlardan 3.000.-YTL ilgili mahalli idarenin banka hesabına aktarılmıştır.



|   |                                                                               |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gön.Emirler Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

### 368 VADESİ GEÇMİŞ, ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ VERGİ VE DİĞER YÜKÜMLÜLÜKLER HESABI

#### Hesabın niteliği

Vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabı, kanuni süresi içinde ödenmeyen vergi ve diğer yükümlülükler ile ertelenen veya taksitlendirilen vergi ve diğer yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılır.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında kayıtlı vergi ve diğer yükümlülüklerden dönem sonunda erteleme veya taksitlendirme süresi bir yılın altına inenler bu hesaba kaydedilir.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 - Muhasebe birimlerince emekli sandığına gönderilmesi gereken 100.-YTL faaliyet dönemi içinde ödenmek üzere ertelenmiştir.

|   |                                                                                                                                  |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hesabı<br>368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı | 100 | 100 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

2- Kırıkkale Üniversitesi Bütçe Dairesi Başkanlığı ödenecek vergi ve fonlar hesabında kayıtlı 10.000.-YTL'yi faaliyet dönemi içinde ödenmek üzere ertelenmiştir.

|   |                                                                                                                                 |        |        |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı<br>368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

3 - Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında kayıtlı 10.000.-YTL dönem sonunda erteleme veya taksitlendirme süresi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                                                                                                              |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı<br>368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

##### b) Borç

1 - Vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabında kayıtlı 10.000.-YTL ödenmiştir.

|   |                                                                                                                                            |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

2 - Vadesi geçmiş, ertelenmiş veya taksitlendirilmiş vergi ve diğer yükümlülükler hesabında kayıtlı 10.000.-YTL erteleme veya takside bağlanma süresi faaliyet dönemini aşacak şekilde yapılandırılmıştır.

|   |                                                                                                                                                              |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı<br>438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

### 37 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

Borç ve gider karşılıkları hesap grubu, mevzuatı gereğince belirlenen esaslar çerçevesinde ayrılacak her türlü borç ve gider karşılığının izlenmesi için kullanılır.

Borç ve gider karşılıkları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı

379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı

### 372 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI

#### Hesabın niteliği

Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan ve faaliyet dönemi içinde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kıdem tazminatı karşılığı hesabında kayıtlı tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen kıdem tazminatı karşılıkları dönem sonunda bu hesaba kaydedilir.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 - Faaliyet dönemi içinde ödenmek üzere 1.000.-YTL kıdem tazminatı ayrılmıştır.

|   |                                                             |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Daha önceki yıllarda hesaplanarak uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kıdem tazminatı karşılığı hesabına kaydedilmiş 1.000.-YTL'nin izleyen dönemde ödenmesine karar verilmiştir.

|   |                                                                              |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı<br>372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

#### **b) Borç**

1 – İl Tarım Müdürlüğünde görevli işçi (A) için 30.000.-YTL kıdem tazminatı ödenmiş olup, şimdiye kadar 20.000.-YTL kıdem tazminatı karşılığı ayrıldığı görülmüştür.

|   |                                                                                                               |                  |        |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|--------|
| 1 | 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 20.000<br>10.000 | 30.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                       | 30.000           | 30.000 |

2 – İl Tarım Müdürlüğünde görevli işçi (A) için şimdiye kadar 20.000.-YTL kıdem tazminatı karşılığın konusu kalmamıştır.

|   |                                                             |        |        |
|---|-------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 20.000 | 20.000 |
|---|-------------------------------------------------------------|--------|--------|

### **379 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI**

#### **Hesabın niteliği**

Diğer borç ve gider karşılıkları hesabı, kısa vadeli diğer borç ve gider karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki diğer borç ve gider karşılıkları hesabında kayıtlı tutarlardan, izleyen dönemde ödeneceği öngörülen borç ve gider karşılıkları dönem sonunda bu hesaba kaydedilir.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Alacak**

1 - Faaliyet dönemi içinde ödenmek üzere 50.000.-YTL diğer borç için karşılık ayrılmıştır.

|   |                                                                    |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|

2 - Daha önceki yıllarda hesaplanarak uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki diğer borç ve gider karşılıkları hesabına kaydedilmiş 5.000.-YTL izleyen dönemde ödenmesine karar verilmiştir.

|   |                                                                                            |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 479 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı<br>379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

#### **b) Borç**

1 - Diğer borç ve gider karşılığı 50.000.-YTL nakden ödemiştir.

|   |                                                                                               |        |        |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                       | 50.000 | 50.000 |

2 – Ayrılan 20.000.-YTL diğer borç ve gider karşılıklarının konusu kalmamıştır.

|   |                                                                    |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 20.000 | 20.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|

### **38 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI**

Gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları hesap grubu, içinde bulunulan dönemde veya daha önceki dönemlerde ortaya çıkan gelecek aylara ait gelirler ile faaliyet dönemine ait olup, ödemesi gelecek aylarda yapılacak giderlerin izlenmesi için kullanılır.

Gelecek aylara ait gelirler ve gider tahakkukları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı

381 Gider Tahakkukları Hesabı

### **380 GELECEK AYLARA AİT GELİRLER HESABI**

#### **Hesabın niteliği**

Gelecek aylara ait gelirler hesabı, uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki gelecek yıllara ait gelirler hesabında kayıtlı tutarlardan tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirlerin izlenmesi için kullanılır.

#### **Hesaba ilişkin işlemler**

Dönem sonunda, uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gelecek yıllara ait gelirler hesabında yer alıp, tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirler bu hesaba aktarılır.

Gelecek aylara ait gelirler hesabında kayıtlı peşin olarak tahsil edilerek bütçeleştirilmiş olan gelirler, ilgili oldukları dönemde düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile gelirler hesabına kaydedilir.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 - Gelecek yıllara ait gelirler hesabında kayıtlı 5.000.-YTL içinde bulunulan yılı takip eden yılda gelirler hesabına aktarılması gerektiği görülmüştür.

|   |                                                                                   |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı<br>380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

##### b) Borç

1 – Gelecek aylara ait gelirler hesabında kayıtlı 3.000.-YTL gelir olarak tahakkuk ettirilmiştir.

|   |                                                               |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|---------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Gelecek yıllara ait olarak tahsil edilen 5.000.-YTL iade edilmiştir.

|   |                                                                            |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı                                     | 5.000 | 5.000 |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs.                                |       |       |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı | 5.000 | 5.000 |

### 381 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI

#### Hesabın niteliği

Gider tahakkukları hesabı; kısa vadeli iç ve dış malî borçlar hesap gruplarında izlenmeyen, tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde ödenebilir duruma gelecek olan tutarların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Uzun veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içinde yer alan, iç ve dış malî borçlara ilişkin olarak yıl sonlarında geçici mizandan önce tahakkuk ettirilen ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde ödenecek olan işlemiş faiz tutarı ile kuponlu tahvillerin takip eden yılda kupon ödemesi yapılacak işlemiş faiz tutarı bu hesaba kaydedilir.

Gider tahakkukları hesabına kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabında yer alıp, ödeme zamanına bir yıldan az süre kalan tutarlar dönem sonlarında bu hesaba aktarılır.

Gider tahakkukları hesabında takip edilen döviz cinsinden faiz gideri tahakkukları, yıl sonlarında geçici mizandan önce ve ödeme tarihinde Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru ile değerlendirilir.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

**1** - Gider tahakkukları hesabında yer alan 5.000.-YTL takip eden yılda ödenebilir duruma gelecektir.

|   |                                                                |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 481 Gider Tahakkukları Hesabı<br>381 Gider Tahakkukları Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|----------------------------------------------------------------|-------|-------|

**2-** Bu hesapta kayıtlı döviz cinsinden tutarların yıl sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 1.000.-YTL kur artışı olduğu görülmüştür.

|   |                                                      |       |       |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>381 Gider Tahakkukları Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Borç**

**1** – Hazine, ihraç ettiği nominal bedeli 500.000.-YTL olan kuponlu hazine bonosunu 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait faizi ile birlikte geri ödemiştir.

|   |                                                                                                                           |                           |         |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------|
| 1 | 305 Bonolar Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>381 Gider Tahakkukları Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. | 500.000<br>3.500<br>1.500 | 505.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                                   | 5.000                     | 5.000   |

**2** - Dış borçlar hesabında kayıtlı 50.000 Avroluk tutarın 10.000 Avroluk kısmının vadesi dolmuş olup, 1.000 Avroluk faizi ile birlikte ödenmiştir. (1 Avro=1.63.-YTL)

**a)** Faiz cari yıla aittir.

**b)** Faiz geçmiş yıla aittir.

|   |   |                                    |        |        |
|---|---|------------------------------------|--------|--------|
| 2 | a | 410 Dış Borçlar Hesabı             | 16.300 |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                | 1.630  |        |
|   |   | 106 Döviz Gönderme Em.Hesabı       |        | 17.930 |
|   |   |                                    |        |        |
|   |   | 830 Bütçe Gideri Hesabı            | 1.630  |        |
|   |   | 835 Gider Yansıtma Hesabı          |        | 1.630  |
|   | b | 410 Dış Borçlar Hesabı             | 16.300 |        |
|   |   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı      | 1.630  |        |
|   |   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı |        | 17.930 |
|   |   |                                    |        |        |
|   |   | 830 Bütçe Gideri Hesabı            | 1.630  |        |
|   |   | 835 Gider Yansıtma Hesabı          |        | 1.630  |

3- Dünya Bankasından alınarak Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilen olan 5 yıl vadeli 50.000.-YTL'lik kredi Dünya Bankası tarafından hibe edilmiştir. İşlemiş faiz alacağı 5.000.-YTL olup bunun 2.000.-YTL si içinde bulunan yıla aittir.

|   |  |                                                 |        |        |
|---|--|-------------------------------------------------|--------|--------|
| 3 |  | 630 Giderleri Hesabı                            | 55.000 |        |
|   |  | 130 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hs.   |        | 50.000 |
|   |  | 600 Gelirler Hesabı                             |        | 2.000  |
|   |  | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |        | 3.000  |
|   |  | 310 Cari Yılda Ödenecek Dış Mali Borçlar Hesabı | 50.000 |        |
|   |  | 630 Giderler Hesabı                             | 2.000  |        |
|   |  | 381 Gider Tahakkukları Hesabı                   | 3.000  |        |
|   |  | 600 Gelirler Hesabı                             |        | 55.000 |
|   |  |                                                 |        |        |
|   |  |                                                 |        |        |

4 – Gider tahakkukları hesabında kayıtlı döviz cinsinden tutarların yıl sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 1.000.-YTL kur azalışı olduğu görülmüştür.

|   |                               |       |       |
|---|-------------------------------|-------|-------|
| 4 | 381 Gider Tahakkukları Hesabı | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı           |       | 1.000 |

### 39 DİĞER KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar hesap grubu; kısa vadeli yabancı kaynak niteliğinde olup yukarıdaki gruplara dâhil edilemeyen hesaplanan katma değer vergisi, sayım fazlaları ve diğer çeşitli yabancı kaynaklar gibi tutarların izlenmesi için kullanılır.

Diğer kısa vadeli yabancı kaynaklar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı

397 Sayım Fazlaları Hesabı

399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı

### 391 HESAPLANAN KATMA DEĞER VERGİSİ HESABI

#### Hesabın niteliği

Hesaplanan katma değer vergisi hesabı, katma değer vergisi mükellefi kamu idarelerince teslim edilen mal veya ifa edilen hizmetler üzerinden hesaplanan katma değer vergisi ile kamu idarelerince satın alınan mal veya hizmetlerin iade ve iskontolarına ilişkin katma değer vergilerinin izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 100.-YTL bedel ile şartname satmış olup, bunun 18.-YTL katma değer vergisi olduğu görülmüştür.

|   |                                           |     |     |
|---|-------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı                           | 100 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                       |     | 82  |
|   | 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı |     | 18  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 | 100 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                |     | 100 |

2 – Türkiye Atom Enerjisi Kurumu 100.-YTL bedel hizmet ifa etmiş olup, bunun 18.-YTL katma değer vergisi olduğu görülmüştür.

|   |                                           |     |     |
|---|-------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 100 Kasa Hesabı                           | 100 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                       |     | 82  |
|   | 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı |     | 18  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 | 100 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                |     | 100 |

3– Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunun 12.000.-YTL bedel ile aldığı ticari mal için %10 iskonto yapılmıştır. (KDV 10.-YTL)



|   |                                           |     |     |
|---|-------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 100 Kasa Hesabı                           | 120 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                       |     | 110 |
|   | 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı |     | 10  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabın                | 120 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                |     | 120 |

**4-** Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumu 12.000.-YTL bedel ile aldığı ticari mal iade etmiştir. (KDV 1.200.-YTL)

|   |                                           |        |        |
|---|-------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 100 Kasa Hesabı                           | 12.000 |        |
|   | 153 Ticari Mallar Hesabı                  |        | 10.800 |
|   | 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı |        | 1.200  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabın                | 12.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                |        | 12.000 |

**b) Borç**

**1** - Ay sonlarında, devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 500.-YTL ve indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi ise 600.-YTL olup, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi 1.000.-YTL dir. Ay sonu kaydını yapınız.

|   |                                            |       |     |
|---|--------------------------------------------|-------|-----|
| 1 | 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı    | 100   |     |
|   | 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı  | 1.000 |     |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı |       | 600 |
|   | 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı    |       | 500 |

**2** - Ay sonlarında, devreden katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi 500.-YTL ve indirilecek katma değer vergisi hesabının borç bakiyesi ise 600.-YTL olup, hesaplanan katma değer vergisi hesabının alacak bakiyesi 1.500.-YTL dir. Ay sonu kaydını yapınız.

|   |                                            |       |     |
|---|--------------------------------------------|-------|-----|
| 2 | 391 Hesaplanan Katma Değer Vergisi Hesabı  | 1.500 |     |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı |       | 600 |
|   | 190 Devreden Katma Değer Vergisi Hesabı    |       | 500 |
|   | 360 Ödenecek Vergi ve Fonlar Hesabı        |       | 400 |

### 397 SAYIM FAZLALARI HESABI

#### Hesabın niteliği

Sayım fazlaları hesabı; yapılan sayımlar sonucunda tespit edilen kasa, döviz, alınan çek, menkul kıymet, stok ve benzeri fazlalıkların nedenleri belirleninceye kadar geçici olarak kaydedilip izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi vizesinde yapılan sayımda kasada 200.-YTL fazlalık bulunmuştur.

|   |                            |     |     |
|---|----------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı            | 200 |     |
|   | 397 Sayım Fazlaları Hesabı |     | 200 |

2 - Kızılcahamam Muhasebe Birimi vizesinde yapılan sayımda vizede 100.-YTL değerinde altın bulunmuştur.

|   |                             |     |     |
|---|-----------------------------|-----|-----|
| 2 | 117 Menkul Varlıklar Hesabı | 100 |     |
|   | 397 Sayım Fazlaları Hesabı  |     | 100 |

##### b) Borç

1 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi vizesinde yapılan sayımda kasada bulunan 200.-YTL fazlalığın küsuratlardan kaynaklandığı anlaşılmış olup bütçeye gelir kaydedilmiştir.

|   |                            |     |     |
|---|----------------------------|-----|-----|
| 1 | 397 Sayım Fazlaları Hesabı | 200 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |     | 200 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 200 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |     | 200 |

2 - Kızılcahamam Muhasebe Biriminde yapılan sayımda kasa fazlası olarak muhasebe kayıtlarına alınan 100.-YTL nin kasa fazlası olmadığı ve muhasebe kayıtlarındaki bir hatadan dolayı kasanın fazla verdiği anlaşılmıştır.

|   |                            |     |     |
|---|----------------------------|-----|-----|
| 2 | 397 Sayım Fazlaları Hesabı | 100 |     |
|   | 100 Kasa Hesabı            |     | 100 |

3- Kızılcahamam Muhasebe Biriminde veznesinde yapılan sayımda bulunan 100.-YTL değerinde altınların kişi malı olduğu bu hesaba yanlışlıkla alındığı görülmüştür.

|   |                                           |     |     |
|---|-------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 397 Sayım Fazlaları Hesabı                | 100 |     |
|   | 117 Menkul Varlıklar Hesabı               |     | 100 |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıy.Hesabı        | 100 |     |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıy.Emanetler Hs. |     | 100 |

### 399 DİĞER ÇEŞİTLİ KISA VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Diğer çeşitli kısa vadeli yabancı kaynaklar hesabı, bu grup içinde sayılanların dışında kalan diğer çeşitli kısa vadeli yabancı kaynakların izlenmesi için kullanılır.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar hesabında kayıtlı tutarlardan dönem sonunda vadesi bir yılın altına inenler bu hesaba kaydedilir.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 - Kırıkkale Üniversitesi diğer çeşitli kısa vadeli yabancı kaynak olarak 50.000.-YTL almıştır.

|   |                                                     |        |        |
|---|-----------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                                 | 50.000 |        |
|   | 399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hs. |        | 50.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                          | 50.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                           |        | 50.000 |

2 - Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar hesabında 10.000.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                    |        |        |
|---|----------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 499 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hs | 10.000 |        |
|   | 399 Diğer Çeşitli K.V. Yabancı Kaynaklar Hs        |        | 10.000 |

##### b) Borç

1 - Kırıkkale Üniversitesinin diğer çeşitli kısa vadeli yabancı kaynak olarak aldığı 10.000.-YTL nakden ödemiştir.

|   |                                                     |        |        |
|---|-----------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 399 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hs. | 10.000 |        |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön.Em.Hs.                    |        | 10.000 |

## ALTINCI BÖLÜM

### UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER

#### 4 UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu, vadesi faaliyet dönemini aşan uzun vadeli yabancı kaynakları kapsar.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu, uzun vadeli iç malî borçlar, uzun vadeli dış malî borçlar, faaliyet borçları, diğer borçlar, alınan avanslar, borç ve gider karşılıkları, gelecek yıllara ait gelirler ve gider tahakkukları ile diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar hesap gruplarına ayrılır.

#### 40 UZUN VADELİ İÇ MALÎ BORÇLAR

Uzun vadeli iç malî borçlar hesap grubu; kamu idarelerinin vadesi faaliyet dönemini aşan para ve sermaye piyasası araçlarıyla sağlanan iç malî borçları ve uzun vadeli diğer iç malî borçların anapara tutarları ve kur farklarının izlenmesi için kullanılır.

Uzun vadeli iç malî borçlar hesap grubunda yer alan tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içerisindeki kısa vadeli iç malî borçlar hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılır.

Uzun vadeli iç malî borçlar hesap grubundaki hesaplarda izlenen borçlanmalarla ilgili genel gider ve faizler bu gruptaki hesaplarla ilgilendirilmeksizin, bütçeye konulan ödeneklerden karşılanır.

Yıl sonlarında iç malî borç hesaplarında kayıtlı borç stokuna ait olarak işlemiş faiz tutarı hesap edilir ve giderler hesabı ile ilgili dönemde ödemesi yapılmak üzere ilgisine göre uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu veya kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabına kaydedilir.

Uzun vadeli iç malî borçlar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

403 Kamu İdarelerine Malî Borçlar Hesabı

404 Tahviller Hesabı

409 Uzun Vadeli Diğer İç Malî Borçlar Hesabı

#### 403 KAMU İDARELERİNE MALÎ BORÇLAR HESABI

##### Hesabın niteliği

Kamu idarelerine malî borçlar hesabı, diğer kamu idarelerine olan ve vadesi faaliyet dönemini aşan malî borçların izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1- Avrupa Birliği ile Hazine Müsteşarlığı arasında yapılan anlaşıma ile sağlanan 100.000 Avroluk kredi, ikraz anlaşması ile 50.000 Avroluk kısmının vadesi bir yıl ile sınırlı olmak üzere Kırıkkale Üniversitesine aktarılmıştır. (Aktarma tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |                                                                                                            |         |                  |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------------------|
| 1 | 104 Proje Özel Hesabı<br>303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hs.<br>403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı | 163.000 | 81.500<br>81.500 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|------------------|

2– Diğer kamu idarelerinden vadesi faaliyet dönemini aşan 100.000.-YTL borçlanmıştır. İdare muhasebe biriminin kaydı.

|   |                                                           |         |         |
|---|-----------------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 102 Banka Hesabı<br>403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hs. | 100.000 | 100.000 |
|---|-----------------------------------------------------------|---------|---------|

3 – Diğer kamu idarelerinden vadesi faaliyet dönemini aşan 100.000 Avroluk borçlanmıştır. (İşlem tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL) İdare muhasebe biriminin kaydı.

|   |                                                           |         |         |
|---|-----------------------------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 105 Döviz Hesabı<br>403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hs. | 163.000 | 163.000 |
|---|-----------------------------------------------------------|---------|---------|

4- Kamu idarelerine malî borçlar hesabında kayıtlı döviz cinsinden borçların, ödeme tarihinde ödemeye esas olan kur üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkları ile ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkının 5.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                              |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 630 Giderler Hesabı<br>403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hs. | 5.000 | 5.000 |
|---|--------------------------------------------------------------|-------|-------|

#### b) Borç

1-Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamu idarelerine malî borçlar hesabında kayıtlı 100.000.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                                   |         |         |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı<br>303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hs. | 100.000 | 100.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

2– Kamu idarelerine malî borçlar hesabında kayıtlı 100.000.-YTL 5.000.-YTL faizi ile silinmiştir. (Faizi 3.000.-YTL lik kısmı geçmiş yıla aittir.)

|   |                                          |         |         |
|---|------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                      | 2.000   |         |
|   | 481 Gider Tahakkukları Hesabı            | 3.000   |         |
|   | 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                      |         | 105.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı               | 5.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                |         | 5.000   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                | 105.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı               |         | 105.000 |

3 – Avrupa Birliği ile yapılan kredi anlaşması ile 100.000 Avro kredi açılmış olup, açılan bu ikraz anlaşması ile Kırıkkale Üniversitesine aktarılmıştır. Aktarılan bu kredinin Kırıkkale Üniversitesinin talebi üzerine 50.000 Avroluk kısmının vadesi bir yıl ile sınırlı olan dış finansman kaynağına geri gönderilmiştir. (İade tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |                                          |        |         |
|---|------------------------------------------|--------|---------|
| 3 | 303 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı | 81.500 |         |
|   | 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı | 81.500 |         |
|   | 104 Proje Özel Hesabı                    |        | 163.000 |

4- Kamu idarelerine malî borçlar hesabında kayıtlı döviz cinsinden borçların, ödeme tarihinde ödemeye esas olan kur üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artışı farkları ile ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur azalış farkının 5.000.- YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                          |       |       |
|---|------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 403 Kamu İdarelerine Mali Borçlar Hesabı | 5.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                      |       | 5.000 |

#### 404 TAHVİLLER HESABI

##### Hesabın niteliği

Tahviller hesabı; kanunların verdiği yetkiye dayanarak, Devlet ya da kurum nam ve hesabına, ulusal para birimi, döviz cinsi ve dövize endeksli olarak karşılığında nakit imkânı sağlayan tahvil veya nakit imkânı sağlamayan özel tertip tahvil ihracı suretiyle yapılan iç borçlanmaların anaparası ile bunlardan döviz cinsi ve dövize endeksli olanların anaparaya eklenecek veya anaparadan düşülecek kur farklarının izlenmesi için kullanılır.

##### Hesaba ilişkin işlemler

Döviz cinsi ve dövize endeksli olarak ihraç edilen tahvillerin muhasebeleştirilmesinde 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun verdiği yetkiye dayanarak belirlenen borçlanma şartlarına göre, Hazine Müsteşarlığınca tespit edilen kur esas alınır.

Kuponlu tahvillerin faiz ve genel giderleri ile nominal bedelinin altında bir bedelle iskontolu olarak satılanların nominal bedelleri ile satış bedelleri arasındaki fark, bu hesaba ilgilendirilmeksizin

doğrudan bütçeye bu amaçla konulan ödenekten karşılanır. Tahvillerin primli satılması durumunda ise prim tutarı bu hesapla ilgilendirilmeksizin bütçe gelirleri hesabına kaydedilir.

Kuponlu tahvillerin iskontolu veya primli satılması durumunda, nominal bedel ile satış bedeli arasında ortaya çıkan ve ilgisine göre bütçe giderleri hesabı veya bütçe gelirleri hesabına kaydedilen tutarların; satışın yapıldığı yıla isabet eden kısmı ilgisine göre giderler hesabı veya gelirler hesabına, içinde bulunulan yılı takip eden yıllara isabet eden kısmı ise gelecek yıllara ait giderler hesabı veya gelecek yıllara ait gelirler hesabına kaydedilir.

Yıl sonlarında hesapta kayıtlı tahvil stokuna ait olup; gerek kupon ödeme tarihinin gelecek yıllara taşması nedeniyle ödenmemiş olan ve gerekse kuponsuz senetlerde vade sonunda ödenecek olan işlemiş faiz tutarı hesap edilir ve giderler hesabı ile ilgili dönemde ödemesi yapılmak üzere ilgisine göre kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabı veya uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabına kaydedilir. Kupon ödeme zamanında kesinleşen faiz oranının, Hazine Müsteşarlığınca belirlenen orandan farklı olmasından dolayı ortaya çıkan fark ise geçmiş dönem gider veya gelirleri ile ilişkilendirilmek üzere giderler hesabı veya gelirler hesabına kaydedilir. Geçmiş dönemlere ilişkin olarak yapılan bu kayıtlar faaliyet sonuçları tablosu dipnotlarında gösterilir.

Kuponlu bonoların kupon ödemeleri ve kuponsuz bonoların vade sonu faiz ödemeleri bütçe giderleri hesabına kaydedilir. Söz konusu faiz tutarının; ödemenin yapıldığı yıla ait olan kısmı giderler hesabına, önceki yıla ait olan kısmı ise gider tahakkukları hesabına kaydedilir.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Alacak**

**1** – Hazine Müsteşarlığınca nominal bedeli 20.000.-YTL olan kuponlu devlet tahvili ihraç edilmiştir.

|   |                                          |        |        |
|---|------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 102 Banka Hesabı<br>404 Tahviller Hesabı | 20.000 | 20.000 |
|---|------------------------------------------|--------|--------|

**2** – Hazine Müsteşarlığınca kuponlu olarak ihraç edilen nominal bedeli 20.000.-YTL devlet tahvili %10 iskontolu olarak ihraç edilmiştir. (İskonto tutarının satışın yapıldığı yıla isabet eden kısmı 1.500.-YTL ve bulunulan yılı takip eden yıllara isabet eden kısmı 500-YTL dir.)

|   |                                         |        |        |
|---|-----------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 102 Banka Hesabı                        | 18.000 | 20.000 |
|   | 630 Giderler Hesabı                     | 1.500  |        |
|   | 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı | 500    |        |
|   | 404 Tahviller Hesabı                    |        |        |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı              | 2.000  | 2.000  |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı               |        |        |

**3**– Hazine Müsteşarlığınca kuponlu olarak ihraç edilen nominal bedeli 20.000.-YTL Devlet tahvili %10 primli olarak ihraç edilmiştir. (Nominal bedel ile satış bedeli arasındaki farkın satışın yapıldığı yıla isabet eden kısmı 1.500.-YTL ve bulunulan yılı takip eden yıllara isabet eden kısmı 500.-YTL dir.)

|   |                                         |        |        |
|---|-----------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 102 Banka Hesabı                        | 22.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı                     |        | 1.500  |
|   | 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı |        | 500    |
|   | 404 Tahviller Hesabı                    |        | 20.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı               | 2.000  |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı              |        | 2.000  |

4 – Hazine Müsteşarlığınca vade sonu faiz ödemeli ihraç edilen 20.000.-YTL kuponsuz olarak devlet tahvili ihraç edilmiştir.

|   |                      |        |        |
|---|----------------------|--------|--------|
| 4 | 102 Banka Hesabı     | 20.000 |        |
|   | 404 Tahviller Hesabı |        | 20.000 |

5 – Bütçe ile ilgilendirilmeksizin, Devlet tahvili ihraç edilmesi suretiyle 5 yıl vadeli faaliyet dönemini aşan bir süreyle ikrazen Sosyal Güvenlik Kurumuna 500.000.-YTL’lik borç verilmiştir.

|   |                                         |         |         |
|---|-----------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 232 Kur.Verilen Borçlardan Alacaklar Hs | 500.000 |         |
|   | 404 Tahviller Hesabı                    |         | 500.000 |

6 – Bütçe kanunundaki ödenegine dayanılarak, 50.000.-YTL’lik kuponlu özel tertip tahvil verilmiştir.

|   |                            |        |        |
|---|----------------------------|--------|--------|
| 6 | 630 Giderler Hesabı        | 50.000 |        |
|   | 404 Tahviller Hesabı       |        | 50.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 50.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |        | 50.000 |

7– Tahviller hesabında kayıtlı 300.000 dolar dövize endeksli tahvillerin her faiz ödeme tarihinde ödemeye esas kur üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur azalışı farkları ile ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur artış farkının 500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                      |     |     |
|---|----------------------|-----|-----|
| 7 | 630 Giderler Hesabı  | 500 |     |
|   | 404 Tahviller Hesabı |     | 500 |



**b) Borç**

**1 –** Kuponlu tahvillerden vadesinden önce geri ödenenlerin anaparası 500.000.-YTL, alacağa ilişkin işlemiş faizi 5.000.-YTL dir. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait)

|   |                                             |         |         |
|---|---------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 404 Tahviller Hesabı                        | 500.000 |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                         | 3.500   |         |
|   | 481 Gider Tahakkukları Hesabı               | 1.500   |         |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. |         | 505.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 5.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |         | 5.000   |

**2 –** Kurumca verilen borçlardan alacaklar hesabında kayıtlı ikrazen verilen özel tertip iç borçlanma senetlerinden kaynaklanan 500.000.-YTL, alacağa ilişkin 5.000.-YTL işlemiş olup, senet değişimi yapılmıştır. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait)

|   |                                                 |         |         |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 5.000   |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                             |         | 3.500   |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                   |         | 1.500   |
|   | 404 Tahviller Hesabı                            | 500.000 |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                             | 3.500   |         |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı                   | 1.500   |         |
|   | 404 Tahviller Hesabı                            |         | 505.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                      | 5.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |         | 5.000   |
|   |                                                 |         |         |

**3–** Tahviller hesabında kayıtlı 300.000 dolar dövizde endeksli tahvillerin her faiz ödeme tarihinde ödemeye esas kur üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur azalışı farkları ile ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda oluşan kur azalışı farkının 500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                      |     |     |
|---|----------------------|-----|-----|
| 3 | 404 Tahviller Hesabı | 500 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı  |     | 500 |

**4–** Devlet Borçları Muhasebe biriminin tahviller hesabında kayıtlı Devlet tahvillerinin 350.000.-YTL tutarlar dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                  |         |         |
|---|------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 404 Tahviller Hesabı<br>304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı | 350.000 | 350.000 |
|---|------------------------------------------------------------------|---------|---------|

#### 409 UZUN VADELİ DİĞER İÇ MALİ BORÇLAR HESABI

##### Hesabın niteliği

Uzun vadeli diğer iç malî borçlar hesabı, kanunların verdiği yetkiye dayanılarak kamu idaresi adına yapılan ve karşılığında iç borçlanma senedi verilmeyen ve diğer hesaplarda izlenemeyen uzun vadeli diğer iç malî borçlar ile madeni para basımından doğan yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

###### a) Alacak

1 - Yapılan uzun vadeli diğer iç borçlanmalar toplamı 50.000.-YTL dir.

|   |                                                                  |        |        |
|---|------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>409 Uzun Vadeli Diğer İç Malî Borçlar Hs. | 50.000 | 50.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı          | 50.000 | 50.000 |

2 – Darphanede basımı yapılarak Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimine 100.000.-YTL madeni para teslim edilmiştir.

|   |                                                                 |         |         |
|---|-----------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 100 Kasa Hesabı<br>409 Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı         | 100.000 | 100.000 |

3 – Bu hesapta kayıtlı döviz cinsi ve dövize endeksli borçların ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 1.000.-YTL kur artışı olduğu görülmüştür.

|   |                                                                  |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı<br>409 Uzun Vadeli Diğer İç Malî Borçlar Hs. | 1.000 | 1.000 |
|---|------------------------------------------------------------------|-------|-------|

###### b) Borç

1 - Bu hesapta kayıtlı dolaşımdan kaldırılan 2.000.-YTL değerindeki madeni para, Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimince, döner sermayeye verildiği ve döner sermaye de madeni paraları 300.-YTL ye sattığı görülmüştür.

|   |                                                                                |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 409 Uz. Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı<br>108 Diğer Hazır Değerler Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                        | 2.000 | 2.000 |
|   | 100 Kasa Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı                                         | 300   | 300   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                        | 300   | 300   |

2 – Dolaşımdan kaldırıldığı hâlde, belirlenen süre içinde Darphane ve Damga Matbaasına 50.000.-YTL madeni para iade edilmemiştir.

|   |                                                                    |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 409 Uz. Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|

3 – Bu hesapta kayıtlı döviz cinsi ve dövize endeksli borçların ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 1.000.-YTL kur azalışı olduğu görülmüştür.

|   |                                                                     |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 409 Uzun Vadeli Diğer İç Malî Borçlar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|

4 - Uzun vadeli diğer iç mali borçlardan hesabında kayıtlı 10.000.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                                              |        |        |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 409 Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı<br>309 Kısa Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

#### 41 UZUN VADELİ DIŞ MALÎ BORÇLAR

Uzun vadeli dış malî borçlar hesap grubu; Devlet adına Hazine Müsteşarlığı tarafından herhangi bir dış finansman kaynağından belirli bir geri ödeme planına göre geri ödenmek üzere sağlanan dış finansman imkânlarından gerek genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından kullanılan, gerekse ikraz anlaşmalarıyla genel bütçe dışı idare veya kuruluşlara kullandırılanlar ile genel bütçe

dışı idarelerce bizzat dış finansman kaynağından temin edilen vadesi faaliyet dönemini aşan bir süreyle yabancı para üzerinden yapılan dış borçlanma, program ve dış proje kredi kullanımlarına ait anapara tutarlarıyla kur farklarının izlenmesi için kullanılır.

### **Hesap grubuna ilişkin işlemler**

Dış borçların faiz ve genel giderleri ile uluslararası piyasaya ihraç edilen senetlerin nominal değerinin altında bir değerle satılması durumunda, nominal değeri ile satış değeri arasında oluşacak fark bu hesap grubuyla ilgilendirilmeksizin, doğrudan bütçeye bu amaçla konulan ödenekten karşılanır ve bütçeye gider kaydedilir.

Yapılan kredi anlaşmaları gereği, dış finansman kaynağı tarafından, borçlanmada ve ödemede esas alınan para birimi dışında başka bir döviz cinsinden aktarma yapıldığı hâllerde, döviz hesabı veya proje özel hesabına gelen döviz cinsinden, bu hesaba ise ödemede esas alınan para birimi üzerinden kayıt yapılır. Bu işlemler sonucunda gerek borçlanma sırasında gerekse dış finansman kaynağına iade veya ödeme sırasında ortaya çıkacak kur farkı, gelirler hesabı veya giderler hesabına kaydedilir.

Dış finansman kaynağından Hazine Müsteşarlığı hesabına yapılan aktarım üzerine, Devlet Borçları Muhasebe Birimince, aktarım tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden dış malî borçlar hesabına kaydedilerek dış borç kaydı yapılır.

Dış finansman imkânının, dış finansman kaynağı tarafından aktarıldığının bildirildiği tarih ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya nezdinde özel hesap açılan diğer bankalarca hesaplara intikal ettiğinin bildirildiği tarih arasında farklılık olması durumunda, kreditor bilgisi esas alınır ve ortaya çıkacak kur farkı ilgisine göre gelirler hesabı veya giderler hesabına kaydedilir.

Dış finansman kaynağı tarafından aktarılan tutarlardan, dış finansman kaynağına iade yapılması hâlinde iade edilen tutarın, dış finansman kaynağı kayıtlarına girdiği tarih ile Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası kayıtlarındaki tarih arasında fark olması hâlinde, dış finansman kaynağı kayıtları esas alınır ve ortaya çıkacak kur farkı gelirler hesabı veya giderler hesabına kaydedilir.

Yıl sonlarında dış borç hesaplarında kayıtlı borç stokuna ait olarak işlemiş faiz tutarı hesap edilir ve giderler hesabı veya ilgili dönemde ödemesi yapılmak üzere ilgisine göre kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabı ya da uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabına kaydedilir.

Devlet borçlanma senetlerinin uluslararası piyasalarda primli satılması durumunda ortaya çıkan prim tutarı, bu hesap grubuyla ilgilendirilmeksizin bütçeye gelir kaydedilir.

Hazine Müsteşarlığınca yapılan kredi anlaşmaları çerçevesinde gerek genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince ve gerekse genel bütçe dışı idare veya kuruluşlarca ikraz anlaşmaları ile yapılacak nakdi dış proje kredisi kullanımları, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası veya uygun görülen diğer bankalar nezdinde açılacak proje özel hesapları üzerinden gerçekleştirilir. Hazine Müsteşarlığınca yapılan kredi anlaşmaları çerçevesinde yapılacak nakdi dış proje kredisi kullanımları dış finansman kaynağından, proje özel hesaplarına yapılan aktarmalara ilişkin bilginin gelmesi üzerine Devlet Borçları Muhasebe Birimince, genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerince bizzat temin edilen dış finansman imkânından yapılacak nakdi dış proje kullanımları ise kullanıcı idare muhasebe birimince dış borç kaydı yapılır. İkraz anlaşmaları ile genel bütçe dışı idare veya kuruluşlar adına özel hesaplara yapılan aktarımlarda, söz konusu kullanıcı idare veya kuruluş Hazine Müsteşarlığına karşı borçlandırılır. Özel hesaplar vasıtasıyla yapılan nakdi dış proje kredisi kullanımlarına ilişkin olarak, kullanıcı idareler ile söz konusu idarelerin muhasebe birimleri ve Devlet Borçları Muhasebe Birimince yapılacak işlemler aşağıdaki gibidir:

#### **a) Proje özel hesabından yapılan kullanımlara ilişkin olarak kullanıcı idareler ve muhasebe birimlerince yapılacak işlemler;**

Kullanıcı idarelerce, dış proje kredisi konusu mal veya hizmet teslim alındığında, düzenlenen ödeme emri belgesi ve eki kanıtlayıcı belgeler, proje özel hesabı kullanım emri ile birlikte muhasebe birimine verilir. Mal veya hizmet bedeli, tahakkuk tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden bütçeleştirilir ve karşılığında genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde proje özel hesabından kullanımlar hesabına, diğer kamu idarelerinde proje özel hesabına kayıt yapılır.

Proje özel hesabı kullanım emri, ilgili bölümü muhasebe yetkilisi tarafından onaylanarak, mal veya hizmet sağlayana ödeme yapmak üzere bankaya gönderilir.

Özel hesaplarda yer alan tutarlardan, dış proje kredisi kullanıcısı idarelerce mal veya hizmet teslim alınmadan yapılan kullanımlar, ödeneği saklı kalmak üzere, proje özel hesabından avans verilmesi veya akreditif açılması suretiyle gerçekleştirilir.

Proje özel hesabından avans verilmesi veya akreditif açılması şeklinde yapılan kullanımlar, avans veya akreditifin muhasebeleştirme tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden, proje özel hesabından verilen avans ve akreditifler hesabı ve genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde proje özel hesabından yapılan kullanımlar hesabına, diğer kamu idarelerinde proje özel hesabına kaydedilir. Kullanıcı idare tarafından avans veya akreditifin mahsubuna ilişkin belgeler muhasebe birimine gönderildiğinde, muhasebe birimince avans veya akreditife ilişkin muhasebe kaydının yapıldığı tarihteki kur üzerinden, bütçe giderleri hesabı ve proje özel hesabından verilen avans ve akreditifler hesabına kayıt yapılarak mahsup işlemi gerçekleştirilir.

Kullanıcı idarelerce proje özel hesabından ay içinde yapılan kullanımlar, kullanıcı idare muhasebe birimince ay sonlarında, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ay sonu döviz satış kuru üzerinden değerlemeye tabi tutulur.

**b) Proje özel hesabından genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince yapılan kullanımlara ilişkin olarak devlet borçları muhasebe birimince yapılacak işlemler;**

Dış finansman kaynağından, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri adına, proje özel hesaplarına aktarma yapıldığına ilişkin bilginin Devlet Borçları Muhasebe Birimine gelmesini takiben, aktarım tarihindeki döviz satış kuru üzerinden proje özel hesabı ve dış malî borçlar hesabına kayıt yapılır. Kullanıcı idarelerce proje özel hesabından yapılan kullanımların, Devlet Borçları Muhasebe Birimince muhasebeleştirilmesinde ise Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası ay sonu döviz satış kuru esas alınır ve proje özel hesabından yapılan kullanımlar hesabı ve proje özel hesabına kayıt yapılır.

Proje özel hesabından, kullanım yapılmayıp dış finansman kaynağına geri gönderilen tutarlar, gönderme tarihindeki döviz satış kuru üzerinden dış malî borçlar hesabı ve proje özel hesabından çıkarılır.

Genel bütçe dışı idare veya kuruluşlarca ikraz anlaşmaları çerçevesinde özel hesaplar vasıtasıyla yapılan kullanımlara ilişkin olarak Devlet Borçları Muhasebe Birimince; dış finansman imkânlarından, yapılan ikraz anlaşmalarıyla genel bütçe dışı idare veya kuruluşlarca kullanılacak olanlardan, adlarına açılan özel hesaplara dış finansman kaynağına yapılan aktarımlar, dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabı ve dış malî borçlar hesabına kaydedilir. Genel bütçe dışı idare veya kuruluşların talebi üzerine, özel hesaplardan kullanım yapılmayıp dış finansman kaynağına geri gönderilmesi talep edilen tutarlar, iade tarihindeki döviz satış kuru üzerinden hesaplardan çıkarılır.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince yapılan doğrudan dış proje kredisi kullanımları ile genel bütçe dışı idare veya kuruluşların ikraz anlaşmaları çerçevesinde yaptıkları doğrudan dış proje kredisi kullanımlarında; dış finansman kaynağından gelen kullanım bilgisi üzerine, Devlet Borçları Muhasebe Birimince dış borç kaydının yapılması esas olup, kullanıcı idare veya kuruluşlar tarafından kredi kullanımı teyit edilir.

**Doğrudan dış proje kredisi kullanımlarına ilişkin olarak kullanıcı idareler ile söz konusu idarelerin muhasebe birimleri ve Devlet Borçları Muhasebe Birimince yapılacak işlemler aşağıdaki gibidir:**

**a) Doğrudan dış proje kredi kullanımlarına ilişkin olarak kullanıcı idareler ve muhasebe birimlerince yapılacak işlemler;**

Doğrudan dış proje kredisi kullanımlarında, mevzuatı gereğince düzenlenen formun bütçeleştirme işleminden sonra ilgili bölümü onaylanıp örneğinin kullanıcı idareye verilmesi üzerine, kredi anlaşmaları ile belirlenen görevlilerce dış finansman kaynağına kullanım emri verilir. Mal veya hizmet teslim alınmadan kullanım söz konusu ise kullanım işlemi, ödeneği saklı kalmak üzere avans verilmesi veya akreditif açılması şeklinde gerçekleştirilir.

Mal veya hizmet teslimi üzerine ödeme emri belgesine bağlanmış kanıtlayıcı belgeler muhasebe birimine verildiğinde, tahakkuka esas alınan tarihteki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden bütçe giderleri hesabı ve ilgili hesaplara kayıt yapılır.

Kullanıcı idare tarafından mal veya hizmet teslim alınmadan ödeneği saklı tutulmak üzere avans verilmesi veya akreditif açılması suretiyle doğrudan dış proje kredisi kullanımı söz konusu ise, muhasebeleştirilmeye esas alınan kur üzerinden doğrudan dış proje kredi kullanımları avans ve akreditifleri hesabı ve ilgili hesaplara kayıt yapılır. Söz konusu avans veya akreditif, mal ve hizmetin teslimi üzerine aynı kur üzerinden bütçe giderleri hesabı ve doğrudan dış proje kredi kullanımları avans ve akreditifleri hesabına kaydedilerek mahsup edilir.

**b) Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin doğrudan dış proje kredi kullanımlarına ilişkin olarak Devlet Borçları Muhasebe Birimince yapılacak işlemler;**

Doğrudan dış proje kredisi kullanıcısı genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri muhasebe birimlerinden alınan kredi kullanım formunda yer alan kullanım tutarı, dış finansman kaynağından gelen kullanım bilgisine eşit ise, ilgili idare muhasebe birimi muhasebe kaydındaki kur üzerinden, Devlet Borçları Muhasebe Birimince doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirim hesabı ve dış malî borçlar hesabına kayıt yapılır.

Dış finansman kaynağından kullanım yapıldığı tarih itibarıyla, kullanıcı idare tarafından teyit işlemi yapılmamış olan doğrudan dış proje kredi kullanımları, kullanım tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru esas alınarak teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabı ve dış malî borçlar hesabına kaydedilir. Kullanıcı idare kullanım bilgisi geldiğinde, kullanım tarihindeki kur esas alınarak, Devlet Borçları Muhasebe Birimince doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirim hesabı ve teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabına kayıt yapılır.

Kullanıcı idare muhasebe biriminden gelen formda yer alan tutar, dış finansman kaynağı kullanım bilgisi ile karşılaştırılır. Dış finansman kaynağı kullanım bilgisi, muhasebe birimince bildirilen tutardan fazla ise; ilgili muhasebe birimince kullanıldığı bildirilen tutar doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirim hesabına, farkı teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabına borç, dış finansman kaynağı kullanım bilgisi tutarı ise dış malî borçlar hesabına alacak kaydedilir. Kullanıcı idareden anılan fark ile ilgili teyit bilgisi istenir. Farkı içeren form geldiğinde ise tutarı doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirim hesabı ve teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabına kaydedilir.

Dış finansman kaynağı kullanım bilgisi, muhasebe birimince bildirilen tutardan az ise dış finansman kaynağınca bildirilen tutar doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirim hesabı ve dış malî borçlar hesabına kaydedilerek durum ilgili muhasebe birimine bildirilir.

c) Genel bütçe dışı idare veya kuruluşların ikraz anlaşmaları çerçevesinde doğrudan dış proje kredi kullanımlarına ilişkin olarak Devlet Borçları Muhasebe Birimince; doğrudan dış proje kredi kullanım tutarları, dış finansman kaynağından gelen kullanım bilgisi üzerine, Devlet Borçları Muhasebe Birimince dış malî borçlar hesabına kaydedilir ve aynı zamanda kullanıcı idare veya kuruluş hazineye karşı borçlandırılır. Söz konusu tutarlar, kullanıcı idare veya kuruluşlardan kredi kullanım formu gelinceye kadar kullanım tarihindeki döviz kuru üzerinden genel bütçe dışı idare veya kuruluşlar teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabı ve genel bütçe dışı idare veya kuruluşlar doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirim hesabına kaydedilerek takip edilir. Anılan form ile kullanım doğrulandığında, kullanım tarihindeki döviz kuru üzerinden, genel bütçe dışı idare veya kuruluşlar doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirimleri hesabı ve genel bütçe dışı idare veya kuruluşlar teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabına ters kayıt yapılır.

**410 DIŞ MALÎ BORÇLAR HESABI**

**Hesabın niteliği**

Dış malî borçlar hesabı; kanunların verdiği yetkiye dayanılarak Hazine Müsteşarlığınca Devlet nam ve hesabına herhangi bir dış finansman kaynağından, belirli bir geri ödeme planına göre geri ödenmek üzere sağlanan ve gerek genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri tarafından kullanılan, gerekse genel bütçe dışı idare veya kuruluşlara ikrazen kullandırılan dış borç anaparaları, dış borç geri

ödeme tutarları ile geri ödemelerde değişken havuz birimi katsayısı uygulanması söz konusu olduğunda ortaya çıkan farklar ve bu hesapta kayıtlı yabancı para cinsinden borç bakiyelerinin ay sonu değerlemesi sonucu ortaya çıkan kur farklarının izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

1 – Dış finansman kaynağından 5.000 Avro Milli Eğitim Bakanlığı adına T.C Merkez Bankasındaki hesaba aktarılmıştır. (Hesaba aktarma tarihi itibari ile 1 Avro=1,63.-YTL) Masraf olarak 150.-YTL ödenmiştir.

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 105 Döviz Hesabı                     | 8.000 |       |
|   | 630 Giderler Hesabı                  | 150   |       |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı          |       | 8.150 |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı         | 8.150 |       |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı |       | 8.150 |

2 - Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile köy okulu yapılmak üzere 10.000 Avro kredi açılmıştır. (Anlaşma tarihi itibari ile 1 Avro=1,62.-YTL) Proje tutarı olan 5000 Avro Milli Eğitim Bakanlığı adına T.C. Merkez Bankasındaki hesaba aktarılmıştır. (Hesaba aktarma tarihi itibari ile 1 Avro=1,63.-YTL)

|   |                                      |        |        |
|---|--------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı         | 16.200 |        |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı |        | 16.200 |
|   | 104 Proje Özel Hesabı                | 8.150  |        |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı          |        | 8.150  |

3 - Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile 10.000 Avroluk eğitim bedeli olarak dış proje kredisi kullanımı, dış finansman kaynağı tarafından Hazine Müsteşarlığına bildirilmiştir. Devlet Borçları Muhasebe Birimince, kullanım bilgisinde yer alan tutarın kullanıcı idare muhasebe birimince bildirilen kullanım tutarına eşittir.

a) Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.30.-YTL

b) Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.40.-YTL

|   |   |                                                      |         |         |
|---|---|------------------------------------------------------|---------|---------|
| 3 | a | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 130.000 |         |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                                  | 2.000   |         |
|   |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                          |         | 132.000 |

|  |   |                                                      |         |         |
|--|---|------------------------------------------------------|---------|---------|
|  | b | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 140.000 |         |
|  |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                          |         | 132.000 |
|  |   | 600 Gelirler Hesabı                                  |         | 8.000   |
|  |   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı                         | 132.000 |         |
|  |   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı                 |         | 132.000 |

**4 -** Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile 10.000 Avroluk eğitim bedeli olarak dış proje kredisi kullanımı kullanıcı idare muhasebe birimince 102.000 Avro teyit edilmiştir.

**a)** Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.30.-YTL

**b)** Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.20.-YTL

|   |   |                                                      |         |         |
|---|---|------------------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | a | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 130.000 |         |
|   |   | 194 Tey. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı                      | 2.600   |         |
|   |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                          |         | 132.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                                  |         | 600     |
|   | b | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 120.000 |         |
|   |   | 194 Tey. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı                      | 2.400   |         |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                                  | 9.600   |         |
|   |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                          |         | 132.000 |
|   |   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı                         | 132.000 |         |
|   |   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı                 |         | 132.000 |

**5 –** 100.000 Avroluk dış proje kredisi doğrudan kullanım bilgisinin geldiği görülmüş olup, ilgili kullanıcı idare muhasebe birimince teyit işleminin yapılmadığı anlaşılan doğrudan dış proje kredisi kullanımları için Devlet Borçları Muhasebe Birimince gerekli kayıt yapılmıştır. (Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL)

|   |  |                                      |         |         |
|---|--|--------------------------------------|---------|---------|
| 5 |  | 194 Teyit. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı    | 132.000 |         |
|   |  | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı          |         | 132.000 |
|   |  | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı         | 132.000 |         |
|   |  | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı |         | 132.000 |



**6 -** Hazine Müsteşarlığınca sağlanan 10.000 Avro dış proje kredisi Kırıkkale Belediyesi adına açılan hesaba aktarılmıştır. (Aktarım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro = 1.60.-YTL)

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 6 | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı | 16.000 |        |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                      |        | 16.000 |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı                     | 16.000 |        |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı             |        | 16.000 |

**7-** Hazine Müsteşarlığınca sağlanan 10.000 Avro dış proje kredisi Kırıkkale Belediyesine mal ve hizmet teslimi suretiyle aktarılan dış finansman kaynağından gelen kullanım bilgisi Devlet Borçları Muhasebe Birimine gelmiştir. (Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro = 1.60.-YTL)

|   |                                                    |        |        |
|---|----------------------------------------------------|--------|--------|
| 7 | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı   | 16.000 |        |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                        |        | 16.000 |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı                       | 16.000 |        |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı               |        | 16.000 |
|   | 956 Gen.Bütçe Dışı İd.Tey.Doğ.Dış Proje Kr. Kul.Hs | 16.000 |        |
|   | 957 Gen.Büt.Dışı İd.Doğ.D.P.Kr.Kull.Bil.Hs         |        | 16.000 |

**8-** Yurt dışında ihraç olunan dış borçlanma senetleri karşılığı olan 5.000 dolar döviz hazine hesaplarına aktarılmış olup masraf olarak 50 dolar kesinti yapılmıştır.(Aktarma tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1 YTL)

|   |                             |       |       |
|---|-----------------------------|-------|-------|
| 8 | 105 Döviz Hesabı            | 4.950 |       |
|   | 630 Giderler Hesabı         | 50    |       |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı |       | 5.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı  | 50    |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı   |       | 50    |

**9 –** Hazine nominal bedeli 500.000.-YTL olan Devlet borçlanma senedini uluslararası piyasalarda %10 ıskontolu satmıştır. (Senetlerin satış değeri ile nominal değeri arasındaki farkın satışın yapıldığı yıla ait olan kısmı 3.000.-YTL dir.)

|   |                                         |         |         |
|---|-----------------------------------------|---------|---------|
| 9 | 102 Bankalar Hesabı                     | 495.000 |         |
|   | 630 Giderler Hesabı                     | 3.000   |         |
|   | 280 Gelecek Yıllara Ait Giderler Hesabı | 2.000   |         |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı             |         | 500.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı              | 5.000   |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı               |         | 5.000   |

**10** – Hazine nominal bedeli 500.000.-YTL olan Devlet borçlanma senedini uluslararası piyasalarda %10 primli ihraç etmiştir. (Senetlerin satış değeri ile nominal değeri arasındaki farkın satışın yapıldığı yıla ait olan kısmı 3.000.-YTL dir.)

|    |                                         |         |         |
|----|-----------------------------------------|---------|---------|
| 10 | 102 Bankalar Hesabı                     | 505.000 |         |
|    | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı             |         | 500.000 |
|    | 600 Gelirler Hesabı                     |         | 3.000   |
|    | 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı |         | 2.000   |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı               | 5.000   |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı              |         | 5.000   |

**11** - Dış malî borçlar hesabında kayıtlı tutarların Nisan ayı sonu itibari ile T.C. Merkez Bankasının döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 5.000.-YTL kur artış farkı ortaya çıkmıştır.

|    |                             |       |       |
|----|-----------------------------|-------|-------|
| 11 | 630 Giderler Hesabı         | 5.000 |       |
|    | 410 Dış Malî Borçlar Hesabı |       | 5.000 |

#### **b) Borç**

**1**– Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı 100.000.-YTL 5.000.-YTL faizi ile birlikte dış finansman kaynağı tarafından hibeye edilmiştir .

|   |                                               |         |         |
|---|-----------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                           | 105.000 |         |
|   | 230 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hs. |         | 100.000 |
|   | 281 Gelir Tahakkukları Hesabı                 |         | 5.000   |
|   | 410 Dış Malî Borçlar Hesabı                   | 100.000 |         |
|   | 481 Gider Tahakkukları Hesabı                 | 5.000   |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |         | 105.000 |

2- Dış mali borçlar hesabında kayıtlı ve Ankara Büyükşehir Belediyesine ikrazen kullandırılan 100.000.-YTL 5.000.-YTL faizi ile birlikte dış finansman kaynağı tarafından hibeye edilmiştir .

|   |                                               |         |         |
|---|-----------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                           | 105.000 |         |
|   | 230 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hs. |         | 100.000 |
|   | 281 Gelir Tahakkukları Hesabı                 |         | 5.000   |
|   | 410 Dış Malî Borçlar Hesabı                   | 100.000 |         |
|   | 481 Gider Tahakkukları Hesabı                 | 5.000   |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |         | 105.000 |

3- Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile köy okulu yapılmak üzere 100.000 Avro kredi açılmış olup, açılan bu kredinin Milli Eğitim Bakanlığının talebi üzerine 50.000 Avroluk kısmı dış finansman kaynağına geri gönderilmiştir. (İade tarihindeki T.C.Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |                             |        |        |
|---|-----------------------------|--------|--------|
| 3 | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı | 81.500 |        |
|   | 104 Proje Özel Hesabı       |        | 81.500 |

4 - Dünya Bankasından alınan Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilen 50.000 dolarlık kredi Ankara Büyükşehir Belediyesinin talebi üzerine dış finansman kaynağına iade edilmiştir. (İade tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1.-YTL)

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 410 Dış Malî Borçlar Hesabı                      | 50.000 |        |
|   | 230 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı |        | 50.000 |

5 - Dış Borçlar Hesabında kayıtlı 50.000 Avroluk tutarın 10.000 Avroluk kısmının vadesinden önce 1000 Avroluk faizi ile birlikte ödenmiştir. (Avro=1.63)

a) Faiz cari yıla aittir.

b) Faiz geçmiş yıla aittir.

|   |   |                              |        |        |
|---|---|------------------------------|--------|--------|
| 5 | a | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı  | 16.300 |        |
|   |   | 630 Giderler Hesabı          | 1.630  |        |
|   |   | 106 Döviz Gönderme Em.Hesabı |        | 17.930 |
|   |   | 830 Bütçe Gideri Hesabı      | 1.630  |        |
|   |   | 835 Gider Yansıtma Hesabı    |        | 1.630  |

|  |   |                               |        |        |
|--|---|-------------------------------|--------|--------|
|  | b | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı   | 16.300 |        |
|  |   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı | 1.630  |        |
|  |   | 106 Döviz Gönderme Em.Hesabı  |        | 17.930 |
|  |   | 830 Bütçe Gideri Hesabı       | 1.630  |        |
|  |   | 835 Gider Yansıtma Hesabı     |        | 1.630  |

6- Dış malî borçlar hesabında kayıtlı tutarların Nisan ayı sonu itibari ile T.C. Merkez Bankasının döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 5.000.-YTL kur azalış farkı ortaya çıkmıştır.

|   |                             |       |       |
|---|-----------------------------|-------|-------|
| 6 | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı | 5.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı         |       | 5.000 |

7 - Dış borçlar hesabında kayıtlı 5.000 Avroluk tutarın 1.000 Avroluk kısmının dönem sonunda vadesinin bir yılın altına indiği görülmüştür.

|   |                                        |       |       |
|---|----------------------------------------|-------|-------|
| 7 | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı            | 1.630 |       |
|   | 310 Cari Yılda Öd.Dış Mali Borçlar Hs. |       | 1.630 |

#### 42 FAALİYET BORÇLARI

Faaliyet borçları hesap grubu, kamu idarelerinin mal ve hizmet alımları nedeniyle ya da diğer nedenlerle ortaya çıkan ve vadesi faaliyet dönemini aşan borçlarının izlenmesi için kullanılır.

#### 429 DİĞER FAALİYET BORÇLARI HESABI

##### Hesabın niteliği

Diğer faaliyet borçları hesabı, bu grup içindeki hesap kalemlerinin hiçbirinin kapsamına alınamayan ve vadesi faaliyet dönemini aşan borçların izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 - Kırıkkale Üniversitesi diğer faaliyet borçlarından vadesi faaliyet dönemini aşan bir süre borç olarak 50.000.-YTL almıştır.

|   |                                  |        |        |
|---|----------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı              | 50.000 |        |
|   | 429 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı |        | 50.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı       | 50.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı        |        | 50.000 |

2 - Kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki diğer çeşitli borçları hesabında kayıtlı 50.000.-YTL vadesi içinde bulunulan faaliyet dönemini aşacak şekilde yapılandırılmıştır.

|   |                                                                      |        |        |
|---|----------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 329 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı<br>429 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------|--------|--------|

#### b) Borç

1 - Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki diğer faaliyet borçları hesabında kayıtlı 10.000.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                      |        |        |
|---|----------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 429 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı<br>329 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------|--------|--------|

### 43 DİĞER BORÇLAR

Diğer borçlar hesap grubu, bu ana hesap grubundaki başka bir grupta yer almayan ve vadesi faaliyet dönemini aşan diğer borçların izlenmesi için kullanılır.

Diğer borçlar hesap grubunda yer alan tutarlardan vadesi bir yılın altına inenler kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içerisindeki ilgili hesaplara aktarılır.

Diğer borçlar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı

438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı

439 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı

#### 430 ALINAN DEPOZİTO VE TEMİNATLAR HESABI

##### Hesabın niteliği

Alınan depozito ve teminatlar hesabı, mevzuatları gereği nakden veya mahsuben tahsil edilen ve faaliyet dönemini takip eden dönemlerde iade edilecek olan depozito ve teminatların izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Genel Bütçeden karşılanmak üzere Kırıkkale Devlet Hastanesi tarafından yapılan tıbbi malzeme ihalesi için A firması 500.-YTL geçici teminatı Kırıkkale Muhasebe Birimine yatırmıştır.

|   |                                                      |     |     |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı<br>430 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı | 500 | 500 |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Borç**

**1** – Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğü mükellef A’ dan vergi kanunlarınca alınan uzun vadeli 300.-YTL teminatın vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                        |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 430 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı<br>330 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı | 300 | 300 |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**2**– Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğü mükellef (A)’ dan vergi kanunlarınca alınan uzun vadeli 300.-YTL teminat Çankaya Vergi Dairesi Müdürlüğüne gönderilmiştir.

|   |                                                                                |     |     |
|---|--------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 430 Alınan Depozito ve Tem.Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hs. | 300 | 300 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**3** – Kırıkkale Muhasebe Birimi muhasebe kayıtlarında bulunan 6.000.-YTL değerindeki gümrük teminatı zaman aşımına uğraması nedeni ile gelir kayıt edilmiştir.

|   |                                                                 |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 430 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 6.000 | 6.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı         | 6.000 | 6.000 |

**438 KAMUYA OLAN ERTELENMİŞ VEYA TAKSİTLENDİRİLMİŞ BORÇLAR HESABI**

**Hesabın niteliği**

Kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabı, kamuya olan vergi ve benzeri borçlardan vadesinde ödenmeyip ertelenmiş veya taksitde bağlanmış olup, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde ödenecek olan kısmının izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

**1** - Muhasebe birimlerince emekli sandığına gönderilmesi gereken 1.000.-YTL izleyen faaliyet döneminde ödenmek üzere ertelenmiştir.

|   |                                                                                                             |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hesabı<br>438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya<br>Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında kayıtlı 10.000.-YTL erteleme süresi faaliyet dönemini aşacak şekilde yapılandırılmıştır.

|   |                                                                                                                                                              |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı<br>438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

**b) Borç**

1 - Kamuya olan ertelenmiş veya taksitlendirilmiş borçlar hesabında kayıtlı 500.-YTL dönem sonunda erteleme veya taksitlendirme süresi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                                                                                                              |     |     |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 438 Kamuya Olan Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Borçlar Hesabı<br>368 Vadesi Geçmiş, Ertelenmiş veya Taksitlendirilmiş Vergi ve Diğer Yükümlülükler Hesabı | 500 | 500 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**439 DİĞER ÇEŞİTLİ BORÇLARI HESABI**

**Hesabın niteliği**

Diğer çeşitli borçlar hesabı, bu grup içindeki hesap kalemlerinin hiç birinin kapsamına alınamayan borçların izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

1 - Kırıkkale Üniversitesi diğer çeşitli borç olarak 50.000.-YTL borç almıştır.

|   |                                                         |        |        |
|---|---------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>439 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı | 50.000 | 50.000 |

**b) Borç**

1 - Kırıkkale Üniversitesinin diğer çeşitli borçlar hesabında kayıtlı 10.000.-YTL nakden ödemiştir.

|   |                                                                         |        |        |
|---|-------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 439 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gön.Em.Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

2 - Diğer çeşitli borçlar hesabında kayıtlı 10.000.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                                |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 439 Diğer Çeşitli Borçlar Hesabı<br>399 Diğer Çeşitli K.V.Yabancı Kaynaklar Hs | 10.000 | 10.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

#### 44 ALINAN AVANSLAR

Alınan avanslar hesap grubu, iş, sözleşme ve diğer nedenlerle üçüncü kişilerden alınan uzun vadeli avansların izlenmesi için kullanılır.

Alınan avanslar hesap grubunda yer alan hesaplarda kayıtlı avans tutarlarından dönem sonlarında vadeleri bir yılın altına inenler, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki ilgili avans hesaplarına aktarılır.

Alınan avanslar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

440 Alınan Sipariş Avansları Hesabı

449 Alınan Diğer Avanslar Hesabı

#### 440 ALINAN SİPARİŞ AVANSLARI HESABI

##### Hesabın niteliği

Alınan sipariş avansları hesabı, mal ve hizmet satış faaliyeti olan kamu idarelerinin satış amacıyla gelecekte yapacağı mal ve hizmet teslimleriyle ilgili olarak peşin tahsil ettiği ve içinde bulunulan faaliyet dönemini aşan bir süreyle alınan avans tutarlarının izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 - Faaliyet dönemini aşan bir süreyle 700.-YTL sipariş avans alınmıştır.

|   |                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 102 Banka Hesabı<br>440 Alınan Sipariş Avansları Hesabı | 700 | 700 |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|

##### b) Borç

1 - Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki alınan sipariş avansları hesabında kayıtlı 700.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                            |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 440 Alınan Sipariş Avansları Hesabı<br>340 Alınan Sipariş Avansları Hesabı | 700 | 700 |
|---|----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

2 - Vadesi faaliyet dönemini aşan bir süreyle alınan sipariş avanslarından 700.-YTL sipariş avansı iade edilmiştir.



|   |                                                                                       |     |     |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 440 Alınan Sipariş Avansları Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 700 | 700 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

3 - Vadesi faaliyet dönemini aşan bir süreyle alınan sipariş avanslarından 700.-YTL sipariş avansı gelir kaydedilmiştir.

|   |                                                            |     |     |
|---|------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 440 Alınan Sipariş Avansları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 700 | 700 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı    | 700 | 700 |

#### 449 ALINAN DİĞER AVANSLAR HESABI

##### Hesabın niteliği

Alınan diğer avanslar hesabı, alınan diğer uzun vadeli avansların izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

###### a) Alacak

1 - Faaliyet dönemi aşan bir süreyle 700.-YTL diğer avans alınmıştır.

|   |                                                      |     |     |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 102 Banka Hesabı<br>449 Alınan Diğer Avanslar Hesabı | 700 | 700 |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|

###### b) Borç

1 - Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki alınan diğer avansları hesabında kayıtlı 700.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                                      |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 449 Alınan Diğer Avanslar Hesabı<br>349 Alınan Diğer Avanslar Hesabı | 700 | 700 |
|---|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|

2 - Faaliyet dönemi aşan bir süreyle alınan diğer avanslardan 700.-YTL diğer avans iade edilmiştir.

|   |                                                                                    |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 449 Alınan Diğer Avanslar Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 700 | 700 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

3 - Faaliyet dönemi aşan bir süreyle alınan diğer avanslardan 700.-YTL diğer avans gelir kaydedilmiştir.

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 3 | 449 Alınan Diğer Avanslar Hesabı | 700 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı              |     | 700 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı        | 700 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |     | 700 |

#### 47 BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI

Borç ve gider karşılıkları hesap grubu, mevzuatı gereğince belirlenen esaslar çerçevesinde ayrılacak uzun vadeli her türlü borç ve gider karşılığının izlenmesi için kullanılır.

Borç ve gider karşılıkları hesap grubunda yer alan hesaplarda kayıtlı karşılık tutarlarından dönem sonlarında vadeleri bir yılın altına inenler, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki ilgili karşılık hesaplarına aktarılır.

Borç ve gider karşılıkları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı

479 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı

#### 472 KIDEM TAZMİNATI KARŞILIĞI HESABI

##### Hesabın niteliği

Kıdem tazminatı karşılığı hesabı, belirlenecek esaslar çerçevesinde ayrılan uzun vadeli kıdem tazminatları karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 - Faaliyet dönemi içinde ödenmek üzere 1.000.-YTL kıdem tazminatı ayrılmıştır.

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                  | 1.000 |       |
|   | 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı |       | 1.000 |

##### b) Borç

1 - Daha önceki yıllarda hesaplanarak uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki kıdem tazminatı karşılığı hesabına kaydedilmiş 1.000.-YTL nin izleyen dönemde ödenmesine karar verilmiştir.

|   |                                      |       |  |
|---|--------------------------------------|-------|--|
| 1 | 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı | 1.000 |  |
|---|--------------------------------------|-------|--|

|  |                                      |  |       |
|--|--------------------------------------|--|-------|
|  | 372 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı |  | 1.000 |
|--|--------------------------------------|--|-------|

2 – İl Tarım Müdürlüğünde görevli işçi A için şimdiye kadar 20.000.-YTL kıdem tazminatı karşılığın konusu kalmamıştır.

|   |                                                             |        |        |
|---|-------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 472 Kıdem Tazminatı Karşılığı Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 20.000 | 20.000 |
|---|-------------------------------------------------------------|--------|--------|

#### 479 DİĞER BORÇ VE GİDER KARŞILIKLARI HESABI

##### Hesabın niteliği

Diğer borç ve gider karşılıkları hesabı, uzun vadeli diğer borç ve gider karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

###### a) Alacak

1 - Faaliyet dönemini aşan bir süreyle 50.000.-YTL diğer borç için karşılık ayrılmıştır.

|   |                                                                    |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>479 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|

###### b) Borç

1 - Daha önceki yıllarda hesaplanarak uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki diğer borç ve gider karşılıkları hesabına kaydedilmiş 50.000.-YTL izleyen dönemde ödenmesine karar verilmiştir.

|   |                                                                                            |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 479 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı<br>379 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

2 – Ayrılan 20.000.-YTL diğer borç ve gider karşılıklarının konusu kalmamıştır.

|   |                                                                    |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 479 Diğer Borç ve Gider Karşılıkları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 20.000 | 20.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|--------|--------|

#### 48 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER VE GİDER TAHAKKUKLARI

Gelecek yıllara ait gelirler ve gider tahakkukları hesap grubu, içinde bulunulan dönemde ortaya çıkan gelecek yıllara ait gelirler ile faaliyet dönemine ait olup ödemesi gelecek yıllarda yapılacak giderlerin izlenmesi amacıyla kullanılır.

Gelecek yıllara ait gelirler ve gider tahakkukları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı

481 Gider Tahakkukları Hesabı

#### **480 GELECEK YILLARA AİT GELİRLER HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Gelecek yıllara ait gelirler hesabı, dönem içinde tahsil edilen ancak, gelecek yılların faaliyet hesaplarına ait olan gelirlerin izlenmesi için kullanılır.

##### **Hesaba ilişkin işlemler**

Peşin tahsil edilen gelirlerden içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahakkuk ettirilmesi gerekenler, ilgili oldukları yılda tahakkuk ettirmek üzere bu hesaba izlenir.

Kuponlu tahviller ve kuponlu bonoların nominal bedelin üstünde primli olarak satılması durumunda, nominal bedel ile satış bedeli arasındaki farkın içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlere ait olan kısmı bu hesaba kaydedilir.

Dönem sonunda, bu hesaba yer alıp tahakkuk zamanına bir yıldan az süre kalan peşin tahsil edilmiş gelirler, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gelecek aylara ait gelirler hesabına aktarılır.

##### **Hesabın işleyişi**

###### **a) Alacak**

**1 -** İçinde bulunulan yılı takip eden yıllara ait olarak bütçe ile ilişkilendirilmeyen 500.-YTL tahsilat yapılmıştır.

|   |                                         |     |     |
|---|-----------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı                         | 500 |     |
|   | 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı |     | 500 |

**2-** Hazine nominal bedeli 500.000.-YTL olan Devlet borçlanma senedini uluslararası piyasalarda %10 primli ihraç etmiştir. (Senetlerin satış değeri ile nominal değeri arasındaki farkın satışın yapıldığı yıla ait olan kısmı 3.000.-YTL dir.)

|   |                                         |         |         |
|---|-----------------------------------------|---------|---------|
| 2 | 102 Bankalar Hesabı                     | 505.000 |         |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı             |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                     |         | 3.000   |
|   | 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı |         | 2.000   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı               | 5.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı              |         | 5.000   |

3 – Hazine nominal bedeli 500.000.-YTL olan kuponlu hazine bonosu %10 primli ihraç etmiştir. (Hazine bonosunun vadesi bir sonraki yıla taşmakta olup, iskonto tutarının içinde bulunulan yıla isabet eden kısmı 3.000.-YTL dir.)

|   |                                         |         |         |
|---|-----------------------------------------|---------|---------|
| 3 | 102 Bankalar Hesabı                     | 505.000 |         |
|   | 305 Bonolar Hesabı                      |         | 500.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                     |         | 3.000   |
|   | 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabı |         | 2.000   |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı               | 5.000   |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı              |         | 5.000   |

#### b) Borç

1– Gelecek yıllara ait gelirler hesabında kayıtlı 5.000.-YTL nin tahakkuk zamanaşımı bir yılın altına inmiştir. Dönem sonunda gerekli kayıtları yapınız.

|   |                                          |       |       |
|---|------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 480 Gelecek Yıllara Ait Gelirler Hesabın | 5.000 |       |
|   | 380 Gelecek Aylara Ait Gelirler Hesabı   |       | 5.000 |

### 481 GİDER TAHAKKUKLARI HESABI

#### Hesabın niteliği

Gider tahakkukları hesabı; uzun vadeli iç ve dış malî borçlar hesap gruplarında izlenmeyen, tahakkuk etmiş giderlerden kaynaklanan ancak, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan borçların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Gider olarak tahakkuk ettirilmiş olup, içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde ödenebilir duruma gelecek olan giderlerden kaynaklanan borçlar, ilgili olduğu dönemde ödenmek üzere bu hesaba izlenir.

Gider tahakkukları hesabına kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki hesaplarda yer alan iç ve dış malî borçlar için yıl sonlarında geçici mizandan önce hesaplanan ve içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemlerde ödenecek olan işlemiş faiz giderleri bu hesaba kaydedilir.

Gider tahakkukları hesabında takip edilen döviz cinsinden faiz gideri tahakkukları, yıl sonlarında geçici mizandan önce Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru ile değerlendirilir.

Dönem sonunda, bu hesaba yer alıp ödeme zamanına bir yıldan az süre kalan borçlar, düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki gider tahakkukları hesabına aktarılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 - İçinde bulunulan yılı takip eden yıllarda ödenebilir duruma gelecek olan giderlerden kaynaklanan borç tahakkukları toplamı 5.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                      |       |       |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>481 Gider Tahakkukları Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|

2 – Kuponlu tahvillerden vadesinden önce geri ödenenlerin anaparası 500.000.-YTL, alacağa ilişkin işlemiş faizi 5.000.-YTL dir. (Faizin 3.500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 1.500.-YTL ise geçmiş yıllara ait)

|   |                                                                                                                             |                           |         |
|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------|---------|
| 2 | 404 Tahviller Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>481 Gider Tahakkukları Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. | 500.000<br>3.500<br>1.500 | 505.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                                                     | 5.000                     | 5.000   |

3 – Dış mali borç hesaplarında yer alan 50.000 Avro’luk tutarın 10.000 Avroluk kısmının vadesi dolmuş olup, 1000 Avroluk faizi ile birlikte ödenmiştir. Faiz geçmiş yıllara aittir. (1 Avro=1.63.-YTL)

|   |                                                                                              |                 |        |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|--------|
| 3 | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı<br>481 Gider Tahakkukları Hesabı<br>106 Döviz Gönderme Em.Hesabı | 16.300<br>1.630 | 17.930 |
|   | 830 Bütçe Gideri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                         | 1.630           | 1.630  |

4– Gider tahakkukları hesabında kayıtlı döviz cinsinden tutarların yıl sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 1.000.-YTL kur artışı olduğu görülmüştür.

|   |                                                      |       |       |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 630 Giderler Hesabı<br>481 Gider Tahakkukları Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|

#### **b) Borç**

1– Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı 100.000.-YTL 5.000.-YTL faizi ile birlikte dış finansman kaynağı tarafından hibeye edilmiştir .

|   |                                               |         |         |
|---|-----------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                           | 105.000 |         |
|   | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hs. |         | 100.000 |
|   | 281 Gelir Tahakkukları Hesabı                 |         | 5.000   |
|   | 410 Dış Malî Borçlar Hesabı                   | 100.000 |         |
|   | 481 Gider Tahakkukları Hesabı                 | 5.000   |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |         | 105.000 |

2 – Gider tahakkukları hesabında kayıtlı döviz cinsinden tutarların yıl sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 1.000.-YTL kur azalışı olduğu görülmüştür.

|   |                               |       |       |
|---|-------------------------------|-------|-------|
| 2 | 481 Gider Tahakkukları Hesabı | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı           |       | 1.000 |

3 - Gider tahakkukları hesabında yer alan 5.000.-YTL içinde bulunulan faaliyet dönemini takip eden dönemde ödenebilir duruma gelecektir.

|   |                               |       |       |
|---|-------------------------------|-------|-------|
| 3 | 481 Gider Tahakkukları Hesabı | 5.000 |       |
|   | 381 Gider Tahakkukları Hesabı |       | 5.000 |

#### 49 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR

Diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar hesap grubu, yukarıdaki hesap gruplarında tanımlanmamış olan diğer uzun vadeli yabancı kaynakların izlenmesi için kullanılır.

#### 499 DİĞER UZUN VADELİ YABANCI KAYNAKLAR HESABI

##### Hesabın niteliği

Diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar hesabı, yukarıdaki hesaplarda tanımlanmamış olan diğer uzun vadeli yabancı kaynakların izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 - Kırıkkale Üniversitesi diğer uzun vadeli yabancı kaynak olarak 50.000.-YTL almıştır.

|   |                                                |        |        |
|---|------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                            | 50.000 |        |
|   | 499 Diğer Uzun Vadeli Yabancı Kaynaklar Hesabı |        | 50.000 |

|  |                            |        |        |
|--|----------------------------|--------|--------|
|  | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 50.000 |        |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |        | 50.000 |

**b) Borç**

**1** - Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki diğer uzun vadeli yabancı kaynaklar hesabında 10.000.-YTL dönem sonunda vadesi bir yılın altına inmiştir.

|   |                                                    |        |        |
|---|----------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 499 Diğer Çeşitli Kısa Vadeli Yabancı Kaynaklar Hs | 10.000 |        |
|   | 399 Diğer Çeşitli K.V. Yabancı Kaynaklar Hs        |        | 10.000 |



## YEDİNCİ BÖLÜM

### ÖZ KAYNAKLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER

#### 5 ÖZ KAYNAKLAR

Öz kaynaklar ana hesap grubu, varlıklar toplamı ile yabancı kaynaklar toplamı arasındaki farkın izlenmesi için kullanılır

Öz kaynaklar hesap grubu net değer, değer hareketleri, yeniden değerlendirme farkları, yedekler, geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonuçları, geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları ve dönem faaliyet sonuçları hesap gruplarına ayrılır.

#### 50 NET DEĞER

Net değer hesap grubu; varlıklar toplamı ile yabancı kaynaklar, değer hareketleri, yeniden değerlendirme farkları, geçmiş yıllar olumlu-olumsuz faaliyet sonuçları ve dönem faaliyet sonuçları toplamı arasındaki farkı ifade eden net değerın izlenmesi için kullanılır.

#### 500 NET DEĞER HESABI

##### Hesabın niteliği

Net değer hesabı; hesaplarda kayıtlı varlıklar toplamı ile yabancı kaynaklar, değer hareketleri, yeniden değerlendirme farkları, geçmiş yıllar olumlu-olumsuz faaliyet sonuçları ve dönem faaliyet sonuçları toplamı arasındaki fark, hesaplarda kayıtlı olmayan varlık ve yabancı kaynaklardan kaydi envanteri yapılarak hesaplara alınanlar ile öz kaynaklar ana hesap grubundaki diğer hesaplarda kayıtlı tutarlardan bu hesaba aktarılmasına Bakanlıkça karar verilenlerin izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Ankara Defterdarlığına ait taşıtların envanteri yapılmış ve 20.000.-YTL değerinde taşıt olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                             |        |        |
|---|---------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 254 Taşıtlar Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 20.000 | 20.000 |
|---|---------------------------------------------|--------|--------|

2 - Değer hareketleri sonuç hesabı 8.000.-YTL alacak bakiyesi vermiş olup, bakanlıkça bu bakiyenin net değere aktarılmasına karar verilmiştir.

|   |                                                            |       |       |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|

3 - Yeniden değerlendirme farkları hesabı 8.000.-YTL alacak bakiyesi vermiş olup, bakanlıkça bu bakiyenin net değere aktarılmasına karar verilmiştir.

|   |                                                               |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|---------------------------------------------------------------|-------|-------|

4 – Geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonuçları hesabında kayıtlı 100.-YTL'nin beşinci yılın sonunda net değer hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                                  |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faal.Son.Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 100 | 100 |
|---|------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Borç**

1 - Cari yılda ödenecek dış mali borçların envanteri yapılmış ve 2.000.000.-YTL dış mali borç olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                                                  |           |           |
|---|------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| 1 | 304 Cari Yılda Ödenecek Tahviller Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 2.000.000 | 2.000.000 |
|---|------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|

2 - Değer hareketleri sonuç hesabı 8.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup, bakanlıkça bu bakiyenin net değere aktarılmasına karar verilmiştir.

|   |                                                            |       |       |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 500 Net Değer Hesabı<br>519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|

3 - Yeniden değerlendirme farkları hesabı 8.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup, bakanlıkça bu bakiyenin net değere aktarılmasına karar verilmiştir.

|   |                                                               |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 500 Net Değer Hesabı<br>522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|---------------------------------------------------------------|-------|-------|

4 - Geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları hesabında kayıtlı 5.000.-YTL beşinci yılın sonunda net değer hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                                          |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 500 Net Değer Hesabı<br>580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hs. | 5.000 | 5.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

## 51 DEĞER HAREKETLERİ

Değer hareketleri grubu, aynı bütçeli kamu idarelerinin farklı muhasebe birimleri arasındaki nakit ve nakit dışı değer hareketlerine ait işlemlerin izlenmesi için kullanılır.

Değer hareketleri, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

510 Nakit Hareketleri Hesabı

511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı

512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı

513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı

519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı

## 510 NAKİT HAREKETLERİ HESABI

### Hesabın niteliği

Nakit hareketleri hesabı; gerek tek hazine hesabı sistemine dâhil gerekse tek hazine hesabı sistemi dışında kalan aynı bütçeli kamu idarelerinin muhasebe birimlerince, nakit fazlası olarak veya diğer muhasebe birimlerine nakit ihtiyacı olarak gönderilen veya bu mahiyette alınan paraların izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Bankalarca vergi daireleri adına vergi tahsil alındısı ile yapılan vergi ve benzeri tahsilat için, gün sonlarında vergi tahsil alındıları günlük icmal cetveli düzenlenir. Vergi tahsil alındıları ile vergi tahsil alındıları günlük icmal cetvelleri, tahsilatın ilgili bankaca Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankasına aktarılması için Bakanlıkça (Gelir İdaresi Başkanlığı) belirlenen süre sonunda, aktarmaya ilişkin belge ile birlikte ilgili muhasebe birimlerine bildirilir.

**Vergi tahsil alındısı**, bankaca üç nüsha olarak düzenlenir. Alındı, yetkililer tarafından imzalanıp onaylandıktan sonra “Mükellef” nüshası parayı teslim edene verilir, “Vergi Dairesi” yazılı ikinci nüsha, vergi tahsil alındıları günlük icmal cetveli ekinde ilgili muhasebe birimine gönderilir, “Banka” yazılı üçüncü nüsha ise bankada kalır.

**Vergi tahsil alındıları günlük icmal cetveli**, vergi daireleri adına tahsilat yapmaya yetkili bankalarca bir gün içinde tahsil edilen vergi ve benzeri tahsilat karşılığında düzenlenen vergi tahsil alındıları, vergi daireleri itibarıyla kaydedilir. Günlük icmal cetvelleri, vergi dairesinin hesabının bulunduğu banka şubesi tarafından, bankanın diğer şubelerince yapılan tahsilatları da içerecek şekilde iki nüsha olarak düzenlenir. İlk nüshası, tahsilata ait alındı nüshaları ile birlikte ilgili vergi dairesine gönderilir, ikinci nüshası ise bankada kalır.

Bakanlıkça bastırılan vergi tahsil alındısı ve vergi tahsil alındıları günlük icmal cetveli bankalara yeterli miktarda verilir.

### Hesabın işleyişi

#### Alacak/Borç

1 - Tek hazine hesabı sistemi dışında kalan muhasebe birimince nakit fazlası olarak 20.000.- YTL aktarılmıştır.

a) Alan muhasebe biriminin kaydı,

b) Gönderen muhasebe biriminin kaydı,

|   |   |                                                                           |        |        |
|---|---|---------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | a | 102 Banka Hesabı<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı                          | 20.000 | 20.000 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönder.Emirleri Hs. | 20.000 | 20.000 |

2 - Karakeçili Muhasebe Birimine nakit ihtiyacı olarak 6.000.-YTL gönderilmiştir.

- a) Alan muhasebe biriminin kaydı,  
b) Gönderen muhasebe biriminin kaydı,

|   |   |                                                                      |       |       |
|---|---|----------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | a | 102 Banka Hesabı<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı                     | 6.000 | 6.000 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>102.02 Banka Hesabı (İl Hazine Cari) | 6.000 | 6.000 |

3 - Kırıkkale Muhasebe Birimi tarafından Delice Muhasebe Birimine nakit ihtiyacı olarak 7.000.-YTL gönderilmiştir.

- a) Alan muhasebe biriminin kaydı,  
b) Gönderen muhasebe biriminin kaydı,

|   |   |                                                                   |       |       |
|---|---|-------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | a | 102 Banka Hesabı<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı                  | 7.000 | 7.000 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>102 Banka Hesabı (İl Hazine Cari) | 7.000 | 7.000 |

4- Çorum Muhasebe Birimine il nakit ihtiyacı olarak Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimi 20.000.-YTL göndermiştir.

- a) Çorum Muhasebe Biriminin kaydı,  
b) Hazine İç Ödemeler Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                                   |        |        |
|---|---|-------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | a | 102 Banka Hesabı (İl Hazine Cari)<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı | 20.000 | 20.000 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>102 Banka Hesabı                  | 20.000 | 20.000 |

5 - Akbank tarafından tahsil edilerek doğrudan Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimine gönderilen Irmak Vergi Dairesi Müdürlüğüne ait bütçe geliri toplamı 7.000.-YTL olup, bunun kurumlar vergisi tahsilatı olduğu görülmüştür.

a) Hazine İç Ödemeler Muhasebe Biriminin kaydı,

b) Irmak Vergi Dairesi Müdürlüğünün kaydı,

|   |   |                                  |       |       |
|---|---|----------------------------------|-------|-------|
| 5 | a | 102 Banka Hesabı                 | 7.000 |       |
|   |   | 510 Nakit Hareketleri Hesabı     |       | 7.000 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı     | 7.000 |       |
|   |   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |       | 7.000 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı        | 7.000 |       |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |       | 7.000 |

6 - Kırıkkale Muhasebe Birimince il nakit fazlası olarak merkeze 11.000.-YTL gönderilmiştir.

a) Hazine İç Ödemeler Muhasebe Biriminin kaydı,

b) Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                    |        |        |
|---|---|------------------------------------|--------|--------|
| 6 | a | 102 Banka Hesabı                   | 11.000 |        |
|   |   | 510 Nakit Hareketleri Hesabı       |        | 11.000 |
|   | b | 510 Nakit Hareketleri Hesabı       | 11.000 |        |
|   |   | 102 Banka Hesabı (İl Haz.Cari Hs.) |        | 11.000 |

7 – Dönem sonunda nakit hareketleri hesabının 5.000.-YTL borç bakiyesi verdiği görülmüştür.

|   |                                    |       |       |
|---|------------------------------------|-------|-------|
| 7 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı | 5.000 |       |
|   | 510 Nakit Hareketleri Hesabı       |       | 5.000 |

8 – Dönem sonunda nakit hareketleri hesabının 5.000.-YTL alacak bakiyesi verdiği görülmüştür.

|   |                                    |       |       |
|---|------------------------------------|-------|-------|
| 8 | 510 Nakit Hareketleri Hesabı       | 5.000 |       |
|   | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı |       | 5.000 |

9 – Tek hazine hesabı sistemi dışında bulunan Çankaya Vergi Dairesi Muhasebe Birimince tahsil edilmek üzere T.C. Merkez Bankasına gönderilen 1.560.-YTL çekin tahsil edildiği bildirilmiştir.

|   |                                                                              |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 9 | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>101 Alınan Çekler Hesabı (Tahsildeki Çekler) | 1.560 | 1.560 |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

## 511 MUHASEBE BİRİMLERİ ARASI İŞLEMLER HESABI

### Hesabın niteliği

Muhasebe birimleri arası işlemler hesabı, aynı bütçeli kamu idarelerine ait muhasebe birimlerinin birbirlerine gönderdikleri veya birbirlerinden aldıkları para ve kıymetler ile birbirleri adına nakden veya mahsuben yaptıkları tahsilat ve ödemelerin izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

#### a) Muhasebe birimleri arası işlemler hesabı aracılığıyla yapılacak işlemler;

1) Aynı bütçeli kamu idaresinin başka muhasebe biriminde kayıtlı olan borçlarına karşılık borçlular veya ilgililerinden nakden veya mahsuben yapılan tahsilatlar.

2) Herhangi bir hesabın alacağına kayıtlı olup, aynı bütçeli kamu idaresinin başka muhasebe birimine mahsuben yapılan aktarmalar.

3) Aynı bütçeli kamu idaresinin başka muhasebe biriminde kayıtlı olan borçlarına mahsuben, ilgililerin hakedişlerinden yapılan kesintiler.

4) Aynı bütçeli kamu idaresinin başka muhasebe birimleri adına yapılan ödemeler ile nakden veya mahsuben yapılan tahsilatlar.

5) Hazine veya kurum malı menkul kıymet ve varlıkların Hazineye veya aynı bütçeli kamu idaresinin farklı muhasebe birimlerine gönderilmesine ilişkin işlemler.

6) Kuruma ait stoklar ile maddi duran varlıkların aynı bütçeli kamu idaresinin farklı muhasebe birimlerine gönderilmesine ilişkin işlemler.

7) Yukarıda (1) numarada belirtilen işlemler hakkında hazır değerler; (2) numarada belirtilen işlemler hakkında faaliyet borçları ve emanet yabancı kaynaklar; (5) numarada belirtilen işlemler hakkında dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki menkul kıymet ve varlıklar; (6) numarada belirtilen işlemler hakkında ise dönen varlıklar ana hesap grubu içindeki stoklar ile duran varlıklar ana hesap grubu içindeki maddi duran varlıklar hesap gruplarında açıklandığı şekilde işlem yapılır.

#### b) Aylık ve diğer hakedişlerden yapılacak kesintiler;

1) Memur veya diğer istihkak sahiplerinin aynı bütçeli kamu idaresinin başka bir muhasebe biriminde kayıtlı olan borcuna karşılık aylık veya hakedişlerinden kesinti yapılması hakkında dairesinden gelen yazı veya haciz kararlarında belirtilen tutar, önce borçlular defterine ve nazım hesaplar grubu içindeki başka birimler adına izlenen alacaklar ve başka birimler adına izlenen alacak emanetleri hesaplarına kaydedilir. Haciz kararları ayrıca harcama birimine gönderilir.

2) İlgili idare tarafından her ay memurun aylığından kesilen tutar, aylık bordronun “kesintiler” tablosunun ilgili sütununda gösterir.

3) Bu suretle dairesince aylık bordroların ilgili kesinti sütununda gösterilen tutarlar ile istihkak sahiplerinin hakedişlerinden kesilerek ödeme emri belgesi üzerinde gösterilen ve yevmiyede emanetler hesabına alacak kaydedilen tutarlar borçlular defterine işlendikten sonra, yapılan kesintiler için muhasebe birimleri itibarıyla her bir işlem için ayrı ayrı muhasebe işlem fişi düzenlenir. Bu fişlerin ilgili nüshaları, adına mahsuben tahsilat yapılan muhasebe birimine gönderilir.

#### c) Başka muhasebe birimleri adına yapılan ödemeler;

1) Denetim elemanlarına, ödeme yönünden bağlı oldukları muhasebe birimi dışındaki muhasebe birimlerince yapılan ödemeler.

2) Askerî gemi mutemetlerine, deniz filoları muhasebe birimi dışındaki muhasebe birimlerince yapılan ödemeler.

3) Bakanlıkça, bir muhasebe biriminden başka bir muhasebe birimi adına yapılması bildirilen ödemeler.

**ç) Başka muhasebe birimleri adına nakden veya mahsuben yapılan tahsilat;**

1) Aynı bütçeli kamu idaresinin başka muhasebe birimleri adına nakden veya mahsuben yapılan tahsilata ait muhasebe işlem fişi adına tahsilat yapılan muhasebe birimine geldiğinde, önce tahsilatın karşılığı olan alacağın hangi hesapta, hangi daire veya mükellef adına kayıtlı olduğu araştırılır. Söz konusu tutar; bütçe gelirleri hesabı, kişilerden alacaklar hesabı, avans ve kredi hesapları gibi hesaplardan hangisini ilgilendiriyorsa o hesaba kaydedilir.

2) Karşı muhasebe biriminden gelen muhasebe işlem fişinin kontrolü sonucunda, borç veya mükellefiyet kaydının bulunmadığı veya borcun daha önce kapandığı anlaşıldığında ya da bildirilen tutarın kayıtlı alaktan fazla olması durumunda mahsup edilemeyen tutar, ilgisine iade edilmek üzere emanetler hesabına kaydedilir.

**Hesabın işleyişi**

**Alacak/Borç**

1 – (A) şahsı, Delice Muhasebe Birimindeki kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı borcuna karşılık Sulakyurt Muhasebe Birimine 75.-YTL yatırmıştır.

a) Sulakyurt Muhasebe Biriminin kaydı,

b) Delice Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                              |    |    |
|---|---|----------------------------------------------|----|----|
| 1 | a | 100 Kasa Hesabı                              | 75 |    |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |    | 75 |
|   | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 75 |    |
|   |   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı              |    | 75 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                    | 75 |    |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                   |    | 75 |

2 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi mükellefi (A), 100.-YTL gelir vergisi borcunu Başkent Vergi Dairesine yatırmıştır.

a) Başkent Vergi Dairesinin kaydı,

b) Kızılcahamam Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                              |     |     |
|---|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | a | 100 Kasa Hesabı                              | 100 |     |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |     | 100 |
|   | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 100 |     |
|   |   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı             |     | 100 |

|  |  |                            |     |     |
|--|--|----------------------------|-----|-----|
|  |  | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 100 |     |
|  |  | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |     | 100 |

**3 – Denetim elemanı (A)’ya geçici görev yolluğu olarak, Bahşılı Muhasebe Birimi tarafından ödenen 500.-YTL nin muhasebe işlem fişi denetim elamanının ödeme yönünden bağlı olduğu muhasebe birimine gelmiştir.**

- a) Bahşılı Muhasebe Biriminin kaydı,**  
**b) Ödeme yönünden bağlı oldukları muhasebe biriminin kaydı,**

|   |   |                                              |     |     |
|---|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | a | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 500 |     |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                              |     | 500 |
| b |   | 161 Personel Avansları Hesabı                | 500 |     |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |     | 500 |

**4 – İstanbul Muhasebe Birimince, Gölcük Deniz Filosu Muhasebe Birimi gemi mutemedine 250.-YTL avans ödenmiştir.**

- a) Gölcük Deniz Filosu Muhasebe Biriminin kaydı,**  
**b) İstanbul Muhasebe Biriminin kaydı,**

|   |   |                                              |     |     |
|---|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | a | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı             | 250 |     |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |     | 250 |
| b |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 250 |     |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                              |     | 250 |

**5 – Kırıkkale Muhasebe Birimi 1.000 Avroyu Dış Ödemeler Muhasebe Birimine göndermiştir. (Aktarma değeri 1.600.-YTL)**

- a) Dış Ödemeler Muhasebe Biriminin kaydı,**  
**b) Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı,**

|   |   |                                              |       |       |
|---|---|----------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | a | 105 Döviz Hesabı                             | 1.600 |       |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |       | 1.600 |
| b |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 1.600 |       |
|   |   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı           |       | 1.600 |

**6 - Keskin Muhasebe Birimi hesabına Kırıkkale Muhasebe Biriminde 2.000.-YTL kredi açılmıştır.**



- a) Keskin Muhasebe Biriminin kaydı,  
b) Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                                                 |       |       |
|---|---|---------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 6 | a | 160 İş Avans ve Krediler hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|   | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>333 Emanetler Hesabı            | 2.000 | 2.000 |

7 – Keskin Muhasebe Birimi hesabına, Kırıkkale Muhasebe Biriminde açılan 2.000.-YTL kredinin 1.000.-YTL si harcanmayarak Kırıkkale Muhasebe Birimi iade edilmiştir.

- a) Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı ,  
b) Keskin Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                                                  |       |       |
|---|---|----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 7 | a | 333 Emanetler Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı             | 1.000 | 1.000 |
|   | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>160 İş Avans ve Kredileri Hesabı | 1.000 | 1.000 |

8 – Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi Kırıkkale Anadolu Lisesi pansiyonlu okulun pansiyon parasından 2.500.-YTL’ sinin Kırşehir Fen Lisesine aktarılmasını istemiştir.

- a) Kırıkkale Anadolu Lisesi pansiyonlu okulunun kaydı,  
b) Kırşehir Fen Lisesinin kaydı,

|   |   |                                                                              |       |       |
|---|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 8 | a | 332 Okul Pansiyonları Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 2.500 | 2.500 |
|   | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>332 Okul Pansiyonları Hesabı | 2.500 | 2.500 |

9 – (A) şahsın Delice Muhasebe Birimindeki tahsilinde bütçeye gelir kaydedilmesi gerekmeyen kişi borcuna karşılık Sulakyurt Muhasebe Birimine 75.-YTL yatırmıştır.

- a) Sulakyurt Muhasebe Biriminin kaydı,  
b) Delice Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                                                 |    |    |
|---|---|---------------------------------------------------------------------------------|----|----|
| 9 | a | 100 Kasa Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı                 | 75 | 75 |
|   | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 75 | 75 |

**10 – Keskin Muhasebe Birimi hesaplarında kayıtlı 200.-YTL geçici görev yolluğu avansına karşılık memur (A), Kırıkkale Muhasebe birimine 100.-YTL yatırmıştır.**

- a)** Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı ,  
**b)** Keskin Muhasebe Biriminin kaydı,

|    |   |                                                                               |     |     |
|----|---|-------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 10 | a | 100 Kasa Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı               | 100 | 100 |
|    | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>161 Personel Avansları Hesabı | 100 | 100 |

**11 – Kırıkkale Muhasebe Birimi 1.000.-TL tutarındaki hazine bonosunu Delice Muhasebe Birimine göndermiştir.**

- a)** Delice Muhasebe Biriminin kaydı,  
**b)** Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı,

|    |   |                                                                                                 |       |       |
|----|---|-------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 11 | a | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonolar Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|    | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonolar Hs.    | 1.000 | 1.000 |

**12- Kırıkkale Milli Eğitim Müdürlüğüne ait 1.000.-YTL değerindeki kırtasiye Ankara Milli Eğitim Müdürlüğüne devredilmiştir.**

- a)** Devir alanın kayıtları,  
**b)** Devir verenin kayıtları,

|    |   |                                                                                 |       |       |
|----|---|---------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 12 | a | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|    | b | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 1.000 | 1.000 |

**13–** Maliye Bakanlığından verilen emir üzerine Keskin Muhasebe Birimince ödenmesi gereken 100.-YTL tutarındaki tedavi gideri Kırıkkale Muhasebe Birimince ödenmiştir.

- a) Keskin Muhasebe Biriminin kaydı,  
b) Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı,

|    |   |                                                |     |     |
|----|---|------------------------------------------------|-----|-----|
| 13 | a | 630 Giderler Hesabı                            | 100 |     |
|    |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı   |     | 100 |
|    |   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                     | 100 |     |
|    |   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |     | 100 |
|    | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı   | 100 |     |
|    |   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı |     | 100 |

**14 –** Muhasebe birimleri arası işlemler hesabı yıl sonunda 2.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup, ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|    |                                              |        |       |
|----|----------------------------------------------|--------|-------|
| 14 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı           | 2.000. |       |
|    | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |        | 2.000 |

**15 –** Muhasebe birimleri arası işlemler hesabı yıl sonunda 2.000.-YTL alacak bakiyesi vermiş olup, ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|    |                                              |        |       |
|----|----------------------------------------------|--------|-------|
| 15 | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 2.000. |       |
|    | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı           |        | 2.000 |

**16 –** Emanet hesabında bulunan %12 pansiyon gelirlerinden 3.000.-YTL Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimine gönderilmiştir.

|    |                                              |       |       |
|----|----------------------------------------------|-------|-------|
| 16 | 333 Emanetler Hesabı                         | 3.000 |       |
|    | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |       | 3.000 |

## **512 PROJE ÖZEL HESABINDAN KULLANIMLAR HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Proje özel hesabından kullanımlar hesabı; dış finansman kaynağı tarafından proje özel hesabına aktarılan dış proje kredilerinden, kamu idareleri tarafından yapılan kullanımlara ilişkin kullanım

bilgilerinin Devlet Borçları Muhasebe Birimi ve ilgili idare muhasebe birimlerince izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

**1** – Kamu idaresince, malın teslimi veya hizmetin ifası üzerine proje özel hesabından yapılan 50.000 Avroluk kullanılmıştır.(Tahakkuk tarihindeki T.C.Merkez Bankası döviz satış kuru 1.63.-YTL)

|   |                                           |        |        |
|---|-------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                       | 81.500 |        |
|   | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hs. |        | 81.500 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                | 81.500 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                 |        | 81.500 |

**2** – Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile köy okulları için bilgisayar alınmasına karar verilmiş olup, proje özel hesabından 50.000 Avroluk avans verilmiştir. (Avansın verildiği tarihindeki T.C.Merkez döviz satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL) avansın kullanımına ilişkin hesap özeti Devlet Borçları Muhasebe Birimine gelmiştir. (Ay sonu T.C. Merkez Döviz Satış Kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

**a)** Kullanıcı idare muhasebe biriminin kaydı,

**b)** Devlet Borçları Muhasebe Biriminin ay sonu kaydı,

|   |   |                                                |        |        |
|---|---|------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | a | 166 Proje Özel Hes. Ver.Av.ve Akreditifler Hs. | 81.500 |        |
|   |   | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hs.      |        | 81.500 |
|   | b | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hs.      | 81.500 |        |
|   |   | 104 Proje Özel Hesabı                          |        | 81.500 |

**3** –Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile Milli Eğitim Bakanlığı adına T.C Merkez Bankasındaki hesaba dış finansman kaynağı tarafından aktarılan ve kullanıcı kurumun gerçekleştirdiği 50.000 avroluk kullanım iade edilmiştir. (İade tarihindeki T.C. Merkez Döviz satış kuru 1 Avro = 1,63.-YTL)

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 104 Proje Özel Hesabı                 | 81.500 |        |
|   | 512 Proje Özel Hesabından Kullan. Hs. |        | 81.500 |

**4** -Ay sonlarında proje özel hesabından kullanımlar hesabının içinde bulunulan ayda yapılan kullanımı gösteren kısmının, kullanıcı idare muhasebe birimince ay sonu T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 2.000.-YTL kur artışı farkı olduğu görülmüştür.

|   |                                                                  |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 630 Giderler Hesabı<br>512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hs. | 2.000 | 2.000 |
|---|------------------------------------------------------------------|-------|-------|

5 – Proje özel hesabından kullanımlar hesabı yıl sonunda 2.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup ilgili hesaba aktararak kapatılmıştır.

|   |                                                                                 |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı<br>512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hs. | 2.000 | 2.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Borç**

1– Hesaba aktarılan 5.000 Avro ile Ankara’nın Kızılcahamam İlçesinin Gökbel köyüne bir okul yapılmış olup, banka bilgisi Devlet Borçları Muhasebe Birimine gelmiştir. (M.B. döviz satış kuru 1 Avro=1,64.-YTL)

|   |                                                                       |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı<br>104 Proje Özel Hesabı | 8.200 | 8.200 |
|---|-----------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 – Avrupa Birliği ile yapılan kredi anlaşması ile Milli Eğitim Bakanlığı adına T.C Merkez Bankasındaki hesaba dış finansman kaynağı tarafından aktarılan ve kullanıcı kurumun proje özel hesabından aldığı 50.000 avroluk avans nakten edilmiştir. Kullanıcı idare muhasebe biriminin kaydı;

a) İade tarihindeki T.C.Merkez Döviz satış kuru 1 Avro = 1,63.-YTL ve avansın verildiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro = 1,60.-YTL

b) İade tarihindeki T.C.Merkez Döviz satış kuru 1 Avro = 1,60.-YTL ve avansın verildiği tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro = 1,63.-YTL

|   |   |                                                                                                                  |                 |                 |
|---|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------|-----------------|
| 2 | a | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı<br>166 PÖH Verilen Avans ve Akreditifler Hs.<br>600 Gelirler Hesabı | 81.500          | 80.000<br>1.500 |
|   | b | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>166 PÖH Verilen Avans ve Akreditifler Hs. | 80.000<br>1.500 | 81.500          |

3- Ay sonlarında proje özel hesabından kullanımlar hesabının içinde bulunulan ayda yapılan kullanımı gösteren kısmının, kullanıcı idare muhasebe birimince ay sonu T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 2.000.-YTL kur azalışı farkı olduğu görülmüştür.

|   |                                                                     |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------|-------|-------|

4 – Proje özel hesabından kullanımlar hesabı yıl sonunda 2.000.-YTL alacak bakiyesi vermiş olup, ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|   |                                                                                    |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı<br>519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

### 513 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI BİLDİRİM HESABI

#### Hesabın niteliği

Doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirim hesabı; kamu idarelerince, hazine hesaplarına intikal ettirilmeksizin dış finansman kaynağından doğrudan kullanılan dış proje kredilerinden, ilgili idare muhasebe birimlerinde teyit edildiği bildirilen tutarların, Devlet Borçları Muhasebe Birimi ve ilgili idare muhasebe birimlerinde izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Milli Eğitim Bakanlığı adına köy okullarının bilgisayar ihtiyacını karşılamak üzere Dünya Bankasından kredi temin edilmiş olup, idarelerce doğrudan dış proje kredilerinden 100.000 Avroluk avans verilmiştir. (İşlem tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1,32.-YTL)

a) Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Muhasebe Biriminin kaydı,

b) Devlet Borçları Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                                                                                        |         |         |
|---|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | a | 167 Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Avans ve Akreditifleri Hesabı<br>513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Bild.Hs. | 132.000 | 132.000 |
|   | b | 513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Bild.Hesabı<br>410 Dış Mali Borçlar Hesabı                                          | 132.000 | 132.000 |
|   |   | 959 Doğ.Dış Proje Kred. Açılan Ak. Karşılığı Hs.<br>958 Doğ.Dış Proje Kred.Açılan Akred. Hs.                           | 132.000 | 132.000 |

2 - Dönem sonu itibarıyla hesabın 2.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|   |                                                                                  |        |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|
| 2 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı<br>513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kulla. Bil.H. | 2.000. | 2.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|

**b) Borç**

**1 - Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile 10.000 Avroluk eğitim bedeli olarak dış proje kredisi kullanımı, dış finansman kaynağı tarafından Hazine Müsteşarlığına bildirilmiştir. Devlet Borçları Muhasebe Birimince, kullanım bilgisinde yer alan tutarın kullanıcı idare muhasebe birimince bildirilen kullanım tutarına eşittir.**

**a) Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.30.-YTL**

**b) Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.40.-YTL**

|   |   |                                                      |         |         |
|---|---|------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | a | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 130.000 |         |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                                  | 2.000   |         |
|   |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                          |         | 132.000 |
|   | b | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 140.000 |         |
|   |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                          |         | 132.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                                  |         | 8.000   |

**2 - Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile 10.000 Avroluk eğitim bedeli olarak dış proje kredisi kullanımı kullanıcı idare muhasebe birimince 102.000 Avro teyit edilmiştir.**

**a) Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.30.-YTL**

**b) Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.20.-YTL**

|   |   |                                                      |         |         |
|---|---|------------------------------------------------------|---------|---------|
| 2 | a | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 130.000 |         |
|   |   | 194 Tey. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı                      | 2.600   |         |
|   |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                          |         | 132.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                                  |         | 600     |
|   | b | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı | 120.000 |         |
|   |   | 194 Tey. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı                      | 2.400   |         |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                                  | 9.600   |         |
|   |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                          |         | 132.000 |
|   |   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı                         | 132.000 |         |
|   |   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı                 |         | 132.000 |

**3 -** Kullanıcı idarelerin doğrudan dış proje kredi kullanımına ilişkin bütçeleştirme bilgisinin Devlet Borçları Muhasebe Birimine ulaşmadığı için hesaplara alınan tutar için kullanımına ilişkin teyit bilgisi 100.000 Avro olarak Devlet Borçları Muhasebe Birimine gelmiştir.

**a)** Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.35.-YTL

**b)** Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro=1.32.-YTL ve muhasebe birimince muhasebeleştirmeye esas alınan kur 1 Avro=1.30.-YTL

|   |   |                                                                                                                  |                  |                  |
|---|---|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------|------------------|
| 3 | a | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı<br>194 Teyit. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 135.000          | 132.000<br>3.000 |
|   | b | 513 Doğ.Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı<br>630 Giderler Hesabı<br>194 Teyit. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı | 130.000<br>2.000 | 132.000          |

**4 -** Dönem sonu itibarıyla hesabın 2.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|   |                                                                                  |        |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|
| 4 | 513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kulla. Bil.H.<br>519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı | 2.000. | 2.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|

#### **519 DEĞER HAREKETLERİ SONUÇ HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Değer hareketleri sonuç hesabı, bu grup içindeki hesapların yıl sonunda kalan bakiyeleri ve bu bakiyelere ilişkin olarak daha sonraki yıllarda yapılan kayıtların izlenmesi için kullanılır.

##### **Hesaba ilişkin işlemler**

Malî yıl sonu itibarıyla muhasebe birimlerinde bu hesaba kaydedilen tutarlar, Bakanlıkça merkezde birleştirilir. Birleştirme sonucu, hesabın borç veya alacak bakiyesi vermesi durumunda hesabın denkliğinin sağlanması amacıyla Bakanlıkça merkezde ve yerinde gerekli incelemeler yapılır.

##### **Hesabın işleyişi**

###### **a) Alacak**

**1 -** Değer hareketleri sonuç hesabı 8.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup, Bakanlıkça bu bakiyenin net değere aktarılmasına karar verilmiştir.

|   |                                                            |       |       |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 500 Net Değer Hesabı<br>519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|



2- Dönem sonunda, nakit hareketleri hesabı 5.000.-YTL alacak bakiyesi vermiş olup, ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|   |                                                                    |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------|-------|

3- Dönem sonunda, muhasebe birimleri arası işlemler hesabı 2.000.-YTL alacak bakiyesi vermiş olup, ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|   |                                                                                    |        |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|
| 3 | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı | 2.000. | 2.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|

4- Dönem sonunda proje özel hesabından kullanımlar hesabı 2.000.-YTL alacak bakiyesi vermiş olup, ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|   |                                                                                    |        |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|
| 4 | 512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı<br>519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı | 2.000. | 2.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|

5- Dönem sonunda doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirim hesabı 2.000.-YTL alacak bakiyesi vermiş olup, ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|   |                                                                                  |        |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|
| 5 | 513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kulla. Bil.H.<br>519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı | 2.000. | 2.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|

6 - Maliye Bakanlığından verilen emir üzerine Keskin Muhasebe Birimince ödenmesi gereken 100.-YTL tutarındaki tedavi gideri Kırıkkale Muhasebe Birimince 19.12.2006 tarihinde ödenmiş olup, ilgili muhasebe fişi Keskin Muhasebe Birimi 15.01.2007 tarihinde intikal etmiştir.

|   |                                    |     |     |
|---|------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 630 Giderler Hesabı                | 100 |     |
|   | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı |     | 100 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı         | 100 |     |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı          |     | 100 |

#### **b) Borç**

1 - Dönem sonunda, nakit hareketleri hesabı 5.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup, ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|   |                                                                    |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 – Dönem sonunda, muhasebe birimleri arası işlemler hesabı 2.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup, ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|   |                                                                                    |        |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|
| 2 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı<br>511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı | 2.000. | 2.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|

3 – Dönem sonunda, proje özel hesabından kullanımlar hesabı 2.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup, ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|   |                                                                                    |        |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|
| 3 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı<br>512 Proje Özel Hesabından Kullanımlar Hesabı | 2.000. | 2.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|

4 - Dönem sonunda, doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirim hesabı 2.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup, ilgili hesaba aktarılarak kapatılmıştır.

|   |                                                                                  |        |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|
| 4 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı<br>513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kulla. Bil.H. | 2.000. | 2.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|

5 – (A) şahsın Delice Muhasebe Birimindeki kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı borcuna karşılık 28.12.2006 tarihinde Sulakyurt Muhasebe Birimine 75.-YTL yatırmış olup, muhasebe fişi Delice Muhasebe Birimine 15.01.2007 yılında intikal etmiştir.

|   |                                                                       |    |    |
|---|-----------------------------------------------------------------------|----|----|
| 5 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı<br>140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 75 | 75 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı               | 75 | 75 |
|   |                                                                       |    |    |

6 - Değer hareketleri sonuç hesabı 8.000.-YTL alacak bakiyesi vermiş olup, Bakanlıkça bu bakiyenin net değere aktarılmasına karar verilmiştir.

|   |                                    |       |  |
|---|------------------------------------|-------|--|
| 6 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı | 8.000 |  |
|---|------------------------------------|-------|--|

|  |                      |  |       |
|--|----------------------|--|-------|
|  | 500 Net Değer Hesabı |  | 8.000 |
|--|----------------------|--|-------|

7 – Dönem sonunda, değer hareketleri sonuç hesabında kayıtlı 8.000.-YTL için sürelerin güncellenmesi amacıyla bölümler arasında kayıt yapılmıştır.

|   |                                    |       |       |
|---|------------------------------------|-------|-------|
| 7 | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı | 8.000 |       |
|   | 519 Değer Hareketleri Sonuç Hesabı |       | 8.000 |

## 52 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI

Yeniden değerlendirme farkları hesap grubu, bilançonun aktifinde kayıtlı maddi ve maddi olmayan duran varlıkların yeniden değerlemesinde oluşan farkların izlenmesi için kullanılır.

Yeniden değerlendirme farkları hesap grubundaki hesaplar, en az beş yıllık geçmiş yeniden değerlendirme farklarını gösterecek şekilde bölümlenir ve ayrı ayrı gösterilir.

### 522 YENİDEN DEĞERLEME FARKLARI HESABI

#### Hesabın niteliği

Yeniden değerlendirme farkları hesabı, maddi ve maddi olmayan duran varlıklardan yeniden değerlemeye tabi tutulanların yeniden değerlemesinde oluşan değer artış ve azalış farklarının izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 - Yerköy Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 500.-YTL olan bina için %10 değer artışı yapılmıştır.

|   |                                       |       |     |
|---|---------------------------------------|-------|-----|
| 1 | 252 Binalar Hesabı                    | 1.000 |     |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı |       | 950 |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     |       | 50  |

2 - Yeniden değerlendirme farkları hesabı 8.000.-YTL borç bakiyesi vermiş olup, Bakanlıkça bu bakiyenin net değere aktarılmasına karar verilmiştir.

|   |                                       |       |       |
|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 500 Net Değer Hesabı                  | 8.000 |       |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı |       | 8.000 |

##### b) Borç

1 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi hesaplarında 1.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 50.-YTL olan binanın %10 değer azalışı yapılmıştır.

|   |                                        |    |     |
|---|----------------------------------------|----|-----|
| 1 | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı      | 5  |     |
|   | 522 Yeniden Değerleme Artışları Hesabı | 95 |     |
|   | 252 Binalar Hesabı                     |    | 100 |

2- Elbeyli Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan bina,

a) 10.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

b) 8.000.-YTL bedel ile satılmıştır.

|   |   |                                       |        |        |
|---|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 2 | a | 100 Kasa Hesabı                       | 10.000 |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   |   | 252 Binalar Hesabı                    |        | 10.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 1.500  |
|   | b | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 10.000 |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 10.000 |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                       | 8.000  |        |
|   |   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   |   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   | b | 630 Giderler Hesabı                   | 500    |        |
|   |   | 252 Binalar Hesabı                    |        | 10.000 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı             | 8.000  |        |
|   |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı            |        | 8.000  |
|   |   |                                       |        |        |

3 - Yeniden değerlendirme farkları hesabı 8.000.-YTL alacak bakiyesi vermiş olup, Bakanlıkça bu bakiyenin net değere aktarılmasına karar verilmiştir.

|   |                                       |       |       |
|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 8.000 |       |
|   | 500 Net Değer Hesabı                  |       | 8.000 |

4 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı, ayrılmış birikmiş amortismanı 1.000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan bina özelleştirme kapsamında, 15.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 10.000 |        |
|   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 5.000  |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|   | 252 Binalar Hesabı                    |        | 10.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 6.500  |

5 - Bahşılı Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan bina ilçe belediyesine devredilmiştir.

|   |                                       |       |        |
|---|---------------------------------------|-------|--------|
| 5 | 630 Giderler Hesabı                   | 8.500 |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000 |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500   |        |
|   | 252 Binalar Hesabı                    |       | 10.000 |

6- Kullanılmayan 30.000.-YTL kayıtlı değerli, 1.000.-YTL amortisman ayrılan ve 7.000.-YTL yeniden değerlemesi yapılan İl Tarım Müdürlüğü binası yıkılmıştır. Takdiri arsa değeri 12.000.-YTL'dir.

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 6 | 630 Giderler Hesabı                   | 10.000 |        |
|   | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|   | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 7.000  |        |
|   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı           | 12.000 |        |
|   | 252 Binalar Hesabı                    |        | 30.000 |

#### 54 YEDEKLER

Yedekler hesap grubu, kanuni zorunluluk veya diğer nedenlerle alınan kararlar uyarınca ayrılan yedeklerin izlenmesi için kullanılır.

Yedekler, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur.

540 Yasal Yedekler Hesabı

549 Özel Fonlar Hesabı

#### 540 YASAL YEDEKLER HESABI

##### Hesabın niteliği

Yasal yedekler hesabı, mevzuatı uyarınca ayrılmış bulunan yedeklerin izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu mevzuatı gereği faaliyet sonuçlarından 8.000.- YTL yasal yedek ayırmıştır.

|   |                                                            |       |       |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>540 Yasal Yedekler Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Borç**

1– Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu mevzuatı gereği ayırdığı 8.000.-YTL yasal yedek net değer hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                   |       |       |
|---|---------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 540 Yasal Yedekler Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|---------------------------------------------------|-------|-------|

**549 ÖZEL FONLAR HESABI**

**Hesabın niteliği**

Özel fonlar hesabı, tasarrufu zorunlu yasal fonlar ile diğer maksatlarla ayrılan fonların izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

1 – Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu mevzuatı gereği faaliyet sonuçlarından 8.000.- YTL özel fon ayırmıştır.

|   |                                                         |       |       |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>549 Özel Fonlar Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Borç**

1– Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu mevzuatı gereği ayırdığı 8.000.-YTL özel fon, net değer hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                |       |       |
|---|------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 549 Özel Fonlar Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|------------------------------------------------|-------|-------|

**57 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI**

Geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonuçları hesap grubu, geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonuçlarının izlenmesi için kullanılır.

Geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonuçları hesap grubundaki hesaplar, en az beş yıllık geçmiş faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde bölümlenir ve ayrı ayrı gösterilir.

## 570 GEÇMİŞ YILLAR OLUMLU FAALİYET SONUÇLARI HESABI

### Hesabın niteliği

Geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonuçları hesabı, geçmiş faaliyet dönemlerinde ortaya çıkan olumlu faaliyet sonuçlarının izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Alacak

1 - Önceki yıla ait olumlu faaliyet sonucu olan 1.000.-YTL faaliyet sonuçları hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                                                        |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faal.Son.Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 – Geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonuçları hesabında kayıtlı 5.000.-YTL için dönem sonunda gerekli güncelleme kaydı yapılmıştır.

|   |                                                                                  |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faal.Son.Hesabı<br>570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faal.Son.Hs | 5.000 | 5.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

#### b) Borç

1 – Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu mevzuatı gereği geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonucundan 8.000.-YTL yasal yedek ayırmıştır.

|   |                                                                       |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faal.Son.Hesabı<br>540 Yasal Yedekler Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Hesapta kayıtlı 1.000.-YTL beşinci yılın sonunda net değer hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                                  |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faal.Son.Hesabı<br>500 Net Değer Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|------------------------------------------------------------------|-------|-------|

## 58 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI

Geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları hesap grubu, geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçlarının izlenmesi için kullanılır.

Geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları hesap grubundaki hesaplar, en az beş yıllık geçmiş faaliyet sonuçlarını gösterecek şekilde bölümlenir ve ayrı ayrı gösterilir.

## 580 GEÇMİŞ YILLAR OLUMSUZ FAALİYET SONUÇLARI HESABI (-)

### Hesabın niteliği

Geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları hesabı, geçmiş faaliyet dönemlerinde ortaya çıkan olumsuz faaliyet sonuçlarının izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 - Önceki yıllara ait olumsuz faaliyet sonucu olan 5.000.-YTL faaliyet sonuçları hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 – Geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları hesabında kayıtlı 500.-YTL dönem sonunda gerekli güncelleme kaydı yapılmıştır.

|   |                                                                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hs. | 500 | 500 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

#### b) Alacak

1 - Geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları hesabında kayıtlı 5.000.-YTL beşinci yılın sonunda net değer hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                                          |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 500 Net Değer Hesabı<br>580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hs. | 5.000 | 5.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

## 59 DÖNEM FAALİYET SONUÇLARI

Dönem faaliyet sonuçları hesap grubu, dönem olumlu veya olumsuz faaliyet sonuçlarının izlenmesi için kullanılır.

Dönem faaliyet sonuçları, sonucun olumlu veya olumsuz olmasına göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı

591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonucu Hesabı (-)

## 590 DÖNEM OLUMLU FAALİYET SONUCU HESABI

### Hesabın niteliği

Dönem olumlu faaliyet sonuçları hesabı, faaliyet döneminde ortaya çıkan olumlu faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılır.



**Hesabın işleyişi**

**a) Alacak**

1 – Dönem sonunda olumlu faaliyet sonucu olan 50.000.-YTL ilgili hesaba aktarılmıştır.

|   |                                                                             |        |        |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

**b) Borç**

1 – Yüksek Öğrenim Kredi ve Yurtlar Kurumu mevzuatı gereği dönem olumlu faaliyet sonucundan 8.000.-YTL yasal yedek ayırmıştır.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>540 Yasal Yedekler Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Önceki yıla ait olumlu faaliyet sonucu olan 1.000.-YTL faaliyet sonuçları hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                                                     |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>570 Geçmiş Yıllar Olumlu Faal.Son.Hs. | 1.000 | 1.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

**591 DÖNEM OLUMSUZ FAALİYET SONUCU HESABI (-)**

**Hesabın niteliği**

Dönem olumsuz faaliyet sonuçları hesabı, faaliyet döneminde ortaya çıkan olumsuz faaliyet sonucunun izlenmesi için kullanılır.

**Hesabın işleyişi**

**a) Borç**

1 – Dönem sonunda olumsuz faaliyet sonucu olan 50.000.-YTL ilgili hesaba aktarılmıştır.

|   |                                                                              |        |        |
|---|------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>690 Faaliyet Sonuçları Hesabı | 50.000 | 50.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

**b) Alacak**

1 - Önceki yıllara ait olumsuz faaliyet sonucu olan 5.000.-YTL faaliyet sonuçları hesabına aktarılmıştır.

|   |                                                                                                    |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 580 Geçmiş Yıllar Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

## SEKİZİNCİ BÖLÜM

### FAALİYET HESAPLARINA İLİŞKİN İŞLEMLER

#### 6 FAALİYET HESAPLARI

Faaliyet hesapları ana hesap grubu, kamu idarelerinin faaliyet dönemine ilişkin olarak tahakkuk eden her türlü gelir ve giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya uygun olarak izlenmesi ve faaliyet sonuçlarının üretilmesi için kullanılır.

Faaliyet hesapları ana hesap grubu; gelir hesapları, indirim, iade ve iskonto hesapları, gider hesapları ve faaliyet sonuçları hesap grupları şeklinde bölünür.

#### 60 GELİR HESAPLARI

Gelir hesapları hesap grubu, faaliyet dönemine ilişkin olarak tahakkuk eden her türlü gelirin ekonomik sınıflandırmaya uygun olarak izlenmesi için kullanılır.

##### Hesap grubuna ilişkin işlemler

Gelir hesapları tahakkuk esasına göre tahakkuk eden her türlü gelirin izlenmesi için, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde belirtilen muhasebe ilkelerine göre sınıflandırılır.

Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların yeniden değerlemesinden kaynaklanan değer artışları yeniden değerlendirme farkları hesabında; yeniden değerlendirme farkı dışında, hesaplarda kayıtlı varlık ve yükümlülüklerdeki değer ve miktar değişimlerinden kaynaklanan olumlu farklar ise gelirler hesabında izlenir.

Gelir yardımcı hesaplarına ait hata düzeltmeleri, yanlış kaydedilen yardımcı hesaptan düşülmek ve ilgili yardımcı hesaba eklenmek üzere düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile muhasebe kaydı yapılmak suretiyle gerçekleştirilir.

#### 600 GELİRLER HESABI

##### Hesabın niteliği

Gelirler hesabı, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın tahakkuk eden her türlü gelirin izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Kızılcabamam Muhasebe Birimi gelir servisinden gelen tahakkuk bordrosuna göre mükellef A adına 5.000.-YTL gelir vergisi tahakkuk ettirilmiştir.

|   |                                                         |       |       |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|---------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Muhasebe yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilen polis memuru (B), tahsil ettiği 2.000.- YTL tutarındaki trafik para cezasını Kalecik Muhasebe Birimine yatırmıştır.

|   |                           |       |       |
|---|---------------------------|-------|-------|
| 2 | 100 Kasa Hesabı           | 2.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı       |       | 2.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı | 2.000 |       |
|   | 800 Bütçe Geliri Hesabı   |       | 2.000 |

**3 – Çorum Emniyet Müdürlüğü tarafından ele geçirilen 1.000.-YTL değerindeki kamu kesim tahvil mahkeme kararı sonucunda hazineye intikal etmiştir.**

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |       | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                        | 1.000 |       |
|   | 800 Gelirler Hesabı                              |       | 1.000 |

**4 - Daha önce kişilere ait olarak teslim alınan 1.000.-YTL menkul varlık mahkeme kararı ile hazine malı haline dönüştürülmüştür.**

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı | 1.000 |       |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         |       | 1.000 |
|   | 117 Menkul Varlıklar Hesabı                      | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |       | 1.000 |

**5 - Damga ve Darphane Matbaası Muhasebe Biriminde bulunan 5.000.-YTL değerindeki menkul varlık Damga Matbaası Döner Sermayeye,**

**a) 6.000.-YTL ye devredilmiştir.**

**b) 4.000.-YTL ye devredilmiştir.**

|   |   |                             |       |       |
|---|---|-----------------------------|-------|-------|
| 5 | a | 100 Kasa Hesabı             | 6.000 |       |
|   |   | 217 Menkul Varlıklar Hesabı |       | 5.000 |
|   |   | 600 Gelirler Hesabı         |       | 1.000 |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı   | 6.000 |       |
|   | b | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı  |       | 6.000 |
|   |   | 100 Kasa Hesabı             | 4.000 |       |
|   |   | 630 Giderler Hesabı         | 1.000 |       |
|   |   | 217 Menkul Varlıklar Hesabı |       | 5.000 |

|  |                            |       |       |
|--|----------------------------|-------|-------|
|  | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 4.000 |       |
|  | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 4.000 |

**6 -** Kızılcahamam Muhasebe Birimi öğretmen (B)'ye 50.-YTL fazla tedavi yolluğu ödenmiş olup, fazla ödenen tedavi yolluğu ilgili öğretmen adına hesaba alınmıştır.

|   |                                 |    |    |
|---|---------------------------------|----|----|
| 6 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 50 |    |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |    | 50 |

**7 -** Öğretmen (B)'ye fazla ödenen 50.-YTL için 10.-YTL faiz tahakkuk ettirilmiştir.

|   |                                 |    |    |
|---|---------------------------------|----|----|
| 7 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 10 |    |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |    | 10 |

**8 -** Kızılcahamam Muhasebe Biriminde sayımda bulunamadığı için sayım noksanları hesabına alınan 100.-YTL değerindeki hazine malı tahvil 120.-YTL rayiç bedelle sorumlu memur adına hesaba alınmıştır.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 8 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 120 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı             |     | 20  |
|   | 197 Sayım Noksanları Hesabı     |     | 100 |

**9 -** Hayırsever bir vatandaş okul yapılması için Kızılcahamam Muhasebe Birimine 1.000.-YTL vezneye yatırmak suretiyle bağışlamıştır.

|   |                           |       |       |
|---|---------------------------|-------|-------|
| 9 | 100 Kasa Hesabı           | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı       |       | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı | 1.000 |       |
|   | 800 Bütçe Geliri Hesabı   |       | 1.000 |

**10 –** Divriği Muhasebe Birimi hesaplarında 10.000.-YTL bedel ile kayıtlı ve o güne kadar ayrılmış birikmiş amortismanı 1000.-YTL ve yeniden değerlendirme farkları 500.-YTL olan taşıt, 15.000.-YTL bedel ile 5.000.-YTL lik kısmı faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilmek üzere taksitle satılmıştır.

|    |                                       |        |        |
|----|---------------------------------------|--------|--------|
| 10 | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 10.000 |        |
|    | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı  | 5.000  |        |
|    | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı     | 1.000  |        |
|    | 522 Yeniden Değerleme Farkları Hesabı | 500    |        |
|    | 254 Taşıtlar Hesabı                   |        | 10.000 |
|    | 600 Gelirler Hesabı                   |        | 6.500  |

**11 -** Okul yapımı için bağışlanıp harcanamayan 500.-YTL yeni yılda açılış kaydından sonra ilgili hesaplara aktarılmıştır.

|    |                            |     |     |
|----|----------------------------|-----|-----|
| 11 | 333 Emanetler Hesabı       | 500 |     |
|    | 600 Gelirler Hesabı        |     | 500 |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 500 |     |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |     | 500 |

**12 -** Hayırsever bir vatandaşın okul yapılması için bağışladığı 100.000.-YTL şartların oluşması nedeniyle ilgili mevzuatına göre iptal edilerek bütçeye gelir kaydedilmiştir.

|    |                            |         |         |
|----|----------------------------|---------|---------|
| 12 | 600 Gelirler Hesabı        | 100.000 |         |
|    | 600 Gelirler Hesabı        |         | 100.000 |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 100.000 |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |         | 100.000 |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 100.000 |         |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  |         | 100.000 |

**13 -** Hazine Müsteşarlığı bünyesinde faaliyet gösteren muhasebe birimlerince gün sonunda hazine malı konvertibl yabancı paralar mevcudunun T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkının 2.500.-YTL olduğu görülmüştür. Bunun 500.-YTL si risk hesabına, 1.000.-YTL si emanet hesabına aittir.

|    |                      |       |       |
|----|----------------------|-------|-------|
| 13 | 105 Döviz Hesabı     | 2.500 |       |
|    | 339 Risk Hesabı      |       | 500   |
|    | 330 Emanetler Hesabı |       | 1.000 |
|    | 600 Gelirler Hesabı  |       | 1.000 |

**14 –** Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı 100.000 dolar alacaklara ait bakiyelerin ay sonu T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirilmesi sonucunda 250.-YTL kur artışı farkı olduğu görülmüştür.

|    |                                                                        |     |     |
|----|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 14 | 130 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hesabı<br>600Gelirler Hesabı | 250 | 250 |
|----|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**15 –** Hazinesinin kısa vadeli nakit ihtiyacını karşılamak için piyasadan borçlandığı 50.000 doların ödeme tarihinde yapılan değerlemesinde kur azalış farkının 700.-YTL olduğu görülmüştür.

|    |                                                                          |     |     |
|----|--------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 15 | 302 Para Piyasası Nakit İşlemleri Borçları Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı | 700 | 700 |
|----|--------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Borç**

**1 -** Müteahhit (B)'nin ihaleye katılmak için yatırdığı 500.-YTL geçici teminat yanlışlıkla tahakkuksuz bütçe geliri olarak kaydedilmiştir. Yanlışlık yıl içerisinde fark edilmiştir.

|   |                                                           |     |     |
|---|-----------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 600 Gelirler Hesabı<br>330 Alınan Depozito ve Tem. Hesabı | 500 | 500 |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı   | 500 | 500 |

**2 -** Okul yapımı için bağışlanan 1.000.-YTL'nin 500.-YTL si harcanmadığı için yıl sonunda gerekli hesaplara aktarılmıştır.

|   |                                                         |     |     |
|---|---------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 600 Gelirler Hesabı<br>333 Emanetler Hesabı             | 500 | 500 |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı | 500 | 500 |

**3 –** Yıl sonunda gelirler hesabının alacak bakiyesi 900.-YTL olduğu görülmüş olup, ilgili hesaplara aktararak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                      |     |     |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 600 Gelirler Hesabı<br>690 Faaliyet Sonuçları Hesabı | 900 | 900 |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|

## 61 İNDİRİM, İADE VE İSKONTO HESAPLARI

İndirim, iade ve iskonto hesapları hesap grubu, kamu idarelerinin asli faaliyetlerinden kaynaklanan mal ve hizmet satışlarına ilişkin olarak tahakkuk eden tutarlardan yapılan indirim, iade ve iskontoların izlenmesi için kullanılır.

### Hesap grubuna ilişkin işlemler

İndirim, iade ve iskonto hesapları Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde belirtilen muhasebe ilkelerine göre sınıflandırılan gelir hesaplarına paralel olacak şekilde sınıflandırılır.

Mal ve hizmet satışlarından yapılan iadeler, satış bedeli üzerinden bu hesaba, maliyet bedeli üzerinden ilgili varlık hesabı ile birlikte giderler hesabına kaydedilir. Ayrıca, katma değer vergisi mükellefi kamu idarelerince iade alınan varlıkların satış bedeli üzerinden hesaplanan katma değer vergisi tutarı 191-İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabına kaydedilir.

İndirim, iade ve iskonto hesapları grubundaki hesapların yardımcı hesaplarına ait hata düzeltmeleri, yanlış kaydedilen yardımcı hesaptan düşülmek ve ilgili yardımcı hesaba eklenmek üzere düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile muhasebe kaydı yapılmak suretiyle gerçekleştirilir.

Bütçe gelirleri ekonomik sınıflandırmasının teşebbüs ve mülkiyet gelirleri gelir türü içerisinde yer alan mal ve hizmet satış gelirlerinden arızı olarak elde edilenlere ilişkin yapılan indirim, iade ve iskontolar bu hesapla ilişkilendirilmeksizin 630-Giderler Hesabına kaydedilir.

## 610 İNDİRİM, İADE VE İSKONTOLAR HESABI

### Hesabın niteliği

İndirim, iade ve iskontolar hesabı, kamu idarelerinin asli faaliyetlerinden kaynaklanan mal veya hizmet satışlarına ilişkin olarak tahakkuk eden tutarlardan yapılan indirim, iade ve iskontoların izlenmesi için kullanılır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1- Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunun asli faaliyetlerinden kaynaklanan 100.-YTL maliyet bedelli ve 120.-YTL bedel ile satılan ticari mal iade edilmiştir.

|   |                                               |     |     |
|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı        | 120 |     |
|   | 100 Kasa Hesabı                               |     | 120 |
|   | 153 Ticari Mallar Hesabı                      | 100 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                           |     | 100 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 120 |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 120 |

2- Ceza İnfaz Kurumları ile Tutukevleri İş Yurtları Kurumunun asli faaliyetlerinden kaynaklanan 1.000.-YTL maliyet bedelli ve 1.200.-YTL bedel ile satılan ticari mal için %10 iskonto yapılmıştır. (KDV 10.-YTL)



|   |                                               |     |     |
|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
|   | 610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı        | 110 |     |
|   | 191 İndirilecek Katma Değer Vergisi Hesabı    | 10  |     |
|   | 100 Kasa Hesabı                               |     | 120 |
| 2 | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 110 |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabın                    |     | 110 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                    | 120 |     |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                     |     | 120 |

#### b) Alacak

1 - Dönem sonunda indirim, iade ve iskontolar hesabının borç bakiyesi 1.100.-YTL olduğu görülmüş olup ilgili hesaplara aktararak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                        |       |       |
|---|----------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı          | 1.100 |       |
|   | 610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı |       | 1.100 |

### 63 GİDER HESAPLARI

Gider hesapları hesap grubu, faaliyet dönemine ilişkin olarak tahakkuk ettirilen her türlü giderin ekonomik sınıflandırmaya uygun olarak izlenmesi için kullanılır.

#### Hesap grubuna ilişkin işlemler

Gider hesapları, tahakkuk esasına göre gerçekleşen her türlü giderin izlenmesi için, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde belirtilen muhasebe ilkelerine göre sınıflandırılır.

Gider hesapları hesap grubundaki hesaplara kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların yeniden değerlemesinden kaynaklanan değer azalışları yeniden değerlendirme farkları hesabında; yeniden değerlendirme farkı dışında, hesaplarda kayıtlı varlık ve yükümlülüklerdeki değer ve miktar değişimlerinden kaynaklanan olumsuz farklar ise giderler hesabında izlenir.

Gider yardımcı hesaplarına ait hata düzeltmeleri, yanlış kaydedilen yardımcı hesaptan düşülmek ve ilgili yardımcı hesaba eklenmek üzere düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile muhasebe kaydı yapılmak suretiyle gerçekleştirilir.

### 630 GİDERLER HESABI

#### Hesabın niteliği

Giderler hesabı, bütçe ile ilgili olsun veya olmasın tahakkuk ettirilen her türlü giderin izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1 – İzmir Muhasebe Birimi tarafından Şifa Eczanesine 6.000.-YTL ilaç gideri ödenmiştir.

|   |                                             |       |       |
|---|---------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                         | 6.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                         |       | 45    |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. |       | 5.955 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                   | 45    |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                  |       | 45    |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 6.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |       | 6.000 |

2 – İl Milli Eğitim Müdürlüğünün posta gideri olarak tahakkuk ettirilen 6.000.-YTL muhasebe birimi kayıtlarında ödenek olmaması nedeni ile ödenememiştir .

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                  | 6.000 |       |
|   | 322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı |       | 6.000 |

3 – Milli Eğitim Müdürlüğü tarafından 500.-YTL değerindeki tüketim malzemesinin kullanıldığı muhasebe birimine bildirilmiştir.

|   |                                 |     |     |
|---|---------------------------------|-----|-----|
| 3 | 630 Giderler Hesabı             | 500 |     |
|   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı |     | 500 |

4 – Başkent Vergi Dairesi Müdürlüğü mükellef A'nın 250.-YTL gelir vergisi borcu terkin edilmiştir.

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 4 | 630.20.01.01 Giderler Hesabı     | 250 |     |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |     | 250 |

5 – Borçlanılan 700.000.-YTL vade bitiminde 5.000.-YTL faizi ile birlikte geri ödenmiştir.

|   |                                                   |         |         |
|---|---------------------------------------------------|---------|---------|
| 5 | 630 Giderler Hesabı                               | 5.000   |         |
|   | 302 Para Piyasası Nakit İşlemleri Borçları Hesabı | 700.000 |         |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs.       |         | 705.000 |

|  |                           |       |       |
|--|---------------------------|-------|-------|
|  | 830 Bütçe Giderler Hesabı | 5.000 |       |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı |       | 5.000 |

**6 -** Konya Milli Emlak Müdürlüğü Hazineye ait 20.000.-YTL değerindeki arsa 15.000.-YTL'ye satılmış olup, satış tutarının tamamı tahsil etmiştir. Satış bedelinin 2.000.-YTL' si diğer kamu daireleri için ayrılmıştır.

|   |                                   |        |        |
|---|-----------------------------------|--------|--------|
| 6 | 100 Kasa Hesabı                   | 15.000 |        |
|   | 630 Giderler Hesabı               | 2.000  |        |
|   | 630 Giderler Hesabı               | 5.000  |        |
|   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı       |        | 20.000 |
|   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı |        | 2.000  |
|   |                                   |        |        |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı         | 13.000 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı        |        | 13.000 |

**7 –** Mahkemece hazineye intikal ettirilen 350.-YTL hazine bonusu ilgilinin Yargıtay'da açtığı dava sonucunda takip eden yılda kişi malı haline dönüştürülmüştür.

|   |                                              |     |     |
|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 7 | 630 Giderler Hesabı                          | 350 |     |
|   | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonolar Hs. |     | 350 |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı     | 350 |     |
|   | 913 Menkul Kıymet Emanetler Hesabı           |     | 350 |

**8 –** Genel bütçe gelirleri olarak tahsil edilen tutarlardan Maliye Bakanlığı Merkez Muhasebe Birimi tarafından Kızılcahamam Belediyesi adına 2.000.-YTL pay hesaplanmıştır.

|   |                                   |       |       |
|---|-----------------------------------|-------|-------|
| 8 | 630 Giderler Hesabı               | 2.000 |       |
|   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı |       | 2.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı        | 2.000 |       |
|   | 835 Gelir Yansıtma Hesabı         |       | 2.000 |

**9 -** Mükellef (A)'ya ihracat katma değer vergisi iadesi olarak 1.000.-YTL Başkent Vergi Dairesi tarafından ödenmiştir.

|   |                                            |       |       |
|---|--------------------------------------------|-------|-------|
| 9 | 630.10.01.04.01 Giderler Hesabı            | 1.000 |       |
|   | 103 Ver. Çek ve Gön.Em.Hesabı              |       | 1.000 |
|   | 810.01.04.01.01 Bütçe Gelir.Ret ve İadeler | 1.000 |       |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                  |       | 1.000 |

**10 –** Memur (A) ’ya fazla maaş ödenmesi nedeni ile kişilerden alacaklar hesabına kayıtlı 200.-YTL’ nin 100.-YTL’ sinin silinmesine karar verilmiştir.

|    |                                 |     |     |
|----|---------------------------------|-----|-----|
| 10 | 630 Giderler Hesabı             | 100 |     |
|    | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı |     | 100 |

**11 -** Hazine Müsteşarlığı bünyesinde faaliyet gösteren muhasebe birimlerinde gün sonunda hazine malı konvertibl yabancı paralar mevcudunun T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur azalış farkının 2.500.-YTL olduğu görülmüştür. Bunun 500.-YTL si risk hesabına,1.000.-YTL si emanet hesabına aittir.

|    |                      |       |       |
|----|----------------------|-------|-------|
| 11 | 339 Risk Hesabı      | 500   |       |
|    | 330 Emanetler Hesabı | 1.000 |       |
|    | 630 Giderler Hesabı  | 1.000 |       |
|    | 105 Döviz Hesabı     |       | 2.500 |

**12–** Dış borcun ikrazından doğan alacaklar hesabında kayıtlı 100.000 dolar alacaklara ait bakiyelerin ay sonu T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirilmesi sonucunda 250.-YTL kur azalış farkı olduğu görülmüştür.

|    |                                              |     |     |
|----|----------------------------------------------|-----|-----|
| 12 | 630 Giderler Hesabı                          | 250 |     |
|    | 130 Dış Borcun İkrazından Doğan Alacaklar Hs |     | 250 |

**13 –** İstanbul Adliye Sarayı için 1.000.-YTL amortisman ayrılmıştır.

|    |                                   |       |       |
|----|-----------------------------------|-------|-------|
| 13 | 630 Giderler Hesabı               | 1.000 |       |
|    | 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı |       | 1.000 |

**14-** Memur (A)’ya ödenen 100.-YTL yurt içi geçici görev yolluğu sehven yurtiçi tedavi yolluğu olarak kaydedilmiş olup gerekli düzeltme kaydı yapılmıştır.

|    |                                        |     |     |
|----|----------------------------------------|-----|-----|
| 14 | 830.03.03.01.01 Bütçe Giderleri Hesabı | 100 |     |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı              |     | 100 |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı              | 100 |     |
|    | 830.03.03.01.02 Bütçe Giderleri Hesabı |     | 100 |
|    | 630.03.03.01.02 Giderler Hesabı        | 100 |     |
|    | 630 .03.03.01.02 Giderler Hesabı       |     | 100 |

**15 – İl Milli Eğitim personelinin ilaç bedeli olarak tahakkuk ettirilen 6.000.-YTL ödenek olmaması nedeni ile ödenememiştir.**

|    |                                                 |       |       |
|----|-------------------------------------------------|-------|-------|
| 15 | 630 Giderler Hesabı                             | 6.000 |       |
|    | 323 Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabı             |       | 6.000 |
|    | 831 Ödeneğine Mahsup Edilecek Harcamalar Hesabı | 6.000 |       |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |       | 6.000 |

**16 – Mardin Sağlık Kurumları 1 Nolu Döner Sermaye Muhasebe Biriminin hazine hissesi karşılığı verdiği 2.000.-YTL lik çek bütçe yılı geçtikten sonra karşılığı olmadığı için banka tarafından iade edilmiştir.**

|    |                                               |       |       |
|----|-----------------------------------------------|-------|-------|
| 16 | 630 Giderler Hesabı                           | 2.000 |       |
|    | 101 Alınan Çekler Hesabı (Tah.Çek)            |       | 2.000 |
|    | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 2.000 |       |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |       | 2.000 |

**17 - Kırıkkale Sağlık Kurumları 1 Nolu Döner Sermaye Muhasebe Biriminin 500.-YTL hazine hissesi borcuna karşılık 600.-YTL tahsil edilmiştir. Yanlışlık yılı geçtikten sonra fark edilerek iade yapılmak üzere emanete alınmıştır.**

|    |                                               |     |     |
|----|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 10 | 630 Giderler Hesabı                           | 100 |     |
|    | 333 Emanetler Hesabı                          |     | 100 |
|    | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 100 |     |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 100 |

**b) Alacak**

1 – Yıl sonunda gider hesabının borç bakiyesi 1.100.-YTL olduğu görülmüş olup, ilgili hesaplara aktararak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                      |       |       |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>630 Giderler Hesabı | 1.100 | 1.100 |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|

2- Memur (A)'ya ödenen 100.-YTL yurt içi geçici görev yolluğu sehven yurtiçi tedavi yolluğu olarak kaydedilmiş olup, gerekli düzeltme kaydı yapılmıştır.

|   |                                        |     |     |
|---|----------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 830.03.03.01.01 Bütçe Giderleri Hesabı | 100 |     |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı              |     | 100 |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı              | 100 |     |
|   | 830.03.03.01.02 Bütçe Giderleri Hesabı |     | 100 |
|   | 630.03.03.01.02 Giderler Hesabı        | 100 |     |
|   | 630 .03.03.01.02 Giderler Hesabı       |     | 100 |

## 69 FAALİYET SONUÇLARI

Faaliyet sonuçları hesap grubu, faaliyet dönemine ait gelir ve gider hesapları hesap gruplarında yer alan hesaplardan dönem faaliyet sonucunun üretilmesi için kullanılır.

### 690 FAALİYET SONUÇLARI HESABI

#### Hesabın niteliği

Faaliyet sonuçları hesabı, bir faaliyet dönemine ait gelir ve gider hesapları hesap gruplarında yer alan hesaplarda kayıtlı tutarlardan, dönem faaliyet sonucunun elde edilmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1 - Dönem sonunda indirim, iade ve iskontolar hesabının borç bakiyesi 1.100.-YTL olduğu görülmüş olup ilgili hesaplara aktararak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>610 İndirim, İade ve İskontolar Hesabı | 1.100 | 1.100 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

2 - Yıl sonunda giderler hesabının borç bakiyesi 1.100.-YTL olduğu görülmüş olup ilgili hesaplara aktararak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                      |       |       |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>630 Giderler Hesabı | 1.100 | 1.100 |
|---|------------------------------------------------------|-------|-------|

3 – (X) kurumu mevzuatı gereği faaliyet sonuçlarından 8.000.-YTL yasal yedek ayırmıştır.

|   |                                                            |       |       |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>540 Yasal Yedekler Hesabı | 8.000 | 8.000 |
|---|------------------------------------------------------------|-------|-------|

4 - Dönem sonunda faaliyet sonuçları hesabının alacak bakiyesinin 500.-YTL olduğu görülmüş olup ilgili hesaplara aktarılarak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                                             |     |     |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları Hesabı | 500 | 500 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Alacak**

1 – Dönem sonunda gelirler hesabının alacak bakiyesi 900.-YTL olduğu görülmüş olup ilgili hesaplara aktarılarak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                      |     |     |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 600 Gelirler Hesabı<br>690 Faaliyet Sonuçları Hesabı | 900 | 900 |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|

2 - Dönem sonunda faaliyet sonuçları hesabının borç bakiyesinin 1.500.-YTL olduğu görülmüş olup ilgili hesaplara aktarılarak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                                              |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları Hesabı<br>690 Faaliyet Sonuçları Hesabı | 1.500 | 1.500 |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

## **DOKUZUNCU BÖLÜM**

### **MALİYET HESAPLARINA İLİŞKİN İŞLEMLER**

#### **7 MALİYET HESAPLARI**

Kapsama dâhil kamu idarelerinden maliyet muhasebesi uygulayanlar, maliyet işlemleri için bu ana hesap grubunu Bakanlıkça (Gelir İdaresi Başkanlığı) yayımlanan Muhasebe Sistemi Uygulama Genel Tebliğlerine uygun olarak kullanırlar. Bu grupta oluşan sonuçlar, maliyet dönemi sonlarında faaliyet hesapları ana hesap grubundaki hesaplara veya bilanço hesaplarına aktarılır.

Maliyet hesapları, maliyeti oluşturan her türlü giderin izlenmesi için, Devlet Muhasebesi Standartları Kurulu tarafından belirlenen muhasebe ilkelerine göre sınıflandırılan gider hesaplarına paralel olacak şekilde sınıflandırılır.



## ONUNCU BÖLÜM

### BÜTÇE HESAPLARINA İLİŞKİN İŞLEMLER

#### 8 BÜTÇE HESAPLARI

Bütçe hesapları ana hesap grubu, kamu idarelerinin bütçe gelir ve bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırmaya uygun olarak izlenmesi ve bütçe uygulama sonuçlarının üretilmesi için kullanılır.

Bütçe hesapları ana hesap grubu; bütçe gelir hesapları, bütçe gelirlerinden ret ve iade hesapları, bütçe gider hesapları ve bütçe uygulama sonuçları hesap grupları şeklinde bölümlenir.

#### 80 BÜTÇE GELİR HESAPLARI

Bütçe gelir hesapları hesap grubu, nakden veya mahsuben tahsil edilen bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırmaya uygun olarak izlenmesi için kullanılır.

Bütçe gelir hesapları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

800 Bütçe Gelirleri Hesabı

805 Gelir Yansıtma Hesabı

##### Hesap grubuna ilişkin işlemler

Kapsama dâhil kamu idarelerinin bütçe gelirleri hesabı, Bakanlıkça belirlenen bütçe ekonomik sınıflandırmasına uygun olarak yardımcı hesaplara ayrılır.

Bütçe gelirleri yardımcı hesaplarına ait hata düzeltmeleri, yanlış kaydedilen yardımcı hesap kodundan düşülmek ve ilgili yardımcı hesap koduna eklenmek üzere düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile muhasebe kaydı yapılmak suretiyle gerçekleştirilir.

Bütçeyle ilgili olarak faaliyet hesapları veya bilanço hesaplarına kaydedilen tutarların gerek bütçe gelirleri hesabıyla gerekse bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabıyla ilişkilendirilmesinde gelir yansıtma hesabı kullanılır. Bütçe gelirleri hesabının bakiyesi ile bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabının bakiyesi arasındaki fark, gelir yansıtma hesabının bakiyesine eşittir.

Yabancı para cinsinden yapılan ödemelerde bankaca, kur değişimi dolayısıyla verilen talimattan daha az bir tutar aktarıldığı durumlarda, oluşan olumlu kur farkları her bir işlem için, gelirler hesabına kaydedilerek bütçe gelirleri hesabına yansıtma işlemi yapılır. Muhasebeleştirme belgesine yabancı para cinsinden yapılan ödemeye esas talimat ve ilgili hesap özet cetveli eklenir.

#### 800 BÜTÇE GELİRLERİ HESABI

##### Hesabın niteliği

Bütçe gelirleri hesabı, bütçe kanunu veya özel kanunları gereğince bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilatın izlenmesi için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

###### a) Alacak

1 - Kazan Muhasebe Birimi Muhasebe yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilen polis memuru B tahsil ettiği 200.-YTL tutarındaki trafik para cezasını yatırmıştır.

|   |                           |     |     |
|---|---------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı           | 200 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı       |     | 200 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı | 200 |     |
|   | 800 Bütçe Geliri Hesabı   |     | 200 |

2 - Memur (A)'nın kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı ve bütçeye gelir kaydedilmesi gereken 50.-YTL borcu nakden tahsil edilmiştir.

|   |                                 |    |    |
|---|---------------------------------|----|----|
| 2 | 100 Kasa Hesabı                 | 50 |    |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı |    | 50 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı       | 50 |    |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı      |    | 50 |

3 - Hayırsever bir vatandaş okul yapılması için Kızılcahamam Muhasebe Birimine 100.000.-YTL vezneye yatırmak suretiyle bağışlamıştır.

|   |                           |         |         |
|---|---------------------------|---------|---------|
| 3 | 100 Kasa Hesabı           | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı       |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı | 100.000 |         |
|   | 800 Bütçe Geliri Hesabı   |         | 100.000 |

4 – Bütçedeki ödeneğine dayanılarak Bağ-Kur Genel Müdürlüğüne verilmiş olan borç tutarından 500.000.-YTL anapara tahsil edilmiştir.

|   |                                             |         |         |
|---|---------------------------------------------|---------|---------|
| 4 | 102 Banka Hesabı                            | 500.000 |         |
|   | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hs |         | 500.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                   | 500.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                  |         | 500.000 |

5 – Vadesi bir yılın altına inmiş olan 20.000.-YTL için ana paraya eklenmemiş 750.-YTL faiz tutarı (500.-YTL si içinde bulunulan yıla ait 250.-YTL ise geçmiş yıllara ait) Kırıkkale Üniversitesinden tahsil edilmiştir.

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 5 | 102 Banka Hesabı                                 | 20.750 |        |
|   | 130 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı |        | 20.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |        | 500    |
|   | 181 Gelir Tahakkukları Hesabı                    |        | 250    |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                        | 750    |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                       |        | 750    |

**6 –** Hitit Vergi Dairesi tahsildarı (B) tahsil ettiği 600.-YTL gelir vergisini zimmetine geçirmiştir.

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 6 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı  | 600 |     |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |     | 600 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı        | 600 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |     | 600 |

**7 -** Basımı yapılarak Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimine teslim edilen madeni paraların toplamı 10.000.-YTL dir.

|   |                                              |        |        |
|---|----------------------------------------------|--------|--------|
| 7 | 100 Kasa Hesabı                              | 10.000 |        |
|   | 409 Uzun Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                    | 10.000 |        |
|   | 800 Bütçe Geliri Hesabı                      |        | 10.000 |

**8 -** Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimince dolaşımdan kaldırılan 2.000.-YTL değerindeki madeni parayı döner sermayeye verildiği ve döner sermayeden de 300.-YTL tahsilat yapıldığı görülmüştür.

|   |                                             |       |       |
|---|---------------------------------------------|-------|-------|
| 8 | 409 Uz. Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı | 2.000 |       |
|   | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı             |       | 2.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 2.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |       | 2.000 |
|   | 100 Kasa Hesabı                             | 300   |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                         |       | 300   |
|   |                                             |       |       |
|   |                                             |       |       |

|  |                            |     |     |
|--|----------------------------|-----|-----|
|  | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 300 |     |
|  | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |     | 300 |

**9 – Vatandaş (A), okul yapılması için bedelsiz olarak 100.000.-YTL değerindeki bir arsayı hazineye bağışlamıştır.**

|   |                             |         |         |
|---|-----------------------------|---------|---------|
| 9 | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı | 100.000 |         |
|   | 600 Gelirler Hesabı         |         | 100.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı   | 100.000 |         |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı  |         | 100.000 |

**10 - Okul yapımı için bağışlanıp önceki yıl bütçesine gelir kaydedilen ve yıl sonuna kadar harcanamayan ve emanetler hesabında devrettirilen 500.-YTL yeni yılda açılış kaydından sonra ilgili hesaplara aktarılmıştır.**

|    |                            |     |     |
|----|----------------------------|-----|-----|
| 10 | 333 Emanetler Hesabı       | 500 |     |
|    | 600 Gelirler Hesabı        |     | 500 |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 500 |     |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |     | 500 |

**11 - Hayırsever bir vatandaşın okul yapılması için bağışladığı 100.000.-YTL şartların oluşması nedeniyle ilgili mevzuatına göre iptal edilerek bütçeye gelir kaydedilmiştir.**

|    |                            |         |         |
|----|----------------------------|---------|---------|
| 11 | 600 Gelirler Hesabı        | 100.000 |         |
|    | 600 Gelirler Hesabı        |         | 100.000 |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 100.000 |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |         | 100.000 |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 100.000 |         |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  |         | 100.000 |

**12 – Irmak Vergi Dairesi mükellefi (A)’nın yatırdığı 500.-YTL gelir vergisinin yanlışlıkla kurumlar vergisi olarak tahsil etmiş olup, daha sonra yanlışlık fark edilerek gerekli düzeltme kaydı yapılmıştır.**

|    |                                             |     |     |
|----|---------------------------------------------|-----|-----|
| 12 | 800.01.01.02.01 Bütçe Gelirleri Hesabı(K.V) | 500 |     |
|    | 800.01.01.01.01 Bütçe Gelirleri Hesabı(GV)  |     | 500 |
|    | 120.01.01.02.01 Gel.Alacaklar Hesabı (K.V)  | 500 |     |
|    | 120.01.01.01.01 Gel.Alacaklar Hesabı(GV)    |     | 500 |

**b) Borç**

**1 - Mükellef (X), gelir vergisi borcuna karşılık Irmak Vergi Dairesi Müdürlüğüne 500.-YTL çek vermiş, bu çekin karşılıksız olduğu yılı içinde anlaşılmış olup, banka tarafından çek iade edilmiştir.**

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 1 | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı | 500 |     |
|   | 101 Alınan Çekler Hesabı         |     | 500 |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       | 500 |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı        |     | 500 |

**2 - Kırıkkale Sağlık Kurumları 2 Nolu Döner Sermaye Muhasebe Birimi, Kırıkkale Muhasebe Birimine hazine hissesi karşılığı olarak 500.-YTL çek vermiş, bu çekin karşılıksız olduğu yılı içinde anlaşılmış olup, banka tarafından çek iade edilmiştir.**

|   |                            |     |     |
|---|----------------------------|-----|-----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı        | 500 |     |
|   | 101 Alınan Çekler Hesabı   |     | 500 |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 500 |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  |     | 500 |

**3 - Müteahhit (B)'nin ihaleye katılmak için yatırdığı 500.-YTL geçici teminat yanlılıkla bütçe gelirleri hesabına alacak kaydedilmiştir. Yılı içinde yanlılık fark edilmiştir.**

**a) Tahakkuksuz bütçe geliri olarak,**

**b) Tahakkuklu bütçe geliri olarak,**

|   |   |                                     |     |     |
|---|---|-------------------------------------|-----|-----|
| 3 | a | 600 Gelirler Hesabı                 | 500 |     |
|   |   | 330 Alınan Depozito. ve Tem. Hesabı |     | 500 |
|   | a | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          | 500 |     |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           |     | 500 |
|   | b | 120 Gelirler den Alacaklar Hesabı   | 500 |     |
|   |   | 330 Alınan Depozito. ve Tem. Hesabı |     | 500 |

|  |                            |     |     |
|--|----------------------------|-----|-----|
|  | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 500 |     |
|  | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  |     | 500 |

4 - Okul yapımı için bağışlanan 1.000.-YTL'nin 500.-YTL si harcanmadığı için yıl sonunda gerekli hesaplara aktarılmıştır.

|   |                            |     |     |
|---|----------------------------|-----|-----|
| 4 | 600 Gelirler Hesabı        | 500 |     |
|   | 333 Emanetler Hesabı       |     | 500 |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı | 500 |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  |     | 500 |

5 – Yıl sonunda bütçe gelirleri hesabının alacak bakiyesi 700.-YTL olduğu görülmüş olup, ilgili hesaba aktarılmıştır.

|   |                                     |     |     |
|---|-------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          | 700 |     |
|   | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı |     | 700 |

#### 805 GELİR YANSITMA HESABI

##### Hesabın niteliği

Gelir yansıtma hesabı, faaliyet hesapları veya ilgili bilanço hesaplarına kaydedilen tutarların ilgisine göre bütçe gelirleri hesabı veya bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabına yansıtılması için kullanılır.

##### Hesabın işleyişi

###### a) Borç

1 - Kızılcahamam Muhasebe Birimi muhasebe yetkilisi mutemedi olarak görevlendirilen polis memuru (B), tahsil ettiği 200.-YTL tutarındaki trafik para cezasını yatırmıştır.

|   |                           |     |     |
|---|---------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı           | 200 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı       |     | 200 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı | 200 |     |
|   | 800 Bütçe Geliri Hesabı   |     | 200 |

2 - Kızılcahamam Muhasebe Birimi tahsildarı (B), 600.-YTL gelir vergisi tahsilatı yapmış olup yaptığı tahsilatı vezneye yatırmıştır.

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 2 | 100 Kasa Hesabı                  | 600 |     |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı |     | 600 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı        | 600 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı       |     | 600 |

3 - Memur (A)'nın kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı ve bütçeye gelir kaydedilmesi gereken 50.-YTL borcu nakden tahsil edilmiştir.

|   |                                 |    |    |
|---|---------------------------------|----|----|
| 3 | 100 Kasa Hesabı                 | 50 |    |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı |    | 50 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı       | 50 |    |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı      |    | 50 |

4 – Yıl sonunda gelir yansıtma hesabının alacak bakiyesi 500.-YTL olduğu görülmüş olup ilgili hesaba aktararak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                     |     |     |
|---|-------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 500 |     |
|   | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı |     | 500 |

**b) Alacak**

1- Mükellef (A)'ya ihracattan katma değer vergisi iadesi olarak 100.-YTL iade İrmak Vergi Dairesi tarafından yapılmıştır.

|   |                                               |     |     |
|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                           | 20  |     |
|   | 100 Kasa Hesabı                               | 80  |     |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı              |     | 100 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 20  |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 20  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     | 100 |     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                    |     | 100 |
|   |                                               |     |     |

2– Yıl sonunda gelir yansıtma hesabının borç bakiyesi 500.-YTL olduğu görülmüş olup ilgili hesaba aktararak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                                  |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı | 500 | 500 |
|---|------------------------------------------------------------------|-----|-----|

### 81 BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET VE İADE HESAPLARI

Bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesap grubu, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilattan mevzuatı gereğince yapılan ret ve iadelerin izlenmesi için kullanılır.

### 810 BÜTÇE GELİRLERİNDEN RET VE İADELER HESABI

#### Hesabın niteliği

Bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabı, bütçe geliri olarak nakden veya mahsuben yapılan tahsilattan mevzuatı gereğince yapılan ret ve iadelerin izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde bütçe gelirlerinden yapılacak ret ve iadeler, Bakanlıkça (Gelir İdaresi Başkanlığı) belirlenecek usul ve esaslara göre gerçekleştirilir.

Bütçe gelirleri hesabından yapılacak ret ve iadelerde; vergi dairelerinde “Düzeltilme Fişi”, diğer muhasebe birimlerinde “Düzeltilme ve İade Belgesi” düzenlenir. Bütçe gelirlerinden yapılacak ret ve iade işlemlerinde muhasebe işlem fişi muhasebeleştirme belgesi olarak kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1 - Mükellef (A)'ya ihracattan katma değer vergisi iadesi olarak 1.000.-YTL iade İrmak Vergi Dairesi tarafından yapılmıştır.

|   |                                                                                     |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630.10.01.04.01 Giderler Hesabı<br>103.02 Ver. Çek ve Gön.Em.Hesabı                 | 1.000 | 1.000 |
|   | 810.01.04.01.01 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hs.<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı | 1.000 | 1.000 |

2 – Mükellef (A) 100.-YTL borcunu vadesinden önce ödediği için 20.-YTL erken ödeme indirimi yapılmıştır.

|   |                                                                            |          |     |
|---|----------------------------------------------------------------------------|----------|-----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı<br>100 Kasa Hesabı<br>120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı | 20<br>80 | 100 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı | 20       | 20  |



|  |                            |     |     |
|--|----------------------------|-----|-----|
|  | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 100 |     |
|  | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |     | 100 |

**3 – Mükellef (A),** adına kayıtlı 300.-YTL gelir vergisi borcuna karşılık kendisinden 350.-YTL tahsil edilmiş olup yılı içinde yanlışlık fark edilerek gerekli düzeltme kayıtları yapılmıştır.

|   |                                               |    |    |
|---|-----------------------------------------------|----|----|
| 3 | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı              | 50 |    |
|   | 103 Ver. Çek ve Gön.Em.Hesabı                 |    | 50 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 50 |    |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |    | 50 |

**4 - Mükellef (X),** borcuna karşılık İrmak Vergi Dairesi Müdürlüğüne 500.-YTL çek vermiş, bu çekin karşılıksız olduğu daha sonra anlaşılmış olup, çek banka tarafından karşılığı olmadığı için yılı geçtikten sonra iade edilmiştir.

- a)** Çekle tahakkuklu bütçe geliri tahsilatı yapılmıştır.  
**b)** Çekle tahakkuksuz bütçe geliri tahsilatı yapılmıştır.

|   |   |                                               |     |     |
|---|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | a | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı              | 500 |     |
|   |   | 101 Alınan Çekler Hesabı                      |     | 500 |
|   |   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 500 |     |
|   | b | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 500 |
|   |   | 630 Giderler Hesabı                           | 500 |     |
|   |   | 101 Alınan Çekler Hesabı                      |     | 500 |
|   |   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 500 |     |
|   |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |     | 500 |

**5 –Kırıkkale Sağlık Kurumları 1 Nolu Döner Sermaye Muhasebe Biriminin** 300.-YTL borcuna karşılık kendisinden 350.-YTL tahsil edilmiş olup yanlışlık fark edilerek gerekli düzeltme kayıtları yapılmıştır.

|   |                                               |    |    |
|---|-----------------------------------------------|----|----|
| 5 | 630 Giderler Hesabı                           | 50 |    |
|   | 103 Ver. Çek ve Gön.Em.Hesabı                 |    | 50 |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 50 |    |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                     |    | 50 |

**6 - Mükellef (A)'ya ihracattan katma değer vergisi iadesi olarak verilen 1.000.-YTL yanlışlıkla gelir vergisi iadesi olarak kayıt edilmiştir.**

|   |                                                        |       |       |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|
| 6 | 630 Giderler Hesabı                                    | 1.000 |       |
|   | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı                       |       | 1.000 |
|   | 810.01.04.01.01 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hs. | 1.000 |       |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                              |       | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                              | 1.000 |       |
|   | 810.01.1.1.01 Bütçe Gel.Ret ve İadeler Hs              |       | 1.000 |

**7 – Şubat 2007 ayı maaşının tahakkuk toplamı 10.000.-YTL, gelir vergisi kesintisi 1.000.-YTL, damga vergisi kesintisi 100.-YTL, kefalet aidatı 5.-YTL, icra kesintisi 95.-YTL, emekli kesenekleri toplamı 2.000.-YTL ve özel gider indirimi 500.-YTL olup kalan tutar memurlar adına aktarılmıştır.**

|   |                                           |        |        |
|---|-------------------------------------------|--------|--------|
| 7 | 630 Giderler Hesabı                       | 10.000 |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                       | 500    |        |
|   | 361 Öd.Sos.Güvenlik Kes.Hesabı            |        | 2.000  |
|   | 600 Gelirler Hesabı                       |        | 1.100  |
|   | 333 Emanetler Hesabı                      |        | 95     |
|   | 362 Fon. ve Diğer Kamu İd. Ad.Yap.Tah.Hs. |        | 5      |
|   | 103 Ver. Çek ve Gön.Emir.Hesabı           |        | 7.300  |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                | 10.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                 |        | 10.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 | 1.100  |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                |        | 1.100  |
|   | 810 Bütçe Gelirlerden Ret ve İadeler Hs   | 500    |        |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 |        | 500    |
|   |                                           |        |        |

**b) Alacak**

**1 – Yıl sonunda bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabını borç bakiyesi 500.-YTL olduğu görülmüş olup ilgili hesaba aktarılarak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.**

|   |                                            |     |     |
|---|--------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı        | 500 |     |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hs. |     | 500 |

### **83 BÜTÇE GİDER HESAPLARI**

Bütçe gider hesapları hesap grubu, nakden veya mahsuben yapılan her türlü bütçe giderinin, ekonomik sınıflandırmaya uygun olarak izlenmesi için kullanılır.

Kapsama dâhil kamu idarelerinin bütçe gideri ödemeleri bu grup içinde açılacak bütçe giderleri, ödeneğine mahsup edilecek harcamalar, bütçeden mahsup edilecek ödemeler ve geçen yıl bütçe mahsupları hesaplarına kaydedilir.

Bütçe gider hesapları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

830 Bütçe Giderleri Hesabı

831 Ödeneğine Mahsup Edilecek Harcamalar Hesabı

833 Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı

834 Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabı

835 Gider Yansıtma Hesabı

#### **Hesap grubuna ilişkin işlemler**

Kapsama dâhil kamu idarelerinin bütçe gider hesapları, Bakanlıkça belirlenen bütçe ekonomik sınıflandırmasına uygun olarak yardımcı hesaplara ayrılır.

Bütçeyle ilgili olarak faaliyet hesapları veya bilanço hesaplarına kaydedilen tutarların, ilgisine göre bütçe giderleri hesabı, ödeneğine mahsup edilecek harcamalar hesabı, bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabı ve geçen yıl bütçe mahsupları hesabıyla ilişkilendirilmesinde gider yansıtma hesabı kullanılır. Maliyet hesaplarını kullanacak kamu idarelerinde maliyet hesaplarına kaydedilen tutarlardan bütçeyle ilgili olanların bütçe giderleri hesabı ile ilişkilendirilmesinde de yansıtma hesabı kullanılır. Bu durumda, maliyet hesaplarından giderler hesabına aktarılan tutarların yevmiye kaydında bütçe giderleri hesabına yer verilmez. Bütçe giderleri hesabı, ödeneğine mahsup edilecek harcamalar hesabı, bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabı ve geçen yıl bütçe mahsupları hesabının borç bakiyeleri toplamı ile gider yansıtma hesabının alacak bakiyesi her zaman birbirine eşittir.

Ödeneğine mahsup edilecek harcamalar hesabı ile bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabına borç kaydedilmiş tutarların bütçeleştirilmesinde bütçe giderleri hesabına borç, ödeneğine mahsup edilecek harcamalar hesabı veya bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabına alacak kaydı yapılır. Ancak, gider yansıtma işlemi yapılmaz. Bunun dışında, hesap düzeltmeleri de dâhil bütçe ile ilgili olarak faaliyet hesapları veya bilanço hesaplarına kaydedilen tüm giderlerin gider yansıtma işlemi yapılır.

Ödeneğine mahsup edilecek harcamalar hesabı ile bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabında kayıtlı tutarlara ilişkin ödenek gönderme belgeleri, malî yılın sonuna kadar muhasebe birimine gönderilerek bütçeleştirme işlemleri tamamlanır.

Yabancı para cinsinden yapılan ödemelerde bankaca, kur değişimi dolayısıyla verilen talimattan daha fazla bir tutar aktarıldığı durumlarda, doğan olumsuz kur farkları işlem tarihinde her bir işlem için giderler hesabına kaydedilerek bütçe giderleri hesabına yansıtma işlemi yapılır. Muhasebeleştirme belgesine yabancı para cinsinden yapılan ödemeye esas talimat ve ilgili hesap özet cetveli eklenir.

Bütçe gider hesapları hesap grubundaki hesaplara kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

### **830 BÜTÇE GİDERLERİ HESABI**

#### **Hesabın niteliği**

Bütçe giderleri hesabı, bütçe kanunu ve diğer kanunların verdiği yetkiye dayanılarak nakden veya mahsuben yapılan bütçe giderlerinin izlenmesi için kullanılır.

### Hesaba ilişkin işlemler

Yılı bütçe kanunundaki tertibine uygun olarak bütçeye gider kaydıyla ödenecek veya gönderilecek paralar ile yapılacak mahsuplar için ödeme emri belgesine, ödemesi yapılacak giderin çeşidine ve alım şekline göre Merkezi Yönetim Harcama Belgeleri Yönetmeliğinin ilgili maddelerinde belirtilen ve özel mevzuatında öngörülen belgeler bağlanır.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Samsun Muhasebe Birimi tarafından İpek Eczanesine 6.000.-YTL ilaç gideri ödenmiştir.

|   |                                              |       |       |
|---|----------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                          | 6.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                          |       | 45    |
|   | 103.02 Verilen Çekler ve Gön.Emirleri Hesabı |       | 5.955 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                    | 45    |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                   |       | 45    |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 6.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |       | 6.000 |

2 – Kırıkkale İl Milli Eğitim Müdürlüğünün personelinin ilaç bedeli olarak tahakkuk ettirilen 6.000.-YTL İpek Eczanesinin müracaat etmemesi nedeni ile ödenememiştir.

|   |                             |       |       |
|---|-----------------------------|-------|-------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı         | 6.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı         |       | 45    |
|   | 320 Bütçe Emanetleri Hesabı |       | 5.955 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı  | 6.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı   |       | 6.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı   | 45    |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı  |       | 45    |

3 - Muhakemat memuru (A)'ya verilen 350.-YTL lik iş avansının tamamı harcama yetkilisi mutemedi tarafından mahsup edilmiştir.

|   |                                  |     |     |
|---|----------------------------------|-----|-----|
| 3 | 630 Giderler Hesabı              | 350 |     |
|   | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı |     | 350 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı       | 350 |     |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı        |     | 350 |

**4 – Maliye Bakanlığından verilen emir üzerine Keskin Muhasebe Birimince ödenmesi gereken 100.-YTL tutarındaki tedavi gideri Kırıkkale Muhasebe Birimince ödenmiştir.**

|   |                                              |     |     |
|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 630 Giderler Hesabı                          | 100 |     |
|   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |     | 100 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 100 |     |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |     | 100 |

**5 – Dış mali borç hesaplarında yer alan 50.000 Avroluk tutarın 10.000 Avroluk kısmının vadesi dolmuş olup, 1000 Avroluk faizi ile birlikte ödenmiştir. Faizin 200 Avrosu geçmiş yıllara aittir. (1 Avro=1.63.-YTL)**

|   |                               |        |        |
|---|-------------------------------|--------|--------|
| 5 | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı   | 16.300 |        |
|   | 481 Gider Tahakkukları Hesabı | 1.304  |        |
|   | 630 Giderler Hesabı           | 326    |        |
|   | 106 Döviz Gönderme Em.Hesabı  |        | 17.930 |
|   | 830 Bütçe Gideri Hesabı       | 1.630  |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı     |        | 1.630  |

**6 – Hazine müsteşarlığınca ödeneğine dayanılarak Bağ-Kur Genel Müdürlüğüne 500.000.-YTL borç verilmiştir.**

|   |                                                 |         |         |
|---|-------------------------------------------------|---------|---------|
| 6 | 132 Kurumca Verilen Borçlardan Alacaklar Hesabı | 500.000 |         |
|   | 103.02 Verilen Çekler ve Gön.Emirleri Hesabı    |         | 500.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                      | 500.000 |         |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |         | 500.000 |

**7 – Hazinece, ödeneğine dayanılarak (A) döner sermaye işletmesinin banka hesabına sermaye olarak 1.000.-YTL aktarılmıştır.**

|   |                                                     |       |       |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 7 | 242 Döner Sermayeli Kuruluşlara Yatırılan Serm. Hs. | 1.000 |       |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön.Em. Hesabı                |       | 1.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                          | 1.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                           |       | 1.000 |

**8 - Milli Eğitim Müdürlüğünün bütçeleştirilecek borçlar hesabına kayıt edilmiş olan 6.000.-YTL posta giderinin ödeneği geldiği için ilgiliye ödenmiştir.**

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 8 | 322 Bütçeleştirilecek Borçlar Hesabı | 6.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                  |       | 45    |
|   | 103 Verilen Çek ve Gön.Em.Hesabı     |       | 5.955 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı           | 6.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı            |       | 6.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı            | 45    |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı           |       | 45    |

**9 - Milli Eğitim Müdürlüğünün bütçeleştirilmiş borçlar hesabına kayıt edilmiş olan 6.000.-YTL ilaç giderinin ödeneği geldiği için ilgiliye ödenmiştir.**

|   |                                          |       |       |
|---|------------------------------------------|-------|-------|
| 9 | 323 Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabı      | 6.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                      |       | 45    |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gön.Em.Hesabı      |       | 5.955 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı               | 6.000 |       |
|   | 831 Öd.Mahsup Edilecek Harcamalar Hesabı |       | 6.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                | 45    |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı               |       | 45    |

**10 -Dolaşımdan kaldırılan 2.000.-YTL değerindeki madeni para, Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimince, döner sermayeye verildiği ve döner sermayeden 300.-YTL tahsilat yapılmıştır.**

|    |                                             |       |       |
|----|---------------------------------------------|-------|-------|
| 10 | 409 Uz. Vadeli Diğer İç Mali Borçlar Hesabı | 2000  |       |
|    | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı             |       | 2.000 |
|    | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 2.000 |       |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |       | 2.000 |
|    | 100 Kasa Hesabı                             | 300   |       |
|    | 600 Gelirler Hesabı                         |       | 300   |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                   | 300   |       |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                  |       | 300   |

**11 –** Dünya Bankasından alınan borçla ilgili olarak peşin ödenen 500 dolar için tahakkuk işlemi tamamlanarak muhasebe fişi muhasebe birimine gelmiştir.(1\$= 1,30.-YTL)

|    |                                              |     |     |
|----|----------------------------------------------|-----|-----|
| 11 | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 650 |     |
|    | 833 Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı |     | 650 |

**12 –** Genel bütçe gelirlerinden mahalli idarelere 2.000.-YTL pay aktarılmıştır.

|    |                                   |       |       |
|----|-----------------------------------|-------|-------|
| 12 | 630 Giderler Hesabı               | 2.000 |       |
|    | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı |       | 2.000 |
|    | 830 Bütçe Giderleri Hesabı        | 2.000 |       |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı         |       | 2.000 |

**13 –** Polatlı Muhasebe Birimi tarafından yapılan harç tahsilatından meslek odaları için 500.-YTL meslek odaları payı ayrılmıştır.

|    |                            |     |     |
|----|----------------------------|-----|-----|
| 13 | 630 Giderler Hesabı        | 500 |     |
|    | 333 Emanetler Hesabı       |     | 500 |
|    | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 500 |     |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |     | 500 |

**14 -** Vatandaş (A), okul yapılması için bedelsiz olarak hazineye bağışladığı 100.000.-YTL değerindeki arsayı okul yapılmaması üzerine geri istemiştir.

|    |                             |         |         |
|----|-----------------------------|---------|---------|
| 14 | 630 Giderler Hesabı         | 100.000 |         |
|    | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı |         | 100.000 |
|    | 830 Bütçe Giderleri Hesabı  | 100.000 |         |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı   |         | 100.000 |

**15-** Memur (A)'ya ödenen 100.-YTL yurt içi geçici görev yolluğu sehven yurtiçi tedavi yolluğu olarak kaydedilmiş olup, gerekli düzeltme kaydı yapılmıştır.

|    |                                        |     |     |
|----|----------------------------------------|-----|-----|
| 15 | 830.03.03.01.01 Bütçe Giderleri Hesabı | 100 |     |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı              |     | 100 |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı              | 100 |     |
|    | 830.03.03.01.02 Bütçe Giderleri Hesabı |     | 100 |
|    | 630.03.03.01.02 Giderler Hesabı        | 100 |     |
|    | 630 .03.03.01.02 Giderler Hesabı       |     | 100 |

**b) Alacak**

1- Öğretmen (A)'ya 200.-YTL fazla maaş ödendiği fark edilmiş olup, ilgili adına kişilerden alacaklar hesabına alındıktan sonra bakanlıktan tahakkukun iptali sonucu yersiz ödenen tutarın ödeneğine iadesi istenmiştir.

|   |                                   |     |     |
|---|-----------------------------------|-----|-----|
| 1 | 600 Gelirler Hesabı               | 200 |     |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı   |     | 200 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı   | 200 |     |
|   | 630 Giderler Hesabı               |     | 200 |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı         | 200 |     |
|   | 830 Bütçe Gideri Hesabı           |     | 200 |
|   | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı | 200 |     |
|   | 905 Ödenekli Giderler Hesabı      |     | 200 |

2 - Yapılmakta olan okul binası için 15.000.-YTL fazla ödeme yapıldığı anlaşılmış olup bunun üzerine Bakanlıktan tahakkuk iptali nedeniyle ödeneğine iade edilmesi gerektiği bildirilmiştir. Ödeneğine iade işlemine ilişkin Bakanlıktan talimat gelmeden kişilerden alacaklar hesabına alınmıştır.

|   |                                       |        |        |
|---|---------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 600 Gelirler Hesabı                   | 15.000 |        |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı       |        | 15.000 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı       | 15.000 |        |
|   | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı |        | 15.000 |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı             | 15.000 |        |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı            |        | 15.000 |
|   | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı     | 15.000 |        |
|   | 905 Ödenekli Giderler Hesabı          |        | 15.000 |



3 – Yıl sonunda bütçe giderleri hesabının borç bakiyesi 900.-YTL, olduğu görülmüş olup ilgili hesaba aktararak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                                   |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı<br>830 Bütçe Giderleri Hesabı | 900 | 900 |
|---|-------------------------------------------------------------------|-----|-----|

### 831 ÖDENEĞİNE MAHSUP EDİLECEK HARCAMALAR HESABI

#### Hesabın niteliği

Ödeneğine mahsup edilecek harcamalar hesabı; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde, bir taahhüde ve harcama talimatına dayanmayan giderlere ilişkin olup Bakanlıkça belirlenecek ekonomik kodlardan yapılan ve bütçede ödeneği öngörülmüş olmakla birlikte, olduğu yer ve zamanda ödeneğinin bulunmaması nedeniyle ödenemeyen tutarların izlenmesi için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1 – İl Milli Eğitim personelinin ilaç bedeli olarak tahakkuk ettirilen 6.000.-YTL ödenek olmaması nedeni ile ödenememiştir.

|   |                                                                              |       |       |
|---|------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı<br>323 Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabı                   | 6.000 | 6.000 |
|   | 831 Ödeneğine Mahsup Edilecek Harcamalar Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı | 6.000 | 6.000 |

##### b) Alacak

1 - Milli Eğitim Müdürlüğünün bütçeleştirilmiş borçlar hesabına kayıt edilmiş olan 6.000.-YTL ilaç giderinin ödeneği geldiği için ilgiliye ödenmiştir

|   |                                                                                                   |       |             |
|---|---------------------------------------------------------------------------------------------------|-------|-------------|
| 1 | 323 Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gön.Em.Hesabı | 6.000 | 45<br>5.955 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>831 Öd.Mah. Edilecek Harcamalar Hesabı                              | 6.000 | 6.000       |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                           | 45    | 45          |

### 833 BÜTÇEDEN MAHSUP EDİLECEK ÖDEMELER HESABI

#### Hesabın niteliği

Bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabı; 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanun kapsamında, herhangi bir dış finansman anlaşmasının yürürlüğe girmesini sağlayacak kanuni düzenlemelerin tamamlanmasına kadar, anlaşma gereğince peşin ödenmesi gereken komisyon, ücret, garanti ücreti ve benzeri giderler ile vadesinde ödenmediği takdirde gecikme faizi doğuracak devlet iç malî borcu ve devlet dış malî borcuna ilişkin faiz giderleri, ödeneğinin yılı bütçesinde bulunmasına rağmen tahakkuk işlemlerinin tamamlanamadığı durumlar ile bütçe kanununda bu hesaba kaydedilmesi öngörülen işlemlerin muhasebeleştirilmesi için kullanılır.

Bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabı, genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinde kullanılmaz.

### Hesabın işleyişi

#### a) Borç

1 – Avrupa Birliğinden alınacak borçla ilgili olarak anlaşma yürürlüğe girinceye kadar peşin ödenmesi gereken 10.000 Avro gider yapılmıştır.(1 Avro=1,30.-YTL)

|   |                                              |        |        |
|---|----------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                          | 13.000 |        |
|   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı           |        | 13.000 |
|   | 833 Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı | 13.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |        | 13.000 |

2 - Vadesinde ödenmediği takdirde gecikme faizi doğuracak devlet iç malî borcu kapsamındaki 30.000.-YTL yılı bütçesinde öngörülen ödeneğine bağlı kalmak ve aynı yıl içinde ödeneğine mahsup edilmek kaydıyla ödenmiştir.

|   |                                                |        |        |
|---|------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                            | 30.000 |        |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı |        | 30.000 |
|   | 833 Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı   | 30.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |        | 30.000 |

3 - Vadesinde ödenmediği takdirde gecikme faizi doğuracak risk hesabı kapsamındaki 30.000.-YTL tutarındaki devlet dış borçları ödenmesi için bütçeden risk hesabına aktarılmıştır. Bankadan gelen banka hesap özet cetveline göre risk hesabına aktarıldığı bildirilmiştir.

|   |                                                |        |        |
|---|------------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                            | 30.000 |        |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs.    |        | 30.000 |
|   | 833 Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı   | 30.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |        | 30.000 |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hesabı | 30.000 |        |
|   | 102 Banka Hesabı                               |        | 30.000 |

|  |                      |        |        |
|--|----------------------|--------|--------|
|  | 102 .04 Banka Hesabı | 30.000 |        |
|  | 339 Risk Hesabı      |        | 30.000 |

4 - Yılı bütçe kanununda 30.000.-YTL ’nin bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabında kaydı suretiyle ödenebileceği hükme bağlanmıştır.

|   |                                              |        |        |
|---|----------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 630 Giderler Hesabı                          | 30.000 |        |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs.  |        | 30.000 |
|   | 833 Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı | 30.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |        | 30.000 |

5 - Avrupa Birliğinden alınacak borçla ilgili olarak anlaşma yürürlüğe girinceye kadar peşin ödenmesi gereken 10.000 Avro gider 833.03.05.06.03 ayrıntı koduna yazılması gerekirken 833.04.01.01.02 ayrıntı koduna yazılmıştır. (1 Avro=1,30.-YTL)

|   |                                                  |        |        |
|---|--------------------------------------------------|--------|--------|
| 5 | 833.03.05.06.03 Büt.Mahsup Edilecek Ödemeler Hs. | 13.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                        |        | 13.000 |
|   | 630 Giderler Hesabı                              | 13.000 |        |
|   | 630 Giderler Hesabı                              |        | 13.000 |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                        | 13.000 |        |
|   | 833.04.01.01.02 Büt.Mahsup Edilecek Ödemeler Hs. |        | 13.000 |

#### **b) Alacak**

1 – Anlaşma yürürlüğe girmesinden sonra bütçeleştirme işlemi tamamlanarak belgeleri ilgili muhasebe birimine gelmiştir.

|   |                                              |        |        |
|---|----------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                   | 13.000 |        |
|   | 833 Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı |        | 13.000 |

#### **834 GEÇEN YIL BÜTÇE MAHSUPLARI HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Geçen yıl bütçe mahsupları hesabı, mahsup dönemine aktarılan ön ödemelerden bütçe giderine dönüşenlerin izlenmesi için kullanılır.

##### **Hesaba ilişkin işlemler**

Malî yıl içinde kamu görevlilerine veya harcama yetkilisi mutemetlerine bütçedeki ödeneğine dayanılarak verilen avanslar ile açılan kredilere ait mal teslim edildiği veya hizmet o yıl sonuna kadar yapıldığı hâlde, herhangi bir nedenle mahsup belgeleri yılı geçtikten sonra verilenler veya mahsup belgeleri yılı içinde verildiği hâlde muhasebe birimlerince inceleme işinin sona ermemesi dolayısıyla mahsup dönemine aktarılmış olan tutarlar, muhasebe birimlerince, geçen yıl bütçe mahsupları hesabına kaydedilmek suretiyle mahsup dönemi sonuna kadar kapatılır ve geçen yıla ait bütçenin ilgili bütçe tertibiyle ilişkilendirilir. Söz konusu tutarlar mahsup döneminin sonunda ilgili yıl bütçe giderleri içinde raporlanır.

#### **Hesabın işleyişi**

##### **a) Borç**

**1** - Yahşihan Muhasebe Birimi tarafından memur (A)'ya verilen ve mahsup dönemine aktarılan 40.-YTL lik harcama yetkilisi mutemet avansı mahsup döneminde kapatılmıştır.

|   |                                        |    |    |
|---|----------------------------------------|----|----|
| 1 | 630 Giderler Hesabı                    | 40 |    |
|   | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krd.Hesabı     |    | 40 |
|   | 834 Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabı  | 40 |    |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı              |    | 40 |
|   | 907 Mahsup Dön.Ak.Ödenekler Hesabı     | 40 |    |
|   | 906 Mahsup Dön.Ak.Kul.Ödenekler Hesabı |    | 40 |

**2** - Yahşihan Muhasebe Birimi tarafından memur (A)'ya verilen 400.-YTL lik harcama yetkilisi mutemet avansı mahsup döneminde kapatılırken akaryakıt ve yağ alımı yerine elektrik alımı olarak kapatıldığı görülmüş olup, gerekli düzeltme kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                   |     |     |
|---|---------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 834.03.02.03.03 Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabı | 400 |     |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                         |     | 400 |
|   | 630 Giderler Hesabı                               | 400 |     |
|   | 630 Giderler Hesabı                               |     | 400 |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                         | 400 |     |
|   | 834.03.02.03.02 Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hs.    |     | 400 |

##### **b) Alacak**

**1** – Mahsup dönemi sonunda geçen yıl bütçe mahsupları hesabının borç bakiyesi 1.000.-YTL olup, ilgili hesaba aktarılmıştır.

|   |                                       |       |       |
|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 835 Gider Yansıtma Hesabı             | 1.000 |       |
|   | 834 Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabı |       | 1.000 |

### 835 GİDER YANSITMA HESABI

#### Hesabın niteliği

Gider yansıtma hesabı; giderler hesabı veya ilgili bilanço hesabı ile maliyet hesaplarını kullanan idarelerde maliyet hesaplarına kaydedilen tutarların, bütçe giderleri hesabı, ödeneğine mahsup edilecek harcamalar hesabı, bütçeden mahsup edilecek ödemeler hesabı ve geçen yıl bütçe mahsupları hesabına yansıtılması için kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Alacak

1 – Kırıkkale Muhasebe Birimi tarafından İpek Eczanesine 6.000.-YTL ilaç gideri ödenmiştir.

|   |                            |       |       |
|---|----------------------------|-------|-------|
| 1 | 630 Giderler Hesabı        | 6.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı        |       | 45    |
|   | 100 Kasa Hesabı            |       | 5.955 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı  | 45    |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |       | 45    |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı | 6.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı  |       | 6.000 |

2 - Yahşihan Muhasebe Birimi tarafından memur A'ya verilen 40.-YTL lik harcama yetkilisi mutemet avansı mahsup döneminde kapatılmıştır.

|   |                                       |    |    |
|---|---------------------------------------|----|----|
| 2 | 630 Giderler Hesabı                   | 40 |    |
|   | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krd.Hesabı    |    | 40 |
|   | 834 Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabı | 40 |    |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı             |    | 40 |
|   | 907 Mah.Dön.Ak.Ödenekler Hesabı       | 40 |    |
|   | 906 Mah.Dön.Ak.Kul.Ödenekler Hesabı   |    | 40 |

3 – Avrupa Birliğinden alınacak borçla ilgili olarak anlaşma yürürlüğe girinceye kadar peşin ödenmesi gereken 10.000 Avro gider yapılmıştır.(1 Avro=1,30.-YTL)

|   |                                    |        |        |
|---|------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                | 13.000 |        |
|   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı |        | 13.000 |

|  |                                              |        |        |
|--|----------------------------------------------|--------|--------|
|  | 833 Bütçeden Mahsup Edilecek Ödemeler Hesabı | 13.000 |        |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı                    |        | 13.000 |

4 – İl Milli Eğitim personelinin ilaç bedeli olarak tahakkuk ettirilen 6.000.-YTL ödenek olmaması nedeni ile ödenememiştir.

|   |                                                 |       |       |
|---|-------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 630 Giderler Hesabı                             | 6.000 |       |
|   | 323 Bütçeleştirilmiş Borçlar Hesabı             |       | 6.000 |
|   | 831 Ödeneğine Mahsup Edilecek Harcamalar Hesabı | 6.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                       |       | 6.000 |

**b) Borç**

1 - Yahşihan Muhasebe Birimi tarafından memur (A)'ya verilen 40.-YTL lik harcama yetkilisi mutemet avansı mahsup döneminde kapatılırken akaryakıt ve yağ alımı yerine elektrik alımı olarak kapatıldığı görülmüş olup, gerekli düzeltme kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                   |    |    |
|---|---------------------------------------------------|----|----|
| 1 | 834.03.02.03.03 Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabı | 40 |    |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                         |    | 40 |
|   | 630 Giderler Hesabı                               | 40 |    |
|   | 630 Giderler Hesabı                               |    | 40 |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                         | 40 |    |
|   | 834.03.02.03.02 Geçen Yıl Bütçe Mah.Hs.           |    | 40 |

2 – Mahsup dönemini izleyen ayın ilk iş gününde geçen yıl bütçe mahsupları hesabının borç bakiyesi 1.000.-YTL olup ilgili hesaba aktarılmıştır.

|   |                                       |       |       |
|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 835 Gider Yansıtma Hesabı             | 1.000 |       |
|   | 834 Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabı |       | 1.000 |

3 - Yıl sonunda bütçe uygulama sonucunun üretilmesinden sonra gider yansıtma hesabının alacak bakiyesinin 1.500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                     |       |       |
|---|-------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 835 Gider Yansıtma Hesabı           | 1.500 |       |
|   | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı |       | 1.500 |

## 89 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI

Bütçe uygulama sonuçları hesap grubu, bütçe gelir ve bütçe gider hesapları hesap grupları ile bütçe gelirlerinden ret ve iade hesapları hesap grubunda yer alan hesaplardan bütçe uygulama sonuçlarının üretilmesi için kullanılır.

### 895 BÜTÇE UYGULAMA SONUÇLARI HESABI

#### Hesabın niteliği

Bütçe uygulama sonuçları hesabı, bir bütçe yılına ait bütçe gelir ve bütçe gider hesapları hesap grupları ile bütçe gelirlerinden ret ve iade hesapları hesap grubunda yer alan hesaplarda kayıtlı tutarlardan bütçe uygulama sonuçlarının elde edilmesi için kullanılır.

Bütçe uygulama sonuçları hesabı, bütçe uygulama sonuçlarının üretilmesinden sonra yansıtma hesapları ile karşılıklı olarak kapatılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç

1 – Yıl sonunda bütçe giderleri hesabının borç bakiyesi 900.-YTL, olduğu görülmüş olup ilgili hesaba aktararak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                     |     |     |
|---|-------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı | 900 |     |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı          |     | 900 |

2 – Dönem sonunda bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabını borç bakiyesi 500.-YTL olduğu görülmüş olup ilgili hesaba aktararak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                               |     |     |
|---|-----------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı           | 500 |     |
|   | 810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı |     | 500 |

3 – Bütçe uygulama sonucunun üretilmesinden sonra, gelir yansıtma hesabının borç bakiyesi 500.-YTL olduğu görülmüş olup, ilgili hesaba aktararak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                     |     |     |
|---|-------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı | 500 |     |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           |     | 500 |

##### b) Alacak

1 – Dönem sonunda bütçe gelirleri hesabının alacak bakiyesi 700.-YTL olduğu görülmüş olup ilgili hesaba aktarılmıştır.

|   |                                                                   |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı<br>895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı | 700 | 700 |
|---|-------------------------------------------------------------------|-----|-----|

2- Yıl sonunda bütçe uygulama sonucunun üretilmesinden sonra gider yansıtma hesabının alacak bakiyesinin 900.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                  |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 835 Gider Yansıtma Hesabı<br>895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı | 900 | 900 |
|---|------------------------------------------------------------------|-----|-----|

3 – Bütçe uygulama sonucunun üretilmesinden sonra, gelir yansıtma hesabının alacak bakiyesi 500.-YTL olduğu görülmüş olup, ilgili hesaba aktarılarak yıl sonu kayıtları yapılmıştır.

|   |                                                                  |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı | 500 | 500 |
|---|------------------------------------------------------------------|-----|-----|



## ONBİRİNCİ BÖLÜM

### NAZIM HESAPLARA İLİŞKİN HESAP VE İŞLEMLER

#### 9 NAZIM HESAPLAR

Nazım hesaplar ana hesap grubu; varlık, kaynak, gelir ve gider hesaplarında izlenmeyen ve muhasebenin sadece bilgi verme görevi yüklediği işlemler ile idarenin muhasebe disiplini altında toplanması istenen işlemleri ve gelecekte doğması muhtemel hak ve yükümlülüklerin izlenmesi için kullanılır.

Nazım hesaplar ana hesap grubu; ödenek hesapları, nakit dışı teminat ve kişilere ait menkul kıymet hesapları, taahhüt hesapları, verilen garantiler, değerli kâğıt ve özel tahakkuk hesapları, dış borçlanmaya ilişkin nazım hesaplar ile genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinin Bakanlığın uygun görüşü üzerine kendi yönetim ve bilgi ihtiyaçlarına uygun olarak açacakları diğer nazım hesap gruplarından oluşur.

#### 90 ÖDENEK HESAPLARI

Ödenek hesapları hesap grubu, bütçe ödenekleri, muhasebe birimlerine gelen ödenekler ve bunlardan yapılan kullanım ve tenkisler ile mahsup dönemine aktarılan ödeneklerin izlenmesi için kullanılır.

Ödenek hesapları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı

901 Bütçe Ödenekleri Hesabı

902 Bütçe Ödenek Hareketleri Hesabı

903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı

904 Ödenekler Hesabı

905 Ödenekli Giderler Hesabı

906 Mahsup Dönemine Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hesabı

907 Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabı

#### Hesap grubuna ilişkin işlemler

##### a) Bütçe ödeneklerinin kamu idareleri merkez muhasebe birimlerince izlenmesi;

Kesin hesabın çıkarılmasına esas olacak şekilde, ödenek işlemlerinin ilgili ödenek hesaplarının belirlenen yardımcı hesaplarına göre kayıtlara alınarak muhasebeleştirilmesi ve takibi tek muhasebe birimi olan kamu idarelerinde bu muhasebe birimlerince, birden fazla muhasebe birimi olan kamu idarelerinde merkez muhasebe birimlerince yapılır. Ödenek hareketlerine ilişkin işlemler, birden fazla muhasebe birimi olan kamu idarelerince merkez muhasebe birimlerine diğer kamu idarelerince muhasebe birimlerine bildirilir ve bu muhasebe birimlerince, gönderilecek bütçe ödenekleri hesabı, bütçe ödenekleri hesabı ve bütçe ödenek hareketleri hesabı kullanılmak suretiyle izlenir. Bu hesaplar, birden fazla muhasebe birimi olan kamu idarelerinde, merkez muhasebe birimleri dışındaki muhasebe birimlerinde kullanılmaz.

Birden fazla muhasebe birimi olan kamu idarelerinde merkez muhasebe birimlerince, diğer kamu idarelerinde muhasebe birimlerince ödenek hareketlerine ilişkin; bütçe kanunu ile verilen ödenekler, varsa bütçe kanunu ile yapılan kesintiler, geçen yıldan devredip ilgili kamu idarelerince ödenek kaydedilmesi bildirilen tutarlar, yılı içinde yapılan kurum içi ve kurum dışı ödenek aktarmaları ile yedek ödenekten yapılan ödenek aktarmalarından doğan ekleme ve düşmeler, yılı içinde eklenen

veya iptal edilen ödenekler, yılı içinde özel gelirler ile şartlı bağış ve yardımlardan dolayı tahsis edilen özel ödenekler, kamu idareleri merkez birimlerinde kullanılan ödenekler ile merkez dışı birimlerde kullanılmak üzere gönderilen ödenekler, yılı içinde veya yıl sonunda muhasebe birimlerinde kullanılmayarak tenkis edilen ödenekler ile mevzuatı gereğince ertesi yıla devreden ödenekler, yılı içinde kullanılmadığı için iptal edilen ödenekler yardımcı hesaplar itibarıyla muhasebe kayıtlarına alınır. Belirtilen kayıtlar tamamlanıp geçici mizanın düzenlenmesinden sonra, dönem sonunda ilgili hesaplar kapatılır.

**b) Kamu idareleri merkez birimlerinde kullanılan ödeneklerin hesaplara alınması;**

Kamu idareleri merkez birimlerinin harcamalarına ilişkin olarak harcama yetkilileri tarafından düzenlenmiş ödenek gönderme belgesine göre gerekli kayıtlar yapılır.

Kamu idareleri merkez birimlerinin önceden ödenek gönderme belgesi düzenlenmemiş harcamalarına ilişkin ödeme emri belgesi tutarları; merkez veya ilgili muhasebe birimince bütçe gideri olarak kaydedilmeden önce, bir taraftan bütçe ödenek hareketleri hesabı ve gönderilecek bütçe ödenekleri hesabına, diğer taraftan kullanılacak ödenekler hesabı ve ödenekler hesabına kaydedilir. Bu kayıt yapıldıktan sonra, bütçe giderlerine ilişkin muhasebe kayıtları yapılır.

**c) Ödeneklerin kamu idareleri merkez dışı birimlerine dağıtımı;**

Bütçe ödeneklerinin kamu idareleri merkez dışı birimlerine dağıtımı “Ödenek Gönderme Belgesi” ve “Ödenek Gönderme Belgesi İcmali” ile yapılır. Kamu idarelerinde ödenek gönderilmesine ilişkin esas ve usulleri belirlemeye Maliye Bakanı yetkilidir.

Ödenekler, kurumsal sınıflandırmanın aynı düzeyindeki birimlere fonksiyonel, finansman veya ekonomik sınıflandırmadaki farklılıklara bakılmaksızın aynı ödenek gönderme belgesi ile gönderilir. Kurumsal sınıflandırmanın ikinci, üçüncü veya dördüncü düzeyinde farklılık gösteren ödeneklerle ilgili harcama yetkisinin, aynı harcama yetkilisi tarafından imzalanan ödenek gönderme belgesi ile devredilmesi hâlinde söz konusu ödenekler de sınıflandırmadaki farklılıklara bakılmaksızın aynı ödenek gönderme belgesi ile gönderilebilir. Bu durumda, kurumsal sınıflandırmanın her farklı düzeyi itibarıyla ara toplamaları alınır.

**c) Ödenek kullanımlarının merkez ve merkez dışı muhasebe birimlerinde izlenmesi;**

Kamu idarelerinin gerek merkez birimlerinde kullanılacak ödenekler ve gerekse merkez dışı birimlerinde kullanılacak ödeneklerin alınması ve kullanılması ile tenkis edilme işlemleri, birden fazla muhasebe birimi olan kamu idarelerinde merkez ve merkez dışı muhasebe birimlerinde, diğer kamu idarelerinde ilgili muhasebe birimince; kullanılacak ödenekler hesabı, ödenekler hesabı, ödenekli giderler hesabı, mahsup dönemine aktarılan kullanılacak ödenekler hesabı ve mahsup dönemine aktarılan ödenekler hesabının kullanılması suretiyle izlenir.

Merkez dışı birimlere aktarılan ödeneklere ilişkin olarak alınan ödenek gönderme belgelerinde; gönderilen muhasebe biriminin adı ve kodunun doğru olup olmadığı, rakam ve yazı ile yazılan tutarların birbirine uygun olup olmadığı gibi hususlar ilgili muhasebe birimince kontrol edilir. Tespit edilen noksanlıklar merkez muhasebe birimi ile temas kurularak giderilir.

Alınan ödenekler belge aslına dayanılarak muhasebe işlem fişi ile muhasebeleştirilir. Alınan ödeneklere ilişkin ödenek gönderme belgesi, muhasebe işlem fişinin Sayıştaya gönderilecek nüshasına eklenir, aslının fotokopisi ise onaylanarak tahakkuk daireleri itibarıyla muhasebe biriminde dosyalanır.

Malî yıl sonunda, tenkisler yapıldıktan sonra muhasebe birimlerine gelen ödenekler, hiçbir kayda tabi tutulmaksızın bir yazı ekinde geri gönderilir.

Ödeneklerin elektronik ortamda gönderilmesi ve kayda alınmasına ilişkin düzenlemeler yapmaya Bakanlık yetkilidir.

**d) Tenkis belgesi;**

Kamu idarelerince tenkisi istenilen ödeneklerin tenkis işlemi, düzenlenen “Tenkis Belgesi” ve “Tenkis Belgesi İcmali” ile yapılır. Kamu idarelerince yılı içinde tenkisi istenilen ödeneklere ilişkin olarak düzenlenen tenkis belgesi muhasebe birimine gönderilir ve gerekli muhasebe kayıtları yapılır.

Kurumsal sınıflandırmanın birinci düzeyi esas alınarak dört nüsha olarak düzenlenen tenkis belgesine, belgeyi düzenleyen muhasebe birimi, ödeneği tenkis edilen idarenin adı, malî yıl başında kurumsal sınıflandırma ayrımı yapılmaksızın birden başlamak üzere verilen sıra numarası ile bütçe yılı yazıldıktan sonra, tenkis edilen ödeneğin bütçe tertibi ve tutarı ilgili sütunlara ayrı ayrı yazılır. Tenkis edilen ödeneklerin toplamı alınarak belgenin altındaki özel sütuna tenkis toplamı yazı ile yazılır.

Tenkis belgesinin birinci nüshası ilgili kamu idaresine, ikinci nüshası merkez muhasebe birimine bir yazı ekinde gönderilir; üçüncü nüshası muhasebe işlem fişinin Sayıştaya gönderilecek nüshasına eklenir; dördüncü nüshası ise muhasebe biriminde muhafaza edilir.

Malî yılın son ayına ait bütün ödeme ve mahsuplar işlendikten sonra, yılı içinde alınan ödeneklerden kullanılmayarak arta kalan tutarlar dönem sonu işlemlerinden önce muhasebe birimlerince doğrudan tenkis edilir. Ancak, yılı içinde verilmiş olup malî yıl sonuna kadar mahsubunun yapılamaması nedeniyle mahsup dönemine aktarılması gereken ön ödemeler karşılığı ödenekler alıkonularak, mahsup dönemi içinde mahsup işlemleri yapılmak üzere ertesi yıla aktarılır. Mahsup dönemi sonunda kullanılmayan ödenek tutarları tenkis edilir.

Yabancı ülkelerden yapılacak alımlar için açılmış akreditiflere ilişkin kredi artıkları ertesi yıla devredilmekle birlikte, karşılığı ödenekleri yıl sonlarında tenkis belgesi düzenlenmek suretiyle iptal edilir. Akreditif artıklarına ilişkin ödeneklerin yıl sonlarında iptal edilmesine yönelik olarak düzenlenen tenkis belgesinde, tenkis edilen ödeneğin devreden akreditif karşılığı krediye ait olduğu belirtilerek, yeni malî yıl içinde ilgili tertipten ödenek gönderilmesi istenir.

Yılı için geçerli sözleşmeler ile gelecek yıl ya da yıllara geçerli sözleşmelerin bitim tarihlerinde henüz bir kısım hizmet yerine getirilememiş veya zorunlu nedenlerle sözleşmenin uygulanmasına başlanılamamış, ancak ilgili idarece ek süre verilmiş ve bu süre ertesi malî yıla taşmış ise, yıl sonunda yüklenme artışı devredilir ve yüklenimlere ilişkin ödenek tutarları iptal edilir. Düzenlenen tenkis belgesinde, söz konusu ödeneğin devredilen taahhüt karşılığı olduğu belirtilerek iptal edilmesi ve yeni malî yılda ilgili tertipten ödenek gönderilmesi istenir.

Dış proje kredileri avans ve akreditiflerinden, malî yıl sonuna kadar harcanamadığından ertesi yıla devredilecek tutarlar hakkında da yukarıdaki hükümler uygulanır.

#### **e) Ödenekli gider işlemleri;**

Ödeneğine dayanılarak tahakkuk ettirilip nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri, Bakanlıkça farklı bir süre öngörülmemişse, muhasebe birimlerince gün sonlarında ödenekli giderler hesabına kaydedilir.

Verilen talimat üzerine tahakkukun iptal edilmesi nedeniyle ödeneğine iade edilmesi bildirilen tutarlar ödenekli giderler hesabından düşülür.

#### **f) Mahsup dönemine aktarılan ödenekler;**

Malî yılın bitimine kadar hizmet yerine getirildiği veya mal teslim alındığı hâlde mahsubu yapılamadığından mahsup dönemine aktarılan ön ödeme artıkları için saklı tutulan ödenekler, söz konusu ön ödemelerle birlikte mahsup dönemine aktarılır.

Mahsup dönemine aktarılan ödeneklerden mahsup dönemi sonuna kadar kullanılanlar veya tenkis edilenler mahsup dönemine aktarılan ödenek hesaplarında izlenir.

Ödenek hesapları hesap grubunda yer alan hesaplara kayıt yapılırken yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

### **900 GÖNDERİLECEK BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI**

#### **Hesabın niteliği**

Gönderilecek bütçe ödenekleri hesabı; kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülen ödenekler, bunlardan yapılan kesintiler, geçen yıldan devreden ödenekler, ödenek kalemleri arasında yapılan aktarmalar, yılı içinde eklenen veya iptal edilen ödenekler, yılı içinde kaydedilen özel ödenekler, kamu

idarelerinin merkez ve merkez dışı birimlerinde kullanılacak ödenekler, gönderilen ödeneklerden tenkis edildiği için iade alınan ödenekler ile ertesi yıla devreden ödenekler ve iptal edilen ödeneklere ilişkin işlemlerin birden fazla muhasebe birimi olan kamu idarelerinde merkez muhasebe birimlerinde, diğer kamu idarelerinde ilgili muhasebe birimlerinde izlenmesi için kullanılır.

## 901 BÜTÇE ÖDENEKLERİ HESABI

### Hesabın niteliği

Bütçe ödenekleri hesabı; kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülen ödenekler ve bunlardan yapılan kesintiler, geçen yıldan devreden ödenekler, ödenek kalemleri arasında yapılan aktarmalar, yılı içinde yapılan ödenek ekleme ve iptalleri, yılı içinde kaydedilen özel ödenekler ve ertesi yıla devreden ödenekler ile iptal edilen ödeneklerin birden fazla muhasebe birimi olan kamu idarelerinde merkez muhasebe birimlerinde, diğer kamu idarelerinde ilgili muhasebe birimlerinde izlenmesi için kullanılır.

## 902 BÜTÇE ÖDENEK HAREKETLERİ HESABI

### Hesabın niteliği

Bütçe ödenek hareketleri hesabı; kamu idarelerinin bütçelerinde öngörülen ödeneklerden merkez birimlerinde kullanılanlar ile merkez dışı birimlerde kullanılmak üzere gönderilenler ve gönderilen ödeneklerden yılı içinde veya yıl sonunda tenkis edildiği için iade alınanların birden fazla muhasebe birimi olan kamu idarelerinde merkez muhasebe birimlerinde, diğer kamu idarelerinde ilgili muhasebe birimlerinde izlenmesi için kullanılır.

### Hesapların işleyişi

#### a) Borç/Alacak

1 – 2007 yılı Bütçe Kanunu ile Maliye Bakanlığına mal ve hizmet alımı için 5.000.000.-YTL ödenek verilmiştir.

|   |                                                                         |           |           |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|
| 1 | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>901 Bütçe Ödenekleri Hesabı | 5.000.000 | 5.000.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-----------|-----------|

2 – Milli Eğitim Bakanlığına ait 5.000.-YTL ödenek mevzuatı gereği önceki yıldan devretmiştir.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>901 Bütçe Ödenekleri Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

3 - Maliye Bakanlığı bütçesinden Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine 3.000.-YTL aktarmak sureti ile ödenek eklenmiştir.

a) Milli Eğitim Bakanlığının kaydı,

b) Maliye Bakanlığının kaydı

|   |   |                                                                         |       |       |
|---|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | a | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>901 Bütçe Ödenekleri Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|   | b | 901 Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı | 3.000 | 3.000 |

4 - Yılı içerisinde Maliye Bakanlığı bütçesi içerisinde aktarmalarla 5.000.-YTL ödenek eklenmiştir.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>901 Bütçe Ödenekleri Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

5 - Yılı içerisinde 2007 yılı yedek ödeneğinde Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine 5.000.-YTL aktarma yapılmıştır.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>901 Bütçe Ödenekleri Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

6 - Maliye Bakanlığı bütçesinden mevzuatı gereği Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine 3.000.-YTL ödenek eklenmiştir.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 6 | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>901 Bütçe Ödenekleri Hesabı | 3.000 | 3.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

7 – Kırıkkale Defterdarlığına mal ve hizmet alımı için gönderilen 2.000.-YTL ödenek tenkis edilmiştir.

|   |                                                                                 |       |       |
|---|---------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 7 | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>902 Bütçe Ödenek Hareketleri Hesabı | 2.000 | 2.000 |
|---|---------------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

8 – Maliye Bakanlığının merkez ve merkez dışı birimlerinde malî yılın son ayına ait bütün ödeme ve mahsup işlemleri yapıldıktan sonra yılı içinde alınan ödeneklerden kullanılmayıp muhasebe birimlerince doğrudan tenkis edilen 500.000.-YTL geçici mizandan önce gerekli muhasebe kaydı yapılmıştır.

|   |                                          |       |  |
|---|------------------------------------------|-------|--|
| 8 | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı | 2.000 |  |
|---|------------------------------------------|-------|--|

|  |                                     |  |       |
|--|-------------------------------------|--|-------|
|  | 902 Bütçe Ödenek Hareketleri Hesabı |  | 2.000 |
|--|-------------------------------------|--|-------|

9 - Ödenek hesaplarına ilişkin kesin hesap bilgilerinin geçici mizandan alınmasından sonra 901.01.01.01 Bütçe Ödenekleri Hesabının borç bakiyesinin 100.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                             |         |         |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 9 | 902 Bütçe Ödenek Hareketleri Hesabı<br>901.01.01.01 Bütçe Ödenekleri Hesabı | 100.000 | 100.000 |
|---|-----------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

**b) Alacak/Borç**

1 – 2007 yılı Bütçe Kanunu ile mal ve hizmet alımı için verilen ödeneğin 500.000.-YTL si kesilmiştir.

|   |                                                                         |         |         |
|---|-------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 901 Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı | 500.000 | 500.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

2- Yılı içerisinde Maliye Bakanlığı bütçesinden Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine 5.000.-YTL aktarma yapılmış olup, Maliye Bakanlığı bütçesi için gerekli düşüm kaydı yapılmıştır.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 901 Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

3- Yılı içerisinde Maliye Bakanlığı bütçesi içerisinde 5.000.-YTL aktarma yapılmış olup, düşülen ödenek için gerekli kayıt yapılmıştır.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 901 Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

4- Yılı içerisinde 2007 yılı yedek ödeneğinde Milli Eğitim Bakanlığı bütçesine 5.000.-YTL aktarma yapılması nedeni ile yedek ödenekten düşüş kaydı yapılmıştır.

|   |                                                                         |       |       |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 901 Bütçe Ödenekleri Hesabı<br>900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı | 5.000 | 5.000 |
|---|-------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

5- Maliye Bakanlığı merkez birimlerinde kullanılmak üzere 10.000.-YTL ödenek, gönderme belgesi düzenlenmek suretiyle gönderilmiştir.

|   |                                          |        |        |
|---|------------------------------------------|--------|--------|
| 5 | 902 Bütçe Ödenek Hareketleri Hesabı      | 10.000 |        |
|   | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı |        | 10.000 |
|   | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı        | 10.000 |        |
|   | 904 Ödenekler Hesabı                     |        | 10.000 |

**6 –** Kırıkkale Defterdarlığına Muhasebe Denetmenliğine mal ve hizmet alımı için 2.000.-YTL ödenek gönderilmiştir.

|   |                                          |       |       |
|---|------------------------------------------|-------|-------|
| 6 | 902 Bütçe Ödenek Hareketleri Hesabı      | 2.000 |       |
|   | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı |       | 2.000 |

**7 –** Mevzuatı gereği 5.000.-YTL ödenek ertesi yıla devretmiştir.

|   |                                          |       |       |
|---|------------------------------------------|-------|-------|
| 7 | 901 Bütçe Ödenekleri Hesabı              | 5.000 |       |
|   | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı |       | 5.000 |

**8-** Gönderilecek bütçe ödenekleri hesabında bulunan ödeneklerden yıl içinde kullanılmayan 100.000.-YTL ödenek iptal edilmiştir.

|   |                                          |         |         |
|---|------------------------------------------|---------|---------|
| 8 | 901 Bütçe Ödenekleri Hesabı              | 100.000 |         |
|   | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı |         | 100.000 |

**9 -** Ödenek hesaplarına ilişkin kesin hesap bilgilerinin geçici mizandan alınmasından sonra 901.01.01.01 Bütçe Ödenekleri Hesabının alacak bakiyesinin 100.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                      |         |         |
|---|--------------------------------------|---------|---------|
| 9 | 901.01.01.01 Bütçe Ödenekleri Hesabı | 100.000 |         |
|   | 902 Bütçe Ödenek Hareketleri Hesabı  |         | 100.000 |

### **903 KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI**

#### **Hesabın niteliği**

Kullanılacak ödenekler hesabı, muhasebe birimlerine gelen ödenekler ile bunlardan kullanılanlar veya tenkis edilenlerin izlenmesi için kullanılır.

Mahsup dönemine devreden ön ödemeler karşılığı ödenek tutarlarının mahsup dönemine devredilmesinden sonra tespit edilecek kullanılmamış ödeneklerin yapılan tenkislerinden sonra geçici mizanda bu hesabın borç ve alacak toplamalarının birbirine eşit olması gerekir.

#### 904 ÖDENEKLER HESABI

##### Hesabın niteliği

Ödenekler hesabı, muhasebe birimlerine gelen ödenekler ile bunlardan yapılan tenkislerin izlenmesi için kullanılır.

#### 905 ÖDENEKLİ GİDERLER HESABI

##### Hesabın niteliği

Ödenekli giderler hesabı, ödeneğine dayanılarak tahakkuk ettirilip nakden veya mahsuben ödenen bütçe giderleri ile Bakanlıktan verilen talimat üzerine tahakkukun iptal edilmesi nedeniyle ödeneğine iade edilmesi bildirilen tutarların izlenmesi için kullanılır.

#### 906 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN KULLANILACAK ÖDENEKLER HESABI

##### Hesabın niteliği

Mahsup dönemine aktarılan kullanılacak ödenekler hesabı, malî yılın sonuna kadar hizmet yerine getirildiği veya mal teslim alındığı hâlde mahsubu yapılamadığından mahsup dönemine aktarılan ön ödemeler için saklı tutulan ödenekler ile bunlardan mahsup dönemi sonuna kadar kullanılanlar veya tenkis edilenlerin izlenmesi için kullanılır.

#### 907 MAHSUP DÖNEMİNE AKTARILAN ÖDENEKLER HESABI

##### Hesabın niteliği

Mahsup dönemine aktarılan ödenekler hesabı, malî yılın sonuna kadar hizmet yerine getirildiği veya mal teslim alındığı hâlde mahsubu yapılamadığından mahsup dönemine aktarılan ön ödemeler için saklı tutulan ödenekler; bunlardan mahsup dönemi sonuna kadar kullanılanlar veya tenkis edilenlerin izlenmesi için kullanılır.

##### Hesapların işleyişi

##### a) Borç/Alacak

1 – Maliye Bakanlığı merkez biriminde kullanılmak üzere tedavi yoluğu ödemeleri için 500.- YTL'lik ödenek gönderme belgesi düzenlenmiştir.

|   |                                          |     |     |
|---|------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 902 Bütçe Ödenek Hareketleri Hesabı      | 500 |     |
|   | 900 Gönderilecek Bütçe Ödenekleri Hesabı |     | 500 |
|   | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı        | 500 |     |
|   | 904 Ödenekler Hesabı                     |     | 500 |

2 – İlçe Tapu Müdürlüğünün tedavi yoluğu ödemeleri için Keskin Muhasebe Birimine 500.- YTL'lik ödenek gelmiştir.



|   |                                                           |     |     |
|---|-----------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı<br>904 Ödenekler Hesabı | 500 | 500 |
|---|-----------------------------------------------------------|-----|-----|

3 – Sulakyurt Muhasebe Biriminde öğretmen A’ya 200.-YTL fazla ek ders ücreti ödendiği fark edilmiş olup, Bakanlıktan tahakkukun iptali nedeni ile yersiz ödenen tutarın ödeneğine iadesi istenmiştir. (Daha önce kişilerden alacaklar hesabına alınmamış)

|   |                                   |     |     |
|---|-----------------------------------|-----|-----|
| 3 | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı | 200 |     |
|   | 905 Ödenekli Giderler Hesabı      |     | 200 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı   | 200 |     |
|   | 630 Giderler Hesabı               |     | 200 |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı         | 200 |     |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı        |     | 200 |

**b) Alacak/Borç**

1 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi ay içerisinde ödeneğine dayanılarak 5.000.-YTL tedavi yolluğu ödemesi yapmıştır.

|                                   |                                     |       |          |
|-----------------------------------|-------------------------------------|-------|----------|
| 1                                 | 630 Giderler Hesabı                 | 5.000 |          |
|                                   | 600 Gelirler Hesabı                 |       | 37,50    |
|                                   | 103 Verilen çekler ve Gön.Em.Hesabı |       | 4.962,50 |
|                                   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 37,50 |          |
|                                   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı          |       | 37,50    |
|                                   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı          | 5.000 |          |
|                                   | 835 Gider Yansıtma Hesabı           |       | 5.000    |
|                                   | 905 Ödenekli Giderler Hesabı        | 5.000 |          |
| 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı |                                     | 5.000 |          |

2 – Keskin Muhasebe Birimi tarafından memur (A)’ya verilen 600.-YTL geçici görev yolluğu avansı ödeneği ile birlikte mahsup dönemine aktarılmıştır.

|   |                                                                          |     |     |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı<br>161 Personel Avansları Hesabı | 600 | 600 |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

|  |                                                                                          |     |     |
|--|------------------------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
|  | 906 Mahsup Dön.Aktarılan Kullanılacak Ödenekler Hs.<br>903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı | 600 | 600 |
|  | 904 Ödenekler Hesabı<br>907 Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hs.                      | 600 | 600 |

3 – Maliye Bakanlığı merkez muhasebe birimi tarafından 200.-YTL ödenegin tenkis edilerek tenkis belgesinin gönderilmesi istenmiştir.

|   |                                                           |     |     |
|---|-----------------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 904 Ödenekler Hesabı<br>903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı | 200 | 200 |
|---|-----------------------------------------------------------|-----|-----|

4- Suşehri Muhasebe Biriminin kullanmadığı 1.500.-YTL ödenek mali yıl sonunda tenkis edilmiştir.

|   |                                                           |       |       |
|---|-----------------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 904 Ödenekler Hesabı<br>903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı | 1.500 | 1.500 |
|---|-----------------------------------------------------------|-------|-------|

5- Dönem sonunda ödenekler hesabının alacak artığının 100.-YTL ve ödenekli giderler hesabının borç artığının ise 100.-YTL olduğu görülmüş olup, yıl sonunda gerekli kayıtlar yapılmıştır.

|   |                                                      |     |     |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 904 Ödenekler Hesabı<br>905 Ödenekli Giderler Hesabı | 100 | 100 |
|---|------------------------------------------------------|-----|-----|

6- Mevzuatı gereği ödenek aranmaksızın yapılan sürekli görev yolluğu ödemesi için 500.-YTL ödenek gelmiştir.

|   |                                                                   |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 905 Ödenekli Giderler Hesabı<br>903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı | 500 | 500 |
|---|-------------------------------------------------------------------|-----|-----|

7 - Yapılmakta olan okul binası için 15.000.-YTL fazla ödeme yapıldığı anlaşılmış olup bunun üzerine Bakanlıktan tahakkuk iptali nedeniyle ödeneğine iade edilmesi gerektiği bildirilmiştir. Ödeneğine iade işlemine ilişkin Bakanlıktan talimat gelmeden kişilerden alacaklar hesabına alınmıştır.

|   |                                                        |        |        |
|---|--------------------------------------------------------|--------|--------|
| 7 | 600 Gelirler Hesabı<br>140 Kişilerden Alacaklar Hesabı | 15.000 | 15.000 |
|---|--------------------------------------------------------|--------|--------|

|  |                                       |        |        |
|--|---------------------------------------|--------|--------|
|  | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı       | 15.000 |        |
|  | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı |        | 15.000 |
|  | 835 Gider Yansıtma Hesabı             | 15.000 |        |
|  | 830 Bütçe Giderleri Hesabı            |        | 15.000 |
|  | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı     | 15.000 |        |
|  | 905 Ödenekli Giderler Hesabı          |        | 15.000 |

**8-** Mahsup Dönemine aktarılan 200.-YTL harcama yetkilisi mutemedi avansının;

**a)** 130.-YTL’ si harcama belgesine bağlanmak sureti ile mahsup edilmiştir.

**b)** 50.-YTL lik kısmı harcama yetkilisi mutemedi tarafından nakden muhasebe birimi veznesine yatırılmıştır.

**c)** 20.-YTL lik kısmı harcama yetkilisi mutemedi tarafından nakden muhasebe birimi veznesine yatırılmadığı gibi süresi içerisinde de mahsup edilmemiştir.

|   |   |                                                |     |     |
|---|---|------------------------------------------------|-----|-----|
| 8 | a | 630 Giderler Hesabı                            | 130 |     |
|   |   | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krd.Hs                 |     | 130 |
|   |   | 834 Geçen Yıl Bütçe Mahsupları Hesabı          | 130 |     |
|   |   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                      |     | 130 |
|   | b | 907 Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabı | 130 |     |
|   |   | 906 Mahsup Dön.Aktarılan Kull. Ödenekler Hs.   |     | 130 |
|   |   | 100 Kasa Hesabı                                | 50  |     |
|   |   | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı        |     | 50  |
|   | c | 907 Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabı | 50  |     |
|   |   | 906 Mahsup Dön.Aktarılan Kull. Ödenekler Hs.   |     | 50  |
|   |   | 140 Kişilerden Alacaklar Hs                    | 20  |     |
|   |   | 165 Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı        |     | 20  |
|   |   | 907 Mahsup Dönemine Aktarılan Ödenekler Hesabı | 20  |     |
|   |   | 906 Mahsup Dön.Aktarılan Kull. Ödenekler Hs.   |     | 20  |

## 91 NAKİT DIŞI TEMİNAT VE KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET HESAPLARI

Nakit dışı teminat ve kişilere ait menkul kıymet hesapları hesap grubu; teminat ve depozito olarak alınan teminat ve garanti mektuplarıyla şahsi kefalete ilişkin belgeler ve kişi malı olarak muhasebe birimlerine teslim edilen menkul kıymet ve varlıkların izlenmesi için kullanılır.

Nakit dışı teminat ve kişilere ait menkul kıymet hesapları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

- 910 Teminat Mektupları Hesabı
- 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı
- 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı
- 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı

## **910 TEMİNAT MEKTUPLARI HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Teminat mektupları hesabı, muhasebe birimlerine teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektuplarıyla şahsi kefalete ilişkin belgeler ve bunlardan ilgililerine geri verilenler veya paraya çevrilenlerin izlenmesi için kullanılır.

### **Hesaba ilişkin işlemler**

Muhasebe birimleri veznelerine ihale kanunları, vergi kanunları, gümrük kanunları ve diğer mevzuat hükümleri gereğince teminat ve depozito olarak teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgeler karşılığında ilgisine alındı belgesi verilir. Veznedarca teslim alınan teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgeler; alınış sırasına göre klasörler içinde veznede saklanır. Bu değerler teslim alındığında, ilgisine geri verilmesi veya paraya çevrilmesi gerektiğinde muhasebe işlem fişi düzenlenerek hesaplara kaydedilir. Değerin ilgisine geri verilmesi gerektiğinde teslimi sırasında verilen alındı belgesi geri alınarak muhasebe işlem fişine bağlanır. Alındı belgesi geri alınamadığı takdirde durum, alındı belgesi dip koşanı ile yardımcı hesap defterine şerh edilir. Teminat mektubu, yazılı olarak talep edilmesi hâlinde muhatap veya ilgili bankaya, garanti mektubu ile şahsi kefalete ilişkin belge ise yazılı olarak talep edilmesi hâlinde muhatabına posta ile gönderilir ve talep yazısı muhasebe işlem fişine bağlanır.

Teminat mektubunun bir kısmının serbest bırakılması gerektiği takdirde, durum muhasebe birimince bir yazı ile ilgili banka şubesine bildirilir ve serbest bırakılan tutar hesaplardan çıkartılmakla birlikte, yardımcı hesap defterinde de bu durum ayrıca belirtilir.

Teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgelerin muhasebe birimlerinde gereksiz olarak bekletilmesini önlemek için; alınan teminata ait işin sonuçlandırılıp sonuçlandırılmadığı, mevzuatındaki süreler de dikkate alınarak muhasebe birimince takip edilir ve her malî yıl sonunda teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgeler hakkında ilgili idareden bilgi alınır ve alınan bilgi doğrultusunda söz konusu mektup ve belgeler ilgisine veya ilgili bankaya iade edilir ya da ertesi malî yıla devredilir.

Banka teminat mektupları, isteklinin sözleşme yapmaya yanaşmaması ya da yüklenicinin sözleşmeden doğan yükümlülüklerini yerine getirmemesi gibi ilgili mevzuatında belirtilen hâllerin, idaresince, muhasebe birimine bildirilmesinden sonra paraya çevrilebilir. Banka teminat mektupları yukarıda belirtilen paraya çevrilme hâllerinin dışında, teminat konusu iş devam ettiği sürece muhafaza edilir.

Yapım işlerinde kesin hesap ve kesin kabul tutanağının onaylanmasından, diğer işlerde ise işin kabul tarihinden veya varsa garanti süresinin bitim tarihinden itibaren iki yıl içinde idarenin yazılı uyarısına rağmen talep edilmemesi nedeniyle iade edilemeyen kesin teminat mektupları hükümsüz kalır ve bankasına iade edilir.

Muhasebe birimlerine teslim edilen teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgeler ilgili kanun hükümleri ve aşağıda getirilen düzenlemeler çerçevesinde incelendikten sonra kabul edilerek kayıtlara alınır:

## **911 TEMİNAT MEKTUPLARI EMANETLERİ HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Teminat mektupları emanetleri hesabına, teminat mektupları hesabına yazılan tutarlar kaydedilir.

**Hesapların işleyişi**

**a) Borç/Alacak**

1 – Müteahhit (X)'in temizlik ihalesine katılmak için geçici teminat olarak verdiği 5.000.-YTL banka teminat mektubu muhasebe birimine teslim edilmiştir.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 910 Teminat Mektupları Hesabı           | 5.000 |       |
|   | 911 Teminat Mektupları Emanetler Hesabı |       | 5.000 |

2– Delice Muhasebe Birimine kesin teminat olarak verilen 3.000.-YTL değerindeki banka teminat mektubu paraya çevrilmek üzere bankaya gönderilmiştir.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 910.10 Teminat Mektupları Hesabı        | 3.000 |       |
|   | 910.01 Teminat Mektupları Hesabı        |       | 3.000 |
|   | 911 Teminat Mektupları Emanetler Hesabı | 3.000 |       |
|   | 911 Teminat Mektupları Emanetler Hesabı |       | 3.000 |

**b) Alacak/Borç**

1 - Müteahhit (X)' den ihaleye katılmak için geçici teminat olarak alınan 5.000.-YTL lik banka teminat mektubu ihalenin başkası üzerine kalması nedeni ile kendisine iade edilmiştir.

|   |                                     |       |       |
|---|-------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 911 Teminat Mektupları Emanetler Hs | 5.000 |       |
|   | 910 Teminat Mektupları Hesabı       |       | 5.000 |

2 - İhale üzerinde kalan ve işe başlayan müteahhit (X) in sözleşme şartlarına uymaması nedeniyle sözleşmesi idare tarafından feshedilmiş ve teminat mektubu olarak verdiği 500.-YTL paraya çevrilerek muhasebe biriminin banka hesabına yatırılmıştır.

|   |                                     |     |     |
|---|-------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 102 Banka Hesabı                    | 500 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                 |     | 500 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı           | 500 |     |
|   | 800 Bütçe Geliri Hesabı             |     | 500 |
|   | 911 Teminat Mektupları Emanetler Hs | 500 |     |
|   | 910.10 Teminat Mektupları Hesabı    |     | 500 |

**3 - İhale üzerinde kalan ve işe başlayan müteahhit (X) in mahkeme kararı ile 500.-YTL teminat mektubu paraya çevrilerek muhasebe birimi banka hesabına yatırılmıştır.**

|   |                                     |     |     |
|---|-------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 911 Teminat Mektupları Emanetler Hs | 500 |     |
|   | 910 Teminat Mektupları Hesabı       |     | 500 |
|   | 102 Banka Hesabı                    | 500 |     |
|   | 333 Emanetler Hesabı                |     | 500 |

**4 - Müteahhit (X)'e verilen 1.000.-YTL'lik yatırım avansı için kendisinden aynı miktarda banka teminat mektubu alınmıştır.**

|   |                                            |       |        |
|---|--------------------------------------------|-------|--------|
| 4 | 259 Yatırım Avansları Hesabı               | 1.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı (GV)                   |       | 50     |
|   | 600 Gelirler Hesabı (DV)                   |       | 7,50   |
|   | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emir.Hesabı |       | 942,50 |
|   | 910 Teminat Mektupları Hesabı              | 1.000 |        |
|   | 911 Teminat Mektupları Emanetler Hesabı    |       | 1.000  |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                  | 57,50 |        |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı (GV)            |       | 50     |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı (DV)            |       | 7,50   |

**5- Müteahhit (X)'e daha önce verilen 3.000.-YTL lik avansın 1.000.-YTL lik kısmı müteahhidin getirdiği hakedişten kesilmiş bu nedenle verilen teminat mektubundan 1.000.-YTL lik kısmı serbest bırakılmıştır.**

|   |                                       |       |       |
|---|---------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı | 1.000 |       |
|   | 259 Yatırım Avansları Hesabı          |       | 1.000 |
|   | 911 Teminat Mektupları Emanetler Hs   | 1.000 |       |
|   | 910 Teminat Mektupları Hesabı         |       | 1.000 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı            | 1.000 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı             |       | 1.000 |

## **912 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMETLER HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Kişilere ait menkul kıymetler hesabı; muhasebe birimlerine kişi malı olarak teslim edilen menkul kıymetler ile bunlardan paraya çevrilenler, başka muhasebe birimlerine gönderilenler ve ilgililerine geri verilenlerin izlenmesi için kullanılır.

#### **Hesaba ilişkin işlemler**

Muhasebe birimlerine kişi malı olarak teslim edilen ve veznede saklanması gereken kişilere ait menkul kıymetlerin çeşitleri aşağıda sayılmıştır:

- a) Her türlü değerli maden ve taşlar ile bunlardan yapılmış eşyalar.
- b) Çeşitli maden, taş veya maddelerden yapılmış antik değeri olan tabak, bardak, kaşık, kupa, ağızlık, sigaralık, şamdan, fincan, çatal, kama, tablo ve benzeri eşyalar.
- c) Her türlü antika para ve pullar.
- ç) Kurum alacaklarının teminatı olarak kabul edilen tahvil, hisse senedi ve bonolar.
- d) Teminat ve depozito olarak alınan tahvil, hisse senedi ve bonolar ile Hazine Müsteşarlığınca ihraç edilen Devlet İç Borçlanma Senetleri ve bu senetler yerine düzenlenen belgeler.
- e) Yabancı tahvil ve hisse senetleri.
- f) Konvertibl olmayan yabancı paralar.

Muhasebe birimlerine teslim edilen ve kıymeti bilinmeyen menkul kıymetlerden bu Yönetmelik hükümlerine göre muhasebe birimlerinde muhafaza edilecekleri belirtilenler ilgili mevzuatına göre kıymet takdiri yapıldıktan sonra muhasebeleştirilir.

Yukarıda çeşitleri sayılan kişilere ait menkul kıymetler, muhasebe birimlerince teslim alındığında alındı belgesi düzenlenerek bir nüshası teslim edene verilir. Alındı belgesinde, menkul kıymetin cinsi, adedi, numarası, varsa ayarı, kupon adedi ve tutarı gibi nitelikleri ayrıntılı olarak gösterilir. Kişilere ait menkul kıymetler ilgisine geri verildiğinde, teslim alınışında verilmiş olan alındı belgesi geri alınarak muhasebe işlem fişine bağlanır.

Kişi malı olarak muhasebe birimlerine teslim edilen yabancı paralardan konvertibl olmayanların hesaplara kaydı, işlem tarihinde hesaplarda yer verilen en düşük tutar üzerinden yapılır.

Kişilere ait menkul kıymetler, veznedarlarca üzerlerinde defter sıra numarası taşıyan torba veya zarflar içerisinde kasada veya vezne odasının uygun bir bölümünde saklanır.

Muhasebe birimlerine teslim edilen kişilere ait menkul kıymetlerin başka bir muhasebe birimine gönderilmesi gerektiği takdirde, hesaben herhangi bir kayıt yapılmaz. Bu kıymetler bir yazı ekinde ilgili muhasebe birimine gönderilir. Gönderilen muhasebe biriminden, teslim alındığına ilişkin alındı belgesi geldiğinde, hesaplardan çıkış kaydı yapılır ve alındı belgesi muhasebe işlem fişine bağlanır. Göndermeye ilişkin yazının tarih ve numarası ile gönderilen muhasebe biriminin adı kişilere ait menkul kıymetin çıkışına ilişkin muhasebe işlem fişinin açıklama bölümüne yazılır.

Teminat ve depozito olarak kabul edilen kuponlu tahvillerin üzerlerinde bulunması gereken vadesi gelmemiş kuponlarının eksiksiz olması şarttır. Saklanmak üzere teslim edilen tahvillerin kuponları noksan olduğu takdirde, bu noksanlık verilen alındı belgesi ve yardımcı hesap defterinde belirtilir.

Teminat olarak alınan tahvillerin vadesi gelmiş kuponları teslim eden tarafından istenildiği takdirde, istem hakkındaki dilekçenin altına iade edilen kuponların adet ve tutarı ile geri verildiğine ilişkin ifade yazılarak teslim alana imzalatılır. Dilekçeler bu iş için açılacak bir dosyada saklanır.

Teminat ve depozito olarak veya saklanmak üzere bırakılan tahvillerin sonradan bütçeye gelir kaydedilmesi gerektiği takdirde, üzerlerinde bulunan kuponlardan o tarihe kadar vadeleri gelmiş olanlar tahsil edilerek gelir kaydedilir.

Nominal bedele faiz dâhil edilerek ihraç edilmiş olan tahvil ve bonolar teminat olarak alındığında, anaparaya tekabül eden satış değerleri üzerinden kabul edilerek hesaplara alınmakla

birlikte, alındı belgesi ve yardımcı hesap defteri kayıtlarında bunların nominal değerleri de ayrıca gösterilir.

### 913 KİŞİLERE AİT MENKUL KIYMET EMANETLERİ HESABI

#### Hesabın niteliği

Kişilere ait menkul kıymet emanetleri hesabına, kişilere ait menkul kıymetler hesabına yazılan tutarlar kaydedilir.

#### Hesapların işleyişi

##### a) Borç/Alacak

1 - Müteahhit (X) tarafından geçici teminat karşılığı 1.000.-YTL hazine bonosu muhasebe birimine teslim edilmiştir.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         | 1.000 |       |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı |       | 1.000 |

2 - Keskin Muhasebe Birimince kişilere ait 150.-YTL' lik menkul kıymet Sulakyurt Muhasebe Biriminden alınmıştır.

a) Keskin Muhasebe Biriminin kaydı,

b) Sulakyurt Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                  |     |     |
|---|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | a | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         | 150 |     |
|   |   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı |     | 150 |
| 2 | b | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı | 150 |     |
|   |   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         |     | 150 |

3 - Mahkemece hazineye intikal ettirilen 350.-YTL lik kaçak altın ilgilinin Yargıtay da açtığı davayı kazanması nedeni ile kişi malı haline dönüştürülmüştür.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         | 350 |     |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı |     | 350 |
|   | 630 Giderler Hesabı                              | 350 |     |
|   | 117 Menkul Varlıklar Hesabı                      |     | 350 |

4 – Kırıkkale Muhasebe Birimi vizesinde yapılan sayımda 200.-YTL' lik kişi malı hazine bonosunun fazla olduğu görülmüştür.



|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         | 200 |     |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı |     | 200 |

5 – Delice Muhasebe Birimine vergi alacağına karşılık teminat olarak verilen 3.000.-YTL değerindeki tahvil paraya çevrilmek üzere bankaya gönderilmiştir.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 912.10 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı      | 3.000 |       |
|   | 912.01 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı      |       | 3.000 |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı | 3.000 |       |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı |       | 3.000 |

**b) Alacak/ Borç**

1 - Müteahhit (X)' den ihale konusu iş için 3.000.-YTL kesin teminat karşılığı alınan ve daha önce hesaplara kayıt edilen hisse senedi müteahhidin sözleşmeyi feshetmesi nedeniyle 3.000.-YTL bedelle paraya çevrilerek muhasebe biriminin banka hesabına yatırılmıştır.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 1 | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı | 3.000 |       |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         |       | 3.000 |
|   | 102 Banka Hesabı                                 | 3.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |       | 3.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                        | 3.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                       |       | 3.000 |

2 - Müteahhit X' den ihale konusu iş için 3.000.-YTL kesin teminat karşılığı alınan ve daha önce hesaplara kayıt edilen hisse senedi müteahhidin sözleşmeyi feshetmesi nedeniyle 4.000.-YTL bedelle paraya çevrilerek muhasebe biriminin banka hesabına yatırılmıştır.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı | 3.000 |       |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         |       | 3.000 |
|   | 102 Banka Hesabı                                 | 4.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |       | 3.000 |
|   | 333 Emanetler Hesabı                             |       | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                        | 3.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                       |       | 3.000 |
|   |                                                  |       |       |

3 - Müteahhit (X)' den ihale konusu iş için 3.000.-YTL kesin teminat karşılığı alınan ve daha önce hesaplara kayıt edilen hisse senedi müteahhidin sözleşmeyi feshetmesi nedeniyle 2.000.-YTL bedelle paraya çevrilerek muhasebe biriminin banka hesabına yatırılmıştır.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı | 3.000 |       |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         |       | 3.000 |
|   | 102 Banka Hesabı                                 | 2.000 |       |
|   | 140 Kişilerden alacaklar Hesabı                  | 1.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |       | 2.000 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |       | 1.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                        | 2.000 |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                       |       | 2.000 |

4- Müteahhit X tarafından geçici teminat karşılığı olarak verilen 1.000.-YTL hazine bonusu ilgiliye teslim edilmiştir.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı | 1.000 |       |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         |       | 1.000 |

5- Kişi malı olarak muhasebe birimi hesaplarında kayıtlı 2.000.-YTL lik hazine bonusu sahibinin ölümü ve mirasçısı da olmaması nedeniyle mahkemece hazineye intikal ettirilmiştir.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı | 2.000 |       |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         |       | 2.000 |
|   | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hesabı | 2.000 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              |       | 2.000 |

6- Kırıkkale Muhasebe Birimi veznesinde yapılan sayımda hesaplarda 300.-YTL bedelle kayıtlı kesin teminat olarak alınan kişi malı menkul kıymetin bulunamadığı görülmüş olup yapılan değerlemede bulunamayan menkul kıymetler rayiç bedeli 500.-YTL olarak tespit edilmiştir.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı | 300 |     |
|   | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         |     | 300 |

|  |                                          |     |     |
|--|------------------------------------------|-----|-----|
|  | 140 Kişilerden alacaklar Hesabı          | 500 |     |
|  | 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı |     | 500 |

7 - Mahkemece hazineye intikal ettirilen 500.-YTL lik hisse senedi ilgilinin Yargıtay da açtığı davayı kazanması nedeni ile kişi malı haline dönüştürülmüştür.

|   |                                                  |     |     |
|---|--------------------------------------------------|-----|-----|
| 7 | 912 Kişilere Ait Menkul Kıymetler Hesabı         | 500 |     |
|   | 913 Kişilere Ait Menkul Kıymet Emanetleri Hesabı |     | 500 |
|   | 600 Gelirler Hesabı                              | 500 |     |
|   | 112 Kamu Kesimi Tahvil, Senet ve Bonoları Hs.    |     | 500 |

## 92 TAAHHÜT HESAPLARI

Taahhüt hesapları hesap grubu; yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, mevzuatı gereğince bu tutarlara ilave edilen taahhütler ile bunlardan yerine getirilenler veya feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılır.

Taahhüt hesapları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

920 Gider Taahhütleri Hesabı

921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı

### Hesap grubuna ilişkin işlemler

Gerek yılı için geçerli, gerekse ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen taahhütler, bunlara yapılan ilaveler ve fiyat farkı tutarları ile taahhüdün yerine getirilmesi dolayısıyla nakden veya mahsuben yapılan hakediş ödemeleri ve bu ödemelerden yapılan kesintiler, taahhüt tutarından yapılan eksiltmeler, kısmen veya tamamen bozulan sözleşmelere ilişkin taahhütler ve diğer bilgiler “Taahhüt Kartı”na kaydedilir.

Girişilen taahhüde ilişkin bilgiler, sözleşmenin imzalanmasından itibaren en geç üç iş günü içinde ilgili kamu idaresi tarafından muhasebe birimine bildirilir. İdarece yapılan bildirim üzerine taahhüt kartı düzenlenir ve gerekli kayıtlar yapılır. Gider taahhütleri kayıtlarının yapıldığı muhasebe işlem fişine taahhüt kartının onaylı bir örneği eklenir.

İhale mevzuatına göre, ihale işlemleri tamamlanarak mal ve hizmet alımı ve yapım işleri için yapılan sözleşmelere ilişkin olarak hazırlanan ihale dosyasının iki nüshası düzenlenecek ilk hakedişle birlikte muhasebe birimine verilir.

Muhasebe birimine gelen taahhüt dosyaları daireler itibarıyla ayrı ayrı saklanır. Sözleşmeler kanuni nedenlerle veya yargı organlarının kararı ile bozulduğu veya değiştirildiği takdirde, bu hususlar harcama birimleri tarafından en geç üç iş günü içinde muhasebe birimine bildirilir. Alınan yazı, dosyalarına konulur ve taahhüt kartındaki kayıtlar buna göre düzeltilir.

Gider taahhütleri hesabı, harcama birimleri itibarıyla tutulur ve taahhüt tutarları, bu hesaba katma değer vergisi hariç tutarlar üzerinden kaydedilir. Bu hesapta yer alan taahhütler, bütçe hazırlanması sırasında dikkate alınır.

İhale mevzuatına göre girişilen taahhütler dolayısıyla, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin, yılı içinde taahhüt ettiği ödemelere karşılık o tutar ödeneğin bulunması ve bu ödeneğin

başka bir işe kullanılmayarak saklanması gerekir. Girişilen taahhüde ait ödenek, taahhüdün izlendiği ilgili yardımcı hesap defterinin açıklama bölümünde gösterilir.

Taahhüt hesapları hesap grubunda yer alan hesaplara kayıt yapılırken, yardımcı hesap kodları ile birlikte bütçe sınıflandırmasında yer alan kurumsal, fonksiyonel ve finansman kodları da kullanılır.

Taahhüt hesaplarının sınıflaması, işleyişi ve taahhüt kartında yer verilecek hususlarda değişiklik yapmaya Bakanlık yetkilidir.

## **920 GİDER TAAHHÜTLERİ HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Gider taahhütleri hesabı, yılı için geçerli sözleşmeler ile ertesi malî yıl veya yıllara geçerli olmak üzere yapılan sözleşmelere dayanılarak girişilen ve mevzuatı gereğince bunlara ilave edilen taahhüt tutarlarıyla bunlardan yerine getirilenler ve feshedilenlerin sözleşme fiyatlarıyla izlenmesi için kullanılır.

Gider taahhütleri hesabı, sözleşme yılları ve bütçenin ekonomik kodlarına göre bölümlenir.

## **921 GİDER TAAHHÜTLERİ KARŞILIĞI HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Gider taahhütleri karşılığı hesabına, gider taahhütleri hesabına yazılan tutarlar kaydedilir.

### **Hesapların işleyişi**

#### **a) Borç/Alacak**

1 – Kırıkkale Bayındırlık İl Müdürlüğü ile yapılan çalışmada halen devam eden taahhütten önümüzdeki yıl içerisinde ödenmesi gereken tutarının 350.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                                                        |         |         |
|---|------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 920 Gider Taahhütleri Hesabı<br>921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı | 350.000 | 350.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------|---------|---------|

2 - Yapılmakta olan hastaneye 10.000.-TL taahhüt artışı yapılmıştır.

|   |                                                                        |        |        |
|---|------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 920 Gider Taahhütleri Hesabı<br>921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

#### **b) Alacak/ Borç**

1 - Yapılmakta olan hastane inşaatı için 40.000.-YTL (KDV Hariç) ödenmiştir. Daha önce ödenen hakediş toplamı ise 10.000.-YTL'dir. Ödenen hakediş tutarı taahhütlerden çıkarılmıştır.(KDV %10)

|   |                                        |        |        |
|---|----------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı  | 44.000 |        |
|   | 600 Gelirler Hesabı (GV)               |        | 2.000  |
|   | 600 Gelirler Hesabı (DV)               |        | 300    |
|   | 103 Ver.Çek.ve Gön.Emir.Hesabı         |        | 41.700 |
|   | 830 Bütçe Giderleri Hesabı             | 44.000 |        |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı              |        | 44.000 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı              | 2.300  |        |
|   | 800 Bütçe Geliri Hesabı (GV)           |        | 2.000  |
|   | 800 Bütçe Geliri Hesabı (DV)           |        | 300    |
|   | 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı | 40.000 |        |
|   | 920 Gider Taahhütleri Hesabı           |        | 40.000 |

2 - Müteahhit (X)'in sözleşme hükümlerine uymaması nedeniyle 10.000.-YTL lik okul inşaatının yapımından vazgeçilmiştir.

|   |                                        |        |        |
|---|----------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı | 10.000 |        |
|   | 920 Gider Taahhütleri Hesabı           |        | 10.000 |

### 93 VERİLEN GARANTİLER HESAPLARI

Verilen garantiler hesapları hesap grubu; 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Hazine Müsteşarlığınca genel bütçe dışı idare veya kuruluşlar lehine verilen Hazine geri ödeme garanti tutarları, bunlardan iptal olunan, ilgili kurumca ödemesi yapılan veya ikraza dönüştürülenlerin izlenmesi için kullanılır.

Verilen garantiler hesapları, genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinin muhasebe birimlerinde kullanılmaz.

Verilen garantiler hesapları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

930 Verilen Garantiler Hesabı

931 Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı

### 930 VERİLEN GARANTİLER HESABI

#### Hesabın niteliği

Verilen garantiler hesabı; 4749 sayılı Kamu Finansmanı ve Borç Yönetiminin Düzenlenmesi Hakkında Kanunun verdiği yetkiye dayanılarak Hazine Müsteşarlığınca genel bütçe dışı idare veya kuruluşlar lehine verilen Hazine geri ödeme garanti tutarlarıyla bunlardan iptal olunan, ilgili kurumca ödemesi yapılan, ikraza dönüştürülen veya idare ve kuruluşlarca üstlenilenlerin izlenmesi için kullanılır.

#### Hesaba ilişkin işlemler

Hazine garantilerinin muhasebeleştirilmesinde 12/4/2002 tarihli ve 24724 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hazine Garantileri Verilmesi, İzlenmesi, Bütçeleştirilmesi ve Raporlanmasına İlişkin Esas ve Usullere Dair Yönetmelik hükümleri gereğince düzenlenen garanti protokolü ve Hazine Müsteşarlığının bağlı olduğu Bakan Onayı ile “Hazine Garantili Krediler Dış Finansman Bildirim Formu” muhasebe birimi tarafından aranır ve Bakan Onayının bir örneği muhasebe işlem fişine bağlanır.

Genel bütçe dışı idare veya kuruluşların hazine garantili kredilerden yapmış oldukları kullanım ve geri ödemelerine ilişkin kayıtlar, dış finansman kaynağından gelen kullanım ve geri ödeme bilgisi üzerine yapılır.

### 931 VERİLEN GARANTİLER KARŞILIĞI HESABI

#### Hesabın niteliği

Verilen garantiler karşılığı hesabına, verilen garantiler hesabına yazılan tutarlar kaydedilir.

#### Hesapların işleyişi

##### a) Borç/Alacak

1 – Kırıkkale Belediyesinin dış finansman kaynağından elde ettiği 1.000.000.-YTL lik dış finansman için Hazinece garanti verilmesi karşılığında 30.000.-YTL garanti ücreti tahsil edilmiştir.

|   |                                         |           |           |
|---|-----------------------------------------|-----------|-----------|
| 1 | 102 Banka Hesabı                        | 30.000    |           |
|   | 339 Risk Hesabı                         |           | 30.000    |
|   | 930 Verilen Garantiler Hesabı           | 1.000.000 |           |
|   | 931 Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı |           | 1.000.000 |

2 - Hazine Müsteşarlığı bünyesinde faaliyet gösteren muhasebe birimlerince ay sonunda hesabın borç bakiyesinin T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur artışı farkının 2.500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 930 Verilen Garantiler Hesabı           | 2.500 |       |
|   | 931 Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı |       | 2.500 |

##### b) Alacak/ Borç

1- Kırıkkale Belediyesi tarafından kullanılan 1.000.000.-YTL lik dış finansman kaynağı belediye tarafından ödenmiştir.

|   |                                         |           |           |
|---|-----------------------------------------|-----------|-----------|
| 1 | 931 Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı | 1.000.000 |           |
|   | 930 Verilen Garantiler Hesabı           |           | 1.000.000 |

2- Kırıkkale Belediyesi tarafından kullanılan 1.000.000 Avroluk dış finansman kaynağı belediyenin ödememesi nedeni ile risk hesabından ödenmiştir. (Ödeme tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro =1,60.-YTL) Söz konusu tutarların anaparası 900.000 Avrodur.

|   |                                             |           |           |
|---|---------------------------------------------|-----------|-----------|
| 2 | 339 Risk Hesabı                             | 1.600.000 |           |
|   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı          |           | 1.600.000 |
|   | 954 Risk Hesabı Alacakları Hesabı           | 1.600.000 |           |
|   | 955 Risk Hesabı Alacakları Karşılığı Hesabı |           | 1.600.000 |
|   | 931 Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı     | 1.440.000 |           |
|   | 930 Verilen Garantiler Hesabı               |           | 1.440.000 |

3- Hazine Müsteşarlığı bünyesinde faaliyet gösteren muhasebe birimlerince gün sonunda hazine malı konvertibl yabancı paralar mevcudunun T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucu oluşan kur azalış farkının 2.500.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                         |       |       |
|---|-----------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 931 Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı | 2.500 |       |
|   | 930 Verilen Garantiler Hesabı           |       | 2.500 |

#### 94 DEĞERLİ KÂĞIT VE ÖZEL TAHAKKUK HESAPLARI

Değerli kâğıt ve özel tahakkuk hesapları hesap grubu; basım, dağıtım ve satış yetkisi Devlete ait olan değerli kâğıtlar ile genel bütçe geliri olmayan ve özel kanunları uyarınca, muhasebe birimleri tarafından 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre takip ve tahsili gereken alacaklar ve başka birimler adına tahsili istenilen alacakların izlenmesi için kullanılır.

Değerli kâğıt ve özel tahakkuk hesapları, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

- 940 Değerli Kâğıt Ambarları Hesabı
- 942 Zimmetle Verilen Değerli Kâğıtlar Hesabı
- 944 Yoldaki Değerli Kâğıtlar Hesabı
- 945 Değerli Kâğıt İşlemleri Hesabı
- 946 Özel Tahakkuklardan Alacaklar Hesabı
- 947 Özel Tahakkuklar Hesabı
- 948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı
- 949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hesabı

#### Değerli kâğıtlara ilişkin işlemler

Değerli kâğıtlar, 21/2/1963 tarihli ve 210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanununa bağlı değerli kâğıtlar tablosunda gösterilen veya Bakanlıkça bu bölümde izlenmesi bildirilen belge ve kâğıtlardır.

Değerleri döviz cinsinden belirlenen vize bandrolleri gibi değerli kâğıtlar, değerli kâğıt hesaplarında izlenir. Bunların hangi değerlerle hesaba kaydedilip çıkarılacağına ilişkin işlemler Bakanlıkça belirlenir.

**Değerli kâğıtların getirtilmesinde, gönderilmesinde ve alınıp verilmesinde kullanılan belgeler ve bunların düzenlenme yer ve şekilleri aşağıda açıklanmıştır:**

**a) Değerli kâğıt isteme, gönderme ve teslim alma fişi;** seri ve sıra numarası taşıyan bu fiş, aşağıdaki açıklamalara göre düzenlenir:

Bu fiş; gereğine göre Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Biriminden değerli kâğıt isteyen il muhasebe birimlerinde veya il büyük ambarlarından değerli kâğıt isteyen ilçe muhasebe birimlerinde “isteme fişi”, bir ambardan başka bir ambara değerli kâğıt gönderen muhasebe birimlerinde “gönderme fişi”, kendisine gönderilen veya yetkili memurlar tarafından iade edilen değerli kâğıtları alan muhasebe birimince “teslim alma fişi” olarak kullanılır.

Bu fiş, değerli kâğıt isteyen muhasebe birimince dört nüsha düzenlenir. Muhasebe biriminin adı, kodu ve malî yıl başında birden başlamak üzere verilen “isteme fişi numarası” üst tablodaki ilgili bölümlere yazılır. İstenilen değerli kâğıtların cinsi, birim değeri, adedi ve tutarı orta tablodaki bir ve iki numaralı sütunlardaki bölümlere alt alta yazıldıktan sonra “adedi” ve “tutarı” sütunlarının toplamı alınır. Alt tablodaki isteme yazısı bölümü; illerde il muhasebe birimi muhasebe yetkilisi, ilçelerde ise ilçe muhasebe birimi muhasebe yetkilisi tarafından imzalandıktan sonra fişin ilk üç nüshası değerli kâğıt istenilen muhasebe birimine gönderilir.

Kendisine gelen üç nüsha isteme fişini alan muhasebe birimi, üst tablodaki “Gönderme fişi numarası” olarak malî yıl başında birden başlamak üzere verdiği numarayı ilgili bölüme yazdıktan sonra altındaki bölümlere kendi ad ve kodunu yazar. Değerli kâğıtların cinsi ve birim değeri, isteyen muhasebe birimince daha önce yazılmış olduğundan gönderen muhasebe birimi gönderdiği değerli kâğıtların adet ve tutarını, “gönderilen” başlıklı üçüncü sütunun ilgili bölümlerine yazarak toplamalarını alır. Alt tablodaki “gönderme tutanağı” düzenlenerek; muhasebe yetkilisi ve veznedar tarafından imzalanır. Aynı zamanda bu tutanağın altındaki gönderme yazısı, gönderen birimin yetkilisi tarafından imzalandıktan sonra ilk iki nüshası değerli kâğıt isteyen muhasebe birimine gönderilir.

Değerli kâğıtların gönderildiğine ilişkin iki nüsha “gönderme fişi” gelince değerli kâğıtlar, veznedar tarafından bu Yönetmelikte açıklandığı şekilde teslim alınarak illerde büyük ambara, ilçelerde küçük ambara getirilir. Değerli kâğıt kolileri sayım kurulu huzurunda açılarak sayılmak suretiyle teslim alınır. Değerli kâğıtları teslim alan muhasebe birimi, fişin üst tablosundaki “teslim alma fişi numarası” bölümüne, malî yıl başında birden başlamak üzere verdiği numarayı yazdıktan sonra altındaki bölümlere kendi ad ve kodunu yazar. Teslim aldığı değerli kâğıtların adet ve tutarını, orta tablodaki dört numaralı “teslim alınan” başlıklı sütunun ilgili bölümlerine yazarak toplamalarını aldıktan sonra alt tablodaki “teslim alma tutanağı” düzenlenerek imzalanır. Fişin birinci nüshası değerli kâğıtları gönderen muhasebe birimine gönderilir, diğer nüshası mahallinde kalır.

Bir ambardan başka bir ambara talep edilmeden değerli kâğıt gönderilmesi gerektiği takdirde bu fiş, sadece gönderme ve teslim alma fişi olarak kullanılacağından üç nüsha olarak düzenlenir. Doğrudan değerli kâğıt gönderen muhasebe biriminin üst tablodaki “gönderme fişi numarası” ve hemen altındaki sütunlara kendi ad ve kodu yazıldıktan sonra, ortadaki (1) numaralı sütunlara gönderilecek değerli kâğıtların “cinsi” ve “birim değeri”, (3) numaralı sütunlara da “adedi” ve “tutarı” sıra ile kaydedilerek bu sütunların toplamı alınır. Alt tablodaki “gönderme tutanağı” bölümü usulüne uygun şekilde doldurularak bu bölümün altındaki gönderme yazısı; muhasebe yetkilisi tarafından imzalandıktan sonra, fişin ilk iki nüshası değerli kâğıt gönderilen muhasebe birimine gönderilir; üçüncü nüsha ise mahallinde alıkonulur. Kendisine iki nüsha gönderme fişi gelen muhasebe birimi yukarıda açıklandığı şekilde değerli kâğıtları teslim alır.

Yetkili memurlar tarafından herhangi bir nedenle iade edilen değerli kâğıtlar için bu fiş “teslim alma fişi” olarak iki nüsha düzenlenir. Üst tablodaki “teslim alma fişi numarası” yazıldıktan sonra hemen altındaki bölümlere muhasebe biriminin adı ve kodu yazılır. Teslim alınan değerli kâğıtların cinsi ve birim değeri orta tablodaki bir numaralı sütunlara, adet ve tutarları ise dört numaralı sütunlara yazıldıktan sonra adet ve tutarı sütunlarının toplamı alınır. Alt tablodaki “teslim alma tutanağı” (II) usulüne uygun olarak doldurulup imzalandıktan sonra fişin ilk nüshası teslim edene verilir, ikinci nüshası ise muhasebe biriminde saklanır.



İl büyük ambarından küçük ambarına veya küçük ambarından büyük ambarına değerli kâğıt aktarılmasında, bu fiş teslim alma fişi olarak kullanılır. Küçük ambardan sorumlu veznedar tarafından orta tablodaki (1) ve (4) numaralı sütunları doldurulan ve iki nüsha düzenlenen fişin alt tablosundaki isteme yazısı bölümü il muhasebe birimi muhasebe yetkilisi, gönderme tutanağı bölümü teslim eden ambardan sorumlu veznedar, teslim alma tutanağı bölümü ise teslim alan ambardan sorumlu veznedar tarafından imzalanır. Malî yıl başında birden başlamak üzere teslim alma fişi numarası verilen fişin, bir nüshası büyük ambardan sorumlu veznedar, diğer nüshası ise küçük ambardan sorumlu veznedar tarafından ayrı birer dosyada saklanır. Büyük ve küçük ambar arasındaki aktarmalar muhasebe kaydı ile yapılır.

**b) Değerli kâğıt bordrosu ;** il veya ilçe küçük ambarlarından zimmetle değerli kâğıt alan yetkili memurlar tarafından aşağıdaki açıklamalara göre düzenlenir:

Bu bordroya, istenilen değerli kâğıtların çeşidi, adedi, birim değeri ve tutarı yazılır. Adedi ile tutarı sütunlarının toplamı alınarak “istenilenin toplamı” bölümüne yazılır ve imzalanır.

Ambarda mevcut değerli kâğıtlar, istenilenden az ise bordroda gerekli düzeltmeler yapılır. Yetkili memurlara verilecek olan değerlerin adet ve tutarı “verilen” bölümüne yazılır.

Değerli kâğıtlar yetkili memurlara, satıldıkça bedeli teslim edilmek üzere zimmetle verileceğinden bordro tutarı, değerli kâğıtlar zimmet defterinin ilgili daireye ait bölümüne kaydedildikten sonra istenilen değerli kâğıtlar verilir. Verilen değerli kâğıtların çıkış kaydı yapılır.

Yetkili memurlar tarafından değerli kâğıtlar için düzenlenen bordrolara, veznedarca malî yıl başında birden başlamak üzere sıra numarası verilerek bir dosya içerisinde sıra numarasına göre saklanır.

#### **c) Değerli Kağıtların Dağıtımı;**

Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğünce basılan değerli kâğıtlar, talep üzerine il büyük ambarlarına, büyük ambarlardan da küçük ambara ve ilçe muhasebe birimlerine dağıtılır. Veznedarlar tarafından yetkili memurlara zimmetle verilir. Darphaneden illere, illerden ilçelere, ilçelerden illere veya illerden Darphaneye gönderilecek olan değerli kâğıtlar, sağlam ve dikişsiz torba ya da mühürlü sandıklar içerisinde kıymetli koli hâlinde gönderilir. Değerli kâğıtların dağıtımı ile ilgili diğer düzenlemeler Bakanlıkça yapılır.

Değerli kâğıt gönderildiğine ilişkin gönderme fişi gelince bu değerler, veznedar tarafından teslim alınır. Koliler alınırken torba veya sandıkların tamam olup olmadığı, kurşun mühürlerinde bozukluk bulunup bulunmadığı, ağırlığının gönderme fişinde belirtilen miktara uygun olup olmadığı kontrol edilerek illerde büyük ambara, ilçelerde küçük ambara konulur.

İl küçük ambarları veya ilçe muhasebe birimlerince talep edilen değerli kâğıtlar, il muhasebe birimi muhasebe yetkilisi ve veznedar tarafından sayılarak teslim edilir veya koli yapılarak gönderilir. Koliler gönderilmeden önce tartılır ve mühürlenir. Kolinin adedi ve ağırlığı, gönderme fişindeki gönderme tutanağına kaydedilerek ilgililer tarafından imzalanır. İlçelerden illere gönderilecek değerli kâğıtlara ait koli, veznedar ve ilçe muhasebe birimi muhasebe yetkilisi tarafından müştereken hazırlanarak aynı işleme tabi tutulur.

**Darphaneden il büyük ambarlarına, il büyük ambarlarından il küçük ambarları veya ilçe muhasebe birimlerine gelen değerli kâğıtların teslim alınması ve kayıt şekli aşağıda gösterilmiştir:**

Gelen değerli kâğıt kolileri, “sayım kurulu” huzurunda ipleri, mühürleri ve ambalajları gözden geçirildikten sonra açılır. Aynı şekilde kolinin içindeki değerli kâğıtların iplerine, mühürlerine bakılır. Bunlar da uygun bulunursa değerli kâğıtların ciltleri sayılır.

Gelen değerli kâğıtlar parça hâlinde veya kutu içinde olduğu takdirde, kutunun mühür ve kurşun ambalajından şüphe edilen varsa açılarak birer birer sayılır. Tamam olduğu görüldüğü takdirde gönderme fişi ile karşılaştırılır ve fişin “teslim alma tutanağı” doldurularak ilgililer tarafından imzalanır.

Görülen fazlalık veya noksanlıklar ayrıca düzenlenecek ayrıntılı bir tutanakla belgelendirilmekle beraber, ilde durum derhal darphaneye ilçede ise defterdarlığa bildirilir. Verilecek emir gelene kadar değerli kâğıtlar ayrıca bir torbaya konularak mühürlenir ve sayım kurulunun muhafazası altına alınır. Bu torba, ilgisine göre ilde büyük ambarda ya da ilçe muhasebe birimi ambarında saklanır.

Alınan değerli kâğıt kolilerinin açılması bir tutanakla tespit edilmediği takdirde, çıkacak noksanlıktan koliyi açan memurlar sorumlu tutulur. Gönderme fişi gelmeden değerli kâğıt kolileri postaneden alınmaz ve açılmaz. İpleri, mühür ve kutuları sağlam görülen paketler, ilçe muhasebe birimlerine yapılacak göndermelerde ve büyük ambarın sayımında kolaylık olmak üzere saklanır.

Açılan kolilerin muhteviyatı derhal yardımcı hesap defterlerine kaydedilir ve karşılığında değerli kâğıt isteme, gönderme ve teslim alma fişinin, “teslim alma” bölümü düzenlenerek fişin bir nüshası ilgili muhasebe birimine gönderilir. Değerli kâğıtlar gönderildiği hâlde uygun süre içinde teslim alma fişi gelmediği takdirde, gönderen muhasebe biriminin bunu araması gerekir.

Nüfus cüzdanı, pasaport gibi müteselsil numara taşıyan değerli kâğıtların başlayış ve bitiş numaraları, yardımcı hesap defterlerinin “açıklama” bölümlerine yazılır. İl büyük ambarından ilçe muhasebe birimlerine gönderilmesinde veya yetkili memurlara verilmesinde söz konusu numara sırası takip edilir.

**Muhasebe birimi ambarlarında bulunan değerli kâğıtlar aşağıdaki açıklamalara göre muhafaza edilir:**

Darphaneden veya ilçe muhasebe birimlerinden illere gelen değerli kâğıtlar büyük ambara konularak, il muhasebe birimi muhasebe yetkilisi ve veznedarın sorumluluğu altında muhafaza edilir.

Büyük ambarın iki anahtarı vardır. Anahtarlardan biri muhasebe yetkilisinde, diğeri ise büyük ambardan sorumlu veznedarda bulunur. Büyük ambarın kapısı muhasebe yetkilisince mühürlenir. Bu iki sorumlu bir arada bulunmadıkça büyük ambar açılarak değerli kâğıt alınıp konulamaz. Büyük ambar sayımında çıkacak noksandan muhasebe yetkilisi ve veznedar müştereken sorumludur.

İl küçük ambarı ile ilçe muhasebe birimi ambarının sorumluluğu ise muhasebe yetkilisi ile veznedara aittir.

Büyük ambardan satış yapılmaz, zimmetle değerli kâğıt verilmez. Bu ambardan yalnız il küçük ambarı ve ilçe muhasebe birimlerine değerli kâğıt verilir veya gönderilir.

İhtiyaçtan fazla olması, kullanımdan kaldırılması veya kolilerden baskı hatalı çıkmasından dolayı ilçe muhasebe birimlerinden gönderilen veya il küçük ambarından iade olunan değerli kâğıtlar, büyük ambarda toplanarak buradan Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimine gönderilir.

**Değerli kâğıt alıp satma yetkisine sahip bayi ve yetkili memurlara ilişkin işlemler aşağıda açıklanmıştır:**

**Bayi;** 20/6/1938 tarihli ve 3468 sayılı Pul ve Kıymetli Kâğıtların Bayiler ve Yetkili Memurlar Vasıtasıyla Satırılmasına ve Bunlara Satış Aidatı Verilmesine Dair Kanun ve bu Kanunun uygulama şeklini gösteren 8/6/1988 tarihli ve 19836 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Pul ve Değerli Kâğıtların Bayiler ve Yetkili Memurlar Vasıtası ile Satırılmasına ve Bayilere Satış Aidatı Verilmesine Dair Yönetmelik hükümleri uyarınca değerli kâğıt bedeli tahsilatı yapan noter ve noter yardımcılara denir.

**Yetkili memur;** görevleri gereği veya görevlendirilmeleri nedeniyle muhasebe birimlerinden zimmetle değerli kâğıt alıp satan nüfus ve emniyet memurları ile maliye veznedarları gibi kefalet tabi memurlara denir. 25/4/2006 tarihli ve 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu hükümleri gereğince evlendirme yetkisi verilen belediye başkanı veya bu işle görevlendireceği memur, köy muhtarları, İçişleri Bakanlığı il nüfus ve vatandaşlık müdürlükleri ile ilçe nüfus müdürlüklerinde ve dış temsilciliklerde evlendirme memurluğu yetkisi ve görevi verilenler yetkili memur sayılır.

İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğü merkez ve taşra teşkilatı personeli ile konsolosluk görevlileri yetkili memur sayılmakla birlikte, bunlar 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 41 nci maddesi uyarınca nüfus ve uluslararası aile cüzdanından dolayı kefaletle

tabi tutulmazlar. Ancak, bu memurlara nüfus ve uluslararası aile cüzdanı dışındaki değerli kâğıtlar 2/6/1934 tarihli ve 2489 sayılı Kefalet Kanunu hükümlerine göre kefalete tabi tutulduktan sonra verilir. Ayrıca, özel kanunlarında kefalete tabi olmayacakları belirtilen yetkili memurlar da kefalete tabi tutulmazlar.

Yetkili memurların göreve başlamaları sırasında isim, unvan ve tatbiki imzaları dairelerince muhasebe birimlerine bildirilir.

#### **Yetkili memurlara verilecek değerli kâğıt miktarları**

Yetkili memurlara zimmetle verilecek en az ve en çok değerli kâğıt tutarı, mahallin şartlarına göre her malî yılbaşında defterdarlarca belirlenerek ilgili muhasebe birimlerine duyurulur.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 41 inci maddesi gereğince, kadın ve erkek nüfus cüzdanları ve uluslararası aile cüzdanlarının her birinden il nüfus ve vatandaşlık müdürlüğü ile ilçe nüfus müdürlüğü personelinin bir kişiye, 3000'er adedi geçmemek üzere zimmetle verilir. 5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ile 10/7/1985 tarihli ve 85/9747 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile yürürlüğe konulan Evlendirme Yönetmeliği hükümleri uyarınca ilgili valiliğin teklifi ve İçişleri Bakanlığı Nüfus ve Vatandaşlık İşleri Genel Müdürlüğünün onayı ile evlendirme yetkisi verilenlere defterdarlarca belirlenen miktarda zimmetle uluslararası aile cüzdanı verilir.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanunu ile Evlendirme Yönetmeliği hükümleri uyarınca yetki verilen evlendirme memurlarının muhasebe birimlerinden aldıkları uluslararası aile cüzdanları, seri ve sıra numaraları belirtilmek suretiyle söz konusu değerli kâğıtları veren muhasebe birimlerinde aylık dönemler itibarıyla bir yazı ekinde ilgili nüfus müdürlüklerine bildirilir.

Yetkili memurların görevlerinin değişmesi veya herhangi bir nedenle görevlerinden ayrılmaları hâlinde, ellerinde bulunan değerli kâğıtlar, teslim alma fişi karşılığında alınır ve gerekli muhasebe kayıtları yapılarak değerli kâğıt zimmet defterindeki kaydı kapatılır.

5490 sayılı Nüfus Hizmetleri Kanununun 41 inci maddesi hükmü gereğince doğum bildirimlerinin kanunî süresi içinde yapılması hâlinde düzenlenecek nüfus cüzdanlarından değerli kâğıt bedeli alınmaz. Doğum bildirimlerini kanuni süresi içinde yapmaları nedeniyle değerli kâğıt bedeli alınmayan nüfus cüzdanları için seri ve sıra numarası, kime verildiği, doğum tarihi ve verildiği tarihin belirtildiği bir liste düzenlenir. Nüfus idaresince, onaylanarak muhasebe birimine intikal ettirilen bu listeler, muhasebe işlem fişi ekine bağlanmak suretiyle, gerekli muhasebe kayıtları yapılır.

#### **Yetkili memurlarca satış hasılatının teslimi**

Yetkili memurlar, muhasebe birimlerinden zimmetle aldıkları değerli kâğıtların satış hasılatını en çok onbeş günde bir ve her hâlde malî yılın son iş gününde muhasebe birimi veznesine veya banka hesabına yatırmak zorundadır. Satış hasılatı tutarı, Bakanlıkça belirlenen tutara ulaştığı takdirde bu süre beklenmeksizin satış hasılatı muhasebe birimi veznesine veya banka hesabına yatırılır. Satış hasılatını bu süre içinde yatırmayan memurlara yeniden değerli kâğıt verilmez. Aldıkları değerli kâğıtların satış hasılatını bu süre içinde yatırmayanlar hakkında, gerekli işlem yapılmak üzere dairesine bilgi verilir.

Yetkili memurlara değerli kâğıt bedelinin yatırılacağı muhasebe birimi tarafından, kullanıldıkça kullanılmış olanlar geri alınmak suretiyle yenisi verilmek üzere, defterdarlarca tespit edilen sayıda muhasebe yetkilisi mutemedi alındısı cildi verilir.

#### **Bayilere yapılacak ödeme**

Değerli kâğıt satışından dolayı bayilere, Pul ve Değerli Kâğıtların Bayiler ve Yetkili Memurlar Vasıtası ile Sattırılmasına ve Bayilere Satış Aidatı Verilmesine Dair Yönetmelik uyarınca satış aidatı verilir.

Yukarıda belirtilen satış aidatları ödenirken değerli kâğıt bedellerinin tahsilinde verilmiş olan alındı belgeleri ilgililerden geri alınır. Alındı belgeleri kayıtlarla karşılaştırıldıktan sonra üzerlerine tarih konulmak suretiyle aidatının ödendiği yazılır. Ayrıca alındı belgelerinin tarih, numara ve tutarını gösteren bir listesi yapılarak söz konusu liste ve alındı belgeleri, ödeme emri belgesine bağlanır.

### **Değerli kâğıtların geri alınması,**

Yetkili memurların ellerinde bulunan değerli kâğıtların çeşitli nedenlerle geri alınması gerektiği takdirde iade olunan değerli kâğıtlar, “teslim alma fişi” düzenlenmek suretiyle gerekli muhasebe kayıtları yapılır.

### **Değersiz hale gelen kâğıtlar hakkında yapılacak işlemler;**

210 sayılı Değerli Kâğıtlar Kanununda çeşitleri sayılan değerli kâğıtlardan, değerli kâğıt kapsamından çıkarılmaları suretiyle değersiz hale gelenlerin henüz kullanılmamış olanları, yetkili memurlardan Bakanlıkça belirlenen süre içinde geri alınarak gerekli muhasebe kayıtları yapılır.

Bu şekilde geri alınan kâğıtlar ile bu kâğıtlardan halen ambarlarda mevcut bulunanlar için iki nüsha “değerli kâğıt sayım tutanağı” düzenlenir ve muhasebe işlem fişi ile hesaplardan çıkarılır.

Hesap ve defter kayıtlarından çıkarılan değersiz hale gelmiş kâğıtlar, Bakanlıktan alınacak talimata göre işleme tabi tutulur. Düzenlenen tutanakların birinci nüshası hesaplardan çıkarılma kaydına ilişkin muhasebe işlem fişine bağlanır, ikinci nüshası ise veznedarca muhafaza edilir.

### **Değeri değişen kâğıtlar hakkında yapılacak işlemler;**

Yetkili memurların kendilerinde bulunan değeri değişen değerli kâğıtları, Bakanlıkça belirlenen süre içinde bağlı oldukları muhasebe birimine beyan etmeleri gerekir.

Yetkili memurların zimmetinde bulunan değeri değişmiş değerli kâğıtlar, cins ve adetleri belirtilmek suretiyle dairesince ilgili muhasebe birimine bildirilir. Bunun üzerine muhasebe birimince gerekli muhasebe kayıtları yapılır.

### **Kullanılamayacak hale gelen değerli kâğıtlar hakkında yapılacak işlemler;**

Rengi bozulmak, birbirine yapışmak ya da yanmak gibi nedenlerle kullanılamayacak hale gelen değerli kâğıtlar için, muhasebe birimlerinde durumu tespit eden 3 nüsha tutanak düzenlenir. Kullanılamaz hale gelen değerli kâğıtların bedeli hesaplardan düşülür.

İl ve ilçe ambarlarında kullanılamayacak hale gelen değerli kâğıtların bozulma nedenleri ve bu bozulmada kusurlu kimse olup olmadığı defterdarlıklarca incelendikten sonra, düzenlenen inceleme raporu ve tutanaklar Bakanlığa gönderilir. Tutanaklardan biri, iki nüsha düzenlenecek gönderme fişi ekinde değersiz hale gelmiş olan nüfus cüzdanı, uluslararası aile cüzdanı ve pasaportlar ile birlikte Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimine gönderilir ve ilçelerde durum ayrıca defterdarlığa bildirilir.

Kullanılamayacak hale gelmiş olan bu değerli kâğıtlar, Bakanlıktan alınacak izne dayanılarak Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimince imha edilir. Kullanılamayacak hale gelmiş olan diğer değerli kâğıtlardan defterdarlıkça imhası bildirilenler, yetkili kurullar tarafından mahallinde imha edilir ve düzenlenecek imha tutanağının bir nüshası defterdarlığa gönderilir.

### **Hatalı ve noksan çıkan değerli kâğıtlar hakkında yapılacak işlemler;**

Darphaneden gönderilen paketlerden baskı hatalı olarak çıkan ve kullanılma imkânı bulunmayan değerli kâğıtlar ile hatalı yazım nedeniyle kullanılamayacak hale geldiği için yetkili memurlarca muhasebe birimine iade edilen nüfus ve uluslararası aile cüzdanları, il büyük ambarlarında toplanarak Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimine gönderilir. Baskı hatalı çıkan ve kullanılma imkânı bulunmayan bu değerli kâğıtlar, Bakanlıktan alınacak izne dayanılarak Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimince imha edilir.

Kimlik olarak da kullanılma imkânı bulunan değerli kâğıtlardan kurşun mühürleri bozulmadan muhafaza edilenlerin, satış için paketlerin açılması sırasında noksan olduğunun anlaşılması hâlinde; durum düzenlenen iki nüsha tutanakla tespit edilir. Tutanağın bir nüshası Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimine gönderilir. Noksan çıkan ve seri numarası taşıyan değerli kâğıt tutarları, tutanağın bağlandığı muhasebe işlem fişi ile hesap kayıtları ve yardımcı hesap defterleri kayıtlarından çıkarılır.

Noksanlık yetkili memurların satışı sırasında tespit edildiği takdirde, dairesinin yazısı tutanak yerine geçer.

#### **940 DEĞERLİ KÂĞIT AMBARLARI HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Değerli kâğıt ambarları hesabı, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe birimleri ambarlarına giren ve çıkan değerli kâğıtların izlenmesi için kullanılır.

#### **942 ZİMMETLE VERİLEN DEĞERLİ KÂĞITLAR HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Zimmetle verilen değerli kâğıtlar hesabı, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde, yetkili memurlara zimmetle verilen değerli kâğıt tutarları ile satış hasılatı karşılığı olarak muhasebe birimine yatırılanlar veya bunlardan iade olunanların izlenmesi için kullanılır.

#### **944 YOLDAKİ DEĞERLİ KÂĞITLAR HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Yoldaki değerli kâğıtlar hesabı, başka bir muhasebe birimine gönderilen değerli kâğıt tutarları ile bunlardan alındığı bildirilenlerin izlenmesi için kullanılır.

#### **945 DEĞERLİ KÂĞIT İŞLEMLERİ HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Değerli kâğıt işlemleri hesabı; genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin değerli kâğıtlar ambarları, zimmetle verilen değerli kâğıtlar ve yoldaki değerli kâğıtlar hesaplarına kaydedilen işlemlerin karşılıklarının izlenmesi için kullanılır.

Değerli kâğıt işlemleri hesabının yıl sonu kapanış kaydı öncesi alacak artışı; değerli kâğıt ambarları hesabı, zimmetle verilen değerli kâğıtlar hesabı ve yoldaki değerli kâğıtlar hesabı borç artıkları toplamına eşit olması gerekir.

##### **Hesapların işleyişi**

##### **a) Borç/Alacak**

1- 210 sayılı Değerli Kağıtlar Kanunu uyarınca değerli kağıtların bedeli yeniden tespit edilmiş olup, Kırıkkale muhasebe birimi ambarında yapılan sayımda ambarda bulunan değerli kağıtların değer artış farkının 50.000.-YTL olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                    |        |        |
|---|------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hesabı | 50.000 |        |
|   | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı |        | 50.000 |

2 – Darphane ve Damga Matbaasınca bastırılan 500.-YTL değerli kağıt darphane ambarlarına teslim edilmiştir.

|   |                                    |     |  |
|---|------------------------------------|-----|--|
| 2 | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hesabı | 500 |  |
|---|------------------------------------|-----|--|

|  |                                    |  |     |
|--|------------------------------------|--|-----|
|  | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı |  | 500 |
|--|------------------------------------|--|-----|

**3 -** Keskin Muhasebe Birimi, Kırıkkale Muhasebe Biriminden 1.000.-YTL’ lik değerli kağıt almıştır.

|   |                                                                          |       |       |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hesabı<br>945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|--------------------------------------------------------------------------|-------|-------|

**4 –** Kırıkkale Muhasebe Birimi büyük ambarından küçük ambarına 100.-TL değerli kağıt almıştır.

|   |                                                                        |     |     |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 940.02 Değerli Kağıt Ambarları Hs<br>940.01 Değerli Kağıt Ambarları Hs | 100 | 100 |
|---|------------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**5 –** Kızılcahamam Muhasebe Biriminden zimmetle nüfus cüzdanı alan nüfus memuru (A) bozuk çıkan birim değeri 3.-YTL olan 100 adet nüfus cüzdanını muhasebe birimine iade etmiştir.

|   |                                                                     |     |     |
|---|---------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 5 | 940 Kağıt Ambarları Hesabı<br>942 Zimmetle Verilen Değerli K Hesabı | 300 | 300 |
|---|---------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**6 –** Delice Muhasebe Biriminden zimmetle nüfus cüzdanı alan nüfus memuru A, hatalı yazım nedeniyle birim değeri 3.-YTL olan 100 adet nüfus cüzdanını muhasebe birimine iade etmiştir.

|   |                                                                     |     |     |
|---|---------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 6 | 940 Kağıt Ambarları Hesabı<br>942 Zimmetle Verilen Değerli K Hesabı | 300 | 300 |
|---|---------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**7 -** Yapılan ambar sayımında birim değeri 25.-YTL olan 1.000 adet ve birim değeri 50.-YTL olan 200 adet değerli kağıdın kayıtlara göre fazla olduğu görülmüş ve kayıtların doğru olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                                                      |        |        |
|---|----------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 7 | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hesabı<br>945 Değerli Kağıt İşlemleri Hs | 35.000 | 35.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------|--------|--------|

**8-** Değerli kağıtlar kanunu gereğince değerli kağıtların bedelleri artırılmış olup, yapılan tespitle yetkili memurların zimmetinde gözüken değerli kağıtlarda artış farkının 750.-YTL olduğu tespit edilmiştir.

|   |                                                                   |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 8 | 942 Zimmetle Verilen D.K Hesabı<br>945 Değerli Kağıt İşlemleri Hs | 750 | 750 |
|---|-------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**b) Alacak/Borç**

1 - Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Birimice Kırıkkale Muhasebe Birimine 500.-YTL lik değerli kağıt gönderilmiştir.

a) Darphane ve Damga Matbaası Muhasebe Biriminin kaydı,

b) Kırıkkale Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                                       |     |     |
|---|---|-----------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | a | 944 Yoldaki Değerli Kağıtlar Hesabı<br>940 Değerli Kağıt Ambarları Hs | 500 | 500 |
|   | b | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hs<br>945 Değerli Kağıt İşlemleri Hs      | 500 | 500 |

2 – Kızılcahamam nüfus memuru (A)'ya zimmetle 800.-YTL lik erkek nüfus cüzdanı verilmiştir.

|   |                                                                   |     |     |
|---|-------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 942 Zimmetle Verilen D.K Hesabı<br>940 Değerli Kağıt Ambarları Hs | 800 | 800 |
|---|-------------------------------------------------------------------|-----|-----|

3– 210 Sayılı Değerli Kağıtlar Kanununda yapılan değişiklikle değerli kağıt kapsamından çıkartılan 20.-YTL tutarındaki eski tip sürücü belgesi imha edilerek iptal edilmiştir.

|   |                                                                      |    |    |
|---|----------------------------------------------------------------------|----|----|
| 3 | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı<br>940 Değerli Kağıt Ambarları Hs | 20 | 20 |
|---|----------------------------------------------------------------------|----|----|

4 – Kırıkkale Muhasebe Birimi küçük ambar sayımında 50.-YTL lik erkek nüfus cüzdanının 150.-YTL lik uluslar arası aile cüzdanının 80.-YTL lik kadın nüfus cüzdanının kayıtlara göre noksan olduğu ve defter kayıtlarında doğru olduğu anlaşılmıştır.

|   |                                                                      |     |     |
|---|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 4 | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı<br>940 Değerli Kağıt Ambarları Hs | 280 | 280 |
|   | 140 Kişilerden Alacaklar Hs<br>600 Gelirler Hesabı                   | 280 | 280 |

5 - Değerli kağıtlar kanununda yapılan değişiklikle birim değeri daha önce 20.-YTL olan pasaportun değeri 15.-YTL ye düşürülmüştür. Yapılan sayımda muhasebe birimi ambarında 1.000 adet pasaport bulunduğu tespit edilmiştir.

|   |                                                                      |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı<br>940 Değerli Kağıt Ambarları Hs | 5.000 | 5.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------|-------|-------|

6- Mühürlü olması nedeniyle tam olduğu dikkate alınarak hesaplara kayıt edilen ve birim değeri 3.-YTL olan nüfus cüzdanının paketinin açılması esnasında 2 adet nüfus cüzdanının eksik olduğu anlaşılmış durum tutanakla tespit edilmiştir.

|   |                                                                      |   |   |
|---|----------------------------------------------------------------------|---|---|
| 6 | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı<br>940 Değerli Kağıt Ambarları Hs | 6 | 6 |
|---|----------------------------------------------------------------------|---|---|

7- Kırıkkale Muhasebe Biriminden Yahşihan Muhasebe Birimine 2.000.-YTL lik değerli kağıt gönderilmiştir.Yahşihan Muhasebe Biriminden gönderilen değerli kağıtlara karşılık 2.200.-YTL lik teslim alma fişi gönderilmiştir.

a) İlk kaydı yapınız.

b) Yapılan araştırmada gönderilen fazlalığın kayıtlı ambar mevcudunun yanlışlıkla fazla gönderilmesinden kaynaklandığı anlaşılmıştır.

c) Fazlalığın o ana kadar fark edilemeyen (gönderilen dahil) 500.-YTL tutarındaki ambar fazlalığından gönderildiği anlaşılmıştır.

|   |   |                                     |       |       |
|---|---|-------------------------------------|-------|-------|
| 7 | a | 944 Yoldaki Değerli Kağıtlar Hesabı | 2.000 |       |
|   |   | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hs      |       | 2.000 |
|   | b | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı  | 2.200 |       |
|   |   | 944 Yoldaki D.Kağıtlar Hesabı       |       | 2.200 |
|   |   | 944 Yoldaki Değerli Kağıtlar Hesabı | 200   |       |
|   |   | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hs      |       | 200   |
| c |   | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hesabı  | 500   |       |
|   |   | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hs      |       | 500   |
|   |   | 944 Yoldaki D.Kağıtlar Hesabı       | 200   |       |
|   |   | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hs      |       | 200   |



**8-** Kızılcahamam nüfus müdürlüğü (C) emekli olması nedeniyle zimmetinde bulunan toplam 200.-YTL değerli kağıda karşılık 125.-YTL para yatırmış kalan 75.-YTL lik değerli kağıdı da iade etmiştir.

|   |                                    |     |     |
|---|------------------------------------|-----|-----|
| 8 | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı | 125 |     |
|   | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hesabı | 75  |     |
|   | 942 Zimmetle Verilen D.K Hesabı    |     | 200 |
|   | 100 Kasa Hesabı                    | 125 |     |
|   | 600 Gelirler Hesabı                |     | 125 |
|   | 805 Gelir Yansıtma                 | 125 |     |
|   | 800 Bütçe Geliri Hesabı            |     | 125 |

**9-** Yetkili memurlarca, doğum bildirimlerinin kanuni süresi içinde yapması nedeniyle değerli kâğıt bedeli alınmayan nüfus cüzdanı tutarlarının 100.-YTL olduğu muhasebe birimine intikal ettirilen onaylı listelerden anlaşılmıştır.

|   |                                    |     |     |
|---|------------------------------------|-----|-----|
| 9 | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı | 100 |     |
|   | 942 Zimmetle Verilen D.K Hesabı    |     | 100 |

**10-** Kızılcahamam nüfus memuru (A) zimmetle aldığı erkek nüfus cüzdanının 200.-YTL sini zimmetine geçirdiği anlaşılmıştır.

|    |                                    |     |     |
|----|------------------------------------|-----|-----|
| 10 | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı | 200 |     |
|    | 942 Zimmetle Verilen D.K Hesabı    |     | 200 |
|    | 140 Kişilerden Alacaklar Hs        | 200 |     |
|    | 600 Gelirler Hesabı                |     | 200 |

**11-** Değerli kağıtlar kanununda yapılan değişiklikle birim değeri daha önce 20.-YTL olan uluslararası aile cüzdanının birim değeri 15.-YTL ye düşürülmüştür. nüfus memuru (A) 'da 10 adet uluslararası aile cüzdanının bulunduğu tespit edilmiştir.

|    |                                    |    |    |
|----|------------------------------------|----|----|
| 11 | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı | 50 |    |
|    | 942 Zimmetle Verilen D.K Hesabı    |    | 50 |

**12 –** Kırıkkale Muhasebe Birimi, Yahşıhan Muhasebe Birimine 500.-YTL lik değerli kağıt göndermiştir.

|    |                                                                 |     |     |
|----|-----------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 12 | 944 Yoldaki D.Kağıtlar Hesabı<br>940 Değerli Kağıt Ambarları Hs | 500 | 500 |
|----|-----------------------------------------------------------------|-----|-----|

**13-** Yahşihan Muhasebe Birimi 500.-YTL olarak gönderilen değerli kağıtların sayımı sonucunda 350.-YTL olduğu tespit edilmiş bu tutar üzerinden hesaplara alınarak düzenlediği teslim alma fişini Kırıkkale Muhasebe Birimine göndermiştir.

|    |                                                                      |     |     |
|----|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|
| 13 | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hesabı<br>945 Değerli Kağıt İşlemleri Hs | 350 | 350 |
|----|----------------------------------------------------------------------|-----|-----|

**14-** Kırıkkale Muhasebe Birimi 350.-YTL lik teslim alma fişi tutarına mahsup etmekle birlikte eksikliğin nedeni araştırılmıştır.

- a) İlk kayıdı yapın,
- b) Eksikliğin Yahşihan Muhasebe Birimine eksik göndermeden kaynaklandığı eksik çıkan miktarın muhasebe müdürlüğünün ambarında bulunduğu,
- c) Eksikliğin aynı miktarda ambar açığı nedeniyle meydana geldiği,
- d) Eksikliğin ambar açığından kaynaklandığı toplam ambar açığının Yahşihan Muhasebe Biriminde eksik çıkan tutarla birlikte 450.-YTL tutarında olduğu tespit edilmiştir.

|    |   |                                                                                                           |     |            |
|----|---|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----|------------|
| 14 | a | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı<br>944 Yoldaki D.Kağıtlar Hesabı                                       | 350 | 350        |
|    | b | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hs<br>944 Yoldaki D.Kağıtlar Hesabı                                           | 150 | 150        |
|    | c | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı<br>944 Yoldaki D.Kağıtlar Hesabı                                       | 150 | 150        |
|    |   | 140 Kişilerden Alacaklar Hs<br>600 Gelirler Hesabı                                                        | 150 | 150        |
|    | d | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı<br>944 Yoldaki D.Kağıtlar Hesabı<br>940 Değerli Kağıt Ambarları Hesabı | 450 | 150<br>300 |
|    |   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı                                                    | 450 | 450        |
|    |   |                                                                                                           |     |            |
|    |   |                                                                                                           |     |            |

**15** – Ankara Muhasebe Birimi tarafından 01.02.2007 tarihinde bayilere 500.-YTL lik değerli kağıt satışı yapılmıştır.

|    |                                    |     |     |
|----|------------------------------------|-----|-----|
| 15 | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı | 500 |     |
|    | 940 Değerli Kağıt Ambarları Hs     |     | 500 |
|    | 100 Kasa Hesabı                    | 500 |     |
|    | 600 Gelirler Hesabı                |     | 500 |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı          | 500 |     |
|    | 800 Bütçe Gelirler Hesabı          |     | 500 |

#### **946 ÖZEL TAHAKKUKLARDAN ALACAKLAR HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Özel tahakkuklardan alacaklar hesabı, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde, bütçe geliri olmayan ve özel mevzuatı uyarınca 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre takip ve tahsili muhasebe birimlerince yapılan alacakların izlenmesi için kullanılır.

#### **947 ÖZEL TAHAKKUKLAR HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Özel tahakkuklar hesabına, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde özel tahakkuklardan alacaklar hesabına yazılan tutarlar kaydedilir.

##### **Hesapların işleyişi**

##### **a) Borç /Alacak**

**1** - Şeker fiyatlarına yapılan zam nedeniyle şeker satıcılarına 250.-YTL şeker fiyat farkı tahakkuk ettirilmiştir.

|   |                                          |     |     |
|---|------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 946 Özel Tahakkuklardan Alacaklar Hesabı | 250 |     |
|   | 947 Özel Tahakkuklar Hesabı              |     | 250 |

**2** - YURTKUR Genel Müdürlüğünden Bolu Muhasebe Birimine gelen yazıda öğrenci A'nın ilgili kuruma 450.-YTL borcu olduğu bildirilmiş ve bunun 6183 sayılı kanuna göre tahsili istenmiştir.

|   |                                          |     |     |
|---|------------------------------------------|-----|-----|
| 2 | 946 Özel Tahakkuklardan Alacaklar Hesabı | 450 |     |
|   | 947 Özel Tahakkuklar Hesabı              |     | 450 |

##### **b) Alacak/Borç**

**1** - Şeker satıcıları adına tahakkuk ettirilen tutarın 100.-YTL si tahsil edilmiştir.

|   |                                              |     |     |
|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 100 Kasa Hesabı                              | 100 |     |
|   | 362 Fon.veya Diğer Kamu İd.Adına Yap.Tah.Hs. |     | 100 |
|   | 947 Özel Tahakkuklar Hesabı                  | 100 |     |
|   | 946 Özel Tahakkuklardan Alacaklar Hesabı     |     | 100 |

2 - Şeker satıcıları adına tahakkuk ettirilen tutarın 50.-YTL si terkin edilmiştir.

|   |                                          |    |    |
|---|------------------------------------------|----|----|
| 2 | 947 Özel Tahakkuklar Hesabı              | 50 |    |
|   | 946 Özel Tahakkuklardan Alacaklar Hesabı |    | 50 |

3 - Öğrenci A YURTKUR Genel Müdürlüğüne olan 450.-YTL kredi borcunu Bolu Muhasebe Birimine yatırmıştır.

|   |                                              |     |     |
|---|----------------------------------------------|-----|-----|
| 3 | 100 Kasa Hesabı                              | 450 |     |
|   | 362 Fon veya Diğer Kamu İd.Adına Yap.Tah. Hs |     | 450 |
|   | 947 Özel Tahakkuklar Hesabı                  | 450 |     |
|   | 946 Özel Tahakkuklardan Alacaklar Hesabı     |     | 450 |

#### 948 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAKLAR HESABI

##### Hesabın niteliği

Başka birimler adına izlenen alacaklar hesabı, aynı bütçeli kamu idaresinin farklı muhasebe birimlerinin kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı olan tutarlardan tahsili yazıyla istenenler, icra ve diğer dairelerden gelen haciz kararları ile başka idareler adına tahsil edilmesi gereken diğer alacakların izlenmesi için kullanılır.

##### Hesaba ilişkin işlemler

###### a) Diğer muhasebe birimlerine ait alacakların izlenmesi

1) Aynı bütçeli kamu idarelerince, kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı tutarların borçlularının başka bir yerde olduğu anlaşıldığında, alacak tutarı bir yazı ile borçlunun bulunduğu yerdeki aynı idarenin birimine bildirilir. Borçlunun bulunduğu yerdeki idare, tahsilatın yapılması için alacak tutarını bağlı bulunduğu muhasebe birimine bildirir.

2) Bu yazıyı alan muhasebe birimi, bildirilen alacak tutarını borçlular defterine ve bu hesaba kaydederek izler.

3) Borçlunun muhasebe biriminin bulunduğu yerden ayrıldığıının bildirilmesi üzerine kalan alacak tutarı hesaplardan çıkarılır.

4) Başka birimler adına izlenen alacaklar hesabında kayıtlı tutarlardan nakden yapılan tahsilat muhasebe birimleri arası işlemler hesabı kullanılarak gönderilir.

###### b) Aylık ve diğer hakedişlerden yapılacak kesintiler

1) Memur veya diğer istihkak sahiplerinin başka birimlerde kayıtlı olan borcuna karşılık aylık veya hakedişlerinden kesinti yapılması hakkında dairesinden gelen yazı veya haciz kararında belirtilen tutar, borçlular defterine ve bu hesaba kaydedilir.

2) İlgili idare tarafından her ay memurun aylığından kesilen tutar, aylık bordronun “kesintiler” tablosunun ilgili sütununda gösterilir.

3) Bu suretle dairesince aylık bordroların ilgili kesinti sütununda gösterilen tutarlar ile istihkak sahiplerinin hakedişlerinden kesilerek ödeme emri belgesi üzerinde gösterilen ve yevmiyede emanetler hesabına alacak kaydedilen tutarlar, borçlular defterine işlendikten sonra düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile ilgili birimlere aktarılır.

#### 949 BAŞKA BİRİMLER ADINA İZLENEN ALACAK EMANETLERİ HESABI

##### Hesabın niteliği

Başka birimler adına izlenen alacak emanetleri hesabına, başka birimler adına izlenen alacaklar hesabına yazılan tutarlar kaydedilir.

##### Hesapların işleyişi

###### a) Borç /Alacak

1 - Keskin Muhasebe Birimi kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı kiş borcu olan öğretmen (B)'nin tayininin Delice İlçesine çıkması nedeni ile Keskin Muhasebe Birimi, Delice Muhasebe Biriminden 100.-YTL tutarındaki borcun tahsil edilerek gönderilmesini istemiştir.

|   |                                                   |     |     |
|---|---------------------------------------------------|-----|-----|
| 1 | 948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı | 100 |     |
|   | 949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Em.Hs.    |     | 100 |

2 – Kırıkkale İcra Müdürlüğü öğretmen (B)'nin 1.000.-YTL icrası olduğunu Kırıkkale Muhasebe Birimine bildirmiştir.

|   |                                                   |       |       |
|---|---------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hesabı | 1.000 |       |
|   | 949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Em.Hs.    |       | 1.000 |

###### b) Alacak/Borç

1 - Keskin Muhasebe Birimi kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı 100.-YTL nin 50.-YYL si Delice Muhasebe Birimi tarafından öğretmen (B)'den tahsil etmiştir.

a) Delice Muhasebe Biriminin kaydı,

b) Keskin Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                              |    |    |
|---|---|----------------------------------------------|----|----|
| 1 | a | 100 Kasa Hesabı                              | 50 |    |
|   |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı |    | 50 |

|  |   |                                                        |    |    |
|--|---|--------------------------------------------------------|----|----|
|  |   | 949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hs. | 50 |    |
|  |   | 948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hs.         |    | 50 |
|  | b | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı                        | 50 |    |
|  |   | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı           |    | 50 |
|  |   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                              | 50 |    |
|  |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                             |    | 50 |

2 - Keskin Muhasebe Biriminde kişilerden alacaklar hesabında kayıtlı 100.-YTL' nin 50.-YTL sinin tahsiline gerek kalmadığı Delice Muhasebe Birimine bildirilmiş olup, Delice Muhasebe Birimi gerekli muhasebe kaydını yapmıştır.

|   |                                                        |    |    |
|---|--------------------------------------------------------|----|----|
| 2 | 949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hs. | 50 |    |
|   | 948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hs.         |    | 50 |

3 - 15 Aralık 2007 tarihinde muhasebe birimince memurlara ödenen maaşın brüt toplamı 5.000.- YTL olup, bu tutardan 100.-YTL emekli sandığı,125.-YTL si gelir ve damga vergisi ve 75.-YTL side icra kesintisi olup kalanı hesaba aktarılmıştır.

|   |                                                        |       |       |
|---|--------------------------------------------------------|-------|-------|
| 3 | 630 Giderler Hesabı                                    | 2.500 |       |
|   | 162 Bütçe Dışı Av.ve Krediler Hesabı                   | 2.500 |       |
|   | 600 Gelirler Hesabı                                    |       | 125   |
|   | 361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hesabı                   |       | 100   |
|   | 333 Emanetler Hesabı (İcra)                            |       | 75    |
|   | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em.Hesabı                        |       | 4.700 |
|   | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                              | 125   |       |
|   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                             |       | 125   |
|   | 830 Bütçe Gideri Hesabı                                | 2.500 |       |
|   | 835 Gider Yansıtma Hesabı                              |       | 2.500 |
|   | 949 Başka Birimler Adına İzlenen Alacak Emanetleri Hs. | 75    |       |
|   | 948 Başka Birimler Adına İzlenen Alacaklar Hs.         |       | 75    |

### 95 DIŞ BORÇLANMA İLE İLGİLİ HESAPLAR

Dış borçlanma ile ilgili hesaplar hesap grubu; tahvil ihracı dışında kalan dış finansman kaynaklarıyla yapılan kredi anlaşmaları, risk hesabı alacakları ile genel bütçe dışı idare veya kuruluşlara ait teyitsiz doğrudan dış proje kredisi kullanımları ve doğrudan dış proje kredilerinden açılan akreditiflerin izlenmesi için kullanılır.

Dış borçlanma ile ilgili hesaplar, niteliklerine göre bu grup içinde açılacak aşağıdaki hesaplardan oluşur:

- 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı
- 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı
- 954 Risk Hesabı Alacakları Hesabı
- 955 Risk Hesabı Alacakları Karşılığı Hesabı
- 956 Genel Bütçe Dışı İdareler Teyitsiz Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Hesabı
- 957 Genel Bütçe Dışı İdareler Doğrudan Dış Proje Kredi Kullanımları Bildirim Hesabı
- 958 Doğrudan Dış Proje Kredilerinden Açılan Akreditifler Hesabı
- 959 Doğrudan Dış Proje Kredilerinden Açılan Akreditifler Karşılığı Hesabı

## **950 KULLANILACAK DIŞ KREDİLER HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Kullanılacak dış krediler hesabı, tahvil ihracı dışında kalan dış finansman kaynaklarıyla yapılan dış kredi anlaşmaları ve ek taahhütleri ile bunlardan gerçekleştirilen kullanım ve iptallerin izlenmesi için kullanılır.

### **Hesaba ilişkin işlemler**

Dış finansman kaynağıyla yapılan dış kredi anlaşmaları ve ek taahhütler, düzenlenen dış finansman bildirim formu esas alınarak, anlaşma tarihi itibarıyla Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden kullanılacak dış krediler hesabı ve kredi anlaşmaları hesabına kaydedilir.

Dış finansman kaynağından gelen aktarım veya kullanım bilgisi esas alınarak dış borç kaydedilen tutarlar aynı kur üzerinden; krediden yapılan kısmi iptaller veya anlaşma veya kredi iptalleri ise iptal tarihindeki Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlendirilerek, kullanılacak dış krediler hesabı ve kredi anlaşmaları hesabına kaydedilir.

## **951 KREDİ ANLAŞMALARI HESABI**

### **Hesabın niteliği**

Kredi anlaşmaları hesabı, dış finansman kaynaklarıyla yapılan dış proje kredi anlaşmaları ve ek taahhütler ile bu kredilerden yapılan kullanım ve iptallerin izlenmesi için kullanılır.

Bu Hesaplar, sadece Hazine Müsteşarlığına bağlı muhasebe birimlerince kullanılır.

### **Hesapların işleyişi**

#### **a) Borç /Alacak**

1 - Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile köy okulu yapılmak üzere 10.000 Avro kredi açılmıştır.(Anlaşma tarihi itibari ile 1 Avro = 1,62.-YTL)

|   |                                      |        |        |
|---|--------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı | 16.200 |        |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı         |        | 16.200 |

2 - Kullanılacak dış krediler hesabının borç bakiyesinin ay sonunda yapılan değerlendirilmesinde kur artış farkının 1.000.-YTL olduğu görülmüştür

|   |                                                                      |       |       |
|---|----------------------------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı<br>951 Kredi Anlaşmaları Hesabı | 1.000 | 1.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------|-------|-------|

**b) Alacak/Borç**

1 – 100.000 Avroluk dış proje kredisi doğrudan kullanım bilgisinin geldiği görülmüş olup, ilgili kullanıcı idare muhasebe birimince teyit işleminin yapılmadığı anlaşılan doğrudan dış proje kredisi kullanımları için Devlet Borçları Muhasebe Birimince gerekli kayıt yapılmıştır. (Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1.32.-YTL)

|   |                                                                      |         |         |
|---|----------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 194 Teyit. Doğ.Dış P.K.Kul.Hesabı<br>410 Dış Mali Borçlar Hesabı     | 132.000 | 132.000 |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı<br>950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı | 132.000 | 132.000 |

2 - Avrupa Birliği ile Milli Eğitim Bakanlığı arasında yapılan kredi anlaşması ile köy okulu yapılmak üzere 10.000 Avro kredi açılmıştır.(Anlaşma tarihi itibarı ile 1 Avro = 1,62.-YTL) Proje tutarı olan 5000 Avro Milli Eğitim Bakanlığı adına T.C Merkez Bankasındaki hesaba aktarılmıştır. (Hesaba aktarma tarihi itibarı ile 1 Avro = 1,63.-YTL )

|   |                                                                      |        |        |
|---|----------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı<br>950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı | 16.200 | 16.200 |
|   | 104 Proje Özel Hesabı<br>410 Dış Mali Borçlar Hesabı                 | 8.150  | 8.150  |

3 - Hazine Müsteşarlığınca sağlanan 10.000 Avro dış proje kredisi Kırıkkale Belediyesi adına açılan hesaba aktarılmıştır. (Aktarım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro = 1.60.-YTL)

|   |                                                                                |        |        |
|---|--------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 230 Dış Borcun İkazından Doğan Alacaklar Hesabı<br>410 Dış Mali Borçlar Hesabı | 16.000 | 16.000 |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı<br>950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı           | 16.000 | 16.000 |

4- Yurt dışında ihraç olunan dış borçlanma senetleri karşılığı olan 5.000 dolar döviz hazine hesaplarına aktarılmıştır. (Aktarma tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1 YTL)



|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 4 | 105 Döviz Hesabı                     | 5.000 |       |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı          |       | 5.000 |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı         | 5.000 |       |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı |       | 5.000 |

5 – Kullanılmayan 5000 Avro kredinin kullanımından vazgeçilmiş olup, Avrupa Birliğine iade edilmiştir. (İade tarihindeki M.B. döviz alış kuru 1,60.-YTL)

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 5 | 410 Dış Borçlar Hesabı               | 8.000 |       |
|   | 104 Proje Özel Hesabı                |       | 8.000 |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı         | 8.000 |       |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı |       | 8.000 |

6- Program kredisi olarak tahvil hariç dış finansman kaynağından 5.000 dolar döviz hazine hesaplarına aktarılmıştır. (Aktarma tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$=1 YTL)

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 6 | 105 Döviz Hesabı                     | 5.000 |       |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı          |       | 5.000 |
|   | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı         | 5.000 |       |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı |       | 5.000 |

7- Kullanılacak dış krediler hesabının borç bakiyesinin ay sonunda yapılan değerlendirilmesinde kur azalış farkının 1.000.-YTL olduğu görülmüştür.

|   |                                      |       |       |
|---|--------------------------------------|-------|-------|
| 7 | 951 Kredi Anlaşmaları Hesabı         | 1.000 |       |
|   | 950 Kullanılacak Dış Krediler Hesabı |       | 1.000 |

#### 954 RİSK HESABI ALACAKLARI HESABI

##### Hesabın niteliği

Risk hesabı alacakları hesabı, hazine garantileri ve risk yönetimi kapsamında kuruluşlar adına risk hesabından ödenen tutarlar ve bu tutarlardan ilgili kurumlarca yapılan geri ödemeler ile ertelenen tutarların izlenmesi için kullanılır.

Risk hesabı alacakları hesabında yer alan tutarlardan, ikraz anlaşmalarında öngörülen sürelerde kurumlarca risk hesabına geri ödenmeyen tutarlar, bu hesaba alacak ve borç kaydedilerek takibe alınır.

Hazine alacaklarının takip ve tahsili 18/10/2005 tarihli ve 25970 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Hazine Alacaklarının Yönetimi, Takip ve Tahsiline Dair Yönetmelik hükümlerine göre gerçekleştirilir.

### 955 RİSK HESABI ALACAKLARI KARŞILIĞI HESABI

#### Hesabın niteliği

Risk hesabı alacakları karşılığı hesabı, hazine garantileri ve risk yönetimi kapsamında risk hesabından yapılan ödemeler ve hesaptaki tutarlara işletilen faizler ile bu tutarlardan ilgili kurumlarca risk hesabına geri ödenenler ile ertelenen tutarların izlenmesi için kullanılır.

Bu hesaplar, sadece Hazine Müsteşarlığına bağlı muhasebe birimlerinde kullanılır.

#### Hesabın işleyişi

##### a) Borç/Alacak

**1** – Kırıkkale Belediyesi tarafından kullanılan 1.000.000 Avroluk dış finansman kaynağı belediyenin ödememesi nedeni ile risk hesabından ödenmiştir. (Ödeme tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro =1,60.- YTL) Söz konusu tutarların anaparası 900.000 Avrodur.

|   |                                             |           |           |
|---|---------------------------------------------|-----------|-----------|
| 1 | 339 Risk Hesabı                             | 1.600.000 |           |
|   | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı          |           | 1.600.000 |
|   | 954 Risk Hesabı Alacakları Hesabı           | 1.600.000 |           |
|   | 955 Risk Hesabı Alacakları Karşılığı Hesabı |           | 1.600.000 |
|   | 931 Verilen Garantiler Karşılığı Hesabı     | 1.440.000 |           |
|   | 930 Verilen Garantiler Hesabı               |           | 1.440.000 |

**2** - Risk hesabı alacakları hesabında kayıtlı 1.600.000.-YTL için 10.000.-YTL gecikme zammı hesaplanmıştır.

|   |                                             |        |        |
|---|---------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 954 Risk Hesabı Alacakları Hesabı           | 10.000 |        |
|   | 955 Risk Hesabı Alacakları Karşılığı Hesabı |        | 10.000 |

**3** - Risk hesabı alacakları hesabında yer alan 10.000.-YTL ikraz anlaşmalarında öngörülen vadede kurumlarca risk hesabına geri ödemesi yapılmayanlar takibe alınmıştır.

|   |                                             |        |        |
|---|---------------------------------------------|--------|--------|
| 3 | 954 Risk Hesabı Alacakları Hesabı           | 10.000 |        |
|   | 955 Risk Hesabı Alacakları Karşılığı Hesabı |        | 10.000 |

4 - Risk hesabı alacakları hesabın yabancı paralar cinsinden bakiyesinin ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 10.000.-YTL kur artışı olduğu görülmüştür.

|   |                                                                                  |        |        |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 4 | 954 Risk Hesabı Alacakları Hesabı<br>955 Risk Hesabı Alacakları Karşılığı Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

**b) Alacak**

1 – Bu hesapta ödenen 500.000 avroluk dış finansman kredisini Kırıkkale Belediyesince risk hesabına geri ödenmiştir.( Hazine hesaplarına aktarıldığı tarihteki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 Avro =1,60.-YTL)

|   |                                                                                  |         |         |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | 105 Döviz Hesabı<br>339 Risk Hesabı                                              | 800.000 | 800.000 |
|   | 955 Risk Hesabı Alacakları Karşılığı Hesabı<br>954 Risk Hesabı Alacakları Hesabı | 800.000 | 800.000 |

2 - Risk hesabı alacakları hesabın yabancı paralar cinsinden bakiyesinin ay sonlarında T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 10.000.-YTL kur azalışı olduğu görülmüştür.

|   |                                                                                  |        |        |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|
| 2 | 955 Risk Hesabı Alacakları Karşılığı Hesabı<br>954 Risk Hesabı Alacakları Hesabı | 10.000 | 10.000 |
|---|----------------------------------------------------------------------------------|--------|--------|

**956 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER TEYİTSİZ DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI HESABI**

**Hesabın niteliği**

Genel bütçe dışı idareler teyitsiz doğrudan dış proje kredi kullanımları hesabı; genel bütçe dışı idare veya kuruluşlarca, hazine hesaplarına intikal ettirilmeksizin dış finansman kaynağından doğrudan mal ve hizmet karşılığı olarak kullanılan dış proje kredilerine ilişkin dış finansman kaynağı kullanım bilgisi tutarları ve bu kullanımlardan kullanıcı idare veya kuruluşlarca teyit edildiği bildirilen tutarların Devlet Borçları Muhasebe Birimince izlenmesi için kullanılır.

**957 GENEL BÜTÇE DIŞI İDARELER DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİ KULLANIMLARI BİLDİRİM HESABI**

**Hesabın niteliği**

Genel bütçe dışı idareler doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirim hesabı; genel bütçe dışı idare veya kuruluşlarca, hazine hesaplarına intikal ettirilmeksizin dış finansman kaynağından

doğrudan mal ve hizmet karşılığı olarak kullanılan dış proje kredilerine ilişkin dış finansman kaynağı kullanım bilgisi tutarları ve bu kullanımlardan kullanıcı idare veya kuruluşlarca teyit edildiği bildirilen tutarların Devlet Borçları Muhasebe Birimince izlenmesi için kullanılır.

Bu hesaplar; sadece Hazine Müsteşarlığına bağlı muhasebe birimlerinde kullanılır.

#### **Hesapların işleyişi**

##### **a) Borç/Alacak**

**1 – Kırıkkale Belediyesi tarafından kullanılan doğrudan dış proje kredilerine ilişkin, 20.00 dolar dış finansman kaynağı kullanım bilgisi Devlet borçları muhasebe birimine gelmiştir. (Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 \$ = 1.30.-YTL)**

|   |                                                    |        |        |
|---|----------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 230 Dış Borcun İkrasından Doğan Alacaklar Hesabı   | 26.000 |        |
|   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                        |        | 26.000 |
|   | 956 Gen.Bütçe Dışı İd.Tey.Doğ.Dış Proje Kr. Kul.Hs | 26.000 |        |
|   | 957 Gen.Büt.Dışı İd.Doğ.D.P.Kr.Kull.Bil.Hs         |        | 26.000 |

##### **b) Alacak/Borç**

**1 - Doğrudan dış proje kredilerine ilişkin, 20.00 dolar dış finansman kaynağı kullanımı Kırıkkale Belediyesi tarafından teyit edilmiştir. (Kullanım tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1 \$ = 1.30.-YTL)**

|   |                                                    |        |        |
|---|----------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 957 Gen.Büt.Dışı İd.Doğ.D.P.Kr.Kull.Bil.Hs         | 26.000 |        |
|   | 956 Gen.Bütçe Dışı İd.Tey.Doğ.Dış Proje Kr. Kul.Hs |        | 26.000 |

#### **958 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Doğrudan dış proje kredilerinden açılan akreditifler hesabı, kamu idareleri için sağlanan doğrudan dış proje kredilerinden açılan akreditifler ile bunlardan yapılan iptaller ve kullanımların kullanıcı idare muhasebe birimlerinde izlenmesi için kullanılır.

#### **959 DOĞRUDAN DIŞ PROJE KREDİLERİNDEN AÇILAN AKREDİTİFLER KARŞILIĞI HESABI**

##### **Hesabın niteliği**

Doğrudan dış proje kredilerinden açılan akreditifler karşılığı hesabı, kamu idareleri için sağlanan doğrudan dış proje kredilerinden açılan akreditifler ile bunlardan yapılan iptaller ve kullanımların izlenmesi için kaydedilir.

#### **Hesapların işleyişi**

##### **a) Borç/Alacak**

**1 – Milli Eğitim Bakanlığı için Avrupa Birliğinden 10.000.-YTL lik doğrudan dış proje kredisi temin edilmiş olup, kredi avans olarak ödenmiştir.**

|   |                                                 |        |        |
|---|-------------------------------------------------|--------|--------|
| 1 | 167 Doğ.Dış Proje Kr.Kul.Avans ve Ak.Hesabı     | 10.000 |        |
|   | 513 Doğ.Dış proje Kul.Bil.Hesabı                |        | 10.000 |
|   | 958 Doğ.Dış Proje Kred.Açılan Akred. Hesabı     | 10.000 |        |
|   | 959 Doğ.Dış Proje Kred. Açılan Ak. Karşılığı Hs |        | 10.000 |

2 - Doğrudan dış proje kredilerinden açılan akreditifler hesabının borç bakiyesinin ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 3.000.-YTL kur artış farkı olduğu görülmüştür.

|   |                                                  |       |       |
|---|--------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 958 Doğ.Dış Proje Kred.Açılan Akred. Hesabı      | 3.000 |       |
|   | 959 Doğ.Dış Proje Kred. Açılan Ak. Karşılığı Hs. |       | 3.000 |

**b) Alacak/Borç**

1- Milli Eğitim Bakanlığı adına Köy okullarının bilgisayar ihtiyacını karşılamak üzere Dünya Bankasından kredi temin edilmiş olup, idarelerce doğrudan dış proje kredilerinden açılan akreditiflerden 100.000 Avroluk tutar çekilmiştir. (İşlem tarihindeki T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1,32.-YTL)

a) Milli Eğitim Bakanlığı Merkez Muhasebe Biriminin kaydı,

b) Devlet Borçları Muhasebe Biriminin kaydı,

|   |   |                                                     |         |         |
|---|---|-----------------------------------------------------|---------|---------|
| 1 | a | 167 Doğ.Dış Kul.Av.ve Ak. Hesabı                    | 132.000 |         |
|   |   | 513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Bild.Hs.         |         | 132.000 |
|   | b | 513 Doğrudan Dış Proje Kredi Kull. Bild.Hesabı      | 132.000 |         |
|   |   | 410 Dış Mali Borçlar Hesabı                         |         | 132.000 |
|   |   | 959 Doğ.Dış Proje Kred. Açılan Ak. Karşılığı Hesabı | 132.000 |         |
|   |   | 958 Doğ.Dış Proje Kred.Açılan Akred. Hesabı         |         | 132.000 |

2 - Doğrudan dış proje kredilerinden açılan akreditifler hesabının borç bakiyesinin ay sonunda T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru üzerinden değerlemesi sonucunda 3.000.-YTL kur azalışı farkı olduğu görülmüştür.

|   |                                                     |       |       |
|---|-----------------------------------------------------|-------|-------|
| 2 | 959 Doğ.Dış Proje Kred. Açılan Ak. Karşılığı Hesabı | 3.000 |       |
|   | 958 Doğ.Dış Proje Kred.Açılan Akred. Hesabı         |       | 3.000 |

## ONİKİNCİ BÖLÜM

### MUHASEBE DÖNEMİ, DÖNEM BAŞI İŞLEMLERİ, DÖNEM SONU İŞLEMLERİ VE YÖNETİM DÖNEMİ

#### KAMU GELİR VE GİDERLERİNİN YILI VE MAHSUP DÖNEMİ

Faaliyet gelir ve giderleri tahakkuk ettirildikleri malî yılın hesaplarında gösterilir. Bütçe gelirleri nakden veya mahsuben tahsil edildiği, bütçe giderleri ise ödendiği yılda muhasebeleştirilir. Hesaplar malî yıl esasına göre tutulur. Malî yılın bitimine kadar fiilen yapılmış olan ödemelerden mahsup edilememiş olanların, ödenekleri saklı tutulmak suretiyle, mahsup işlemleri malî yılın bitimini izleyen bir ay içinde yapılabilir. Zorunlu hâllerde bu süre, Bakanlık tarafından bütçe giderleri için bir ay, diğer işlemlerde ise beş ayı geçmemek üzere uzatılabilir.

#### DÖNEM SONU İŞLEMLERİ

Dönem sonu işlemleri malî yılın sonunda geçici mizanın çıkarılmasının ardından yapılan aşağıdaki işlemlerden oluşur:

##### a) Bütçe ve ödenek hesaplarına ilişkin dönem sonu işlemleri;

1) Bütçe gelirleri hesabının alacak bakiyesi bütçe gelirleri hesabına borç, bütçe uygulama sonuçları hesabına alacak kaydedilir.

2) Bütçe giderleri hesabının borç bakiyesi bütçe giderleri hesabına alacak, bütçe uygulama sonuçları hesabına borç kaydedilir.

3) Bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabının borç bakiyesi bütçe gelirlerinden ret ve iadeler hesabına alacak, bütçe uygulama sonuçları hesabına borç kaydedilir.

4) Gider yansıtma hesabının alacak bakiyesi gider yansıtma hesabına borç, bütçe uygulama sonuçları hesabına alacak kaydedilir.

5) Gelir yansıtma hesabının borç bakiyesi gelir yansıtma hesabına alacak, bütçe uygulama sonuçları hesabına borç kaydedilir. Gelir yansıtma hesabının alacak bakiyesi verdiği durumlarda gelir yansıtma hesabına borç, bütçe uygulama sonuçları hesabına alacak kaydedilir.

6) Ödenekli giderler hesabının borç bakiyesi ödenekler hesabına borç, ödenekli giderler hesabına alacak kaydedilir.

7) Ödenek hesaplarına ilişkin kesin hesap bilgilerinin geçici mizandan alınmasından sonra dönem sonunda merkez muhasebe birimlerince, bütçe ödenekleri hesabının yardımcı hesapları itibarıyla; alacak bakiyesi aynı yardımcı hesaplara borç, borç bakiyesi aynı yardımcı hesaplara, bütçe ödenek hareketleri hesabının borç bakiyesi bütçe ödenek hareketleri hesabına alacak kaydedilir.

8) Bu işlemlerden sonra bütçe hesapları ana hesap grubu ile ödenek hesapları hesap grubunda yer alan tüm hesaplar kapanır.

##### b) Bütçe ve ödenek hesapları dışındaki dönem sonu işlemleri;

1) Duran varlıklar ana hesap grubu içerisinde yer alan hesaplarda kayıtlı tutarlardan dönen varlıklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılması gereken tutarlar, bu hesaplara alacak, dönen varlıklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara borç kaydedilerek aktarma işlemleri tamamlanır.

2) Uzun vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içerisinde yer alan, hesaplarda kayıtlı tutarlardan vadeleri bir yılın altına inmesi nedeniyle, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara aktarılması gereken tutarlar bu hesaplara borç, kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubundaki ilgili hesaplara alacak kaydedilerek aktarma işlemleri tamamlanır.

3) Bütçe emanetleri hesabında kayıtlı tutarlar, bu hesapların ilgili alt bölümüne aktarılması için bu hesaba borç ve alacak kaydı yapılır.

**4)** Değer hareketleri sonuç hesabında kayıtlı tutarlar, bu hesapların ilgili alt bölümüne aktarılması için bu hesaba borç ve alacak kaydı yapılır.

**5)** Öz kaynaklar ana hesap grubu içerisinde yer alan “Değer Hareketleri” hesap grubundaki hesaplar değer hareketleri sonuç hesabının ilgili yardımcı hesaplarına kaydedilerek kapatılır. Bu işlemler sonucunda, nakit hareketleri hesabı, muhasebe birimleri arası işlemler hesabı, proje özel hesabından kullanımlar hesabı ve doğrudan dış proje kredi kullanımları bildirim hesabı kesin mizanda bakiye vermez.

**6)** Dönem sonunda ilgili varlık ve yabancı kaynak hesaplarında kayıtlı olup, yabancı para cinsinden izlenen tutarlar değerlemeye tabi tutulur ve raporlama tarihindeki gerçek değerleri ile malî raporlarda gösterilir.

**7)** Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar hesap gruplarında yer alan hesaplarda kayıtlı değerlerden yeniden değerlendirme işlemine tabi tutulması gerekenler, bu Yönetmeliğin ilgili hükümleri uyarınca yeniden değerlemeye tabi tutulur.

**8)** Elden çıkarılacak stoklar ve maddi duran varlıklar hesabında kayıtlı amortisman tabi duran varlıklar için aktarma işleminin yapıldığı dönem sonunda, kayıtlı değerinden birikmiş amortisman tutarı düşüldükten sonra kalan kısmı kadar amortisman ayrılır.

**9)** Maddi ve maddi olmayan duran varlıklar hesap gruplarında yer alan hesaplarda kayıtlı amortisman tabi tutulması gereken varlıklara ilişkin amortisman işlemleri yapılır.

**10)** Gelirler hesabının alacak bakiyesi, dönem sonunda faaliyet sonuçları hesabına alacak, gelirler hesabına borç kaydedilir.

**11)** İndirim, iade ve iskontolar hesabının borç bakiyesi, dönem sonunda faaliyet sonuçları hesabına borç, indirim, iade ve iskontolar hesabına alacak kaydedilir.

**12)** Giderler hesabının borç bakiyesi, dönem sonunda faaliyet sonuçları hesabına borç, giderler hesabına alacak kaydedilir.

**13)** Faaliyet sonuçları hesabının alacak veya borç bakiyesi, öz kaynaklar ana hesap grubu içerisinde yer alan dönem olumlu faaliyet sonucu hesabı veya dönem olumsuz faaliyet sonucu hesabına aktarılır.

**14)** Geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonuçları hesabında kayıtlı tutarlar, bu hesapların ilgili alt bölümüne aktarılması için bu hesaba borç ve alacak kaydı yapılır.

**15)** Geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları hesabında kayıtlı tutarlar, bu hesapların ilgili alt bölümüne aktarılması için bu hesaba alacak ve borç kaydı yapılır.

**16)** Bu işlemlerden sonra faaliyet hesapları ana hesap grubunda yer alan tüm hesaplar kapanır.

Faaliyet sonuçları tablosu, dönem sonunda ilgili varlık ve yabancı kaynak hesaplarında kayıtlı yabancı para cinsinden izlenen tutarların değerlemesi sonucunda oluşan olumlu veya olumsuz farklar ile amortisman uygulaması sonucunda oluşan tutarlar ilgili faaliyet hesaplarına kaydedildikten sonra hazırlanır.

Her faaliyet döneminin sonunda, muhasebe yetkilileri dönem sonu işlemlerini yaparak yeni faaliyet döneminin açılış kaydına esas alınacak kesin mizanı çıkarırlar. Hazırlanan kesin mizanda borç ve alacak kalanı veren hesaplar yeni faaliyet döneminin açılış kaydına esas teşkil eder.

Kesin mizanın düzenlenmesini takiben, dönem sonunda son yevmiye olarak borç ve alacak bakiyesi veren hesapların kapatılmasını sağlamak için kesin mizanda borç bakiyesi veren hesaplar alacak; alacak bakiyesi veren hesaplar ise borç kaydı yapılarak muhasebe dönemi kapatılır.

## **DÖNEM BAŞI İŞLEMLERİ**

Malî yılın başında muhasebe kayıtlarının açılmasını sağlamak üzere önceki faaliyet döneminin son yevmiyesinde borç kaydedilerek kapatılan hesaplara ilişkin tutarlar alacak kaydı yapılarak, alacak kaydedilerek kapatılan hesaplara ilişkin tutarlar ise borç kaydı yapılarak dönem başlatılır.

Açılış kaydını takiben önceki dönem olumlu veya olumsuz faaliyet sonucu, geçmiş yıllar olumlu faaliyet sonuçları hesabı veya geçmiş yıllar olumsuz faaliyet sonuçları hesabına aktarılır.

Elçilik ve konsolosluk nezdindeki paralar hesabının devir bakiyesi yeni hesap dönemi için belirlenen cibayet kuruna göre değerlendirir; buna göre kur artışından doğan fark bu hesaba borç, gelirler hesabına alacak; kur azalışından doğan fark bu hesaba alacak, giderler hesabına borç kaydedilir.

## **YÖNETİM DÖNEMİ**

Yönetim dönemi, bir malî yılın başından sonuna kadar yapılan bütün işlemler ile malî yıl geçtikten sonra, mahsup dönemi içinde önceki malî yıla ilişkin olarak yapılan mahsup işlemlerini kapsar.

Yönetim dönemi hesabı, yönetim döneminde yapılan bütün malî işlemleri kapsayan malî tablo, defter ve cetveller ile sayım tutanaklarından oluşur. Görev başındaki muhasebe yetkilisi tarafından düzenlenen yönetim dönemi hesabı, mahsup dönemini takip eden bir aylık süre içinde mevzuatında belirtilen yetkili mercilere verilir. Yönetim dönemi hesabı dosyasının bir örneği de muhasebe biriminde muhafaza edilir.

## **YÖNETİM DÖNEMİ HESABI İLE İLGİLİ HÜKÜMLER**

Düzenlenen yönetim dönemi hesabı defter, cetvel ve tabloları ile bu Yönetmelik uyarınca düzenlenmesi gereken yıl sonu sayım tutanakları, mahsup dönemi sonu itibarıyla görev başında bulunan muhasebe yetkilisi tarafından yönetim dönemi hesabı adı altında oluşturulacak bir dosya ile en geç mahsup dönemini izleyen bir ay içinde Sayıştay Başkanlığına gönderilir. Ancak, hesapları yerinde incelemeye alındığı duyurulan muhasebe birimleri, Sayıştaya gönderecekleri yönetim dönemi hesabı dosyasını, görevli Sayıştay denetçisine teslim etmek üzere aylık hesap belgeleri, cetvel ve tablolarla birlikte muhasebe biriminde bekletir.

Yönetim dönemi hesabı aşağıda sayılan defter, cetvel ve tablolardan oluşur:

- a)** Yevmiye defteri
- b)** Mizan cetveli
- c)** Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- ç)** Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
- d)** Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- e)** Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
- f)** Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- g)** Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu
- ğ)** Bütçe gelirleri tahakkuk artıklarından zamanaşımına uğramış olanlara ilişkin ayrıntı cetveli
- h)** Sayıştay ilamları cetveli

Yönetim dönemi hesabı dosyasına yukarıda açıklanan defter, cetvel, tablo ve sayım tutanakları ile birlikte “Yönetim Döneminde Görev Yapan Muhasebe Yetkililerine Ait Liste” de eklenecektir.



Yönetim dönemi hesabı dosyasının Sayıştay Başkanlığına gönderilmesinden sonra, tespit edilecek hata ve noksanlıklara ilişkin olarak muhasebe birimlerince yapılması gereken düzeltmeler için Bakanlıktan izin alınır.

Aşağıda belirtilen cetveller birer nüsha fazla düzenlenerek en geç mahsup dönemini izleyen bir ay içinde gerek merkezde gerekse yerinde incelemeye tabi muhasebe birimlerince yönetim dönemi hesabı dosyasından ayrı olarak bir yazı ile Sayıştay Başkanlığına gönderilir:

- a) Bütçe gelirleri tahakkuk artıklarından zamanaşımına uğramış olanlara ilişkin ayrıntı cetveli;
- b) Sayıştay ilamları cetveli;

### **AYLIK HESAP BELGELERİ**

Aylık hesap belgeleri, muhasebe birimlerince aşağıda açıklandığı şekilde sınıflandırılarak ayrı ayrı zarflara konulur. Zarfların üzerlerine muhasebe biriminin adı, belgelerin çeşidi, ilgili olduğu ay ve yıl ile adedi yazılır.

- a) Daireler itibarıyla bütçe giderleri ile geçen yıl bütçe mahsuplarına ait belgeler,
- b) Kasa veya bankaca yapılan tahsilata ait belgeler ile bankadan alınan banka hesap özet cetvelleri,
- c) Ön ödemelere ait belgeler,
- ç) Kişilerden alacaklar hesabına borç kaydedilen paralara ait belgeler ve kayıt silme emirleri,
- d) Alınan depozito ve teminatlar hesabı, emanetler hesabı, ödenecek sosyal güvenlik kesintileri hesabı, fonlar veya diğer kamu idareleri adına yapılan tahsilat hesabı ve kamu idareleri payları hesabından yapılan ödemelere ait belgeler,
- e) Muhasebe birimleri arası işlemler hesabı ve nakit hareketleri hesabına ait belgeler,
- f) Menkul kıymetler, teminat ve garanti mektupları ile şahsi kefalete ilişkin belgelerin alınması ve iadesine ilişkin belgeler,
- g) Diğer hesaplara ait belgeler.

### **DEFTER, CETVEL, TABLO VE AYLİK HESAP BELGELERİNİN GÖNDERİLMESİ**

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri muhasebe birimlerince üretilen defter, cetvel, tablo ve aylık hesap belgelerinden Bakanlığa veya diğer birimlere gönderilmesi gerekenlerin türlerini ve gönderilme usul ve esaslarını belirlemeye Bakanlık yetkilidir.

Sayıştay Başkanlığı ve Bakanlıkça türleri ve gönderilme esasları belirlenecek aylık hesap belgeleri, cetvel ve tabloları, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerince Sayıştay Başkanlığına verilmek üzere ay sonlarında Bakanlığa, kapsama dâhil diğer idarelerce doğrudan Sayıştay Başkanlığına gönderilir. Ancak, hesapları Sayıştayca yerinde incelemeye alınacağı Bakanlıkça duyurulan muhasebe birimleri, aylık hesap belgeleri ile cetvel ve tabloları görevli Sayıştay denetçisine teslim etmek üzere mühürlü torbalar içerisinde bekletirler.

Aylık hesap belgelerinin muhasebe birimlerince Sayıştaya gönderilmesinden sonra denetim elemanları, adlî ve idarî mahkemeler ile soruşturmacılar tarafından incelenmesi gerekli görüldüğü takdirde ilgili belgeler, ait oldukları yıl, ay ve yevmiye numaraları ile tutarlarını gösteren bir yazıyla genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerine ait olanlar Bakanlıktan, kapsama dâhil diğer kamu idarelerine ait olanlar ilgili kamu idaresinden istenir. Bu yazıya, mahkeme karar veya tutanağının bir sureti ile denetim elemanları dışındaki soruşturmacıların soruşturma onayının bir sureti bağlanır. İnceleme işi tamamlanan belgeler hiç bir surette alıkonulmayarak aynen ilgisine göre Bakanlığa ya da ilgili kamu idaresine gönderilir. Konuyla ilgili olarak düzenlenen rapor veya verilen kararın bir sureti de ilgisine göre Bakanlığa ya da ilgili kamu idaresine gönderilir.

Sayıştaya gönderilmiş bulunan belgelerin asılları her ne sebeple olursa olsun Sayıştay'dan doğrudan istenemez.

İdarî inceleme nedeniyle ya da muhasebe kayıtlarındaki herhangi bir yanlışlığın düzeltilmesi için bazı bilgilerin alınması veya aranılmasına gerek görüldüğü takdirde, yapılacak incelemenin niteliği yazılacak yazıda ayrıntılı olarak açıklanır ve buna ait belge ve cetvelin hangi yıl ve aya ait olduğu ve yevmiye numarası ile tutarı gösterilmek suretiyle, genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri için Bakanlıktan, kapsama dâhil diğer kamu idareleri için ilgili kamu idaresinden istenir.

## ONÜÇÜNCÜ BÖLÜM MALÎ RAPORLAMA

### MALÎ RAPORLAMA

Malî tablolar, Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde belirtilen ilkelere ve standartlara uygun olarak hazırlanır ve belirtilen sürelerde ilgililerin bilgisine sunulur.

Malî tablolar, bütünlük, güvenilirlik, kullanılabilirlik, yöntemsel geçerlilik ve ulaşılabilirlik ilkeleri çerçevesinde; yeterli mesleki eğitimi almış personel tarafından muhasebe kayıtlarındaki verilere dayanılarak ve istatistiksel yöntemler kullanılarak hazırlanır. Dipnotların ve açıklamaların, belirli bir olayın veya işlemin kamu idaresinin malî durumu ve faaliyetleri üzerindeki etkisinin değerlendirilmesinde yetersiz kalması hâlinde ilave açıklamalara yer verilir.

### MİZAN CETVELİ VE DÜZENLENECEK MALÎ TABLOLAR

Aşağıda sayılan ve Genel Yönetim Muhasebe Yönetmeliğinde tanımlanan ve ekinde düzenlenen mizan cetveli ve malî tablolar, Bakanlıkça belirlenecek süre, esas ve usullere göre kapsama dâhil her bir kamu idaresinin muhasebe birimlerince ve/veya Bakanlıkça hazırlanır.

- a) Mizan cetveli
- b) Bilanço
- c) Faaliyet sonuçları tablosu
- ç) Bütçe uygulama sonuçları tablosu
- d) Nakit akım tablosu
- e) Malî varlık ve yükümlülükler değişim tablosu
- f) İç borç değişim tablosu
- g) Dış borç değişim tablosu
- ğ) Şarta bağlı varlık ve yükümlülükler tablosu
- h) Gelirlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- ı) Giderlerin kurumsal sınıflandırılması tablosu
- i) Giderlerin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- j) Giderlerin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- k) Bütçe gelirlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- l) Bütçe giderlerinin kurumsal sınıflandırılması tablosu
- m) Bütçe giderlerinin fonksiyonel sınıflandırılması tablosu
- n) Bütçe giderlerinin finansal sınıflandırılması tablosu
- o) Bütçe giderlerinin ekonomik sınıflandırılması tablosu
- ö) Bütçe giderleri ve ödenekler tablosu

## **ONDÖRDÜNCÜ BÖLÜM**

### **MUHASEBE BİRİMLERİNDE TUTULACAK DİĞER DEFTERLER**

#### **BORÇLULAR DEFTERİ**

Borçlular Defteri, memur aylıklarından veya diğer istihkak sahiplerinin alacaklarından kesilmek üzere, icra ve diğer dairelerden gelen haciz kararları ve yazılarla takibi muhasebe birimine bildirilen alacakların takip ve tahsili için tutulur.

Defterin her sayfasına borç ve tahsilata ait bilgiler sütun başlıklarına göre kaydedilir.

#### **ALINDI KAYIT DEFTERİ**

Muhasebe birimlerinde kullanılan seri ve sıra numarası taşıyan alındılar, muhasebe yetkilisi mutemedi alındısı, trafik para cezası muhasebe yetkilisi mutemedi alındısı, yurt dışı muhasebe yetkilisi mutemedi alındısı, tahsildar alındısı, teslimat müzekkeresi, gönderme emri ve banka çeki gibi belgeler ile Bakanlıkça “Alındı Kayıt Defteri”ne kaydedilmesi bildirilen diğer benzeri belgeler, çeşitlerine göre bu defterde açılacak bölümlere kaydedilir.

Muhasebe birimine gelen, teslim alınan belgeler veya ilgililerce hiç kullanılmadan tutanakla iade edilen ciltler defterin sol sayfasına, muhasebe birimince ilgililere verilen veya gönderilen belgeler ise sağ sayfasına sütun başlıklarına göre kaydedilir. İlgililere verilen belgelerden çeşitli nedenlerle kısmen kullanılmamış olarak geri alınan ciltler de defterin sağ sayfasındaki ilgili sütunlara kaydedilerek, geri alınma sebebi açıklama bölümünde belirtilir.

Belgelerin alınmaları, verilmeleri veya gönderilmeleri sırasında ciltler itibarıyla yaprak adetleri birer birer sayılarak, numaraların birbirini izleyip izlemediği kontrol edilir. Yaprak sayısında ve numaralarda bir noksanlık varsa durum bir tutanakla tespit edilerek gönderen yere ve /veya Bakanlığa bildirilir. Kullanıldıktan sonra iade edilen belgelerin dip koçanları da yeniden sayılır ve doğru olduğu tespit edilerek geri alınır.

#### **MUHASEBE BİRİMİ ARŞİV DEFTERİ**

“Muhasebe Birimi Arşiv Defteri”ne, eski yıllara ait olup muhasebe birimince kullanılmasına gerek kalmayan defter, yazışma dosyaları ve 5 yıl önceye ait alındı ve çek dip koçanları ile diğer belgeler kaydedilerek arşive kaldırılır.

Arşiv defteri yıllar itibarıyla kısımlara ve kısımlar da kaydedilecek belgelerin çeşitlerine göre bölümlere ayrılır. Arşive kaldırılacak belgeler her yıl için birden başlamak üzere numara verilmek suretiyle ilgili sayfalara sırayla kaydedilir. Bunların defterde alacakları sıra numaraları kaldırılan defter, dosya ve deste hâlindeki dip koçanlı basılı kâğıtların üzerlerine de yazılır.

Eski yıllara ait bu defter ve belgeler, arşiv defterindeki sıra numaralarına göre arşivde düzenli bir şekilde yerlerine konulur. Herhangi bir yıla ait bir defter ya da dosyanın çıkarılması gerektiğinde, defterdeki kaydı bulunarak “açıklama” bölümünde kime ya da nereye verildiği belirtilir. Çıkarılan eski evrak tekrar arşivdeki yerine konulurken defterin “açıklama” bölümündeki not iptal edilir.

Alındı, çek ve teslimat müzekkeresi gibi dip koçanlı ve sıra numarası taşıyan belgeler arşive kaldırılırken deftere birer birer yazılmaz. Bunlar cins ve cilt numaralarına göre desteler haline getirilerek başlangıç ve bitiş numaraları yazılır.

## ONBEŞİNCİ BÖLÜM

### MUHASEBE BİRİMLERİNDE BULUNAN DEĞERLERİN YIL SONU SAYIMLARI

#### SAYIMI YAPILACAK DEĞERLER VE SAYIM KURULLARI

Muhasebe birimlerinin kasa, vezne ve ambarlarında bulunan hazır değerler, değerli kâğıtlar, menkul kıymet ve varlıklar ile teminat mektubu gibi değerleri, malî yılın son günü itibarıyla, muhasebe yetkilisinin başkanlığı altında muhasebe yetkilisi yardımcısı veya şef ve veznedardan oluşturulacak sayım kurulları tarafından sayılır.

Elçilik ve konsolosluklardaki muhasebe yetkilisi mutemetliklerinin mevcutlarının konsolosluk şubesi bulunan elçiliklerde, konsolosluk şubesi müdürü ya da elçilik katibi, konsolosluklarda ise konsolos, yardımcı konsolos, kañçılar, yardımcı konsolos olmayan yerlerde yalnız konsolos ve kañçılar tarafından yapılır.

Fahri konsolosluklarda sayım yapılmayacağından, malî yılın son ayı itibarıyla Dışışleri Bakanlığı Muhasebe Birimine gönderilecek “aylık hasılat cetveli” sayım tutanağı yerine geçer.

#### SAYIMLARDA KULLANILACAK TUTANAKLAR

Muhasebe birimlerinde ve muhasebe yetkilisi mutemetliklerinde yıl sonunda yapılan sayımlarda;

- 1 - Kasa Sayımı Tutanağı,
- 2 - Banka Mevcudu Tespit Tutanağı,
- 3 - Alınan Çekler Sayım Tutanağı,
- 4 - Menkul Kıymet ve Varlıklar/Teminat Mektupları Sayım Tutanağı,
- 5 - Değerli Kâğıtlar Sayım Tutanağı,

kullanılır. Örneğine uygun olarak ikişer nüsha düzenlenen bu tutanaklar, yönetim dönemi hesabı dosyasına bağlanır.

Elçilik ve konsolosluklardaki muhasebe yetkilisi mutemetliklerinde bu tutanaklar üçer nüsha olarak düzenlenir. İki nüshası yönetim dönemi hesabı cetvellerine bağlanmak üzere bağlı bulunulan muhasebe birimine gönderilir, diğer nüsha ise mutemetlikte saklanır.

## ONALTINCI BÖLÜM

### MUHASEBE YETKİLİLERİ, VEZNEDARLAR VE MUHASEBE BİRİMLERİ ARASINDAKİ DEVİR İŞLEMLERİ

#### MUHASEBE YETKİLİLERİ ARASINDAKİ DEVİR İŞLEMLERİ

Muhasebe yetkilileri, görevlerinden her ne suretle ayrılırsa ayrılısın, yerine asil veya vekil olarak gelen ya da bırakılan memura yönetim dönemine ait hesaplar ile kendisinden önceki muhasebe yetkilisinden aldığı hesaplara ait devri, aşağıdaki hükümler doğrultusunda vermek zorundadır.

Sürekli veya geçici olarak görevinden ayrılacak muhasebe yetkililerine vekâlet edecek memurların seçimi ve vekâlet görevini onaylayacak makamın belirlenmesine ilişkin esaslar Bakanlıkça tespit edilir.

Muhasebe yetkilileri, yerlerine vekil tayin edilmeden görevlerinden ayrılamazlar. Ancak, zorunlu nedenler veya görev alanları içerisinde yapacakları denetim ve incelemeler için işlemlerden doğacak sorumluluk kendilerine ait olmak üzere en çok bir gün süre ile vekil tayin edilmeden görevlerinden ayrılabilirler.

#### a) Kesin veya uzun süreli ayrılmalarda devir işlemleri;

Tayin, emeklilik gibi hâller ile geçici görev, kısa süreli askerlik, aylıksız izin, hastalık izni gibi iki aylık süreyi aşacağı önceden bilinen ayrılmalarda görevinden ayrılan muhasebe yetkilisi, yerine asil veya vekil olarak gelen muhasebe yetkilisine “Devir Cetveli” düzenleyerek ayrıntılı devir vermek zorundadır.

Devir cetvelinin düzenlenmesinden önce asil veya vekil olarak göreve başlayan muhasebe yetkilisi; hazır değerler, değerli kâğıtlar, menkul kıymet ve varlıklar ile teminat mektubu gibi değerleri sayarak teslim alır. Sayımda çıkan miktarlar, bu değerlere ait defterler üzerinde gösterilmekle beraber durum sayım tutanakları ile de tespit edilir. Sayımlarda, Yönetmeliğin ilgili maddelerinde belirtilen sayım tutanakları beşer nüsha düzenlenerek devir cetveline eklenir. Defter ve tutanaklar, devir veren ve alan tarafından imzalanır. Bundan sonra bir yazı ile, o günün sonu itibarıyla banka mevcudu sorularak bankadan bildirilen miktarın, banka hesabı defteri kayıtlarına uygunluğu sağlandıktan sonra her iki muhasebe yetkilisi tarafından imzalanır. Aynı gün bankaya ikinci bir yazı yazılarak, devir tarihinden itibaren görevinden ayrılan muhasebe yetkilisinin yerine asil veya vekil olarak atanan muhasebe yetkilisinin kimliği ile tatbiki imzası bildirilir. Bu yazı, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin merkez muhasebe birimlerinde devir veren muhasebe yetkilisi, illerde defterdar, ilçelerde kaymakam tarafından, genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinde devir veren muhasebe yetkilisi tarafından imzalanır. Mührü tutanakla teslim alan yeni muhasebe yetkilisi fiilen görevine başlar.

Ayrılan muhasebe yetkilisi, ayrıldığı tarih itibarıyla hesap ve defter kayıtlarını tamamlatarak her ikisi arasında uygunluk sağlar. Muhasebe birimi hesapları Sayıştayca yerinde incelenecek ise önceki aylara ait belgeler, düzenlenecek beş nüsha tutanakla mühürlü torbalar içinde yeni muhasebe yetkilisine teslim edilir ve tutanaklar devir cetvellerine eklenir. İçinde bulunulan aya ait belgeler ise kayıtlarla karşılaştırılarak yeni muhasebe yetkilisine teslim edilir.

Yukarıda belirtilen işlemler yapıp kasa, vezne ve ambar sayımları sonucu kayıtlara göre noksan veya fazla çıkan tutarlar, ilgili hesaplara kaydedilerek kayıtlar günlük hale getirilir ve bu kayıtlara göre aşağıda açıklandığı şekilde devir cetveli düzenlenir:

#### c) Geçici ayrılmalarda devir işlemleri;

Kesin veya uzun süreli ayrılma sayılmayan ve iki aydan kısa süreli geçici görev ya da hastalık gibi nedenlerle ayrılmalarda ayrıntılı devir yapılmaz ve devir cetveli düzenlenmez. Bu gibi ayrılmalarda, ayrılan muhasebe yetkililerinin yerlerine bırakacakları vekil memurlar, vekâlet edecekleri süre içindeki işlemlerden sorumlu olacaklarından, kayıtlara göre kasa, vezne ve ambarlarda bulunan değerleri sayarak teslim alırlar. Sayım işi, bu değerlere ait yardımcı hesap defterlerinin devir tarihine rastlayan sayfasına tutanak şeklinde yazılarak, devir veren ve devir alan muhasebe yetkilisi ile

veznedar tarafından imzalanır. Mührü tutanakla teslim alan yeni muhasebe yetkilisi fiilen görevine başlar. Geçici ayrılmalarda bankaya yazılacak yazı ayrılan muhasebe yetkilisi tarafından imzalanır.

Geçici ayrılma, herhangi bir nedenle uzun süreli ayrılmaya dönüştüğü takdirde, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlıkça, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinde üst yönetici tarafından verilecek talimat üzerine devir kurulunca devir cetveli düzenlenerek kesin devir yapılır.

#### **ç) Devir vermeden ayrılmalarda yapılacak işlemler;**

Devir vermeden ayrılan muhasebe yetkilileri, yeni atandıkları yerlere gittiklerinde işe başlayamayacaklarından ve emekli ve açığa alınma aylıkları dâhil aylık alamayacaklarından, muhasebe yetkililerinin devir vermeden ayrılmamaları; devir alan muhasebe yetkilisinin de, devir aldığı hesaplarda bir noksanlık görüldüğü takdirde kendisi sorumlu olacağından, devir sırasında hesaplar üzerinde ayrıntılı inceleme yapması ve ayrılan muhasebe yetkilisinin devir vermemesi hâlinde bu durumu maaş nakil ilmühaberinde belirtmesi gerekir.

Hastalık, ölüm ve tutuklanma gibi nedenlerden dolayı veya devir vermekten kaçınma hâllerinde, ayrılanın yerine gelen asil ya da vekil muhasebe yetkilisinin başkanlığında genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin merkezinde, muhasebe biriminde görevli muhasebe yetkilisi yardımcıları arasından Bakanlıkça, illerde defterdar, ilçelerde kaymakam tarafından; kapsama dâhil diğer kamu idarelerinin merkezinde üst yönetici, merkez dışı birimlerinde en üst yönetici tarafından seçilecek bir üye ile veznedardan oluşan devir kurulu eliyle kasa, vezne ve ambarlarda bulunan değerler yeni muhasebe yetkilisine teslim edilir ve durum derhal genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlığa, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinde ilgili merkez birimine bildirilir.

Verilen talimat üzerine, devir kurulu önünde devir vermeyen veya veremeyen muhasebe yetkilisi varmış gibi ayrıntılı devir cetveli düzenlenerek devir işlemleri tamamlanır.

### **VEZNEDARLAR ARASINDAKİ DEVİR İŞLEMLERİ**

Veznedarların ayrılmalarda günlük kasa hesabı defteri toplamı alınarak veznede bulunması gereken para, eski veznedar tarafından yeni veznedara devredilir ve yardımcı hesap defteri toplamını gösteren son sayfasında gerekli açıklama yapılarak altı, muhasebe yetkilisi ve veznedarlar tarafından imzalanır. Bu işlem veznede bulunan tüm değerler için de yapılır.

Ayrılan veznedara bu devir işlemine ilişkin kayıtların onaylı bir örneği verilir.

### **MUHASEBE BİRİMLERİ ARASINDAKİ DEVİR İŞLEMLERİ**

Kaldırılan, bölünen ve bölünme suretiyle yeniden oluşturulan muhasebe birimleri arasındaki devir işlemleri aşağıda açıklanmıştır:

#### **a) Kaldırılan muhasebe birimlerinin devir işlemleri**

1) Muhasebe biriminin kaldırıldığına ilişkin emir alındığı tarihten kaldırılma tarihine kadar işlemlere devam edilir ve o zamana kadar yapılan ön ödemelerin tahakkuk belgeleri alınmak veya nakden tahsil edilmek suretiyle mahsubu sağlanır. Başka kuruluşlar adına muhasebe birimi hesaplarında toplanmış olan paralar ilgili kuruluşlara gönderilir.

2) Kaldırılma tarihi olarak belirlenen günün sonu itibarıyla ilgili defterler incelenerek, alınan ödeneklere karşılık yapılan harcamalardan arta kalan ödenekler tenkis edilir ve buna ait tenkis belgeleri ilgili merkez muhasebe birimine gönderilir. Tenkis belgelerinin düzenlenmesi sırasında, herhangi bir tertipten ön ödeme yapıldığı ve kaldırılma tarihine kadar mahsubu yapılmayıp, artık olarak devir alan muhasebe birimine devir olunduğu takdirde, bu miktarın ayrıca bir cetveli çıkarılarak tenkis belgesine bağlanır. Tenkis belgesinin gönderilmesine ilişkin yazıda, bağlı cetveldeki miktarların ön ödeme olarak verilip henüz mahsubu yapılmadığından hesaben devredilmesi nedeniyle devir alan muhasebe birimine bu tutar için ödenek gönderilmesi istenir.

3) Cetvelde gösterilen tutarlar için ilgili idarelerce yeniden ödenek gönderme belgesi düzenlenerek devir alan muhasebe birimine gönderilir.

4) Yukarıda açıklanan işlemler tamamlandıktan ve yevmiyeler kapatıldıktan sonra, geçici mizan çıkarılarak devir veren hesaplar için yeniden yevmiye açılır ve aşağıdaki işlemler yapılır:

5) Kasa mevcudu olarak görünen para, teslimat müzekkeresi ile bankaya yatırılır ve teslimat müzekkeresinin bankaca onaylı nüshası muhasebe birimine gelince tutarı hesaplara kaydedildikten sonra banka mevcudu olarak görünen tutar için, devir alan muhasebe birimine aktarılacak üzere gönderme emri düzenlenir ve tutarı aynı bütçeli kamu idarelerinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabına, farklı bütçeli kamu idarelerinde net değer hesabına borç, verilen çekler ve gönderme emirleri hesabına alacak; gönderme emrinin onaylı 2 nci nüshası muhasebe birimine geldiğinde ise verilen çekler ve gönderme emirleri hesabına borç, banka hesabına alacak kaydedilir.

6) Muhasebe biriminde mevcut olup devir alan muhasebe birimine teslimi gereken değerlerden, kamu idaresine ait menkul kıymet ve varlıklar, aynı bütçeli kamu idarelerinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabına, farklı bütçeli kamu idarelerinde net değer hesabına borç, ilgili menkul kıymet ve varlık hesabına alacak; kişilere ait menkul kıymetler ve teminat mektupları ise ilgili nazım hesaplara borç ve alacak kaydedilerek, hesaplardan çıkarılır ve devir alan muhasebe birimine alındı belgesi karşılığında teslim edilir.

7) Yetkili memurların zimmetinde bulunan değerli kâğıtlar geri alınarak küçük ambara konulduktan sonra yoldaki değerli kâğıtlar hesabına borç, değerli kâğıt ambarları hesabına alacak kaydedilerek devir alan muhasebe birimine gönderilir veya teslim edilir.

8) Karşı muhasebe birimince teslim alınan değerli kâğıtlar ile ilgili teslim alma fişi geldiğinde tutarı, değerli kâğıt işlemleri hesabına borç, yoldaki değerli kâğıtlar hesabına alacak kaydedilerek bu hesaplar kapatılır.

9) Yukarıda açıklandığı şekilde kasa mevcudu bankaya yatırılıp, banka mevcudu devir alan muhasebe birimine aktarıldıktan sonra, kasa ve banka hesabı dışında kalan ve borç veya alacak artışı devreden hesapların devir tarihine göre artıklarını ayrıntılı olarak gösteren ikişer nüsha devir mizanı düzenlenir. Devir mizanı, devir alan muhasebe biriminin devreden hesaplarla ilgili kayıtlarına esas olacağından, ilgili defterlerde yer alan bilgileri kapsamı gerekir. Devir mizanının birer nüshaları devir alan muhasebe birimine teslim edilir. İkinci nüshaları devir alan muhasebe yetkilisi tarafından imzalandıktan sonra saklanır.

10) Bu işlemler tamamlandıktan sonra, muhasebe biriminin kaldırılma tarihinde, borç artışı devreden hesapların artıkları toplamı aynı bütçeli kamu idarelerinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabına, farklı bütçeli kamu idarelerinde net değer hesabına borç, borç artıkları ilgili hesaplara alacak; alacak artışı devreden hesapların artıkları ilgili hesaplara borç, alacak artıkları toplamı ise aynı bütçeli kamu idarelerinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabına, farklı bütçeli kamu idarelerinde net değer hesabına alacak kaydedilmek suretiyle hesaben devredilir ve muhasebe işlem fişinin ilgili nüshaları devir alan muhasebe birimine gönderilir.

11) Devir veren hesaplar kapatıldıktan ve devirler yapıldıktan sonra, devir tarihi olarak tespit edilen günün sonu itibarı ile verilmemiş ise o yıla ait yönetim dönemi hesabı dosyası düzenlenerek bir nüshası Sayıştaya gönderilir.

12) Yukarıda açıklanan işlemler yapıldıktan sonra muhasebe biriminin gerek eski yıllara, gerek yeni yıla ait kullanılmış olan alındı, gönderme emri, teslimat müzekkeresi, defter ve belgeleri ayrıntılı olarak üçer nüsha düzenlenecek tutanaklar ile devir alan muhasebe birimine teslim edilir. Kısmen kullanılmış olan alındı, gönderme emri ve teslimat müzekkeresi ciltlerinin kullanılmamış yaprakları iptal edilir. Tutanakların bir nüshası devir alan muhasebe birimine, bir nüshası da genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlığa, kapsama dâhil diğer idarelerde ilgili kuruma gönderilir. Üçüncü nüshası ise söz konusu belgeler içerisinde konulur.

13) Kullanılmamış olan alındı, gönderme emri, teslimat müzekkeresi, defter ve belgeler ayrı ayrı ikişer nüsha listesi yapılarak devir alan muhasebe birimine ayrıca teslim edilir. Bu listelerde seri ve sıra numarası taşıyan alındı ve belgelerin numaraları gösterilir. Her iki nüsha da devir alan



muhasebe yetkilisine imza ettirilerek bir nüshası teslim edilen belgelerle birlikte devir alan muhasebe birimine verilir, bir nüshası ise muhasebe biriminin bağlı bulunduğu defterdarlığa; defterdarlığa bağlı olmayan muhasebe birimlerine ait listeler ise bu alındıları gönderen yere gönderilir.

14) Kullanılmamış olan çekler ise seri ve sıra numaralarını belirten üç nüsha liste ile birlikte ilgili bankaya imza karşılığı teslim edilir ve bu listenin bir nüshası bankada kalır, bir nüshası devir alan muhasebe birimine verilir; bir nüshası ise muhasebe birimi yazışma dosyasına konulur.

15) Muhasebe birimine ait resmî mühürler, Darphane ve Damga Matbaası Genel Müdürlüğüne gönderilir.

#### **b) Devir alan muhasebe birimince yapılacak işlemler**

1) Devir veren muhasebe biriminin, hesap artıklarını gösterir şekilde düzenlediği cetvellerde yazılı miktarlar devir alan muhasebe birimince incelenerek; defterlere işlenmesine esas olacak bilgileri kapsayıp kapsamadığı, halen izlenmekte olan alacaklara ait izleme dosyalarının düzenli olup olmadığı, devredilen alacaklardan takipsizlik nedeniyle zamanaşımına uğramış olanların bulunup bulunmadığı tespit edilir. Zamanaşımına uğramış ya da izleme dosyaları verilmemiş olanları varsa, hesaben devir alınmakla beraber, devir veren muhasebe yetkilisinin bu husustaki yazılı görüşü de alınmak suretiyle durum genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlığa, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinde üst yöneticiye bildirilir ve alınacak cevaba göre işlem yapılır.

2) Cetvel ve dosyalarda bir noksanlık varsa tamamlattırıldıktan sonra, cetvellerin birer nüshaları onaylanarak kaldırılan muhasebe birimine verilir.

3) Devir veren muhasebe biriminden alınan muhasebe işlem fişinin “karşı muhasebe biriminin hesap kaydı” başlıklı tablosundaki yevmiye kayıtlarının tersi kayıt yapılmak suretiyle, aynı bütçeli kamu idarelerinde muhasebe birimleri arası işlemler hesabı, farklı bütçeli kamu idarelerinde net değer hesabı aracılığıyla devir alınan değer ve hesapların devir alan muhasebe biriminin kayıtlarına alınması sağlanır. Muhasebe birimleri arası işlemler hesabını ilgilendirmeyen değerli kâğıt, kişilere ait menkul kıymetler ve teminat mektupları gibi değerler ise muhasebe işlem fişi ile ilgili hesaplara borç ve alacak kaydedilerek devir alan muhasebe biriminin hesaplarına alınır.

4) Yukarıda devir alma ve muhasebeleştirme şekli açıklanan hesap artıkları, yevmiyeye ve ilgili defterlere ayrıntılı olarak ve yeniden sıra numarası verilerek kaydedildikten sonra aşağıda açıklanan işlemler de yapılır.

5) Devir alınan ön ödemelerden yıl içinde verilmiş veya açılmış olanlara ait ödenekler merkezden getirtilir.

6) Kullanılmamış olarak teslim alınan, seri ve sıra numarası taşıyan ve alındı kayıt defterine kaydedilmesi gereken belgelerin giriş kaydı yapılır. Bunların seri numaraları belirtilmek suretiyle, cilt adetlerini ve devredilen diğer defterler ve basılı kâğıtları gösterir bir liste düzenlenerek, söz konusu belgelerin temin edildiği yere gönderilir.

7) Kaldırılan muhasebe biriminden teslim alınan kullanılmış defter ve dosyalar, bunların dökümünü gösteren liste ile birlikte saklanır.

#### **c) Bölünen veya bölünen muhasebe birimlerinden ayrılmak suretiyle kurulan muhasebe birimlerinin devir işlemleri;**

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlıktan, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinde ilgili idare üst yöneticisi tarafından verilen emir gereğince ve yukarıda açıklanan esaslar uyarınca yapılır.

#### **ç) Muhasebe birimi bağlantısı değiştirilen dairelerle ilgili devir işlemleri;**

Muhasebe işlemleri herhangi bir muhasebe birimince yürütülürken muhasebe birimi bağlantısı değiştirilen idare ve kurumlara ait ön ödemeler, menkul kıymet ve varlıklar, depozito ve teminatlar, emanetler, teminat ve garanti ile şahsi kefaletle ilişkin belgeler, kişilerden alacaklar ve diğer varlıklar yukarıda açıklanan esaslara göre devir tarihi itibarıyla yeni muhasebe birimine devredilir, kullanılmayan ödenekler ise tenkis edilir.

## **YER DEĞİŞTİREN MUHASEBE BİRİMLERİNİN ESKİ YILLARA AİT BELGELERİNİN DEVRİ VE BANKA MEVCUTLARININ GİTTİKLERİ YERE AKTARILMASI**

Yer değıştiren muhasebe birimleri, içinde bulundukları yıldan itibaren geriye doğru 6 yıllık belge ve defterlerini gittikleri yerlere beraberlerinde götürürler. Daha önceki yıllara ait belge ve defterlerden gerekli olmayanlar, genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde muhasebe birimi hangi il veya ilçe sınırı içerisinde ise o il muhasebe birimi veya ilçe muhasebe birimine, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinde ise muhasebe biriminin bulunduğu il ya da ilçedeki ilgili kamu idaresine ait birime teslim edilir.

Muhasebe birimlerinin adlî ve idarî dava konusu bulunan, tarihi değeri taşıyan, bir şahıs veya kurum lehine hak doğuran ve saklanması gerekli olan imha dışı defter ve belgelerini de gittikleri yerlere götürmeleri zorunludur.

Teslim olunan belge ve defterler için, ayrıntılı olarak 4 nüsha liste düzenlenir ve bunların bir nüshası belge ve defterlerin yerleştirildiği sandık veya torbalar içerisine konulur. Bir nüshası belge ve defterleri teslim alan muhasebe birimine/ilgili kamu idaresine ait birime verilir, bir nüshası genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlığa, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinde ilgili merkez birimine gönderilir, bir nüshası ise muhasebe biriminde saklanır.

Yer değıştirme hâlinde harcama yetkilisi ile birlikte tespit olunan, yolda harcanacak para veznedar adına düzenlenen bir çekle bankadan alınarak kasaya konulur. Bankada kalan para, gönderme emri ile gidilecek yerdeki banka hesabına aktarılır. Yer değıştiren muhasebe birimi tek hazine hesabı sistemine dâhil ise böyle bir aktarmaya gerek yoktur.

## **ONYEDİNCİ BÖLÜM**

### **TEK HAZİNE HESABI SİSTEMİ, MUHASEBE YETKİLİSİ MÜTEMEDİ İŞLEMLERİ VE KULLANILACAK DEFTERLER**

#### **TEK HAZİNE HESABI SİSTEMİ UYGULAMASI**

Tek hazine hesabı sistemi ve bu sisteme dâhil muhasebe birimlerince nakit ihtiyacı veya nakit fazlası hakkında yapılacak işlemler aşağıda açıklanmıştır:

a) Tek hazine hesabı sisteminin esası, sistem kapsamına alınan muhasebe birimlerinin yapacakları ödeme ve tahsilat işlemleri sonunda ortaya çıkacak nakit fazlası veya nakit ihtiyacının bankalar tarafından kendiliğinden merkeze hesaben mal edilmesini sağlamaktır.

b) Sistemi uygulayacak muhasebe birimlerinin, hesaplarında biriken nakit fazlasını defterdarlığa ya da Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimine gönderme; nakit ihtiyacını Defterdarlıktan ya da Hazine İç Ödemeler Muhasebe Biriminden getirme işlemi, dönem sonundaki hesap durumuna göre, bankalar tarafından otomatik olarak yapılır.

c) Sisteme dâhil edilen muhasebe birimleri, banka hesaplarında yeterli para olup olmadığını aramaksızın bütün ödemelerini bekletmeden yaparlar. Bunun sonucu olarak, sisteme dâhil muhasebe birimlerinin banka hesabı alacak artığı da verebilir. Ancak muhasebe birimleri, Bakanlıkça belirlenen limit üstünde yaptıracakları toplu ödemeler için bankaya önceden haber vermek zorundadırlar.

ç) Sistemi uygulayacak muhasebe birimleri ve banka şubeleri, yer ve diğer şartlar dikkate alınarak Bakanlıkça belirlenir.

d) Tek hazine hesabı sistemi uygulayan muhasebe birimlerince bankadan yaptırılacak ödemeler ile bankaya yatırılacak paralar ya da teslim ettirilecek tahsilat hakkında, bu Yönetmelikte belirtilen esaslara göre işlem yapılır.

e) Bankadan yaptırılan ödemelerden arta kalan nakit fazlasının gönderilmesi ya da bankaya yatırılan paraları aşan ödemelerin yarattığı nakit ihtiyacının karşılanması işlemleri, bu muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu bankalarca aşağıda açıklandığı şekilde yapılır:

1) Tek hazine hesabı sistemi, perşembe günü başlayıp çarşamba günü sona eren dönemler itibarıyla uygulanır.

2) Dönemin son günü resmî tatile rastladığı takdirde, “Muhasebe Birimi Nakit Hareket Cetveli” ya da “İl Nakit Hareket Cetveli” tatili izleyen ilk iş günü fakat, bitim günü yine dönem sonu olmak üzere düzenlenir. Düzenlenecek bu cetvellerde, tatil günlerinin karşılığı boş bırakılır.

3) Her hâlde ayın son günü veya malî yılın son günü, dönemin son günü kabul edilerek dönem kesilir ve nakit hareket cetveli düzenlenir.

4) İzleyen ayın veya yeni malî yılın ilk iş günü yeni dönem başlatılır.

5) Sisteme dâhil muhasebe birimlerince, banka hesap özet cetveli alındıkça ayrıntısı kayıtlarla karşılaştırılıp uygunluk sağlandıktan sonra, ilgili banka tarafından muhasebe birimleri adına yapılan ödemeler veya gönderilen tutarlar muhasebeleştirilir.

6) Muhasebe birimince dönem sonunda alınan banka hesap özet cetvelinde, dönemin sonu itibarıyla yapılan ödemelerden nakit fazlası olarak il muhabir bankasına gönderilen ya da tahsilatı aşan ödemeleri karşılamak üzere bu bankadan getirilen paralar ayrıca gösterilir.

7) Tek hazine hesabı sistemine dâhil muhasebe birimleri adına bankaca il muhabir bankasından getirilen paralar için teslimat müzekkeresi, gönderilen paralar için gönderme emri düzenlenmez.

8) Muhasebe birimlerince, dönem sonunda banka hesap özet cetveli alındıktan sonra beş nüsha, il muhasebe birimlerince dört nüsha muhasebe birimi nakit hareket cetveli düzenlenir. Dönem başının banka hesap özet cetvelinden başlamak suretiyle, bankaya yatırılan ve bankaya ödetilen paraların günlük toplamaları ilgili sütunlara kaydedilerek toplam bulunur. Alttaki özel sütunlara, dönem sonu

banka hesap özet cetvelinde il muhabir bankasından getirtildiği ya da il muhabir bankasına gönderildiği bildirilen tutar yazılarak borç ve alacak sütunlarının toplamı bulunur ve “Dönem toplamı” sütunlarına yazılır.

9) Muhasebe birimi ile banka arasında düzenlenen uygunluk tutanağı niteliğinde olan muhasebe birimi nakit hareket cetveli, bankaca kayıtlara uygunluğu onaylandıktan sonra iki nüshası alıkonularak diğer nüshaları muhasebe birimine geri gönderilir. Muhasebe birimince de bu üç nüshadan biri, en geç dönem sonunu izleyen ikinci iş günü sonuna kadar defterdarlık il muhasebe birimine gönderilir. Bir nüshası ise muhasebe işlem fişinin birinci nüshasına eklenir, diğer nüsha muhasebe biriminde saklanır. İl muhasebe birimlerinde dört nüsha olarak düzenlenen bu cetvelin iki nüshası bankada kalır, geri gönderilen nüshalardan biri muhasebe işlem fişine eklenir, diğeri muhasebe biriminde saklanır.

f) Bakanlık, Hazine Müsteşarlığının da görüşünü almak suretiyle tek hazine hesabı sistemini farklı dönemler itibarıyla uygulamaya, düzenlenecek defter ve belgeler de dâhil olmak üzere uygulamaya ilişkin gerekli tedbirleri almaya yetkilidir.

**Tek hazine hesabı sistemine dâhil muhasebe birimlerinin nakit ihtiyacı veya nakit fazlası hakkında il muhasebe birimleri ve İç Ödemeler Muhasebe Birimince yapılacak diğer işlemler**

**a) İl muhasebe birimlerinde yapılacak diğer işlemler;**

1) İl muhabir bankası, il hazine cari hesabının dönem sonucunu gösteren banka hesap özet cetvelini düzenleyerek il muhasebe birimine verir. Banka hesap özet cetvelinde, il muhabir bankasınca dönem sonunda sisteme dâhil muhasebe birimlerinin hesabına aktarılan paralar ile il muhasebe birimince il muhabir bankasına aktarılan paralar ve il nakit ihtiyacı olarak bölge muhatap bankasından getirilen veya il nakit fazlası olarak aynı bankaya aktarılan paralar gösterilir.

2) Banka hesap özet cetvelinde, muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu banka şubelerine muhasebe birimleri nakit ihtiyacı olarak aktarıldığı bildirilen paralar ile muhasebe birimlerinin hesaplarının bulunduğu banka şubelerinden il hazine cari hesabına aktarıldığı bildirilen muhasebe birimi nakit fazlası paralar, her muhasebe birimi için ayrı ayrı düzenlenecek muhasebe işlem fişi ile muhasebeleştirilir ve fişin birinci nüshası muhasebeleştirme belgesine eklenir, ikinci nüshası ise karşı muhasebe biriminden gelen muhasebe birimi nakit hareket cetveli ile birlikte il muhasebe biriminde saklanır.

3) İl muhasebe birimlerinde, il muhabir bankasından alınan banka hesap özet cetveli ile muhasebe birimlerinden gelen muhasebe birimi nakit hareket cetvelleri karşılaştırılarak uygunluk sağlandıktan sonra, muhasebe birimi nakit hareket cetvellerine dayanılarak il nakit hareket cetveli düzenlenir. Bu cetvel düzenlenmeden önce; muhasebe birimi nakit hareket cetvellerinin sisteme dâhil bütün muhasebe birimlerinden gelmiş olması; muhasebe birimi nakit hareket cetvellerinde, gönderilen veya getirilen tutarların ilgili muhasebe birimince doğru hesaplanmış olması ve banka onaylarının tamam olması hususlarının kontrol edilmesi gerekir.

4) İl nakit hareket cetvelinde sırasıyla; “Muhasebe biriminin adı”, “Dönem içinde bankaya yatırılan”, “Bankaya ödetilen”, “Dönem sonunda defterdarlıktan getirilen” ve “Defterdarlığa gönderilen” başlıklı beş sütun vardır. Bankaya yatırılan ve bankadan ödetilen tutarlar 2 ve 3 üncü sütunlara, defterdarlıktan getirilen veya defterdarlığa gönderilen tutarlar ise 4 ve 5 inci sütunlara kaydedilir.

5) İl muhasebe biriminden başlamak üzere sisteme dâhil muhasebe birimleri itibarıyla alt alta yazılan bu kayıtlardan sonra bütün sütunların toplamı alınır. Dördüncü sütunun toplamı beşinci sütunun toplamından fazla ise aradaki fark, il muhabir bankasınca bölge muhatap bankasından il hazine cari hesabına il nakit ihtiyacı olarak getirilen tutarı göstereceğinden, cetvelin beşinci sütununa “Hazine İç Ödemeler Muhasebe Biriminden getirilen”; tersi durumda ise il nakit fazlası olup il hazine cari hesabından “Hazine İç Ödemeler Muhasebe Birimine gönderilen” tutar olarak dördüncü sütuna kaydedilir. Yapılan bu kayıtların, il muhabir bankasının il muhasebe birimine gönderdiği banka hesap özet cetvelindeki bölge muhatap bankasına gönderildiği ya da bu bankadan getirildiği bildirilen tutara uygun olması gerekir.

6) İl nakit hareket cetveli 5 nüsha düzenlenir ve onaylanmak üzere il muhabet bankasına gönderilir. İki nüshası bankaca alıkonularak diğer üç nüsha il muhasebe birimine geri gönderilir. Bunların bir nüshası banka hesap özet cetveli ile birlikte muhasebe işlem fişine eklenir, bir nüshası İç Ödemeler Muhasebe Birimine gönderilir; diğer nüsha ise il muhasebe biriminde kalan muhasebe işlem fişinin ikinci nüshasına bağlanarak diğer belgelerle birlikte saklanır.

**b) İç ödemeler muhasebe birimince yapılacak işlemler;**

1) İl muhabet banka şubelerinden bölge muhatap banka şubelerine ve oradan da Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Ankara Şubesine ulaşacak olan il hazine cari hesabı sonuçları, bu bankada İç Ödemeler Muhasebe Birimi adına açılmış olan genel hazine cari hesabına alınır.

2) Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Ankara Şubesinde, il hazine cari hesabı sonuçları, bir taraftan yukarıda açıklandığı şekilde işleme tabi tutulurken, diğer taraftan da aynı sonuçlar İç Ödemeler Muhasebe Birimine gönderilecek banka hesap özet cetveli ve ilişkili bölge muhatap bankaları hesap özet cetvellerinde iller itibarıyla ayrı ayrı gösterilir.

3) İç Ödemeler Muhasebe Birimince, Türkiye Cumhuriyet Merkez Bankası Ankara Şubesinden alınacak banka hesap özet cetveline göre muhasebe kayıt ve işlemleri yapılır.

**MUHASEBE YETKİLİSİ MUTEMEDİ İŞLEMLERİ İLE KULLANILACAK DEFTERLER**

Muhasebe yetkilisi mutemetlerinin görevlendirilmesi, mutemetlerce tahsil olunacak paralar, defter ve belgeler konusunda Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine ve aşağıdaki açıklamalara göre işlem yapılır.

Muhasebe yetkilisi adına tahsilat yapmaya yetkili mutemetlerce yapılan tahsilat ve teslim alınan değerler için ilgisine göre aşağıda belirtilen defterler kullanılır:

**a) Muhasebe yetkilisi mutemetleri kasa defteri:** Muhasebe yetkilisi mutemetlerince yapılan tahsilat, tarih ve alındı seri ve sıra numarasıyla muhasebe yetkilisi mutemetleri kasa defterine kaydedilir. İki nüshalı olan bu deftere kayıtlar aşağıdaki açıklamalara göre yapılır:

Defterde; tahsilatın tarihi, sıra numarası, kimden tahsil edildiği ve alındı seri ve sıra numaralarının kaydına ilişkin sütunlardan başka yapılan tahsilatın çeşidini göstermek üzere dört ayrıntı, bir “Toplam” ve bir “Genel toplam” sütunu bulunmaktadır.

Muhasebe yetkilisi mutemetleri tarafından tahsil olunan paralar, bütçenin birkaç gelir türünü ilgilendirdiği takdirde, defterin “Yapılan tahsilatın çeşidi” başlığı altındaki sütunlarına ayrı ayrı işlenir. Toplam ve ayrıntı sütunlarına yapılan kayıtlar, tahsil olunan paraların muhasebe birimine teslim edildiği tarihe kadar devam eder. Para muhasebe birimine yatırıldığında, tutarı “Genel toplam” sütununa alınır, diğer sütunların altları çift çizgi ile kapatılır. Genel toplam sütununun toplamı malî yıl sonuna kadar devam eder.

Mutemetler tarafından yapılan tahsilat, tutarı ne olursa olsun en geç yedi günde bir ve her hâlde malî yılın son iş gününde muhasebe biriminin veznesine veya banka hesabına yatırılır. Muhasebe yetkilisi mutemetlerince çekle tahsilat yapılması durumunda, çek en geç ertesi iş günü içinde vezneye verilir.

Para, muhasebe birimine alındı dip koçanı ve muhasebe yetkilisi mutemetleri kasa defteriyle birlikte getirilir. Dip koçanlar ile defter kaydı karşılaştırılıp “Yapılan tahsilatın çeşidi” sütunları toplamı ile toplam sütunu kontrol edildikten sonra teslim edilecek para tutarı bulunur ve bu tutar defterin “Genel toplam” sütununa yazılır.

Defterin toplam sütunu karşısına ve alındı dip koçanının en son yaprağının arkasına “..... numaraya kadar olan ..... tahsilat teslim edilmiştir.” açıklaması yazılarak muhasebe yetkilisi ve mutemet tarafından imza edildikten sonra muhasebe yetkilisi mutemetleri kasa defterinin zımbalı yaprakları koparılır ve alındı karşılığında kasaya teslim edilerek düzenlenecek muhasebe işlem fişine

eklenir. Veznedarlarca, tahsilata ilişkin verilen alındıların tarih ve numarası defterin ikinci nüshasına işlenir.

Kullanılmamış muhasebe yetkilisi mutemedi alındısı yaprağı bulunan cilt, mutemede geri verilir.

**b) Tahsildar ve icra memurları tahsilat bordrosu :** Tahsildar alındısı ile tahsilat yapan tahsildar ve icra memurlarınca, muhasebe yetkilisi mutemetleri kasa defteri yerine tahsildar ve icra memurları tahsilat bordrosu kullanılır. Tahsildar ve icra memurlarının yaptıkları tahsilat, bu bordro ile vezneye yatırılır. Üç nüsha olarak düzenlenen bordronun birinci nüshası, tahsilata ait alındılarla birlikte vezneye teslim edilerek muhasebe işlem fişine eklenir. Bordronun ikinci nüshası tahsildar ve icra memurlarının bağlı bulundukları servis şefine verilerek, tahsildar ve icra memurları adına açılacak dosyalarda tarih sırasına göre saklanır, üçüncü nüsha ise tahsilatı yapan icra memuru veya tahsildarda kalır.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idareleri muhasebe yetkilisi mutemetlerinin yaptığı tahsilatın, muhasebe biriminin veznesine veya muhasebe biriminin banka hesabına yatırılması ile ilgili süre ve usuller hakkında ihtiyaca göre Bakanlıkça farklı düzenlemeler yapılabilir.

## ONSEKİZİNCİ BÖLÜM ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

### VEZNE VE AMBARLARIN KONTROLÜ

Vezne ve ambarların kontrolü, muhasebe yetkilisi tarafından, Muhasebe Yetkilisi Mutemetlerinin Görevlendirilmeleri, Yetkileri, Denetimi ve Çalışma Usul ve Esasları Hakkında Yönetmelik hükümlerine göre yapılır.

### KATMA DEĞER VERGİSİ TUTARLARI

Kapsama dâhil kamu idarelerinin, faaliyetleri dolayısıyla katma değer vergisi mükellefi olması durumunda, hesaplara kaydedilerek edinilen veya elden çıkarılan varlıklar için ödenen ve tahsil edilen katma değer vergisi tutarları maliyet bedeline dâhil edilmeyip, dönen varlıklar ana hesap grubu ya da kısa vadeli yabancı kaynaklar ana hesap grubu içindeki ilgili katma değer vergisi hesaplarına kaydedilir.

Hesaplara kaydedilerek edinilen veya elden çıkarılan varlıkların bütçe hesaplarıyla ilişkilendirilmesinde katma değer vergisi dâhil tutarları esas alınır.

### KAYBEDİLEN ALINDILAR İÇİN VERİLECEK KAYIT ÖRNEKLERİ

Muhasebe birimlerince, gerek emanet suretiyle, gerek herhangi bir nedenle ya da mahsuben tahsil olunan paralar ile her ne suretle olursa olsun teslim alınmış her türlü değerlere karşılık verilmiş olan alındıların, ilgilileri tarafından kaybedildiği bir dilekçe ile bildirildiği takdirde, ilgili defterdeki kayıtları karşısına ve dip koçanın arkasına açıklama yapılmak sureti ile kaybedilen alındının bir örneği dilekçelerin altına veya arkasına yazıldıktan ve onaylandıktan sonra kendilerine verilir. Yatırılan para veya değerlerin geri verilmesi gerektiği takdirde, bu kayıt örneği alındı yerine kabul edilerek gereken işlem yapılır. Kaybedilen alındının tutarı Bakanlıkça tespit edilecek tutarı geçtiği takdirde, kaybedilen alındının hükmü olmadığı, ilgilileri tarafından gazete ile duyurulur ve gazetenin bir nüshası dilekçeye bağlanır. Kaybedilen alındı banka teminat mektubu için verilmiş ise gazete ilanına gerek yoktur.

### HAK SAHİPLERİ TARAFINDAN KAYBEDİLEN ÇEKLER

Herhangi bir kimsenin alacağına karşılık verilen çeklerin, ilgilileri tarafından kaybedildiği bir dilekçe ile bildirildiği takdirde, ibrazında ödenmemesi için, kaybedilen çekin gün ve sayısı ile tutarı derhal ilgili bankaya bir yazı ile bildirilir. Gerekli tedbirlerin alındığının banka tarafından muhasebe birimine bildirilmesini müteakip söz konusu tutar ilgisine ödenir.

### KAYBEDİLEN VEYA KULLANILMAYACAK HALE GELEN ALINDI VE ÇEKLER HAKKINDA YAPILACAK İŞLEM

Kullanılmamış her türlü alındı ve çek ciltleri ya da yaprakları kaybedildiği veya kullanılmayacak hale geldiğinde, durum bir tutanakla tespit edilir. Konuyla ilgili olarak yapılan inceleme sonucu belirtilerek söz konusu alındı ve çeklerin numaraları gösterilmek suretiyle genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinde Bakanlığa, kapsama dâhil diğer kamu idarelerinde ilgili merkez birimine bildirilir ve alınacak cevaba göre işlem yapılır. Ayrıca çeklerin numaraları gösterilmek suretiyle durum muhasebe biriminin hesabının bulunduğu bankaya da bildirilir. Kullanılmayacak hale gelen çekler düzenlenecek bir tutanakla imha edilmek üzere bankaya teslim edilir.

### **ALINDI, ÇEK VE BENZERİ BELGELERİN İPTALİ**

Sıra numarası sistem tarafından düzenlenme anında verilenler dâhil seri ve sıra numarası taşıyan alındı, çek ve benzeri belgelerden hatalı düzenlenme nedeniyle iptal edilmesi gerekenler; sol alt köşeden sağ üst köşeye doğru çizilen iki paralel çizgi arasına “iptal” ibaresi yazılmak suretiyle iptal edilir. Ayrıca, iptal edilen bu belgelerin arkasına iptal gerekçesi de yazılarak muhasebe yetkilisi ve belgeyi düzenleyen tarafından imzalanır. İptal edilen dip koçanlı alındı, çek ve benzeri belgeler dip koçanına iliştilirmek suretiyle, sıra numarası sistem tarafından düzenlenme anında verilenler ise ayrı bir dosyada muhafaza edilmek suretiyle saklanır.

### **KAYIT YANLIŞLIKLARININ DÜZELTİLMESİ**

Kurumsal, fonksiyonel ve finansman tipi sınıflandırma kodlarında yapılan kayıt hatalarının düzeltilmesi durumu dâhil olmak üzere, yevmiye kayıtlarında meydana gelebilecek her türlü yanlışlık ancak muhasebe kaydıyla düzeltilir.

### **DENETİM DEFTERİ VE DENETİM RAPORLARI DOSYASI**

Muhasebe birimlerinde, yapılan denetimlere ilişkin olarak “Denetim Defteri” tutulur. Denetimin kapsamı, dönemi, süresi ve denetim sonucunda düzenlenen rapor veya yazının tarih ve sayısını gösteren bu defter, denetim bitiminde ilgili denetim elemanı tarafından sütun başlıklarına göre doldurularak imzalanır ve mühürlenir.

Genel bütçe kapsamındaki kamu idarelerinin muhasebe birimlerinde denetim elemanları tarafından yapılan denetimler sonunda düzenlenen ve denetim defterine kaydedilerek defterdarlık ya da muhasebe birimlerine gönderilen rapor veya yazılar ile bunlara verilen cevaplar ve Bakanlıkça ya da defterdarlıklarca yapılan tebligat aşağıdaki şekilde saklanır.

Müfettiş ve kontrolörler tarafından defterdarlık veya muhasebe birimlerine iki nüsha olarak tebliğ edilen raporların bir nüshası ve bu rapor üzerine ilgili memurlar ile üst memurlar tarafından verilecek cevapların birer nüshası ve Bakanlıktan yapılan tebligat bir araya getirilerek, üzerine raporun tarih ve numarası ile sayfa sayısının yazıldığı bir dosya içerisine konulur.

Defterdarlık denetmenlerince yapılan denetimler sonucunda düzenlenen rapor ve yazılar, ilgili memurlar tarafından verilen cevaplar ile bunlar üzerine defterdarlıktan yapılan tebligat bir araya getirilerek üzerine raporun tarih ve numarası ile sayfa sayısının yazıldığı denetim raporları dosyasında saklanır.

Dosyalar, denetim raporları adıyla açılacak bir klasörde denetim defterindeki kayıt sırasına uygun biçimde saklanır.

Genel bütçe kapsamı dışındaki kamu idarelerinin muhasebe birimlerinde denetim elemanları tarafından yapılan denetimler sonunda düzenlenen ve denetim defterine kaydedilerek muhasebe birimlerine gönderilen rapor veya yazılar ile bunlara verilen cevaplar ve yapılan tebligat için de aynı şekilde işlem yapılır.

Denetim defteri ve denetim raporları, ilgili memurların görevlerinden ayrılmaları hâlinde yerlerine atanan asil ya da vekil memurlara aynen teslim edilir. Ayrılan memurun bu defter ve dosyaları teslim etmesi ve yerine gelen memurun da bunu araması gerekir.



## MONOĞRAFI

a) Kızılcahamam Muhasebe Biriminin Kasım ayı geçici mizanı aşağıdaki gibidir.

| Hesap Kod | HESAP ADI                                 | BORÇ           | ALACAK        |
|-----------|-------------------------------------------|----------------|---------------|
| 100       | Kasa Hesabı                               | 25.000,00      |               |
| 105       | Döviz Hesabı                              | 546.000,00     |               |
| 120       | Gelirlerden Alacaklar Hesabı              | 234.500,00     |               |
| 140       | Kişilerden Alacaklar Hesabı               | 9.000,00       |               |
| 162       | Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı       | 2.110,00       |               |
| 165       | Mah.Dön.Akt.Avans ve Krediler Hes.        | 1.500,00       |               |
| 250       | Arazi ve Arsalar Hesabı                   | 5.000.000,00   |               |
| 251       | Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı       | 2.570.000,00   |               |
| 252       | Binalar Hesabı                            | 100.280.000,00 |               |
| 253       | Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı          | 6.780.000,00   |               |
| 254       | Taşıtlar Hesabı                           | 2.190.000,00   |               |
| 255       | Demirbaşlar Hesabı                        | 2.260.000,00   |               |
| 258       | Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı         | 15.580.000,00  |               |
| 259       | Yatırım Avansları Hesabı                  | 50.000,00      |               |
| 320       | Bütçe Emanetleri Hesabı                   |                | 2.460,00      |
| 330       | Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı      |                | 9.070,00      |
| 332       | Okul Pansiyonları Hesabı                  |                | 4.000,00      |
| 333       | Emanetler Hesabı                          |                | 440.500,00    |
| 361       | Ödenecek Sosyal Güvenlik Kesintileri Hes. |                | 4.000,00      |
| 362       | Fon.veya Diğer Kamu İd.Ad.Yap.Tah.Hes.    |                | 4.200,00      |
| 363       | Kamu İdareleri Payları Hesabı             |                | 4.500,00      |
| 500       | Net Değer Hesabı                          |                | 74.710.080,00 |
| 519       | Değer Hareketleri Sonuç Hesabı            |                | 20.500,00     |

|               |                                           |                       |                       |
|---------------|-------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|
| 570           | Geçmiş Yıllar Olumlu Faal.Sonuçları Hes.  |                       | 100.809.000,00        |
| 590           | Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı       | 40.480.000,00         |                       |
| 600           | Gelirler Hesabı                           |                       | 900,00                |
| 630           | Giderler Hesabı                           | 1.100,00              |                       |
| 800           | Bütçe Gelirleri Hesabı                    |                       | 700,00                |
| 805           | Gelir Yansıtma Hesabı                     | 500,00                |                       |
| 810           | Bütçe Gelirlerinden Red ve İadeler Hesabı | 200,00                |                       |
| 830           | Bütçe Giderleri Hesabı                    | 900,00                |                       |
| 835           | Gider Yansıtma Hesabı                     |                       | 900,00                |
| 910           | Teminat Mektupları Hesabı                 | 435.040,00            |                       |
| 911           | Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı      |                       | 435.040,00            |
| 920           | Gider Taahhütleri Hesabı                  | 60.879.000,00         |                       |
| 921           | Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı        |                       | 60.879.000,00         |
| 940           | Değerli Kâğıt Ambarları Hesabı            | 1.150.125,00          |                       |
| 942           | Zimmetle Verilen Değerli Kâğıtlar Hesabı  | 1.590,00              |                       |
| 944           | Yoldaki Değerli Kâğıtlar Hesabı           | 2.000,00              |                       |
| 945           | Değerli Kâğıt İşlemleri Hesabı            |                       | 1.153.715,00          |
| <b>TOPLAM</b> |                                           | <b>238.478.565,00</b> | <b>238.478.565,00</b> |

**b) Aralık ayı işlemleri;**

1 – Müteahhit A açılan temizlik ihalesi için 900.-YTL nakit parayı geçici teminat olarak muhasebe birimi veznesine yatırmıştır.

2 - Gelir servisinden muhasebe servisine gönderilen tahakkuk bordrosuna göre mükellef A adına 2.500.-YTL gelir vergisi tahakkuk ettirilmiştir.

3– Kızılcahamam Muhasebe Birimi tarafından Şifa Eczanesine İlçe Tarım Müdürlüğü'nün ilaç gideri olarak 600.-YTL ödenmiştir.

4 - Kızılcahamam Adliye dairesi harcama yetkilisi mutemedi A'ya posta pulu alımı için 350.-YTL ön ödeme yapılmıştır.

5 – İlçe Milli Eğitim Müdürlüğü memuru B 'ye 300.-YTL geçici görev yolluğu avansı ödenmiştir.

6 – Mükellef A, gelir vergisinin ilk taksiti olan 1.560.-YTL 'ye karşılığında banka çeki vermiştir.

7 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi almış olduğu çeki aynı gün tahsil için bankaya göndermiştir.

8 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi tarafından mükellef B den gelir vergisinin ilk taksiti olarak alınan 1.560.-YTL çek karşılıksız çıkması nedeni ile yılı içinde banka tarafından iade edilmiştir.

9 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi veznesinde yapılan sayımda kasanın 100.-YTL noksan olduğu görülmüştür.

10 – İlçe Tapu Müdürlüğünün tedavi yolluğu ödemeleri için Kızılcahamam Muhasebe Birimine 160.000.-YTL’lik ödenek gelmiştir.

11- Kızılcahamam Muhasebe Birimine nakit ihtiyacı olarak 90.000.-YTL gelmiştir.

12 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi tarafından yapılan ihale sonucunda müteahhit A ile 350.000.-YTL sözleşme yapılmıştır.

13 – Kızılcahamam Muhasebe Biriminden müteahhit A’ ya, 10.000.-YTL teminat mektubu karşılığı yatırım avansı vermiştir.

14 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi Hazineye ait 20.000.-YTL değerindeki arsayı taksitle 25.000.-YTL değer ile satmış olup, satış bedelinin %10 u diğer kamu daireleri için ayrılmıştır. (faaliyet dönemini takip eden dönemlerde tahsil edilecek olan 5.000.-YTL)

15 - Kızılcahamam Muhasebe Birimi 10.000.-YTL değerinde demirbaş alımı yapılmıştır.

16 – Mükellef A, 2.000.-YTL gelir vergisi borcuna karşılık Kızılcahamam Muhasebe Biriminin veznesine 2.000 dolar yatırmıştır. (T.C. Merkez Bankası döviz satış kuru 1\$ = 1.-YTL)

17 - Kızılcahamam Devlet Hastanesinin ihtiyacı olan tıbbi cihaz için 20.000 dolar muhasebe biriminin bankadaki döviz hesabından ödenmiştir. (Gönderme tarihindeki Merkez Bankası Satış Kuru 1\$=1.-YTL)

18– Kızılcahamam Belediyesinin vergi borcuna karşılık 150.000.-YTL değerindeki hisse senedi hazineye intikal etmiştir.

19 – Mükellef A, 100.-YTL gelir vergisi borcunu muhasebe biriminin veznesine yatırarak ödemiştir.

20 – Kızılcahamam Milli Emlak servisi tarafından dört taksitle satışı yapılan Hazineye ait 20.000.-YTL değerindeki arsanın birinci taksidi olan 5.000.-YTL tahsil etmiştir. Satış bedelinin 2.000.-YTL si diğer kamu daireleri için ayrılmıştır.

21 - Kızılcahamam Muhasebe Biriminde muhasebe şefi olan A’nın Ocak 2007 ayı maaşından %16 emekli sandığı aidatı 30.-YTL ve %20 kurum hissesi 40.-YTL olmak üzere toplam 70.-YTL emekli sandığı adına fazla kesilerek gönderilmiş daha sonra yapılan bu yanlışlığın farkına varılarak gerekli kayıt yapılmıştır.

22 – İlçe Milli Eğitim Müdürlüğüne 1.000.-YTL lik kırtasiye alınmıştır.

23 - Adliye dairesi mutemedi B, posta pulu alımı için aldığı 350.-YTL harcama yetkilisi mutemedi avansının tamamını mahsup etmiştir.

23 - Kurban bayramının maaş gününden önce gelmesi nedeni ile 10.000.-YTL tutarındaki maaşının ayının 12’sinde ödenmesine karar verilmiştir.

24 – 15 Aralık 2007 ayında muhasebe birimince memurlara ödenen maaşın brüt toplamı 5.000.-YTL olup, bu tutardan 100.-YTL Emekli Sandığı, 120.-YTL gelir vergisi, 5.-YTL damga vergisi ve 75.-YTL’ de kefalet aidatı kesilmiş olup, ödenmesi gereken tutar hesaba aktarılmıştır.

25 – Vatandaş A, bedelsiz olarak 100.000.-YTL değerindeki eğitim demirbaşını hazineye bağışlamıştır.

26 - Müteahhit X tarafından yıllara sari bir inşaat işi için 100.000.-YTL’lik (KDV hariç) hakediş getirilmiştir. Gerekli kanuni kesintilere ilave olarak %10’luk müteahhit avansı ile 250.-YTL

vergi dairesine kayıtlı vergi borcu kesintisi yapılmış kalan tutarın 50.000.-YTL ödenmiş kalan kısım ise emanete alınmıştır.

**27 – Kızılcahamam Fen Lisesi pansiyonlu okul muhasebe yetkilisi mutemedi B tarafından tahsil edilen pansiyon ücreti tutarı olan 200.-YTL muhasebe birimi veznesine yatırılmıştır.**

**28 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi mükellefi A, 100.-YTL gelir vergisi borcunu Kaletpe Vergi Dairesine yatırmıştır.**

**29 – Kızılcahamam Muhasebe Birimi ay içerisinde 5.000.-YTL tedavi yolluğu ödemesi yapmıştır.**

**30 - Kızılcahamam Muhasebe Birimi, Ankara Muhasebe Biriminden 1.000.-YTL’ lik değerli kağıt almıştır.**

**31 - Gün sonu, hafta sonu ve ay sonu işlemleri tamamlanmıştır.**

**32 - Dönem sonu işlemlerine yapılmadan önce geçici mizan düzenlenmiştir.**

### **c) Dönem Sonu İşlemleri**

**1 - Değer Hareketleri hesap grubundaki hesaplar kapatılmıştır.**

**2 -Yılı bütçesinden karşılanmak üzere verilen iş avans ve kredileri hesabında kayıtlı olup mahsup dönemine aktarılması gereken tutarlar, mahsup dönemine aktarılmıştır. Bununla ilgili ödenek kayıtları yapılmıştır.**

**3 - Maddi duran varlıklar hesap grubunda yer alıp amortisman tabi tutulması gereken hesaplardaki tutarlara %10 amortisman uygulanmıştır.**

**4 - Bütçe emanetleri hesabında kayıtlı olan tutarlar, zamanaşımı süresine göre bütçe emanetleri hesabının ilgili alt koduna kaydırılmıştır.**

**5 - Ödenek tenkis işlemleri yapılmıştır.**

**6 - Ödenek hesaplarını kapatma işlemleri yapılmıştır.**

**7 - Bütçe giderleri hesabı kapatılmıştır.**

**8 - Bütçe gelirleri hesabı kapatılmıştır.**

**9 - Yansıtma hesapları kapatılmıştır.**

**10 - Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler hesabı kapatılmıştır.**

**11 - Gider ve Gelir Hesapları kapatılmıştır.**

**12 - Faaliyet sonuçları hesabı bilânçoya aktarılmıştır.**

**13 - Kapanış kaydı yapılmıştır.**

**Çözüm;**

**a)** Aralık ayı işlemlerinin çözümü,

|    |                                                                                                  |         |                |
|----|--------------------------------------------------------------------------------------------------|---------|----------------|
| 1  | 100 Kasa Hesabı<br>330 Alınan Depozito Teminatlar Hesabı                                         | 900     | 900            |
| 2  | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı                                          | 2.500   | 2.500          |
| 3  | 630 Giderler Hesabı<br>600 Gelirler Hesabı<br>100 Kasa Hesabı                                    | 600     | 4,50<br>595,50 |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                          | 4,50    | 4,50           |
|    | 830 Bütçe Giderleri Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                                          | 600     | 600            |
| 4  | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı<br>103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs.                  | 350     | 350            |
| 5  | 161 Personel Avansları Hesabı<br>100 Kasa Hesabı                                                 | 300     | 300            |
| 6  | 101.01 Alınan Çekler Hesabı (Muhasebe Bir.Çek.)<br>120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı              | 1.560   | 1.560          |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı<br>800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                          | 1.560   | 1.560          |
| 7  | 101.02 Alınan Çekler Hesabı (Tahsildeki Çekler)<br>101.01 Alınan Çekler Hs.(Muhasebe Bir.Çekler) | 1.560   | 1.560          |
| 8  | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı<br>101 Alınan Çekler Hesabı                                     | 1.560   | 1.560          |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı                                          | 1.560   | 1.560          |
| 9  | 197 Sayım Noksanları Hesabı<br>100 Kasa Hesabı                                                   | 100     | 100            |
| 10 | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı<br>904 Ödenekler Hesabı                                        | 160.000 | 160.000        |

|    |                                                                           |         |         |
|----|---------------------------------------------------------------------------|---------|---------|
| 11 | 102.02 Banka Hesabı (İl Hazine Cari Hs.)<br>510 Nakit Hareketleri Hesabı  | 90.000  | 90.000  |
| 12 | 920 Gider Taahhütleri Hesabı<br>921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı    | 350.000 | 350.000 |
| 13 | 259 Yatırım Avansları Hesabı                                              | 10.000  |         |
|    | 600 Gelirler Hesabı (DV)                                                  |         | 75      |
|    | 600 Gelirler Hesabı (GV)                                                  |         | 500     |
|    | 103 Ver. Çekler ve Gön.Em.Hesabı                                          |         | 9.425   |
|    | 910 Teminat Mektupları Hesabı<br>911 Teminat Mektupları Emanetleri Hesabı | 10.000  | 10.000  |
| 14 | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                                                 | 575     |         |
|    | 800 Bütçe Gelirler Hesabı                                                 |         | 575     |
|    | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı                                      | 17.500  |         |
|    | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı                                      | 5.000   |         |
|    | 630 Giderler Hesabı                                                       | 2.500   |         |
| 15 | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı                                               |         | 20.000  |
|    | 600 Gelirler Hesabı                                                       |         | 5.000   |
|    | 255 Demirbaşlar Hesabı                                                    | 10.000  |         |
|    | 600 Gelir Hesabı (DV)                                                     |         | 75      |
|    | 103 Ver. Çek. ve Gön. Em.Hesabı                                           |         | 9.925   |
| 16 | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                                                | 10.000  |         |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı                                                 |         | 10.000  |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                                                 | 75      |         |
| 17 | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı (DV)                                           |         | 75      |
|    | 105 Döviz Hesabı                                                          | 2.000   |         |
|    | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı                                          |         | 2.000   |
| 18 | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                                                 | 2.000   |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                                                |         | 2.000   |
| 19 | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı                                      | 20.000  |         |
|    | 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı                                        |         | 19.850  |
|    | 600 Gelirler Hesabı (DV)                                                  |         | 150     |

|    |                                             |         |         |
|----|---------------------------------------------|---------|---------|
|    | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 20.000  |         |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |         | 20.000  |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                   | 150     |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hs (DV)                 |         | 150     |
| 18 | 110 Hisse Senetleri Hesabı                  | 150.000 |         |
|    | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı            |         | 150.000 |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                   | 150.000 |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                  |         | 150.000 |
| 19 | 100 Kasa Hesabı                             | 100     |         |
|    | 120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı            |         | 100     |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                   | 100     |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                  |         | 100     |
| 20 | 100 Kasa Hesabı                             | 5.000   |         |
|    | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı        |         | 4.500   |
|    | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı           |         | 500     |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                   | 4.500   |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                  |         | 4.500   |
| 21 | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı             | 70      |         |
|    | 600 Gelirler Hesabı                         |         | 40,00   |
|    | 600 Gelirler Hesabı                         |         | 4,50    |
|    | 333 Emanetler Hesabı                        |         | 25,50   |
| 22 | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı             | 1.000   |         |
|    | 600 Gelirler Hesabı (DV)                    |         | 7,50    |
|    | 103 Verilen Çekler ve Gönderme Emirleri Hs. |         | 992,50  |
|    | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 1.000   |         |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |         | 1.000   |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                   | 7,50    |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                  |         | 7,50    |
| 23 | 630 Giderler Hesabı                         | 350     |         |
|    | 160 İş Avans ve Kredileri Hesabı            |         | 350     |
|    | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 350     |         |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı                   |         | 350     |

|    |                                           |         |         |
|----|-------------------------------------------|---------|---------|
| 24 | 630 Giderler Hesabı                       | 2.500   |         |
|    | 162 Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı   | 2.500   |         |
|    | 600 Gelirler Hesabı                       |         | 125     |
|    | 361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hs.         |         | 100     |
|    | 362 Fon.Ve Diğ. Kamu İd.Ad.Yap Tah.Hs.    |         | 75      |
|    | 103 Ver.Çekler ve Gön.Em. Hesabı          |         | 4.700   |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 | 125     |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                |         | 125     |
|    | 830 Bütçe Gideri Hesabı                   | 2.500   |         |
| 25 | 835 Gider Yansıtma Hesabı                 |         | 2.500   |
|    | 255 Demirbaşlar Hesabı                    | 100.000 |         |
|    | 600 Gelirler Hesabı                       |         | 100.000 |
| 26 | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 | 100.000 |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                |         | 100.000 |
|    | 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı     | 118.000 |         |
|    | 600 Gelirler Hesabı (DV)                  |         | 675     |
|    | 600 Gelirler Hesabı (GV Tev.)             |         | 4.500   |
|    | 600 Gelirler Hesabı (KDV Tev.)            |         | 6.000   |
|    | 259 Yatırım Avansları Hesabı              |         | 10.000  |
|    | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hs. |         | 250     |
|    | 320 Bütçe Emanetleri                      |         | 46.575  |
|    | 103 Ver. Çekler Ve Gön. Em.Hs.            |         | 50.000  |
|    | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                | 118.000 |         |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı                 |         | 118.000 |
|    | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                 | 11.175  |         |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı (DV)           |         | 675     |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı (GV)           |         | 4.500   |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı (KDV Tev.)     |         | 6.000   |
| 27 | 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı    | 100.000 |         |
|    | 920 Gider Taahhütleri Hesabı              |         | 100.000 |
|    | 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hs.     | 10.000  |         |
|    | 910 Teminat Mektupları Hesabı             |         | 10.000  |
| 27 | 100 Kasa Hesabı                           | 200     |         |



|    |                                                  |         |          |
|----|--------------------------------------------------|---------|----------|
|    | 332 Okul Pansiyonları Hesabı                     |         | 176      |
|    | 333 Emanetler Hesabı                             |         | 24       |
| 28 | 100 Kasa Hesabı                                  | 100     |          |
|    | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı     |         | 100      |
|    | 630 Giderler Hesabı                              | 5.000   |          |
|    | 600 Gelirler Hesabı                              |         | 37,50    |
|    | 103 Verilen çekler ve Gön.Em.Hs.                 |         | 4.962,50 |
| 29 | 805 Gelir Yansıtma Hesabı                        | 37,50   |          |
|    | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı                       |         | 37,50    |
|    | 830 Bütçe Giderleri Hesabı                       | 5.000   |          |
|    | 835 Gider Yansıtma Hesabı                        |         | 5.000    |
| 30 | 940 Değerli Kâğıt Ambarları Hesabı               | 1.000   |          |
|    | 945 Değerli Kâğıt İşlemleri Hs.                  |         | 1.000    |
|    | a 103 Verilen Çekler Ve Gönderme Emirleri Hesabı | 80.355  |          |
|    | 102 Banka Hesabı                                 |         | 80.355   |
|    | b 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı                | 30.000  |          |
|    | 100 Kasa Hesabı                                  |         | 30.000   |
|    | c 102 Banka Hesabı                               | 30.000  |          |
|    | 108 Diğer Hazır Değerler Hesabı                  |         | 30.000   |
| 31 | d 905 Ödenekli Giderler Hesabı                   | 157.450 |          |
|    | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı                |         | 157.450  |
|    | e 510 Nakit Hareketleri Hesabı                   | 39.645  |          |
|    | 102 Bankalar Hesabı                              |         | 39.645   |
|    | f 106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı             | 19.850  |          |
|    | 105 Döviz Hesabı                                 |         | 19.850   |

**b) Aralık ayı geçici mizanı;**

| Aralık Ayı Geçici Mizanı |                                           |                |                |                |                |
|--------------------------|-------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Hesap No                 | Hesabın Adı                               | Borç           | Alacak         | Kalan          |                |
|                          |                                           |                |                | Borç           | Alacak         |
| 100                      | Kasa Hesabı                               | 31.300,00      | 30.995,50      | 304,50         | 0,00           |
| 101                      | Alınan Çekler Hesabı                      | 3.120,00       | 3.120,00       | 0,00           | 0,00           |
| 102                      | Banka Hesabı                              | 120.000,00     | 120.000,00     | 0,00           | 0,00           |
| 103                      | Verilen Çekler ve Gön. Emirleri Hesabı    | 80.355,00      | 80.355,00      | 0,00           | 0,00           |
| 105                      | Döviz Hesabı                              | 546.000,00     | 19.850,00      | 526.150,00     | 0,00           |
| 106                      | Döviz Gönderme Emirleri Hesabı            | 19.850,00      | 19.850,00      | 0,00           | 0,00           |
| 108                      | Diğer Hazır Değerler Hesabı               | 30.000,00      | 30.000,00      | 0,00           | 0,00           |
| 110                      | Hisse Senetleri Hesabı                    | 150.000,00     | 0,00           | 150.000,00     | 0,00           |
| 120                      | Gelirlerden Alacaklar Hesabı              | 238.560,00     | 151.660,00     | 86.900,00      | 0,00           |
| 127                      | Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı          | 17.500,00      | 4.500,00       | 13.000,00      | 0,00           |
| 140                      | Kişilerden Alacaklar Hesabı               | 9.070,00       | 0,00           | 9.070,00       | 0,00           |
| 150                      | İlk Madde ve Malzeme Hesabı               | 1.000,00       | 0,00           | 1.000,00       | 0,00           |
| 160                      | İş Avans ve Krediler Hesabı               | 350,00         | 350,00         | 0,00           | 0,00           |
| 161                      | Personel Avansları Hesabı                 | 300,00         | 0,00           | 300,00         | 0,00           |
| 162                      | Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı       | 4.610,00       | 0,00           | 4.610,00       | 0,00           |
| 165                      | Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı       | 1.500,00       | 0,00           | 1.500,00       | 0,00           |
| 197                      | Sayım Noksanları Hesabı                   | 100,00         | 0,00           | 100,00         | 0,00           |
| 227                      | Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı          | 5.000,00       | 0,00           | 5.000,00       | 0,00           |
| 250                      | Arazi ve Arsalar Hesabı                   | 5.000.000,00   | 20.000,00      | 4.980.000,00   | 0,00           |
| 251                      | Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı       | 2.570.000,00   | 0,00           | 2.570.000,00   | 0,00           |
| 252                      | Binalar Hesabı                            | 100.280.000,00 | 0,00           | 100.280.000,00 | 0,00           |
| 253                      | Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı          | 6.800.000,00   | 0,00           | 6.800.000,00   | 0,00           |
| 254                      | Taşıtlar Hesabı                           | 2.190.000,00   | 0,00           | 2.190.000,00   | 0,00           |
| 255                      | Demirbaşlar Hesabı                        | 2.370.000,00   | 0,00           | 2.370.000,00   | 0,00           |
| 258                      | Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı         | 15.698.000,00  | 0,00           | 15.698.000,00  | 0,00           |
| 259                      | Yatırım Avansları Hesabı                  | 60.000,00      | 10.000,00      | 50.000,00      | 0,00           |
| 320                      | Bütçe Emanetleri Hesabı                   | 0,00           | 49.035,00      | 0,00           | 49.035,00      |
| 330                      | Alınan Depozita ve Teminatlar Hesabı      | 0,00           | 9.970,00       | 0,00           | 9.970,00       |
| 332                      | Okul Pansiyonları Hesabı                  | 0,00           | 4.176,00       | 0,00           | 4.176,00       |
| 333                      | Emanetler Hesabı                          | 0,00           | 440.549,50     | 0,00           | 440.549,50     |
| 361                      | Ödenecek Sos.Güv.Kes.Hesabı               | 0,00           | 4.100,00       | 0,00           | 4.100,00       |
| 362                      | Fonlar veya Diğer Kamu Kes.Hesabı         | 0,00           | 4.275,00       | 0,00           | 4.275,00       |
| 363                      | Kamu İdareleri Payları Hesabı             | 0,00           | 5.000,00       | 0,00           | 5.000,00       |
| 500                      | Net Değer Hesabı                          | 0,00           | 74.710.080,00  | 0,00           | 74.710.080,00  |
| 510                      | Nakit Hareketleri Hesabı                  | 39.645,00      | 90.000,00      | 0,00           | 50.355,00      |
| 511                      | Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı  | 0,00           | 350,00         | 0,00           | 350,00         |
| 519                      | Değer Hareketleri Hesabı                  | 0,00           | 20.500,00      | 0,00           | 20.500,00      |
| 570                      | Geçmiş Yıl.Olumlu Faal.Sonuçları Hesabı   | 0,00           | 100.809.000,00 | 0,00           | 100.809.000,00 |
| 590                      | Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı       | 40.480.000,00  | 0,00           | 40.480.000,00  | 0,00           |
| 600                      | Gelirler Hesabı                           | 0,00           | 120.594,00     | 0,00           | 120.594,00     |
| 630                      | Giderler Hesabı                           | 12.050,00      | 0,00           | 12.050,00      | 0,00           |
| 800                      | Bütçe Gelirleri Hesabı                    | 1.560,00       | 270.934,50     | 0,00           | 269.374,50     |
| 805                      | Gelir Yansıtma Hesabı                     | 270.734,50     | 1.560,00       | 269.174,50     | 0,00           |
| 810                      | Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 200,00         | 0,00           | 200,00         | 0,00           |
| 830                      | Bütçe Giderleri Hesabı                    | 158.350,00     | 0,00           | 158.350,00     | 0,00           |
| 835                      | Gider Yansıtma Hesabı                     | 0,00           | 158.350,00     | 0,00           | 158.350,00     |
| 903                      | Kullanılacak Ödenekler Hesabı             | 160.000,00     | 157.450,00     | 2.550,00       | 0,00           |
| 904                      | Ödenekler Hesabı                          | 0,00           | 160.000,00     | 0,00           | 160.000,00     |
| 905                      | Ödenekli Giderler Hesabı                  | 157.450,00     | 0,00           | 157.450,00     | 0,00           |
| 910                      | Teminat Mektupları Hesabı                 | 445.040,00     | 10.000,00      | 435.040,00     | 0,00           |
| 911                      | Teminat Mektupları Emanetler Hesabı       | 10.000,00      | 445.040,00     | 0,00           | 435.040,00     |
| 920                      | Gider Taahhütleri Hesabı                  | 61.229.000,00  | 100.000,00     | 61.129.000,00  | 0,00           |
| 921                      | Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı        | 100.000,00     | 61.229.000,00  | 0,00           | 61.129.000,00  |
| 940                      | Değerli Kağıt Ambarları Hesabı            | 1.151.125,00   | 0,00           | 1.151.125,00   | 0,00           |
| 942                      | Zimmetle Verilen Değerli Kağıtlar Hes.    | 1.590,00       | 0,00           | 1.590,00       | 0,00           |
| 944                      | Yoldaki Değerli Kağıtlar Hesabı           | 2.000,00       | 0,00           | 2.000,00       | 0,00           |
| 945                      | Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı            | 0,00           | 1.154.715,00   | 0,00           | 1.154.715,00   |
|                          | Toplam                                    | 240.445.359,50 | 240.445.359,50 | 239.534.464,00 | 239.534.464,00 |

**c) Dönem Sonu İşlemleri**

|    |   |                                                                                    |            |            |
|----|---|------------------------------------------------------------------------------------|------------|------------|
| 1  | a | 510 Nakit Hareketleri Hesabı<br>519 Değer Hareketleri Hesabı                       | 50.355     | 50.355     |
|    | b | 511 Muhasebe Birimleri Arası İşlemler Hesabı<br>519 Değer Hareketleri Hesabı       | 350        | 350        |
| 2  |   | 165 Mahsup Dönemine Aktarılan Av.ve Krediler Hes.<br>161 Personel Avansları Hesabı | 300        | 300        |
|    |   | 906 Mahsup Dön.Ak.Kul.Ödenekler Hesabı<br>903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı        | 300        | 300        |
|    |   | 904 Ödenekler Hesabı<br>907 Mahsup Dön.Ak.Ödenekler Hesabı                         | 300        | 300        |
|    |   |                                                                                    |            |            |
| 3  |   | 630 Giderler Hesabı<br>257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı                           | 11.421.000 | 11.421.000 |
| 4  |   | 320 Bütçe Emanetleri Hesabı<br>320 Bütçe Emanetleri Hesabı                         | 49.035     | 49.035     |
| 5  |   | 904 Ödenekler Hesabı<br>903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı                          | 2.250      | 2.250      |
| 6  |   | 904 Ödenekler Hesabı<br>905Ödenekli Giderler Hesabı                                | 157.450    | 157.450    |
| 7  |   | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı<br>830 Bütçe Giderleri Hesabı                  | 158.350    | 158.350    |
| 8  |   | 800 Bütçe Gelirleri Hesabı<br>895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı                  | 269.374,50 | 269.374,50 |
| 9  | a | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı<br>805 Gelir Yansıtma Hesabı                   | 269.174,50 | 269.174,50 |
|    | b | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı<br>835 Gider Yansıtma Hesabı                   | 158.350    | 158.350    |
| 10 |   | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı<br>810 Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler      | 200        | 200        |

|    |   |                                                  |             |             |
|----|---|--------------------------------------------------|-------------|-------------|
| 11 | a | 600 Gelirler Hesabı                              | 120.594     |             |
|    |   | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı                    |             | 120.594     |
| 11 | b | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı                    | 11.433.050  |             |
|    |   | 630 Giderler Hesabı                              |             | 11.433.050  |
| 12 |   | 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları             | 11.312.456  |             |
|    |   | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı                    |             | 11.312.456  |
| 13 |   | 320 Bütçe Emanetleri Hesabı                      | 49.035      |             |
|    |   | 330 Alınan Depozito ve Teminatlar Hesabı         | 9.970       |             |
|    |   | 332 Okul Pansiyonları Hesabı                     | 4.176       |             |
|    |   | 333 Emanetler Hesabı                             | 440.549,50  |             |
|    |   | 361 Ödenecek Sos.Güvenlik Kes.Hs.                | 4.100       |             |
|    |   | 362 Fon.Ve Diğ. Kamu İd.Ad.Yap Tah.Hs.           | 4.275       |             |
|    |   | 363 Kamu İdareleri Payları Hesabı                | 5.000       |             |
|    |   | 500 Net Değer Hesabı                             | 74.710.080  |             |
|    |   | 519 Değer Hareketleri Hesabı                     | 71.205      |             |
|    |   | 570 Geçmiş Yıllarv Olumlu Faal. Sonuçları Hesabı | 100.809.000 |             |
|    |   | 907 Mahsup Dön.Ak.Ödenekler Hesabı               | 300         |             |
|    |   | 911 Teminat Mektupları Emanetleri Hs.            | 435.040     |             |
|    |   | 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı           | 61.129.000  |             |
|    |   | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı               | 1.154.715   |             |
|    |   | 100 Kasa Hesabı                                  |             | 304,50      |
|    |   | 105 Döviz Hesabı                                 |             | 526.150     |
|    |   | 110 Hisse Senetleri Hesabı                       |             | 150.000     |
|    |   | 120 Gerlirlerden Alacaklar Hesabı                |             | 86.900      |
|    |   | 127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı             |             | 13.000      |
|    |   | 140 Kişilerden Alacaklar Hesabı                  |             | 9.070       |
|    |   | 150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı                  |             | 1.000       |
|    |   | 162 Bütçe Dışı Av. Ve Krediler Hesabı            |             | 4.610       |
|    |   | 165 Mahsup Dön.Akt.Av. ve Krediler Hes.          |             | 1.800       |
|    |   | 197 Sayım Noksanları Hesabı                      |             | 100         |
|    |   | 227 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı             |             | 5.000       |
|    |   | 250 Arazi ve Arsalar Hesabı                      |             | 4.980.000   |
|    |   | 251 Yeraltı ve Yerüstü Düzenler Hesabı           |             | 2.570.000   |
|    |   | 252 Binalar Hesabı                               |             | 100.280.000 |
|    |   | 253 Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı             |             | 6.800.000   |
|    |   | 254 Taşıtlar Hesabı                              |             | 2.190.000   |

|                                            |            |
|--------------------------------------------|------------|
| 255 Demirbaşlar Hesabı                     | 2.370.000  |
| 257 Birikmiş Amortismanlar Hesabı          | 11.421.000 |
| 258 Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı      | 15.698.000 |
| 259 Yatırım Avansları Hesabı               | 50.000     |
| 590 Dönem Olumlu Faaliyet Sonuçları        | 40.480.000 |
| 591 Dönem Olumsuz Faaliyet Sonuçları       | 11.312.456 |
| 906 Mahsup Dön.Ak.Kul.Ödenekler Hesabı     | 300        |
| 910 Teminat Mektupları Hesabı              | 435.040    |
| 920 Gider Taahhütleri Hesabı               | 61.129.000 |
| 940 Değerli Kâğıt Ambarları Hesabı         | 1.151.125  |
| 942 Zimmetle Verilen Değerli Kağıtlar Hes. | 1.590      |
| 944 Yoldaki Değerli Kağıtlar Hesabı        | 2.000      |

**d) Büyük defterler;**

|                        |           |                                 |          |                         |            |                                            |           |
|------------------------|-----------|---------------------------------|----------|-------------------------|------------|--------------------------------------------|-----------|
| <b>100 Kasa Hesabı</b> |           | <b>101 Alınan Çekler Hesabı</b> |          | <b>102 Banka Hesabı</b> |            | <b>103 Verilen Çekler ve Gön.Em.Hesabı</b> |           |
| 25.000,00              | 595,50    | 1.560,00                        | 1.560,00 | 90.000,00               | 80.355,00  |                                            | 350,00    |
| 900,00                 | 300,00    | 1.560,00                        | 1.560,00 | 30.000,00               | 39.645,00  |                                            | 9.425,00  |
| 100,00                 | 100,00    |                                 |          | 120.000,00              | 120.000,00 |                                            | 9.925,00  |
| 5.000,00               | 30.000,00 |                                 |          |                         |            |                                            | 992,50    |
| 200,00                 |           |                                 |          |                         |            |                                            | 4.700,00  |
| 100,00                 |           |                                 |          |                         |            | 80.355,00                                  | 50.000,00 |
| 31.300,00              | 30.995,50 |                                 |          |                         |            | 80.355,00                                  | 4.962,50  |
|                        |           |                                 |          |                         |            | 80.355,00                                  | 80.355,00 |

|                         |           |                                           |           |                                        |           |                                   |  |
|-------------------------|-----------|-------------------------------------------|-----------|----------------------------------------|-----------|-----------------------------------|--|
| <b>105 Döviz Hesabı</b> |           | <b>106 Döviz Gönderme Emirleri Hesabı</b> |           | <b>108 Diğer Hazır Değerler Hesabı</b> |           | <b>110 Hisse Senetleri Hesabı</b> |  |
| 546.000,00              | 19.850,00 | 19.850,00                                 | 19.850,00 | 30.000,00                              | 30.000,00 | 150.000,00                        |  |
|                         |           |                                           |           |                                        |           |                                   |  |
|                         |           |                                           |           |                                        |           |                                   |  |
|                         |           |                                           |           |                                        |           |                                   |  |

|                                         |            |                                             |          |                                        |  |                                        |  |
|-----------------------------------------|------------|---------------------------------------------|----------|----------------------------------------|--|----------------------------------------|--|
| <b>120 Gelirlerden Alacaklar Hesabı</b> |            | <b>127 Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı</b> |          | <b>140 Kişilerden Alacaklar Hesabı</b> |  | <b>150 İlk Madde ve Malzeme Hesabı</b> |  |
| 234.500,00                              | 1.560,00   | 17.500,00                                   | 4.500,00 | 9.000,00                               |  | 1.000,00                               |  |
| 2.500,00                                | 150.000,00 |                                             |          | 70,00                                  |  |                                        |  |
| 1.560,00                                | 100,00     |                                             |          | 9.070,00                               |  |                                        |  |
| 238.560,00                              | 151.660,00 |                                             |          |                                        |  |                                        |  |

|                                        |        |                                      |        |                                          |  |                                             |  |
|----------------------------------------|--------|--------------------------------------|--------|------------------------------------------|--|---------------------------------------------|--|
| <b>160 İş Avans ve Krediler Hesabı</b> |        | <b>161 Personel Avansları Hesabı</b> |        | <b>162 Büt.Dış.Av.ve Krediler Hesabı</b> |  | <b>165 Mah.Dön.Akt. Av.Ve Krediler Hes.</b> |  |
| 350,00                                 | 350,00 | 300,00                               | 300,00 | 2.110,00                                 |  | 1.500,00                                    |  |
|                                        |        |                                      |        | 2.500,00                                 |  | 300,00                                      |  |
|                                        |        |                                      |        | 4.610,00                                 |  | 1.800,00                                    |  |
|                                        |        |                                      |        |                                          |  |                                             |  |

|                                                           |                                                 |                                                |                                                       |
|-----------------------------------------------------------|-------------------------------------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|
| <b>197 Sayım<br/>Noksanları Hesabı</b>                    | <b>227 Diğer Faaliyet<br/>Alacakları Hesabı</b> | <b>250 Arazi ve<br/>Arsalar Hesabı</b>         | <b>251 Yer altı ve<br/>Yerüstü Düz.Hesabı</b>         |
| 100,00                                                    | 5.000,00                                        | 5.000.000,00                                   | 2.570.000                                             |
|                                                           |                                                 |                                                |                                                       |
|                                                           |                                                 |                                                |                                                       |
|                                                           |                                                 |                                                |                                                       |
|                                                           |                                                 |                                                |                                                       |
| <b>252 Binalar Hesabı</b>                                 | <b>253 Tesis, Makine<br/>ve Cih.Hes.</b>        | <b>254 Taşıtlar Hesabı</b>                     | <b>255 Demirbaşlar Hesabı</b>                         |
| 100.280.000,00                                            | 6.780.000,00                                    | 2.190.000,00                                   | 2.260.000,00                                          |
|                                                           | 20.000,00                                       |                                                | 10.000,00                                             |
| 100.280.000,00                                            | 6.800.000,00                                    |                                                | 100.000,00                                            |
| 0,00                                                      | 0,00                                            |                                                | 2.370.000,00                                          |
| <b>257 Birikmiş<br/>Amortismanlar Hes.</b>                | <b>258 Yapılmakta<br/>Olan Yat.Hesabı</b>       | <b>259 Yatırım Avansları<br/>Hesabı</b>        | <b>320 Bütçe<br/>Emanetleri Hesabı</b>                |
| 11.421.000,00                                             | 15.580.000,00                                   | 50.000,00                                      | 2.460,00                                              |
|                                                           | 118.000,00                                      | 10.000,00                                      | 46.575,00                                             |
|                                                           | 15.698.000,00                                   | 60.000,00                                      | 49.035,00                                             |
|                                                           |                                                 |                                                | 49.035,00                                             |
| <b>330 Alınan Dep.ve<br/>Teminatlar Hesabı</b>            | <b>332 Okul<br/>Pansiyonları Hesabı</b>         | <b>333 Emanetler Hesabı</b>                    | <b>361 Od.Sos.Göv.<br/>Kes.Hesabı</b>                 |
| 9.070,00                                                  | 4.000,00                                        | 440.500,00                                     | 4.000,00                                              |
| 900,00                                                    | 176,00                                          | 25,50                                          | 100,00                                                |
| 0,00                                                      | 4.176,00                                        | 24,00                                          | 4.100,00                                              |
|                                                           |                                                 | 440.549,50                                     |                                                       |
| <b>362 Fonlar veya<br/>Diğ.Kamu Kes.Hes.</b>              | <b>363 Kamu İdareleri<br/>Payları Hesabı</b>    | <b>500 Net Değer Hesabı</b>                    | <b>510 Nakit Hareketleri<br/>Hesabı</b>               |
| 4.200,00                                                  | 4.500                                           | 74.710.080                                     | 39.645,00                                             |
| 75,00                                                     | 500                                             |                                                | 50.355,00                                             |
| 4.275,00                                                  | 5.000                                           |                                                | 90.000,00                                             |
|                                                           |                                                 |                                                | 90.000,00                                             |
| <b>511 Muhasebe<br/>Birimleri Arası<br/>İşlemler Hes.</b> | <b>519 Değer<br/>Hareketleri Hesabı</b>         | <b>570 Geçmiş Yıl.Olumlu<br/>Faal.Son.Hes.</b> | <b>590 Dönem Olumlu<br/>Faaliyet Sonuçları Hesabı</b> |
| 350,00                                                    | 20.500,00                                       | 100.809.000,00                                 | 40.480.000,00                                         |
| 250,00                                                    | 50.355,00                                       |                                                |                                                       |
| 350,00                                                    | 350,00                                          |                                                |                                                       |
|                                                           | 0,00                                            |                                                |                                                       |

|                                       |            |                     |               |                               |               |
|---------------------------------------|------------|---------------------|---------------|-------------------------------|---------------|
| 600 Gelirler Hesabı                   |            | 630 Giderler Hesabı |               | 690 Faaliyet Sonuçları Hesabı |               |
|                                       | 900,00     |                     | 1.100,00      |                               |               |
|                                       | 2.500,00   |                     | 600,00        |                               |               |
|                                       | 4,50       |                     | 2.500,00      |                               |               |
|                                       | 575,00     |                     | 350,00        |                               |               |
|                                       | 5.000,00   |                     | 2.500,00      |                               |               |
|                                       | 75,00      |                     | 5.000,00      |                               |               |
|                                       | 150,00     |                     | 11.421.000,00 | 11.433.050,00                 |               |
|                                       | 44,50      |                     | 11.433.050,00 | 11.433.050,00                 |               |
|                                       | 7,50       |                     |               |                               |               |
| 591 Dönem Olumsuz Faliyet Sonucu Hes. | 125,00     |                     |               |                               |               |
| 11.312.456,00                         | 100.000,00 |                     |               | 11.433.050,00                 | 120.594,00    |
|                                       | 11.175,00  |                     |               |                               | 11.312.456,00 |
|                                       | 120.594,00 |                     |               | 11.433.050,00                 | 11.433.050,00 |
|                                       | 120.594,00 |                     |               |                               |               |

|                            |            |                           |            |                                 |        |
|----------------------------|------------|---------------------------|------------|---------------------------------|--------|
| 800 Bütçe Gelirleri Hesabı |            | 805 Gelir Yansıtma Hesabı |            | 810 Bütçe Gelir. Ret ve İadeler |        |
| 1.560,00                   | 700,00     | 500,00                    | 1.560,00   | 200,00                          | 200,00 |
|                            | 4,50       | 4,50                      |            |                                 |        |
|                            | 1.560,00   | 1.560,00                  |            |                                 |        |
|                            | 575,00     | 575,00                    |            |                                 |        |
|                            | 2.000,00   | 2.000,00                  |            |                                 |        |
|                            | 150,00     | 150,00                    |            |                                 |        |
|                            | 150.000,00 | 150.000,00                |            |                                 |        |
|                            | 100,00     | 100,00                    |            |                                 |        |
|                            | 4.500,00   | 4.500,00                  |            |                                 |        |
|                            | 7,50       | 7,50                      |            |                                 |        |
|                            | 125,00     | 125,00                    |            |                                 |        |
|                            | 100.000,00 | 100.000,00                |            |                                 |        |
|                            | 11.175,00  | 11.175,00                 |            |                                 |        |
| 269.374,50                 | 37,50      | 37,50                     | 269.174,50 |                                 |        |
| 270.934,50                 | 270.934,50 | 270.734,50                | 270.734,50 |                                 |        |

|                            |            |                           |            |                                     |            |                                   |            |
|----------------------------|------------|---------------------------|------------|-------------------------------------|------------|-----------------------------------|------------|
| 830 Bütçe Giderleri Hesabı |            | 835 Gider Yansıtma Hesabı |            | 895 Bütçe Uygulama Sonuçları Hesabı |            | 903 Kullanılacak Ödenekler Hesabı |            |
| 900,00                     |            |                           | 900,00     |                                     |            | 160.000,00                        | 157.450,00 |
| 600,00                     |            |                           | 600,00     |                                     |            |                                   | 300,00     |
| 10.000,00                  |            |                           | 10.000,00  |                                     |            |                                   | 2.250,00   |
| 20.000,00                  |            |                           | 20.000,00  |                                     |            | 160.000,00                        | 160.000,00 |
| 1.000,00                   |            |                           | 1.000,00   |                                     |            |                                   |            |
| 350,00                     |            |                           | 350,00     |                                     |            |                                   |            |
| 2.500,00                   |            |                           | 2.500,00   |                                     |            |                                   |            |
| 118.000,00                 |            |                           | 118.000,00 |                                     |            |                                   |            |
| 5.000,00                   | 158.350,00 | 158.350,00                | 5.000,00   |                                     |            |                                   |            |
| 158.350,00                 | 158.350,00 | 158.350,00                | 158.350,00 | 427.724,50                          | 427.724,50 |                                   |            |

|                      |            |                              |            |                                |  |                                  |        |
|----------------------|------------|------------------------------|------------|--------------------------------|--|----------------------------------|--------|
| 904 Ödenekler Hesabı |            | 905 Ödenekli Giderler Hesabı |            | 906 Mah.Dön.Akt.Kul.Öd. Hesabı |  | 907 Mah.Dön.Ak. Ödenekler Hesabı |        |
| 300,00               | 160.000,00 | 157.450,00                   | 157.450,00 | 300,00                         |  |                                  | 300,00 |
| 2.250,00             |            |                              |            |                                |  |                                  |        |
| 157.450,00           |            |                              |            |                                |  |                                  |        |
| 160.000,00           | 160.000,00 |                              |            |                                |  |                                  |        |

| 910 Teminat Mektupları Hesabı |           | 911 Teminat Mektupları Em.Hes. |            | 920 Gider Taahhütleri Hesabı |            | 921 Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı |               |
|-------------------------------|-----------|--------------------------------|------------|------------------------------|------------|----------------------------------------|---------------|
| 435.040,00                    | 10.000,00 | 10.000,00                      | 435.040,00 | 60.879.000,00                | 100.000,00 | 100.000,00                             | 60.879.000,00 |
| 10.000,00                     |           |                                | 10.000,00  | 350.000,00                   |            |                                        | 350.000,00    |
| 445.040,00                    |           | 10.000,00                      | 445.040,00 | 61.229.000,00                | 100.000,00 | 100.000,00                             | 61.229.000,00 |
|                               |           | 10.000,00                      |            |                              |            |                                        |               |

| 940 Değerli Kağıt Ambarları Hesabı |  | 942 Zimmetle Verilen Değerli Kağıtlar Hes. |  | 944 Yoldaki Değerli Kağıtlar Hesabı |  | 945 Değerli Kağıt İşlemleri Hes. |              |
|------------------------------------|--|--------------------------------------------|--|-------------------------------------|--|----------------------------------|--------------|
| 1.150.125,00                       |  | 1.590                                      |  | 2.000                               |  |                                  | 1.153.715,00 |
| 1.000,00                           |  |                                            |  |                                     |  |                                  | 1.000,00     |
| 1.151.125,00                       |  |                                            |  |                                     |  |                                  | 1.154.715,00 |
|                                    |  |                                            |  |                                     |  |                                  |              |



e) Aralık ayı kesin mizanı ve bilançosu;

| Aralık Ayı Kesin Mizanı |                                           |                |                |                |                |
|-------------------------|-------------------------------------------|----------------|----------------|----------------|----------------|
| Hesap No                | Hesabın Adı                               | Borç           | Alacak         | Kalan          |                |
|                         |                                           |                |                | Borç           | Alacak         |
| 100                     | Kasa Hesabı                               | 31.300,00      | 30.995,50      | 304,50         | 0,00           |
| 101                     | Alınan Çekler Hesabı                      | 3.120,00       | 3.120,00       | 0,00           | 0,00           |
| 102                     | Banka Hesabı                              | 120.000,00     | 120.000,00     | 0,00           | 0,00           |
| 103                     | Verilen Çekler ve Gön. Emirleri Hesabı    | 80.355,00      | 80.355,00      | 0,00           | 0,00           |
| 105                     | Döviz Hesabı                              | 546.000,00     | 19.850,00      | 526.150,00     | 0,00           |
| 106                     | Döviz Gönderme Emirleri Hesabı            | 19.850,00      | 19.850,00      | 0,00           | 0,00           |
| 108                     | Diğer Hazır Değerler Hesabı               | 30.000,00      | 30.000,00      | 0,00           | 0,00           |
| 110                     | Hisse Senetleri Hesabı                    | 150.000,00     | 0,00           | 150.000,00     | 0,00           |
| 120                     | Gelirlerden Alacaklar Hesabı              | 238.560,00     | 151.660,00     | 86.900,00      | 0,00           |
| 127                     | Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı          | 17.500,00      | 4.500,00       | 13.000,00      | 0,00           |
| 140                     | Kişilerden Alacaklar Hesabı               | 9.070,00       | 0,00           | 9.070,00       | 0,00           |
| 150                     | İlk Madde ve Malzeme Hesabı               | 1.000,00       | 0,00           | 1.000,00       | 0,00           |
| 160                     | İş Avans ve Krediler Hesabı               | 350,00         | 350,00         | 0,00           | 0,00           |
| 161                     | Personel Avansları Hesabı                 | 300,00         | 300,00         | 0,00           | 0,00           |
| 162                     | Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı       | 4.610,00       | 0,00           | 4.610,00       | 0,00           |
| 165                     | Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı       | 1.800,00       | 0,00           | 1.800,00       | 0,00           |
| 197                     | Sayım Noksanları Hesabı                   | 100,00         | 0,00           | 100,00         | 0,00           |
| 227                     | Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı          | 5.000,00       | 0,00           | 5.000,00       | 0,00           |
| 250                     | Arazi ve Arsalar Hesabı                   | 5.000.000,00   | 20.000,00      | 4.980.000,00   | 0,00           |
| 251                     | Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı       | 2.570.000,00   | 0,00           | 2.570.000,00   | 0,00           |
| 252                     | Binalar Hesabı                            | 100.280.000,00 | 0,00           | 100.280.000,00 | 0,00           |
| 253                     | Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı          | 6.800.000,00   | 0,00           | 6.800.000,00   | 0,00           |
| 254                     | Taşıtlar Hesabı                           | 2.190.000,00   | 0,00           | 2.190.000,00   | 0,00           |
| 255                     | Demirbaşlar Hesabı                        | 2.370.000,00   | 0,00           | 2.370.000,00   | 0,00           |
| 257                     | Birikmiş Amortismanlar Hes.               | 0,00           | 11.421.000,00  | 0,00           | 11.421.000,00  |
| 258                     | Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı         | 15.698.000,00  | 0,00           | 15.698.000,00  | 0,00           |
| 259                     | Yatırım Avansları Hesabı                  | 60.000,00      | 10.000,00      | 50.000,00      | 0,00           |
| 320                     | Bütçe Emanetleri Hesabı                   | 49.035,00      | 98.070,00      | 0,00           | 49.035,00      |
| 330                     | Alınan Depozita ve Teminatlar hesabı      | 0,00           | 9.970,00       | 0,00           | 9.970,00       |
| 332                     | Okul Pansiyonları Hesabı                  | 0,00           | 4.176,00       | 0,00           | 4.176,00       |
| 333                     | Emanetler Hesabı                          | 0,00           | 440.549,50     | 0,00           | 440.549,50     |
| 361                     | Ödenecek Sos.Güv.Kes.Hesabı               | 0,00           | 4.100,00       | 0,00           | 4.100,00       |
| 362                     | Fonlar veya Diğer Kamu Kes.Hesabı         | 0,00           | 4.275,00       | 0,00           | 4.275,00       |
| 363                     | Kamu İdareleri Payları Hesabı             | 0,00           | 5.000,00       | 0,00           | 5.000,00       |
| 500                     | Net Değer Hesabı                          | 0,00           | 74.710.080,00  | 0,00           | 74.710.080,00  |
| 510                     | Nakit Hareketleri Hesabı                  | 90.000,00      | 90.000,00      | 0,00           | 0,00           |
| 511                     | Muhsaabe Birimleri Arası İşlemler Hesabı  | 350,00         | 350,00         | 0,00           | 0,00           |
| 519                     | Değer Hareketleri Hesabı                  | 0,00           | 71.205,00      | 0,00           | 71.205,00      |
| 570                     | Geçmiş Yıl.Olumlu Faal.Sonuçları Hesabı   | 0,00           | 100.809.000,00 | 0,00           | 100.809.000,00 |
| 590                     | Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı       | 40.480.000,00  | 0,00           | 40.480.000,00  | 0,00           |
| 591                     | Dön.Olumsuz Faal. Sonucu Hes.             | 11.312.456,00  | 0,00           | 11.312.456,00  | 0,00           |
| 600                     | Gelirler Hesabı                           | 120.594,00     | 120.594,00     | 0,00           | 0,00           |
| 630                     | Giderler Hesabı                           | 11.433.050,00  | 11.433.050,00  | 0,00           | 0,00           |
| 690                     | Faaliyet Sonuçları Hesabı                 | 11.433.050,00  | 11.433.050,00  | 0,00           | 0,00           |
| 800                     | Bütçe Gelirleri Hesabı                    | 270.934,50     | 270.934,50     | 0,00           | 0,00           |
| 805                     | Gelir Yansıtma Hesabı                     | 270.734,50     | 270.734,50     | 0,00           | 0,00           |
| 810                     | Bütçe Gelirlerinden Ret ve İadeler Hesabı | 200,00         | 200,00         | 0,00           | 0,00           |
| 830                     | Bütçe Giderleri Hesabı                    | 158.350,00     | 158.350,00     | 0,00           | 0,00           |
| 835                     | Gider Yansıtma Hesabı                     | 158.350,00     | 158.350,00     | 0,00           | 0,00           |
| 895                     | Bütçe Uygulama Son.Hes.                   | 427.724,50     | 427.724,50     | 0,00           | 0,00           |
| 903                     | Kullanılacak Ödenekler Hesabı             | 160.000,00     | 160.000,00     | 0,00           | 0,00           |
| 904                     | Ödenekler Hesabı                          | 160.000,00     | 160.000,00     | 0,00           | 0,00           |
| 905                     | Ödenekli Giderler Hesabı                  | 157.450,00     | 157.450,00     | 0,00           | 0,00           |
| 906                     | Mah.Dön.Akt.Kul.Öd.Hesabı                 | 300,00         | 0,00           | 300,00         | 0,00           |
| 907                     | Mah.Dön.Akt.Ödenekler Hes.                | 0,00           | 300,00         | 0,00           | 300,00         |
| 910                     | Teminat Mektupları Hesabı                 | 445.040,00     | 10.000,00      | 435.040,00     | 0,00           |
| 911                     | Teminat Mektupları Emanetler Hesabı       | 10.000,00      | 445.040,00     | 0,00           | 435.040,00     |
| 920                     | Gider Taahhütleri Hesabı                  | 61.229.000,00  | 100.000,00     | 61.129.000,00  | 0,00           |
| 921                     | Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı        | 100.000,00     | 61.229.000,00  | 0,00           | 61.129.000,00  |
| 940                     | Değerli Kağıt Ambarları Hesabı            | 1.151.125,00   | 0,00           | 1.151.125,00   | 0,00           |
| 942                     | Zimmetle Verilen Değerli Kağıtlar Hes.    | 1.590,00       | 0,00           | 1.590,00       | 0,00           |
| 944                     | Yoldaki Değerli Kağıtlar Hesabı           | 2.000,00       | 0,00           | 2.000,00       | 0,00           |
| 945                     | Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı            | 0,00           | 1.154.715,00   | 0,00           | 1.154.715,00   |
|                         | Toplam                                    | 275.848.248,50 | 275.848.248,50 | 250.247.445,50 | 250.247.445,50 |

**KIZILCAHAMAM MUHASEBE BİRİMİNİN 31.12.2007 TARİHLİ BİLÂNCOSU**

| Aktif |                                     |                | Pasif       |                                         |                |
|-------|-------------------------------------|----------------|-------------|-----------------------------------------|----------------|
| 100   | Kasa Hesabı                         | 304,50         | 320         | Bütçe Emanetleri Hesabı                 | 49.035,00      |
| 105   | Döviz Hesabı                        | 526.150,00     | 330         | Alınan Depozita ve Teminatlar hesabı    | 9.970,00       |
| 110   | Hisse Senetleri Hesabı              | 150.000,00     | 332         | Okul Pansiyonları Hesabı                | 4.176,00       |
| 120   | Gelirlerden Alacaklar Hesabı        | 86.900,00      | 333         | Emanetler Hesabı                        | 440.549,50     |
| 127   | Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı    | 13.000,00      | 361         | Ödenecek Sos.Güv.Kes.Hesabı             | 4.100,00       |
| 140   | Kişilerden Alacaklar Hesabı         | 9.070,00       | 362         | Fonlar veya Diğer Kamu Kes.Hesabı       | 4.275,00       |
| 150   | İlk Madde ve Malzeme Hesabı         | 1.000,00       | 363         | Kamu İdareleri Payları Hesabı           | 5.000,00       |
| 162   | Bütçe Dışı Avans ve Krediler Hesabı | 4.610,00       | 500         | Net Değer Hesabı                        | 74.710.080,00  |
| 165   | Mahsup Dön.Ak.Av.ve Krediler Hesabı | 1.800,00       | 519         | Değer Hareketleri Hesabı                | 71.205,00      |
| 197   | Sayım Noksanları Hesabı             | 100,00         | 570         | Geçmiş Yıl.Olumlu Faal.Sonuçları Hesabı | 100.809.000,00 |
| 227   | Diğer Faaliyet Alacakları Hesabı    | 5.000,00       | <div></div> |                                         |                |
| 250   | Arazi ve Arsalar Hesabı             | 4.980.000,00   |             |                                         |                |
| 251   | Yeraltı ve Yerüstü Düzenleri Hesabı | 2.570.000,00   |             |                                         |                |
| 252   | Binalar Hesabı                      | 100.280.000,00 |             |                                         |                |
| 253   | Tesis, Makine ve Cihazlar Hesabı    | 6.800.000,00   |             |                                         |                |
| 254   | Taşıtlar Hesabı                     | 2.190.000,00   |             |                                         |                |

Mehmet ipek  
Devlet Muhasebe Uzmanı

|                         |                                        |                |                         |                                     |                |
|-------------------------|----------------------------------------|----------------|-------------------------|-------------------------------------|----------------|
| 255                     | Demirbaşlar Hesabı                     | 2.370.000,00   |                         |                                     |                |
| 257                     | Birikmiş Amortismanlar Hes.            | -11.421.000,00 |                         |                                     |                |
| 258                     | Yapılmakta Olan Yatırımlar Hesabı      | 15.698.000,00  |                         |                                     |                |
| 259                     | Yatırım Avansları Hesabı               | 50.000,00      |                         |                                     |                |
| 590                     | Dönem Olumlu Faaliyet Sonucu Hesabı    | 40.480.000,00  |                         |                                     |                |
| 591                     | Dön.Olumsuz Faal. Sonucu Hes.          | 11.312.456,00  |                         |                                     |                |
|                         |                                        |                |                         |                                     |                |
| AKTİF TOPLAMI           |                                        | 176.107.390,50 | PASİF TOPLAMI           | 176.107.390,50                      |                |
|                         |                                        |                |                         |                                     |                |
| 906                     | Mah.Dön.Akt.Kul.Öd.Hesabı              | 300,00         | 907                     | Mah.Dön.Aktarılan Ödenekler Hesabı  | 300,00         |
| 910                     | Teminat Mektupları Hesabı              | 435.040,00     | 911                     | Teminat Mektupları Emanetler Hesabı | 435.040,00     |
| 920                     | Gider Taahhütleri Hesabı               | 61.129.000,00  | 921                     | Gider Taahhütleri Karşılığı Hesabı  | 61.129.000,00  |
| 940                     | Değerli Kağıt Ambarları Hesabı         | 1.151.125,00   | 945                     | Değerli Kağıt İşlemleri Hesabı      | 1.154.715,00   |
| 942                     | Zimmetle Verilen Değerli Kağıtlar Hes. | 1.590,00       |                         |                                     |                |
| 944                     | Yoldaki Değerli Kağıtlar Hesabı        | 2.000,00       |                         |                                     |                |
| NAZİM HESAPLARI TOPLAMI |                                        | 62.719.055,00  | NAZİM HESAPLARI TOPLAMI |                                     | 62.719.055,00  |
|                         |                                        |                |                         |                                     |                |
| GENEL TOPLAM            |                                        | 238.826.445,50 | GENEL TOPLAM            |                                     | 238.826.445,50 |

